Preot Dr. Ştefan Slevoacâ

RAZE

Editura Episcopiei Buzăului
1996

DIN

LUMINA LUI HRISTOS

(Predici)

Redactor responsabil:
Pr. Costică Panaite
Consilier cultural
Prea Cucernicia Sa a efectuat şi corectura textului.

Editura Episcopiei Buzăului
1996

Preot Dr. Ştefan Slevoacă

RAZE DIN LUMINA LUI HRISTOS

PREDICI

[a duminicile de peste an,
ta praznicele împărăteşti
ţi La săr6ătorile sfinţilor mari

Tipărite din iniţiativa şi prin strădania
Prea Sfinţitului

Epifanie

Episcopul Eparhiei Buzăului

Editura Episcopiei Buzăului
1996

Raze
din

Lumina lui Hristos

CUVÂNT ÎNAINTE

Avem marea bucurie sufletească de a prezenta clerului şi credincioşilor noştri o nouă carte de predici a părintelui dr. ŞTEFAN SLEVOACĂ, unul dintre cei mai cunoscuţi şi apreciaţi predicatori contemporani ai Bisericii Ortodoxe Române.

Deşi a depăşit vârsta de 80 de ani, Prea Cucernicia Sa predică şi acum cuvântul lui Dumnezeu cu multă credinţă şi putere.

Prezenta carte de predici *„Raze din Lumina lui Hristos”* este o fericită încununare a activităţii Sfinţiei Sale de propovăduire a Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos vreme de aproape 60 de ani.

Lucrarea este binevenită în vremurile noastre când poporul român suferă de o mare criză morală şi simte o puternică sete după „apa cea vie” a Mântuitorului Iisus Hristos.

Numele Prea Cucerniciei Sale este bine cunoscut în literatura bisericească actuală, atât prin cărţile tipărite, cât şi prin numeroasele articole şi predici publicate în revistele noastre bisericeşti.

De origine bucovinean, Părintele a crescut la umbra vestitelor ctitorii voievodale: Putna, Solea, Arbore etc. După studii de specializare la Viena, Părintele Ştefan Slevoacă a obţinut titlul de doctor în teologie al Facultăţii de Teologie din Cernăuţi unde a fost numit asistent universitar la catedra de Teologie morală.

în 1938, mitropolitul de atunci al Bucovinei l-a numit preot predicator al catedralei mitropolitane din Cernăuţi. în această slujire, tânărul predicator a fost mult apreciat datorită profunzimii şi clarităţii cuvântărilor care atrăgeau mulţime de credincioşi intelectuali, între care profesori, medici, ofiţeri şi studenţi. După ocuparea Bucovinei de către trupele sovietice în 1944, Prea Cucernicul Părinte Slevoacă

şi-a desfăşurat activitatea preoţească la parohii, ca păstor de suflete, în Suceava şi Câmpulung-Moldovenesc.

Pentru alesele sale calităţi sufleteşti şi intelectuale, în 1969, patriarhul Iustinian l-a binecuvântat să fie numit preot misionar în cadrul Arhiepiscopiei Ortodoxe Române din America. Acolo a

păstorit cu multă râvnă şi dragoste pe credincioşii ortodocşi români până în 1977, când s-a retras la pensie.

După revenirea în ţară, Părintele Ştefan Slevoacă s-a stabilit în municipiul Buzău. Aici slujeşte cu râvnă duhovnicească şi devotament sacerdotal atât la catedrala noastră episcopală, cât şi la slujbele arhiereşti misionare în parohiile din Eparhia Buzăului. în ultima vreme, Părintele Slevoacă este nelipsit de la slujbele ce se oficiază în paraclisul numit „Bisericuţa copiilor", de la subsolul bisericii în construcţie, cu hramul „Sfântul Sava de la Buzău", din acest oraş.

Activitatea autorului ca predicator se oglindeşte de-a lungul anilor în următoarele cărţi tipărite:

1. *„Popasuri duhovniceşti",* apărută la Craiova în 1945;

2. *„Predici la Duminici şi Sărbători",* publicată de Institutul Biblic şi de Misiune Ortodoxă al Patriarhiei Române din Bucureşti, 1979;

3. *„Făclii pentru dreapta credinţă",* apărută în Editura Episcopiei Buzăului în anul 1985;

4. *„Din tezaurul Ortodoxiei",* cateheze tipărite, de asemenea, în cadrul Editurii Episcopiei noastre în anul 1990;

5. *„Familia creştină",* Editura „Pro-Vita", 1992.

Aceste lucrări s-au bucurat de multă apreciere atât în rândul slujitorilor Sfintelor Altare cât şi din partea credincioşilor noştri. Cărţile sale constituie un preţios izvor şi tezaur de învăţături duhovniceşti, cu o impresionantă actualizare a temelor.

în prezenta carte, *„Raze din Lumina lui Hristos",* se află editate, în prima parte, predici la Duminicile de peste an, iar în

partea a doua cuvântări la praznicele împărăteşti şi sărbătorile sfinţilor. Câteva predici sunt reluate din cărţile tipărite anterior. Părintele autor are şi alte lucrări în manuscris care aşteaptă vremea potrivită pentru a fi publicate.

Stilul predicilor Părintelui Slevoacă este foarte atrăgător şi înălţător. Prea Cucernicia Sa are darul de a captiva pe ascultători, de a-i transpune într-o înaltă atmosferă duhovnicească şi de a-i determina să fie împlinitori ai cuvântului lui Dumnezeu.

Specificul predicilor Părintelui Slevoacă este ilustrarea lor cu pilde şi istorioare din Sfânta Scriptură şi Sfânta Tradiţie, din istorie şi din viaţă, fapt pentru care sunt foarte apreciate de credincioşii

care-l ascultă în sfânta biserică sau le citesc. Actualizarea predicilor este o notă specifică a acestei cărţi, care nădăjduim să fie, ca şi celelalte volume tipărite, de un real folos şi ajutor atât preoţimii de la sate şi oraşe, cât şi credincioşilor mireni.

Din toată inima dăm binecuvântarea arhierească pentru publicarea acestui volum şi dorim să aducă bogată rodire de viaţă desăvârşită. Totodată, felicităm călduros pe autor pentru râvna şi osteneala ce le depune întru răspândirea cuvântului Sfintei Scripturi şi al Sfinţilor Părinţi în mijlocul poporului dreptcredincios. Să-i ajute Dumnezeu ca să predice încă mulţi ani cu aceeaşi putere şi dragoste.

Părintele ceresc să-i hărăzească bucuria să propovăduiască Evanghelia mântuirii şi în noua biserică „Sfântul Sava”, care acum se construieşte în centrul municipiului Buzău.

EPIFANIE NOROCEL

Episcopul Eparhiei Buzăului

PREFAȚĂ

Mai întâi, mulţumesc Bunului Dumnezeu că m-a ajutat să împărtăşesc credincioşilor noştri aceste *Raze din Lumina lui Hristos".* Este adunarea în volum a predicilor pe care le-am rostit atât în catedrala Sfintei Episcopii a Buzăului, cât şi în timpul slujbelor arhiereşti misionare, în ultimii 15 ani.

Conţinutul prezentului volum se anunţă prin însuşi titlul său. M-am străduit să aprind în sufletele ascultătorilor mei strălucirea adevărului divin, *„puterea lui Dumnezeu spre mântuirea celor ce vor crede"* (Rom. 1, 16).

Trăim vremuri foarte tulburi şi înfricoşătoare. „Păcatele noastre s-au înmulţit, nelegiuirile sunt mărturie împotriva noastră. Necredinţa şi tăgada Domnului, căderea de la credinţa lui Dumnezeu, grăirea minciunii sunt mărturie împotriva noastră..„ adevărul se poticneşte în pieţe şi fapta cinstită nu mai are loc... De aceea, umblăm de-a bâjbâitul ca orbii pe lângă zid, ne poticnim în mijlocul zilei" (Isaia, cap. 59).

Singura salvare din această tristă situaţie este întoarcerea la Hristos, care a zis despre Sine: *„Eu am venit ca să fiu Lumina lumii, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric"* (Ioan 12, 46).

Reîncreştinarea creştinilor este adevărata cale de vindecare a trupului societăţii româneşti, îmbolnăvită de propaganda ateistă a anilor de tristă amintire. Hristos Mântuitorul trebuie să reintre în casa României, precum a intrat, în vremea aceea, în casa lui Zaheu şi a transformat în „om nou" sufletul vameşului păcătos. Iar instrumentul nostru de lucru, al Bisericii, pentru regenerarea spirituală a poporului, este predica.

Sfântul Vasile cel Mare a numit slujirea cuvântului *„atelierul sufletelor şi farmacia plantelor duhovniceşti* ". Mai mult ca oricând,

trebuie să ne reamintim de recomandările pe care ni le face Sfântul Ioan Gură de Aur referitor la vindecarea sufletelor, iată ce scrie el într-o carte: „Pentru cei ce vindecă trupul omenesc, s-au descoperit tot felul de medicamente, instrumente şi diete. Dar pentru preoţi, ca cei ce tămăduiesc mădularele lui Hristos, nu există decât un

singur mijloc de vindecare: învăţătura cu cuvântul. Predica ţine loc de medicament, de bisturiu. Dacă predica nu este în stare să facă vindecarea, zadarnice sunt toate celelalte. Prin predică ridicăm sufletul deznădăjduit, prin ea smerim pe cel îngâmfat. Prin predică tăiem ce este de prisos şi împlinim cele de trebuinţă pentru însănătoşirea sufletelor. De aceea, preotul trebuie să se silească a primi această putere".

în duhul acestei povăţuiri, am pregătit şi rostit de pe amvon cuvântările cuprinse în volumul prezent, ca şi în toată lucrarea mea de propovăduitor al cuvântului Evangheliei, vreme de peste 55 de ani.

Fie lăudat Cel ce m-a întărit cu puterea Duhului Sfânt, ca să fiu în casa lui Dumnezeu o făclie, o călăuză spre Soarele dreptăţii. Numai prin El ne putem izbăvi de relele ce ne bântuie.

Cu fiiască iubire, exprim călduroase mulţumiri Prea Sfinţitului EPIFANIE, Episcopul Buzăului, care totdeauna m-a ajutat şi încurajat, iar acum a binevoit a-mi acorda binecuvântarea arhierească pentru publicarea cărţii şi a scrie în fruntea ei alese cuvinte de apreciere.

„Pe stăpânul şi Arhiereul nostru, Doamne, îl păzeşte întru mulţi ani!"

în sfârşit, o caldă recunoştinţă Părintelui Profesor Mihail Milea de la Seminarul Teologic „Episcopul Chesarie" din Buzău, care m-a bucurat totdeauna cu calda lui afecţiune şi mi-a dat sugestii preţioase pentru alcătuirea şi publicarea volumului de faţă.

Preot Dr. Ştefan Slevoacă

Predici

la

Duminicile

Penticostarulu

'STţfS'

•o.

DE PAŞTI

(Bucuria învierii)

Cu inimile cuprinse de o emoţie sfântă şi cu sufletele inundate de o bucurie tară margini, prăznuim astăzi ziua pe care a facut-o Domnul ca să ne veselim în ea. Paştile cele de taină, Paştile ce sfinţesc pe toţi credincioşii, nouă azi ne-au răsărit.

Hristos a înviat!

Aceasta este vestea cea mare care umple de bucurie cerul şi pământul. Ea a fost adusă de un înger luminos la mormântul gol al Mântuitorului. Vestea a străbătut veacurile, şi astăzi ea răsună ca un imn de biruinţă în tot cuprinsul pământului.

Clopotele o repetă în văzduhuri, preoţii o cântă în altare. Pare că şi păsările o ciripesc în graiurile lor şi mugurii ce se deschid pe ramuri o mărturisesc, ca şi zefirul cald de primăvară. Iar de pe buzele credincioşilor din lumea întreagă răsună, ca un sfânt ecou, mărturisirea de credinţă: *„Adevărat a înviat!”*.

Fraţilor creştini,

Cunoaşteţi faptele pe care le preamărim, culese de pe multe pagini ale Evangheliilor. Fiul lui Dumnezeu, înainte cu nouăsprezece veacuri, S-a pogorât pe pământ, întrupându-Se din sânul Preacuratei Fecioare Maria. împăratul îngerilor a primit să ia chip de rob, ca să vestească lumii adevărul de mântuire, să-i răscumpere pe oameni din robia diavolului prin jertfa fiinţei Sale iubitoare şi să-i împace pe fiii lui Adam cu Tatăl ceresc de Care s-au îndepărtat prin neascultare.

Dar conducătorii poporului evreiesc nu L-au înţeles pe Mântuitorul. *„Lumea nu L-a cunoscut. La ai Săi a venit, dar ai Săi nu L-au primit"* (Ioan 1, 10-l1).

Din necredinţă şi invidie, mai-marii sinagogii din cetatea lui David au uneltit împotriva Domnului Hristos. L-au prins, L-au judecat. L-au osândit la moarte, şi încă moarte pe cruce. în Vinerea aceea, câţiva prieteni devotaţi, cu jale şi lacrimi, au coborât de pe lemn trupul lui Iisus şi l-au îngropat sub poalele Golgotei. Iar

mormântul Fiului Omului, pus sub pază de ostaşi, a fost pecetluit.

însă, zadarnică a fost osteneala iudeilor necredincioşi. Vom repeta cuvintele proorocului Isaia: „Precum pământul face să răsară ierburi, precum grădina încolţeşte sământa, aşa Domnul Dumnezeu va face dreptatea să răsară şi înaintea tuturor neamurilor preaslăvirea Sa” (Isaia 61, 11).

Arătatu-s-au, cu adevărat, şi dreptatea şi proslăvirea! Nu era cu putinţă ca Cel ce a creat cerul şi pământul să zacă în groapă ca un muritor. Cu putere şi cu strălucire, ca un soare luminos, S-a ridicat de sub lespede, fără a-i strica peceţile, Cel ce a proorocit despre Sine: *„Omorî-vor pe Fiul Omului, dar după trei zile va învia”* (Marcu 10, 34).

Hristos a înviat!

Din noaptea neagră a umilinţei şi a durerii, Iisus S-a ridicat ca un Stăpân şi Domn atotputernic.

Fraţilor,

Mari şi pline de mângâiere sunt darurile care rezultă din minunea săvârşită de Dumnezeu-Omul Hristos cu două mii de ani în urmă.

Mai întâi, învierea cea de a treia zi este dovada de netăgăduit a dumnezeirii Mântuitorului, este piatra de temelie pe care se reazemă credinţa creştină.

în vremea activităţii Sale între oameni, Mântuitorul era provocat, de multe ori, de iudeii zăbavnici în a crede cele ce le-au prevestit proorocii, ca să le dea o dovadă despre identitatea Sa. învăţătorul recurgea la semnul sculării Sale din morţi: *„Dărâmaţi templul acesta şi în trei zile Eu îl voi rezidi. Iar El vorbea despre templul trupului Său”* (Ioan 2, 19-21).

Lucrurile s-au împlinit aşa cum au fost profeţite. Dărâmat-au necredincioşii evrei *„templul”* trupului Nazarineanului. îşi închipuiau ei că L-au răpus pentru vecie. însă, Cel ce de bună voie Şi-a dat viaţa pentru izbăvirea neamului omenesc, cu a Lui putere

şi-a reluat-o. Acum toată limba mărturiseşte că „ *Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl, Care l-a dat un nume mai presus de orice nume”* (Filipeni 2, 9).

Acelaşi adevăr îl exprimă şi Sfântul Apostol Pavel când scrie: „Iisus Hristos a fost rânduit Fiul lui Dumnezeu întru putere prin învierea Lui din morţi” (Romani 1, 4).

Pe faptul învierii stă şi rezistă tuturor furtunilor sfânta noastră Biserică, întocmită ca acea casă din parabola lui Iisus, asupra căreia s-au abătut vânturile şi apele, dar nimic n-a fost în stare s-o dărâme.

Toată evlavia creştină îşi are izvor viu şi îndestulat în minunea de la poalele Golgotei. De aici îşi au obârşia formele de închinare, prăznuirea sfintei duminici, puterea rugăciunilor, frumuseţea curăţiei şi a virtuţilor de trăire sfântă în sufletele milioanelor de creştini.

Nu putem să nu ne bucurăm şi să nu fim fericiţi de Paşti! Mântuitorul, Cel ce a zdrobit cătuşele iadului, este căpetenia Bisericii noastre, iar noi suntem membrii Trupului Său tainic. Aşezământul căruia îi aparţinem este Maica noastră duhovnicească ce ne-a născut în Duhul Sfânt şi ne hrăneşte cu pâinea cerească a adevărului. Credinţa în care ne-am botezat este aceeaşi pe care au mărturisit-o moşii şi strămoşii noştri. Puterea care a biruit iadul ni se împărtăşeşte şi nouă prin harul Sfintelor Taine...

Nu putem să nu ne bucurăm! Ştim în cine credem! înţelegem de cine ascultăm! Nu sol, nici înger, nu înţelept sau legiuitor lumesc este Mântuitorul nostru, ci este Acela înaintea Căruia un ucenic, umilit după o scurtă îndoială, a exclamat: „ *Tu eşti Domnul meu şi Dumnezeul meu!”* (Ioan 20, 28).

Din învierea Domnului izvorăşte, în al doilea rând, bucuria nădejdii. Câtă vreme vieţuim în lume, întâmpinăm multe nevoi şi necazuri, lipsuri şi încercări grele. în cele din urmă moartea ne înghite pe toţi; tiranul nemilos de care nimeni nu scapă.

O, ce soartă tristă!... Să suferi mereu, la urmă să putrezeşti în ţărână, să se spulbere, ca praful în vînt, toate aspiraţiile tale, toată setea ta după dreptate, adevăr şi fericire - iată un destin faţă de care altul mai dureros nu se poate închipui. Dar din această stare nenorocită ne-a izbăvit Dumnezeiescul înviat. Domnul Hristos a ieşit biruitor din suferinţă şi din moarte, iar prin aceasta ne-a făcut victorioşi şi pe noi, membrii trupului Său.

Hristos a fost doar pârga celor adormiţi, *„cel dintâi înviat din morţi”* (Fapte 26, 23). Noi, ucenicii, îl vom urma, după promisiunea ce ne-a făcut: *„Eu sunt învierea şi viaţa. Cel ce crede întru Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Oricine crede în Mine va trăi în veac”* (Ioan 11, 25-26). Nu se poate imagina o mai mare mângâiere decât aceasta. Noi, credincioşii, nu suntem sortiţi pieirii definitive; pentru

noi, moartea nu are cel din urmă cuvânt. Precum bobul de grâu nu se pierde în pământul în care a fost semănat, ci se transformă în plantă nouă, aşa şi noi ne vom ridica la sfârşitul lumii din mormintele noastre cu puterea lui Dumnezeu. Iar dacă vom fi aflaţi vrednici de împărăţia luminii, vom sta întru slavă cu Mântuitorul Cel preamărit, şi pururea cu Dânsul vom fi.

Mormântul gol al Golgotei ne îndeamnă să avem credinţă şi să nu ne îndoim ca ateii cei fără de nădejde. Este o ordine în lumea aceasta, este o împlinire a setei noastre de fericire. Acum ştim că nedreptatea nu durează veşnic, că suferinţa cea mai grea poate fi suportată, deoarece, mai presus de încercarea şi necazul care rănesc, se întrezăreşte mâna Părintelui milostiv, Care încununează şi ajută pe cei drepţi, pe cei ce rabdă cu nădejde.

în lumina învierii Domnului Iisus şi a vieţii veşnice, slăbiciunile se vindecă, temerile se alungă şi sufletele amărâte se înseninează. Acei care cred, care urmează adevărul şi iubirea de Dumnezeu, pot exclama cu marele Apostol al neamurilor: *„Ne lăudăm întru nădejdea slavei lui Dumnezeu, bine ştiind că suferinţa aduce răbdare, răbdarea încercare, încercarea nădejde, iar nădejdea nu ruşinează”* (Romani 5, 3).

Iubiţi credincioşi,

Nu putem încheia mai bine cuvântul nostru de astăzi decât cu îndemnul unei frumoase cântări din imnele Paştilor: „ Veniţi să bem băutură nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minune, ci din izvorul nestricăciunii, din Hristos Cel ce a înviat din mormânt”.

„Piatra stearpă” era stânca din pustia Sinai care, la atingerea toiagului lui Moise, a slobozit apă răcoritoare pentru poporul biblic. Neasemănat mai binefăcătoare este puterea harului ce se revarsă din mormântul Mântuitorului. Atunci, apa era bucurie pentru o singură naţiune, acum, faptul învierii Domnului Hristos înviorează şi veseleşte toată lumea celor ce cred.

Este un obicei străbun în unele sate din Bucovina: acei

credincioşi care au participat la slujba învierii din noaptea Paştilor să ţină aprinse lumânările lor şi să le poarte nestinse până acasă, ca un semn de binecuvântare şi sfinţire.

Să reţinem înţelesul simbolic, spiritual al acestui obicei. De la prăznuirea „sărbătorii sărbătorilor”, să păstrăm lumina şi duhul învierii în toate căile vieţii noastre.

Minunea istorică a învierii Domnului Iisus din morţi să se menţină trează în inimile noastre, în înţelesul ca noi să fim vii, în Hristos. Asta înseamnă să-L primim pe El ca Stăpân al vieţii noastre, să avem o legătură strânsă de iubire cu El şi să-L urmăm oriunde am merge, în orice împrejurare am trăi: când ne rugăm şi când muncim, când primim Sfintele Taine, dar mai ales când arătăm milă şi îndurare faţă de semenii noştri în nevoi.

Important nu este doar numai faptul că Iisus a înviat, ci că noi suntem făpturi noi în El, că ne-am ridicat din întunericul egoismului şi al patimilor rele la viaţă nouă şi sfântă.

„în această zi, viaţă şi mântuire s-au dat lumii: Hristos a înviat din morţi. învie şi tu, creştine, cu El. Hristos a părăsit groapa; rupe şi tu cătuşele păcatului. Vechiul Adam s-a nimicit şi unul nou s-a făcut. Fă-te şi tu o făptură nouă în Hristos!”.

Fiecare dintre noi are datoria să fie un *„martor”* al învierii Domnului, prin felul cum luptă şi reuşeşte să calce pe urmele Fiului lui Dumnezeu. A iubi şi a ierta, după cum El ne-a iubit, a face bine semenilor noştri cum Iisus S-a jertfit, a avea mereu aprinsă în suflet candela vieţii veşnice, acestea sunt Paştile cele adevărate. Pe acestea vi le dorim din toată inima.

Hristos a înviat!

AMIN!

LA DUMINICA TOMII
(Credinţa Apostolului Toma)

Iubiţi creştini,

întâmplarea cu Apostolul Toma, deşi petrecută înainte cu atâtea sute de ani, are o mare însemnătate pentru starea credinţei din zilele noastre. îndoiala acestui ucenic, încăpăţânarea lui de a nu vrea să creadă decât în propriile sale simţuri, apoi convingerea sa despre adevăr şi mărturia neşovăitoare a credinţei, toate aceste fapte s-au scris anume pentru noi. Ele cuprind atâtea învăţături preţioase, încât ne simţim mânaţi de o sfântă datorie să vi le descoperim, să vi le sădim în suflete.

Iubiţilor fraţi,

Apostolul Toma, unul dintre cei 12 discipoli ai Mântuitorului, nu era cu ceilalţi Apostoli când Iisus S-a arătat lor, Apostolilor, în ziua învierii. Era departe, în alt loc, despărţit, izolat de ceata ucenicilor, care reprezentau în acea vreme trupul Bisericii născânde. Ori» această izolare a fost cauza principală a necredinţei lui Toma. Iîsus a venit, S-a arătat cu trupul înviat, i-a binecuvântat pe ucenici, i-a întărit, i-a bucurat, dar Toma nu s-a putut împărtăşi din nici unul din aceste daruri, fiindcă era departe.

Susţinem că necredinţa din zilele noastre tot în acest duh de izolare îşi are izvorul.

Faptul că atâta lume nu mai crede în Dumnezeu şi nu se mai teme de Dumnezeu, faptul că atâtea locuri în bisericile noastre rămân neocupate în ceasurile de rugăciune obştească, se datorează trufiei cu care se îmbracă unii oameni care preferă să stea deoparte, să nu se amestece cu mulţimea credincioşilor, să nu cugete ca ei, să nu se roage cu dânşii împreună, să nu creadă ca toată creştinătatea.

Ce-au făcut apoi şi ce fac şi astăzi rătăcirile, sectele în Biserica lui Dumnezeu? Aceeaşi ambiţie de a fi altcineva. Sunt oameni plini de mândrie care refuză să primească învăţătura sfântă din

gura Maicii lor, care i-a născut şi crescut. Ei îşi formează o „credinţă” aparte, după ideile lor, după ambiţiile şi interesele lor. **20**

Profundă greşeală! Păcat de moarte!

In materie de credinţă, regula după care trebuie să se conducă creştinii este unitatea: *„Un Domn, o credinţă, un Botez”,* cum zice Apostolul Pavel. Nu fiecare să creadă după cum îl taie capul, ci toţi să stea în legătură şi ascultare cu Sfânta Biserică, instituţia care singură a primit darul de a învăţa şi de a nu greşi.

Şi iată care este marea noastră mângâiere: că noi ortodocşii n-avem alt crez decât cel al Bisericii, că ne ţinem în comuniune sfântă cu acest aşezământ zidit pe stâncă tare şi condus de Duhul Sfânt Noi- avem să trăim şi- să murim în credinţa care a fost predicată de Sfinţii Apostoli, care a fost întărită în sinoadele Sfinţilor, Părinţi, verificată prin atâtea minuni, pecetluită cu sângele atâtor mucenici. Noi avem nădejdea şi siguranţa mântuirii, fiindcă plutim pe un vas care nu ştie ce este naufragiul.

A doua greşeală a lui Toma a fps-t că -s^a .încăpăţânat tri necredinţa lui.

O mulţime de dovezi trebuia să-l facă să creadă în învierea Domnului: spusele femeilor care L-au văzut pe Iisus, mărturia Măriei Magdalena care a vorbit cu Dânsul, mărturia celor doi ucenici care călătoreau spre Emaus, declaraţia întregii adunări a Apostolilor cărora li S-a arătat după înviere. Toate acestea trebuia să-L convingă de învierea învăţătorului său.

Dar Apostolul s-a îndoit, a tăgăduit totul şi a zis: „Dacă nu voi vedea semnul cuielor şi dacă nu voi pune mâna mea în semnul coastei Lui, nu voi crede”.

O, câţi urmaşi nu are Toma în zilele noastre! Sunt în lumea de azi mulţi necredincioşi care, pentru a se întări în nătângia lor, îşi fac o glorie în a nesocoti orice autoritate, de a spune că sunt false mărturiile cele mai evidente, minunile cele mai adevărate, faptele cele mai de netăgăduit.

Când le spui că aceste fapte au fost mărturisite de mari bărbaţi ai Bisericii, de acei sfinţi cu viaţă ca de îngeri şi cu minte

pătrunzătoare, ei răspund că aceia sau au fost amăgiţi, sau au înşelat pe alţii. Când le vorbeşti de tainele şi minunile Evangheliei, te întâmpină cu un zâmbet de superioritate, cu o inimă de piatră, şi nu vor să primească nimic din cele ce nu înţeleg cu mintea. *„Nu vom crede. Pe Dumnezeu nu L-am văzut, sufletul nu se poate pipăi. Naşterea lui Iisus dintr-o fecioară este contra legilor naturii. Nu vom crede".*

Şi, astfel, oamenii aceştia resping tot ce nu încape în creierul lor îngust, vor să reducă toate cunoştinţele la văz şi la pipăit, se fac judecătorii tainelor creştinismului de parcă ar fi de ajuns să zici: „N-am văzut”, pentru a avea dreptul să tăgăduieşti totul.

Nu, fraţii mei, nu aşa! Lucrurile credinţei au altă măsură decât cele ale ştiinţei omeneşti. Chiar în ştiinţă, noi primim mii de adevăruri fără să le fi văzut. Credem că a trăit cândva un Cezar, un Napoleon, măcar că nu i-am văzut. Credem că există Australia, măcar că picioarele noastre n-au călcat vreodată pe acel continent îndepărtat. Cu atât mai mult trebuie să primim tainele religiei. Dumnezeu poate fi cunoscut în această viaţă prin credinţă, nu prin vedere. înţelegerea tainelor lui Dumnezeu este o răspiată, care ni se dă în urma credinţei. însă această răspiată trebuie să fie meritată prin smerită primire a adevărurilor pe care le învaţă Sfânta Biserică. Dacă religia n-ar conţine taine, n-ar fi religie. Dacă aici ar fi totul simplu şi la mintea omului, n-am avea nici un merit să credem, precum nimeni nu primeşte o decoraţie pentru că mărturiseşte că 2+2=4.

în chestiunile religioase noi suntem datori să aducem un duh de umilinţă şi lepădare de sine. Să avem încredere în mărturiile Evangheliilor şi dacă în aceste sfinte cărţi găsim unele lucruri ce sunt mai presus de priceperea noastră, mai bine este să ne mărturisim slăbiciunea raţiunii noastre, decât să le respingem pe motiv că nu le înţelegem.

însă cazul Apostolului Toma are şi o faţă luminoasă pe lângă cea întunecoasă arătată până acum.

La opt zile după înviere, Iisus s-a arătat iar ucenicilor Săi. De data aceasta, El a făcut lui Toma favoarea să i Se arate în chip aparte, să-i descopere rănile Sale, să-i permită să-L pipăie, să-i vorbească pentru ca el să se convingă.

Urmarea a fost că Toma a crezut. Pipăirea rănilor Domnului şi lumina acelei arătări au risipit într-o clipă negura îndoielii din inima ucenicului, i-au inundat sufletul de o mare bucurie, au făcut

ca din gura lui să izbucnească admirabila mărturie: *„Domnul meu şi Dumnezeul meu!”*

Iar aceasta nu e încă totul. Apostolul Toma nu s-a mulţumit să recunoască în cuvinte faptul învierii şi divinitatea Domnului, ci a ieşit să propovăduiască pe Hristos în lume.
22

însufleţit de râvnă aprinsă, el a ieşit din hotarele Palestinei şi ale Asiei Mici, unde predicau ceilalţi Apostoli, şi a mers să vestească Evanghelia la părţi, la mezi, la perşi, ba a ajuns până în ţinuturile cele mai îndepărtate ale Indiei unde a întemeiat Biserici în numele Domnului Hristos Cel înviat. Acolo a răsturnat el idolii păgâneşti şi a convertit la picioarele crucii milioane de necredincioşi. Iar culmea activităţii a atins-o Apostolul Toma prin faptul că a pecetluit cu sângele credinţa sa: el a suferit moarte de martir, fiind străpuns cu suliţa de duşmanii crucii.

Ce preţioasă este priveliştea acestei schimbări a lui Toma!... Credinţa acestui Apostol este mai presus de orice îndoială. El n-a crezut din slăbiciune, dintr-un spirit uşuratic, dintr-o simplă încredere în spusele altora, ci şi-a făcut convingerea în faţa evidenţei: el a pipăit cu propria mână trupul Dumnezeiescului înviat, s-a lăsat biruit de puterea adevărului şi a suferit mucenicia.

în faţa acestei dovezi, nouă ne revine datoria să credem cu aceeaşi tărie în înviere, deci în divinitatea Mântuitorului.

Când Sfântul Pavel, după convertire, predica pe Iisus în sinagogi, zice Scriptura că îi tulbura pe iudei grozav. De ce? Fiindcă ei nu puteau nici dezminţi, nici respinge mărturia celui ce fusese un duşman atât de aprig al numelui lui Iisus. Ei cunoşteau că Saul a fost crescut în iudaism, că a prigonit până la sânge Biserica lui Hristos. Deodată, pe acest prigonitor îl auzeau propovăduind Evanghelia, pe acest înverşunat duşman îl vedeau riscându-şi viaţa pentru Hristos. Faptul acesta le închidea gura evreilor, căci ei îşi dădeau seama că o astfel de schimbare nu s-a putut produce decât în urma unei mari convingeri personale.

Aceeaşi putere de convingere are pentru noi şi mărturia lui Toma. Că acel ce s-a îndoit de învierea Domnului Iisus, că acel care a refuzat aşa de mult să creadă în spusele altora, a mărturisit fără şovăire ceea ce mai înainte tăgăduise; faptul că omul a primit să moară pentru credinţă este mărturie că o astfel de convertire nu a putut fi decât dovada de netăgăduit a adevărului pe care l-a verificat, iar acest lucru ne întăreşte nespus de mult credinţa noastră

în dumnezeirea lui Iisus Mântuitorul.

Când un om afirmă ceva fără pericol, fără riscul de a pierde ceva, nu-i dovadă neapărat că zelul pentru adevăr îl face să vorbească; pot fi şi alte interese la mijloc.

Dar când un om ca Toma primeşte să moară pentru credinţa lui, jertfindu-şi viaţa şi cu dânsa toate interesele omeneşti, asta ne face să spunem: *„Aici vorbeşte adevărul”.* Omul acesta trebuie să fii fost deplin convins de credinţa care-i cerea o astfel de jertfă. Trebuie să fii avut dovezi puternice ca să se hotărască să moară astfel. Curajul lui, statornicia lui, sângele lui arată până la evidenţă că mărturia se sprijină pe adevăr, fiindcă pentru o minciună nimeni niciodată nu şi-a dat viaţa.

Fraţilor, pilda aceasta să ne fie îndemn pentru întărirea noastră în credinţă.

Este adevărat că nu trăim vremuri ca acelea în care puterile lumii să-şi dea mâna pentru a prigoni pe Hristos şi pe credincioşii Săi. Astăzi nu mai suntem expuşi chinurilor şi daţi morţii pentru credinţă, ci avem dreptul s-o mărturisim liber. Dar chiar mărturia pe care o facem astăzi fară primejdie, pentru a avea meritul şi răsplata cuvenite, se cere să fie însoţită de o hotărâre atât de tare încât să fim gata, cu ajutorul lui Dumnezeu, să înfruntăm toate primejdiile, să îndurăm toate chinurile, să pierdem tot, să murim chiar, numai să nu ne lepădăm de ceea ce avem mai scump pe lume: de credinţă şi dragostea de Hristos.

Căci prigoanele sunt întotdeauna posibile în Biserica lui Hristos. Ferească-ne Cel de sus de astfel de încercări! Dar dacă ar fi să vină asupra noastră suferinţe, să ne întărim sufletele în aşa măsură, încât să fim în stare să rostim cu Pavel cuvintele de biruinţă: *„Suntem bine încredinţaţi că nici moartea, nici viaţa, nici necazul, nici strâmtorarea, nici primejdia, nici sabia nu vor putea să ne despartă de dragostea de Dumnezeu, care este în Iisus Hristos, Domnul nostru”* (Romani 8, 35).

Aceasta să învăţăm din pomenirea de azi a Apostolului Toma. Acesta să fie câştigul nostru duhovnicesc din amintirea faptelor lui.

AMIN!

LA DUMINICA MIRONOSIŢELOR
(Chemările femeii creştine)

Fraţi creştini,

Frumoase şi mult dorite de inimile noastre sunt zilele acestea de primăvară. Natura a reînviat! După zilele reci şi înnegurate ale iernii, iată vremea s-a încălzit, soarele din înălţime îşi trimite razele sale binefăcătoare, iar, prin lucrarea lor, toate se bucură şi se deşteaptă la viaţă nouă: şi flori, şi păsări, şi oameni...

Viaţa duhovnicească îşi are şi ea primăvara sa. Izvorul ei este învierea Domnului Hristos, ziua pe care a făcut-o Dumnezeu ca să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa. Căci după cum razele soarelui trimit energie şi lumină la toată lumea şi o renasc, aşa lumina cerească a învierii Domnului străbate straturile vieţii omeneşti şi risipeşte tot întunericul, toată durerea şi întristarea şi aduce roadă bogată de bucurie şi sfinte nădejdi. „Acum toate s-au umplut de lumină şi cerul şi pământul şi toate cele de desubt”. Nu este suflet credincios care să nu se facă părtaş de bucurie şi de harurile Celui ce S-.a ridicat strălucitor şi biruitor de sub lespedea mormântului de la poalele Golgotei.

Evangheliştii ne spun că cei unsprezece ucenici s-au bucurat în seara zilei Paştilor când L-au văzut pe Iisus înviat. Duminica trecută am fost martorii bucuriei Apostolului Toma, care, după o săptămână de îndoială şi întristare, a pus degetele în semnele pătimirii şi a strigat: *„Domnul meu şi Dumnezeul meu!”...*

Iar astăzi, în a treia duminică după Paşti, Sfânta noastră Biserică face pomenirea femeilor evlavioase care s-au mângâiat văzându-L pe Iisus înviat. Sunt impresionante faptele acestor femei, cunoscute sub numele de *„mironosiţe”.* Ele L-au urmat pe Mântuitorul din Galileea până la sângeroasa Lui moarte din Ierusalim. Ele au crezut în El, L-au iubit, L-au slujit cu dragoste curată, L-au însoţit pe durerosul drum al Crucii, au fost martore la sfâşietoarele Lui patimi şi a morţii Sale sângeroase.

Când guvernatorul Pilat a permis ca trupul Celui răstignit să fie înmormântat, mâinile devotate ale femeilor galileene, alături de

ale lui Iosif cel cu bun chip, au coborât de pe lemn pe Omul durerilor şi L-au slobozit în groapa cea săpată în piatră.

Iar fiindcă în seara acelei Vineri a patimilor nu se puteau împlini cele îndătinate la îngropare, în zorii celei de a treia zi, femeile au alergat la mormânt să ungă cu miresme trupul Dumnezeiescului lor Prieten.

Dar devotamentul lor nu mai putea să fie împlinit; Domnul înviase. *„Nu este aici, s-a sculat, precum a zis"* - a grăit-a îngerul către purtătoarele de mir. *‚Mergeţi degrabă şi spuneţi ucenicilor că s-a sculat din morţi "* (Matei 28, 6-7).

Cu cutremur şi cu spaimă lăsat-au evlavioasele femei sfântul mormânt şi se grăbeau să spună celor unsprezece marea veste. Când colo, pe cine întâlniră? Pe însuşi Biruitorul morţii. Lor li S-a arătat mai întâi. Pe ele le-a învrednicit Domnul Iisus să-L vadă, să-L audă, să-I atingă picioarele şi să-L adore, înainte de a se închina ucenicii. *„Bucuraţi-vă"!,* le-a zis Iisus. *„Bucuraţi-vă şi nu vă temeţi. Mergeţi şi vestiţi ucenicilor Mei că am înviat şi Mă vor vedea în Galileea!"...*

Fraţilor,

Dorim să culegem roadă duhovnicească din prăznuirea zilei de astăzi şi, cugetând mai adânc, constatăm că două cuvinte adresate purtătoarelor de mir de către Mântuitorul sunt ca nişte fântâni adânci, cu apă vie, în stare să înveselească şi să întărească sufletele femeilor credincioase din toate timpurile şi mai cu seamă ale celor din vremea noastră.

Primul cuvânt este *„Bucuraţi-vă!"*

Dacă a existat vreo categorie de fiinţe omeneşti care să înseteze după bucuria vieţii, aceea a fost lumea femeilor înainte de venirea lui Hristos. Umilite erau fiicele Evei, exploatate şi înrobite. Toate popoarele lumii vechi recunoşteau drepturi depline numai bărbaţilor, pe când femeile alcătuiau o omenire de clasa a doua. Ele n-aveau

libertatea să-şi aleagă tovarăşii de căsătorie, n-aveau dreptul să ia parte la viaţa socială, să vândă, să cumpere... Altarul familiei păgâne era întinat de necurăţia desfrâului, fiindcă, pe lângă soţia legitimă, bărbatul putea să aibă mai multe concubine, cum trăiesc şi astăzi mulţi oameni la popoarele din afara Bisericii creştine. Până şi în

bucuriile sfinte ale naşterii de prunci, femeile, în vechime, erau rănite fară milă, deoarece se ştie că la greci şi la romani soţii aveau drept de viaţă şi de moarte asupra pruncilor nou-născuţi. Dacă vreunul era infirm sau bolnav, putea fi aruncat la râpă, ca un căţel nedorit.

Dar a răsărit lumii Soarele dreptăţii, şi cu venirea lui Hristos pe pământ sunat-a şi pentru urmaşele Evei ceasul bucuriei.

Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om din trupul unei femei, Preacurata Fecioară Maria. Când îngerul Gavriil a rostit Măriei: *„Bucură-te cea plină de dar, Domnul este cu tine!",* putem susţine că acea salutare a însemnat declaraţia de eliberare a tuturor femeilor din lume de asuprire, de robie şi umilire.

„ Bucurafi-vă ”!

Iisus Mântuitorul a învăţat că toţi oamenii sunt egali, toţi copiii liberi ai lui Dumnezeu sunt chemaţi la viaţa veşnică. Iisus a propovăduit iubirea jertfitoare ca lege a legăturilor omeneşti, nu forţa sau exploatarea. Pe cruce, El două mâini a întins, ca să cheme la Dânsul pe toţi cei osteniţi şi împovăraţi, fară deosebire.

Religia creştină proclamă legătura în căsătorie curată, sfântă, una pentru toată viaţa, de nedesfacut, căci de pe buzele lui Iisus a ieşit porunca: „ *Ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă!”* (Matei 19, 6). Cât despre copii, Iisus nu i-a alungat, ci, luându-i cu dragoste în braţe, le-a zis ucenicilor: *„Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, că a unora ca aceştia este împărăţia cerurilor"* (Matei 19, 14).

Iată pentru care motive s-a adresat Iisus, Cel proslăvit prin înviere, mironosiţelor: „ *Bucuraţi-vă! ”* Acel cuvânt răsuna cu puterea unui împărat, care, deschizând uşile unei temniţe enorme, ar zice celor din lanţuri şi întuneric: Sunteţi liberi, puteţi pleca în pace la rosturile voastre. *„Bucuraţi-vă!”*

Al doilea cuvânt rostit de Mântuitorul în zorii zilei învierii către femei a fost: *„Mergeţi!”.*

Vedeţi cum drepturile se împletesc cu datoriile? în acel ceas, purtătoarele de mir trebuia să vestească ucenicilor încuiaţi în casă de frica iudeilor că învăţătorul lor, Prietenul lor a rupt cătuşele morţii aşa cum a spus dinainte, că putere a avut să-şi dea viaţa, putere să Şi-o reia. Ele trebuia să fie, aşadar, primele misionare ale noii religii, să vestească adevărul dumnezeirii Fiului Omului.

Mironosiţele şi-au împlinit datoria cu bucurie, s-au dus în cetate şi au spus ucenicilor că au văzut pe Domnul şi au vorbit cu El.

Credem că aceste misionare, alături de Apostoli, au predicat învierea Iui Hristos în tot Ierusalimul, în ludeea, în Samaria, în faţa evreilor şi a păgânilor.

„ Mergeţi!"

De-a lungul veacurilor, femeile creştine au dat nenumărate cete de mărturisitori ai credinţei noastre, cete de muceniţe care s-au jertfit pentru Hristos, dându-şi viaţa pentru adevăr şi nădejdea în nemurire.

„ Mergeţi! ”

Partea femeiască din Biserica creştină a desăvârşit frumuseţea vieţii umane, în curăţie, în feciorie, în lepădarea de lume şi prin credinţă fierbinte. Citiţi vieţile sfinţilor şi veţi afla pagini de mare eroism înscrise de acele femei - îngeri în trup - care, ca şi mulţi bărbaţi, înfrângând năvalnice porniri ale tinereţii, au părăsit părinţi, prieteni şi avuţii şi s-au retras în peşteri, în pustietăţi sau mănăstiri, ca să urmeze Mirelui ceresc cu candelele aprinse ale iubiri lor faţă de Dânsul.

Fraţi creştini,

Trecut-au aproape două mii de ani de la întâlnirea Mântuitorului cu mironosiţele. Trecut-a şi vremea însămânţării cuvântului evanghelic, şi cea a prigoanelor şi a retragerii în pustiu... Mai au, oare, vreo însemnătate cuvintele Domnului pentru zilele noastre, când avem congrese, limuzine şi televizoare şi zburăm în cosmos? Au! Şi încă una din cele mai mari.

Dacă Fiul lui Dumnezeu S-ar arăta astăzi domniilor voastre, femeilor, celor ce ne ascultaţi şi celor ce nu sunteţi aici, nu vi se pare că v-ar rosti acele cuvinte: *„Bucuraţi-vă”!* şi *„Mergeţi!”?*

Bucuraţi-vă, fiice ale Evei, sau, mai bine-zis, surate ale Fecioarei Maria, pentru demnitatea la care v-a înălţat harul iubirii lui Iisus Domnul.

în zilele noastre se vorbeşte foarte mult despre emanciparea femeii, despre drepturile ei, despre egalitatea femeii cu bărbatul.

Multe din aceste revendicări s-au înfăptuit, iar pe unele le va dezlega viitorul.

Dar vă rog să nu uitaţi că dacă astăzi sunteţi privite şi tratate ca fiinţe libere, că sunteţi stimate şi respectate, alese în consilii de conducere şi în parlamente, aceste avantaje le datoraţi Duhului bunei-vestiri a Dumnezeu-Omului Iisus Hristos.

El v-a înălţat, El a redescoperit lumii valoarea voastră, aurul sufletelor voastre nemuritoare. De aceea, bucuraţi-vă!

Dar ce-i cu trimiterea? Cum să răspundă astăzi femeile la porunca: *„Mergeţi!"?* Care e chemarea lor în condiţiile noi ale societăţii?

Cuvântul Bisericii este acesta: Ca să merite numele de uceniţe ale lui Hristos, femeile trebuie să-şi împlinească cu dragoste şi devotament sfintele lor îndatoriri de soţii şi mame.

Zicem *„sfinte",* deoarece aceste măreţe chemări nu sunt de la oameni, ci vin din voia lui Dumnezeu. El, Făcătorul a toate, a zis că *„nu este bine ca omul să fie singur pe pământ"* şi, de aceea, din coasta lui Adam i-a creat soţia, *„ajutor potrivit pentru el"* (Facerea 2, 18).

Mergeţi, femeilor, în căminele voastre şi fiţi ajutorul devotat pentru bărbaţii voştri, slujindu-i cu duh de iubire curată, cu răbdare, hrănindu-i când vin acasă flămânzi, mângâindu-i când sunt întristaţi, îngrijindu-i când sunt bolnavi, şi aşa veţi împlini legea lui Hristos.

Scrie undeva în Scriptură: „Precum soarele se ridică în răsărituri şi dă lumii căldură şi lumină, aşa femeia harnică podoabă este casei sale" (Sirah 26, 18).

A doua chemare sfântă a femeii este aceea de a fi născătoare de prunci buni, de a fi mamă. Nu este pe pământ o demnitate mai înaltă şi o slujbă mai măreaţă ca răspunderea de a naşte copii, de a-i îngriji şi creşte în dragoste şi credinţă. Mari sunt conducătorii popoarelor, respectaţi comandanţii oştirilor, străluciţi oamenii de ştiinţă. Dar mai mare ca toţi este femeia ca mamă. Naţiunile pot trăi bine şi fară regi şi împăraţi, fară generali şi inventatori. Dar omenirea se stinge dacă femeile ar refuza darul de a deveni mame.

Cunoaştem că o răspundere ca aceasta e grea. Ea cere negrăite renunţări şi jertfa de sine. Dar mai ştim că fără purtarea crucii nu e mântuire, fară jertfă nu e cunună, iar Sfântul Apostol Pavel învaţă

că *„femeia se va mântui prin naştere de prunci”* (I Timotei 2, 15).

Iubiţi fraţi şi surori în Domnul,

Vremea nu ne îngăduie să mai lungim cuvântul nostru. Dar din cele spuse până aici, nădăjduim că aţi putut dobândi o făclie de lumină cu ajutorul căreia să mergeţi drept pe calea binelui şi a

adevărului. Iar făclia este pilda iubirii pentru Mântuitorul a mironosiţelor femei. Sfânta noastră Biserică vă cheamă să urmaţi această pildă, ca să vă bucuraţi pururea.

Familiile creştine din întreaga lume sunt ameninţate şi slăbite astăzi de microbii şi viruşii distrugerii. Concubinajul, adică traiul fără cununie, divorţurile din cea mai neînsemnată pricină, refuzul soţiilor de a naşte şi creşte copii, avorturile şi lepădările micuţilor care bat la uşa vieţii, goana după plăceri şi păcatul desfrâului - toate sunt semne rele care vestesc că viitorul neamurilor e în primejdie. Şi la noi s-a dat semnalul de alarmă pentru sănătatea neamului românesc. Trebuie luate măsuri! Autoritatea de stat foloseşte mijloacele sale pentru întărirea vieţii de familie: regulamente, legi, instituţii, ajutoare băneşti. Biserica strămoşească îndeamnă pe fiii săi să păstreze dreapta credinţă şi să respecte poruncile sfinte care sunt stăvilare împotriva corupţiei şi a stricăciunii morale, izvoare de sănătate şi frumuseţe sufletească.

încheind, vă îndemnăm cu părintească dragoste să umblaţi cu vrednicie după chemarea cu care au fost cinstite femeile.

îndatorirea soţilor în căsătorie este să se iubească unul pe altul, cum şi Hristos şi-a iubit Biserica şi S-a dat preţ de răscumpărare pentru ea.

Chemarea mamelor este să aibă copii numeroşi şi bine educaţi. Datoria copiilor este să cinstească pe cele ce i-au născut, căci numai aşa le va fi bine şi vor trăi mulţi ani pe pământ.

Chemarea tuturor este să preţuiţi familia ca pe un altar şi să faceţi din ea o casă a păcii şi a bucuriei. Aşa să fie!

AMIN!

LA DUMINICA SLĂBĂNOGULUI
(Iisus - adevărata fericire)

Iubiţi fraţi şi surori în Domnul,

Frumoasă şi înălţătoare este adunarea noastră de astăzi; răcoritoare şi întăritoare ca un popas la umbra unui copac umbros, în arşiţa unei zile de vară!... Privesc în jurul meu şi inima îmi tresaltă de bucurie de cele ce-mi văd ochii. Vă văd adunaţi în casa Domnului, în număr mare, voi, norodul acesta de munteni vajnici şi frumoşi, tăcuţi şi nemişcaţi ca un codru în amurg, care aşteaptă adierea vântului de seară, răsăritul stelelor, cântul privighetorilor.

Cu ce vom asemăna priveliştea din faţa noastră, râvna voastră sfântă şi dragostea cu care aţi alergat şi astăzi la sfânta biserică? Vom asemăna-o cu acea icoană din Biblie când mulţimile din Galileea, însetate de cuvântul lui Iisus, părăseau toate, lăsau casele, năvoadele, turmele, plugurile şi mergeau în pustie ca să asculte Evanghelia mântuirii, cuvintele vieţii de veci.

Voi aţi fost mânaţi încoace de acelaşi gând, de acelaşi dor. Ieri eraţi la muncă, pentru câştigarea pâinii trebuitoare vieţii. Dacă aş fi trecut pe uliţele satului, v-aş fi văzut prin grădini aplecaţi pe sape, cu topoare şi fierăstraie trecând spre pădure, zorind la lucru în fabrică, îngrijindu-vă vitele. Harnice ca nişte albine, femeilor, v-aş fi zărit prin ogrăzi, ocupate cu treburile gospodăreşti.

Astăzi, vă văd în lăcaşul Domnului, bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, îmbrăcaţi în straie de sărbătoare, în mândrul nostru costum naţional.

„Daţi-le să mănânce!”, poruncea Iisus ucenicilor Săi, văzând noroadele flămânde şi ostenite. Peste veacuri, porunca ajunge până la noi. *„Preoţilor”,* ar zice Domnul. *„Daţi poporului hrană!”* Dar nu pâinea cea trecătoare, ci *„pâinea lui Dumnezeu, care se pogoară din cer şi dă viaţă lumii”* (Ioan 6, 33).

Asta vom face, căci asta ni-i datoria: să vă hrănim cu cuvântul lui Dumnezeu, să vă arătăm adevărul care luminează şi întăreşte, încălzeşte şi dă viaţă, întocmai ca soarele de pe cer. Fără soare,

lumea ar pieri. Fără cuvântul lui Dumnezeu, oamenii s-ar prăpădi, s-ar sălbătici, s-ar scufunda în întunericul cel mai cumplit.

De aceea, în vorbirea de astăzi dorim să vă împărtăşim o fărâmitură din pâinea care se coboară din cer, de tot trebuitoare vieţii noastre.

Iubiţi credincioşi,

Citim în cartea Facerii că Agar, slujnica lui Avraam, a fost izgonită din casa stăpânului său. Şi când s-a văzut alungată şi-a luat copilaşul ce-l avea, a luat şi un burduf cu apă şi s-a dus în pustie. Soarele ardea cumplit, arşiţa era îngrozitoare. O vreme, mama şi copilaşul s-au răcorit cu apa din burduf, dar apa curând s-a sfârşit şi biata Agar vedea cum are să moară de sete şi ea şi micuţul ei copil. De jalea celui ce-l ţinea la sân, s-a prăbuşit pe o piatră şi a început a plânge zdrobită de durere.

Dar izbăvirea era mai aproape decât se aştepta. Dumnezeu ocrotea viaţa femeii aceleia şi a copilului. De aceea, ca să-i scape, a poruncit să se deschidă acolo în mijlocul pustiului un izvor. Apa a ieşit din mijlocul pietrelor şi a izbăvit viaţa celor două fiinţe în amara lor pribegie (Facerea, cap. 16).

Istoria aceasta are pentru noi un adânc înţeles. Agar din pustie este chipul omului pe pământ. Şi noi suntem nişte pribegi pe lumea asta, fiindcă am fost izgoniţi din casa Stăpânului, din raiul pe care l-au avut strămoşii noştri.

în vremea pribegiei noastre, noi ostenim şi însetăm. Dar lumea ce ne dă pentru potoloirea setei noastre? Burdufuri de apă, vase sărace, cu apă puţină care în curând se gată şi nu ţin. Slavă însă Părintelui de sus, Care, în mijlocul pustiei şi a pribegiei noastre, deschide izvor răcoritor care ne scapă din necaz şi moarte.

Când vorbim de sete, ne gândim la dorinţa de a fi fericiţi. Omul, de la leagăn până la mormânt, caută fericirea, vrea să fie mulţumit. Aţi văzut cum zboară fluturii din floare în floare în

zilele acestea calde? Aşa aleragă oamenii în viaţă să afle, să guste fericirea, o fericire adevărată, care să ţină şi să nu se mai sfârşească.

Acum să vedem pe ce „flori” obişnuiesc oamenii să se aşeze pentru a gusta ceea ce caută cu atâta însetare.

Unul dintre bunurile lumii care străluceşte şi atrage cel mai mult este aurul, bogăţia. Foarte mulţi cred că, pentru a fi fericit,

32

ajunge să ai bani, să-ţi cumperi moşii, să ai economii la CEC. Pentru asta aleargă, se ostenesc, se zbuciumă, adună, nu se feresc de întreprinderile cele mai primejdioase, adesea recurg la mijloace necinstite.

Dar sunt ei, oare, fericiţi? Cel mai puţin. De ce? Fiindcă averea îi subjugă, îi robeşte, le răpeşte odihna, le tulbură somnul. Averea îi face lacomi şi nesăţioşi. Bogaţii nu se bucură de ceea ce au, ci umblă mereu tot după ceea ce nu au. Mai mult! Tot mai mult. O poftă potolită, alte pofte flămânde naşte în loc, după cum spune povestea că, în locul unui cap tăiat de-al balaurului, ieşeau zece capete la iveală.

Şi cum averea te face nefericit, se vede din păţania unui mare bogătaş austriac. Rotschild din Viena a lăsat la moartea sa 900 milioane de coroane. Dar cu toate acestea, femeia lui se stinse la vârsta de 34 ani de cancer, fiul cel mai mare avea mintea rătăcită, singura fiică îi era mută, fiul cel mai mic se sinucise. Rotschild însuşi era mereu trist şi amărât şi nimeni nu l-a văzut vreodată râzând.

Asta-i fericirea pe care o aduce averea. Iar când mori, gol te duci în pământ, precum gol ai şi venit pe lume. Avea dreptate Alexandru cel Mare. Se zice că acesta a poruncit ca, atunci când va muri, să-i lase mâna afară din sicriu, spânzurând goală, pentru ca fiecare să vadă că nici măcar regele nu poate lua cu sine ceva din bogăţiile sale.

Alţii aleargă după plăceri. Să mănânce şi să bea, să petreacă, zicând că o viaţă are omul pe pământ. Mare amăgire şi aceasta, fraţilor! Când eraţi copii, cred că aţi alergat după fluturi. V-au atras zborul lor şăgalnic şi frumuseţea aripilor lor. Dar când aţi prins vreunul, cu ce v-aţi ales? Cu un vierme, iar între degete cu puţin praf gălbui.

Aşa sunt plăcerile ispititoare, atrăgătoare, dar când cauţi şi mai bine, găseşti un vierme, adică dezgustul, păcatul, remuşcarea, părerea de rău, amărăciunea, boala. Bine zicea înţeleptul Solomon în cartea Ecclesiastului când scria: „ *Tot ce mi-au poftit ochii am*

avut. Nu mi-am oprit inima de la nici o desfătare" (2, 10). Dar după ce a băut din cupa plăcerilor, după ce a văzut cum nu l-au mulţumit niciodată, a mărturisit plin de amar: *„Şi iată că am văzut că toate sunt deşertăciune şi vânare de vânt* (2, 11). *Şi atunci am zis râsului: Eşti o nebunie. Iar veseliei: Ce mă amăgeşti degeaba?"* (2, 2).

Dar, oare, puterea, mărirea, onorurile lumii acesteia nu aduc fericirea? Nu, căci şi acestea sunt burdufuri sparte. Măririle omeneşti sunt nestatornice ca visele, se şterg ca fumul. Cine era mai mare şi mai tare ca Hitler de care se temea o lume întreagă? Şi din gloria lui nu s-a ales nimic. Cine strălucea mai mult ca regii şi domnii popoarelor din anii din urmă? Şi astăzi sunt săraci şi pribegi, umiliţi şi ruşinaţi.

Cine este mai îngrijorat şi mai chinuit decât acela care stă pe scaun de slavă? Cu cât e mai înălţat, cu atât e mai în pericol să cadă şi să-şi rupă grumazul, căci toate scările lumii au trepte de urcuş, dar şi trepte de prăbuşire. Aşadar, şi onorurile omeneşti sunt *„deşertăciune şi vânare de vânt”*.

O, nenorociţii de noi! Cine ne va izbăvi din această tristă stare? La cine ne vom duce? Cine are apa vieţii, în stare să potolească toată setea noastră de fericire?

Ascultaţi! înainte cu nouăsprezece veacuri s-a ridicat în părţile răsăritului un Om. în mijlocul unei pieţe din Ierusalim, S-a ridicat şi a strigat: „*De însetează cineva, să vină la Mine şi să bea. Căci cine crede în Mine, râuri de apă vie vor curge din inima lui”* (Ioan 7, 37-38).

Aţi înţeles că este vorba de Domnul Iisus. Şi aţi înţeles că apa de care vorbeşte El nu-i băutura aceasta naturală ce se află în izvoare, râuri, în fântâni, ci El a vorbit de o apă duhovnicească pe care, dacă o bea cineva, *nu însetează în veac* (Ioan 4, 14). Este însăşi fericirea, iubiţii mei. Iisus este izvorul pe care Dumnezeu l-a deschis în mijlocul pustiului vieţii omeneşti ca să mântuiască de suferinţă şi de moarte pe tot omul ce va gusta din El, aşa cum a mântuit-o pe Agar de care am amintit la început.

Un scriitor german, la începutul unei cărţi a vieţii lui Iisus, spune: „Totul ce poate să ne pară în viaţă vrednic de dorit, frumos şi bine, totul ne dă Fiul lui Dumnezeu”.

Cuvinte frumoase şi cu totul adevărate. Iisus ne dă viaţa desăvârşită, fericirea adevărată.

Noi vă întrebăm: De ce sunteţi pe lume? Dimineaţa vă sculaţi din zori, mergeţi la munca voastră, munciţi până seara cu trudă şi cu sudoare. Noaptea vă odihniţi puţin, a doua zi o începeţi de la capăt. Şi aşa trec săptămânile, anii, zecile de ani, până vă treziţi în pragul morţii. Dar la ce truda aceasta fără sfârşit? Ca să vă hrăniţi carnea aceasta pe care o vor mânca viermii? Ca să puneţi pe trupurile
34

voastre câteva petece mai mult sau mai puţin pestriţe? Ca să vedeţi cum copiii v-au crescut şi s-au gospodărit? O, ar fi trist de tot dacă menirea vieţii noastre s-ar reduce la asta. Atunci, soarta voastră nu s-ar deosebi prea mult de a vitei din grajd care ştie să mănânce, să se înmulţească şi apoi să piară fără urmă.

Dar nu este asta. Prin gura lui Iisus, noi vă grăim: „ *Creştinilor, voi nu sunteţi clin lume!”* (loan 15, 19). Şi, prin glasul Apostolului Ioan, vă spunem: *„Noi suntem din Dumnezeu”* (I loan, 4, 5).

De la Dumnezeu am venit şi la El trebuie să ne întoarcem. Viaţa aceasta este doar o punte, un pod de trecere spre raiul din care am căzut cândva. Şi menirea vieţii noastre este ca prin credinţă şi nădejde, prin faptele bune, să ajungem iar acolo sus, la Dumnezeu.

Cine ar putea să spună vreodată toată bucuria, toată pacea, toată mângâierea şi toată tăria care răsar din această credinţă că noi suntem călători spre patria cerească?

Noi suntem copiii lui Dumnezeu, „prinţi”, iar dacă suntem copii, *„suntem şi moştenitori ai lui Dumnezeu”* (Romani 8, 17), care vom dobândi o parte din slava Lui, din fericirea Lui.

Vine diavolul şi ne ispiteşte să gustăm din fructul cel oprit, să ne dăm pe seama poftelor noastre urâte. *„înapoi, satano!”.* Noi nu-L putem supăra pe Dumnezeu. Nu vom fura, nu ne vom îmbăta, nu vom desfrâna, fiindcă tâlharii, şi beţivii, şi desfrânaţii nu vor intra în împărăţia cerului, şi unui prinţ nu i se cade să se murdărească în noroi.

Vin asupra noastră necazurile, suferinţele. E firesc să vină. Dar cu Iisus nu ne temem de nimic, căci El este alături de noi, ne ajută, ne întinde mâna de salvare ca oarecând lui Petru cel învăluit de furtună şi ne strigă: *„Nu te teme, turmă mică, deoarece a binevoit Tatăl să vă dea vouă împărăţia!”* La cer se urcă pe calea cea strâmtă şi cu chinuri. Iată, pentru necazurile noastre de acum vom dobândi o cunună veşnică de slavă.

Şi dacă mâine vom muri, sfârşitul nostru va fi fără teamă, fără părere de rău. Moartea nu va face decât să dărâme casa aceasta de lut în care a sălăşluit sufletul. Prin moarte, vom apune ca soarele. Precum soarele se lasă în asfinţit ca să apară în dulcea lumină a zorilor, aşa va apune şi viaţa noastră, ca să reînvie strălucind în nemurire. Dincolo, vom fi cu Dumnezeu, după Care am dorit, ne vom bucura cu îngerii, cu Maica Domnului, cu toţi aieşii împărăţiei de sus.

Fraţi creştini,

Bucuraţi-vă şi, iarăşi zic, bucuraţi-vă de aceste sfinte mângâieri pe care ni le aduce sfânta noastră credinţă în Domnul Iisus!

Iată, acum, la această slujbă, gustăm o picătură din dulceaţa şi fericirea trăirii cu Dânsul.

Rămâneţi tari în credinţa lui Dumnezeu. Tari şi neclintiţi, aşa cum rămâne stânca din mare care nu se dă biruită, cu toată furia valurilor ce izbesc în ea. Iubiţi-L pe Dumnezeu, păziţi poruncile Lui, feriţi-vă de păcat!.

Cu această credinţă, veţi avea pururea o mare mângâiere, o puternică tărie în suferinţă, o nădejde nezdruncinată şi o răspiată care nu va pieri în veac.

AMIN!

LA DUMINICA SAMARINENCII
(Mirenii în Biserică)

Fraţi creştini,

în Duminica a cincea după Paşti, Sfânta noastră Biserică face pomenirea femeii samarinence. Sfântul Apostol Ioan ne istoriseşte întâlnirea aceea de neuitat, de la fântâna lui Iacov, dintre Mântuitorul şi o femeie străină de neamul israelitean, care venise să scoată apă pentru casa ei. Fiind însetat, Iisus i-a cerut femeii apă de băut. Ciudată dorinţă!... Cel ce acoperă cerul cu nori, Cel ce a aşezat pământul peste ape şi deschide izvoarele adâncului, cere apă de la o fiinţă păcătoasă: *„Dă-Mi să beau!”* (Ioan 4, 7).

Dar privind faptele mai de-aproape şi cunoscând cele ce au urmat convorbirii de la fântână, înţelegem că acolo a avut loc o revărsare de har dumnezeiesc: Păstorul căuta oaia cea pierdută şi o salva din ghearele păcatului. Căci, în loc de apa care potoleşte setea trupească, Mântuitorul a dăruit samarinencii apa cea vie, curgătoare spre viaţa veşnică.

Din discuţia purtată cu străinul de la fântână, femeia a aflat că El era însuşi Hristos, Mesia Cel aşteptat de veacuri. Ea a crezut în El şi nu numai că a crezut, ci s-a dus să vestească adevărul descoperit şi locuitorilor din cetatea Sihar: „ *Veniţi să vedeţi!”* (Ioan

4, 29).

Aceia au ieşit degrabă la fântână, au vorbit cu învăţătorul dumnezeiesc, s-au convins că este Mesia, au crezut în El şi L-au rugat să le facă bucuria să vină la dânşii.

Din ziua aceea binecuvântată, samarineanca n-a mai trăit decât *din* şi *pentru* credinţa în Hristos. Ea s-a botezat, a primit numele de Fotini şi toată viaţa ei a închinat-o propovăduirii adevărului lui Hristos.

Tradiţia Bisericii ne spune că Sfânta Fotini a mărturisit Evanghelia mântuirii în jurul Mării Mediterane şi în nordul Africii până ce această primă misionară creştină a pecetluit cu sângele ei ataşamentul faţă de Domnul Hristos. în vremea prigoanei lui Nero, ea a suferit moarte de martir, împreună cu cei şapte copii ai săi.

37

Pomenirea Sfintei Muceniţe Fotini se face, cu laude şi cu o adâncă evlavie, la 26 februarie a fiecărui an.

Fraţi creştini,

Mari şi minunate înfăptuiri poate săvârşi o credinţă vie. Aţi auzit? Nu înger, nu prooroc, nici Apostol L-a vestit samarienilor pe Hristos, ci o femeie de rând, o fiinţă însufleţită de o convingere tare şi de o râvnă neobosită. Iar lucrarea ei misionară a mântuit o cetate!

Dorim din tot sufletul ca pilda femeii de care face pomenire Sfânta Biserică să fie urmată de toţi dreptmăritorii credincioşi, de fraţii noştri mireni. Căci una dintre cele mai arzătoare nevoi ale ceasului de faţă este vestirea lui Hristos şi aducerea lumii la cunoaşterea puterii adevărului Său.

După multe poticniri şi dezamăgiri, se face vădit faptul că fară Hristos nu putem face nimic. Zadarnic şi-a pus omenirea nădejdea în ştiinţă, în progresul tehnic, în îmbunătăţiri ale vieţii materiale. Realitatea ne arată cu prisosinţă că omul, cu raţiunea şi puterea proprie, nu se poate salva, precum nu poate să scape de înec un naufragiat, trăgându-se de propriul său păr.

Pacea, bunătatea, cinstea şi fericirea nu se pot asigura numai prin legi, prin decrete sau izvodiri ştiinţifice. Ci progresul material trebuie să se reazeme, mai ales, pe conştiinţa morală. E nevoie de o putere care să pătrundă până la suflete, care să le prefacă, să le înnoiască şi să le desăvârşească.

Ei, bine, această putere este credinţa în Hristos. Avem neapărată trebuinţă ca să deschidem larg porţile sufletelor noastre şi să-L invităm pe Domnul şi Dumnezeul nostru să intre în ele şi să le umple de har, de lumină şi puteri mai presus de fire.

C|u alte cuvinte, creştinii noştri trebuie reîncreştinaţi! Acum

se pune întrebarea: cine este chemat să împlinească această lucrare de trezire a oamenilor din somnul necredinţei, al întunericului, şi de ridicare a lor la lumină şi adevăr?

Aţi putea să răspundeţi: datoria de a-L vesti pe Dumnezeu îi priveşte pe clerici, adică pe episcopi şi pe preoţi, căci doar ei sunt chemaţi să fie îndrumători sufleteşti şi păstori ai poporului.

Adevărat, nouă ni s-au dat prin hirotonie dreptul şi datoria de a merge şi a învăţa, de a lega şi dezlega păcatele oamenilor, de a călăuzi pe credincioşi spre împărăţia lui Dumnezeu.

Dar preoţimea cea aleasă şi întărită cu daruri deosebite, sfinte şi sfinţitoare, nu poate împlini toată lucrarea misionară în Biserică, într-un organism sănătos şi bine alcătuit nu lucrează numai capul cu minunatele lui simţuri, ci este nevoie de colaborarea tuturor membrelor trupului: a inimii, a mâinilor, a picioarelor.

Ori, Biserica, întemeiată de Fiul lui Dumnezeu, este un imens organism duhovnicesc în care toţi membrii trupului sunt obligaţi să-şi aducă partea lor de muncă şi de slujire spirituală.

„ Voi sunteţi trupul lui Hristos”, zicea Sfântul Apostol Pavel către corinteni, iar, prin ei, tuturor: „Nu poate ochiul să zică mâinii: n-am trebuinţă de tine... Să nu fie dezbinare în trup, ci membrele să îngrijească deopotrivă unele de altele ” (I Corinteni 12, 21-27).

Este o comparaţie admirabilă şi în acelaşi timp o poruncă sfântă pentru toţi credincioşii mireni. Ei trebuie să-şi aducă partea lor de credinţă, de strădanie, pentru prosperitatea duhovnicească a tuturor fraţilor în Hristos, pentru răspândirea luminii lui Hristos în Biserica Sa cea Sfântă.

La învăţătura paulină se adaugă cuvintele celui chemat la apostolie, ale Sfântului Apostol Petru. Iată ce scrie el în prima sa epistolă, adresată creştinilor de pretutindeni şi din toată vremea: „ *Voi sunteţi seminţie aleasă, preoţie împărătească, neam sfânt, popor agonisit de Dumnezeu ca să vestiţi în lume bunătăţile Celui ce v-a chemat din întuneric la lumina Sa cea minunată”* (I Petru 2, 9).

Nu se pot imagina cuvinte mai înaripate decât acestea cu privire la demnitatea şi răspunderile mirenilor. In gândurile Mântuitorului Hristos şi în învăţătura Apostolilor, credincioşii laici sunt lumini aprinse la catapeteasma Bisericii care să lumineze tuturor. Sunt trâmbiţe cu sunet puternic ce vestesc celor din jur

frumuseţea vieţuirii după poruncile Evangheliei Domnului.

„Misiunea” mirenilor presupune, mai întâi, o credinţă vie, exemple strălucite de evlavie adevărată, o viaţă creştină la nivel înalt. Se ştie doar că „orb pe orb” nu poate călăuzi, iar medicii, ca să poată vindeca pe alţii, trebuie să fie ei înşişi sănătoşi.

Aria de activitate a mirenilor este întinsă cât e lumea de mare. Precum razele soarelui de pe cer luminează şi încălzesc şi umplu de energie totul, astfel „neamul sfânt” al fiilor Bisericii trebuie să fie ca un aluat binecuvântat care să înnoiască şi să prefacă toată frământătura societăţii omeneşti.

Primul „altar” la care se cuvine să slujească membrii „preoţiei împărăteşti”, adică mirenii credincioşi de care vorbea Sfântul Petru, este *căminul familiei.* Ne gândim la îndatoririle părinţilor în calitate de educatori ai celor pe care i-au adus pe lume.

într-o familie, tatăl şi mama sunt ca nişte făclieri care trebuie să aprindă candelele micuţilor creştini. Ei se aseamănă oarecum cu slujirea preoţilor când oficiază Sfânta Liturghie, dacă, prin comportarea lor, prin învăţăturile ziditoare de suflet şi mai cu seamă prin pildele lor frumoase, zidesc sufletele celor ce se trezesc la viaţă.

Ferice de acei părinţi care îi învaţă pe copilaşi rugăciunile, poruncile dumnezeieşti, iubirea de Dumnezeu şi de oameni, cinstea şi curăţia. Poveţele lor, şi mai cu seamă pildele lor de fiecare zi, valorează mai mult decât zece volume de teologie!

Alt tărâm de activitate a credincioşilor mireni este *comunitatea parohială.* Ei sunt membrii Bisericii, „pietre vii” pe care se sprijină toată lucrarea preoţilor slujitori. Participarea reguiată la Sfânta Liturghie, aducerea darurilor pentru pregătirea dumnezeieştii împărtăşanii, donaţiile materiale pentru construirea şi îngrijirea locaşului de rugăciune, ajutorarea săracilor, iată tot atâtea prilejuri în care membrii parohiilor, bărbaţi şi femei, pot zidi sufleteşte şi trupeşte marele trup al lui Hristos.

Un ogor mai întins decât familia şi parohia este societatea în mijlocul căreia mirenii trăiesc şi vin în legătură cu semenii lor.

într-o duminică, un sătean îl întâlni pe un prieten ieşind din

biserică. - „S-a sfârşit Liturghia?”, întrebă el. Cel întrebat răspunse:

- „Da, Sfânta Liturghie s-a încheiat, dar preotul ne-a spus în predica de astăzi că slujba noastră, a credincioşilor mireni, abia acum începe şi durează toată săptămâna”.

într-adevăr, aşa este. Teologii noştri au numit influenţa binefăcătoare a bunilor credincioşi asupra lumii „liturghia după Liturghie”.

Un preot aşezat ca păstor într-o parohie nu poate fi prezent peste tot. Legat de nenumăratele sale îndatoriri, el nu e în stare să ducă vestea cea bună a Evangheliei pe tot cuprinsul ogorului în care îşi împlineşte misiunea.

Ei, bine, mirenii sunt chemaţi să sprijine preotul în misiunea sa, să intre în locurile unde slujitorul sfinţit şi urmaşul Apostolilor nu poate sau n-are vreme să pătrundă. Ei sunt împrăştiaţi pretutindeni: pe ogoare, în birouri, în fabrici. Dacă sunt însufleţiţi de o credinţă sinceră şi de o râvnă neobosită, credincioşii laici pot avea o influenţă enormă şi hotărâtoare în aducerea lumii la Hristos.

Prin pilda vieţii lor, prin sfaturi sau chiar prin mustrări binevoitoare, mirenii iubitori de Dumnezeu sunt, cum zice Apostolul, *„ca o mireasmă a lui Hristos printre cei ce sunt pe calea mântuirii”* (II Corinteni 2, 15).

Ca un creştin să poată împlini apostolatul în mijlocul societăţii, nu este suficient să aibă cu sine Biblia din care să citească mereu colegilor săi de muncă. E destul ca cineva să-şi facă datoria sa cu devotament şi cu dragoste, să fie cinstit, bun şi binevoitor cu toţi şi prin asta va fi un „misionar” al lui Hristos. Un gram de faptă bună cântăreşte mai greu decât o tonă de vorbe frumoase!

în sfârşit, datoria fiilor Bisericii este *să apere* credinţa pe care o mărturisesc.

Astăzi, din nefericire, nimic din cele sfinte nu rămâne neîntinat, nebatjocorit. Să ne gândim doar la urâciunea înjurăturilor, la glumele neruşinate în legătură cu religia creştină, să nu uităm de hulele aduse de ereticii (sectanţii) şi ateii zilelor noastre faţă de învăţăturile Bisericii şi faţă de slujitorii ei.

Mirenii sunt datori să ia atitudine curajoasă împotriva hulitorilor de cele sfinte, ca să stârpească răul.

Când un israelitean din vremurile biblice auzea pe cineva hulind numele lui Dumnezeu, îşi rupea hainele în semn de indignare şi pe cel vinovat de blasfemie îl trăgea înaintea preoţilor templului, spre judecată şi pedeapsă. Iar creştinii noştri aud liniştiţi cele mai grele necuviinţe la adresa Stăpânului ceresc şi a sfinţilor Săi şi rămân nepăsători, tac ca nişte muţi, ba poate chiar simt plăcere în cele ce ascultă urechile lor...

Să nu fie aşa! Să vă împotriviţi răului, să apăraţi credinţa cu orice preţ, să certaţi pe hulitorii de cele sfinte! Având curaj,

41

Aria de activitate a mirenilor este întinsă cât e lumea de mare. Precum razele soarelui de pe cer luminează şi încălzesc şi umplu de energie totul, astfel „neamul sfânt” al fiilor Bisericii trebuie să fie ca un aluat binecuvântat care să înnoiască şi să prefacă toată frământătura societăţii omeneşti.

Primul „altar” la care se cuvine să slujească membrii „preoţiei împărăteşti”, adică mirenii credincioşi de care vorbea Sfântul Petru, este *căminul familiei.* Ne gândim la îndatoririle părinţilor în calitate de educatori ai celor pe care i-au adus pe lume.

într-o familie, tatăl şi mama sunt ca nişte făclieri care trebuie să aprindă candelele micuţilor creştini. Ei se aseamănă oarecum cu slujirea preoţilor când oficiază Sfânta Liturghie, dacă, prin comportarea lor, prin învăţăturile ziditoare de suflet şi mai cu seamă prin pildele lor frumoase, zidesc sufletele celor ce se trezesc la viaţă.

Ferice de acei părinţi care îi învaţă pe copilaşi rugăciunile, poruncile dumnezeieşti, iubirea de Dumnezeu şi de oameni, cinstea şi curăţia. Poveţele lor, şi mai cu seamă pildele lor de fiecare zi, valorează mai mult decât zece volume de teologie!

Alt tărâm de activitate a credincioşilor mireni este *comunitatea parohială.* Ei sunt membrii Bisericii, „pietre vii” pe care se sprijină toată lucrarea preoţilor slujitori. Participarea reguiată la Sfânta Liturghie, aducerea darurilor pentru pregătirea dumnezeieştii împărtăşanii, donaţiile materiale pentru construirea şi îngrijirea locaşului de rugăciune, ajutorarea săracilor, iată tot atâtea prilejuri în care membrii parohiilor, bărbaţi şi femei, pot zidi sufleteşte şi trupeşte marele trup al lui Hristos.

Un ogor mai întins decât familia şi parohia este societatea în mijlocul căreia mirenii trăiesc şi vin în legătură cu semenii lor.

într-o duminică, un sătean îl întâlni pe un prieten ieşind din

biserică. - „S-a sfârşit Liturghia?”, întrebă el. Cel întrebat răspunse:

- „Da, Sfânta Liturghie s-a încheiat, dar preotul ne-a spus în predica de astăzi că slujba noastră, a credincioşilor mireni, abia acum începe şi durează toată săptămâna”.

Într-adevăr, aşa este. Teologii noştri au numit influenţa binefăcătoare a bunilor credincioşi asupra lumii „liturghia după Liturghie”.

Un preot aşezat ca păstor într-o parohie nu poate fi prezent peste tot. Legat de nenumăratele sale îndatoriri, el nu e în stare să ducă vestea cea bună a Evangheliei pe tot cuprinsul ogorului în care îşi împlineşte misiunea.

Ei, bine, mirenii sunt chemaţi să sprijine preotul în misiunea sa, să intre în locurile unde slujitorul sfinţit şi urmaşul Apostolilor nu poate sau n-are vreme să pătrundă. Ei sunt împrăştiaţi pretutindeni: pe ogoare, în birouri, în fabrici. Dacă sunt însufleţiţi de o credinţă sinceră şi de o râvnă neobosită, credincioşii laici pot avea o influenţă enormă şi hotărâtoare în aducerea lumii la Hristos.

Prin pilda vieţii lor, prin sfaturi sau chiar prin mustrări binevoitoare, mirenii iubitori de Dumnezeu sunt, cum zice Apostolul, *„ca o mireasmă a lui Hristos printre cei ce sunt pe calea mântuirii”* (II Corinteni 2, 15).

Ca un creştin să poată împlini apostolatul în mijlocul societăţii, nu este suficient să aibă cu sine Biblia din care să citească mereu colegilor săi de muncă. E destul ca cineva să-şi facă datoria sa cu devotament şi cu dragoste, să fie cinstit, bun şi binevoitor cu toţi şi prin asta va fi un „misionar” al lui Hristos. Un gram de faptă bună cântăreşte mai greu decât o tonă de vorbe frumoase!

în sfârşit, datoria fiilor Bisericii este *să apere* credinţa pe care

o mărturisesc.

Astăzi, din nefericire, nimic din cele sfinte nu rămâne neîntinat, nebatjocorit. Să ne gândim doar la urâciunea înjurăturilor, la glumele neruşinate în legătură cu religia creştină, să nu uităm de hulele aduse de ereticii (sectanţii) şi ateii zilelor noastre faţă de învăţăturile Bisericii şi faţă de slujitorii ei.

Mirenii sunt datori să ia atitudine curajoasă împotriva hulitorilor de cele sfinte, ca să stârpească răul.

Când un israelitean din vremurile biblice auzea pe cineva hulind numele lui Dumnezeu, îşi rupea hainele în semn de indignare şi pe cel vinovat de blasfemie îl trăgea înaintea preoţilor templului, spre judecată şi pedeapsă. Iar creştinii noştri aud liniştiţi cele mai grele necuviinţe la adresa Stăpânului ceresc şi a sfinţilor Săi şi rămân nepăsători, tac ca nişte muţi, ba poate chiar simt plăcere în cele ce ascultă urechile lor...

Să nu fie aşa! Să vă împotriviţi răului, să apăraţi credinţa cu orice preţ, să certaţi pe hulitorii de cele sfinte! Având curaj,

convingere şi râvnă sfântă, puteţi face minuni de îndreptare şi veţi câştiga mântuirea.

Căci scrie la Sfânta Carte: „Dacă vreunul se va rătăci de la adevăr şi-l va întoarce cineva, să ştie că acel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui, îşi va mântui sufletul şi va acoperi mulţime de păcate” (Iacov 5, 19-20).

Fraţilor,

Domnul Hristos vă cheamă astăzi să păşiţi pe urmele femeii samarinence de la fântâna lui Iacov. El are lipsă de voi ca să-Şi împlinească voia, ca toţi să vină la El, să-L cunoască şi să se bucure de darurile Lui şi să fie fericiţi.

Arătaţi-vă vrednici de chemarea aceasta, ca să se preamărească prin voi numele Domnului nostru Iisus Hristos şi voi să vă mântuiţi!

AMIN!

LA DUMINICA ORBULUI
(Despre orbirea sufletească)

Iubiţi creştini,

Evanghelia Duminicii de astăzi ne istoriseşte minunea vindecării unui orb. Trecând prin Ierusalim, Iisus a întâlnit un tânăr, care din naştere era lipsit de vedere. Făcându-I-se milă de el, Domnul a scuipat pe pământ, a făcut tină, a uns cu ea ochii orbului, apoi l-a trimis să se spele în apa Siloamului.

S-a dus acela, s-a spălat şi s-a întors văzând ca toţi văzătorii.

Minunea aceasta a avut drept urmare două lucruri contrarii: a luminat sufletul orbului, întrucât l-a făcut să-L cunoască pe Mântuitorul lumii, să creadă în El şi să I se închine ca unui Dumnezeu; în acelaşi timp, minunea i-a orbit pe farisei, deoarece aceia s-au încăpăţânat mai mult în răutatea şi necredinţa lor.

Două urmări cuprind acea judecată minunată şi înfricoşătoare de care vorbea Iisus: „Eu am venit în lume, şi judecata pe care trebuie s-o fac este aceasta: ca cei ce nu văd să vadă, iar cei ce văd să ajungă orbi” (Ioan 9, 39).

Cu alte cuvinte, în faţa lucrării lui Dumnezeu, sufletele smerite şi curate se vindecă de întuneric, pe când trufaşii şi cei ce se socot înţelepţi mai mult se osândesc. Cei dintâi, căutându-L pe Domnul, află putere şi mângâiere nesfârşită în lucrarea credinţei. Ceilalţi, respingând lumina ce vine de sus, se scufundă într-o beznă înfricoşătoare.

Din nefericire, orbi sufleteşti n-au fost numai fariseii de pe vremea Mântuitorului, ci sunt şi necredincioşii de totdeauna şi din vremea noastră.

Adevărurile religioase sunt ca o lumină pentru om. Ele sunt descoperite de Dumnezeu, propovăduite de Biserică, sprijinite pe puternice dovezi. Totuşi, multă lume refuză să le primească, să creadă în ele. Atâţia necredincioşi din zilele noastre tăgăduiesc minunile Bibliei, nu cunosc puterea rugăciunii, frumuseţea şi

mângâierile vieţii în Hristos!...

Din ce pricină? Din pricina unei boli grozave, orbirea sufletească, pe care vom cerceta-o astăzi, arătând cauzele şi urmările ei nenorocite pentru viaţa omenească.

Iubiţi credincioşi,

Analizând viaţa religioasă de astăzi, constatăm că lumea creştină se împarte în două cete cu totul neegale. De o parte, este turma cea mică a temătorilor de Dumnezeu, a acelor oameni care cred în adevărurile sfinte, au grijă de suflet şi se străduiesc să împlinească poruncile dumnezeieşti.

Pe de altă parte, avem mulţimea necredincioşilor. O lume întreagă de oameni pentru care cuvintele Dumnezeu, mântuire, veşnicie, post, rugăciune, Evanghelie n-au nici o importanţă. Sunt atâţia care refuză să primească învăţătura de credinţă a Bisericii şi să practice îndatoririle la care îi obligă legea creştinească.

între aceştia deosebim, în primul rând, ateii propriu-zişi. Sunt oamenii cuprinşi de duhul mândriei, plini de sine, care tăgăduiesc orice putere mai presus de natură. Pentru ei, toată lumea se reduce la ceea ce se vede, se pipăie, se poate măsura şi se poate explica cu ajutorul ştiinţei.

„Dumnezeu nu există, suflet nemuritor nu este. Viaţa viitoare, cu raiul ei, este un basm bun de adormit copiii. Lumea s-a născut de la sine. Universul se conduce după legile naturale. Omul nu-i decât un animal mai progresat, o maimuţă civilizată. Dacă totul se sfârşeşte odată cu moartea, datoria omului este să trăiască bine aici pe pământ, să smulgă vieţii cât mai multe plăceri. Să bem şi să mâncăm, căci după moarte nu ne rămâne nimic”.

Iată *„crezul”* necredincioşilor, crez fixat în cărţi, răspândit în lume prin nenumărate forme ale propagandei împotriva religiei, crez trăit, din nefericire, şi de mulţi creştini care s-au botezat şi aparţin, de formă, Bisericii.

Altă categorie de orbi sufleteşti o formează oamenii care, pentru a gusta dulceaţa păcatului, nu vor să audă vorbindu-li-se de Dumnezeu.

Vedeţi, creştinismul este o religie a desăvârşirii omeneşti. Ea cere omului o continuă luptă cu sine însuşi, o luptă contra patimilor celor rele. Evanghelia combate mândria, mânia, desfrânarea,
44

lăcomia, răzbunarea. în schimb, Domnul Hristos pretinde de la ucenicii Săi să iubească pe vrăjmaşii lor, să-şi împartă averea cu săracii, să fie smeriţi, cinsiţi...

Dar din cauza aceasta religia lui Hristos supără pe mulţi. Ea este o piedică în calea oamenilor cărora le place să urmeze gustarea plăcerilor lor păcătoase. Şi, de aceea, nu e acceptată.

Dacă în religia creştină n-ar fi vorba decât de lucruri plăcute, treacă-meargă, ea ar fi primită. însă, deoarece ea impune omului datoriile aspre şi serioase ale vieţii morale, credinţa este tăgăduită, respinsă.

Aşa că în mare parte orbirea sufletească, necredinţa din zilele noastre se datorează vieţii păcătoase a oamenilor. Ea este o boală mai mult a inimii decât a creierului. Pentru a gusta fără remuşcări plăcerile cele oprite de Dumnezeu, păcătoşii preferă să stea deoparte, în întuneric, ca să nu se vădească faptele lor cele rele, după cuvântul Scripturii care zice: *„Dacă iubeşte cineva lumea, dragostea Tatălui nu este în El”* (I Ioan 2, 15).

în sfârşit, o altă cauză a orbirii sufleteşti este grija nemăsurată pentru dobândirea celor materiale şi trupeşti.

Nimeni nu ne poate dezminţi că o mare parte din necredincioşi sunt aşa nu din convingere ci numai pentru motivul că n-au vreme să se ocupe de lucrurile religiei, să se îngrijească de cele ale sufletului. N-au vreme fiindcă serviciul, grija pentru pâine şi îmbrăcăminte înăbuşă în inimile lor orice năzuinţă mai înaltă, religioasă.

Viaţa modernă fixează privirile oamenilor în pământ. Munca, producţia, supraproducţia, acestea sunt idealurile noi. Cerul credinţei este acoperit de nourii grijilor pământeşti.

Asta ne aminteşte de starea tristă a unor animale de povară, în minele de cărbuni se folosesc, uneori, caii pentru tracţiunea vagonetelor. Animalele acelea nu sunt scoase afară după încetarea muncii, ci sunt ţinute acolo în adânc, unde li se dă hrană şi unde se odihnesc după orele de lucru.

însă, nenorocire!... Când sunt scoşi la lumină, caii nu mai văd!

Viaţa petrecută în întuneric şi în muncă încordată i-a orbit.

într-o astfel de stare se găsesc mulţi oameni de-ai noştri, care, mânaţi de o sete nepotolită după avere şi bunuri pământeşti, îşi pierd vederea pentru lucrurile dumnezeieşti.

Acum, câteva cuvinte despre urmările orbirii sufleteşti.

Fraţilor, ca să ne dăm seama de urmările stării de care vorbim, să ne gândim la orbirea trupească. Ochii sunt organe de orientare. Când cineva a avut nenorocirea să-şi piardă lumina ochilor, rătăceşte, cade, e în primejdie să-şi frângă gâtul.

Un efect asemănător are boala orbirii sufleteşti: ea aruncă pe oameni în mari rătăciri. Caracteristica vremurilor noastre este o adevărată orbire în toate privinţele. în viaţa economică, în viaţa socială şi în cea politică este o încurcătură de parcă am fi la Turnul Babei când s-au amestecat limbile.

Ce e drept şi ce e nedrept, ce e adevărat şi ce e minciună, unde este binele şi unde este răul, - nu se mai cunoaşte deloc.

Nici o mirare! Lumea este dezorientată, fiindcă ochii fiilor veacului XX nu mai privesc lumina lui Hristos care pogoară din cer. Legile promulgate de Dumnezeu pe muntele Sinai şi pe cel al Fericirilor sunt dispreţuite.

în locul înţelepciunii Creatorului, s-a proclamat suverană raţiunea omului.

Ce să mai vorbim de latura morală? Aici se săvâşesc crime şi nedreptăţi fară nici o jenă. De ce?

Fiindcă majoritatea oamenilor sunt ca judecătorul nedrept din Sfânta Evanghelie, care *„de Dumnezeu nu se temea şi de oameni nu se ruşina”* (Luca 18, 2).

Am mai spus-o şi o repetăm şi astăzi: Adevărata frână morală este încredinţarea că există viaţă de veci, ideea că după moarte vine şi judecata şi sancţiunea faptelor. *„Frica de Dumnezeu este începutul înţelepciunii”,* zice psalmistul (Psalm 110, 10).

Dar când omul crede că soarta sa e asemănătoare cu a animalului din grajd, cine să-l mai reţină de la furt, de la desfrânare, de la asuprirea semenului, de la beţie?

Să nu ne vorbească nimeni de puterea legilor penale ale statului.

Acestea sunt atât de neputincioase în faţa pornirilor instinctelor omeneşti, încât le putem asemăna cu un năvod care lasă apa să treacă prin reţeaua sa. Aşa se strecoară apa murdară a fărădelegilor printre mulţimea paragrafelor de legi.

Dar, oare, cultura nu-i va face pe oameni mai buni? Mai multă ştiinţă, mai multe cărţi răspândite în popor nu-i vor aduce pe oameni de la întuneric la lumină?

Noi nu avem nimic de zis împotriva culturii. Dimpotrivă, dorim ca ea să fie răspândită în păturile largi ale societăţii. Dar despre îndreptarea lucrurilor din lume prin ştiinţa cărţii, nu ne facem mari nădejdi.

Cultura fără Evanghelie nu-i face pe oameni mai morali, mai cinstiţi, pe când Evanghelia, prin sine însăşi, chiar fară carte, poate face, prin pocăinţă, din fiecare om, chiar din cel mai mare păcătos, un sfânt, un copil al lui Dumnezeu.

Căci răul cel mai mare nu-i în afară de noi, ci în inima noastră. Aceasta trebuie luminată. Iar asupra inimii putere are numai Evanghelia, cu harul ei, sau, mai bine-zis, Iisus Hristos, Care lucrează în sufletele omeneşti.

Fraţilor creştini,

Orbul din Ierusalim L-a întâlnit pe Iisus, s-a încrezut în El, L-a ascultat şi a primit lumina ochilor.

Pe aceeaşi cale să-L primim şi noi astăzi pe Mântuitorul; El este Lumina lumii, Soarele dreptăţii care a răsărit ca să dea viaţă tuturor.

„Umblaţi, deci, ca nişte copii ai luminii” (Efeseni 5, 8). Alipiţi-vă de Domnul Hristos, faceţi lucrurile poruncite de Iisus! Deschideţi-vă larg porţile inimilor voastre ca să străbată în ele binefăcătoarele raze ale harului Său sfânt! Prin Iisus veţi primi o fire nouă, din Dumnezeu, ca să vă purtaţi ca nişte fii ai lui Dumnezeu.

Cât despre orbii sufleteşti de care am vorbit să avem milă de ei, şi să-L rugăm pe Mântuitorul ca să-i vindece, să le deschidă ochii sufletelor lor, ca să-i aducă şi pe dânşii în ceata aieşilor Săi.

AMIN!

LA DUMINICA SFINŢILOR PĂRINŢI
(Conlucrarea cu harul divin)

Fraţi creştini,

Una dintre cele mai frumoase numiri pe care o au credincioşii care mărturisesc pe Hristos este aceea dată de Sfântul Apostol Pavel. în epistola adresată corintenilor el zice: *„Noi suntem împreună - lucrători cu Dumnezeu. Voi sunteţi ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu... Dar fiecare să ia bine seama cum clădeşte deasupra”* (I Corinteni 3, 9-l0).

Cuvinte de mare laudă, precum vedeţi, dar şi de mare răspundere. Despre ce lucrare e vorba? Ce operă se săvârşeşte în lume cu puteri dumnezeieşti şi omeneşti, unite? Mântuirea sufletelor. Iată cinstea la care am fost chemaţi. *„Dumnezeu,* zice Fericitul Augustin, *ne-a creat fără noi, dar nu vrea să ne mântuiască fără* noi[a].

în Apocalipsă ni se spune că Dumnezeu stă la uşă şi bate. Atârnă de voinţa omului să-I deschidă şi să primească pe Domnul şi să cineze cu El (Apocalipsa 3, 20).

Adevărul acesta este ilustrat şi pus într-o lumină clară prin pilda talanţilor, de care ne vorbeşte Mântuitorul Hristos.

Un stăpân, înainte de a pleca din ţară, a încredinţat slugilor avuţia sa. Fiecăruia i-a dat bani după puterea sa, cu obligaţia să lucreze cu talanţii primiţi şi să sporească avutul.

După mai multă vreme, stăpânul s-a întors şi a cerut socoteală de felul cum a lucrat fiecare. Două slugi au dat răspuns bun, arătând că au câştigat îndoit din cât au primit. Dar unul a supărat pe Stăpânul său. L-a mâniat prin faptul că n-a lucrat nimic cu talantul ce i s-a încredinţat, ci l-a îngropat în pământ.

în ziua socotelii, a înapoiat banul fără dobândă, fără câştig. Pentru lenea lui, robul acela a fost pedepsit amarnic, deoarece

i s-a luat talantul şi a fost aruncat în întunericul cel dinafară, în plângere şi scrâşnire de dinţi, pe când slugile harnice au fost răsplătite cu mare cinste, fiind invitate să intre în bucuria Domnului lor (Matei, cap. 25).

ii înţelesul pildei este uşor de aflat. Stăpânul, care împarte avuţia şi apoi vine să ceară socoteală slugilor ei, nu este altul decât Domnul Hristos, care a dat oamenilor darul de mântuire şi apoi, la sfârşitul veacurilor, va veni să judece lumea.

iii Creştinii, care au colaborat cu voia lui Dumnezeu şi prin truda vieţii lor au lucrat roduri de mântuire, vor intra în împărăţia Tatălui ceresc, pe când aceia care n-au înmulţit darurile cele date de sus, se vor pedepsi în focul cel veşnic.

iv învăţătura care ne-o dă Fiul lui Dumnezeu prin pilda talanţilor este că avem datoria să conlucrăm cu harul lui Dumnezeu la mântuirea sufletelor noastre.

v Fraţilor,

vi Citim în cartea Numerii că Dumnezeu a poruncit lui Moise să împartă pământul Canaanului în aşa fel ca fiecare israielitean să aibă bucata lui de pământ pe care s-o cultive, fară să aibă dreptul s-o înstrăineze (Numerii 36, 7).

vii Facem o asemănare şi zicem: ceea ce era pământul pentru evrei, este sufletul pentru noi. Este ogorul lui Dumnezeu, pământ fertil, de cea mai bună calitate. Este ogorul lui Dumnezeu, fiindcă Dumnezeu a creat sufletul, l-a împodobit cu multe daruri, i-a dat libertate, raţiune şi nemurire. Sufletul este ogorul lui Dumnezeu, deoarece, pentru mântuirea lui, Fiul Tatălui ceresc S-a coborât pe pământ ca să-l rezidească, să-l ridice din blestem, să-l răscumpere prin jertfa sângelui Său.

viii Ogorul lui Dumnezeu este creştinul, fiindcă este sfinţit ca templu al Duhului Sfânt. Când se naşte copilul, nu mult după aceea se botează. Prin Botez, fiinţa omului se spală de întinăciunea păcatului şi devine un răsad în ogorul Domnului, o mlădiţă altoită pe tulpina care este Hristos. Duhul Sfânt Se sălăşluieşte în omul încreştinat şi-l umple de toate darurile cereşti: darul credinţei, al înţelepciunii, al dragostei de Dumnezeu, al nădejdii.

ix Iată partea lui Dumnezeu adusă la opera de mântuire. Dar oricât de preţioasă este această contribuţie, ea, prin sine însăşi, nu mântuieşte. Creştinul botezat şi împodobit cu toate darurile sfinţeniei, nu este terminat definitiv, ca un produs de fabrică sau un

obiect ieşit din mâna meşteşugarului, un ceasornic, un pantof. Ci

x 49

xi este doar un mugure de sfinţenie. Răsadul acesta ceresc trebuie să crească şi să rodească într-o viaţă sfântă. *„Grăuntele de muştar”* trebuie să devină copac mare, în care să se adăpostească păsările cerului, adică faptele cele bune.

xii Prin Botez, noi abia ne-am născut la viaţa cea nouă, suntem adică *„prunci în Hristos* în faţă avem idealul şi datoria creşterii până la statura bărbatului desăvârşit, adică la statura sfinţeniei lui Hristos.

xiii De aceea, zice Sf. Apostol Pavel: „Dumnezeu a dat pe unii ca să fie apostoli, pe alţi prooroci, pe alţii păstori şi învăţători pentru desăvârşirea sfinţilor, în vederea lucrării de slujire, pentru zidirea trupului lui Hristos, până vom ajunge la starea de om mare, la înălţimea staturii plinităţii lui Hristos, ca să nu mai jim copii ci să creştem în toate privinţele ” (Efeseni 4, 11 şi urm.)

xiv Chemarea aceasta nu are excepţii; ea se adresează tuturor creştinilor, este o obligaţie pentru toţi. Căci în toţi trebuie să ia chip Hristos, întrucât tuturor ni s-a poruncit să fim desăvârşiţi (Matei 5, 48). Pe toţi îi îndeamnă măritul Pavel: *„Căutaţi sfinţenia!”* (Evrei 12, 14).

xv Colaborarea constă în a lucra şi a te strădui să te pătrunzi şi să te transformi de Duhul lui Hristos. Iar dacă Mântuitorul este curăţenia absolută, dragostea desăvârşită şi smerenia deplină, colaborarea cu harul lui Dumnezeu însemnează un necontenit progres în sfinţenie, în dragoste, în smerenie.

xvi Pentru această lucrare ne stau la îndemână harul Bisericii, cuvântul lui Dumnezeu, Sfintele Taine, talanţii care ni se împărtăşesc pentru ca să dobândim sfinţenia. Clerici şi mireni, bărbaţi şi femei, bogaţi şi săraci, trebuie să ne ostenim să devenim din ce în ce mai curaţi, mai iubitori, mai smeriţi, mai buni.

xvii Ferice de cei ce ascultă şi împlinesc voia lui Dumnezeu. Aceia
sunt slugile bune şi credincioase care dublează talanţii. Ei se aseamănă cu sfintele fecioare înţelepte care au candelele pline cu untdelemn şi intră în cămara de nuntă să stea alături de Mirele ceresc. Sunt oaspeţii care se vor îndulci de cina cea mare pe care

a facut-o Stăpânul şi la care a chemat pe mulţi.

xviii Pe când oamenii lumeşti, slugile leneşe, fecioarele nebune şi cei aflaţi cu haina necorespunzătoare pentru a şedea la ospăţul

xix Stăpânului ceresc, vor rămâne nemiluiţi, vor fi aruncaţi în întunericul cel dinafară, unde este plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

xx Din nefericire, în vremea noastră, sunt foarte multe slugi leneşe
care îşi îngroapă talantul în pământ şi resping cinstea ce li s-a făcut de a fi colaboratori ai lui Dumnezeu.

xxi împăratul Solomon a ieşit odată să facă o vizită prin ţară. Cu acel prilej a văzut ogorul unui om leneş. Şi s-a întristat de felul cum l-a găsit. *„Am trecut,* zice înţeleptul legii vechi, *trecut-am pe lângă ogorul unui leneş şi pe lângă via unui om fără minte. Şi era numai spini, acoperit de mărăcini şi zidul de piatră era prăbuşit* (Pilde 24, 30-31).

xxii Iată icoana omului care nu lucrează nimic pentru mântuirea sufletului său.

xxiii Solomon îl numeşte nebun *„fără minte”*. Se prea poate ca acel proprietar să fi fost un om de treabă, un om constit. Totuşi, împăratul îi aruncă vorba grea de *„nebun"*. De ce? Fiindcă el avea o moşie pe care o lăsa în paragină, care, în loc de recoltă frumoasă, producea spini şi mărăcini.

xxiv Istoria se repetă. Sunt între noi oameni foarte cumsecade: harnici în munca pentru câştigarea pâinii de toate zilele, credincioşi în viaţa familială, cinstiţi în serviciu, simpatici, amabili, prieteni buni. Totuşi, oamenii aceştia vor fi aruncaţi în întunericul cel înfricoşat. De ce? Fiindcă ei sunt morţi sufleteşte. Lor li se poate spune ceea ce avea poruncă să spună Sf. Ioan conducătorului Bisericii din Sardes: *„Ştiu faptele tale: îţi merge numele că trăieşti, dar eşti mort”* (Apocalipsa 3, 1).

xxv Toată avuţia cerească li s-a împărţit oamenilor; datu-li-s-a talantul credinţei, dar ei l-au lepădat. Ucis-au cu mâini necurate mugurele de viaţă supranaturală pe care l-au primit în suflete la Sfântul Botez. Datu-li-s-a talantul dragostei de Dumnezeu şi de aproapele, dar ei s-au închis în lumea lor de gheaţă şi de egoism, trăind numai pentru pântecele lor, pentru avere, pentru plăcerile lumii trecătoare.

xxvi Talantul nădejdii în viaţa de veci li s-a încredinţat şi ei au strigat că totul e minciună, că viaţa se curmă în mormânt, că suprema înţelepciune este *„să bem, să mâncăm, căci mâine vom muri”*.

xxvii Când am termina dacă am spune toate câte a făcut Dumnezeu
pentru noi oamenii? *„Noi suntem lucrarea lui Dumnezeu şi am fost*

xxviii 51

xxix zidiţi în Iisus Hristos pentru faptele bune, pe care le-a pregătit Dumnezeu ca să umblăm în ele (Efeseni 2, 10).

xxx Pe toţi ne-a zidit, pe cei căzuţi ne-a ridicat, ne-a sfinţit prin sângele Fiului Său, ca să facem voia Lui. Lege a dat, prooroci a trimis, Evanghelie a lăsat, Apostoli a rânduit, preoţi a sfinţit, Biserică a întărit, care mereu ne cheamă: „ *Veniţi la mine toţi!”*... Iar cei mai mulţi răspund: *„Nu voi sluji! Nu voi crede!”*

xxxi Ce nenorocire!... Deschidem ochii în largul firii şi vedem că toată zidirea se supune legilor fixate de Creatorul. Pământul răsare iarbă pentru hrana dobitoacelor şi dă roadă pentru îndulcirea oamenilor. Apa potoleşte setea vieţuitoarelor, soarele luminează, dobitoacele se supun omului şi îl slujesc.

xxxii Numai noi, ticăloşii, nu voim să ne supunem chemării noastre
de a fi copii iubiţi ai lui Dumnezeu, de a ne strădui să fim şi moştenitori ai împărăţiei de lumină, împreună cu Hristos.

xxxiii Vai nouă, dacă dispreţuim şi legea şi proorocii, dacă îngropăm
talanţii şi călcăm în picioare sângele legământului. Sentinţa s-a dat: „ *Tot pomul care nu face roade bune se taie şi se aruncă în foc”* (Matei 7, 19).

xxxiv Fraţilor,

xxxv Să ascultăm chemarea pe care ne-o face astăzi Domnul şi să fim colaboratorii lui Dumnezeu în opera mântuirii noastre!

xxxvi Nu trebuie să aşteptăm ocazii speciale sau talente extraordinare
pentru ca abia atunci să începem a lucra pentru suflet. Apostolul Pavel zice: *„Fiecare să rămână cu Dumnezeu în starea în care a fost chemat”* (I Corinteni 7, 24). Fiecare în lumea sa, în casa sa, în mijlocul tovarăşilor săi de muncă, să ţină seamă că este o mlădiţă a tulpinei cereşti care este Hristos şi să aducă acolo o mărturie spre lauda lui Dumnezeu.

xxxvii Zilnic să creştem în sfinţenie, mereu să facem un pas înainte spre desăvârşire. Nimeni nu poate deveni într-o zi desăvârşit, dar

zilnic poate să fie mai bun. Fiecare nouă zi este o mică naştere, în fiecare dimineaţă Dumnezeu ne trezeşte la o viaţă nouă, ca să devenim mai curaţi ca în ziua cea trecută.

xxxviii „ Ca unii care lucrăm împreună cu Dumnezeu, vă sfătuim ca să faceţi aşa ca să nu fi primit în zadar harul lui Dumnezeu” (II Corinteni 6, 1).

xxxix 52

xl Doamne Iisuse Hristoase! Tu toate le poţi. De la Tine vin toate. Milostiveşte-Te spre noi! Nu ne lăsa să pierim în păcatul nostru! Dă pocăinţă, dă întoarcere, dă umilinţă, dă lacrimi, revarsă mai sporit în inimile noastre apele darului Tău, ca să aducem roade bune!

xli Ca după ce vom fi lucrat cu osteneală cu talanţii Tăi, să aflăm pace şi bucurie în bucuria Ta.

xlii AMIN!

LA DUMINICA RUSALIILOR
(Minunile Cincizecimii)

Fraţi creştini,

Cu bucurie sfântă şi cu multă dragoste ajuns-am să prăznuim luminata zi a Rusaliilor.

Văzându-vă în număr atât de impresionant adunaţi în casa lui Dumnezeu, în numele Bisericii, vă întâmpinăm cu cuvintele marelui prooroc de demult care zicea: *„Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului!”.*

Strălucită şi mult preamărită este minunea Duminicii celei Mari. Dacă Naşterea Domnului este începutul mântuirii noastre, dacă învierea lui Hristos înseamnă temelia credinţei noastre, Rusaliile sau Cincizecimea este încoronarea lucrării pe care împăratul ceresc a săvârşit-o pentru mântuirea lumii.

Astăzi, creştinii dreptmăritori de pretutindeni serbează ziua de naştere a Bisericii. Astăzi, vedem cerurile deschizându-se şi Duhul Sfânt, ca un râu de foc, pogorându-Se asupra Apostolilor. Astăzi, pescarii galileeni pornesc în largul lumii, ca să pescuiască sufletele omeneşti pentru împărăţia lui Dumnezeu.

Ne vom opri câteva clipe ca să admirăm priveliştea măreţei minuni, apoi vom căuta să arătăm care este lucrarea Duhului Sfânt în Biserică, ca să înţelegem la urmă datoriile ce le avem faţă de Mângâietorul, Care se coboară astăzi asupra lumii, ca s-o lumineze şi s-o sfinţească.

Fraţi creştini,

Faptul pe care-l prăznuim astăzi este descris de Sf. Evanghelist Luca în felul următor: „în ziua Cincizecimii, erau toţi împreună în acelaşi loc. Deodată, a venit din cer un sunet ca vâjâitul unui vânt puternic şi a umplut toată casa unde şedeau ei. Nişte limbi ca de foc au fost văzute împărţindu-se printre ei şi s-au aşezat câte una pe fiecare. Şi toţi s-au umplut de Duh Sfânt” (Fapte 2, l-4).

Minunea aceasta s-a petrecut în Ierusalim, la zece zile după înălţarea lui Iisus la cer. Ucenicii erau în aşteptare. Cât fusese cu

dânşii, Mântuitorul le-a fost făgăduit că le va trimite un Mângâietor, Duhul Adevărului, Care să-i înveţe, să-i sfinţească, să-i îmbrace cu putere de sus.

Credincioşi făgăduinţei, cei doisprezece nu s-au depărtat de sfânta cetate. Ci, împreună cu Maica Domnului, stăruind în rugăciune, aşteptau împlinirea promisiunii. Iar în a zecea zi, după înălţare, cerul s-a deschis şi Mângâietorul, Duhul Adevărului, Dătătorul de viaţă S-a pogorât şi S-a aşezat pe fiecare.

Acea revărsare a focului ceresc a avut darul să umple pe Apostoli de o strălucitoare lumină, de o imensă putere. Oamenii aceia simpli, nepricepuţi în lucrurile lui Dumnezeu şi fricoşi până la laşitate, s-au schimbat până în starea de a nu-i putea recunoaşte.

Limbile de foc le-au deschis deodată minţile şi ei au pătruns adâncurile înţelepciunii lui Dumnezeu, toate proorociile, toate tainele mântuirii. Nepricepuţii pescari se făcură tâlmacii cerului, doctorii neamurilor, care vestiră adevărul Evangheliei până la marginile lumii.

Iar fricoşii învăţăcei, care se lepădară de învăţătorul lor şi stătură în casă încuiaţi de frica iudeilor, după botezul cu foc, se umplură de un curaj fără margini.

Ei apărură în faţa mulţimii înfuriate, în faţa păgânilor îndărătnici. Coborâră în pieţele publice, se arătară în faţa sinedriştilor, a judecătorilor, a dregătorilor. Se arătară şi vorbiră despre Iisus cel răstignit, dar preamărit prin înviere. împotriva fariseilor vicleni şi a vechilor zeităţi ei arătară că acel Drept, dat spre moarte, este Dumnezeu adevărat, Care a creat cerul şi pământul, Care a mântuit omenirea prin scump sângele Său şi Care va veni pe norii cerului să judece lumea.

Zadarnic încercară vrăjmaşii să le astupe gura. „Dumnezeu ne porunceşte să propovăduim, răspundeau ucenicii, şi noi nu putem să nu vorbim despre ceea ce am văzut şi auzit” (Fapte 4, 20).

Zadarnic li se opuseră prigonirile, bătăile, temniţele, moartea. Cei doisprezece se bucurau că erau învredniciţi a suferi pentru Hrsitos. Ei întăriră mărturisirea cu sângele lor şi prin aceasta

câştigară cea mai strălucită biruinţă. Căci, nu după multă vreme, acei pescari săraci, fără talentul vorbirii, fară bani, fără arme, fără nume, supuseră sub picioarele crucii pe iudei, pe greci, pe romani, pe filozofi, pe împăraţi, popoarele cele mai civilizate, neamurile

55

cele mai barbare. Aşa încât, nici unul din marii cuceritori de care vorbeşte istoria, Hanibal, Cezar sau Alexandru Macedon, n-a fost în stare, cu toate pregătirile şi forţele armate, să ducă aşa de departe cuceririle lor cum le-au dus umilii pescari galileeni.

Care este explicarea acestui lucru? Numai una: puterea Duhului Sfânt. Duhul Sfanţ s-a slujit de acele unelte omeneşti ca să convingă lumea de mărirea lui Dumnezeu, ca să-L facă cunoscut pe Iisus Hristos, ca să întemeieze Biserica, să întărească adevărul credinţei celei noi aduse în lume.

Fraţilor creştini,

Să nu socotiţi că arătarea puterii Duhului Sfânt s-a făcut numai prin acea minune din Ierusalim, numai în persoana celor doisprezece Apostoli. Ci lucrarea Mângâietorului ceresc s-a vădit în toată viaţa Bisericii, de totdeauna. îndeosebi, în sânul Bisericii primare, s-a manifestat cu mare strălucire, prin convertirile ce se faceau, prin minunile ce se săvârşeau, prin dragostea de care dădeau dovadă creştinii, prin eroismul cu care mucenicii se jertfeau pentru Hristos.

Dacă Biserica primelor veacuri a transformat o lume întreagă, ridicând-o din întunericul superstiţiilor şi al imoralităţii, dacă creştinismul a învins atunci toate puterile iadului coalizate împotriva lui, aceea a fost opera dumnezeiască a Sfântului Duh.

Acum, ceea ce este important de cunoscut este faptul că Acelaşi Duh ceresc lucrează şi Se manifestă şi astăzi în lume.

Mântuitorul Hristos a făgăduit ucenicilor că Duhul ceresc, odată revărsat în lume, nu va mai părăsi lumea. *„Şi Eu voi ruga pe Tatăl şi El vă va da un Mângâietor care să rămână cu voi în veac ”* (loan 14, 16).

Potrivit acestei făgăduinţe, noi învăţăm că acelaşi Duh, care S-a coborât în chip de limbi de foc asupra Sfinţilor Apostoli în foişorul din Ierusalim, este şi azi asupra noastră şi întru noi, manifestându-Şi prezenţa cu aceeaşi strălucire, cu aceeaşi putere şi har.

Mângâietorul lucrează în mijlocul nostru în multe chipuri. Tărâmul cel dintâi de lucru al Duhului Sfânt este câmpul întins al

vieţii Bisericii. Ceea ce este sufletul pentru trupul omului, aceea este Duhul Sfânt în trupul mistic al lui Hristos.

Viaţa Bisericii!... Cine ar putea s-o descrie? Analizaţi, desfaceţi, observaţi cu atenţie acest minunat organism spiritual. Unde bate viaţa Duhului? Unde se vădeşte?

Se vădeşte în darul minunat cu care Biserica învaţă adevărurile de mântuire, în mijlocul nesfârşitului număr de rătăciri şi false învăţături ale lumii. Vreme de nouăsprezece veacuri, duşmanii cei mai periculoşi şi mai diferiţi au încercat să întunece lumina adevărului dumnezeiesc. Eretici, schismatici, atei, filosofi, liber-cugetători, oameni de ştiinţă, sectari - toţi au lovit, au combătut, au defăimat dogmele şi morala Bisericii.

în faţa lor, Mireasa lui Hristos rămâne neclintită, biruitoare, învăţând adevărul, păstrând nealterat tezaurul dreptei credinţe. Şi asta cu puterea şi ajutorul Sfântului Duh, care o călăuzeşte, o luminează şi o fereşte de rătăcire.

în drumul spre Canaan, vechiul Israel era condus de stâlpul de foc şi de norul luminos de sus. Noul Israel, Biserica Mântuitorului Hristos, are călăuza Duhului Sfânt: *„Mângâietorul, Duhul adevărului vă va călăuzi în tot adevărul”* (Ioan 16, 13).

Dacă Duhul Sfânt n-ar locui în Biserică, ea demult s-ar fi prăbuşit. Dar ea rezistă tuturor vânturilor şi revărsărilor de ape, pentru că Duhul dumnezeiesc este în ea după cum a fost în trupul cel real al lui Iisus.

Prezenţa Sfântului Duh în viaţa Bisericii se manifestă prin harul sfinţitor pe care-l revarsă prin mijlocirea Sfintelor Taine şi ierurgii. „Sunt felurite daruri, dar este acelaşi Duh; sunt felurite slujbe, dar este acelaşi Domn; sunt felurite lucrări, dar este acelaşi Dumnezeu care lucrează totul în toţi” (I Corinteni 12, 4-6).

Când pruncul intră prin Botez în marea comunitate a copiilor lui Dumnezeu, când credinciosului i se dă dezlegarea de păcate în scaunul de mărturisire, când ne unim cu Dumnezeu în Taina Sfintei împărtăşanii, când preoţii Bisericii sfinţesc apa aghiasmei, sau casele, sau ţarinile, sau izvoarele oamenilor - toate aceste lucrări sunt revărsări ale Mângâietorului ceresc, Care sfinţeşte lumea.

Proorocul Iezechiel a avut odată o mare viziune cerească. Din

pragul templului mesianic el a văzut un izvor ţâşnind, care curgea pe povârnişul unui munte. Izvorul se făcea râu. Râul străbătea un pustiu şi se arunca în Marea Moartă căreia îi schimba apa din

amară în dulce, încât marea se umplea de peşte, în vreme ce pe ţărmurile ei creşteau arbori cu multe fructe (lezechiel 47, l-l2).

Nu s-ar putea afla o mai frumoasă icoană pentru înfăţişarea lucrării rodnice pe care Duhul Sfânt o săvârşeşte în sufletele omeneşti. Pe unde curge el, toate se umplu de viaţă, *„pustie şi ţară fără de apă înfloresc ca trandafirul şi se acoperă de flori”* (Isaia 35, 1).

Adevărat, viaţa este un pustiu, de-a lungul căruia trebuie să trecem. Fără Duhul Sfânt noi suntem nişte „mări moarte”. Dar se revarsă râul darurilor cereşti şi, iată, faţa lumii se înnoieşte într-o admirabilă rodire a virtuţii.

Prin înrâurirea Duhului, credinţa străbate în inimile oamenilor şi-i trezeşte la vieţuirea în Dumnezeu. Se revarsă Duhul, şi în mijlocul unui veac corupt şi necredincios se ridică oameni care caută cele mai presus de lume.

Se ridică generaţii întregi de oameni cinstiţi, milostivi, curaţi, blânzi, credincioşi legământului conjugal, oameni care se predau cu totul Domnului Hristos.

Că în mijlocul nostru există fiinţe care se roagă, care suferă în tăcere, care rabdă nedreptatea şi iartă pe vrăjmaşii lor, care postesc şi se împărtăşesc adesea cu Sfintele Taine - acestea toate sunt roadele Duhului Sfânt, *„ Care ne ajută în slăbiciunile noastre şi se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite”* (Romani 8, 26).

Sus să avem inimile, fraţilor. Nu s-a sfârşit minunea Cincizecimii! Nu s-a stins Duhul! El suflă în întinsele văi ale Bisericii. El lucrează în inimile oamenilor credincioşi şi întreţine viaţa credinţei, după cum aerul din atmosferă asigură viaţa trupurilor noastre.

Fraţi creştini,

în această zi a Rusaliilor, dorinţa Sfintei Biserici este să vă întăriţi în dragostea şi devotamentul faţă de cea de a treia persoană a Sfintei Treimi.

Iubiţi pe Duhul Sfânt! Rugaţi-L să vină să Se sălăşluiască întru voi, să vă ocrotească şi să vă ajute să vă împliniţi datoriile voastre de creştini! Iar mai ales colaboraţi cu darurile Lui, arătaţi-vă vrednici de influenţa Lui!

58

Aşa cum fierul se transformă în foc stând în foc, aşa să deveniţi şi voi sfinţi prin lucrarea Duhului sfinţeniei. Nimic necurat să nu întristeze pe oaspetele ceresc ce sălăşluieşte întru voi, nici un păcat să nu stingă focul dumnezeirii. „ *Umblaţi cârmuiţi de Duhul Sfânt şi nu împliniţi poftele firii pământeşti* ” (Galateni 5, 16).

Aşa, vă veţi face oameni noi, cu gânduri noi, cu vederi noi, cu nădejdi noi.

Vino, Duhule Sfinte! Vino, împărate Ceresc şi Dătător de viaţă! Vino şi Te aşează întru noi! Curăţeşte-ne de întinăciune, rourează inimile noastre, vindecă neputinţele noastre! Aprinde dragostea de Hristos în inimile noastre, ca pe El să-L avem călăuză în viaţa pământească, şi bucurie şi pace nesfârşită în viaţa cerească!

AMIN!

'jR
if
K'
ii

Predici

la

Duminicile

după Rusalii

LA DUMINICA l-a DUPĂ RUSALII
(Bucuriile din credinţă)

„Bucuraţi-vă şi vă veseliţi”
(Matei 5, 12)

Fraţi creştini,

Pe vremea când eram copil şi alergam prin curte, dacă se întâmpla să cad şi să mă lovesc, intram în casă şi mă repezeam în braţele maicii mele. Ea nu mă întreba niciodată unde m-am lovit, şi ce-am făcut, şi nu mă certa. **Mă** ridica în braţe şi **mă** strângea la piept până când încetam să mai plâng, şi uitam de toate.

Este adevărat că genunchiul mă durea şi după aceea. Dar, acolo în braţele măicuţei care mă iubea, durerea devenea uşoară, suportabilă.

Ne gândim că şi pentru cei mari trebuie să existe un loc unde să se poată linişti şi alina după loviturile şi însângerările grele ale acestei vieţi.

Ori, acest loc există, s-a pregătit pentru cei credincioşi, ne aşteaptă: este la pieptul Mântuitorului Iisus Hristos. Veniţi toţi cei osteniţi şi împovăraţi să vă alinaţi durerile la acest dumnezeiesc Tămăduitor! Lângă El, necazurile se potolesc, durerile se uşurează, viaţa poate fi suportată, cu toate încercările ei. Mai mult: lângă Iisus noi aflăm bucuria adevărată, bucuria pe care nu ne-o poate da lumea.

„Bucuraţi-vă şi vă veseliţi!” Iată porunca Mântuitorului. Iată culmea însorită a muntelui Fericirilor! Şi în ce împrejurare ne-a dat-o? Când Iisus a vorbit de cei săraci, de cei ce plâng, de cei prigoniţi, defăimaţi şi nedreptăţiţi. încheierea tuturor cuvintelor cuprinse în cele nouă Fericiri este îndemnul la bucurie şi veselie. Cu adevărat, că este o situaţie asemănătoare cu aceea a refugiului la sânul cald al măicuţei noastre, când, bătuţi şi însângeraţi pe drumurile copilăriei, găseam înţelegere, mângâiere şi pace.

Fraţi creştini,

Sunt mai multe locuri în Sfânta Scriptură în care ni se arată că starea adevărată a unui credincios este bucuria.

„Să se bucure Israel de Ziditorul său şi fiii Sionului de împăratul lor!” (Ps. 149, 2). ,,Dreptul biruie şi saltă de bucurie" (Pilde 29, 6). „ Bucuraţi-vă, drepţilor, întru Domnul şi vă veseliţi toţi locuitorii pământului!” (Ps. 99, 1).

„ Veniţi să cântăm cu veselie Domnului şi să strigăm de bucurie către stânca mântuirii noastre!" (Ps. 94, 1).

„ *Bucuraţi-vă pururea întru Domnul şi iarăşi zic: bucuraţi-vă!"* (Filipeni 4, 4). Iată numai câteva din zicerile cărţilor Vechiului şi Noului Tu>tament din care rezultă că starea sufletească a unui iubitor de Dumnezeu trebuie să fie o necontenită bucurie.

Asta este încă o dovadă că religia creştină este o binefacere pentru omenire, este un prieten al vieţii, o religie a fericirii omeneşti.

S-a crezut de mulţi şi persistă şi astăzi părerea că un credincios este un om abătut, cu faţa smolită, cu ochii plecaţi în pământ, copieşit de întristare.

Tocmai contrariul este adevărat. Când Mântuitorul a înviat din morţi, când în zorii zilei de fericită pomenire S-a arătat femeilor mironosiţe, El le-a întâmpinat cu cuvântul de biruinţă: *„Bucuraţi-vă!"* (Matei 28, 9). în acest salut al Fiului lui Dumnezeu Cel înviat este cuprinsă toată lucrarea credinţei, tot rostul creştinismului: bucuria, biruinţa, încrederea, viaţa. Să cunoaştem că adevărata credinţă nu recomandă întristarea şi nu doreşte nicidecum feţele înăcrite şi posomorâte. *„Depărtează de la tine întristarea, căci pe mulţi i-a dus la moarte şi nu este folos din ea ”* (Sirah 30, 24).

Iar în altă parte găsim clar adevărul că: „Precum molia strică haina şi carii lemnul, aşa voia cea rea strică inima omului”.

Supărarea este lucrarea diavolului şi izvorul multor rele. Când veţi vedea un creştin supărat şi trist, să ştiţi că el n-are o credinţă sinceră şi curată, ci este un mincinos şi făţarnic.

Dar este de trebuinţă nu numai să cunoaştem că porunca lui

Dumnezeu şi starea credincioşilor este bucuria, ci trebuie să ştim cum să dobândim acest bun, înalt şi scump.

Vom zice despre bucurie ceea ce Dumnezeu spunea îndeobşte despre toată legea: „Porunca aceasta pe care ţi-o dau Eu astăzi, nu este mai presus de puterile tale, nici departe de tine... Ci este foarte aproape de tine, în gura ta şi în inima ta, ca s-o împlineşti" (Deuteronom 30, 1l-l4).

Aceste cuvinte ne arată că izvorul bucuriei este înăuntrul omului, în inimă, iar nu în lucrurile cele din afară.

O, de câte ori nu greşim noi în privinţa aceasta!...

De câte ori nu căutăm bucuria în lucrurile lumii acesteia, mai ales în cele materiale: în mâncare, în băutură, în haine frumoase, în jocuri, în distracţii!

Credinţa creştină nu le osândeşte pe acestea. Ele sunt trebuitoare vieţii cum sunt sarea şi piperul pentru bucate. Dar greşim când le preferăm înaintea celor sufleteşti, când facem din ele un scop, când, din cauza lor, uităm pe cele adevărate şi necesare sufletului.

Iar dacă e vorba că bucuria adevărată este de natură sufletească, spirituală, vom zice că izvorul ei stă în legătura noastră strânsă cu Dumnezeu.

Când Apostolul Pavel îi îndemna pe credincioşii din Filippi să se bucure, el făcea aceasta punându-le o condiţie: să-L aibă pe Dumnezeu drept ţel: *„Jiucuraţi-vă în Domnul!”* (Filipeni 4, 4).

Ce înseamnă a mă bucura în Domnul? înseamnă a căuta într-însul şi în iubirea Lui toată îndestularea mea.

Eu mă bucur în Domnul atunci când mă uit la puterea Lui nemărginită, când privesc cu admiraţie la desăvârşirea lumii pe care a zidit-o, şi-L laud şi-L preamăresc pentru mărirea Lui cea mare.

Mă bucur în Domnul când cred în dragostea Lui de Părinte faţă de mine. Dacă ştiu că mă iubeşte, orice mi se întâmplă primesc cu pace şi linişte, fiind încredinţat că pentru binele meu se săvârşeşte. De sunt sănătos, sunt mulţumit, de sunt bolnav, nu cârtesc. De mă aflu în bogăţie, nu mă trufesc, de sunt lipsit, rabd în linişte, sunt mulţumit. De sunt la cinste, nu mă îngâmfez, de

sunt ocărât, nu mă tulbur. Fiindcă toate vin din voia unui Părinte bun care îmi vrea binele.

Eu mă bucur în Domnul când, cu ochii credinţei îl văd pururea prezent lângă mine. Cine m-ar putea înspăimânta şi nelinişti? *„Domnul este aproape”,* zice Apostolul. Dumnezeu este pretutindeni, El vede toate, El toate le poate schimba într-o clipă. Comorile Lui sunt ale mele, puterea Lui îmi stă la îndemână, fiindcă am în mână o cheie minunată - rugăciunea, cu care toate visteriile cerului le deschid şi toate le pot primi.

„Domnul este aproape. Nu vă îngrijoraţi cu nici o grijă, ci în orice lucru, aduceţi cererile voastre la cunoştinţa lui Dumnezeu; şi pacea lui Dumnezeu, care covârşeşte orice minte, să păzească inimile şi gândurile voastre în Hristos Iisus" (Filipeni 4, 5-7).

Iată stânca de susţinere, iată de unde izvorăşte în noi sentimentul bucuriei. El este un rod al Duhului Sfânt, un dar al credinţei. *„Roada duhului este bucuria, pacea"* (Galateni 5, 22).

Bucuriile care vin de la făpturi, chiar dacă sunt nevinovate, sunt trecătoare, ca roua de dimineaţă, ca apa de ploaie. Singură bucuria credinţei este aceea care satisface sufletul, şi durează, fiindcă vine dintr-un izvor nesecat.

Aşa se explică de ce unii oameni greu încercaţi, zăcând pe paturi de suferinţă amară, fiind infirmi sau lipsiţi de strictul necesar, sunt mulţumiţi şi voioşi. Pe când alţii, pe care lumea îi socoate fericiţi, cu bogăţii mari, cu slavă multă, sunt trişti şi amărâţi. Răul nu e în lucrurile pe care le stăpânesc, ci în inima lor care nu şi-a aflat centrul spre care să graviteze.

Se spune în viaţa Sfântului Eftimie că unul din ucenicii săi era foarte nerăbdător şi pornit spre mânie. Devenind nesuferit pentru obştea fraţilor, s-a hotărât să iasă din mănăstire şi să se retragă în pustiu. îşi închipuia că acolo, neavând de-a face cu oamenii şi fiind singur, va trăi în pace, va fi mulţumit. El îşi îndeplini hotărârea şi se duse în deşert.

Dar abia că începu noua lui viaţă, când un ulcior cu apă ce-l dusese cu sine, se răsturnă. Merse şi-l umplu iară, dar, nepunându-l bine pe pământ, ulciorul se răsturnă din nou. Se întoarse şi umplu a treia oară vasul, dar ulciorul şi a treia oară se vărsă. Atunci, de mânie, îl trânti de pământ, încât se sparse în zeci de bucăţi.

După ce şi-a revenit din furia ce-l cuprinse, s-a gândit asupra pornirii inimii sale şi s-a convins că nu fraţii săi erau vina nemulţumirii şi a mâniei sale, ci iuţimea firii, neglijenţa lui de a-şi

înfrâna patimile. De aceea, se întoarse la mănăstire pocăit, şi de atunci deveni alt om.

Puteţi vedea de aici că răul îl purtăm în noi înşine.

Sfântul Grigore şi Fericitul Augustin zic că întristarea oamenilor din lume vine din dragostea prea mare ce o au faţă de sine şi de bucuriile pământeşti. *„Dorinţele noastre sunt călăii noştri*

Cu cât dorinţele de mărire, de avere, de plăceri sunt mai mari, cu atât bucuria fuge de noi. Dar de-ţi vei pune încrederea în Dumnezeu şi te vei supune smerit sub voia Lui, vei fi totdeauna mulţumit.

Cu aceasta am ajuns la miezul învăţăturii de azi: Bucuria adevărată vine din inima predată lui Dumnezeu şi din nădejdea în bunătăţile cele mai presus de lume. Ceea ce ne poate da lumea este la fel cu pulberea aurită ce ne rămâne pe vârful degetelor când am prins un fluture.

Tu caută-L pe Domnul, măreşte-L, slujeşte-I cu dragoste şi credincioşie, nădăjduieşte în viaţa veşnică şi te vei bucura cu o bucurie fară margini şi fară sfârşit!

„Să se bucure inima celui ce-L caută pe Domnul. Alergaţi la Domnul şi la sprijinul Lui, căutaţi necurmat faţa Lui" (Ps. 104, 3-4).

Marele scriitor rus de la sfârşitul veacului trecut, Tolstoi, a scris unui prieten următoarele cuvinte: „Cu cât devin mai bătrân, cu atât mai clară şi mai puternică mi se formează convingerea că singurul rost al vieţii omului este împlinirea voii lui Dumnezeu şi că voia Lui e un lucru care îi aduce bucurie şi fericire".

Cuvintele culese de marele scriitor de pe paginile Evangheliei sunt ca un buchet de flori bine mirositoare culese dintr-o grădină. Să respirăm adânc mireasma lor binefăcătoare!

Aşa că vom încheia cu cuvintele psalmistului care zice: fericit bărbatul care în legea Domnului îşi are voia lui. Acela va fi ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor. Va da rod la vremea sa şi frunza lui nu va cădea " (Psalm 1, l-3).

AMIN!

LA DUMINICA a 2-a DUPĂ RUSALII
(Urmarea lui Hristos)

Fraţi creştini,

Impresionantă de tot este fapta pe care ne-o istoriseşte astăzi Sfântul Evanghelist Matei.

Era îndată după botezul Domnului Hristos în apele Iordanului. Mântuitorul se întorsese din Iudeea în ţinuturile patriei Sale, în Galileea. Acolo, pe malurile lacului Ghenizaret, îşi începu lucrarea Sa de învăţător al lumii, de ziditor al unei ere noi în istoria omenirii.

în una din acele zile, Domnul întâlni patru pescari care îşi dregeau mrejele pentru prins peşte. Erau două perechi de fraţi: Petru şi Andrei, fiii lui Iona, precum şi Ioan şi Iacov, fiii lui Zevedei.

Acelor pescari li s-a adresat Iisus şi le-a zis: „ *Veniţi după Mine şi Eu* vă *voi face pescari de oameni!"* (Matei 4, 19).

Istoria sfântă ne spune că „îndată” acei oameni au urmat chemării învăţătorului din Nazaret. Adică, pescarii şi-au lăsat mrejele, s-au despărţit de familiile lor, de părinţi, de prieteni şi au mers pe urmele acelui Om, de Care doar puţin auziseră, un tânăr sărac, care nu le promitea nici avuţii, nici onoruri, ci care le vorbea doar de sărăcie, de iubire de aproapele şi de sacrificiu.

Care dintre noi ar fi în stare să facă ceea ce au făcut acei patru pescari din Galileea? Adică să-şi lase serviciul, soţia, părinţii şi copiii şi să meargă după un necunoscut? A fost acolo, pe malurile Tiberiadei, o minune a harului divin, fiindcă numai Dumnezeu este în stare să lucreze astfel de hotărâri în inimile omeneşti.

Cinste şi mărire pescarilor galileeni... Chiar dacă ei, în vremea uceniciei de mai târziu, n-au fost totdeauna la înălţimea vocaţiei

lor, dacă de multe ori s-au arătat zăbavnici cu inima în a crede cuvintelor lui Iisus, dacă în vremea patimilor Mântuitorului unii dintre ei s-au temut de primejdie şi au fugit de frica iudeilor, ba Petru chiar s-a lepădat de Domnul Hristos, toate se vor ierta pentru credinţa cu care au urmat pe învăţătorul, pe Mântuitorul lumii.

Fraţilor,

Noutatea pe care dorim să v-o împărtăşim astăzi este că invitaţia Mântuitorului n-a răsunat numai *„în vremea aceea”,* pe ţărmul mării galileene, ci se repetă şi se va repeta mereu, cât va dura omenirea.

„Veniţi după Mine! ” E cuvântul pe care Domnul ni-l adresează nouă credincioşilor astăzi, oricare ar fi starea noastră: preoţi sau mireni, bărbaţi sau femei, şcoliţi sau mai puţin învăţaţi.

Dumnezeu cheamă, El are iniţiativa, El rânduieşte în Biserica Lui pe fiecare la rostul şi slujirea sa. Aşa a procedat cu Avraam patriarhul, cu Moise, cu David şi cu toţi proorocii. Fiind Ziditorul tuturor, Tatăl a toate chivernisitor, Căpetenia Bisericii pe care a lăsat-o pe pământ ca o casă părintească, Părintele ceresc ne invită la împărăţia Sa, ca să-L cunoaştem, să ne facem părtaşi de slava Lui, să ne împărtăşească bucuria Lui. „ *Veniţi!* ”.

Domnul ne-a chemat înainte de a ne fi născut, ne-a ales să ne învrednicim de Sfântul Botez, prin care am devenit mlădiţe ale trupului lui Hristos, moştenitori ai împărăţiei Sale. Avem cinstea şi harul să fim creştini, iar nu sectanţi sau atei, fii, iar nu robi.

Dumnezeu ne cheamă şi acum, la vârsta maturităţii, iar noi trebuie să-I răspundem cu dragoste şi cu umilinţa lui Saul de la porţile Damascului: *„Doamne, ce vrei să fac?”* (Fapte 9, 6).

Iată o întrebare pe care trebuie s-o desluşim fiecare în mod personal. Ce trebuie să facă un membru al Bisericii lui Hristos? Ce obligaţii îi revin în calitate de ucenic al Mântuitorului lumii? Răspunsul ni-l dă Sfântul Apostol Pavel, care, în epistola către Romani, scrie lămurit că un ucenic al lui Hristos este dator să trăiască după Duhul lui Dumnezeu, în sfinţenie, în curăţie, în iubire: *„Dacă nu are cineva duhul lui Hristos, nu este al Lui”* (Rom. 8, 9).

Prin urmare, avem dreptul să ne socotim ucenicii lui Hristos

în măsura în care suntem însufleţiţi de virtuţile prin care a strălucit Dumnezeu-Omul Iisus: sfinţenie şi lepădare de sine, dăruire şi jertfa, răbdare şi nădejde, cruce şi bucurie în buhul Sfânt. Să facem numai ceea ce I-ar plăcea Lui şi să ne ferim de faptele pe care El le-ar osândi.

O trăire ca aceasta în duhul lui Hristos este posibilă.

Un scriitor englez, însufleţit de duhul desăvârşirii, a ilustrat

cuprinsul cuvântului nostru de astăzi într-un roman religios de toată frumuseţea.

Un preot, devotat misiunii sale, a propus şi a povăţuit pe enoriaşii săi să nu întreprindă nici o acţiune în viaţa lor până nu vor cugeta mai întâi care ar fi atitudinea lui Hristos în situaţia dată, şi apoi să caute să facă numai ceea ce ar fi după voia Lui. în acest scop, s-a format o asociaţie de credincioşi ai cărei membri s-au legat cu jurământ să se conformeze strict învăţăturilor Evangheliei Domnului.

Rezultatul acelei mişcări a fost o adevărată revoluţie sufletească a credincioşilor parohiei. Nu se mai vedeau fapte urâte, nu se mai auzeau cuvinte de ocară, izbucniri de mânie. Procesele la tribunal se împuţinaseră, beţiile se sfârşiră. Tinerii trăiau în curăţie, peste tot era înflorire de fapte frumoase, pretutindeni plutea duhul lui Dumnezeu. Creştinii luptau să fie la înălţimea credinţei lor, ei urmau lui Hristos.

O astfel de „revoluţie" trebuie să se repete în toate comunităţile noastre. Să trăim in duhul lui Hristos, sincer şi în toată vremea. Sau, cum răsună îndemnul slujitorilor sfinţiţi la Sfânta Liturghie: „ *Toată viaţa noastră lui Hristos-Dumnezeu să o dăm*

„Iar Eu vă voi face pescari de oameni". Strămoşii noştri romani aveau un proverb care zicea: „ *Cuvintele zboară, exemplele atrag".* Mult adevăr este cuprins în această zicală. Cine îl urmează pe Mântuitorul şi-L arată în faptele sale de fiecare zi, este ca un magnet pentru semenii săi, ca un năvod în care adună pe cei ce stau deoparte, pe cei ce se îndoiesc şi nu cred.

Fapta bună, exemplul frumos, sunt convingătoare, convertesc fără predică, fără mustrări aspre, cuceresc. Asta-i pescuirea de care vorbeşte Iisus. Exemplele i-au cucerit pe păgâni. Căci văzând aceia cum primii creştini se iubeau şi se ajutau, văzând cum ucenicii Domnului mergeau voioşi la moarte, făcând rugăciuni pentru ucigaşii lor, văzându-i pe creştini cu câtă ardoare nădăjduiau în viaţa de

dincolo de mormânt, păgânii se lepădau de idolii lor şi veneau la picioarele Crucii. Fără îndoială că păgânii cugetau în inimile lor că o religie care dă astfel de roade, nu poate avea la rădăcină decât adevărul, nu poate veni decât de la un Dumnezeu viu.

Pentru a „pescui” oameni nu este trebuinţă de fapte extraordinare, de minuni sau de adunări spectaculare pe stadioane,

cum fac propagandă unii *„evanghelişti”* americani ce predică prin părţile noastre. Să nu uităm că Iisus a apreciat pe văduva care a aruncat în visteria templului doar doi bănuţi, pentru că i-a jertfit cu toată inima. Să ţinem minte că în Evanghelie este scris că un pahar de apă dat din iubire sinceră nu-şi pierde răsplata. în slujirea şi pentru convertirea oamenilor nu există lucruri mici, neînsemnate. Când sunt împlinite cu devotament, ele lucrează în inimile celor ce le observă, cum acţionează drojdia în vasul cu făină de dospit: exemplele bune fac să crească frământătura, o transformă.

Vă vom mai da o pildă de urmare a lui Hristos, din vremea ultimului război mondial.

Un soldat german, grav rănit, s-a rătăcit de unitatea sa şi a nimerit la o căsuţă a unei bătrâne, care locuia la marginea unui sat din Rusia. Aceea a primit străinul cu bunătate, deşi se expunea să fie descoperită că adăposteşte un inamic. Femeia a dat adăpost militarului străin, i-a pansat rănile, i-a dat să mănânce, i-a oferit pat de odihnă, cu alte cuvinte, s-a comportat ca o mamă iubitoare faţă de un copil în suferinţă.

Seara, bătrâna se retrăgea într-o mică încăpere şi se ruga în genunchi înaintea unei icoane a Maicii Domnului. Această faptă de iubire a repetat-o câteva zile în şir.

După o vreme, situaţia frontului s-a schimbat în favoarea nemţilor. Soldatul şi-a regăsit unitatea de care aparţinuse, a plecat cu camarazii săi de arme şi s-a întors în patria sa. Mai târziu, omul mărturisea unor prieteni: „Am descoperit pe Dumnezeu în acel sat din depărtata Rusie. Mai înainte nu cunoşteam nimic din religia lui Hristos. în tinereţe, naziştii m-au învăţat că nu există Dumnezeu, că Hristos este o legendă, că raiul şi iadul sunt aici pe pământ... Dar astăzi ştiu că este Dumnezeu, cunosc că Hristos este viu, fiindcă L-am descoperit în fiinţa aceea smerită şi săracă de la cotul Donului, care m-a ajutat şi m-a scăpat de la moarte”. Aflaţi că fostul militar german a început să studieze Biblia, s-a convertit la credinţă şi s-a făcut preot al unei biserici.

Fraţi şi surori în Domnul Hristos,

Să luăm aminte la înţelesul Sfintei Evanghelii a acestei Duminici!

Mântuitorul ne cheamă astăzi să venim la Dânsul şi să-L urmăm, să devenim şi noi misionarii Lui, pescari de suflete omeneşti.

„Mergeţi în toată lumea!”, ne porunceşte Domnul. Eu M-am înălţat de pe pământ la cer, iar acum este vremea ca voi să lucraţi în locul şi în numele Meu. Pentru a lăţi şi întări împărăţia Tatălui Meu în lume, am trebuinţă de colaborarea voastră, creştinilor. îmi trebuie pilda voastră, ca să aduc sens şi adevăr acolo unde bântuie întunericul. Să prefac îndoielile în credinţă, să aduc bucurie şi pace pentru inimile celor osteniţi şi întristaţi, să aduc alinare şi mângâiere acolo unde roade suferinţa. Am nevoie de voi, să-Mi fiţi apostoli, pescari de oameni.

Să ascultăm această chemare!

Fireşte, urmarea lui Hristos nu-i sarcină uşoară. Trebuie multă jertfa, lepădare de sine, răbdare, dorinţă de mântuire. Dar nimic să nu ne oprească de a face lucrurile lui Dumnezeu. Problema nu stă în a găsi ceva uşor ci de a apuca drumul care duce la mântuire, la comuniune cu Cel care ne-a răscumpărat. Căci promisiunea Lui este o răspiată faţă de care alta nu poate fi mai mare: „*Dacă-Mi slujeşte cineva, să-Mi urmeze Mie. Iar unde sunt Eu, acolo va fi şi slujitorul Meu. Dacă-Mi slujeşte cineva Mie, Tatăl Meu îl va cinsti ”* (loan 12, 26).

AMIN!

LA DUMINICA a 3-a DUPĂ RUSALII
(Providenţa dumnezeiască)

„Nu vă îngrijoraţi!" **(Matei 6, 25).**

Iubiţi creştini,

Aceste cuvinte ale Sfintei Evanghelii de astăzi vor părea multora de neînţeles. Veacul nostru se caracterizează printr-o strădanie încordată de a produce mereu, de a construi, de a progresa. Omul vremurilor noastre este mânat de o sete nepotolită de a cuceri tot ce poate fi cucerit din tainele universului înconjurător, de a pune mâna pe bunurile materiale ale lumii.

„Mai multă lumină! Mai multă pâine pe ogoare! Mai multe articole de larg consum!”.

Iată lozincile care răsună la tot pasul. Lumea de azi are înfăţişarea unui şantier uriaş, în care totul este numai mişcare, muncă şi încordare.

Iată că în mijlocul acestor strădanii şi zbuciumări, în faţa frunţilor încreţite, în larma uzinelor şi a tractoarelor, vine Evanghelia şi învaţă: *„Nu vă îngrijoraţi!... Priviţi la păsările cerurilor, că ele nici nu seamănă, nici nu seceră... Priviţi la crinii câmpului, că ei nici nu torc, nici nu ţes”...* Nu-i, oare, aici o încurajare a lenei? Să nu ne îngrijim de mâncare, de îmbrăcăminte? Să stăm cu mâinile încrucişate, să aşteptăm „mură în gură”?

Totuşi, se înşeală acei care cred că Evanghelia greşeşte atunci când învaţă: *„Nu vă îngrijoraţi!”.* Aţi auzit de stânca Horebului? Era o piatră aspră, uscată, neprietenoasă la vedere. Dar de stânca aceea s-a apropiat Moise, s-a apropiat cu toiagul său şi a lovit piatra. îndată, din ea a ţâşnit izvor de apă răcoritoare, care a adăpat poporul însetat (Ieşirea, cap. 17).

Ceva asemănător este Evanghelia Domnului Hristos, sau mai bine-zis învăţătura despre grijile vieţii. Cuvintele par aspre la prima vedere, potrivnice intereselor pământeşti ale omului. în realitate ele cuprind un mare izvor de înţelepciune, de mângâiere. Se cere doar să aflăm *„toiagul”* care să deschisă apele lui binefăcătoare, înţelesul

adevărat. Toiagul acesta este credinţa noastră cu care vom încerca să pricepem învăţătura Domnului Hristos.

Iubiţi creştini,

Mulţi neştiutori în lucrările credinţei creştine ar putea susţine că porunca *„Nu vă îngrijoraţi!”* este un îndemn la lene, la dezinteres faţă de problemele materiale. Chiar s-au aflat unii care au afirmat că religia întemeiată de Hristos este o piedică în calea progresului.

Adevărul este tocmai contrariul. Mântuitorul niciodată n-a îndemnat pe ucenicii Săi la trândăvie, la neactivitate. Dimpotrivă, atât învăţătura Sa, cât şi pilda vieţii Sale, cuprind un puternic îndemn la muncă. Din gura lui Iisus s-a auzit parabola talanţilor, în care se osândeşte sluga „leneşă” care n-a lucrat cu talantul său şi l-a îngropat în pământ. Sluga a fost pedepsită foarte aspru.

Iisus a fost Acela care, deşi Fiu al lui Dumnezeu, până la vârsta de 30 de ani a muncit în atelierul de dulgherie al bătrânului Iosif. Din gura unui ucenic al Domnului, Apostolul Pavel, au răsunat pentru prima oară în lume cuvintele: „ *Cine nu voieşte să muncească, nici să nu mănânce!”* (II Tesaloniceni 3, 10).

învăţătura creştină, departe de a fi potrivnică muncii şi progresului, este sprijinitoarea acestora. Omul are datoria să-şi câştige prin muncă cele trebuitoare vieţii. Dacă am fi spirite curate, cum sunt îngerii, toată grija noastră ar trebui îndreptată spre cele spirituale. Dar, fiindcă sufletele noastre sălăşluiesc în trupuri, Dumnezeu a poruncit să îngrijim şi de acestea din urmă.

Corect înţelese, cuvintele Sfintei Evanghelii de astăzi urmăresc altceva: să corecteze greşelile pe care unii oameni le săvârşesc în scopul câştigării celor materiale.

Două sunt, de obicei, abuzurile oamenilor cu privire la întreţinerea vieţii trupeşti. Unul este o slujire umilitoare care îi face pe oameni robii materiei. Alt abuz este încrederea nemăsurată în puterile omului şi uitarea purtării de grijă a lui Dumnezeu, împotriva acestor greşeli se ridică Iisus când zice: *„Nu vă îngrijoraţi! ”*

I. într-adevăr, privind viaţa oamenilor, mai ales a celor de azi, vedem că cei mai mulţi uită de calitatea lor de fii ai Celui Prea

înalt, de fiinţe înzestrate cu suflet nemuritor, menite pentru viaţa veşnică. Mulţi dintre semenii noştri se coboară la treapta animalităţii. *„Dumnezeul lor este pântecele",* zice foarte bine despre unii ca aceştia Sfântul Apostol Pavel (Filipeni 3, 19). Toată grija lor se rezumă la mâncare, la băutură, la procurarea a cât mai multe plăceri. Pentru acest scop, oamenii se zbuciumă din zori şi până-n noapte, adună, aleargă, se neliniştesc. Zadarnic glasul conştiinţei îi cheamă la Dumnezeu, zadarnic glasul clopotelor în sărbătoare le face îndemnul să se adune în casa Domnului la rugăciune; ei n-au timp pentru preocupări care se ridică dincolo de cele văzute. Ei sunt robii pântecelui, ai plăcerilor şi ai simţurilor. Putem zice cu psalmistul: *„Omul pus în cinste fiind, n-a priceput. Alăturatu-s-a dobitoacelor celor fără de minte”* (Psalm 48, 21). Este aici o dezordine condamnabilă, căreia Evanghelia vrea să-i pună capăt.

Nu se cuvine ca omul să fie robit şi biruit de grijile materiale. Nu este cu cale să pierdem conştiinţa şi starea de copii ai lui Dumnezeu. Ci ordinea voită de Creatorul este ca preocupările faţă de suflet să aibă întâietate. Căci *„ce-ar folosi omul de ar câştiga lumea toată iar sufletul său şi l-ar pierde?* (Marcu 8, 36). Ce folos să strângem comori pe care mâine le vom părăsi, să îngrăşăm o came pe care mâine o vor mânca viermii, să ne lipim inimile de cele pământeşti, când cetatea noastră stătătoare este în ceruri?

„Căutaţi, mai întâi, împărăţia lui Dumnezeu!”, zice Iisus. *Aveţi grijă de suflet, îmbogăţiţi-l, înfrumuseţaţi-l, pregătiţi-l pentru viaţa veşnică. Iar celelalte se vor adăuga vouă".* în creştinism, mâncarea, îmbrăcămintea trebuie să fie lucruri de valoare secundară faţă de preţul fără egal al bunurilor cereşti la care suntem chemaţi. Căci ştie Domnul că avem trebuinţă de hrană, şi ne va da. Precum are El grijă de păsările cerului şi de ierburile câmpului, nu va uita nici de noi, care suntem cele mai alese dintre toate făpturile Sale, copiii Săi, creaţi după chipul şi asemănarea Sa.

Acesta este primul înţeles al cuvintelor Mântuitorului; ele urmăresc să pună ordine în şirul preocupărilor vieţii omeneşti, stabilind întâietatea vieţii spirituale.

II. Pe lângă aceasta, Evanghelia de azi urmăreşte să întărească încrederea în Providenţă, arătându-ne mâna lui Dumnezeu în conducerea lumii.

III. „Nu vă îngrijoraţi!... Căci cine dintre voi, îngrijindu-se, poate adăuga staturii sale un cot? Deci, dacă nu puteţi face nici cel mai mic lucru, de ce vă îngrijiţi de celelalte? (Luca 12, 25-26).

IV. Iată un adevăr care trebuie bine reţinut în mintea fiecăruia.

V. Noi nu putem adăuga staturii noastre un cot, adică nu suntem în măsură să creăm nimic peste ceea ce a făcut Dumnezeu. Ci în toate faptele noastre atârnăm de puterea Celui de sus, Care le-a făcut şi le susţine pe toate.

VI. Arăm, semănăm. Dar dacă Domnul nu va da ploaie la bună vreme, pământul va rămâne sterp şi nu vom avea ce secera. Facem planuri, ne zbuciumăm. Dar dacă mâna Celui de sus nu ajută, nimic nu izbutim; o boală, un accident răstoarnă toate într-o clipă şi din toate planurile noastre praful se alege. Am zidit casă, strângem avere, cumpărăm mobilier de lux. Ce folos? A venit războiul, a lovit trăznetul, a ars totul şi din toată munca noastră n-au rămas decât scrumul, părerea de rău şi deznădejdea.

VII. Nu vedeţi cât de neputincioşi suntem în faţa forţelor naturii, cât de mult atârnăm de puterea lui Dumnezeu? Totul depinde de Dânsul. Dacă El ne dă vreme prielnică, sănătate, putere de muncă, şi din piatră seacă putem scoate pâine. Pe când, dacă Domnul ne părăseşte şi-Şi întoarce faţa de la noi, ne piere suflarea şi în ţărână ne prăbuşim.

VIII. Aşa fiind, nouă nu ne rămâne altceva de făcut decât să ne predăm cu totul purtării de grijă a Părintelui ceresc. Marele plan al mişcării universului ca şi soarta celui mai mic dintre noi sunt cunoscute de Dumnezeu. Credinţa şi smerenia creştină cer să nu ne încredem prea mult în ştiinţa şi puterea noastră, ci să ne întemeiem pe darul de sus care vine de la Părintele luminilor.

IX. Dar oamenii se îngrijorează, pentru că tăgăduiesc puterea lui Dumnezeu în conducerea lumii. Mai ales în timpul din urmă o adevărată nebunie i-a cuprins pe mulţi.

X. Oamenii de azi sunt aşa de trufaşi şi de închipuiţi, 6 7 încât se cred nişte „dumnezei". Ei nu vor să atârne de nimeni, se cred

capabili să-şi aranjeze viaţa numai cu puterea lor, după mintea lor. *„Avem ştiinţa, avem tehnica, fabricile... Gata cu credinţa în năluciri! Munca e totul, prin rugăciune nu dobândeşte nimeni nimic"*.

XI. Despre astfel de necredincioşi vom zice şi noi ceea ce zicea proorocul de demult: *„Sunt oameni care şi-au pierdut mintea şi*

XII. *n-au nici o pricepere în ei"* (Deuteronom 32, 28). Nimic nu supără mai mult şi nu jigneşte mai mult pe Dumnezeu ca trufia. Şi El le demonstrează celor ce-L nesocotesc ca fără Dânsul lumea nu poate face nimic. Când omul crede că el este totul, că de dânsul depinde totul, atunci Dumnezeu îl părăseşte, şi vai de cel ce este părăsit de Dumnezeu!...

XIII. Aţi văzut ce s-a întâmplat în ultimii ani. Am trâmbiţat pe la toate răspântiile că mărim producţia, că am pus stăpânire pe forţele naturii... Şi, când colo, dezamăgirea a venit ca o pedeapsă bine-meritată. Am semănat mult şi am secerat puţin. Muncim de ne frângem oasele şi trebuie să răbdăm foamea. Am voit să ne facem cu puterile noastre un paradis şi ne-am trezit săraci şi goi... Aşa că, în mijlocul lipsurilor de tot felul, Cel de sus ne adresează cuvintele pe care le grăia proorocul care zicea despre israeliţi: „ *Unde sunt dumnezeii voştri şi tăria în care nădăjduiţi? Să se scoale şi să vă ajute”* (Deuteronom 32, 37-38).

XIV. Fraţi creştini,

XV. Un căpitan conducea odată o corabie şi avea şi familia sa cu dânsul. Noaptea s-a pornit pe mare o furtună groaznică. Vasul se lupta cu valurile şi se primejduia. Călătorii s-au umplut de groază, în cabină s-a trezit şi fetiţa căpitanului şi a întrebat ce este mişcarea aceea. - *„Este furtună mare”,* i s-a răspuns. - *„Tata este sus, la comandă? ” - „Da, el conduce vasul”. - Atunci, totul e în ordine ”,* zise copila şi îşi lăsă capul pe pernă, adormind liniştită.

XVI. în întâmplarea aceasta găsim încheierea la cele ce am vorbit până acum. Ca o mare bântuită de furtuni ne este viaţa pe lumea aceasta. Un lucru ne dă totuşi o linişte adâncă: Tatăl este sus; Dumnezeu e la cârma vieţii noastre. Deci, să nu ne temem de nimic, să nu ne îngrijorăm.

XVII. Când credinţa ne arată că există un Părinte care a creat lumea şi dă omului pâinea cea de toate zilele, când ştim că fără voia Lui nici un fir de păr nu se clatină pe capul nostru, când ştim că El pe toate le rânduieşte spre binele nostru, trebuie să avem o încredere deplină în purtarea Sa de grijă. Dumnezeu nu ne lasă, are grijă de noi, fiindcă ne iubeşte.

XVIII. Cel ce a hrănit cu mană pe evrei în pustie vreme de 40 de ani, Cel ce pe losif din temniţă a scăpat, Cel ce pe Daniil de dinţii leilor l-a apărat, Cel ce cu cinci pâini şi doi peşti cinci mii de bărbaţi a săturat în pustie, se va îngriji şi de noi.

XIX. O singură grijă să ne preocupe: să ne arătăm vrednici de îndurarea lui Dumnezeu. Fără a neglija munca şi buna chivemisire, să ne supunem cu umilinţă providenţei divine, să căutăm mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate celelalte se vor adăuga nouă!

XX. AMIN!

LA DUMINICA a 4-a DUPĂ RUSALII
(Slujirea aproapelui)

Fraţi creştini,

în tăcerea pădurilor de câmpie, în scobituri adânci, oamenii descoperă uneori cuiburi de albine sălbatice. Bucuria lor iese din faptul că în acele cămări tăinuite ale naturii dau peste faguri de miere tot aşa de delicioşi ca şi cei meşteriţi în stupine, ba şi mai gustoşi, fiindcă sunt curaţi şi aflaţi cu surpriză.

în tezaurul Scripturilor, în istoria sfântă găsim de multe ori chipuri de oameni atât de desăvârşiţi, personalităţi atât de generoase şi puternice, încât ne uimesc, ne desfatează, ne smulg admiraţia. Nu ne gândim la patriarhi, la profeţi sau Apostoli, ci vorbim de oameni de rând, care au dat dovadă de atâta credinţă şi eroism sufletesc, puritate şi devotament, încât pildele lor, păstrate în paginile Bibliei, îndulcesc, ca nişte faguri de miere, generaţii de credincioşi.

Astăzi, vom privi şi vom admira chipul luminat de o mare frumuseţe morală al sutaşului de care ne vorbeşte Sfântul Apostol Matei. Era din Capernaum (cetate a Ţării Sfinte, în vremea aceea sub ocupaţie romană), era ofiţer. Nu-i ştim vârsta, nu cunoaştem numele omului, dar auzim că sutaşul avea o slugă, un rob, cum erau atâţia în acea vreme denumită „ *epoca sclavagistă* Iar sluga era bolnavă, *„cumplit chinuindu-se”,* precizează Evanghelistul.

Alt stăpân ar fi rămas nepăsător la suferinţa robului care, după părerea lumii de atunci, nu era socotit „ *om ”,* ci pus în rândul vitelor de povară, fiinţă ce putea fi vândută ca o marfă, părăsită sau azvârlită în drum.

Nu aşa a făcut sutaşul din istorisirea de azi a Scripturii, ci el a avut milă de cel ce se chinuia. Este posibil că l-a îngrijit, a vegheat la patul lui, a chemat un doctor... Dar văzând că boala persistă, ostaşul roman a cerut ajutorul lui Iisus, învăţătorul care vindeca multe neputinţe cu darul Lui de Dumnezeu.

- „Doamne, slujitorul meu zace neputincios”...

- *„ Voi veni şi-l voi vindeca ”,* a răspuns de îndată Domnul

Hristos.

- Atunci, o altă rază de lumină a strălucit pe faţa sutaşului: smerenia. „Doamne, nu sunt vrednic de cinstea de a trece pragul casei mele! Sunt păgân, sunt păcătos, nu merit atâta osteneală. Putere ai să porunceşti, precum am şi eu autoritate peste oştenii mei

- în acea clipă, de pe buzele Mântuitorului au răsunat cuvinte de negrăită laudă la adresa păgânului, cum nu le-a auzit nimeni dintre fiii poporului ales: *„Nici în Israel n-am aflat atâta credinţă... Mergi şi să-!’fie precum ai crezut!”.*

- Evanghelia se încheie cu mărturia că puterea Fiului lui Dumnezeu a lucrat de la distanţă: robul s-a tămăduit în acelaşi ceas!

- Fraţilor,

- Să vedem acum, în câteva cuvinte, ce învăţătură ne oferă istoria sutaşului, ce mesaj ne transmite peste veacuri nouă creştinilor din veacul XX.

- Răspunsul este simplu: să-l imităm, să-l luăm pe bărbatul acela drept pildă de urmat în toate zilele vieţii noastre. Ba, mai mult: în calitate de ucenici ai Domnului Hristos, să ne străduim să-l depăşim în credinţă şi fapte bune. Ceea ce păgânul acela a făcut dintr-o pornire a firii lui dăruită cu o inimă milostivă, noi trebuie să împlinim din datoria sfântă de a urma lui Hristos, de a fi asemenea Lui.

- Regula de aur a religiei noastre este iubirea. Marea descoperire făcută lumii de Mântuitorul dovedeşte că Dumnezeu este iubire şi că El S-a coborât la om ca să-l ridice, să-l readucă la comuniunea cu Tatăl, să-i redea fericirea raiului pierdut.

- *„Milă Mi-e de popor”,* exclama Fiul Omului şi, neobosit, El alina durerile celor umiliţi şi obidiţi, vindeca bolnavii, ierta pe păcătoşii pocăiţi, mângâia pe cei zdrobiţi cu inima.

- *„Poruncă nouă vă dau: să vă iubiţi unii pe alţii, precum Eu v-am iubit pe voi!”,* grăia Domnul ucenicilor, şi, ca să le arate măsura dragostei, Ziditorul universului S-a aplecat şi a spălat

picioarele celor doisprezece şi le-a şters cu prosopul. Iar măsura supremă de slujire a arătat-o prin moartea de pe cruce, când Iisus S-a făcut jertfă de ispăşire a păcatelor fraţilor Săi, a lumii întregi.
80

- Sfântul Petru, pare că, voind să rezume într-o singură frază viaţa pământească a învăţătorului divin, a exclamat: „ *Iisus din Nazaret a umblat făcând bine"* (Fapte 10, 38).

- Pliniu cel tânăr scrie într-o carte de istorie că împăratul Traian a străbătut provinciile imperiului mai mult cu biruinţele decât cu paşii. Aprecierea nu e deloc spre lauda cezarului, căci *„biruinţele"* în război, precum bine ştim, aduc ucidere, jaf, înrobire... Apostolul Domnului a adus o adevărată preamărire Mântuitorului când a scris că El a umblat printre oameni iubindu-i, slujind nevoilor lor până la jertfirea vieţii Sale.

- Ei bine, iubiţii mei fraţi, datoria noastră de fii ai sfintei Biserici este să fim alţi *„Hristoşi"* în lume, să-L imităm, să păşim pe urmele pildei Lui.

- Jntru aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii " (loan 13, 35).

- Iată actul nostru de identitate, *„buletinul"* nostru religios: iubirea, mila, compasiunea, purtarea reciprocă a sarcinilor grele ale celor de o fire cu noi.

- De obicei, cei mai mulţi creştini înţeleg religia ca o sumă de acte de adorare a unui Dumnezeu nevăzut şi îndepărtat, prin rugăciuni, postiri şi ţinerea zilelor sfinte. Toate sunt bune şi folositoare, dar aceste acte de cult nu reprezintă esenţa credinţei noastre. Ele nu sunt decât învelişul cel din afară al evlaviei. Miezul cel preţios este cuprins în faptele de îndurare sufletească şi trupească faţă de semenii noştri, precum şi Sfântul Iacov învaţă: *„Cucernicia curată şi neîntinată înaintea lui Dumnezeu şi Tatăl ceresc este: să cercetăm pe văduve şi pe orfani în necazurile lor"* (Iacov 1, 27). Adică să hrănim pe cei flămânzi, să îmbrăcăm pe cei goi, să mângâiem pe cei întristaţi, să îngrijim pe cei bolnavi.

- Marea descoperire a învăţăturii Domnului şi, totodată, marea noastră mângâiere este că aceste acte de bunătate şi slujire, oricât de mici şi neînsemnate ar fi, sunt primite de Dumnezeu ca milostiviri, ca danii făcute persoanei Lui, iar ele vor fi răsplătite cu împărăţia cerurilor. în persoana fiecărui om miluit stă ascuns Hristos.

- „Adevăr vă zic vouă că, întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi mai mici ai Mei, Mie aţi făcut" (Matei 25, 40).

- Cuvintele de mai sus au fost ilustrate de către marele scriitor rus Tolstoi într-o preafrumoasă povestire.

- într-o localitate, într-o odaie sărăcăcioasă, trăia un cizmar necăjit. Omul era văduv, lipsit de bunuri materiale, dar, mai presus de toate, era foarte iubitor de Dumnezeu şi de oameni. Postea, se ruga şi, din bruma de câştig dobândit prin osteneala meseriei, ajuta pe cei din nevoie, cu dragă inimă. Povestirea continuă a ne spune că în sufletul acelui cizmar bun ca pâinea caldă s-a trezit o dorinţă: să-L vadă, oarecum, pe Mântuitorul, să i Se arate Iisus şi lui, măcar o dată, cum S-a arătat ucenicilor după înviere, sau lui Saul pe drumul Damascului.

- într-o noapte, Fiul lui Dumnezeu a apărut bătrânului într-o vedenie şi i-a vestit: *„Mâine voi veni să te vizitez!”...*

- Vă închipuiţi de ce negrăită bucurie s-a umplut inima acelui credincios după o promisiune de acest fel. în grabă s-a sculat şi s-a dat la treabă. Şi-a măturat odăiţa, a spălat toate, s-a îmbrăcat în cele mai curate schimburi ce le avea şi cum s-a zorit de ziuă, s-a aşezat la geam să-L vadă pe oaspetele ceresc când va sosi, ca să-L întâmpine în prag.

- Era iarnă, frig cumplit. Pe uliţă a trecut o femeie necăjită cu un prunc la sân. Cizmarului i s-a făcut milă de ea, a chemat-o înăuntru, i-a servit un ceai să se încălzească, apoi iar s-a dus omul nostru la fereastră să-L vadă pe Iisus apropriindu-Se. Nimeni...

- Către ceasul prânzului, cizmarul a chemat în casă un oştean bătrân şi l-a ospătat; către seară a primit un om sărac ce trăia din mila creştinilor, dar ziua a trecut şi Dumnezeu nu S-a mai lăsat văzut.

- Mâhnit, bătrânul şi-a lăsat capul pe pernă să se odihnească. Dar pe când aţipea, Domnul i-a apărut iarăşi în vedenie, zicându-i; „Mulţumescu-ţi că ai avut grijă să Mă primeşti la tine. Află că Eu am fost sub chipul acelor oameni cărora le-ai bucurat inimile cu bunătate. Răsplata ta îţi va fi multă în ceruri”.

- „Cine are urechi de auzit, să audă!”

- în lumina învăţăturii Evangheliei, Dumnezeu nu sălăşluieşte

doar în ceruri sau pe masa sfintelor altare în taina Euharistiei, ci poate fi descoperit în persoana oricărui om în nevoie. Aşadar, Iisus aşteaptă iubirea noastră la un colţ de stradă, pe un pat de spital, într-un azil de bătrâni, în casa unor vecini care plâng şi n-are cine să-i ajute.

- Suntem în greşeală când numim *„serviciu divin”* doar Liturghia duminicală săvârşită de preoţi în biserică.

- *„Liturghie”* numim orice faptă de bunătate făcută în numele Domnului. Ea începe luni dimineaţa şi durează toată săptămâna, fiind privilegiul tuturor membrilor Trupului lui Hristos, clerici şi mireni, datoria tuturor celor ce doresc să câştige raiul.

- Numim slujire devotamentul soţului pentru familia sa. „Serviciu divin” este truda mamei pentru naşterea şi buna creştere a copiilor, în frica de Dumnezeu şi în omenie.

- Milostivii credincioşi care împart pâinea lor cu cei ce duc lipsă sau zac neputincioşi în boală, care cercetează şi mângâie pe cei cu inimi zdrobite, sunt „preoţi” ai lui Dumnezeu, îmbrăcaţi în haine de lucru.

- Fraţilor,

- V-am vorbit astăzi despre cea mai mare poruncă a legii creştine, dragostea şi slujirea aproapelui. Străduiţi-vă s-o împliniţi! Prin aceasta vom dovedi că suntem ai lui Hristos. *„în aceasta am cunoscut iubirea: că El Şi-a pus sufletul Său pentru noi. Şi noi suntem să ne punem sufletele pentru fraţi”* (I Ioan 3, 16).

- „Omule, zice Sfântul Ioan Gură de Aur, de nu-i dai astăzi nimic lui Hristos, dincolo El nu va avea trebuinţă de tine. Aici flămânzeşte El, aici însetează. Iisus însetează după mântuirea ta. De aceea, vine El ca un cerşetor, de aceea, umblă gol. Prin aceasta Dumnezeu vrea să-ţi dăruiască împărăţia: nu-L trece cu vederea!"

- AMIN!

LA DUMINICA a 5-a DUPĂ RUSALII
(Biruitori asupra diavolului)

Iubiţi credincioşi,

Astăzi, Sfântul Evanghelist Matei ne-a istorisit minunea vindecării a doi îndrăciţi. Aceia erau foarte înfricoşători şi cumpliţi, încât nimeni nu se putea apropia de locurile pustii în care vieţuiau, nimeni nu era în stare să-i potolească.

Când S-a apropiat Iisus de ţinutul acela, când i-a întâlnit pe demonizaţi, dracii, cunoscând puterea lui Dumnezeu, s-au revoltat, au protestat, au prevăzut că vor fi izgoniţi din oamenii pe care îi chinuiau şi s-au rugat de Domnul Iisus ca, odată scoşi, să-i trimită într-o turmă de porci ce păşteau pe ţărmul mării. Mântuitorul a aprobat cererea diavolilor; intrând în bietele animale, porcii s-au aruncat în adâncuri şi au pierit în ape.

Minuni de felul acesta sunt amintite de mai multe ori în Sfintele Evanghelii. Totdeauna lui Iisus îi era milă de cei stăpâniţi de duhuri necurate şi îi vindeca, redându-i familiilor lor şi societăţii, paşnici, sănătoşi şi întregi la minte.

Folosindu-ne de întâmplarea petrecută în ţinutul Gadarenilor *„în vremea aceea”,* am socotit că este bine ca astăzi să vă vorbim despre existenţa şi lucrarea în lume a duhurilor necurate.

Avem o datorie sfântă să aducem pe amvon un subiect ca acesta, fiindcă lumea de astăzi nu mai crede în existenţa dracilor. Tatăl minciunii a pus stăpânire peste semenii noştri în aşa măsură, încât ei tăgăduiesc duhurile necurate. Saii, cum scrie undeva un gânditor creştin, cea mai mare biruinţă a diavolului este să-i convingă pe oameni că nu există diavol.

Socotim că mulţi dintre cei ce ne ascultaţi aţi pus sub semnul întrebării învăţătura de credinţă a Bisericii. Mulţi spun că nu există demoni, sau cum zice Apostolul: *„Dumnezeul veacului acestuia a orbit minţile necredincioşilor ca să nu le lumineze adevărul Evangheliei”* (II Corinteni 4, 4), în scopul de a-i pierde.

Datori suntem să vorbim, pentru ca în inimile voastre să strălucească cunoştinţa slavei lui Dumnezeu.

Fraţilor,

Mai întâi, trebuie să cunoaşteţi că, la început, duhul răului, numit „diavolul”, „satana”, „drac”, a fost o făptură bună, luminoasă, ca toţi îngerii creaţi de Dumnezeu. Era luceafăr strălucitor, căpetenie a spiritelor nevăzute, sau cum îl descrie proorocul de demult: *„pecete a desăvârşirii, deplinătatea înţelepciunii şi cununa frumuseţii”* (Iezechiel 28, 12).

Dar diavolul a căzut din acea stare luminoasă, pentru făptui că s-a cuprins de trufie şi a dorit să fie ca Dumnezeu. El a zis în cugetul său: *„Ridica-mă-voi în ceruri şi mai presus de stelele Celui puternic voi aşeza tronul meu... Asemenea cu Cel Preaînalt voi fi”* (Isaia 14, 13-l4).

Mândria l-a prefăcut din Luceafăr în „lucifer”, în înger răzvrătit, deoarece Dumnezeu l-a pedepsit după dreptate şi din înaltul cerului l-a aruncat pe pământ. *„Şi aruncat a fost balaurul cel mare, cel ce înşeală toată lumea, împreună cu îngerii lui”* (Apoc. 12, 9).

Cei mai mulţi oameni cred în mod greşit că locul de şedere al diavolului este iadul. Nu este aşa, ci câmpul lui de lucru este pământul, sunt sufletele omeneşti. De aceea, Scripturile îl numesc pe îngerul cel rău *„stăpânitorul veacului acestuia”*.

Se va întreba cineva: de ce a lăsat Dumnezeu pe satana şi îngerii lui să cadă în păcatul răzvrătirii şi să devină vrăjmaşii noştri? Pentru că Dumnezeu i-a creat pe îngeri, ca şi pe oameni, cu libertatea voinţei. El n-a voit „roboţi”, adică fiinţe care să I se supună automat, ci fiinţe care să-L asculte din liberă voie, cu smerită iubire şi recunoştinţă.

După rebeliunea din ceruri, dracii uneltesc să-i facă şi pe oameni să calce voia şi poruncile lui Dumnezeu. Invidioase pe aceia care sunt făcuţi după chipul şi asemănarea Părintelui Ceresc, duhurile satanice urmăresc să câştige tovarăşi de partea lor, să-i amăgească pe fiii lui Adam să păcătuiască şi să vină şi ei în întunericul din afară.

Acesta este războiul cel nevăzut despre care vorbesc Sfinţii

Părinţi, o luptă fără armistiţiu, care îl face pe Apostolul neamurilor să-i ţină treji pe credincioşi, să-i înarmeze cu toate armele Duhului Sfânt, căci *„avem de luptat împotriva stăpânitorilor întunericului, împotriva duhurilor răutăţii”* (Efeseni 6, 12).

Să facem acum puţină istorie şi să vedem tactica şi strategia războiului duhovnicesc.

Prima ispită a celui viclean a fost să câştige pe Adam şi pe urmaşii lui de partea sa; a fost primul atac împotriva neamului omenesc. Cunoaşteţi faptele. Satana, luând chip de şarpe, s-a apropiat de strămoşii noştri şi i-a îndemnat să nu asculte de Dumnezeu, ci să mănânce din pomul cunoştinţei binelui şi al răului. *„De veţi mânca, veţi fi ca Dumnezeu”* (Facere 3, 5).

Prima luptă a câştigat-o Satana deoarece strămoşii noştri s-au supus fară împotrivire sfatului viclean: au mâncat din fructul interzis, dar odată cu acel păcat s-au revărsat asupra strămoşilor şi a urmaşilor lor toate nefericirile: bolile, durerile, moartea, izgonirea din rai.

Altă formă de luptă a fost aceea împotriva lui Iov. Drept era bărbatul acela, evlavios, bun la inimă, milostiv cu săracii. însă duhul răutăţii şi pe acel cuvios voia să-l câştige de partea lui. Când asupra lui Iov s-au abătut norii suferinţelor, când omul a pierdut averea, sănătatea şi copiii, Satana nădăjduia că el se va răzvrăti şi va blestema pe Dumnezeu. însă Scripturile ne spun că Iov a rămas ca o stâncă de granit în mijlocul furtunii şi a valurilor, şi n-a păcătuit (Iov 2, 10).

Nu putem uita de îndrăzneala necuratului care a cutezat să-L ispitească chiar pe Fiul lui Dumnezeu. După botez, Mântuitorul S-a retras în pustie. După patruzeci de zile de post, de El s-a apropiat diavolul, şi cu neruşinare I-a propus: să se plece înaintea sa şi să i se închine, ca să-i dăruiască în schimb sub stăpânire împărăţiile şi slava lumii. Răspunsul a fost categoric: *„înapoia mea, Satano, căci scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini şi Lui singur să-I slujeşti”* (Matei 4, 10).

Biruinţă totală şi definitivă a câştigat Domnul Hristos pe Cruce. Atunci, pe Golgota, prin moartea Sa sângeroasă, urmată de înviere, Mântuitorul a surpat pe diavolul *„şi a slobozit pe cei ce erau ţinuţi în robie”* (Evrei 2, 15).

Numai că războiul nevăzut continuă. El se dă în cămara fiecărui

suflet omenesc, care devine astfel un adevărat câmp de luptă.

O, câte amăgeli nu ne pune înainte stăpânitorul veacului acestuia! Pe unul îl ademeneşte cu dorinţa de a câştiga mult, pe altul cu plăcerile trupului. Acesta se mândreşte cu inteligenţa lui, celălalt se lasă copieşit de grijile avuţiei... Stă în voinţa noastră de

a alege şi a-L primi pe Iisus, sau de a da crezare şoaptelor înşelătoare ale vicleanului diavol şi a pierde totul.

Ziditorul cel înţelept şi preaputernic a lăsat şi permite duhurilor rele să lucreze în inimile oamenilor, ca să le pună la încercare credinţa, iubirea şi nădejdea.

Aurul se probează prin foc, vitejii sunt decoraţi pentru eroismul lor de pe câmpul de luptă. Credincioşii devin biruitori asupra duhurilor satanice când se împotrivesc şi resping şoptirile lor viclene.

„împotriviţi-vă diavolului şi el va fugi de voi!”, învaţă Sfântul Apostol Iacov (4, 7).

Iar Sfântul loan Gură de Aur scrie că Satana ne poate vătăma atât cât ne poate muşca un câine legat. Numai atunci câinele devine periculos, când intrăm în zona în care se mişcă. Aşa stau lucrurile şi cu ispitele diavoleşti: ele ne duc la pieire în măsura în care le primim în inimi şi păcătuim după voia noastră liberă.

Aşadar, fraţilor, să nu ne temem! Nu suntem singuri, fară ajutor. Cu noi este Dumnezeu, cu noi Iisus Biruitorul, al cărui glas şi promisiune le auzim: *Jată, v-am dat putere să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşului, şi nimic nu vă va vătăma”* (Luca 10, 19).

Slăvit să fie Domnul care ne-a dat atâta putere! Să ne întărim în credinţă şi să ne înarmăm cu toată armătura Duhului Sfânt ca să putem să ne împotrivim uneltirilor diavolului şi să fim neînvinşi în ceasul ispitelor.

Avem la îndemână arma glorioasă a rugăciunii, ne întărim cu exerciţiul binecuvântat al postului, cu citirea cuvântului lui Dumnezeu şi a cărţilor ziditoare de suflet.

Frumos scrie undeva un devotat părinte duhovnicesc din neamul nostru românesc:

„ Viaţa noastră - zice el - este o cetate pe care umblă să o cucerească doi asediatori: Domnul Hristos şi diavolul. Stă în voinţa noastră să o predăm unuia sau altuia! Soarta acestei lupte noi o

hotărâm. Singuri, suntem mai slabi ca vrăjmaşul. Insă pe diavolul îl biruim când în fruntea noastră stă Iisus Biruitorul, când luptăm sub steagul Lui”. Aşa să fie!

AMIN!

LA DUMINICA a 6-a DUPĂ RUSALII
(Creştinii şi imitarea Domnului Hristos)

Fraţi creştini,

Se zice că istoricul roman Pliniu cel tânăr, descriind viaţa şi faptele împăratului Traian, şi voind să-l preamărească, a exclamat: *‚Acest cezar roman a străbătut provinciile imperiului mai mult cu biruinţele în războaie decât cu paşii”.*

Lauda poate că a meritat-o viteazul împărat, dar cunoaştem că a cuceri înseamnă a omorî, a pustii, a distruge pe inamic, încât nu în zadar a rămas cuvântul: „ *Vai de cei învinşi!”*

Istoria :,fântă are însă o preamărire adevărată despre împăratul îngerilor - Domnul Iisus Hristos, o laudă care nu se va pomeni decât cu cea mai profundă admiraţie: *„Iisus din Nazaret a umblat făcând bine şi vindecând pe toţi... pentru că Dumnezeu era cu El”* (Fapte 10, 38).

Sunt cuvintele pe care un ucenic al Nazarineanului, Sfântul Apostol Petru, le-a rostit în Cezareea, cu prilejul convertirii lui Corneliu sutaşul. Precum marii pictori sunt în stare ca prin câteva linii să înfăţişeze trăsăturile unui chip de om sau frumuseţea unui peisaj în natură, tot astfel marele pescar de oameni, cu puţine cuvinte, a înfăţişat icoana adevărată a Celui născut din veci din Tatăl şi întrupat om din sânul Preacuratei Fecioare Maria.
„Iisus a umblat făcând bine”...

Acum, însăşi pogorârea pe pământ a Fiului lui Dumnezeu *i.* avut drept scop lucrarea celei mai mari milostiviri faţă de omenire, anume izbărirea de blestemul de demult, răscumpărarea păcătoşilor, deschiderea uşilor raiului zăvorâte prin neascultarea lui Adam. Cunoaştem în ce chip şi cu ce preţ şi-a împlinit misiunea Fiul Omului.

Să ne aruncăm privirile la crucea de pe Golgota. Să-L privim pe împăratul îngerilor supus la chinurile cele mai groaznice: o osândire nedreaptă, batjocura de a fi pus alături de doi făcători de rele, încununarea cu spini, suferinţele răstignirii, moartea amară. Iar toate acestea pentru a ne readuce la Tatăl, pentru a avea părtăşie

de fericirea veşnică, *„pentru noi şi a noastră mântuire”*.

vlinunat arată acest adevăr proorocul Isaia când zice: „Străpuns a fost pentru păcatele noastre şi zdrobit pentru fărădelegile noastre. Pedepsit a fost pentru mântuirea noastră, iar prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat” (Isaia 53, 5).

Dar nu numai priveliştea sângeroasă de pe Golgota ne arată marea milostivire a Mântuitorului Hristos, ci întreaga Lui lucrare între oameni.

Ascultaţi-L pe Iisus ce declara într-o sinagogă la începutul activităţii Sale: „ Duhul Domnului este peste Mine, pentru care M-a uns să binevestesc săracilor, să vindec pe cei zdrobiţi cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea şi celor orbi vederea, să slobozesc pe cei apăsaţi” (Luca 4, 18).

Era o mare „bună-vestire” cuprinsă în acest program. Ce zicem „program”? Era o schimbare totală a ideii de Dumnezeu, o revoluţie morală, dacă vreţi.

De unde până la Hristos oamenii şi-L închipuiau pe Dumnezeu doar ca un Stăpân atotputernic, sever, de temut, iată-L înfaţişându-Se în persoana lui Iisus ca un Părinte bun, ca un eliberator şi mângâietor al celor asupriţi, prieten al săracilor şi doctor al celor în suferinţă.

„Milă Mi-e de popor”, zicea Iisus ucenicilor Săi (Matei 15, 32), iar faptele Lui n-au fost decât arătarea în afară a dumnezeieştii Sale iubiri. Pe cei flămânzi Domnul i-a hrănit, pe cei bolnavi i-a vindecat, pe cei întristaţi i-a mângâiat, pe păcătoşii pocăiţi i-a iertat, Iisus a fost Păstorul cel bun care caută oaia cea pierdută şi, punând-o pe umeri, o salvează. A fost nesecatul izvor de putere şi bunătate, Care, deschizându-Şi braţele pline de compasiune, a chemat: „ *Veniţi toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni”* (Matei 11, 28). *„Iisus a umblat făcând bine”.*

Fraţi creştini,

Acelaşi Apostol Petru, după ce a rezumat ca un inspirat de Duhul Sfânt viaţa pământească a Domnului Hristos, mai târziu, scrie credincioşilor creştini din Asia: *„Spre aceasta aţi fost chemaţi că Hristos a pătimit pentru voi, lăsându-vă pildă ca să păşiţi pe urmele Lui”* (I Petru 2, 21).

în porunca verhovnicului Apostolilor vedem o chemare către noi, cea mai sfântă chemare, esenţa credinţei creştine, garanţia sigură a mântuirii sufletelor.

în fapt, Sfântul Petru nu făcea decât să repete învăţăturile culese de pe buzele Mântuitorului în multe împrejurări: *„Oricine*

voieşte să vină după Mine... să-Mi urmeze Mie" (Marcu 8, 34). Sau: „Intru aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii" (loan 13, 35).

Vedeţi adeverinţa pentru o credinţă adevărată, sinceră, nefăţarnică? In viaţa de toate zilele, pentru a ne legitima persoana noastră la poliţie, la CEC, prezentăm buletinul de identitate. în latura credinţei creştine, „buletinul” este mila faţă de aproapele, îndurarea, acea împreună-pătimire cu omul necăjit, oricare ar fi, rudă sau străin, iudeu sau păgân, bărbat sau femeie, drept sau păcătos şi rău.

„Pildă v-am dat, ca şi voi să faceţi precum Eu v-am făcut vouă" (loan 13, 15). Ştiţi când a rostit Iisus cuvintele acestea? După spălarea picioarelor ucenicilor Săi. Fapt cu totul minunat. Stăpânul să se plece în faţa robului, Dumnezeu să slujească omului, întru smerenie şi lepădare de Sine...

Pilda trebuie urmată de oricine vrea să arate o cucernicie curată înaintea lui Dumnezeu. De obicei, evlavia este înţeleasă de mulţi credincioşi în chip de rugăciune către un Dumnezeu nevăzut şi depărtat, post, anumite zile de serbat, câteva lumânări de aprins, icoane de închinat. Toate bune, dar aceste chipuri de evlavie nu sunt decât învelişul din afară al credinţei. Miezul îl formează dragostea de aproapele. *„Iubirea este desăvârşirea legii”* (Romani 13, 10).

Marea noutate descoperită lumii de Domnul Hristos este că iubirea de aproapele este asemenea cu iubirea de Dumnezeu. Ceea • ce facem unui semn de-al nostru, fapta izvorâtă din milă, primeşte aripi, depăşeşte lumea, trece dincolo de soare şi este primită de Dumnezeu, preţuită ca săvârşită pentru El: *„Adevăr vă zic vouă că, întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi mai mici ai Mei, Mi-aţi făcut”* (Matei 25, 40).

Poporul român a înveşnicit aceste cuvinte ale Evangheliei într-un preafrumos şi cunoscut proverb: *„Cine pe săraci ajută, pe Dumnezeu împrumută”.* Ăsta-i adevărul. De ai îndurare faţă de un flămând, pe Dumnezeu îl saturi. Dacă ai dat un pahar cu apă unui bolnav, Cel de sus îl primeşte. Un străin de l-ai adăpostit, L-ai găzduit pe Hristos.

O istorioară va ilustra spusele noastre. Se zice că un pustnic cobora din sihăstria sa şi se ducea la o mănăstire să primească Sfintele Taine. La o răspântie de drum întâlni un cerşetor care tremura de frig, vremea fiind rece. Călugărul nu avea bani, dar era milos. De

aceea, dezbrăcându-şi mantaua, o întinse omului şi îi zise: *„Primeşte astei in numele Domnului”.*

După ce îşi împlini trebuinţele duhovniceşti la mănăstire, pustnicul se întorcea la chilia sa pe acelaşi drum şi poposi aproape de locul unde întâlnise cerşetorul. Spre marea lui mâhnire, află că cel miluit câteva zile mai înainte era un mare beţiv. Acesta, după ce primi mantaua, o vându şi banii îi irosi pe băutură. Călugărul se supără profund de o veste ca aceea. Dar noaptea următoare, pe când încerca să adoarmă, avu o vedenie. I se arătă Mântuitorul îmbrăcat în mantaua lui, dar haina nu mai era de şiac ieftin ci de aur, iar Domnul îl mângâie pe pustnic şi îi zise: *„Nu fi supărat, iată ceea ce ai dăruit, Eu o port!”.*

Se înţelege că o mărturie ca aceasta umplu inima călugărului de o negrăită bucurie.

Dorim, iubiţilor, să aveţi parte şi voi de bucurii de acest fel!

Toată Scriptura şi învăţăturile Sfinţilor Părinţi arată lămurit că singură credinţa, fară fapte, nu are valoare, nu deschide uşile împărăţiei cerului. Nu tot cel ce zice *„Doamne, Doamne!"* va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia lui Dumnezeu, cel ce împlineşte porunca iubirii.

Sfântul Ignatie scrie într-o lucrare de-a sa: „Cei ce mărturisesc că sunt ai lui Hristos se cunosc nu după cele ce spun, ci din cele ce fac, întrucât după roade se cunoaşte pomul. De aceea, e mai bine să taci şi să fii creştin, decât să zici şi să nu fii. Căci nu în cuvânt, ci în faptă stă împărăţia lui Dumnezeu”.

Hristos ne cheamă să mergem pe urmele Lui, să-L imităm în a face bine, să-L slujim nu numai în vremea rugăciunii, ci în toată vremea, nu numai în duminici şi sărbători, ci toată săptămâna. L-am închis prea mult pe Dumnezeu în biserici şi L-am uitat sau trecem nepăsători pe lângă El când ia chipul unui nefericit, al unei văduve sau al unui bătrân neajutorat.

AMIN!

Se impune o schimbare, de vrem să ne legitimăm drept ucenici

ai Nazarineanului: credinţa, unită cu iubirea de fraţi, trebuie scoasă în afară, Sfânta Liturghie se cere prelungită dincolo de zidurile lăcaşului divin, săvârşită în stradă, în birou, în pieţele publice, oriunde zace un semen într-un necaz.

Am cunoscut o doamnă medic, atât de pătrunsă de duhul iubirii, încât nu lăsa să treacă o zi să nu facă o bucurie cuiva. Ştiu de

faptele unei credincioase care îngrijeşte o vecină bătrână, săracă şi paralizată, îngrijindu-i odaia, cumpărându-i pâine şi lapte zilnic şi fierbându-i o mâncare.

Intr-un spital slujea o asistentă medicală pe care pacienţii o numeau „sora cu inima de aur”. Numele acesta şi l-a meritat pentru marele ei devotament cu care îngrijea bolnavii din secţie. Ea alerga la patul celor suferinzi la orice oră din zi şi din noapte, vorbea cu blândeţe, avea întotdeauna un zâmbet pe buze, o faţă voioasă. „Sora cu inima de aur”.

Intr-o zi veni în spital s-o vadă una din fostele ei colege. I s-a spus aceleia că sora se află în rezerva cutare. A intrat acolo şi a aflat-o pe prietena ei îngrijind o bătrână care avea răni canceroase pe corp şi mirosea îngrozitor. O spălase sora, o peiptănase şi în clipa aceea îi curăţa unghiile de la mâini, vorbindu-i cu o blândeţe şi cu o drăgălăşenie îngerească.

Pe culoar, la plecare, fosta colegă îi zise surorii asistente: „Dragă, eu n-aş face acest serviciu nici pentru sute de mii de lei pe lună”...

- „Nici eu, fu răspunsul, dar îl fac din iubire pentru Hristos, căci El suferă în locul bolnavilor mei”.

Fraţilor,

Puneţi la inimă cuvintele acestea şi luaţi îndemn din pildele pe care vi le-am înfăţişat.

Iisus Mântuitorul a umblat pe pământ făcând bine.

De vrem să merităm numele de ucenici ai Săi, trebuie să-L imităm, făcând bine, iubindu-ne unii pe alţii, având milă de cei suferinzi, iertând pe cei ce ne greşesc, trăind în pace. Iubirea să fie adevărul de fiecare zi al vieţii. Siliţi-vă, deci, să lucraţi în acest chip.

Miezul credinţei creştine nu stă în cuvinte frumoase, ci în fapte după voia lui Dumnezeu, în lucrările iubirii. Aceasta este porunca pe care o avem de la Domnul: „ *Cine iubeşte pe Dumnezeu, iubeşte şi pe fratele său”* (I loan 4, 21).

AMIN!

Şi mai zice cuvântul cel veşnic: „Cine rămâne întru dragoste, rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu rămâne în el” (I Ioan 4, 16).

DUMINICA a 7-a DUPĂ RUSALII
(Hristos - Tămăduitorul lumii)

Iubiţi credincioşi,

Cu multe nume îl cinstesc şi preamăresc autorii Sfintelor Scripturi pe Mântuitorul Hristos. Ei îl numesc *„Fiul lui Dumnezeu”, „Sfântul lui Dumnezeu”, „învăţătorul”, „Fiul Omului”, „Domn " şi „împărat”,* şi toţi exprimă adevărul, deoarece numirile descoperă lucrări şi însuşiri ale Celui ce S-a făcut om pentru noi şi pentru a noastră mântuire.

Dar viaţa şi faptele lui Dumnezeu-Omul, născut din Tatăl şi întrupat din sânul Preacuratei Fecioare Maria, arată că, mai presus de orice, Lui I se cuvine numele de Doctor sau Tămăduitor. Scripturile ni-L descriu astfel.

Cu multe veacuri înainte de arătarea între oameni, proorocul Isaia, luminat de Duhul Sfânt, L-a văzut pe Mesia, pe Izbăvitorul lumii, şi L-a descris în cuvinte clare ca lumina soarelui. Om al durerilor L-a văzut şi *„Cunoscător al suferinţei”.* însă nu ca o victimă neputincioasă ci ca pe un Doctor L-a proorocit, Care, de bună voie şi din iubire pentru oameni, a luat asupră-Şi durerile lor. *„El a fost străpuns pentru fărădelegile noastre, a fost pedepsit pentru mântuirea noastră, iar prin rănile Lui, noi toţi ne-am vindecat”* (Isaia 53, 5).

Ce teologie adâncă!... Ce viziune minunată a viitorului, istorisită la timpul trecut!... Nu în zadar profetului Isaia i s-a dat numele de „evanghelistul Vechiului Testament”. Proorocul lui Israel, ca un pictor genial, zugrăvea chipul Celui făgăduit să izbăvească din robie şi durere pe fiii lui Adam şi să şteargă lacrimile Evei, în chipul unui Doctor. Proorocia s-a adeverit întocmai.

Câns S-a arătat pentru prima oară oamenilor şi S-a recomandat cine este şi care îi va fi misiunea, Iisus S-a referit la acest loc de la profetul Isaia. A deschis sulul cărţii profetului şi s-a legitimat în faţa locuitorilor din Nazaret ca vindecătorul trimis de Dumnezeu, AMIN.
zicând: *„Duhul Domnului este peste Mine, pentru care M-a uns să binevestesc săracilor, să vindec pe cei zdrobiţi cu inima, să*

slobozescpe cei apăsaţi” (Luca 4, 18). Apoi a adăugat: „Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta ” (4, 21).

Adevărat, în Ţara Sfântă, înainte cu două mii de ani, s-a inaugurat cea mai măreaţă lucrare de vindecare a fiinţelor omeneşti.

„Şi aduceau la El pe toţi cei ce se aflau în suferinţe... şi El îi vindeca pe toţi”, ne spune Sfântul Evanghelist Matei.

Să ne oprim astăzi la acest adevăr al credinţei noastre şi, ca dintr-un izvor viu şi îmbelşugat, să scoatem din el băutură răcoritoare pentru sufletele noastre.

Fraţilor,

Două sunt felurile de suferinţe pe care le îndurăm noi oamenii în viaţă: neputinţele şi durerile trupeşti şi necazurile sufleteşti. Trupeşte, noi suferim din cauza bolilor, a foamei, a frigului, a lipsurilor materiale. Rar cine e scutit de aceste neajunsuri.

Unii suferă într-o măsură mai mare, alţii mai mică, unii din vină personală, alţii nevinovaţi. Sub toate întinderile cerului, în toate epocile, durerile sfâşie trupurile muritorilor, precum spune mitologia greacă de vulturul care sfâşia măruntaiele lui Prometeu cel înlănţuit pe stâncile Caucazului.

Drept este că omenirea luptă mereu pentru împuţinarea suferinţelor fizice şi până acum s-au obţinut multe rezultate bune. Să ne gândim la izbânzile în ştiinţa medicală, în chirurgie, în descoperirea medicamentelor şi a tratamentelor de tot felul. Dar, ciudat lucru!

Se pare că pe măsură ce izbutim să scăpăm de unele nefericiri, altele mai mari ne apasă. Acum nu mai bântuie holera, ciuma sau variola, dar fiii veacului nostru sunt chinuiţi de cancer, de boli de inimă, de poluarea aerului, de radiaţii atomice, de boala Sida...

Ascultaţi ce mărturiseşte un renumit învăţat englez din zilele noastre: „Spitalele şi închisorile însoţesc progresul tehnic şi ştiinţific ca umbra pe om. în oraşele zgomotoase, pe străzile asfaltate şi luminate de sori electrici, lîngă magazinele pline şi palatele luxoase, întâlnim tot mai multă mizerie şi feţe chinuite. Unde e cea mai

mare îngrămădire de belşug, acolo suferă oamenii de foame şi de boli. Pilda bogatului nemilostiv şi a sărmanului Lazăr e mai actuală astăzi mai mult ca oricând”. Aşa este!

94

Din sufletele oamenilor muşcă alt soi de dureri: supărările, îngrijorarea, mustrările de conştiinţă. Unul e sănătos, are de toate, dar îi moare copilul într-un accident de maşină. O femeie are viaţa amărâtă din pricină că soţul a căzut în patima beţiei.

Al treilea a sărăcit din cauza războiului sau a fost trimis la închisoare printr-o sentinţă nedreaptă. Iată soarta omului pe pământ. Cei mai mulţi sunt în situaţia dreptului Iov, care, încercat în multe chipuri, exclamă: „ *Gemetele mele sunt pâinea mea şi vaietele mele curg ca apa”* (Iov 3, 24).

O, nefericiţii de noi! Cine ne va izbăvi din atâtea rele? Cine are leac pentru atâtea răni? Nimeni altul decât Dumnezeu-Omul Iisus Hristos, Cel junghiat, care a venit să vindece şi să şteargă lacrimile de pe faţa fiilor lui Adam.

Cine citeşte viaţa Mântuitorului descrisă de Sfinţii Evanghelişti, află că Iisus, în vremea cât a umblat să caute oile cele pierdute ale casei lui Israel, a arătat o profundă compasiune faţă de suferinţele omeneşti.

„Milă Mi-e de popor!”, zicea El şi, îndată, de la simţirea compătimitoare trecea la faptă de ajutorare. Mulţimi flămânde, hrănite în pustie, orbi ce-şi primeau vederea, leproşi curăţiţi, slăbănogi ridicaţi şi făcuţi sănătoşi, îndrăciţi sloboziţi de duhurile necurate şi redaţi societăţii, morţi înviaţi, iată minuni ale Dumnezeiescului Doctor, care arată, pe de o parte, nesecata Lui iubire faţă de semeni, iar pe de alta, marea Lui putere ca autor al vieţii şi Fiu al Tatălui ceresc.

în acelaşi chip, Fiul lui Dumnezeu Cel întrupat a fost şi este Cel mai mare Doctor, iar cu privire la sufletele omeneşti - mângâietor iscusit, fără asemănare. Să ne aducem aminte de femeia păcătoasă pe care a iertat-o pentru pocăinţa şi lacrimile pe care le-a vărsat. Să nu uităm de bucuria pe care a dăruit-o văduvei din Nain care-şi ducea la groapă pe unicul fiu - pe care Iisus l-a înviat şi l-a dat maicii sale. De obidă sufletească a eliberat Domnul pe Zaheu vameşul care era legat de patima agoniselii de bani, ca un rob în lanţuri.

Oare, secat-a acel izvor de tămăduiri odată cu înălţarea

Domnului la cer? Nicidecum! Ci slăvitul Doctor rămâne în veci Acelaşi. El a avut grijă ca darurile pe care le-a avut ca Dumnezeu, să fie transmise ucenicilor Săi şi dobândite prin credinţă de către toţi credincioşii de pretutindeni şi din toată vremea.

îndeosebi, de darul izbăvirii de boli se învrednicesc urmaşii Apostolilor, slujitorii sfintelor altare, care primesc prin Sfânta Biserică, de la Duhul Sfânt, puterea de a tămădui.

Amintim aici porunca pe care a dat-o Sfântul Apostol Iacov fiilor Bisericii: „Este bolnav cineva dintre voi? Să cheme preoţii Bisericii să se roage pentru dânsul, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului. Rugăciunea credinţei va mântui pe cel bolnav, şi, de va Jî făcut păcate, se vor ierta lui” (Iacov 5, 14-l5). în această privinţă putem spune că Biserica este marele „Spital” al lui Hristos.

Pentru adevărul acestor cuvinte stau martori mii şi mii de ’edincioşi, care. punându-şi nădejdea în ajutorul ce vine de sus, ie la Părintele luminilor, rugându-se Lui cu stăruinţă, primind Sfintele Taine, se însănătoşează, primesc puteri imense, îndelungă-răbdare şi iertare de păcate.

Acelaşi Medic sufletesc, care străbătea drumurile Ţării Sfinte mai mult cu minunile decât cu paşii, umblă şi acum printre noi ca să ridice pe cei surpaţi, să caute şi să salveze pe cei osteniţi, să ierte pe păcătoşi.

Am pomenit puţin mai înainte de femeia păcătoasă din casa lui Simon ce îşi manifesta recunoştinţa faţă de Domnul Iisus care a iertat-o şi a primit-o stând la picioarele Lui, udându-i-le cu şiroaie de lacrimi şi ştergându-le cu părul capului ei. Să vă istorisesc acum un caz asemănător din zilele noastre.

O bătrână, purtând pe umăr un coş cu zarzavat, se ducea la piaţa oraşului. Deodată, i s-a făcut rău, a ameţit şi a căzut în plină stradă, ca fulgerată de sus. Cu cele din urmă puteri a şoptit trecătorilor: *„Mor! Să vină un preot cu Sfintele Taine”.* Se vedea că avea sufletul chinuit de remuşcările unor mari păcate. De faţă era şi un profesor universitar care a stat martor să vadă ce are să se întâmple. Slujitorul Bisericii a venit, a ascultat spovedania femeii acolo în plină stradă, a dat dezlegarea cuvenită şi apoi i-a dat Sfânta împărtăşanie. Deodată, în locul expresiei de spaimă, pe faţa bătrânei s-a întipărit o seninătate, o bucurie şi o pace adâncă.

- *Ce minunată e puterea credinţei! ”,* spunea mai târziu profesorul unor colegi de facultate. în acel ceas al morţii de-ar fi alergat la femeia aceea toţi milionarii Americii să-i ofere aurul lor, de s-ar fi apropiat academicieni şi savanţi să-i vorbească de

rezultatul ştiinţei, nimeni n-ar fi putut s-o ajute cu ceva. Dar s-a
96

prezentat slujitorul lui Hristos, a iertat-o de păcate în numele Domnului şi i-a dat hrană pentru viaţa veşnică prin Sfânta împărtăşanie, şi femeia ce se îngrozea de ceasul de pe urmă s-a liniştit şi s-a bucurat ca un copil ce adoarme la sânul maicii sale iubitoare - „Şi El îi vindeca pe toţi”.

Fraţi şi surori în Domnul,

Toţi credincioşii puteţi alerga la Doctorul dumnezeiesc şi Mântuitorul şi puteţi fi părtaşi de mila şi harurile câştigate de El pe Cruce. Cu o singură condiţie: să urmaţi reţetele prescrise de Dânsul.

Ştiţi că pentru însănătoşire, medicii, după ce stabilesc diagnosticul bolii unui pacient, scriu reţete, recomandă medicamente şi supun pe om la anumite regimuri şi înfrânări. Numai respectarea acestor prescripţii asigură restabilirea sănătăţii. Altfel... bani irosiţi în zadar!

Aceeaşi regulă trebuie observată şi în latura religioasă.

Iisus este Doctorul cel mai iscusit ce poate tămădui pe toţi, de orice boală şi neputinţă ar fi cuprinşi. El cheamă, primeşte, vindecă, doar pentru asta a venit pe lume, nu cu năluciri înspăimântându-ne, ci dând adevărata vindecare şi iertând. Dar salvarea depinde şi de voinţa şi credinţa bolnavilor. Vindecarea este o colaborare cu Dumnezeu.

Vă amintim, pe scurt, câteva *„reţete”* pe care le prescrie pentru sănătatea trupească şi sufletească sfânta învăţătură a Bisericii noastre. Mai întâi, se cere să credeţi neclintit în mila şi puterea lui Dumnezeu, la Care toate sunt cu putinţă.

Să vă rugaţi neâncetat, cu străduinţă şi cu răbdare, şi să nu vă îndoiţi. Să vă feriţi de patimi precum desfrâul, alcoolismul, fumatul, ştiind că din patimi ca acestea se nasc nesfârşite suferinţe. Când vine boala, necazul, lipsurile, prigoana, să nu le puneţi pe seama ceasului rău sau a unei sorţi oarbe. Ci să cunoaşteţi că toate vin cu ştirea Tatălui ceresc, care toate Ie rânduieşte spre binele copiilor Săi. Deci, necazurile trebuie primite cu smerenie, ca nişte doctorii amare dar care ne scapă de la moarte.

în calitate de creştini, să nu uităm că suntem ucenicii Celui încununat cu spini şi batjocorit şi omorât între tâlhari, ca un făcător de rele. Dacă El a suferit atât de mult, nevinovat fiind, de ce să

97

refuzăm a pătimi ceva noi păcătoşii? Oare, poate să fie sluga mai mare ca stăpânul?

în sfârşit, în lumina credinţei să înţelegem că suferinţele, suportate cu supunere sub mâna tare a lui Dumnezeu, sunt garanţii sigure pentru dobândirea fericirii veşnice pe care Domnul Hristos ne-a câştigat-o cu scump sângele Său. Aşa ne învaţă Apostolul neamurilor, marele Pavel: *„Pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de mărirea care ni se va descoperi"* (Romani 8, 18). *„Dacă suferim împreună cu El, împreună cu El ne şi preamărim"* (Romani 8, 17).

Fraţilor,

Având un Doctor aşa de mare, un Tămăduitor prin ale Cărui răni ne-am vindecat şi Care acum stă întru slavă de-a dreapta Tatălui, să ne ducem cu încredere la Dânsul, ca şi noi să ne împărtăşim de harul şi ajutorul Lui, în orice boală şi neputinţă.

La Domnul Iisus pururea să gândiţi, Lui să vă rugaţi, voia Lui s-o împliniţi şi bine vă va fi. „Căci în nimeni altul nu este mântuirea. Nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mǎntuim ” (Fapte 4, 12).

AMIN!

LA DUMINICA a 8-a DUPĂ RUSALII
(Jertfa Sfintei Liturghii)

„ Veniţi de prânziţi! ” (loan 21, 12)

Fraţi creştini,

în cartea proorocului Iezechiel ni se descrie o vedenie plină de frumuseţe şi măreţie. în Ierusalimul ceresc, proorocul vede templul lui Mesia, zidit pe un munte înalt, ca o cetate strălucitoare. De sub pragul sfântului locaş izvorăşte un râu ale cărui ape cad pe coline, se lasă în văi şi udă câmpiile.

Pe unde curge râul, toate se umplu de viaţă. Pe maluri cresc tot felul de pomi roditori, cu frunze neveştejite, cu fructe delicioase, în apă trăiesc mulţime de peşti. Pe tot cuprinsul său, râul aduce numai binecuvântare, umplând toate de bucurie şi de viaţă (Iezechiel, cap. 47).

Credem că vedenia proorocului Iezechiel este o preînchipuire a jertfei Mântuitorului Hristos.

Muntele cel înalt este Golgota. Altarul lui Mesia preînchipuie crucea cea făcătoare de viaţă pe care S-a jertfit Fiul lui Dumnezeu. Iar râul minunat care curge de sub el este harul sfinţitor care se revarsă în lume de la picioarele Crucii.

Vedenia proorocului Iezechiel şi-a avut împlinirea în jertfa cu care Mântuitorul a răscumpărat păcatele lumii. Ceea ce pentru noi este o bucurie deosebită e faptul că acea revărsare de har dumnezeiesc - râul ce ieşea de sub altar - nu s-a săvârşit numai în clipele acelea de neuitat când sângele Fiului lui Dumnezeu curgea din rănile Sale şi, stropind pământul, îl sfinţea, ci el se continuă în Biserica Domnului Hristos până la sfârşitul lumii.

Vedenia proorocului se împlineşte şi acum, şi iată în ce chip: fiecare biserică este un nou Sion. Fiecare altar din lăcaşurile noastre de închinare este un jertfelnic al lui Mesia; iar de pe sfânta masă din altarele noastre, ca dintr-o stâncă dumnezeiască, izvorăsc darurile Duhului Sfânt. Este râul de binecuvântări ce vin în lume din jertfa Sfintei Liturghii, despre care vrem să vorbim astăzi.

Este pentru noi preoţii una dintre cele mai mari datorii ale slujirii noastre să vă arătăm importanţa Sfintei Liturghii, căci, din

nefericire, mulţi creştini n-o cunosc şi, necunoscând-o, n-o preţuiesc la adevărata ei valoare.

Astăzi, vom încerca să vă lămurim această învăţătură de credinţă, nădăjduind că, după ce veţi înţelege lucrarea sfinţitoare a Sfintei Liturghii şi vă veţi împărtăşi de harul ei, veţi deveni asemenea câmpiilor roditoare din viziunea marelui prooroc IeZechiel.

Fraţi creştini,

Cercetând viaţa religioasă a popoarelor, vedem că oamenii s-au simţit întotdeauna îndatoraţi să aducă jertfe dumnezeilor lor. Din cea mai adâncă vechime şi până astăzi, neamuri barbare sau civilizate, în toate timpurile şi în toate locurile de sub soare, au adus, într-un fel sau altul, tot felul de jertfe religioase.

Explicarea acestui fapt nu poate fi alta decât conştiinţa păcatului. Oamenii s-au simţit totdeauna vinovaţi în faţa lui Dumnezeu. Conştiinţa vinovăţiei i-a silit să caute un chip de a potoli mânia cerească. Iar mintea i-a îndemnat să jertfească lucruri şi vieţi animale, să verse sânge pentru iertarea păcatelor, pentru împăcarea cu Dumnezeu.

Descoperirea dumnezeiască a adevărului n-a nimicit această idee de ispăşire a păcatului prin jertfa, ci, dimpotrivă, a desăvârşit-o.

în Vechiul Testament găsim că Dumnezeu i-a poruncit lui Moise ca preoţii să aducă la cortul mărturiei numeroase jertfe. Slujitorii legii celei vechi au adus mai întâi pe altarele cortului mărturiei, apoi pe ale templului din Ierusalim, turme întregi de animale, grămezi întregi de roduri ale câmpului.

Ce-i drept, acele jertfe n-aveau puterea să şteargă păcatele oamenilor. Ele aveau doar darul de a oferi o sfinţenie legală, de a menţine mereu trează conştiinţa vinovăţiei păcatului şi de a preînchipui adevărata jertfa care avea să vie.

Creştinismul are şi el o jertfa. Mai mult, jertfa religiei creştine ocupă locul de căpetenie în mântuirea sufletelor. Iar ea nu este de tauri, de miei sau de fructe, ci însuşi *„Mielul lui Dumnezeu vine şi ridică păcatul lumii”.*

Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul din veşnicie al Tatălui ceresc, a luat asupra Sa toată vina lui Adam şi a urmaşilor lui. A luat-o şi a ispăşit-o prin sângele Său dumnezeiesc, vărsat pe Golgota.

Priviţi-L pe Mântuitorul pe Cruce! El e *„Arhiereu ”,* deoarece aduce lui Dumnezeu o jertfa. Dar tot El este şi victimă, căci îşi dă trupul Său, îşi varsă tot sângele Său, ca preţ de răscumpărare pentru oameni. *„Şi a intrat odată pentru totdeauna în locul cel preasfânt, nu cu sânge de ţapi şi de viţei, ci cu însuşi sângele Său, după ce ne-a adus o răscumpărare veşnică”* (Evrei 9, 12).

Ceea ce la păgâni era doar o presimţire, la iudei o umbră a celor viitoare, jertfa Domnului Iisus Hristos este adevărata jertfă de împăcare cu Dumnezeu.

Ei bine, fraţilor, Liturghia Bisericii noastre este o înnoire, o reproducere tainică a jertfei de pe cruce.

Era în seara dinaintea sângeroasei pătimiri. Domnul se afla la Cină cu ucenicii Săi. Atunci a luat Iisus pâinea şi, după ce a binecuvântat-o, a dat-o ucenicilor Săi, zicând: *„Luaţi, mâncaţi! Acesta este trupul Meu”.* Apoi, luând vinul, a mulţumit lui Dumnezeu şi a zis: *„Beţi dintru acesta toţi; Acesta este sângele Meu, al legii celei noi, care pentru voi şi pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor”* (Matei 26, 26-27). *„Aceasta s-o faceţi întru pomenirea Mea!”* (Luca 22, 19).

Aceste cuvinte ale Mântuitorului arată momentul aşezării Sfintei Liturghii, ca jertfă a Noului Testament. Precum Fiul lui Dumnezeu s-a dat o singură dată pentru mântuirea lumii, voit-a El ca toate generaţiile de credincioşi să se facă părtaşe de această răscumpărare. Pentru aceasta, Mântuitorul a lăsat o putere nemărginită preoţilor. Aceştia iau pâine şi vin, le sfinţesc, şi, prin rugăciunile lor, Duhul Sfânt le preface în însuşi Trupul şi Sângele Fiului lui Dumnezeu, ca astfel, prin jertfirea şi consumarea lor, mânia lui Dumnezeu să se potolească, păcatele să se ierte, lumea să se sfinţească.

O, negrăită minune!... în timpul slujbei, Biserica este o nouă Golgotă, sfântul altar e crucea, iar darurile aduse pentru Liturghie se transformă în jertfa dumnezeiască ce moare *„iară şi iară* ” pentru păcatele omenirii. Cu o singură deosebire: jertfa crucii a fost sângeroasă. Acolo s-a jertfit Dumnezeu-Omul Iisus Hristos o singură dată, într-un singur loc; dincoace, El se jertfeşte nesângeros, de

nenumărate ori, în orice loc de pe pământ, în toată vremea, până la sfârşitul veacurilor. *„Aceasta s-o faceţi întru pomenirea Mea!"*.

Iubiţi credincioşi,

Se zice că un împărat avea odată un diamant de mare preţ. Din admiraţie pentru acea rară bijuterie, el a poruncit să se sape pe diamant următoarele cuvinte: *„Cine mă are pe mine, nu va fi sărac niciodată*

Cu mai multă dreptate putem zice noi despre Sfânta Liturghie: cine o are şi se împărtăşeşte din harurile ei, nu va fi sărac niciodată. Prin jertfa Sfintei Liturghii, creştinul îşi poate satisface toate năzuinţele sale, toate trebuinţele sale sufleteşti şi trupeşti, îşi poate împlini desăvârşit o sfântă datorie faţă de Dumnezeu.

A-L adora pe Făcătorul cerului şi al pământului, a-L lăuda şi a-L recunoaşte ca Stăpân şi Binefăcător al tău, prin care *„viaţă ai, şi mişcare, şi toate"* (Fapte 17,25), a-I mulţumi pentru toate binefacerile primite, iată, iubitul meu frate, rostul tău cel mai înalt pe pământ.

Dar cum să-L adori tu, vierme netrebnic, pe Acela pentru care cerurile nu sunt destul de curate ca să-L privească? Ce valoare au cuvintele tale, mulţumirile tale, în faţa majestăţii nesfârşite a lui Dumnezeu? *„Cum voi răsplăti Domnului pentru toate binefacerile Lui”?* (Psalm 115, 3). Voi lua parte la Sfânta Liturghie: *„paharul mântuirii voi lua şi numele Domnului voi chema”* (Psalm 115, 4).

îmi voi înălţa cugetul şi inima la Domnul Hristos, Care, în vremea sfintei slujbe, Se jertfeşte pentru toţi şi pentru toate, deci şi pentru mine.

Iisus este Capul Bisericii, eu sunt mădular al trupului Său, deci una cu El. Iar dacă în Sfânta Liturghie, pe masa Sfântului Altar, Iisus se oferă Tatălui ceresc, odată cu Sine, prin El, aduc şi eu, păcătosul, preamărire lui Dumnezeu, mă sfinţesc, aduc cerului rugăciune curată.

Un suflet evlavios regreta odată că n-are o mie de inimi, o mie de universuri, să le închine ca prinos de dragoste lui Dumnezeu. *„Ia parte la Sfânta Liturghie!”,* i-a zis un tainic glas. *„Ia parte, şi astfel îl vei preamări pe Dumnezeu mai bine decât dacă I-ai jertfi o mie de lumi”.*

într-adevăr, toate laudele ce le poate aduce omul Creatorului, toate faptele bune la un loc, nu valorează cât o Sfântă Liturghie. Căci acelea sunt lucruri omeneşti, aceasta este lucrare dumnezeiască.

De rugăciunile de laudă se leagă nenumărate trebuinţe ale omului. Cât trăim, avem nevoie de ajutor, de mângâiere. Ajutorul

îl cerem de la oameni. Dar ei adesea nu pot, alteori nu vor să ne ajute. Atunci, ne adresăm lui Dumnezeu, prin rugăciune. Dar păcatele noastre sunt ca o piedică a rugăciunilor noastre. Ne trebuie un mijlocitor puternic, cu merite aşa de mari înaintea lui Dumnezeu, încât vorbind în favoarea noastră, să nu fie refuzat.

Bucuraţi-vă, fraţilor, bucuraţi-vă! în Sfânta Liturghie avem Mijlocitorul bun şi atotputernic, deoarece pentru noi se roagă Domnul nostru Iisus Hristos, mijlocesc meritele Lui nesfârşite. Acest adevăr ni-l spune Sfântul Pavel când zice: *„Acela care în zilele Sale pământeşti, aducând rugăciuni şi cereri cu strigăte mari şi cu lacrimi, a fost ascultat..., S-a făcut pentru noi toţi urzitorul unei mântuiri veşnice”* (Evrei 5, 7-9).

Rugăciunea liturgică este izvor de mântuire pentru toate trebuinţele omului: mântuire pentru suflet, căci, prin vărsarea sângelui noului Abel, păcatele ne sunt iertate şi primim împăcarea cu Dumnezeu. Prin Liturghie, credinţa creştinului se întăreşte, dragostea de Dumnezeu se aprinde, răbdarea se oţeleşte, demonii se alungă, patimile se potolesc...

Mântuire pentru trup este apoi slujba dumnezeiască. Toate cererile înălţate către tronul ceresc se împlinesc, dacă sunt însoţite de credinţă şi stăruinţă. Pacea lumii şi liniştea stăpânirilor, înmulţirea roadelor pământului, vindecarea bolnavilor, izbăvirea celor din robie, îmblânzirea vrăjmaşilor, toate ni se dau dacă le cerem în numele Mântuitorului, cu credinţă şi nădejde.

Fraţi creştini,

Rezumând cele arătate până aici, vom spune că jertfa Sfintei Liturghii este tot ce are creştinismul mai scump, Biserica mai preţios, iar credincioşii mai mângâietor.

De aceea, ştiind bogăţia de daruri ce le cuprinde sfânta slujbă, Biserica a pus ca o poruncă din cele mai importante pentru fiii săi să participe în fiecare duminică şi sărbătoare la cea mai înaltă rugăciune de adorare a Părintelui ceresc.

Luaţi parte, fraţilor, la Sfânta Liturghie a Bisericii! Nu vă

răciţi dragostea, nu lipsiţi, nu vă lăsaţi amăgiţi de diavolul ca să petreceţi în altă parte vremea închinată aducerii celei mai plăcute jertfe lui Dumnezeu.

Fără Liturghie nu se poate vorbi de viaţă creştină. Ceea ce este inima pentru trupul omenesc, este Liturghia pentru viaţa creştină. Ea revarsă în suflete puterea lui Dumnezeu, trezeşte credinţa adormită* dă credincioşilor nădejde şi putere de a lupta împotriva necazurilor vieţii şi a le birui. Acel ce ia parte la sfânta slujbă cu o inimă arzătoare, cu un cuget plin de duhul lui Dumnezeu, acela îşi face o comoară de energie mare pentru împlinirea îndatoririlor nenumărate, în cursul săptămânii.

Iubiţi Sfânta Liturghie! Ospătaţi-vă din dulceaţa ei şi veţi fi neclintiţi întru toate! De bună seamă, greutăţile vieţii nu vor dispare, dar vor deveni suportabille, mai puţin apăsătoare. Grijile vă vor urmări mereu, ca nişte umbre. Dar ele nu vă vor copieşi. Ispitele vă vor încerca în multe feluri, ca şi mai înainte. Dar cel ce va fi gustat din dulceaţa sfintei slujbe, nu va cădea aşa uşor.

Participaţi cu trup şi suflet la Cina Domnului! „ *Veniţi de prânziţi!”* Rugaţi-vă cu credinţă şi cu nădejde! Prin aceasta veţi aduce Domnului o jertfă bineplăcută, iar viaţa vi se va sfinţi şi veţi afla odihnă sufletelor voastre.

AMIN!

LA DUMINICA a 9-a DUPĂ RUSALII
(Iisus Hristos - Mântuitorul lumii)

Iubiţi credincioşi,

Când cei dintâi misionari creştini au ajuns în Groenlanda şi au început a predica Evanghelia Domnului Hristos, întâmpinară greutăţi mari în a se face înţeieşi de către băştinaşi. Aşa, unul din ei nu găsea un cuvânt potrivit care să redea înţelesul de „Mântuitor" pentru persoana Fiului lui Dumnezeu. Multă vreme se necăji el din această pricină, însă în zadar.

într-o zi, unul din cei prezenţi la o adunare păru a pricepe despre ce este vorba şi-l întrebă pe misionar:

- „ Vreţi să ne spuneţi despre un om care, sărind în apă, îl aduce la ţărm pe cel ce se îneacă?"

- *Acesta este înţelesul,* răspunse voios propovăduitorul Evangheliei.

El îi învăţă pe locuitorii acelei insule a Oceanului Atlantic că Domnul Iisus este Mântuitorul lumii pentru faptul că, în vreme ce oamenii păcătoşi erau în pericol să se piardă în veci, Iisus S-a aruncat în valurile suferinţelor omeneşti şi i-a izbăvit de la o pieire grozavă.

De atunci, în limba groenlandeză cuvântul *„mântuitor"* înseamnă *„unul care salvează de la moarte".*

Dar cuvântul are acelaşi înţeles în toate limbile lumii, deci şi în graiul poporului nostru.

Să privim doar la întâmplarea pe care ne-o istoriseşte astăzi Sfântul Evanghelist Matei.

După săturarea minunată a mulţimilor în pustie, Domnul Hristos S-a retras singur în munte, ca să se roage. Apostolii se aflau într-o corabie în largul Mării Galileii. Era o noapte furtunoasă,

cu vânt năpraznic. La miezul nopţii, ei zăriră o fiinţă umblând pe ape ca o nălucă, şi, de spaimă, au strigat. Atunci, din mijlocul furtunii, auziră cuvintele de încurajare: *„Eu sunt! Nu vă temeţi!”*.

Era Iisus, care se apropia de ucenici, păşind pe mare ca pe uscat.

- De eşti Tu, porunceşte să vin la Tine pe apă, răspunse Petru.

- Vino, i-a zis Domnul. Iar ucenicul încrezător a început a păşi şi el pe apele mării. însă furtuna vuia cumplit. Vântul sufla teribil, valurile se înălţau şi cădeau năprasnic. O spaimă mare a cuprins sufletul lui Petru şi, de teamă, începând să se scufunde, a strigat: *„Doamne, scapă-mă!*

Mântuitorul a fost îndată lângă el, i-a întins mâna şi l-a scăpat de la moarte. *„Şi suindu-se ei în corabie, îndată s-a potolit vântul”* (Matei 14, 32).

Fraţilor,

Istorisirea din Evanghelia de astăzi ne dă prilej binevenit să vorbim despre chipul lui Dumnezeu - Omul Iisus Hristos ca Mântuitor al lumii.

în multe feluri şi cu nenumărate chipuri este zugrăvit în Scripturi Izbăvitorul neamului omenesc. El este numit Dumnezeu, Fiul-Omului, împărat, Domn al păcii, Părintele veacurilor... însă numirea cea mai proprie a Cuvântului întrupat, Cuvântul care ne învăluie într-o caldă mângâiere, este aceea de *Mântuitor.*

Anunţarea Lui s-a făcut îndată după căderea primilor oameni.

După ce strămoşul Adam şi cu femeia sa Eva au călcat porunca Ziditorului şi au căzut din comuniunea cu Dumnezeu, ascultând ispita diavolului, ei şi-au primit pedeapsa după dreptate şi au fost izgoniţi din rai. Odată cu neascultarea strămoşilor şi cu sancţionarea pedepsei, o mulţime de nefericiri au lovit pe cei vinovaţi şi pe urmaşii lor: stricăciunea firii, boli, nevoi şi, pedeapsa cea mai amară, moartea.

Dar Dumnezeu este nu numai drept, ci şi milostiv. El n-a putut vedea chinuindu-se în veci făptura mâinilor Sale. Ci, odată cu rostirea osândei, a făcut şi promisiunea că va trimite pe cineva, care „ *va zdrobi capul şarpelui* ” şi va scăpa pe oameni de muşcătura lui veninoasă. Asta a fost făgăduinţa Mântuitorului.

Frumos vorbeşte despre vestirea Mântuitorului Sfântul Grigore de Nissa:

„Firea noastră îmbolnăvindu-se, avea nevoie de doctor. Omul cel căzut avea trebuinţă de ridicare. Cel ce pierduse viaţa avea nevoie de Dătătorul de viaţă. Celui din temniţă îi trebuia lumina, celui din robie un Răscumpărător”.

Promisiunea divină de la căderea din rai a fost ca o rază de nădejde care a luminat toată istoria omenirii înainte de Hrsitos.

Proorocii au ţinut-o înaintea poporului ca pe o făclie de lumină. Oamenii au aşteptat cu nerăbdare venirea unui eliberator. Iar la plinirea vremii, Cuvântul trup S-a făcut.

Pe vremea când la Roma stăpânea împăratul August, lîngă o localitate din ludeea, cu numele Betleem, nişte păstori vegheau noaptea lângă turmele lor. Deodată, cerul s-a luminat de o strălucire minunată şi un înger al Domnului a stătut lângă ei şi le-a zis: *„Nu vă temeţi, căci, iată, vă bincvestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul: Că vi S-a născut azi Mântuitor care este Hristos Domnul, în cetatea lui David”* (Luca 2, 9-l1).

A fost cea mai mare clipă din istoria omenirii. Ceea ce Dumnezeu a făgăduit, ceea ce profeţii au vestit şi drepţii au aşteptat, s-a realizat în Ţara Sfântă, când Fecioara Maria a născut Prunc, *ifrunc din Duhul Sfânt, cum au zis proorocii ”.* în ieslea Betleemului, în persoana Dumnezeu-Omului Iisus Hristos S-a întrupat şi Şi-a început lucrarea Mântuitorul, Care a adus izbăvire tuturor oamenilor din toate vremurile şi de pretutindeni. Inspirat de sus, Isaia îl descrie: „£7 *a luat asupră-Şi durerile noastre şi cu suferinţele noastre S-a împovărat... El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat"* (Isaia 53, 4-5).

Numai prin Domnul Hristos, Care a fost Dumnezeu, având toată puterea în cer şi pe pământ, şi Care a fost şi Om fară prihană, am trecut din moarte la viaţă, de la întuneric la lumină, de la rătăcire la adevăr. în El avem răscumpărare, prin sângele Său am dobândit iertarea păcatelor şi viaţa veşnică. Toţi, prin jertfa Crucii şi prin credinţă, am devenit *„fii ai lui Dumnezeu"* (Galateni 3, 26).

Ceasuri întregi ne-ar trebui să vorbim despre binefacerile pe care le-a revărsat în curgerea vremurilor Acela pe Care îngerul L-a numit „ *Mântuitor*

Cât a trăit între oameni, Domnul Hristos a vindecat toată boala şi neputinţa din popor. Era de-ajuns o chemare, un strigăt după ajutor, ba, de multe ori, şi fără acelea, El avea milă să compătimească, avea putere să tămăduiască pe cei ce sufereau de vreo boală trupească sau sufletească.

Iisus este Mântuitor prin cuvintele adevărului ce l-a propovăduit oamenilor. învăţătura Lui este cea mai sublimă din câte s-au rostit

vreodată, care, odată primită în suflete şi urmată de către ucenicii credincioşi, se face izvor de apă vie, care lucrează desăvârşirea.

„ Hristos e totul pentru noi, zicea Sfântul Ambrozie. De vrei să scapi de o neputinţă, El e doctorul. Eşti apăsat de povara păcatului, El este iertarea. De vrei ajutor in vreun necaz, Iisus este puterea. Te temi de moarte? El este viaţa. Vrei să ajungi în cer? El e calea. De aceea, gustaţi şi vedeţi cât de milostiv este Domnul. Fericit omul care I se încredinţează Lui”.

Dovadă despre o astfel de fericire avem şi intr-o pildă din Pateric. La Avva Ştefan, în pustie, au venit odată trei credincioşi, ca să afle mângâiere duhovnicească. Ei vorbiră multe şi de toate în faţa părintelui, dar Avva tăcea ascultând şi nu grăia.

- „Părinte, de ce nu spui cuvânt?, căci am venit să ne folosim sufleteşte” - „Fiilor, răspunse pustnicul. Nu văd cu ce v-aş putea ajuta. Dar puţinul pe care vi-l pot împărtăşi este acesta: Zi şi noapte n-am înaintea ochilor decât faptul că Mântuitorul m-a iubit, iar pentru mine S-a lăsat răstignit pe cruce”.

Şi chiar a tăcut bătrânul, pe când cei trei se îndepărtară de chilia lui, îmbogăţiţi sufleteşte. Vedeţi? Pustnicul Ştefan nu facea caz de cunoaşterea Scripturilor, nici de rugăciunile lui de zi şi de noapte, nici de înfrânarea lui. Ci mângâierea şi bucuria pe care le dăruia ucenicilor săi duhovniceşti era legătura lui personală cu Mântuitorul, din care izvorau recunoştinţa şi pacea inimii.

Aici stă miezul întregii învăţături pe care v-o împărtăşim astăzi. Nu ne este de nici un folos să ştim teoretic, adică mintal, că Iisus Hristos este Mântuitorul lumii, că mii şi mii de suflete au ajuns prin El la cunoaşterea adevărului şi au primit puteri, prin harul Său, să biruiască în nevoi şi ispite. Ci este de absolută trebuinţă să avem o legătură personală cu El, să ascultăm de Dânsul ca şi când numai pentru noi S-a întrupat, a învăţat, a pătimit, a murit şi a înviat.

Odată, un liber-cugetător îl ironiza pe un bun credincios că se roagă prea mult. „îl chemi pe Hristos mereu la telefon?” Răspunsul

veni repede: „Nu am trebuinţă să-L chem, deoarece Mântuitorul este pururea cu mine, sălăşluieşte în inima mea ca într-un sfânt locaş şi mă umple de pace şi bucurie”.

Religia creştină nu-i doctrină ce trebuie învăţată dintr-o carte de teologie sau catehism, ci e trăire în permanentă părtăşie cu Mântuitorul, o viaţă predată cu totul Lui.

Cu durere, suntem siliţi să recunoaştem că numai puţini din cei ce poartă numele lui Hristos se pot cunoaşte că sunt ucenicii Lui. Creştinii de astăzi au o părtăşie slabă cu Mântuitorul ca o pânză de păianjen. Cei mai mulţi îl slăvesc duminica în biserică, dar peste săptămână se poartă de parcă nici n-ar exista Dumnezeu.

Pe Hristos îl pomenesc în rugăciuni sau îi cinstesc chipul de pe o icoană, iar în comportările lor, în vorbele şi faptele lor, ascultă de diavolul. Sau, cum bine scrie Apostolul Pavel către ucenicul său Tit: *„Sunt pururea mincinoşi, fiare rele, pântece leneşe... Ei mărturisesc că îl cunosc pe Dumnezeu, dar cu faptele lor 11 tăgăduiesc”* (Tit 1, 16).

Fraţi creştini,

Sfârşim cuvântul nostru de astăzi cu îndemnurile pe care Sfântul Chirii al Ierusalimului le adresa creştinilor din vremea sa: „De este cineva care se îndoia, să creadă acum! Dacă vreunul era credincios, să-şi adauge temelii pentru mai multă credinţă. Fost-ai încreştinat şi te numeşti ucenic al Mântuitorului? Onorează-ţi numele! Să nu se hulească din pricina ta Domnul Iisus Hristos. Ci faptele tale aşa să strălucească înaintea oamenilor, ca ei, văzându-le, să-L slăvească pe Tatăl nostru Cel ceresc”.

AMIN:

LA DUMINICA a 10-a DUPĂ RUSALII
(Datoria părinţilor: educaţia)

„Aduceţi-l aici, la Mine!”
(Mutei 17, 17).

Iubiţi credincioşi,

Cumplit se chinuia copilul lunatec de care ne vorbeşte astăzi Evanghelistul. El era cuprins de un duh diavolesc care îl batjocorea în chip îngrozitor. Când îl apuca duhul cel rău, copilul ajungea o privelişte înspăimântătoare: făcea spume la gură, scrâşnea din dinţi, se arunca în foc, în apă, până ce înţepenea de tot şi rămânea ca un mort.

Patimă grea pe bietul copil, suferinţă amară pentru părinţi! Multe vor fi încercat bieţii oameni ca să izbăvească din ghearele necuratului odrasla lor. Dar se vede că toate încercările părinţilor şi toată nădejdea lor au rămas fară rezultat.

Atunci, tatăl copilului s-a hotărât să se adreseze lui Iisus din Nazaret, Care era cunoscut în tot ţinutul Galileii că vindeca multe boli şi neputinţe în popor.

Neaflându-L pe Dumnezeiescul învăţător, părintele îndurerat s-a rugat de ucenicii Lui să facă ceva pentru curmarea suferinţei copilului. Ucenicii n-au putut ajuta cu nimic. în sfârşit, Domnul Iisus a văzut cumplita patimă a îndrăcitului şi a zis: *„Aduceţi-L aici, la Mine!”* Apoi, a certat dracul, l-a alungat din biata fiinţă omenească, a vindecat copilul şi l-a dat înapoi tatălui său. Iar când a fost întrebat de ucenici asupra cauzei nereuşitei lor, Mântuitorul a răspuns că duhurile necurate nu ies din oameni decât, cu ajutorul credinţei în Dumnezeu, *„prin post şi rugăciune”* (Matei 17, 21).

„Aduceţi-l aici, la Mine!”... în aceste cuvinte noi vedem nu numai porunca dată de Domnul Iisus tatălui lunatecului, ci porunca impusă tuturor părinţilor creştini de a aduce pe copiii lor la Dumnezeu.

Este vorba de sfânta şi marea datorie a părinţilor de a se ocupa de educaţia religioasă a copiilor, datorie care va forma conţinutul cuvântului nostru din această Duminică.

Iubiţi credincioşi,

Limba omenească este prea săracă în cuvinte ca să poată exprima toată măreţia, sfinţenia şi frumuseţea ce se ascund într-un suflet neprihănit de copil. Mai ales după ce iese din apa Sfântului Botez, copilul este o fiinţă atât de scumpă, încât tot universul nu valorează preţul lui.

Templu al lui Dumnezeu este un copil înainte de orice, botezat în Biserica Duhului Sfânt în care Dumnezeu S-a coborât ca o picătură de rouă în potirul unei flori, în care Mângâietorul ceresc locuieşte cu toate darurile Lui.

Chipul lui Dumnezeu este apoi fiinţa aceea gingaşă şi drăgălaşă, înzestrată cu un suflet nemuritor, menită pentru frumuseţea raiului ceresc. Părinţii sunt paznicii acelei comori. Când fata lui Faraon a descoperit în apele Nilului pe Moise în sicriaş, s-a bucurat şi, aflând o femeie, i l-a încredinţat ca să-l crească, zicându-i: *„Ia-mi copilul acesta, alăptează-mi-l, că eu am să-ţi plătesc"* (Ieşire 2, 9).

Părinţilor, când preotul vă pune în braţe copilul botezat şi însemnat cu pecetea Duhului Sfânt, în ceasul acela, Dumnezeu vă încredinţează o comoară de mare preţ. Vă puteţi bucura de ea, dar să ştiţi că nu-i a voastră, că o aveţi doar în păstrare pentru o vreme, cu obligaţia s-o înapoiaţi Celui ce v-a dat-o. Căci Dumnezeu a poruncit în zilele când umbla cu trupul pe pământ: *„Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci a unora ca aceştia este împărăţia cerurilor”* (Matei 19, 14).

Ce mai este copilul? Sămânţa omului viitor este el, sâmburele în care se ascunde nădejdea părinţilor, precum în ghinda ce zace în pământ stă ascuns stejarul de mâine.

Când se naşte un om pe pământ, lumea se întreabă cu curiozitate asupra viitorului său: *„Ce va deveni copilul acesta?”* (Luca 1, 66). Membrii familiei, prietenii, societatea, Patria, Biserica, toţi nădăjduiesc ca din acel mugure plăpând să se dezvolte ceva de

valoare, măreţ, mândria tuturor.

Ei bine, toate aceste nădejdi ale viitorului pe care copilul le poartă în fiinţa sa, toţi aceşti muguri de viaţă în dezvoltare trebuie cultivaţi, îngrijiţi, supravegheaţi, cu grija ce o are grădinarul faţă de plantele şi florile din grădina sa. Iar răspunzători de viitorul

copilului, acei care pot hotărî în bine sau în rău societatea şi viitorul Patriei şi al Bisericii, sunt părinţii.

Citeam într-o carte de istorie şi am văzut aevea că faimoasele temple greceşti din vechime se sprijineau pe nişte statui uriaşe de marmură, cu numele de „cariatide”. Părinţii sunt „cariatidele” vieţii omeneşti, fiindcă pe umerii lor se reazemă soarta întregii lumi.

Acum se pune întrebarea: ce fel de creştere trebuie să dea părinţii copiilor lor, pentru ca aceştia să realizeze bunele nădejdi ce se pun în ei? Răspunsul nu poate fi decât unul: Părinţii au datoria să dea o educaţie întemeiată pe dragostea de Dumnezeu, de aproapele şi pe respectul faţă de poruncile sfinte.

Este impresionantă vedenia proorocului lezechiel când i s-a arătat izvorul ce ieşea de sub altarul templului mesianic. Apa aceea se cobora din înălţimi, se prefacea în râu bogat care uda câmpia şi facea să rodească şi să umple de viaţă întreg ţinutul pe unde trecea (lezechiel 47, 12).

Noi susţinem că educaţia religioasă a copiilor din casa părintească este izvorul binecuvântat de unde se revarsă tot binele asupra familiilor, asupra neamului şi Bisericii. Influenţa ei face să crească pentru lumea prezentă „pomi roditori ale căror frunze nu se vor veştejі”, iar pentru lumea viitoare roduri pentru viaţa de veci.

A creşte copii numai din punct de vedere trupesc şi lumesc, a-i hrăni, a-i ocroti, asta este şi grija animalelor lipsite de minte. A-i trimite la şcoală ca să înveţe scrisul, cititul şi aritmetica, a le asigura o carieră frumoasă şi un trai fericit pe pământ, este preocuparea tuturor, chiar şi a păgânilor lipsiţi de luminile credinţei. Dar a da copiilor o creştere în dragostea de Dumnezeu şi în duh creştinesc şi a-i pregăti pentru viaţa veşnică, iată datoria părinţilor, ucenici ai Domnului Hristos.

De aceea, dumnezeiescul Pavel, când vorbeşte creştinilor din Efes despre obligaţiile lor, între altele le porunceşte: *„Şi voi, părinţilor, creşteţi pe copiii voştri in mustrarea şi învăţătura Domnului”* (Efeseni 6, 4).

Cine ar putea aprecia vreodată toate binefacerile care rezultă dintr-o educaţie făcută în duhul *„învăţăturii Domnului”?*

Vom spune, doar, că o astfel de educaţie este temelia acelei lucrări măreţe la care suntem chemaţi: mântuirea sufletului. Dacă

pruncul nou-botezat este o arvună a aieşilor împărăţiei lui Dumnezeu, o pecete a Duhului Sfânt, o mlădiţă altoită pe tulpina Hristos, apoi de părinţi depinde, în mare măsură, ca acea mlădiţă să producă roade, ca acel suflet nemuritor să intre în viaţa veşnică.

Educaţia religioasă este apoi garanţia formării caracterelor tari şi cinstite. Seminţele credinţei în Dumnezeu şi ale evlaviei, semănate de timpuriu în sufletul copilului, formează rădăcini adânci şi sănătoase, care rămân, toată viaţa omului de mai târziu, izvorul tuturor virtuţilor şi faptelor bune.

Cine nu este mişcat când citeşte istoria tânărului Tobie? El este un model nepieritor pentru toate veacurile: fiu recunoscător care a redat lumina ochilor tatălui său, soţ bun care a izbăvit pe femeia sa din stăpânirea diavolului, bărbat cinstit şi de caracter. Cui datora Tobie acel buchet de alese virtuţi care îl înfrumuseţau? Sfânta Scriptură ne răspunde: părintelui său evlavios care şi-a deprins de mic copilul să-L iubească pe Dumnezeu şi să se ferească de orice păcat (Tobie, cap. 1).

Cine nu admiră şi acum tăria morală a Susanei, fata înţeleaptă şi curată care s-a împotrivit ispitelor şi poftei desfrânate a celor doi bătrâni? Virtutea Susanei, la fel, era un rod al bunei educaţii părinteşti. *„Părinţii ei, drepţi fiind, au învăţat pe fiica lor legea Domnului”* (Istoria Susanei 1, 3).

Pildă bună ne oferă şi creşterea pe care a primit-o regele francez Ludovic al IX-lea de la mama sa Blanca. Iată ce zicea ea adeseori copilului său: *„Fiule! Te iubesc ca pe sufletul meu. Dar mai bine aş vrea să te văd mort la picioarele mele, decât să te ştiu săvârşind un păcat de moarte”.* Şi regele spunea că amintirea cuvintelor mamei sale i-a fost toată viaţa o frână puternică ce l-a oprit de la păcat, o făclie de lumină aprinsă în suflet.

O, cât bine nu ar spori în lume părinţii creştini dacă ar răsădi în sufletele copiilor lor frica de Dumnezeu care este *„începutul înţelepciunii!*

Dar cei mai mulţi părinţi n-au nici-o grijă de această importantă chemare a lor. Nasc copii, se preocupă de hrana lor, de îmbrăcămintea lor, se îngrijesc să-i înveţe o meserie, să le asigure o carieră, pământ, case, bani..., dar de formarea sufletului lor, a caracterului lor moral nu le pasă. în latura sufletească îi lasă să crească sălbatici, ca plantele de pădure pe care nimeni nu le cultivă.

Vai de astfel de părinţi!... Sfânta Scriptură îi aseamănă cu struţoaica neştiutoare, care îşi lasă ouăle în nisip, ca să le încălzească soarele, uitând că picioarele trecătorilor lc pot strivi, că fiarele le pot mânca (Iov 39, 14-l6). Iar în alt loc îi numeşte pe părinţii răi criminali care „ *ucid suflete ce n-ar trebui să moară* ” (Iezechiel 13, 19).

Nu trebuie ascuns adevărul: o creştere rea din casa părintească este izvorul otrăvit care umple pământul de ticăloşi şi iadul de osândiţi.

Se spune că pe banca acuzaţilor unui tribunal se afla într-o zi un tânăr, învinuit pentru ucidere şi jaf. După ce ascultă sentinţa care îl condamna la muncă silnică pe viaţă, criminalul se ridică şi vorbi: „îi iert pe judecătorii care m-au osdânit. Iert pe prietenii care m-au trădat de m-a descoperit poliţia. Dar în această sală este un om pe care nu-l vor ierta niciodată: este tatăl meu. M-a crescut fară credinţa în Dumnezeu şi de aceea îmi voi sfârşi viaţa în ocnă”.

Iubiţi credincioşi,

Astăzi, ne-am străduit să vă arătăm răspunderea imensă ce stă pe umerii părinţilor pentru creşterea şi educarea copiilor.

încheiem, spunând că orice copil este o comoară de mare preţ. Salvarea lui este posibilă numai prin asigurarea unei educaţii sănătoase, pe temeiul învăţăturii Domnului, sau prin ascultarea de chemarea pe care Mântuitorul ne-o face în Sfânta Sa Evanghelie: *„Aduceţi-l aici, la Mine!”*

AMIN!

iifnHin orriif! nî noqe ie un unid îâo ,0

LA DUMINICA a 11-a DUPĂ RUSALII
(Iertarea aproapelui)

Fraţi creştini,

Numele cel mai strălucit al religiei noastre creştine, semnul caracteristic care o deosebeşte de alte credinţe este virtutea iubirii. Noi, cei botezaţi, suntem datori să-L iubim pe Dumnezeu cu toată puterea sufletului şi mai presus de orice, iar pe semenii noştri ca pe noi înşine; pe toţi, necondiţionat şi fară excepţie.

Pentru înfăptuirea acestei porunci din urmă, adică iubirea aproapelui, o mulţime de piedici ne stau împotrivă. Oamenii cu care trăim împreună sau cu care intrăm în legătură, adesea ne supără, ne jignesc, ne păgubesc, ne fac nedreptate. în situaţii de acest fel, firea noastră păcătoasă ne îndeamnă să răsplătim răul cu răul, să ne căutăm drepturile cu orice preţ, să ne răzbunăm.

„ Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte ", ziceau cei dinainte de Hristos şi, iată, legea aceasta, crudă şi neomenoasă, îşi are următori şi între membrii societăţii creştine. Ba, se pare, că i-am depăşit pe păgâni, deoarece în loc de un ochi, în clipele de mânie şi ură, noi dorim să piară amândoi ochii vrăjmaşului, iar pentru un dinte, am vrea să-i sară toţi dinţii din gură.

Ei bine, Evanghelia acestei sfinte Duminici ne oferă un leac binecuvântat, în stare să vindece toată boala răutăţii noastre, ne dă un balsam care moaie şi uşurează relaţiile dintre oameni, ca uleiul angrenajul unei maşini. Este pilda Mântuitorului Hristos cu stăpânul şi sluga cea rea şi haină la suflet.

într-o zi a socotelilor, în faţa unui stăpân a fost adus un supus care-i datora zece mii de talanţi, o sumă enormă, un capital risipit şi pierdut. Omul n-avea cum să restituie banii. Stăpânul, potrivit legilor ţării, porunci ca datornicul să fie închis pe viaţă, cu întreaga sa familie, soţie şi copii, iar pentru acoperirea datoriei să i se vândă toate bunurile.

Sluga căzu în genunchi şi cu lacrimi în ochi se rugă: „Doamne, îngăduieşte-mă şi-ţi voi plăti tot”.

Iar stăpânul slugii aceleia, milostivindu-se de el, i-a iertat toată datoria şi l-a eliberat.

Dar acum asistăm la o faptă care ne umple inimile de indignare. Abia părăsi curtea stăpânului, şi sluga întâlni un om care îi datora o sută de dinari, o nimica toată. „Plăteşte-mi tot ce-mi datorezi”, strigă primul. Semenul său se rugă de îngăduinţă: „Mai aşteaptă-mă, ai răbdare, îţi voi plăti”...

Sluga se arătă fără nici un pic de îndurare, surd la orice rugăminte, uituc de tot binele ce i se făcuse puţin mai devreme. El nu ştia decît de cei o sută de bănuţi: „Plăteşte-mi!... Iar de nu, temniţa te mănâncă”... Zis şi făcut: cu o cruzime înfricoşătoare, l-a aruncat pe bietul om în puşcărie.

Când a aflat stăpânul de o astfel de cruzime, s-a mâniat, a poruncit ca nerecunoscătorul să fie pus între gratii, iar avutul său să fie vândut.

Mântuitorul încheie parabola, zicând: „ Tot aşa va face şi Tatăl Meu cel ceresc, dacă nu veţi ierta fiecare fratelui din inimile voastre” (Matei 18, 35).

Iubiţilor,

Precum bine înţelegeţi, scopul acestei istorii sfinte este să ne îndemne să fim îngăduitori şi buni cu cei ce ne greşesc. Pilda este ilustrarea învăţăturii Domnului Iisus, care în Predica de pe munte ne porunceşte şi ne zice: *„Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, faceţi bine celor ce vă urăsc... ca să fiţi fiii Tatălui Celui din ceruri, că El face să răsară soarele peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei^iedrepţi ”* (Matei 5, 44-45).

Dacă am zis mai înainte că lfigea creştinismului este iubirea, iertarea este fiica acestei iubiri. Noi suntem datori să iertăm pe semenii noştri când ne supără, ori de sunt casnici sau străini, în orice împrejurare, nu formal sau făţarnic, ci din inimă, nu odată sau de două ori, ci mereu, la nesfârşit.

Să-i iertăm pentru că Stăpânul ne porunceşte, să-i iertăm pentru că Dumnezeu ne-a iertat mai întâi şi se milostiveşte spre noi totdeauna.

La aceasta, ne porunceşte şi slăvitul Apostol Pavel când zice: „Fiţi buni între voi şi milostivi, iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu v-a iertat vouă în Hristos” (Efes. 4, 32).

Aşadar, împlinirea datoriei creştinilor de a ierta izvorăşte dintr-un sent-iment de recunoştinţă faţă de Cel care a luat asupra
116

Lui şi le-a spălat cu sângele Său toate fărădelegile noastre şi ne-a răscumpărat din moarte şi ne-a deschis raiul.

Iertarea trebuie împlinită pentru faptul că Stăpânul ceresc toată
datoria ne-a iertat şi este îndurător cu noi.

Pe Dumnezeu mulţi îl jignesc în felurite chipuri. El, sfinţenia şi mărirea cea mai strălucită, e mereu lovit şi batjocorit de către păcătoşi. Onii nici nu-L recunosc că există. Alţii îl înjură. Alţii îşi bat joc de cuvintele Lui, de Biserica Lui. Unul îl supără cu beţia, altul cu necinstea, al treilea cu desfrâul. Aproape toţi îi calcă poruncile, fără ruşine, fără teamă.

Ce-ar trebui $ă facă Domnul cu noi? Ar fi drept să ne piardă pe toţi. Mitologia grecilor spune că atunci când supuşii nu-l ascultau
pe Zeus, tatăl zeilor, acela lua fulgerele în mână şi le arunca după cei răi, până îi nimicea.

Dar Stăpânul nostru ce face? în locul dreptăţii pune iubirea. Tace şi rabdă. *„Toată datoria ţi-am iertat”...* Dumnezeu în loc să ne pedepsească pentru răutăţile noastre, ne umple de bunătăţi: dă ploaie şi roadă pământului, dă oamenilor sănătate şi putere de muncă, ne cheamă la pocăinţă, ne aşteaptă, ne caută ca pe nişte copiii fără de minte.

„Oare, nu se cuvenea să ai şi tu milă faţă de tovarăşul tău?” Cu ce drept ne purtăm aspru cu dânsul când atâtea fărădelegi ne sunt trecute cu vederea, dacă ne întoarcem la Domnul cu căinţă?

Adevărat, când privim răutăţile noastre fără de număr, când ne gândim la îndelunga - răbdare a lui Dumnezeu faţă de noi, orice act de mânie şi de răzbunare al unui membru al trupului lui Hristos apare ca o nebunie, ca o sfidare a majestăţii divine.

Totuşi, noi ne lăsăm atât de lesne biruiţi de rău!...

Suntem nemaipomenit de ambiţioşi şi plini de fumurile mândriei.

Nu putem suferi nimic! Nimeni să nu ne supere cu ceva. Căci o vorbuliţă ne scoate din fire. O glumă, rău înţeleasă, ne pune pe foc. O ştirbire a drepturilor noastre, ne învrăjbeşte cu anii. Iar dacă paguba este mai mare, nu ne ruşinăm să-i tragem în judecată pe fraţi, pe cei de un chip şi asemănare cu noi...

Şi încă ne socotim creştini, adică ucenici ai Celui ce s-a rugat pe cruce pentru cei ce L-au răstignit...

Să nu ne amăgim! Scripturile strigă răspicat că *„judecata de apoi va fi fără milă faţă de cei ce n-au avut milă”* (Iacov 2, 13). Cei împietriţi la inimă, răzbunătorii, răutăcioşii, nu vor avea parte de milostivirea lui Dumnezeu în împătrăţia Sa. La judecata cea înfricoşată se vor da pe faţă toate faptele noastre, înaintea întregului
univers. Ceasul va fi groaznic, căci vinovăţiile noastre fi-vor mari, iar sentinţa ce se va rosti împotriva noastră va fi pentru veşnicie. Satana va sta alături, gata să ne apuce. Iadul va fi deschis, gata să ne înghită. O frică de moarte ne va îngheţa inimile. Plini de cutremurare, vom cere îndurare Stăpânului. Dar gura Lui va rosti înfricoşătoarele cuvinte: *,,Judecata este fără milă faţă de cei ce n-au avut milă”.*

Răspunde-vom, zicând: „Doamne, dar ne-am botezat în numele Tău. Am crezut cuvintelor Tale, am cercetat biserica, am ajutat pe săraci, am postit”...

Acelaşi răspuns: „Depărtaţi-vă de la Mine, făţarnicilor! Dacă n-aţi avut îndurare faţă de semenii voştri, dacă n-aţi iertat, nici Eu nu vă voi ierta. Cu ce măsură aţi măsurat, cu aceea vi se măsoară ".

Fraţilor, multe ar mai fi spus în legătură cu foloasele iertării. Nu ne rămâne vreme să le înşirăm pe toate. Totuşi, ceva e de trebuinţă să cunoaşteţi. Dacă pentru dobândirea vieţii veşnice iertarea este o condiţie absolută, nu mai puţin valoroasă este ea pentru vremea petrecerii noastre pe pământ.

Prin iertare, ne asemănăm cu Tatăl Ceresc Cel mult - milostiv, devenim un fel de *„dumnezei"* trupeşti.

Prin biruinţa asupra firii noastre pornite spre răzbunare, devenim adevăraţi eroi, după cuvântul pe care l-a spus cineva că cel ce-şi stăpâneşte mânia şi pofta de răzbunare e mai puternic decât cel ce cucereşte cetăţi.

Iertarea ne dă satisfacţia superiorităţii de caracter şi pace sufletului. Mânia şi ţinerea de minte a răului sunt un cancer care

face metastază şi duce la pieire, pe când blândeţea şi iertarea aduc o negrăită bucurie şi mângâiere.

încetarea războiului între oameni este un alt soi de rod al virtuţii de care vorbim. *„De flămânzeşte vrăjmaşul tău, dă-i pâine să mănânce. De însetează, dă-i apă să bea. Căci, făcând aşa, cărbuni aprinşi aduni pe capul lui”* (Romani 12, 20). Aşa ne învaţă Sfântul Pavel, şi-i minunată porunca lui.

Cine se stăpâneşte şi rabdă, cine răspunde la jignire cu o vorbă bună, a smuls din rădăcină orice urmă de ură şi răutate. Fiindcă cel iertat se simte umilit şi ruşinat şi nu mai poate lovi.

Pilda lui David este o dovadă istorică. Regele Saul îl prigonea cumplit pe David, din invidie, deoarece fiul lui lesei era viteaz şi se bucura de dragostea poporului. De teamă să nu fie ucis, David a părăsit cetatea Ierusalimului, a lăsat familia, şi umbla fugar prin locuri pustii; Saul, pe urmele lui, ca un lup flămând pornit să omoare un miel.

într-o noapte, regele prigonitor, împreună cu ostaşii cu care „vâna” pe blândul David, s-a adăpostit într-o peşteră, fără să ştie că mai în adâncul acesteia se afla David cu o mână de prieteni credincioşi.

Aceia i-au şoptit prigonitului: „Iată, Dumnezeu ţi-a dat prilejul să scapi de năpastă. Ucide-l pe Saul şi salvează-ţi viaţa!”.

Dar David a răspuns: *„Nu voi face acest lucru, căci el este unsul Domnului”*. Apoi, s-a sculat încetişor, s-a strecurat până unde dormea Saul şi a tăiat poalele mantiei cu care se acoperea, după care se retrase.

A doua zi, după ce Saul şi ai săi ieşiră din peşteră, David îl strigă din urmă, se aruncă cu faţa la pământ şi zise: „De ce mă prigoneşti în zadar? Domnul mi te-a dat în mâinile mele şi mi s-a zis să te ucid. Eu însă n-am făcut-o, te-am cruţat, ţi-am tăiat doar poalele hainei. încredinţează-te că nu este rău în inima mea, nici vicleşug, şi n-am greşit cu nimic împotriva ta”...

Atunci, crudul tiran, străpuns la inimă, a strigat: „Fiul meu David! Tu eşti mai bun decât mine. Am fost în mâinile tale şi nu m-ai omorât. Domnul să te răsplătească cu bine pentru ceea ce mi-ai făcut tu astăzi”.

Şi, ridicându-şi glasul, Saul a plâns (Regi 24, 17).

Vedeţi minunea? Bunătatea lui David a fost ca un foc care a topit gheaţa urii, iar lacrimile lui Saul erau mărturia puterii iertării.

Să urmăm şi noi astfel de pilde, fraţilor! Să ne ridicăm cu credinţa asupra omului care ne supără şi să vedem în el un trimis al cerului care ne încearcă, o unealtă prin care ne mântuim.

Foarte frumos scrie la Pateric: „De-ţi vei aduce aminte de cel ce te-a necăjit sau te-a păgubit, dator eşti să-ţi aduci aminte de el ca de un doctor trimis de Hristos, ca de un binefăcător. Dator eşti

să-i mulţumeşti şi să te rogi pentru el şi să primeşti cele de la el ca nişte doctorii trimise de Iisus. Jar de te scârbeşti asupra lui, parcă ai zice Domnului: nu vreau să primesc doctoriile Tale ci vreau să mor”.

Aşadar, cel ce vrea să se vindece de rănile sufleteşti, dator este să primească cele ce 1 se aduc de doctor. Cel bolnav trupeşte, primeşte să fie tăiat, să ia doctorii amare, ba se şi bucură, fiind încredinţat că numai aşa scapă de boală.

Află că fier arzător al lui Iisus este cel ce te supără sau te necinsteşte, dar te vindecă de slava deşartă. Bisturiu al lui Iisus este cel ce te păgubeşte, dar te scapă de lăcomie. Iar de fugi de încercare, fugi de viaţa veşnică.

Fraţilor, să nu păgubim viaţa veşnică! Ci s-o cucerim prin dumnezeiasca faptă a iertării, poruncită de Mântuitorul.

„Că de veţi ierta oamenilor greşelile lor, ierta-va şi vouă Tatăl cel ceresc" (Matei 6, 14). Aşa să fie!

AMIN!

Iubiţi credincioşi,

LA DUMINICA a 12-a DUPĂ RUSALII
(Hristos şi viaţa omenească)

în Londra se aflã o grădină celebră numită Hyde Park. Este obiceiul ca în acel loc de destindere să se ţină discursuri, vorbiri publice. Orice cetăţean e liber să vorbească, celor ce vor să-l asculte,
despre orice subiect îi vine în minte.

într-o zi, în acel parc s-a ridicat la o mică tribună un tânăr şi între altele a zis: „Credincioşii creştini umblă cu capul în nori! Visând la o fericire dincolo de lumea aceasta, ei se ostenesc prea puţin ca să şi-o asigure aici pe pământ... Nu mai e necesară o religie care promite „plăcinte" în cer. Vrem plăcintele aici, cât trăim pe pământ".

Cuvântarea studentului londonez n-ar merita să fie amintită pe un amvon al bisericii dacă ar fi doar aiureala unui tânăr zăpăcit, însă ideile lui le întâlnim prea des în vremea noastră. în cărţi şi reviste, în discuţiile din societate, în mentalitatea omului acestui veac, întâlnim o atitudine de critică la adresa învăţăturii Domnului Iisus Hristos, o desconsiderare a Bisericii, o acuzare că ea este o piedică în calea progresului. Ba, s-a zis că religia creştină este *„opium"* pentru popor, un fel de drog care îi ameţeşte pe cei naivi şi-i împiedică de a-şi asigura dobândirea fericirii aici, pe pământ.

Aşa să fie? Să se fi învechit cuvântul lui Dumnezeu? Hristos să nu ajute cu nimic la propăşirea şi fericirea ucenicilor Săi? Credinţa să fie nefolositoare şi bună doar de aruncat, ca o haină uzată?

O, nu, de o mie de ori, nu! Tocmai contrariul e adevărat! Cu cât trece vremea, cu cât mai amare dezamăgiri are omenirea în privinţa propăşirii şi desăvârşirii morale, cu atât mai mult se vădeşte
necesitatea Evangheliei lui Hristos şi folosul pe care îl dobândesc

Iubiţi credincioşi,

ucenicii Mântuitorului din urmarea învăţăturilor ei.

întrucât, precum vom vedea, adevărul nu stă de partea tânărului
„progresist” din parcul londonez, ci de partea unui gânditor creştin,
Montesquieu, care a declarat despre Biserica creştină: *Admirabil*

lucru! Deşi se pare că instituţia aceasta are în vedere numai cerul, ea fericeşte viaţa omenească şi în lumea prezentă

Fraţilor,

Este un adevăr de netăgăduit că Domnul nostru Iisus Hristos a venit în lume ca să ne dea viaţa veşnică. Pentru acest scop S-a întrupat Cuvântul Cel veşnic al Tatălui, ca, prin jertfa Sa răscumpărătoare, să ne curăţească de întinăciunea păcatului şi să ne deschidă raiul, ca, prin credinţă şi fapte bune, să revenim la cetăţenia Patriei de dincolo.

Să ne amintim de cuvintele Mântuitorului către Nicodim: ‚Măt de mult a iubit Dumnezeu lumea, încît pe unicul Său Fiu L-a dat, ca oricine crede în El să nu moară, ci să aibă viaţă veşnică ” (loan 3, 16).

De aici rezultă că cea dintâi datorie a unui creştin este căutarea
împărăţiei lui Dumnezeu şi a dreptăţii Lui (Matei 6, 33). Celelalte preocupări sunt de mâna a doua. Iisus a accentuat atât de mult mântuirea sufletului nemuritor, încât faţă de acest scop esenţial toate grijile pământeşti apar ca o deşertăciune şi o vânare de vânt. *„Ce-ar folosi omului de-ar câştiga toată lumea, dacă şi-ar pierde sufletul?"* (Matei 16, 26). Nimic! Precum legea gravităţii atrage toate obiectele de pe pământ spre centrul planetei noastre, aşa credinţa în viaţa de apoi trebuie să ne atragă mereu, cu o putere irezistibilă, spre cetatea cea nefacută de mână omenească.

însă cu toată această întâietate acordată câştigării împărăţiei de sus, creştinismului nu-i sunt indiferente sau străine interesele pământeşti ale oamenilor. Dimpotrivă, religia noastră le salvează, le înnobilează şi le sfinţeşte.

Sfântul Evanghelist Luca a făcut un admirabil portret al Mântuitorului, un rezumat inspirat al vieţii Lui pământeşti, când a scris: *„Iisus mergea din loc în loc, făcând bine”* (Fapte 10, 38).

Acelaşi cuvânt de laudă se poate spune şi despre Biserica lui

Hristos, care nu este altceva decât continuarea lucrării minunate a Fiului lui Dumnezeu între credincioşi: *„Biserica trăieşte din veac în veac, făcând bine* ".

Primul merit al Bisericii este că ea, prin poruncile morale ale Evangheliei Mântuitorului, contribuie la desăvârşirea oamenilor. Când vorbim de desăvârşire, înţelegem curăţirea sufletului de

murdăria păcatului, de pofte urâte, de patimi degradante. Asta-i o faţă a monedei. Cealaltă este împodobirea inimii omeneşti cu tot ce e frumos, curat, cinstit şi vrednic de laudă. în împărăţia cerurilor şi în viaţa veşnică nu vor fi primiţi decât aceia care se vor asemăna cu Iisus în iubire, în bunătate, blândeţe şi îndelungă - răbdare.

Aşadar, Biserica este, în primul rând, necesară şi binefăcătoare,
fiindcă luptă împotriva relelor care chinuiesc pe muritori, fiindcă stă, ca o strajă neadormită, să promoveze integritatea morală a oamenilor, să formeze oameni noi, *„făcuţi după chipul lui Dumnezeu, în dreptate şi sfinţenia adevărului"* (Efeseni 4, 24).

Nimeni şi nimic nu va putea înlocui această slujire a binelui şi a moralităţii pe care o săvârşeşte Sfânta noastră Biserică.

Acum mai bine de 150 de ani, filozoful german Kant declara: *„Suntem cultivaţi până la saturaţie, dar ne lipseşte mult până să fim desăvârşiţi".* Cuvintele gânditorului german parcă ar fi fost scrise pentru vremea de astăzi.

Avem instituţii de cultură, avem biblioteci, se tipăresc cărţi, reviste şi ziare cu duiumul. însă, în ciuda acestor lucrări de culturalizare a maselor, oamenii se fac, din zi în zi, mai egoişti, mai răi, mai corupţi.

Cultura e bună, dar ea nu pătrunde la conştiinţa omului ca s-o reformeze. Legile sunt necesare, dar ele se preocupă numai de faptele cele din afară ale cetăţenilor, pe când credinţa religioasă lucrează în suflete şi le transformă cu puterea ce vine de sus. De aceea, bine zicea Socrate, înţeleptul Atenei: *„Cea dintâi dintre toate legile este legea care porunceşte a-L adora pe Dumnezeu ".*

Altă binefacere adusă de Biserica creştină se referă la *întărirea* şi *sfinţirea vieţii familiale.*

Omul nu trăieşte în lume singur, izolat, cum stă o piatră la o margine de râu. Ci el este o fiinţă socială, o celulă vie, o mlădiţă

gânditoare, altoită pe marele pom al vieţii umane.

Celula primară a societăţii este familia, aşezământ creat de Dumnezeu, prin care bărbatul şi femeia se unesc pe viaţă, pentru naşterea de prunci şi ajutor reciproc, izvorât din iubire.

Potrivit învăţăturii Bisericii creştine, căsătoria credincioşilor este unică şi indisolubilă, are ceva din atributul veşniciei, din duhul
jertfei lui Hristos, Care şi-a pus viaţa pentru izbăvirea fraţilor Săi.
în faţa nestatorniciei firii omeneşti, în faţa asaltului poftelor trupeşti
necurate şi a ruinării familiei prin divorţ, Biserica op’me cuvântul

autoritar al Domnului Hristos: *„Ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă!”* (Matei 19, 6).

Iar când legătura sfântă dintre soţi se rupe prin desfrâu şi adulter. Biserica ţine locul marelui profet loan Botezătorul şi strigă celor fără de ruşine: *„Nu vă este permis! Pocăiţi-vă că vine pedeapsa lui Dumnezeu!*

Sarea păstrează calitatea şi prospeţimea bucatelor. Morala Evangheliei asigură trăinicia şi prosperitatea vieţii de familie.

Mergem un pas mai departe. De la familie să privim marea comunitate a societăţii.

Trăim în tovărăşia semenilor noştri. Industria, munca şi interesele de fiecare zi ne fac să venim în contact cu fel de fel de oameni. Unii sunt paşnici şi blânzi, alţii duşmănoşi şi iubitori de ceartă. Unii te ajută la vreme de necaz, alţii trec nepăsători pe lângă durerea ta, cum trece vântul printre crengile copacului.

Egoismul şi răutatea sunt boli atât de înrădăcinate şi de învechite în trupul societăţii omeneşti, încât drept reguli sociale s-au auzit lozinci ca acestea: *„ Omul este lup pentru semenul său ”,* sau: *„Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte”...*

Dar s-a arătat pe pământ Lumina care a luminat şi a încălzit sufletele fiilor lui Adam. în locul urii şi al războiului permanent, Domnul Hristos a predicat iubirea şi frăţietatea. în locul nepăsării şi al egoismului sălbatic, El a declarat ca cea mai frumoasă virtute mila şi ajutorarea celor din nevoi, cu jertfirea de sine.

„Poruncă nouă dau vouă: Să vă iubiţi unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, aşa şi voi unul pe altul să vă iubiţi. întru aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii” (loan 13, 34-35).

Cuvinte de aur!... Seminţe cereşti aruncate în frământătura societăţii, care, dacă sunt urmate şi aplicate în relaţiile dintre

oameni,
au darul de a transforma oamenii din fiare în îngeri pământeşti.

Doriţi dovezi? Să citiţi paginile Noului Testament care vorbesc de comunitatea din Ierusalim a primilor creştini. Aflăm că toţi cei ce-L primeau pe Domnul Hristos prin credinţă, care se rugau împreună şi se împărtăşeau, *„erau o inimă şi un suflet şi nici unul nu zicea că este al său ceva din averea sa, ci toate le erau de obşte”* (Fapte 4, 32).

Vedeţi ce-a înfăptuit credinţa? înainte de gustarea raiului în veşnicie, credinţa a coborât raiul pe pământ. Iar o astfel de comuniune

a dragostei între fraţi nu este doar o pagină învechită a istoriei Bisericii creştine, ci s-a realizat şi se înfăptuieşte ori de câte ori Evanghelia a încălzit inimile oamenilor prin harul Duhului Sfânt.

Vremea ne zoreşte şi nu putem desfăşura pe larg binecuvântările ce le-a adus Hristos pentru viaţa omenească.

Totuşi, pe scurt, vom aminti câteva.

Credinţa creştină dă înţeles înălţător vieţii omeneşti şi-i arată drept scop desăvârşirea morală, asemănarea cu Dumnezeu, fericirea
veşnică.

învăţătura Domnului Iisus Hristos, prin afirmarea demnităţii omului ca o fiinţă creată după chipul lui Dumnezeu, cu raţiune, libertate şi suflet nemuritor, a dus la desfiinţarea sclaviei, la eliberarea femeii, la ocrotirea şi ajutorarea celor bolnavi, săraci şi obidiţi.

Adorarea lui Dumnezeu a făcut să înflorească în lume monumente creştine de mare frumuseţe: spitale, biserici, tablouri sfinte, icoane, sculpturi celebre, imnuri spre lauda Părintelui ceresc,
a Maicii Preacurate, a sfinţilor. Căci frumuseţea se naşte şi trăieşte din adevăr!

Fraţilor,

Am încercat astăzi să vă arăt pe scurt ce a făcut şi ce împlineşte
aşezământul lui Hristos pentru viaţa omenească. Departe de a fi folositoare şi învechită, cum spun necredincioşii, Biserica este *„stâlp
şi temelie a adevărului"* (I Timotei 3, 15), mamă a culturii şi civilizaţiei umane.

Punându-vi-le înainte, grija noastră a tuturor este să fim buni ucenici ai Mântuitorului, vădindu-ne hrăniţi cu pâinea ce se

pogoară
de sus, şi bogaţi în fapte bune. Căci, precum bine zice Sfântul Apostol Pavel: *„Dreapta credinţă spre toate este de folos, având făgăduinţa vieţii de acum şi a celei ce va să vină”* (I Timotei 4, 8).

Drept încheiere, redăm o cugetare plină de înţelepciune a unui mare poet şi gânditor european, Goethe:

,, Oricare ar fi progresul culturii intelectuale, aceasta nu va depăşi niciodată vârfurile culturii spirituale ale creştinismului, aşa cum strălucesc ele din Evanghelie”.

AMIN!

DUMINICA a 13-a DUPĂ RUSALII
(Dreptatea lui Dumnezeu)

Fraţi creştini,

Sfânta Carte ne istoriseşte că proorocul Moise, pe muntele Sinai, a primit din mâinile lui Dumnezeu tablele legii cu cele zece porunci. Minunea s-a făcut într-un chip înfricoşător, plin de lumină şi de slavă cerească, încât bărbatului sfânt i-au rămas întipărite urme din acea strălucire până s-a coborât la ai săi. *„Şi vedeau fiii lui Israel că faţa lui Moise strălucea”* (Ieşire 34, 35).

Amintind acea zi minunată, Sfântul Apostol Pavel învaţă că ea a fost doar o prevestire a unei alte minuni cu mult mai mari, *„care prisoseşte cu mult mai mult slujirea dreptăţii”* (II Corinteni 3, 9).

Socotim că nu greşim când spunem că Apostolul neamurilor se referea la jertfa cea înfricoşată a lui Dumnezeu-Omul Iisus Hristos, plinitorul legii muntelui Sinai.

Acolo se dădea o lege săpată în litere, pe piatră.

Pe Golgota şi pe masa Sfintelor Altare se aduce ca jertfa de răscumpărare Fiul lui Dumnezeu, ca să-i readucă pe cei ce-L primesc
la părtăşie cu Tatăl.

Slujitorii Sfintei Biserici aduc, iară şi iară, înfricoşata Jertfa, credincioşii se împărtăşesc din ea, se sfinţesc şi văd cerul pe pământ.
Apoi, cuprinşi de o mare însufleţire duhovnicească şi de o negrăită bucurie, ei exclamă: *„ Văzut-am lumina cea adevărată, primit-am Duhul cel ceresc, aflat-am credinţa cea adevărată, nedespărţitei Sfintei Treimi închinându-ne”.* Imnul se încheie cu o fierbinte

rugăciune: *„Doamne, întăreşte-ne întru sfinţenia Ta, toată ziua să ne învăţăm dreptatea Ta”* (Liturghier).

Fraţi creştini, Minunată este mărturisirea aceasta, deoarece ea cuprinde o mare bogăţie de adevăruri sfinte. Vremea nu ne permite să le explicăm pe toate. Totuşi, astăzi am socotit că e necesar şi de mare folos sufletesc să ne oprim asupra ultimului vers al imnului de la încheierea sfintelor noastre slujbe: „ *Toată ziua să ne învăţăm dreptatea Ta”.*

Fraţilor,

învăţătura despre dreptatea lui Dumnezeu este o dogmă de temelie a religiei creştine. Prin ea ni se descoperă adevărul că Cel ce a creat lumea şi o susţine cu puterea Sa iubitoare este drept în judecăţile Sale şi împarte oamenilor şi popoarelor răsplătiri după merit: celor buni - bucurie, pace şi cinste, celor ce săvârşesc cele rele - pedepse, urgie şi chinuri.

Sfânta Scriptură, de la primele pagini până la Apocalipsă, vorbeşte de această însuşire a Părintelui ceresc - dreptatea. Pomenim câteva exemple. „ *Credincios este Dumnezeu ",* zice cartea Deuteronomului. *„întru El nu este nedreptate. Drept şi adevărat este El"* (32, 4). Proorocul David exclama cu însufleţire:,..*Dreptatea şi judecata sunt temelia scaunului Tău, Doamne"* (Psalm 83, 14).

„Drept este Domnul şi dreptatea a iubit şi faţa Lui spre cel drept priveşte", zice psalmistul.

Mântuitorul Hristos în nenumărate rânduri ne-a întărit încrederea în dreptatea divină. El a vorbit în pildele Sale despre responsabilitatea slugilor care au primit talanţii de la Stăpânul lor şi care vor fi chemate să dea socoteală de felul cum au lucrat cu banii. Ispravnicul necinstit, care a abuzat de încrederea pusă în el, a fost pedepsit cu asprime. în chip lămurit şi amănunţit, Domnul Iisus ne-a descris desfăşurarea judecăţii de pe urmă a omenirii, când faptele fiecăruia se vor descoperi şi drepţii vor intra în împărăţia fericirii veşnice, iar păcătoşii vor merge în osânda veşnică (Matei 25, 46).

Nu mai puţin categoric este cuvântul Sfântului Apostol Pavel cu privire la judecata şi dreptatea dumnezeiască: „ *Toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea judecăţii lui Hristos, ca să ia fiecare după cele ce a făcut în trup, ori bine, ori rău"* (II Corinteni 5, 10).

Câteva exemple din Sfintele Scripturi arată tot aşa de lămurit cum lucrează dreptatea lui Dumnezeu. Greşit-a prima pereche de oameni în rai prin neascultarea de Cel ce i-a zidit şi i-a binecuvântat.
Dar îndată a venit asupra strămoşilor noştri alungarea din locul fericirii în noianul de nenorociri, abătute asupra lor şi a tuturor urmaşilor lor.

Păcătuit-au locuitorii cetăţilor Sodoma şi Gomora, dar nelegiuirile oamenilor au strigat răzbunare către cer şi ei au avut de suferit urgia lui Dumnezeu care i-a ars ca într-un cuptor de foc.

Fraţilor,

Altă pildă. Poporul evreiesc n-a dat ascultare poruncilor lui Dumnezeu şi se închina la idoli. însă îndărătnicia lor au plătit-o cu şaptezeci de ani de robie în ţara Babilonului.

Dreptatea lui Dumnezeu se vădeşte nu numai în pedepsirea păcătoşilor ci şi în încununarea drepţilor.

Iosif, fiul patriahului Iacov, a fost vândut, din invidie, de către fraţii săi ca rob unor străini. Dar providenţa divină a lucrat aşa de minunat, încât nevinovatul Iosif a ajuns în Egipt la mare cinste şi putere şi a salvat de la foamete pe cei de un sânge cu dânsul.

Dreptul Iov a suferit cu deplină răbdare şi încredere încercările
la care voia lui Dumnezeu l-a supus. Drept urmare, istoria vieţii sale se încheie cu cuvintele: *„Dumnezeu a binecuvântat sfârşitul vieţii lui Iov mai bogat decât începutul ei"* (Iov 42, 12).

Ce vom zice de Domnul nostru Iisus Hristos? în persoana Lui se vădeşte în chipul cel mai strălucit puterea dreptăţii. Chipul lui Dumnezeu fiind, de aceeaşi fiinţă cu Tatăl, coborât din slava cerească pentru a izbăvi lumea, Iisus, câtă vreme a vieţuit pe pământ,
a fost defăimat, prigonit, batjocorit, osândit la moarte şi ucis ca un făcător de rele. însă, numai după trei zile, adevărul a biruit şi cumpăna dreptăţii L-a ridicat pe Fiul Omului, prin înviere, la slava pe care o avea din vecie. *„ Dumnezeu L-a preaînălţat şi i-a dăruit Lui nume care este mai presus de orice nume”* (Filipeni 2, 9).

Privind şi cugetând la cuvintele Scripturilor precum şi la pildele
de care am amintit, pilde care arată cum lucrează Dumnezeu în ocârmuirea lumii acesteia, învăţăm că dreptatea divină e necesară şi folositoare vieţii omeneşti ca lumina soarelui şi aerul pe care îl respirăm.

în primul rând, credinţa în dreptatea lui Dumnezeu ne linişteşte

inimile în mijlocul multor nedreptăţi pe care le întâmpinăm. Lumea şi viaţa zilnică ne arată că, din nefericire, în societatea omenească nu este cumpănă justă între virtute şi răspiată, între nelegiuire şi sancţiune. Nero se distrează în circul Romei, iar nevinovaţii creştini sunt daţi pradă fiarelor flămânde. Miliardarul care şi-a adunat avuţiile prin înşelăciune şi exploatare îşi iroseşte banii în dezmierdări,
în vreme ce în jurul palatului său luxos mii şi mii de muncitori cu familiile lor n-au ce mânca şi îngheaţă de frig.

Până când, Doamne, până când? Până se va pune în lucrare, mai degrabă sau mai târziu, acea putere a justiţiei dumnezeieşti, care *„va răsplăti fiecăruia după faptele sale”* (Matei 16, 27).

Fraţilor,

Prin urmare, este o ordine în lumea aceasta, este un Stăpân al cărui ochi toate le vede. a cărui ştiinţă toate le cântăreşte şi nici un gând, nici o faptă nu rămân nesancţionate. *„Judecata lui Dumnezeu este după adevăr",* ne asigură Apostolul neamurilor (Romani 2, 2).

Dacă în legătură cu soarta lumii şi a semenilor noştri dreptatea
lui Dumnezeu ne insuflă pace şi linişte, aceeaşi lucrare divină ne umple de spaimă când cugetăm la viaţa noastră personală. Ce va fi cu noi? Ne vom rândui în ceata celor binecuvântaţi, sau vom fi alungaţi de dreptul Judecător cu diavolii, cu blestemaţii şi cu toţi vinovaţii de călcarea poruncilor sfinte?

Sunt întrebări de cea mai mare importanţă, cu cele mai grave urmări.

De aceea, atât cât depinde de noi, suntem îndatoraţi să ne orânduim viaţa în aşa fel după voia Părintelui ceresc, încât aplicarea
sentinţei sau, mai bine-zis, cugetarea la dreptatea Domnului Dumnezeu să ne oprească de la păcate.

Mântuitorul Hristos ne porunceşte categoric: *„Să vă temeţi de Acela care poate să piardă în gheenă şi sufletul şi trupul"* (Matei 10, 28). Să ne temem atât de pedepsele vremelnice, cât, mai cu seamă, de sentinţa care se va da la sfârşitul lumii celor osândiţi: *„Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui"* (Matei 25, 41). Dar frica de Dumnezeu trebuie să izvorască din dragoste, asemănătoare grijii unui copil care se fereşte să-l supere pe părintele său care l-a născut şi-l îngrijeşte cu multe sacrificii.

Altă simţire pe care ne-o insuflă dreptatea lui Dumnezeu este *eroismul sufletesc şi curajul în încercări.* Cât trăim pe pământ suntem supuşi la numeroase încercări, unele mai uşoare, altele foarte

greu de suportat. în mijlocul încercărilor, cei slabi în credinţă şovăie,
se mânie, se îndoiesc de existenţa lui Dumnezeu, uneori ajung la disperare, la sinucidere.

Nu sunt aşa adevăraţii ucenici ai Celui încoronat cu spini.

Ci, bunii credincioşi, cugetând la iubirea lui Dumnezeu şi la binecuvântarea ce-i aşteaptă 'n viaţa veşnică, rămân tari şi neclintiţi.
Ei se roagă la Dumnezeu, piimesc cu smerenie necazurile, merg pe urmele lui Iisus şi aşteaptă cu nădejde descoperirea dreptăţii dumnezeieşti. Această încredere le sădeşte în suflete puteri supraomeneşti, o adâncă pace şi-i face nebiruiţi.

Ascultaţi ce declara Sfântul Apostol Pavel: „Socotesc că pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de mărirea ce ni se va descoperi” (Romani 8, 18). „Şi ştim că Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce-L iubesc... Sunt încredinţat că nici moartea, nici viaţa nu vor putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus” (Romani 8, 28, 38, 39).

în sfârşit, altă mângâiere izvorâtă din învăţarea dreptăţii lui Dumnezeu este asigurarea că toate faptele noastre, împlinite din dragoste faţă de semenii noştri, în numele Domnului, vor fi preţuite
cu mari răsplătiri.

Noi apreciem facerile de bine după cele din afară şi după valoarea lucrurilor dăruite. Dumnezeu preţuieşte faptele după simţirea inimii şi după intenţia cu care sunt săvârşite.

Văduva care a dăruit templului doar doi bănuţi a fost lăudată de Mântuitorul mai mult decât orice jertfa cu aur sau pietre preţioase.
Gel mai neînsemnat bun oferit cu iubire, chiar un pahar de apă, nu vor fi uitate. Pâinea pe care o dăruim unui flămând este apreciată în lumea cealaltă ca şi când L-ai ajutat pe Dumnezeu: *„Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut"* (Matei 25, 40).

Fraţilor,

Dorim din tot sufletul să ţineţi aceste învăţături despre dreptatea lui Dumnezeu ca nişte făclii aprinse înaintea voastră, ca să aduceţi roade de desăvârşire în fapte bune.

Dorim să învăţaţi dreptatea lui Dumnezeu „toată ziua”, ca să arătaţi „râvnă sfântă, spre adeverirea nădejdii până la sfârşit, ca să fiţi următori ai celor ce, prin credinţă şi îndelungă - răbdare, s-au făcut părtaşi făgăduinţelor” (Evrei 6, 1l-l2).

AMIN!

LA DUMINICA a 14-a DUPĂ RUSALII
(Chemarea la ospăţul credinţei)

Fraţilor,

Purtarea oamenilor invitaţi la nunta fiului de împărat din parabola lui Iisus a fost ca a unora ieşiţi din minţi. Ospăţ bogat s-a pregătit, bucate alese, băutură care înveseleşte inimile mesenilor, candelabre ca de zile mari... Cei chemaţi ar fi trebuit să se simtă prea fericiţi de cinstea de a fi fost printre nuntaşi.

în realitate, ce auzim? Că unii au refuzat categoric să vină la palat. Acelora li s-au părut mai importante cercetarea holdelor din câmp, vizitarea iarmarocului şi treburile casnice. Alţii, cuprinşi de o cruzime sălbatică, au pus mâna pe slujitorii împărăteşti care erau trimişi să cheme la nuntă, pe unii i-au alungat cu batjocură, pe alţii i-au ucis...

Ce răspiată vor fi primit pentru atâta lipsă de omenie şi pentru atâta răutate, nu ni se spune în Evanghelie, dar, după dreptate, trebuie să-şi fi primit pedepse îngrozitoare, închisoare pe viaţă sau moarte.

înţelesul parabolei este, mai întâi, unul simbolic. Nunta fiului de împărat închipuie bucuria mântuirii adusă de Mântuitorul Hristos
prin răscumpărarea pe care El a împlinit-o prin jertfa Sa de pe cruce. Invitaţii au fost, în primul rând, fiii poporului evreiesc prin care s-a transmis şi păstrat credinţa în venirea lui Mesia. Dar „între ai Săi a venit Mântuitorul şi ai Săi nu L-au primit”. Pe proorocii vestitori i-au omorât, iar pe însuşi Mirele ceresc L-au batjocorit şi L-au ucis ca pe un făcător de rele.

Dar mai este în pilda ospăţului de nuntă şi un înţeles duhovnicesc, valabil pentru toate generaţiile de credincioşi, deci şi pentru noi. Este chemarea pe care Sfânta Biserică o face mereu fiilor săi să vină la ospăţul credinţei, la Sfânta Liturghie. „ *Veniţi,*

toate sunt gata” (Matei 22, 4).

Chemarea trebuie privită ca o datorie sfântă, de împlinirea căreia atârnă însăşi mântuirea sufletelor. De aceea, una din poruncile
de seamă ale Bisericii noastre prescrie ca obligaţie a fiecărui creştin

ca în duminici şi sărbători să meargă la biserică, pentru a lua parte la dumnezeiasca slujbă.

Cu regret, constatăm că doar un număr foarte mic de oameni vin la ospăţul de nuntă al Mirelui ceresc. Majoritatea dintre ei nu vin la biserică, ba unii doar de două ori în viaţă: odată când sunt aduşi la Botez, a doua oară când sunt purtaţi în coşciug, în drumul spre cimitir!

Cauzele acestui refuz? Sunt multe.

Mai întâi, este necredinţa. Oamenii de astăzi L-au uitat pe Dumnezeu, II nesocotesc, II alungă din viaţa lor, vor să-şi întocmească viaţa cu puterile proprii, cu ştiinţa lor, cu înţelepciunea
lor, ca în vremurile biblice, când locuitorii din Babilon au plănuit să-şi construiască un turn al cărui vârf să se înalţe până la cer. Rezultatul îl cunoaştem. Atunci, trufaşilor li s-au amestecat limbile.
Acum, fiilor făloşi ai secolului XX li se încurcă minţile, căci trăim zile de mari dezamăgiri, de frică şi de deznădejde.

Creştinii nu cercetează biserica pentru motivul că, uitând de Dumnezeu, devin robii materiei, ai plăcerilor, ai distracţiilor ieftine,
uneori dezonorante şi imorale. Pentru unii, un film cu bandiţi şi poliţişti e mai pasionant decât istoria sublimă a Fiului Omului. Un meci de fotbal valorează de sute de ori mai mult decât o Liturghie...

Binecuvântaţi să fiţi cei ce nu faceţi parte din numărul acestora.
Sau, mai bine, să repetăm cuvintele psalmistului David: „Ferice de cei ce locuiesc în casa Ta, Doamne al oştirilor... Ferice de cei ce-şi pun nădejdea întru Tine... Când aceştia străbat valea plângerii, o prefac într-un loc plin de izvoare, şi ploaie timpurie o acoperă cu binecuvântări. Ei merg din putere în putere” (Psalm 83, 5-8).

Să încercăm să înţelegem cu mintea şi să simţin cu inimile adevărurile Sfintelor Scripturi şi porunca bisericească de care

vorbim.

Iubiţi credincioşi,

Se zice că un împărat avea odată un diamant de mare preţ. Din admiraţie faţă de acea rară comoară, el a poruncit unui bijutier să graveze pe diamant următoarea inscripţie: „Cine mă are pe mine, nu va fi sărac niciodată”.

Cu mult mai multă dreptate trebuie să zicem noi despre comoara Sfintei Liturghii: cine o are şi se împărtăşeşte de darurile ei, va fi veşnic bogat.

a) Cea dintâi şi cea mai mare binefacere izvorâtă din participarea
cu credinţă, cu dragoste şi cu frică de Dumnezeu la sfânta slujbă este
că prin ea dobândim iertarea de păcate şi pacea cu Dumnezeu.

Pe muntele Golgota din Ierusalim, acum aproape două mii de ani, Mielul lui Dumnezeu S-a jertfit în chip sângeros pentru iertarea
noastră. Pe masa Sfântului Altar, de câte ori oficiază slujitorii sfinţiţi,
se înnoieşte în chip nesângeros jertfa lui Dumnezeu-Omul Iisus Hristos şi-i sfinţeşte pe cei adunaţi în numele Domnului, împărtăţindu-le darurile Duhului Sfânt.

„De aceea, zice marele Pavel, chezaşul noului legământ, adică Domnul Hristos, poate să mântuiască în chip desăvârşit pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, pentru că e viu pururea, ca să mijlocească pentru ei" (Evrei 7, 25).

„Hristos a venit ca mare Preot... şi a intrat, odată pentru totdeauna, în locul preasfânt, nu cu sânge de ţapi, ci cu însuşi sângele Său... El vă va curăţi cugetele voastre de faptele moarte, ca să slujiţi Dumnezeului Celui viu” (Evr. 9, 11 şi urm.).

Aşadar, izvor de sfinţenie, iertare de păcate şi înnoirea vieţii prin Duhul Sfânt este Sfânta Liturghie. Fără Sfânta Liturghie nu e mântuire, nu e creştinism.

b) în al doilea rând, Liturghia este *„ospăţ al credinţei”,* fiindcă aici ni se hrănesc sufletele cu pâinea cea vie care s-a coborât din cer. Cel ce a fixat lumina în soare, a pus lumina adevărurilor de mântuire în sfeşnicul viu al învăţăturii Bisericii: *„Mergând, învăţaţi Evanghelia ”,* a şi zis ucenicilor Săi: *„ Cine vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă”.*

în fiecare Duminică şi sărbătoare, în vremea sfintelor slujbe, preoţii sfinţiţi învaţă în numele lui Iisus Hristos, predică învăţătura de credinţă, arată calea ce duce spre cer. Călăuziţi de harul Duhului Sfânt, slujitorii Bisericii creştine ţin locul acelui stâlp de foc ce

arăta poporului ales calea spre Canaan.

„Credinţa este din auzire", scrie romanilor Apostolul Pavel, „iar auzirea prin cuvântul lui Hristos”. „Cum vor crede oamenii în Acela despre care n-au auzit? Şi cum vor auzi despre El fără propovăduitor?” (Rom. 10, 14).

Ferice de cei ce însetează după cuvântul lui Dumnezeu, care îl ascultă din gura preoţilor şi-l traduc în viaţă. Ei sunt ca nişte pomi răsădiţi lângă izvoarele de apă, ce înverzesc, înfloresc şi dau roade însutite.

c) Chemarea la ospăţul credinţei trebuie s-o urmăm pentru motivul că Sfânta Liturghie ne uneşte, ne ajută să ne simţim, cu adevărat, fraţi şi membri ai trupului lui Hristos.

în vremea noastră, se vorbeşte mult de egalitate şi fraternitate.
Adică se urmăreşte ţelul frumos ca între oameni să nu mai existe deosebiri de clasă socială, vârstă, culoare sau avere.

Nu întrevedem ca acest ideal să se împlinească imediat, mai ales în vremea noastră bântuită de ură, violenţă şi patimi urâte.

Dar ceea ce pare adesea un vis, după puterile omeneşti, se realizează înaintea altarelor Domnului Hristos. Aici toţi sunt egali. Intelectualul şi muncitorul cu braţele, directorul şi omul de serviciu,
bărbaţi şi femei. Toţi stau alături, se roagă împreună, cântă la unison
aceleaşi imnuri, recită acelaşi Crez, se împărtăşesc din acelaşi potir...

Dacă legătura aceasta care se încheagă în biserici s-ar păstra dincolo de zidurile locaşurilor de închinare, nu ar mai fi procese între fraţi, nu s-ar mai exploata om pe om, ci toţi credincioşii ar fi *„o inimă şi un suflet”,* cum erau membrii primei comunităţi creştine din Ierusalim (Fapte 4, 34).

d) In sfârşit, Sfânta Liturghie hărăzeşte curaj şi ajutor pentru biruirea numeroaselor necazuri ce le întâmpinăm în viaţă.

„ Apropierea de Domnul, Care e de faţă cu trupul şi sângele Său pe Sfânta Masă, Care mijloceşte pentru noi la Tatăl, ne umple de negrăite mângâieri. Domnul este cu noi, de cine ne vom teme? Măicuţa lui Iisus se roagă pentru noi la scaunul Sfintei Treimi, sfinţii sunt de faţă cu îngerii... Ce nu vom putea împlini? "...

Bine zicea un scriitor ortodox din veacul XIV: „Nu se află o altă formă de rugăciune care să poată ajuta atât de mult şi care să ne dea nădejdi mai tari ca aceea adusă prin sfânta şi înfricoşata

jertfă" (N. Cabasila).

Fraţi creştini,

„ Veniţi la nuntă! Toate sunt gata. Masa e întinsă pentru toţi; toţi să se împărtăşească de bunătăţile ospăţului, nimeni să nu iasă flămând! ”

Cel ce cercetează sfânta biserică are părtăşie cu Hristos, este un mădular viu al trupului Său, este o mlădiţă altoită pe un pom binecuvântat şi sfânt.

134

I

De aceea, sfârşim cu îndemnul pe care îl tace Sfântul Maxim Mărturisitorul într-o carte de a sa:

„Tot creştinul să se afle în sfânta biserică şi nimic să nu-l oprească, niciodată, de la Sfânta Liturghie, pentru sfinţii îngeri care scriu de fiecare dată pe cei ce se înfăţişează lui Dumnezeu şi fac rugăciuni pentru ei. De asemenea, pentru harul Sfântului Duh, Care, în vremea Sfintei Liturghii, în chip nevăzut, e de faţă şi sfinţeşte

După cum aleargă cerbul la izvoarele apelor, aşa să alerge inimile voastre la ospăţul credinţei. Prin el veţi dobândi bucurie, pace, mângâiere în viaţa prezentă, iar în viaţa veşnică comuniunea cu Dumnezeu Cel unul în Fiinţă şi întreit în persoane.

AMIN!

LA DUMINICA a 15-a DUPĂ RUSALII
(Mântuirea sufletului)

Jar Maria partea cea bună şi-a ales"
(Luai 10, 42).

Iubiţi fraţi.

Mântuitorul poposea adesea în Betania. După munca propovăduirii cu cuvântul, după ostenitoarele hărţuieli cu fariseii, Fiul lui Dumnezeu Cel întrupat simţea nevoia unui liman liniştit, unei mângâieri, unei odihne binemeritate. Acestea le afla în casa lui Lazăr şi a surorilor lui, Marta şi Maria, unde Iisus gusta din dulcile bucurii ale păcii, ale prieteniei sincere şi devotate.

Vizita Mântuitorului trezi două feluri de preocupări în casă: Marta era zorită şi preocupată să facă lui Iisus o primire plăcută, ca unui oaspete deosebit. Ea se gândea la pregătirea ospăţului, la picioarele Sale pline de praf, la apa de spălat, la mâncarea care să i-o gătească. Maria, dimpotrivă, uita de toate în fericirea de a-L vedea pe Domnul, de a sta lângă Dânsul, de a asculta cuvintele vieţii de veci. Iar când, odată, cea dintâi şi-a arătat nemulţumirea că e lăsată singură să se ocupe de toate, Iisus i-a răspuns: *„Marlo, Marto, de multe de îngrijeşti. Dar un singur lucru e de trebuinţă: Maria partea cea bună şi-a ales, care nu se va lua de la dânsa "* (Luca 10, 4l-42).

Surorile din Betania înfăţişează cele două feluri de oameni ce se întâlnesc în lume. Unii, cei mulţi, urmaşii Martei, se zbuciumă, se zbat şi aleargă numai după cele materiale ale vieţii, de suflet uită cu desăvârşire. Urmaşii Măriei, mai puţini la număr, caută şi află plăcerea în lucrurile cele mai presus de lume, se îngrijesc de soarta sufletului lor în veşnicie, însetează după Dumnezeu.

Ferice de aceştia din urmă! Ei şi-au ales partea cea bună, pe care nu o vor pierde niciodată. Dorim să vă număraţi şi voi în tagma ucenicilor Măriei din Betania. De aceea, astăzi, vrem să vă vorbim despre singurul lucru important: despre mântuirea sufletului. Dorim ca această idee să ocupe primul loc în minţile voastre, mântuirea sufletului să fie preocuparea cea mai vie între grijile şi faptele voastre.

Iubiţi creştini,

învăţătura pe care v-o împărtăşim astăzi este strâns legată de însuşi scopul vieţii omeneşti. Pentru ce trăim? Care este rostul pentru care am fost aşezaţi în lume? Scopul soarelui este să lumineze, al focului să ardă, al vitei să tragă la jug. Care este menirea omului pe pământ?

O seamă de necredincioşi învaţă că omul trăieşte ca să guste din bunurile şi plăcerile acestei lumi. Alţii nu recunosc omului altă soartă oecât cea a animalului care se naşte, se dezvoltă, se înmulţeşte şi piere.

Ambele păreri sunt false şi înjositoare.

Dacă scopul omului ar fi bogăţiile, măririle, plăcerile, de ce nu şi-l ajung toţi? De ce alături de câţiva bogaţi puternici şi fericiţi, trăiesc atâţia mizerabili? Dacă între soarta omului şi a vitei n-ar fi nici o deosebire, de ce a fost creat omul atât de diferit? Noi avem statura îndreptată în sus, avem darul vorbirii, inteligenţa, libertatea, geniul care creează opere nemuritoare în sfinţenie, în ştiinţă, în artă... Cum am putea fi noi numai o specie de animale care să dispară fără urmă?

Nu! Gândirea dreaptă, credinţa tuturor veacurilor şi a tuturor ţărilor au recunoscut în om o fiinţă spirituală, nemuritoare, o fiinţă care este chemată să se întoarcă la Creatorul său. Cu excepţia câtorva indivizi, neamul omenesc a recunoscut totdeauna existenţa unei alte lumi spre care suntem chemaţi. Toţi păgânii au crezut şi cred într-un paradis unde merg cei buni şi într-un tartar care-i aşteaptă pe păcătoşi.

Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos vine să lumineze şi să întărească ceea ce mintea presupune. Ea ne învaţă că noi suntem creaţi ca să-L cunoaştem pe Dumnezeu, să-L iubim şi să-L slujim în viaţa aceasta, pentru ca atât aici, jos, cât şi după moarte să gustăm o fericire fără de sfârşit, la sânul Său părintesc. De nu vom face aceasta, vom fi lepădaţi de la faţa Lui în chinurile veşnice.

Viaţa veşnică, iată, deci, chemarea noastră: „Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu!”, a zis Iisus. „Căci, ce-ar folosi omului de-ar dobândi lumea toată, dar şi-ar pierde sufletul?” (Matei 16, 26).

Mântuirea sufletului, iată, deci, singurul lucru important, vrednic să umple spiritul nostru, inima noastră.

Despre importanţa mântuirii ne vorbeşte dragostea lui Dumnezeu, „ *Care aşa de mult a iubit lumea încât pe Unul-Născut Fiul Său L-a dat ca tot cel ce crede într-Insul să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică”* (loan 3, 16), ne vorbeşte întruparea Domnului Iisus Hristos, Care, din Făcător al cerului şi al pământului, S-a făcut rob, a primit înjosirea, a plâns, a ostenit, a flămânzit. Priviţi ieslea, priviţi din nou crucea! Iacov din Biblie a slujit 14 ani pentru Rahila pe care o iubea şi pe care a luat-o în căsătorie.

Mântuitorul a purtat chipul robului 33 ani pentru a ne dovedi cât de mult ne-a iubit şi pentru a ne arăta ce mare preţ au sufletele noastre. Vedeţi rănile Lui, chipul Lui însângerat, capul încununat de spini, mâinile găurite de piroane, picioarele zdrobite, persoana Sa defăimată!... Judecaţi cu ce preţ am fost răscumpăraţi din robia păcatului. Dacă sângele lui Dumnezeu este atât de preţios, apoi importantă trebuie să fie şi mântuirea pentru care s-a vărsat acel sânge.

Dar nu zicem numai importantă, ci adăugăm: singura lucrare importantă a vieţii noastre.

„Un lucru e de trebuinţă”.

De toate celelalte bunuri mă pot lipsi, fără a pierde prea mare lucru. Ce e drept, averea, sănătatea, cinstea, plăcerile pot fi folositoare pentru viaţa prezentă. Dar ele sunt în afară de mine. Sunt ca veşmintele cu care mă îmbrac, dar care pot fi smulse de pe mine, şi de care mă voi despărţi cândva, pe când sufletul este nedespărţit de fiinţa mea, este viaţa mea, sunt eu.

Orice aş pierde în cele lumeşti, pot fi despăgubit. Slujbă, avere, plăceri, toate pot fi înlocuite. Pe când, dacă am pierdut cerul, am pierdut totul, de mi-am osândit sufletul, l-am osândit pentru totdeauna.

O, cine ar putea descrie ce minunate fapte, ce acte de eroism, ce admirabile renunţări au înflorit din această credinţă în mântuirea şi nemurirea sufletului, când ea a fost bine înţeleasă, bine pusă la inimă?

Ne gândim la feciorelnicul Iosif, fiul patriarhului Iacov. Iată-l în curtea lui Putifar. Femeia acestuia îi este doamnă şi stăpână. Iar

Iosif rob, cumpărat cu preţ de bani. Femeia neruşinată vrea să săvârşească păcatul desfrânării cu tânărul rob. Dar Iosif se smulge din mâna sa şi fuge. Preferă să îndure temniţa. De ce? Fiindcă îşi iubea sufletul şi nu voia să-l pângărească, să-l supere pe Dumnezeu.

Egipteanca îi putea face un rău trecător. Dumnezeu, Stăpân mai înfricoşat, putea să arunce şi trupul şi sufletul omului în iad.

Mai departe. Ne gândim la ucenicii Domnului. La o chemare a Fiului lui Dumnezeu, ii vedem părăsindu-şi casele, ocupaţiile, părinţii, fraţii şi surorile. Pentru care uine mai înalt? Pentru ca să dobândească patria din cer, cetatea stătătoare pe care voiau s-o cucerească.

Aduceţi-vă aminte de mucenicii Bisericii! Soarta lor pământească e tot ce se poate închipui mai îngrozitor, mai trist. Necazurile se abăteau asupra lor din toate părţile. Ei au fost chinuiţi de foame, de sete, copieşiţi de primejdii, daţi prigonirilor, chinurilor şi morţii.

Totuşi, peste toate, ei erau biruitori, încât, plini de un entuziasm şi de o bucurie fară margini, declară că nimic nu-i va face să se despartă de dragostea lui Hristos: *„Nici moartea, nici viaţa, nici cele de jos, nici cele de sus”* (Rom. 8, 38).

De unde le venea atâta curaj, atâta putere de nebiruit? De acolo că ei judecau că nimic nu poate fi mai important şi mai necesar decât să-şi mântuiască sufletele, ţinându-le strâns legate de Dumnezeul izbăvirii lor.

Să ne întrebăm mai departe: Ce-i face pe atâţia oameni săraci să îndure lipsuri mari fară a fura, să ierte pe vrăjmaşi fară a se răzbuna, să-şi strunească pornirile poftelor în asprimea postului? Ce-i face pe atâţia tineri să fugă din lume, să se îmbrace în straie groase de monahi, să petreacă nopţi în veghere, zile în pustie, ceasuri întregi în genunchi însângerând de atâtea mătănii? Ce alta decât convingerea că deasupra plăcerilor, a căsătoriei, a bogăţiei, a măririi, un lucru este de trebuinţă: **mântuirea sufletului.**

Fraţi creştini,

Domnul nostru Iisus Hristos ne-a spus o preafrumoasă pildă: „împărăţia cerurilor se aseamănă, zice El, cu o comoară ascunsă într-o ţarină. Omul care o găseşte, o tăinuieşte şi, de bucuria ei, se duce şi vinde tot ce are şi cumpără ţarina aceea ” (Matei 13, 44).

Comoara pe care v-a descoperit-o astăzi Biserica este sufletul.

Vă punem întrebarea: Care este grija voastră faţ? de această

comoară? Vă gândiţi la ea? Ocupă ea locul cel mai important în viaţa voastră? Faceţi voi vreun efort ca s-o dobândiţi?

Desigur, cu toţii doriţi să vă mântuiţi. Dar nu dorinţele formează cetăţenii împărăţiei lui Dumnezeu, ci faptele.

Să vă întrebăm faptele: ce faceţi ca să câştigaţi mântuirea?

Voi ziceţi că voiţi să vă mântuiţi, dar iubiţi lumea şi vă daţi în vânt după plăcerile ei. Ziceţi că vreţi să vă mântuiţi, dar nu rupeţi acea legătură neruşinată. Ziceţi că vreţi să vă mântuiţi, şi faceţi totul ca să vă osândiţi.

Vom zice ca proorocul Ilie: „Până când vreţi să şchiopătaţi de amândouă picioarele?" (III Regi 18, 21).

Dacă sufletul este comoara cea mai scumpă, daţi-i importanţa ce i se cuvine. Dacă mântuirea este bunul cel mai înalt, nu trăiţi ca şi când ar fi lucrul cel mai nevrednic de dorit.

Pătrundeţi-vă bine cugetele, cu gândul că pentru asta am fost creaţi, pentru asta trăim, pentru asta a murit Fiul lui Dumnezeu: ca să ajungem la mărirea cerului. Toate celelalte trec: averea, onoarea, plăcerile, banii; viaţa însăşi trece.

Un singur lucru rămâne: partea cea bună a Măriei, fericirea veşnică cu Dumnezeu.

„Doamne Iisuse Hristoase, plinitorule al mântuirii noastre. Cu sângele ce curge pentru noi de pe cruce, scrie în inimile noastre marele cuvânt: *Veşnicia.* Umple-ne de har, ca în mijlocul ispitelor, al grijilor, al grelei călătorii prin pustiul acestei lumi, să nu uităm Canaanul la care am fost chemaţi.

Ajută-ne, Doamne, să ajungem la el!”.

AMIN!

LA DUMINICA a 16-a DUPĂ RUSALII
(Pilda talanţilor)

Este posibil să fii auzit de perlele produse de scoici. în anumite ape ale mărilor trăiesc unele vieţuitoare numite scoici. Ele formează în corp un fel de pietre preţioase, perle mult căutate pentru împodobirea celor avuţi. Deoarece scoicile se află la mari adâncimi, pentru recoltarea lor sunt angajaţi scafandrii, marinari iscusiţi care se scufundă în apă, prind scoicile şi le scot la suprafaţă, pentru punerea în valoare a nestematelor ce s-au format în trupurile lor.

Dacă ne este îngăduit, facem o asemănare şi zicem că ceea ce săvârşesc scafandrii în largul mărilor pentru bunurile pieritoare ale pietrelor preţioase, săvârşim noi crainicii Evangheliei Domnului Hristos pentru descoperirea unor comori mai scumpe decât aurul şi mărgăritarele.

Sună şi răsună mereu în auzul credincioşilor noştri cuvintele vieţii de veci, menite să fie lumină, mângâiere şi călăuze în întunericul şi rătăcirile acestei lumi. Cuiiă ele, dar, de cele mai multe ori, urechile ascultătorilor sunt surde şi nu aud, minţile contemporanilor noştri împrăştiate şi nu pricep, inimile de piatră şi nu le primesc. De aceea, nouă, slujitorilor Sfintei Biserici, ne revine datoria să ne scufundăm în adâncurile înţelepciunii dumnezeieşti şi să scoatem „perlele” adevărului sfânt, ca să împodobim cu ele sufletele cele răscumpărate cu sângele Mielului. Vai nouă, de nu vom vorbi!...

Fraţilor,

în Duminica aceasta aţi ascultat una din cele mai frumoase pilde ale Domnului nostru Iisus Hristos.

lat-o, pe scurt: Un stăpân, având a face o călătorie lungă, a chemat slugile la curte şi le-a încredinţat nişte bani din avuţia sa, ca să lucreze cu aceştia. Nu le-a împărţit sume egale, ci unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi şi altuia unul, „fiecăruia după puterea lui”. Şi a plecat stăpânul.

Slugile au folosit banii precum i-au îndemnat cugetul şi puterea. Primul a muncit şi a mai câştigat cinci talanţi. La fel a făcut şi al doilea servitor, şi-a dublat şi el capitalul. Iar al treilea, de frică să nu păgubească argintul stăpânului în afaceri, l-a îngropat, fără a-l folosi la ceva.

După o vreme, stăpânul s-a întors şi a cerut socoteala oamenilor de felul cum au chivernisit banii. Primul şi cel de al doilea au raportat că au câştigat îndoit de cât primiseră. Amândoi au fost lăudaţi pentru hărnicia lor şi răsplătiţi cu dărnicie. Sluga a treia a restituit şi ea banul ce fusese îngropat, dar fară nici un câştig. Atunci s-a aprins de mânie stăpânul şi a poruncit ca slujitorul netrebnic, viclean şi leneş, să fie pedepsit cu chinuri amare *„în întunericul cel mai dinafară”* (Matei 25, 30).

Să pătrundem puţin în tainele învăţăturilor dumnezeieşti, ca să cunoaştem marile înţelesuri ale pildei Mântuitorului Hristos.

Mai întâi, se cuvine să facem cunoştinţă cu persoanele din parabola Evangheliei.

Stăpânul este Ziditorul a toate, Părintele ceresc, Dumnezeu. El ne-a creat, ne-a adus din nefiinţă în fiinţă, ne-a făcut după chipul şi asemănarea Sa. Dar în ce scop?

Orice lucru din lume are un scop. Ceasul e făcut să arate ora exactă, lampa să lumineze, avionul să transporte călători. Noi, oamenii suntem creaţi ca să-L cunoaştem pe Dumnezeu, să-L preamărim şi, trăind în comuniune cu El, să fim fericiţi, atât în viaţa prezentă, cât şi în cea viitoare şi veşnică.

Cum putem atinge scopul măreţ pentru care am fost ziditi?

Vom răspunde pe scurt: ferindu-ne de orice păcat şi făcând binele.

Păşim pe a doua treaptă a pildei Domnului. Cele trei slugi închipuie mulţimea oamenilor care umplu pământul.: albi, negri, bărbaţi, femei, copii. Iar talanţii reprezintă darurile cu care ne-a înzestrat Bunul Dumnezeu.

O, multe sunt ele!... Daruri trupeşti, daruri şi puteri sufleteşti. Casa şi familia în care ne-am născut, inteligenţa, sănătatea, puterea de muncă şi de creaţie, toate sunt daruri de la Dumnezeu. Unul e bun la carte, altul iscusit la meserie, unul cântă frumos, celălalt pictează.

„Ce lucru ai să nu-lfi primit?, întreabă Sfântul Apostol Pavel. Iar dacă l-ai primit, de ce te lauzi ca şi când nu l-ai fi primit?" (I Corinteni 4, 7).

Apoi, în latura sufletească, ce bogăţie de talanţi ni s-a împărţit!... Botezul prin care, din pruncie, ne-am unit cu Hristos, Sfintele Taine lăsate de Mântuitorul ca să ne adăpăm din harul Duhului Sfânt, să vegheze asupra sufletelor noastre, făgăduinţele bunătăţilor viitoare rezervate celor drepţi; iată atâtea comori pe care Biserica le oferă credincioşilor spre mântuire, ca ei să lucreze cu ele.

Ce e drept, privind în general activitatea fiinţelor omeneşti, putem spune că cei mai mulţi sunt harnici şi lucrează bine cu *„talanţii"* primiţi.

Tatăl de familie care porneşte în zori la munca lui şi se osteneşte cu trudă la birou, în fabrică sau pe ogor, mamele care muncesc în bucătărie, ori spală rufele, ori îngrijesc copiii, profesorul care învaţă tinerele generaţii ştiinţa de carte, toţi sunt slugi vrednice şi credincioase, care merită preţuirea şi răsplata. După învăţătura creştină, orice activitate, împlinită conştiincios, este o binecuvântare pentru individ şi societate, iar lenea şi trândăvia sunt socotite păcate de moarte.

Dacă lucrarea cu talanţii în latura materială şi economică este lăudabilă în vremea noastră, nu merită laude strădania pentru mântuirea sufletului şi pentru agonisirea împărăţiei lui Dumnezeu? Mai ales astăzi, lumea este plină de slugi „netrebnice şi viclene”, de acei oameni care îşi îngroapă darurile şi nu fac nimic pentru atingerea scopului pentru care au fost creaţi. Nu ne referim la aceia care s-au lepădat cu totul de Dumnezeu şi nu mai cred în viaţa de apoi, ci avem în vedere pe aşa-zişii creştini care n-au nici o legătură cu Hristos.

Sunt mii şi mii de oameni care nu se roagă niciodată. Sunt mulţi care nu vin la sfânta biserică decât în ziua când sunt aduşi pe catafalc.

24

Există membri ai parohiilor noastre care nu se mărturisesc de păcate şi nu se împărtăşesc nicicând. Mai rău: de darurile primite de la Părintele ceresc, ca prin ele să câştige cerul, unii se folosesc spre pierzarea lor. Ne gândim la zgârciţii care îşi pierd sufletul prin închinarea la idolul avuţiilor, la beţivii care îşi ruinează sănătatea

prin băuturi alcoolice, la desfrânaţii care îşi caută fericirea în satisfacerea poftelor necurăţiei.

Aşadar, darurile care trebuiau folosite ca trepte de înălţare spre Creator, mulţi le folosesc drept arme ca să lupte împotriva lui Dumnezeu. Sau, cum mărturiseşte Domnul prin rostirea proorocului Isaia: ,,*Poporul pe ccire l-am creat pentru Mine, ca să Mă* preaslăvească intru laude..........M-a copieşit şi M-a chinuit cu păcatele

şi fărădelegile" (Isaia 43, 21, 24).

La fel citim în Pateric că se tânguia un părinte al pustiului. Era în Alexandria Egiptului o femeie destrăbăiată care îşi vindea trupul pe t ni. Iar femeia aceea avea grijă să iasă totdeauna pe stradă gătită cu hainele cele mai scumpe, fardată, parfumată, împodobită peste tot cu aur şi pietre scumpe.

Intr-o zi, văzând-o astfel, Avva Pamvo a lăcrimat şi a plâns, întrebat de pricina lacrimilor lui, pustnicul a răspuns: „Plâng şi pentru pieirea acestei femei şi pentru faptul că noi cei credincioşi nu ne nevoim să fim plăcuţi lui Dumnezeu şi Mântuitorului, precum îşi dă silinţa făptura aceasta să fie pe placul diavolului".

Pedeapsa trândavilor sufleteşti, precum aţi aflat, este cumplită. Este arătat lămurit în încheierea parabolei de azi. Sluga netrebnică, omul care n-a lucrat cu talantul după voia stăpânului a fost aruncat într-un loc de osândă în care mustrarea conştiinţei, chinurile şi părerea de rău îl ardeau ca un foc mistuitor.

Se cuvine să observăm că servitorul acela condamnat nu s-a făcut vinovat de vreo crimă împotriva legilor umane: n-a furat, n-a ucis, n-a urât pe semenii săi, ci singura sa vină a fost trândăvia, nepăsarea, lenea sufletească şi irosirea vieţii. Aşadar, oamenii sunt pedepsiţi nu numai pentru păcatele pe care le-au săvârşit, ci şi pentru binele pe care nu l-au făcut.

Un tânăr foarte talentat în pictură îşi prevedea un mare viitor, nădăjduind să ajungă celebru ca Rafael sau Michelangelo. învăţa arta picturii la un maestru renumit, dar ducea o viaţă dezmăţată, trăind cu femei, în chefuri şi necurăţii. însă, curând toate socotelile lui se prăbuşiră ca zborul unei păsări cu aripile tăiate. O boală de cancer îi cuprinse plămânii, îi măcină puterile şi, la 24 de ani, pictorul zăcea într-un spital, între viaţă şi moarte.

- „Cât mai am de trăit?", îl întrebă el pe medicul de salon.

Acela dădu un răspuns vag. Bolnavul era agitat, vroia să ştie când se va sfârşi. - „De vreme ce doreşti numaidecât, află că nu vei avea de trăit mai mult de 24 de ceasuri”.

144

Tânărul ceru atunci o foaie de hârtie şi un creion. Deasupra scrise data de a doua zi, când trebuia să moară. Dedesubt data naşterii sale. Trase o linie şi facu scăderea. Astfel aflǎ că yârsta lui număra 24 de ani, trei luni şi şapte zile.

Apoi, alături de acest rezultat, muribundul adăugă: „Egal cu zero", şi aruncă foaia de hârtie, cu ochii scăldaţi în lacrimi.

Aţi înţeles că plânsul era izvorât din conştiinţa că omul nu se îngrijise câtuşi de puţin de suflet, de călătoria cea de pe urmă care duce la judecata Stăpânului.

Fraţilor, să ne îngrijim să mergem pe urmele celor două slugi care au lucrat bine şi şi-au primit plata după merit, şi să nu ne asemănăm cu sluga vicleană şi leneşă din Evanghelie, sau cu tânărul de care am vorbit mai înainte.

Să muncim cu râvnă pentru câştigarea pâinii trupeşti. Să ne facem datoria cinstit acolo unde providenţa divină ne-a aşezat. Prin muncă împlinim voia lui Dumnezeu, ne punem în valoare talanţii şi dobândim bunurile necesare nouă şi celor din jurul nostru, casnici sau străini.

Dar, mai presus de toate, să ne îngrijim, în acelaşi timp, de suflet, cu trebuinţele lui: rugăciunea, postul, primirea Sfintelor Taine, faptele bune. Căci, după spusele Mântuitorului, dacă am dobândi toate bogăţiile acestei lumi şi am uitat de cele veşnice, viaţa noastră este egală cu „zero"! (Marcu 8, 37).

Sfârşim cu o pildă plină de înţelepciune. Pe uşa unei mănăstiri din Italia, un credincios a pus următoarele întrebări, ca să le dea de gândit vizitatorilor: „Este un singur Dumnezeu. Dacă eu sunt duşmanul Lui, cine va putea să mă scape din mâna Lui? Un singur suflet am. Dacă-l voi păgubi, ce-mi va mai rămâne?"

Să nu păgubim bucuria vieţii veşnice! Să lucrăm în aşa chip cu talanţii ce i-am primit, încât atunci când Dreptul Judecător va face bilanţul vieţii noastre să-l afle la „câştig" şi să ne spună: *„Bine slugă bună şi credincioasă. Peste puţine ai fost pus, peste multe te voi pune; intră în bucuria Domnului tău!"*.

AMIN!

LA DUMINICA a 17-a DUPĂ RUSALII
(împlinirea rugăciunilor)

Mare a fost puterea sufletească a femeii cananeence! Mari piedici a întâmpinat ea în calea izbăvirii din necaz!...

Fraţi creştini,

Mai întâi, a fost originea etnică, precum am zice noi astăzi. Ea nu facea parte din neamul evreiesc, ci era din rândul păgânilor. Totuşi, a avut credinţa şi curajul să apeleze pentru ajutor la învăţătorul galileean ce venise în ţinutul ei.

Femeia avea o fiică chinuită de un duh diavolesc, o boală fară vindecare cu puterile medicale. în obida ei, mama îndurerată a apelat la ajutorul lui Iisus care avea putere de la Dumnezeu să tămăduiască toată boala şi neputinţa din popor.

Mântuitorul, la prima rugăminte de a fi miluită, n-a dat nici un răspuns femeii necăjite. Aceea a început a striga. Interveniră Apostolii în favoarea ei, dar în zadar. Nici al doilea refuz nu descurajă pe cananeeancă. Când, în sfârşit, Domnul binevoi să-i răspundă, cuvintele Sale aprinseră şi mai tare încrederea femeii. Ea declară că păgână fiind n-avea dreptul la *„pâinea"* poporului evreiesc, însă măcar de câteva fărâmituri să aibă şi ea parte şi îi vor fi deajuns.

Atunci, din gura Domnului Iisus Hristos au ieşit acele cuvinte de preţuire care răsună biruitoare peste veacuri: *„O, femeie, mare este credinţa ta. Fie ţie precum voieşti!"* (Matei 15, 28).

Iar Sfanţul Evanghelist Matei ne mărturiseşte că fiica acelei mame s-a tămăduit în acel ceas, în locul îndepărtat în care fusese chinuită de diavolul.

Fraţilor,

Intraţi în şcoala Duhului Sfânt, în această Duminică, suntem datori să învăţăm de la „profesoara" pe care ne-o înfăţişează Evanghelistul, adică să învăţăm chipul prin care să avem şi noi împlinirea rugăciunilor noastre.

Cât trăim în lume, multe necazuri întâmpinăm: boli, lipsuri, dezamăgiri în relaţiile cu rudele, cu vecinii, prigoniri...; toate chinuiesc bietele noastre fiinţe, ca nişte valuri care lovesc mereu.

La vreme de nevoie, recurgem la mijloacele pe care le avem la îndemână: medicamente, ajutorul oamenilor binevoitori, mângâierea prietenilor.

Apoi, în calitate de ucenici ai lui Hristos, nu putem uita de puterea lui Dumnezeu, de dragostea Părintelui ceresc care ne are în grija Sa şi nu ne lasă neajutoraţi. De aceea, în necazuri şi încercări, recurgem la arma cea mai puternică, la rugăciune. Acasă, înaintea icoanelor, sau în lăcaşurile sfinte, noi ne rugăm la Dumnezeu, sprijinindu-ne pe cuvântul Domnului Hristos care a zis: „*Toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că le veţi primi şi le veţi avea* ” (Marcu 11, 24).

Dar din experienţa personală cât şi din spusele altora constatăm că promisiunea aceasta nu se împlineşte totdeauna. Ce este adevărat, de multe ori izbutim în cererile pe care le înălţăm la Părintele milostivirilor. Vindecări minunate în neputinţele noastre, ajutor în siutuaţiile grele, reuşite în procese sau la obţinerea unei diplome sau a unui serviciu bun, toate sunt roade ale credinţei şi ale nădejdilor noastre în Dumnezeu.

însă, vai! De multe ori, cerem şi nu primim! Batem, şi nu ni se deschide. Căutăm, şi nu aflăm!... în situaţii de acest fel suntem ispitiţi să ne jelim ca psalmistul: *,JDumnezeul meu, pentru ce m-ai părăsit?”* (Psalm 21, 1).

Să biruim ispita şi să fim încredinţaţi că vina neîmplinirii rugăciunilor noastre n-o poartă Cel de sus, ci nouă păcătoşilor ne revine.

Adevărul acesta este arătat lămurit de Sfântul Apostol Iacov, care în epistola sa scrie inspirat: *„Voi cereţi şi nu primiţi pentru că cereţi rău”* (Iacov 4, 3).

Oamenii fac mai multe greşeli când e vorba de rugăciune. în primul rând, mulţi greşesc atunci când aşteaptă de la Dumnezeu împliniri care pot fi obţinute prin muncă şi străduinţe personale, în

temeiul darurilor cu care Ziditorul a înzestrat firea omenească.

Când poporul biblic, după ieşirea din robia Egiptului, a ajuns în faţa Mării Roşii, s-au speriat israelitenii văzând în faţa lor noianul de ape. Dumnezeu le-a uşurat situaţia şi prin minune a despărţit în

două apele, făcând drum ca pe uscat. Totuşi, oamenii şovăiau şi strigau după ajutor. Atunci, Dumnezeu a răspuns lui Moise, conducătorul lor: „Ce *strigi către Mine? Spune fiilor lui Israel să pornească*” (Ieşire 14, 15). Adică: *Eu sunt cu voi, vă ajut. Dar faceţi ce sunteţi datori, înaintaţi!"* Iată o poruncă obligatorie pentru noi, în orice împrejurare: să pornim, să ne facem datoria, să muncim, să arăm, să semănăm, să ne îngrijim de sănătate, să mergem la doctor, să învăţăm, şi ajutorul de sus nu va zăbovi. „Roagă-te, zice un proverb, dar bate cu ciocanul!”. Roagă-te ca şi când totul ar depinde de mila Domnului, dar munceşte ca şi când toată reuşita s-ar datora ostenelii tale.

Altă greşeală fac oamenii când cer doar împliniri materiale, în legătură cu nevoile trupeşti: „Dă-mi, Doamne, roadă ogoarelor, sănătate, izbândă în procesul ce-mi stă înainte!”...

Să nu fim înţeieşi în chip greşit! Nu vrem să spunem că înălţarea unor cereri legate de viaţa trupească ar fi nepermisă. Dimpotrivă, cererile sunt bune, folositoare, căci doar şi Biserica se roagă pentru sănătate, pentru îmbelşugarea roadelor pământului şi altele de acest fel.

Ci creştinii greşesc atunci când cer numai bunuri vremelnice sau le cer înaintea celor sufleteşti. Regula prescrisă de Mântuitorul pentru ucenicii Săi este să caute mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi celelalte li se vor adăuga (Matei 6, 33).

Dar când punem interesele materiale mai întâi sau deasupra celor duhovniceşti, care privesc sufletul şi viaţa veşnică, greşim cumplit.

O altă cauză a rugăciunilor neîmplinite stă în a cere lucruri dăunătoare sufletului.

Unii credincioşi, la slujbele noastre din lăcaşurile sfinte, obişnuiesc să prezinte la altare „pomelnicele” lor, adică bileţele pe care îşi scriu nevoile şi dorinţele de împlinit. Ne îngrozim când citim o seamă din acele „liturghii”...

Unii doresc să câştige la jocurile de noroc, alţii să-i pedepsească Dumnezeu pe cei care i-au supărat sau păgubit. Alţii aşteaptă ca cerul să-i ajute într-o afacere murdară...

Cum ar putea Cel milostiv să împlinească astfel de cereri? Ele sunt blasfemii, iar nu rugăciuni. Sunt dovezi ale gradului de păgânătate în care au căzut creştinii de azi.

Când cineva se roagă în Duhul lui Hristos, este dator să-şi conformeze gândurile, cuvintele şi faptele cu voia lui Dumnezeu, iar nu cu şoptirile dracilor.

Precum frumos zice Sf. loan Evanghelistul: „Îndrăzneala pe care o avem la Fiul, este că, dacă cerem ceva după voia Lui, El ne ascultă ” (I loan 5, 14).

Pe când dacă scrii în pomelnic să câştigi la loto sau să piară cel ce ţi-a făcut un rău, înseamnă că doreşti să-L faci părtaş pe Cel Atotputernic la gândul tău păcătos, la săvârşirea fărădelegii.

Nu fără motiv îşi exprima Domnul Dumnezeu mânia faţă de acest fel de închinători: Ascultaţi, conducători ai Sodomeil Ce-Mi foloseşte mulţimea jertfelor voastre? Nu mai aduceţi daruri zadarnice! Tămâierile îmi sunt dezgustătoare şi nu le mai pot suferi” (Isaia 1, 11, 13).

Doriţi să fiţi ascultaţi de Tatăl Ceresc? Trăiţi în sfinţenie! Ţineţi poruncile sfinte! Conformaţi-vă viaţa după voia lui Dumnezeu şi Vistierul bunătăţilor nimic nu vă va refuza. *‚Munci tu mă vei chema şi Eu îţi voi răspunde”,* zice Domnul (Isaia 58, 9).

O altă cauză a insuccesului rugăciunilor noastre este lipsa de încredere şi de stăruinţă.

Cei mai mulţi creştini au o părere păgânească despre rugăciune. Ei socot că a te adresa Stăpânului ceresc înseamnă a-L schimba pe Dumnezeu, a-I atrage atenţia asupra unei situaţ'i, a-L încălzi şi pune în lucrare, precum procedezi cu un motor înţepenit de frig. Greşeală! Adevărul este că Dumnezeu ne ţine mereu în iubitoarea Sa grijă, că ştie cele ce ne sunt de folos, că nu ne uită. Rugăciunea nu înseamnă a-L schimba pe Dumnezeu, ci a preface inimile noastre întunecate de păcat. înseamnă a avea certitudinea că Cel de sus cunoaşte mai bine decât mărginită noastră minte ce este spre binele nostru.

„Doamne, facă-se voia Ta!” Aşa a încheiat Iisus cererea Sa din grădina Ghetsimani. Firea Sa omenească ar fi dorit să fie scutit de a bea paharul suferinţelor ce îi erau înainte. Dar, după chinuitorul zbucium, soarele dreptăţii I-a luminat mintea şi Mântuitorul S-a lăsat cu totul în braţele Părintelui: *„Fă precum Tu voieşti!"* (Matei 26, 39).

Roada acestei încrederi a fost acea seninătate şi acea putere cu care Iisus a îndurat chinurile patimilor; Sfântul Apostol Pavel

I
dorea să scape de o neputinţă trupească; s-a rugat, boala a rămas nevindecată, însă neobositul ucenic al Domnului a primit har de la Duhul Sfânt ca să simtă bucurie în toate necazurile sale.

Iar un credincios, cu o bogată zestre sufletească, a făcut într-o carte următoarea mărturisire: „Am cerut de la Dumnezeu sănătate ca să pot împlini multe, dar El mi-a dăruit slăbiciune ca să învăţ a mă smeri. Cerut-am bogăţie ca să fiu fericit şi mi s-a dat sărăcia ca să fiu înţelept. Am aşteptat puterea ca să fiu lăudat de oameni şi mi s-a dat înţelepciune ca să simt lipsa lui Dumnezeu".

în sfârşit, o altă condiţie a reuşitei în rugăciune este *răbdarea.* Precum v-am spus, trei piedici mari s-au pus în calea împlinirii doinţelor femeii păgâne. Iisus nu i-a dat nici un răspuns. A doua oară, i s-a adus la cunoştinţă că ea nu aparţine naţiunii pentru care a venit Mesia. A treia oară, femeia cananeeancă a fost asemănată cu un câine care vrea să mănânce pâinea copiilor.

Rezultatul acestor refuzuri în loc s-o descurajeze pe nenorocita
mamă, i-a întărit şi mai mult stăruinţa.

Să urmăm, fraţilor, acest minunat exemplu. Ni se cere stăruinţă,
răbdare, îndelungă - răbdare în necazurile care vin asupra noastră. Să nu fim nervoşi ca nişte copii răsfăţaţi, care voiesc să li se împlinească dorinţele de îndată ce deschid gura către părinţii lor. Ci să stăruim a aştepta. „ *Dumnezeu va face dreptate aieşilor Săi, care strigă către El ziua şi noaptea, pentru care El rabdă îndelung"* (Luca 18, 7-8).

Să cerem de la Domnul lucruri vrednice de Dânsul şi vrednice de noi cei răscumpăraţi de Hristos pe Cruce. Să ne rugăm pentru cele folositoare sufletului care să ne ajute a câştiga împărăţia veşnică!

AMIN!

Să stăruim în rugăciune şi să ne întărim în răbdare! *I*

Vara, oamenii se expun pe plaje la razele binefăcătoare ale soarelui.

Rugăciunea este expunerea sufletelor noastre în faţa Soarelui dreptăţii, ca să se întărească în noi puterile cele duhovniceşti.

„O rugăciune bună, niciodată nu vine acasă plângând”.

AMIN!

LA DUMINICA a 18-a DUPĂ RUSALII
(După voia Domnului)

Fraţi creştini, Fericită a fost hotărârea Apostolului Petru, înţeleaptă şi plină de binecuvântare.

O noapte întreagă pescarul galileean s-a trudit să prindă peşte. Meşteşugul şi-l cunoştea bine, căci doar din asta trăia. Vremea era prielnică pentru o agonisită bună. Ajutoare în muncă nu-i lipseau, fiindcă împreună cu Petru mai erau şi tatăl său şi fratele său Andrei,
iar pe altă corăbioară bunii tovarăşi Ioan şi Iacov, fiii lui Zevedei.

Dar, cu toate acestea, truda acelei nopţi a fost zadarnică pentru
pescar: *„învăţătorule, toată noaptea ostenindu-ne, nu am prins nimic”.*

Este exprimată în aceste cuvinte toată neputinţa omenească lipsită de ajutorul de sus, zădărnicia vieţii omeneşti când se întemeiază numai pe ştiinţa şi dibăcia omului.

Dar, în acea dimineaţă, în preajma corăbiilor de la ţărmul Mării Galileii, S-a arătat Iisus. A venit între oamenii aceia trudiţi şi întristaţi, la oamenii aceia desculţi, umblând prin apă până la şold, purtând năvoadele vechi şi grele, grele de apă.

Mai întâi, le-a vorbit cuvinte mângâietoare, ridicându-le privirile spre ţărmurile celeilalte vieţi. Apoi, Mântuitorul a zis către
Petru: *„Depărtează corabia la adânc şi aruncaţi mrejele voastre ca să pescuiţi”.*

Răspunsul pescarului a fost un început de împotrivire:
„învăţătorule, toată noaptea ne-am ostenit şi n-am prins nimic.

Ce rost ar avea să ne mai muncim degeaba? Suntem obosiţi, vremea nu-i favorabilă pentru pescuit..., dar nu vrem să-Ţi facem supărare. După cuvântul Tău vom arunca mreaja”.

Omul s-a supus lui Dumnezeu! Voinţa pescarului a cedat voinţei Stăpânului, s-a unit cu a Lui, într-o smerită ascultare.

Şi rezultatul? Rezultatul a fost o pescuire minunată. Atâta mulţime de peşti s-a prins în dimineaţa aceea, că mreaja ameninţa să se rupă. Petru a făcut semn cu mâna, a chemat pe tovarăşii săi

ca împreună să scoată peştii din apă. Rezultatul a fost că s-au umplut amândouă vasele, cărora nu le-a lipsit mult să se scufunde de greutatea vânatului.

Comori nemăsurat de scumpe vom descoperi noi în cuprinsul Evangheliei acestei Duminici, dacă ne vom lăsa „în adânc” şi vom *Fraţi creştini* reuşi să prindem înţelesul cel duhovnicesc al întâmplării minunate de pe ţărmul Mării Tiberiadei este ca noi să ne unim voia noastră cu voia lui Dumnezeu. După cum Petru a renunţat la părerea sa, a lăsat la o parte ambiţia şi ştiinţa sa şi, printr-o supunere izvorâtă din credinţă, a lucrat după voia Domnului, aşa trebuie să facem şi noi. Iar pe urma acestei ascultări vom dobândi bunuri mai preţioase decât aurul şi diamantele.

Fraţi creştini,

începutul şi desăvârşirea mântuirii noastre stau într-un act de supunere smerită: ascultarea de Domnul Iisus Hristos.

Pe când toată lumea gemea sub povara păcatului, nu era nimeni în stare să-i împace pe oameni cu Dumnezeu. Zadarnic se înălţau temple, zadarnic se aduceau jertfe; *„sângele taurilor şi al ţapilor nu era în stare să şteargă păcatele lumii"* (Evrei 10, 4).

Atunci, în iubirea Lui nemărginită, Dumnezeu a trimis ca Mântuitor pe unicul Său Fiu, ca prin jertfa Acestuia să fim izbăviţi.

Sfanţul Apostol Pavel, cu mintea luminată de Duhul Sfânt, se ridică la cele cereşti, pătrunde taina cea neştiută nici de îngeri, şi ne descoperă simţirea Fiului faţă de hotărârea Părintelui Ceresc.

„iată merg să-Ţi fac voia Ta, Dumnezeule”, zice Hristos. „Tu n-ai voit nici jertfă, nici prinos. Ci Mi-ai pregătit un trup. N-ai primit nici arderi de tot, nici jertfă pentru păcat, iată vin ca să fac voia Ta, Dumnezeule” (Evrei 10, 5-7).

Aceasta a fost lucrarea mântuirii noastre: supunerea din

dragoste a Fiului faţă de hotărârea Tatălui. Şi ea s-a arătat în tot timpul vieţii pământeşti a lui Iisus: în întrupare, în sărăcia ieslei, în ostenelile Domnului, în patimile, în moartea Lui.

De multe ori a răsunat de pe buzele lui Iisus mărturisirea celei mai depline ascultări :„£w *M-am pogorât din cer, nu ca să fac voia Mea, ci voia Tatălui ce M-a trimis”* (loan 6, 38). Dar mai lămurit se vede aceasta din rugăciunea rostită în grădina Ghetsimani.

Când Mântuitorul se pregătea să bea paharul cel amar al suferinţelor Crucii, când cu mintea prevedea chinurile trupeşti şi sufleteşti ce avea să le îndure, după firea Sa omenească, a şovăit o clipă: *„Părinte, de este cu putinţă, treacă de la Mine paharul acesta!*

Dar imediat a revenit Fiul Omului şi a zis: „ *Totuşi, nu precum voiesc Eu, ci după cum Tu voieşti"* (Matei 26, 39).

Şi astfel, precum prin neascultarea primului om toţi au fost osândiţi, prin supunerea lui Dumnezeu-Omul Iisus Hristos am fost mântuiţi.

Ei bine, noi, cei ce prin Jertfa lui Iisus am devenit fiii iubiţi ai lui Dumnezeu, trebuie să avem aceleaşi simţiri care au fost în inima Mântuitorului, adică să ascultăm după pilda Celui ce ne-a izbăvit, să ne unim voia noastră cu voia lui Dumnezeu întru toate.

Rădăcina acestei virtuţi creştine este o credinţă puternică şi neclintită. Prin credinţă ni se descoperă faptul că toate cele ce se petrec în viaţa noastră nu sunt „întâmplări oarbe" sau lovituri crude
ale unei sorţi nemiloase, ci sunt lucrări ale Preabunului şi Atotînţeleptului Dumnezeu.

Aşa grăieşte Domnul, prin gura proorocului Isaia:
„Să se ştie de la răsăritul până la apusul soarelui că afară de Mine nu este Dumnezeu... Eu întocmesc lumina şi fac întunericul. Eu dau propăşirea şi aduc restriştea. Eu, Domnul, fac aceste lucruri" (Isaia 45, 6).

Din cuvintele Mântuitorului ştim apoi că Dumnezeul nostru este un Părinte bun care are grijă de cei ce-L iubesc. El nu poate să ne dea lucruri stricăcioase sau nefolositoare, după cum un părinte
trupesc bun nu poate oferi copiilor săi, spre hrană, piatră, sau

şarpe,
sau scorpie. Dumnezeu nu poate să ne uite, fiindcă El poartă grijă şi de lucrurile cele de mai mic preţ: de crinii câmpului şi de păsările
cerului. Până şi perii capului nostru sunt număraţi!

De vom crede aceste lucruri cu tărie, ce altă urmare mai firească poate fi decât aceea de a primi cu mulţumire toate câte vin din voia lui Dumnezeu? Aceasta este desăvârşirea creştinului adevărat: să-şi unească voia sa cu voia Celui Preaînalt, încât Cel ce dă şi cel ce primeşte să aibă o singură inimă şi-o singură voinţă.

Cine posteşte renunţă numai la o mâncare. Cine dă milostenie,
împarte săracului numai o parte din bunătăţile sale. Cine se roagă

jertfeşte doar o vreme pentru lauda Domnului. Dar omul care-l închină lui Dumnezeu voinţa sa. acela îi dă totul. Şi acest „tot” care-l cere de la noi Dumnezeu, este inima, adică voinţa. *„Fiule, dă-mi inima ta .şi să afle ochii tăi plăcere în căile Mele"* (Proverbe 23, 26).

Este de la sine înţeles că noi suntem datori să ne plecăm sub voia lui Dumnezeu nu numai în zilele bune, ci şi în cele rele. Nu numai în necazurile care ne vin de-a dreptul de la Dumnezeu, cum sunt bolile, pierderea de averi, moartea rudelor, ci şi în acelea care vin de la oameni, cu îngăduinţa lui Dumnezeu, cum sunt ocările, nedreptăţile, înjosirile şi celelalte feluri de prigoniri.

Aţi putea să ne întrebaţi: *„Cine, oare, dacă Dumnezeu este bun, face răul?”* Nu! Sfântul Sfinţilor nu vrea răul. Dar El vrea ca noi să fim încercaţi, preamăriţi prin smerenie şi lipsă. Căci altfel cum am putea să ne dovedim credinţa noastră, nădejdea şi răbdarea?

Pietrele preţioase care împodobesc coroanele drepţilor preamăriţi în ceruri sunt necazurile pe care le-au primit de la oameni,
pentru Dumnezeu, socotind că toate vin de la Dânsul.

Lui Iov i s-au răpit turmele de boi şi de cămile de către haldeeni. Dar dreptul acela a strigat: *„Domnul a dat şi Domnul a luat. Fie numele Domnului binecuvântat”* (Iov 1, 21).

Apostoli au fost bătuţi cu vergi de către evreii îndărătnici. Dar istoria sfântă ne spune că *„ei s-au dus dinaintea sinedriului bucuroşi că s-au învrednicit a fi batjocoriti pentru numele lui Iisus ”* (Fapte 5, 41).

De ce se bucurau? Pentru că ei nu căutau prin cine le-a venit suferinţa, ci pentru că prin bătăile acelea se făceau următori lui Hristos, pentru că li se dădea prilej să arate o credinţă desăvârşită. Ei nu luau în seamă cele de faţă, ci cele ce-i aşteaptă pe aieşii împărăţiei de sus.

în cărţile Sfinţilor Părinţi ni se istoriseşte că într-o mănăstire trăia un călugăr care facea multe minuni. Stareţul se minuna cu ce putere lucrează omul acela, care, de altfel, nu ducea o viaţă mai aspră decât ceilalţi călugări. *„Ce faptă de evlavie săvârşeşti? ",* îl întrebă el odată...

- „Eu sunt mult mai păcătos decât ceilalţi fraţi, răspunse călugărul. Dar un lucru nu uit niciodată: să fiu mulţumit întotdeauna
cu cele ce rânduieşte pentru mine Cel de sus". La care întrebă stareţul:

- „Nu te-ai supărat de paguba ce ne-au făcut-o răufăcătorii zilele trecute pe moşia noastră?”

- „Nu, părintele meu - fu răspunsul - ci, dimpotrivă, am mulţumit lui Dumnezeu că şi paguba a îndreptat-o spre folosul nostru, adică să ne amintească a nu ne lipi mima de cele pământeşti”.

- Fraţi creştini,

- Mari şi scumpe sunt roadele acestei predări a credinciosului sub mâna cea milostivă a lui Dumnezeu.

- Mai întâi, o pace, o pace adâncă pe care omul o gustă încă aici pe pământ, ca o arvună a odihnei depline ce i se va hărăzi dincolo de lume.

- Spuneţi-mi: când se linişteşte un suflet? Când e fericit? Când
vede că i se împlineşte tot ce doreşte. Dar cine îşi uneşte voia sa cu voia lui Dumnezeu, acela gustă în toate împrejurările o bucurie nesecată, fiindcă ceea ce i se întâmplă este şi dorinţa lui. Dacă e bolnav, el primeşte cu mulţumire boala. Dacă e batjocorit, se smereşte şi zice: „Vreau batjocora aceasta. Fie căldură, fie frig, de-i vreme ploioasă ori vânt, în orice timp zice: *Vreau căldura aceasta, vreau frigul acesta, fiindcă aşa vrea Dumnezeu* ”. Este un fel de zbor desupra norilor, o plutire în azurul cerului, precum se ridică avioanele cele cu aripi puternice. Dedesubt plutesc nori grei şi întunecaţi, se frământă furtuni care slobozesc fulgere şi spaimă. Aviatorii plutesc fară grijă deasupra norilor!

- Un părinte apusean spune cu dreptate că cel păcătos se schimbă
ca luna care azi creşte, mâine scade. Pe omul fără Dumnezeu astăzi îl vedem râzând, mâine plângând. Acum blând şi voios, peste câteva
clipe mânios şi întristat. Cel drept, însă, rămâne neschimbat totdeauna ca soarele, pentru că viaţa lui se îndreaptă după voinţa lui Dumnezeu.

- De aceea, şi Mântuitorul zice ucenicilor Săi: „Inima vi se va bucura şi bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi” (loan 16, 22).

- Al doilea rod al unirii voii noastre cu a lui Dumnezeu este mântuirea sufletului.

- Privind lucrările lui Dumnezeu în lume, se vede clar un adevăr:
Dumnezeu vrea fericirea oamenilor. *„Aceasta est°. voia lui*

- *Dumnezeu, sfinţirea voastră",* zice Sfântul Apostol Pavel (1 Tes. 4, 3). Pentru asta ne-a zidit, pentru acest scop a trimis în lume pe Fiul Său, ca să credem în El şi, crezând, să dobândim viaţa de veci.

- Dacă este aşa, atunci să ne conformăm voinţei lui Dumnezeu în toate împrejurările, să înţelegem că în împărăţia cerească se ajunge prin multe necazuri. Să pricepem că toate crucile şi suferinţele ne sunt folositoare, sunt spre folosul nostru. Ele sunt sau încercări, sau pedepse mici şi uşoare pentru păcatele noastre.

- Aşa că în orice împrejurare, la bine sau la greu, să ne întărim în credinţă şi nădejde şi să zicem: *„Tatăl nostru..., facă-se voia Ta!".* Precum în cer îngerii şi drepţii nu împlinesc decât ceea ce Dumnezeu voieşte, aşa şi noi, cât trăim, să ne supunem cu smerenie voii preasfinte în toate situaţiile, mai ales în acelea care sunt cu necazuri. Atunci se va împlini în alt chip şi cu noi binecuvântarea ce au avut-o Apostolii când au pescuit după cuvântul Domnului.

- AMIN!

- LA DUMINICA a 19-a DUPĂ RUSALII
(Bunătatea creştinilor)

- Se zice că cele din urmă cuvinte ale marelui scriitor german Goethe au fost: *„Mai multă lumină”.*

- Suntem încredinţaţi că, fiind pe patul de moarte, bătrânul poet şi gânditor nu se gândea la lumina camerei în care zăcea, cum că ea ar fi fost întunecoasă, ci omul avea în vedere lumina culturii. „Mai multă lumină” însemna pentru el mai multe şcoli, mai multe biblioteci, progres în latura cunoaşterii, socotind că luminarea minţii aduce după sine o îmbogăţire, o înălţare a fiinţei umane, a societăţii.

- Suntem de acord cu genialul scriitor, că omenirea are trebuinţă
de lumina cărţii şi mult bine a avut ea în cursul vremurilor prin propăşirea culturală. Dar am fi avut mai mare admiraţie pentru Goethe dacă în testamentul său din urmă ar fi propus *„mai multă iubire”.* Căci suntem încredinţaţi că pentru asigurarea unei vieţi mai bune, mai fericite între oameni, nu numai raţiunea trebuie cultivată, ci şi inimile fiilor acestei planete trebuie schimbate, îmbunătăţite, încălzite la focul dragostei de Dumnezeu şi de aproapele.

- Experienţa din ultimul veac şi mai ales relaţiile din zilele noastre adeveresc acest lucru. Noi, cei de astăzi, cunoaştem neasemănat mai bine lumea mare a universului, lumea mică a atomilor, a microbilor, a undelor decât le pricepeau strămoşii noştri.
Avem şcoli bine organizate, instituţii de cultură, biblioteci, muzee, cărţi, reviste, aparate de radio şi televiziune... Avem rachete care zboară ca nişte roiuri metalice în stratosferă, avem ştiinţa de a declanşa forţa nucleară, de a ne construi sălaşuri pe alte planete... Dar suntem, oare, mai fericiţi prin cultură şi ştiinţă? Putem spune cu tristeţe că suntem de o mie de ori mai nefericiţi! Pacea, liniştea şi tihna s-au pierdut dintre oameni şi în locul lor au pus stăpânire

cruzimea, răutatea, războaiele, teroarea şi frica.

- în acest haos, în această prăpastie de întuneric şi disperare, ca
o adevărată salvare vine învăţătura Domnului Iisus, care zice: *„Mai multă iubire”.*

- Să ascultăm ce ne învaţă Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos: „Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, faceţi bine celor ce vă urăsc. Binecuvântaţi pe cei ce vă blesteamă şi vă rugaţi pentru cei ce vă fac necazuri... Precum voiţi să vă Jâcă vouă oamenii, faceţi-le şi voi la fel... Faceţi bine! Fiţi milostivi, precum şi Tatăl vostru este milostiv!" (Luca 6, 27-28, 31, 36).

- Este una din cele mai admirabile porunci ale Evangheliei, culmea desăvârşirii omeneşti, asemănarea cu Dumnezeu. Este acea lucrare pe care o vestea proorocul Iezechiel când spunea că Dumnezeu va lua din trupurile oamenilor inimile cele de piatră şi le va înlocui cu inimi de carne (Iezechiel 36, 36), adică pline de compasiune, milă şi bunătate.

- Fraţilor,

- Un părinte bisericesc, Fericitul Augustin, a scris undeva o cugetare adâncă, plină de adevăr: „ *Dumnezeu ne-a creat fără noi. Dar nu ne poate mântui fără noi".* Adică, El ne-a înzestrat cu daruri de tot felul, ne-a arătat binele şi răul, ne cheamă mereu la Dânsul ca să ne dea fericirea. Dar la lucrarea Tatălui trebuie să se adauge colaborarea noastră, la chemarea Lui, răspunsul nostru. Poruncile divine se cer ascultate şi împlinite. Fiindcă noi nu suntem
roboţi sau maşini automate, ci copiii lui Dumnezeu, fiinţe libere, împreună - lucrători cu Mântuitorul.

- Revenind la porunca iubirii, vom zice că ea ne obligă s-o traducem în faptele de fiecare zi, după pilda Celui ce-a fost divinul model de bunătate. Noi ne numim creştini, iar prin asta mărturisim că noi credem în Hristos, urmăm pilda vieţii Lui, îl imităm întru toate.

- Dar, oare, se poate afla asemănare între persoana lui Dumnezeu-Omul Iisus Hristos şi comportarea celor ce se înseamnă cu numele Lui? Văzându-ne cum trăim, cum vorbim, cum ne comportăm cu semenii, cu rudele, cu cei ce ne fac nedreptate sau ne urăsc, oare, ar putea zice un evreu, un budist, un musulman că noi suntem alţi „Hristoşi" în lume? Vă lăsăm pe dumneavoastră să răspundeţi!

- Şi, totuşi, dreptul de a fi ucenic al Mântuitorului, am putea zice *„buletinul de identitate"* al unui credincios este bunătatea, suferirea răului, răsplătirea nedreptăţii cu binefacerea şi blândeţea. 158

- Să ne aducem aminte de cuvintele lui Iisus de la Cina cea de pe urmă. Zis-a El Apostolilor Săi: *„Intru acesta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, de veţi avea dragoste unii faţă de alţii”* (loan 13. 35).

- Vedeţi *„legitimaţia”* creştină? Nu rugăciunea, nu postul, nu cercetarea bisericii, fiindcă şi păgânii se închină în legea lor, au zilele de post şi merg la templu, ci semnul creştinului adevărat este dragostea faţă de semeni.

- *„Pildă v-am dat, că precum am făcut Eu vouă, să faceţi şi voi asemenea!”* (loan 13, 15), a zis Iisus după ce pe flămânzi i-a hrănit, pe bolnavi i-a cercetat şi vindecat, pe cei zdrobiţi la inimă de întristare i-a mângâiat, după ce a iertat pe cei păcătoşi.

- Aşadar, împlinirea faptelor de iubire faţă de semeni este adevărata identitate a urmaşilor lui Hristos, este asemănarea cu Tatăl ceresc, Care este iubire şi ţine pe toţi, şi *‚face să răsară soarele peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi”* (Matei 5, 45).

- Dar lucrarea binelui trebuie săvârşită şi pentru alte motive decât porunca şi asemănarea cu Dumnezeu. Unul din cele mai puternice este acela de a fi desăvârşiţi în iubire, în numele lui Hristos, şi pentru Hristos.

- Lucrătorii din minele de aur depun o mare osteneală pentru a
descoperi metalul preţios. Sapă galerii adânci, adună mii şi mii de tone de pământ steril, de nisip şi piatră. Dar pentru ei lucrul important este să aleagă firimiturile de aur sclipitor, metalul care împodobeşte coroanele regilor, piepturile eroilor, care îmbogăţeşte tezaurele naţiunilor.

- Aşa este şi în latura bunătăţii creştine. în jurul nostru sunt oameni bolnavi, părăsiţi, lipsiţi de mijloace materiale. în societate întâlnim persoane răutăcioase, invidioase, egoiste. După legile firii, ei sunt trecuţi cu vederea, după acel dicton cunoscut: „Nu mă

priveşte!”... Duşmanii, după pornirile noastre păcătoase, trebuie pedepsiţi, după necruţătoarea lege a talionului: „Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte”.

- După învăţătura Evangheliei creştine nu este aşa. Sub chipurile
tuturor oamenilor, sub nisipul sărăciei, în mijlocul sterilului răutăţii trebuie să descoperim aurul valorii umane: ei sunt fiinţe după asemănarea lui Dumnezeu, sunt fraţi ai lui Hristos care nu pot fi trecuţi cu vederea.

- Un medic credincios, în preajma pensionării, mărturisea unui
prieten: „Vreme de 30 de ani am prescris nenumărate reţete cu medicamente. Dar sunt convins că pentru toate suferinţele omeneşti,
cel mai bun medicament este iubirea. - „Dar dacă nu ajută?”, întreabă prietenul. - „Dublează doza, răspunde doctorul, şi până la urmă va ajuta”.

- lubeşte-L pe Dumnezeu din toată inima, iubeşte pe aproapele
cum te iubeşti pe tine însuţi şi vei avea putere să binecuvântezi pe cei ce te ble^teamă sau să ajuţi pe cel lipsit.

- Bunătatea trebuie împlinită apoi pentru că ea are darul de a stinge flacăra urii.

- Se ştie că răsplătirea duşmăniei cu duşmănie aduce ceea ce oamenii de ştiinţă numesc „explozie în lanţ”. O lovitură naşte izbucnirea mâniei. Cel mâniat este ca un lup flămând ce nu se mai satură până nu-l vede pe vrăjmaş doborât şi nimicit. Ajunge să ne gândim la tot soiul de războaie ce se duc astăzi în lume, cu mii de morţi şi de distrugeri incalculabile.

- Singure iertarea şi mărinimia sufletească pot stârpi răul din rădăcină. Un caz din Biblie vine să confirme acest adevăr.

- Ani de zile, regele Saul al iudeilor îl prigonea pe David. Urmărea să scape de el prin fel de fel de viclenii şi capcane.

- Dar întâmplarea a făcut ca însuşi prigonitorul să cadă în mâinile
prigonitului. De două ori putea David să-l ucidă pe rege, dar n-a făcut-o, de frica de a nu călca porunca lui Dumnezeu. Când Saul a văzut blândeţea şi bunătatea lui David, când s-a încredinţat de frumuseţea sufletului său, a exclamat cu cea mai adâncă părere de rău: ,, *Tu eşti mai drept decât mine, căci mi-ai răsplătit cu bine şi ai fost milostiv”.* Şi Biblia spune că *„Saul a plâns”* (I Regi 24, 17).

- în lacrimile acelea noi vedem dovada cea mai strălucită a faptei de iubire a unui *„creştin"* dinainte de creştinism!

- Admirabilă învăţătură are şi Sfântul Apostol Pavel în epistola
către Romani cu privire la bunătate. El ne îndeamnă să căutăm ca să trăim în pace cu toţi oamenii. De ne face cineva vreo supărare să nu ne facem singuri dreptate, ci să lăsăm apărarea noastră pe seama lui Dumnezeu, căci El ştie să răsplătească fiecăruia. Datoria unui credincios este să fie mărinimos.

- „De este vrăjmaşul tău flămând, dă-i de mâncare; dacă îi este sete, dă-i să bea. Căci făcând acestea, vei grămădi cărbuni de foc pe capul lui. Biruieşte răul cu binele!" (Romani 12, 20-21). 160

- A te răzbuna este un mare păcat. Fapta se aseamănă cu muşcătura albinei; insecta se apără, îşi protejează viaţa, dar când a dat acul, a şi murit! Cine are urechi de auzit să audă!

- Fraţilor,

- încheiem cu cuvintele aceluiaşi mare misionar:

- „Ca nişte aieşi ai lui Dumnezeu, îmbrăcaţi-vă, aşadar, cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu blândeţe, cu îndelungă-răbdare, îngăduindu-vă unii pe alţii şi iertând unul altuia... Precum Hristos v-a iertat vouă (păcatele), aşa să iertaţi şi voi... Dragostea este legătura desăvârşirii". (Col. 3, 12-l4).

- Bunătatea este pentru omenire ceea ce sunt lumina şi căldura soarelui pentru viaţa de pe planeta noastră. Este o floare cu rădăcini
în grădina Raiului. împodobiţi-vă cu ea!

- „ Ceva măreţ şi dumnezeiesc este bunătatea, citim într-o carte duhovnicească. Ea este o mângâiere tare a credincioşilor, o ancoră a nădejdii, un leac împotriva păcatului. Este ceva ce stă în puterea fiecărui credincios. Măreaţă şi uşoară totodată, bunătatea este cea mai plăcută slujbă adusă lui Dumnezeu, o slujire cu al cărui ajutor creştinul primeşte har, îl câştigă pe Judecătorul şi-L face pe Dumnezeu datornicul său".

- La lucru, deci, fraţilor, la lucru! Mai mult decât ştiinţa şi cultura, mai presus decât avioanele cu reacţie şi videocasetofoane, avem nevoie de mai multă iubire.

- AMIN!

\- LA DUMINICA a 20-a DUPĂ RUSALII

(Nemurirea sufletului)

Fraţi creştini,

\- Fiul văduvei din Nain era dus la groapă. S-a stins candela vieţii în acea fiinţă în floarea vârstei. Spulberatu-s-au nădejdile mamei aceleia îndurerate. Singurul ei sprijin, unica mângâiere se puneau în pământ. Cu plângere şi cu tânguire multă, biata femeie îşi conducea copilul mort la groapă.

\- Dar, la porţile cetăţii, convoiul morţii a întâlnit pe Ziditorul vieţii. Mântuitorul Hristos a văzut nenorocirea. A fost cuprins de milă faţă de văduva înlăcrimată şi i-a zis: *„Nu plânge!”*

\- Apoi Iisus s-a apropiat de sicriu, i-a oprit pe cei ce îl duceau,
şi cu autoritatea unui Stăpân peste vii şi peste morţi a poruncit: *„ Tinere, ţie îţi zic, scoală-te! ”*

\- La acel cuvânt dumnezeiesc, tânărul s-a trezit din moarte. Sufletul a revenit în trup. Ca unul care se deşteaptă din somnul nopţii, s-a ridicat mortul şi a început să vorbească (Luca 7, 1).

\- Iisus a înviat un mort, a rechemat viaţa în trup, a săvârşit una
din cele mai mari minuni.

\- Fraţilor,

\- Un lucru asemănător se va petrece cu noi toţi. Muri-vom într-o
zi, cum au murit şi cei ce au trăit înaintea noastră. Vom fi jeliţi de cei din familiile noastre, apoi vom fi duşi la cimitir. Trupul ne va fi acoperit cu pământ, la cap ni se va pune o cruce şi, în curând, din toată frumuseţea noastră, din toată fala noastră, nu va rămâne decât o mână de oase goale...

\- Dar nu în mormânt se încheie istoria vieţii noastre, fraţilor. Noi oamenii nu dispărem fară urmă. Noi avem un suflet nemuritor.

Şi după cum fiul văduvei din Nain a fost sculat din morţi cu puterea
Fiului lui Dumnezeu, aşa vom învia şi noi, la învierea cea de obşte.
Fraţi creştini,

- Religia creştină ne învaţă că, la sfârşitul lumii, sufletele morţilor
vor fi rechemate în trup şi toţi oamenii vor învia. Toţi se vor înfăţişa

- mai întâi la judecata lui Dumnezeu, apoi vor fi trimişi să trăiască a doua viaţă: „cei ce uit făcut cele bune, întru învierea vieţii, iar cei ce au Jăcut cele rele, întru învierea osândei” (loan 5, 29).

- Nemurirea sufletului şi viaţa de dincolo de mormânt constituie o învăţătură de temelie a creştinismului, învierea morţilor un adevăr de credinţă al celor ce trăiesc viaţa în Dumnezeu.

- Dar acest adevăr are astăzi mulţi tăgăduitori.

- Stăteam deunăzi de vorbă cu un intelectual. Mi-a mărturisit că el crede în Dumnezeu, admite că Iisus Hristos a avut puteri supranaturale, recunoaşte faptul că Biserica apără morala poporului..., dar nu admite cu nici un chip că mai există şi o altă viaţă. „Părinte!”, mi-a zis, „odată ce moare omul, e mort pentru totdeauna. Nu-mi vorbiţi de suflet şi de viaţa viitoare că aşa ceva nu există!”

- Din nefericire, sunt mulţi „deştepţi” de aceştia în zilele noastre. Sunt mulţi care cred că soarta omului nu se deosebeşte cu nimic de cea a animalului: moare omul, moare şi dobitocul; între ei nu este nici o deosebire!

- Vrem să combatem această cumplită rătăcire. Şi ne vom strădui să dovedim că sufletul există, că e nemuritor. Vom face-o nu pentru că am presupune că este vreunul dintre voi care să se îndoiască de existenţa sufletului, ci pentru că dorim să întărim, să reînnoim în voi, prin învăţătură, credinţa în adevărul nemuririi sufletului.

- Fraţi creştini,

- Orice om care gândeşte puţin, dacă îşi priveşte fiinţa proprie îşi poate da seama că el e mai mult decât trupul care se vede. Trupul este o alcătuire din came şi oase, o mână de materie.

- Ca materie, omul este legat de un loc oarecare, are o formă văzută, se compune din oxigen, hidrogen, cărbune, var. Ca materie, omul aparţine unei epoci oarecare. Ieri nu exista, mâine nu va mai fi...

- Dar este în noi ceva care nu aparţine trupului. Eu cuget, iubesc,
nădăjduiesc... în afară de materie, în fiinţa mea este o putere care rupe hotarele locului şi ale timpului, ceva care se adânceşte în trecut şi se avântă spre viitor, care se ridică dincolo de stele şi de lumea văzută, până la Dumnezeu. Cine ar cuteza să spună că aceste însuşiri ale mele sunt rezultatul combinării atomilor de oxigen şi carbon?

- în fiinţa mea de om este apoi o voinţă liberă, pe care nimeni n-o poate subjuga. Eu pot alege între a vorbi şi a tăcea, între a face bine şi a face rău. Puteţi chinui trupul, îl puteţi ucide. Dar în noi este o forţă mai mare, pe care nici un tiran n-o poate subjuga. Este sufletul în virtutea căruia noi ne ridicăm liberi deasupra materiei şi a tiraniei.

- Animalul are spinarea aplecată în jos şi ochii aţintiţi în pământ.
Animalul nu face nici nu progres, ci rămâne în starea în care era dintru început. Animalul n-are cunoştinţa binelui şi a răului, n-are libertate, ci toate le face din instinct, mişcându-se ca pendula unui ceasornic, pe când omul stă drept şi priveşte cerul. Omul e capabil de a se desăvârşi, omul poate ajunge la noi descoperiri şi invenţii, omul este o fiinţă morală, liber şi stăpân pe faptele sale, de care are
conştiinţa că e răspunzător.

- De unde această măreţie? Din acea scânteie dumnezeiască, din acea suflare ce s-a dat materiei după ce omul a fost creat. *„Şi i-a suflat Dumnezeu omului suflare de viaţă şi omul s-a făcut astfel fiinţă vie”* (Facerea 2, 7).

- Noi învăţăm că sufletul omului este nemuritor, este acea parte
care ni s-a dat prin suflarea Ziditorului. Odată creat, nu mai moare niciodată. O vreme, sufletul petrece în acest vas care este trupul. Prin moarte, trupul se desprinde de suflet şi se duce în pământul din care este alcătuit, pe când sufletul îşi continuă existenţa şi după
moartea trupească, şi va trăi în veci de veci.

- Sunt multe locurile în Sfintele Scripturi şi în cărţile Sfinţilor
Părinţi care întăresc învăţătura Bisericii despre nemurire. Vom aminti
doar câteva.

- înţeleptul Solomon zice: „ Ţărâna se întoarce în pământul din care a fost luată, iar sufletul se întoarce la Dumnezeu care l-a

dat” (Eclesiastul 12, 7).

- Iisus Mântuitorul ne-a poruncit: „Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, dar nu pot ucide sufletul, ci temeţi-vă de Acela care poate să piardă şi sufletul şi trupul în gheenă” (Matei 10, 28).

- Iar întreaga viaţă şi învăţătură a Fiului lui Dumnezeu îşi găsesc
înţelesul numai dacă le privim în lumina nemuririi. Aduceţi-vă aminte de Betleem, de anii de umilinţă ai Mântuitorului, de lucrarea
Sa pământească. Aduceţi-vă aminte de patimile Lui, de Golgota, de moartea de pe Cruce, de înviere. Oare, pentru ce o strădanie şi o jertfa atât de mare? Pentru suflete! Pentru ca Fiul Tatălui să le

- caute, să le adune, să le răscumpere şi să le ducă în împărăţia cea veşnică. Pentru suflete S-a întrupat Cuvântul, pentru suflete a pătimit, a murit şi a înviat: *„Părinte, vreau ca acei pe care Mi i-ai dat să Jie acolo unde sunt Eu... ca să vadă slava Mea"* (loan 17, 24).

- Ucenicii Domnului, la fel, au mărturisit că noi suntem chemaţi spre viaţa veşnică. *„Lumea trece cu pofta ei",* zice Sfântul loan Evanghelistul. *„Dar cel ce face voia lui Dumnezeu, rămâne în veci"* (I loan 2, 17).

- Fericitul Augustin scrie că „dorinţa după fericire şi nemurire a sădit-o Dumnezeu din natură în fiinţa noastră". Iar un alt scriitor bisericesc, Lactanţiu, zice că „nemurirea este binele cel mai înalt spre care suntem creaţi dintru început".

- în deplin acord cu învăţătura creştină despre suflet stă şi gândirea celor mai mari filosofi ai omenirii. Socrate, Platon, Cicero din vremea veche, apoi Kant, Chateaubriand, Pascal, Goethe şi alţii din timpurile mai apropiate de noi au susţinut cu certitudine ideea că omul este o fiinţă nemuritoare, că dincolo de mormânt îl aşteaptă a doua viaţă, ca un port care oferă navelor un adăpost liniştit, iar marinarilor odihnă.

- Să mai dăm o dovadă. Toate popoarele au crezut în nemurirea sufletului. Să citim istoria omenirii. Să-i ascultăm pe cei ce vin din insulele cele mai îndepărtate: nemurirea sufletului a fost şi este credinţa tuturor popoarelor universului.

- Găsi-vom, astfel, neamuri fară cultură, fără şcoli, fără spitale, ba chiar lipsite de o dreaptă cunoştinţă despre Dumnezeu. Dar

nicăieri
nu vom afla oameni care să nu creadă în viaţa de apoi. Ce e drept, vom găsi totdeauna oameni care tăgăduiesc nemurirea sufletului, mai ales astăzi. Dar aceştia formează o excepţie ciudată şi regretabilă,
o minoritate care se împotriveşte nu numai descoperirii dumnezeieşti,
dar şi instinctului naturii omeneşti, mărturiei istoriei universale.

- Oare, de ce preferă o seamă de oameni ideea că ei mor definitiv? A răspuns un cugetător care a zis: „Cine tăgăduieşte nemurirea sufletului, are oarecare dezordine în propriul suflet. Omul
se coboară la nivelul animalului pentru ca să aibă dreptul să trăiască
la fel ca dobitocul”...

- Se zice că un preot îl povăţuia odată pe un tânăr să se abată de la rele şi să-şi schimbe viaţa. Nenorocitul clătină din cap, apoi cu glas surd zice: „Aş vrea să fiu un câine, părinte!”

- „Cum asta?” întreabă preotul. „Da” continuă tânărul. „Aş vrea
să fiu câine, ca să pot păcătui fără mustrare de cuget”.

- Iată explicaţia atâtor cazuri de necredinţă. Necredinţa izvorăşte
din conştiinţa vinovăţiei. Păcătoşii îşi adorm conştiinţa cu cântecul:

Iubiţi creştini,

„Omul mort, mort este pentru totdeauna ”. In loc să se simtă onoraţi peste măsură că este sădit în ei chipul lui Dumnezeu, că sunt chemaţi să fie „copii ai lui Dumnezeu” (I loan 3, 1), ei luptă să se convingă că nu sunt altceva decât... nepoţi de maimuţă...

- Fraţi creştini,

- Să mărturisim cu toată puterea adevărul despre nemurirea sufletului. în nemurire este măreţia omului, izvorul faptelor eroice, garanţia răbdării şi frumuseţea vieţii.

- Să credem şi să mărturisim că după ce trupurile ni se vor descompune în ţărână, sufletele vor continua să trăiască. Să mărturisim: *„Aştept învierea morţilor şi viaţa de veci".*

- Dar datorie mai mare decât a mărturisirii cu limba este să luptăm pentru a ne asigura sufletelor noastre odihnă la Hristos, să le pregătim loc în ceruri, la Tatăl Cel ceresc.

- Când patimile se luptă cu noi, când ispitele ne asaltează, când
lumea se amăgeşte şi ne asurzeşte cu glasurile sale înşelătoare, când diavolul ne trage la păcat, să fim treji şi să veghem: nemurirea
este în primejdie. Să ne împotrivim oricărei ademeniri păcătoase, ştiind bine că *„Dumnezeul a tot harul ne-a chemat în Hristos Iisus la slava Sa cea veşnică”* (I Petru 5, 10).

- Să ne convingem că legea de temelie a vieţii noastre este nemurirea. Datoria cea mai înaltă este să ne străduim să ne mântuim

sufletele. Căci a zis Domnul Hristos: *„Ce-ar folosi omul de-ar câştiga lumea toată, şi şi-ar pierde sufletul său?* (Marcu 8, 36).

- Să căutăm să nu ne pierdem sufletele!

- AMIN!

LA DUMINICA a 21-a DUPĂ RUSALII

(Ascultarea cuvântului lui Dumnezeu)

Iubiţi creştini,

- E minunată pilda Sfintei Evanghelii de astăzi. Minunată şi deosebit de preţioasă pentru vremea noastră. Un gospodar a ieşit la câmp să-şi semene ogorul. A căutat sămânţă curată, a semănat cu mâna largă, cu nădejde de roadă multă. Când colo, ce s-a întâmplat?

O parte din sămânţă a căzut pe cale şi a fost călcată de drumeţi şi mâncată de păsări. Alta a căzut pe pământ pietros şi s-a uscat. A treia parte n-a rodit fiindcă a fost înăbuşită de bălării. Abia o mică parte a căzut pe pământ bun, a crescut şi a rodit.

- Cunoaştem înţelesul pildei, deoarece însuşi Mântuitorul l-a lămurit.

- Sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu. Semănătorul înfăţişează pe propovăduitorii acestui cuvânt. Iar pământul semănat sunt ascultătorii lui, ascultătorii cei cu multe feluri de stări sufleteşti faţă de Evanghelia Domnului. Unii cu totul nepăsători şi dispreţuitori faţă de învăţătura sfântă. Alţii cu inimi de piatră. Alţii copieşiţi cu desăvârşire de grijile lumeşti, încât n-au vreme să-i dea ascultare. Abia o parte neînsemnată alcătuieşte pământul primitor al sufletelor evlavioase ale acelora care ascultă cuvântul, îl păstrează cu grijă şi-l fac să rodească.

- Păcat de atâta trudă zadarnică! Ne pare rău că atâta sămânţă se păgubeşte. Ne pare rău că stăpânul nu trage decât puţin folos din munca semănatului. Dar o milă neasemuit de mare ne cuprinde inimile când ne gândim la paguba, la paragina şi la pustiul ogoarelor, în care nu cade, nu prinde rădăcini şi nu odrăsleşte sămânţa duhovnicească a Evangheliei.

- De aceea, astăzi, vrem să vă vorbim despre o învăţătură de mare actualitate şi însemnătate: trebuinţa şi folosul ascultării cuvântului lui Dumnezeu. Dorim să arătăm cât de mare e neştiinţa creştinilor în lucrurile credinţei, ce urmări dezastruoase are această neştiinţă pentru viaţa lor şi cât de mult se impune nevoia învăţării adevărurilor sfinte ca lumină şi doctorie pentru alungarea

- întunericului şi vindecarea rănilor de care suferă astăzi societatea
omenească.

- Iubiţii mei,

- Este un fapt cunoscut de toată lumea că în zilele noastre, mai
ales în ţară la noi, se dă o mare luptă împotriva analfabetismului. Şi-au dat bine seama cei cu răspundere că un popor fără lumina cărţii nu poate progresa, nu poate fi ridicat la un grad de viaţă mai înaltă, mai bună. De aceea, s-a dat mare atenţie şcolilor şi culturii poporului, şi putem spune că această strădanie a dat multe roade îmbucurătoare. Astăzi, aproape toţi oamenii ştiu a scrie şi a citi, câştigându-şi o mulţime de cunoştinţe pe care nu le aveau moşii şi strămoşii noştri.

- Cu părere de rău, nu putem arăta acelaşi progres şi în latura religioasă a vieţii. Dimpotrivă, aici domneşte un „analfabetism” grozav, neştiinţa cea mai adâncă. Este un adevăr trist care trebuie să ne cutremure.

- Noi punem întrebarea: ce cunoaşte din adevărurile de credinţă
lumea de la ţară? Aproape nimic!

- Copilul de ţăran a învăţat ceva religie când umbla la şcoală. La 15 ani a intrat în vâltoarea pregătirii profesionale. La 21 de ani a mers la armată, apoi s-a însurat, s-a ocupat de pământ, de vite; de copii şi'cunoştinţele de religie le-a uitat. Dintr-o sută de ţărani nu se află cinci oameni care să ştie pe de rost *Simbolul credinţei.*

- Ce pregătire religioasă au cei din starea de mijloc? Aproape nici una. Noi avem meşteşugari îndemânatici, negustori foarte iscusiţi, slujbaşi bine pregătiţi. Dar dacă pe oamenii aceştia i-am întreba chestiunile cele mai simple ale învăţăturii creştine: Cine a fost Hristos, ce este Biserica? Care sunt Tainele şi poruncile Bisericii?, majoritatea ar strânge din umeri sau ar fi muţi ca peştii

din apă.

- Credeţi, oare, că cei din pătura cultă sunt mai cunoscători ai adevărurilor religioase? Câtuşi de puţin! Găsi-vom oameni foarte bine pregătiţi în profesiunea lor: medici de seamă, avocaţi vestiţi, profesori distinşi, dar, din punct de vedere religios, ignoranţi ca cel de pe urmă om de la ţară.

- Că între aceştia sunt şi oameni care cunosc Scriptura, care citesc cărţi religioase şi se preocupă de lucrurile credinţei, e de

- netăgăduit. Cinste excepţiilor! Dar aceste excepţii nu fac decât să apară mai gravă neştiinţa religioasă, după cum fulgerele în toiul nopţii fac ca întunericul să pară mai adânc.

- Religia noastră creştinească este admirabilă în toată privinţa, începutul ei e plin de minuni. Istoria ei este un triumf neîncetat. Morala creştină a înălţat şi înfrumuseţat viaţa popoarelor. Cultul creştin e plin de măreţie şi de frumuseţe.

- Ori, iată, această religie atât de glorioasă şi măreaţă, atât de impunătoare prin numărul şi calitatea celor ce-au mărturisit-o, nu este cunoscută.

- Sunt grele din cale afară urmările neştiinţei religioase. Mai întâi de toate ea este cauza nepăsării, a indiferentismului în treburile credinţei.

- Este lucru limpede că nu poţi preţui şi pune în practică ceea ce nu cunoşti. Deci, de ce să ne mirăm că în vremea noastră sunt atâţia atei şi necredincioşi?, când oamenii n-au nici o idee despre Dumnezeu şi despre datoriile ce-i leagă de Dânsul, nici o idee despre suflet şi trebuinţele lui, nici o nădejde referitoare la soarta lor în veşnicie; ce-i de mirare că gândurile şi aspiraţiile lor nu se ridică nici cu o palmă de la pământ, de la burtă şi pungă? Precum lipsa vederii este pricina nesimţirii unui orb în faţa splendorilor unei dimineţi de mai, aşa ignoranţa în lucrurile sfinte este cauza întunericului şi a vieţii imorale în care se zbate societatea de azi.

- Tot aşa neştiinţa în lucrurile credinţei este izvorul multor păcate care au cuprins inimile oamenilor de astăzi. Cine nu vede oare ce puhoi de răutăţi se revarsă acum în lume?

- Destrăbălarea pângăreşte până şi nevinovăţia tinerilor de 15

ani. Caracterele slăbesc. Divorţurile se înmulţesc. Ura creşte. Goana
după bani şi plăceri îi ameţeşte pe toţi. Egoismul se întinde peste tot ca o ciumă. Avorturile secătuiesc vlaga naţiunii şi pun în pericol viitorul ei.

- De unde revărsarea aceasta de fărădelegi? De acolo că s-a stins lumina conştiinţei creştine din sufletele oamenilor. Creştinii noştri nu mai cunosc ce e permis şi ce e oprit, nu ştiu, nu cunosc poruncile lui Dumnezeu. în faptele lor, în împlinirea plăcerilor lor, ei se orientează după voia lor slabă şi rătăcitoare, iar nu după voia lui Dumnezeu. De aceea, se scufundă în tot felul de păcate şi pier în păcatele lor, după cuvântul proorocului Osea care zice: *„Poporul*

- Meu va pieri fiindcă nu mai cunoaşte pe Domnul. Cu cât s-au înmulţit, cu atât au păcătuit împotriva Mea” (Osea 4, 6-7).

- Religia este marea stavilă împotriva răului. Dar dacă ea slăbeşte, sufletele oamenilor se fac nişte cetăţi în care străjerii au adormit, iar inamicul intră, pradă şi ucide fără frică.

- Cine este însă cunoscător al legii morale şi se teme de Dumnezeu, acela nu păcătuieşte aşa uşor. Iar de se întâmplă să cadă, acela se ridică iar, se întoarce pe calea binelui, fiindcă e călăuzit de lumina conştiinţei, aşa cum e călăuzit trupul de simţul vederii.

- în sfârşit, neştiinţa în chestiunile credinţei aduce după sine lipsa de pregătire a creştinilor în faţa atacurilor venite din partea duşmanilor ei.

- Astăzi, o mulţime de învinuiri se aduc religiei lui Hristos, la fiecare pas. în societate, prin trenuri, prin ziare, prin cărţi, ideile creştine sunt combătute cu armele cele mai veninoase. Defăimările cele mai grele se aruncă asupra Bisericii şi slujitorilor ei.

- Sectarii mişună ca şerpii peste tot. Ei defăimează aşezămintele Bisericii vechi de nouăsprezece veacuri. Critică totul, sfâşie cu limba lor vicleană haina cea dintr-o bucată a învăţăturii de credinţă, sau, cum zice Scriptura, *„batjocoresc ce nu cunosc”* (Iuda 1, 10) şi se alipesc de învăţăturile dracilor, vorbind minciuni (I Timotei 4, l-2).

- Ce fac creştinii noştri împotriva acestor atacuri? Şovăie şi se clatină ca loviţi în cap de măciuci, şovăie şi cad. Creştinii ortodocşi aud minciunile şi nu le pot combate cu armele adevărului... Sunt atraşi în luptă şi nu sunt în stare să lupte. Aud insultele cele mai jignitoare ale sectarilor şi în loc să se apere, să vorbească, să-i combată pe rătăciţi, se încurcă şi se bâlbâie neputincioşi. Nici nu se poate altfel: ei nu cunosc temeiurile credinţei lor, ca nişte soldaţi

care ar fi scoşi la luptă, fără a cunoaşte meşteşugul armelor.

- Iubiţi creştini, să căutăm acum mijlocul de a îndrepta acest neajuns!

- După ce a ieşit din robia lui Faraon, poporul lui Israel a petrecut mulţi ani în pustie. în vremea aceea a dus mare lipsă de hrană: n-avea ce să mănânce, suferea de sete şi de aceea a început să cârtească împotriva lui Moise care i-a scos de la oalele cu carne din Egipt.

- Atunci, Dumnezeu S-a milostivit de poporul acela şi i-a trimis
hrană. Ce fel de hrană? Mana care cădea din cer în fiecare dimineaţă

- şi îi sătura pe toţi. Şi Domnul a zis lui Moise: „ *iată că voi face să vă plouă pâine din cer”* (Ieşirea 16, 4).

- Ceva asemănător se întâmplă şi astăzi în Biserica lui Hristos. In drum spre Canaanul ceresc, creştinii umblă prin pustiul lumii acesteia. Le trebuie hrană pentru suflelc, merinde duhovnicească în stare să se susţină viaţa în Hristos, merinde care să-i facă tari împotriva atacurilor duşmănoase.

- Şi iată că acelaşi Dumnezeu care a hrănit pe israeliteni cu mană cerească, a orânduit ca în Biserica Sa să se ofere hrana învăţăturilor sfinte. Este cuvântul Domnului care s-a fixat în Sfintele Scripturi şi în Sfânta Tradiţie şi care se predică de la înălţimea amvonului în fiecare Duminică şi sărbătoare spre îndestularea tuturor. *„Iată că voi face să vă plouă pâine din cer”.*

- Veniţi, fraţilor, şi vă împărtăşiţi din darul şi binefacerea acestui învăţământ duhovnicesc. O săptămână întreagă sunteţi ai ogorului, ai biroului, ai atelierului. Veniţi în zilele Domnului să vă rugaţi împreună şi să auziţi cuvintele despre marile voastre chemări şi îndatoriri.

- *„Pămăntule, pământule? Ascultă cuvăntid Domnului”* (Ieremia 22, 29). Deşi această poruncă s-a dat evreilor din vremea proorocului Ieremia, ea are valoare şi azi, este obligatorie pentru toţi credincioşii dreptmăritori.

- Este voia lui Dumnezeu ca mântuirea sufletelor să se facă prin ascultarea cuvântului, căci credinţa vine din auzire, iar auzirea prin cuvântul lui Hristos (Romani 1, 17).

- De aceea, toţi sunteţi obligaţi să ne ascultaţi. învăţătura pe care o propovăduim nu-i născocire omenească. Este învăţătura lui Hristos, învăţătura Bisericii Lui, care este *„temelia şi stâlpul adevărului”* (I Timotei 3, 15). Când vorbim de pe amvon sau din faţa Sfântului Altar, dincolo de persoana noastră, văzută, a unor oameni ca şi voi, trebuie să vedeţi persoana Fiului lui Dumnezeu care vă învaţă. Căci El ne-a zis: „ *Cine vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă”* (Luca 10, 16).

- Tineri şi bătrâni, învăţaţi şi neînvăţaţi, bogaţi şi săraci, veniţi
la slujba Bisericii din Duminici şi sărbători şi primiţi sămânţa cuvântului dumnezeiesc.

- Aici veţi găsi lumină pentru minţile voastre, mângâiere pentru
inimile voastre, tărie de a urma pe Domnul Hristos şi bucuria de

- a vă mântui prin El. Amvonul Bisericii este cea mai preţioasă
şcoală a poporului şi cu nimic nu poate fi înlocuit pe lumea aceasta.

- Trebuinţa cea mai arzătoare a vremii de faţă este renaşterea lumii în Duhul Sfânt, reîncreştinarea oamenilor care numai după nume sunt creştini.

- Această lucrare de convertire nu se poate face decât printr-o răspândire a luminii Evangheliei Mântuitorului Hristos.

- Noi ne facem datoria de semănători ai cuvântului ce ni s-a încredinţat de sus. Faceţi-vă şi voi datoria de a primi cuvântul lui Dumnezeu în ogorul viu al inimilor voastre.

- Atunci, cuvântul ceresc va împlini lucrarea ploii care se pogoară din cer, ploaie care udă pământul şi-l face de rodeşte, pentru ca să dea sămânţa semănătorului şi pâine celui ce mănâncă (Isaia 55, 10).

- „Pământiile, pământiile, ascultă cuvântul Domnului!”...

- AMIN!

- LA DUMINICA a 22-a DUPĂ RUSALII

(Istoria bogatului nemilostiv)

- Evanghelia de astăzi ne vorbeşte despre un om osândit în chinurile iadului. Cum se chema omul, nu ştim. Nu ştim în ce ţară a trăit, din ce neam se trăgea. Cunoaştem doar atât că omul acela era bogat şi într-o bună zi a murit. *„A murit bogatul şi a fost înmormântat”* (Luca 16, 22).

- Probabil că înmormântarea lui a fost o ceremonie strălucită, cu alai, cu flori multe, ca la cei cu dare de mână. Este probabil că familia i-a ridicat răposatului un monument, pe care să fi săpat titlurile lui...

- Zadarnice cheltuieli!... Bogatul a fost osândit la iad! Flăcările
îl cuprind pe osândit din toate părţile. Văpaia îl arde, setea îl mistuie,
lipsa oricărei alinări îl duce la disperare. Zadarnic strigă, zadarnic se roagă; nimeni nu-i dă vreun ajutor sau o rază de nădejde.

- Dar ce a făcut omul acela, fraţilor? Care au fost fărădelegile ce au săpat nenorocitului adâncul de chinuri din iad? Ce păcat a săvârşit de a fost lepădat de la faţa lui Dumnezeu? Fost-a în viaţă un hoţ, un desfrânat? Scăldatu-şi-a mâinile în sânge nevinovat? Făcut-a nedreptate văduvei, orfanului? A hulit împotriva lui Dumnezeu? Ce-a făcut?

- Să asculte toţi acei ce socotesc că o viaţă dulce şi plăcută este
fară vină. Să asculte toţi cei ce nădăjduiesc să dobândească cerul numai pentru faptul că n-au făcut adulter, că n-au fost hoţi sau ucigaşi.

- Evanghelia ne spune că păcatul care l-a aruncat la acea îngrozitoare muncă a fost acela de a nu fi făcut binele. A fost bogat, a trăit în desfătări, dar n-a săvârşit nici o faptă bună; iată toată vina

lui. I-au lipsit mai ales faptele de ajutorare a semenilor săi.

- Asta înseamnă că o viaţă lumească, trândavă şi lipsită de fapte bune, este osândită de dreptatea lui Dumnezeu, vrednică de iad şi de veşnicia lui.

- Este înţelesul pildei bogatului nemilostiv şi a sărmanului Lazăr,
de care ne vom ocupa astăzi.

- Iubiţi creştini,

- Mântuitorul ne spune despre omul de care vorbim că „era bogat”, dar nu adaugă vreun cuvânt de ocară. Nu ne spune că a ajuns în stăpânirea avuţiei prin înşelăciune, prin asuprire sau nedreptate. Ci „era bogat”, adică avea de toate din belşug, se bucura
în tihnă de moştenirea lăsată de părinţii săi sau dobândită în alt fel, şi trăia fară grijă.

- Sunt mulţi oameni între noi care stăpânesc bogăţii, în împrejurări tot aşa de normale. Nu-s vinovaţi că au averi personale. Şi, totuşi, iată cea dintâi cauză a unei osândiri: *„era un om bogat”.*

- A doua înfăţişare în care ni-l prezintă Evanghelia este aceea că *„ el se îmbrăca în porfiră şi în vison şi petrecea în fiecare zi în chip strălucit”* (Luca 16, 19).

- Veniturile îi permiteau să poarte veşminte scumpe, să petreacă
zilnic cu rudele şi prietenii. Dar că acele petreceri ar fi fost destrăbălări, iarăşi nu ne arată Evanghelia, Iisus nu spune că la acele ospeţe s-ar fi făcut beţii, desfrânare, s-ar fi vorbit cuvinte de ruşine sau că s-ar fi pierdut sume de bani la jocuri de noroc.

- Bogatul era, oarecum, om măsurat. îi plăceau mâncarea, băutura, veselia, societatea prietenilor. încolo, el respecta credinţa părinţilor săi, nu-şi bătea joc de cele sfinte, era un stăpân blând, un prieten devotat, nu se atingea de dreptul nimănui. Cu alte cuvinte, era unul din acei oameni pe care toţi îi laudă, ducea o viaţă liniştită şi plăcută, după cum crede lumea că se cuvine să trăiască acei ce au de toate.

- Dar, fraţilor, pentru asta să fie osândit pe veci? Pentru faptul că se îmbrăca bine şi petrecea cu prietenii?

- Dacă am vorbi după părerea lumii, bogatul nu numai că ar trebui socotit nevinovat, dar ar trebui dat ca model.

- Ce ziceţi voi înşivă de acei care îi seamănă? Cutare trăieşte bine: are moşie, are casă mobiiată frumos, se îmbracă elegant, are automobil, serveşte câte cinci feluri de bucate la masă. De altfel, este un om de treabă, corect, cinstit, care nu face strâmbătate nimănui, nu se lăcomeşte la nimic din cele ce sunt ale aproapelui. Vorba aceea: nu dă cu pietre în felinar, dar nici nu-l aprinde. Viaţa lui nu păgubeşte pe nimeni, dar de la el nimeni nu primeşte o rază de bucurie.

- 174

- Ce ziceţi? Nu l-aţi lăuda? Fără îndoială! Dacă bogatul din pilda Evangheliei ar trăi astăzi în mijlocul nostru, ar fi preţuit ca unul dintre cei mai onorabili cetăţeni.

- Veţi zice poate că toată vina persoanei de care ne ocupăm stă
în lipsa de îndurare faţă de sărmanul Lazăr, plin de bube, care dorea să se sature cu fărămiturile ce cădeau de la masa bogatului, dar nimeni nu i le dădea.

- Ce-i drept, trebuie să mărturisim că în purtarea aceasta a bogatului se arată un egoism care revoltă. Să stai la o masă plină de bunătăţi, să vezi la uşa ta un om flămând şi să nu te înduri să-i arunci o felie de pâine, asta-i o lipsă de omenie care indignează pe oricine.

- însă, dacă adâncim mai mult pilda, vedem că Iisus n-a osândit
pe bogat atât pentru faptul că a fost neîndurat faţă de Lazăr, ci pentru că a fost prea ocupat cu plăcerile sale personale şi prea trândav de a face binele. Vreţi dovada? Iat-o!

- Când Avraam, din înălţimea cerului, descoperi celui din văpaie
cauza osândei sale, patriarhul nu i-a spus: *„Omule, se cade să te chinuieşti, deoarece Lazăr a fost flămând şi nu i-ai dat să mănânce, gol a fost şi nu l-ai îmbrăcat”,* ci Avraam a răspuns: *„Fiule, adu-ţi aminte că în viaţă ai primit cele bune"*. Adică, n-ai suferit nimic, ţi-ai făcut din viaţa pământească un paradis. Acea fericire a trecut. Acum totul s-a schimbat; lacrimile lui Lazăr s-au şters, chinurile lui au luat sfârşit, dar binele tău şi desfătările tale s-au prefăcut în văpaie şi scrâşnire de dinţi.

- Aşadar, iată crima bogatului: o viaţă petrecută în chip egoist,
în plăceri, în trândăvie şi nepăsare, o viaţă lipsită de fapte bune. Aceasta l-a dus la pieire. Să ne cutremurăm, fraţilor!

- Un ucenic al lui Moise este osândit pentru că a dus o viaţă

molatecă, fără vicii, dar şi fară virtuţi, unul care a trăit numai pentru plăcerile pântecului.

- Şi noi, ucenicii Evangheliei, următorii lui Iisus Cel sărac şi răstignit, care avem porunci aspre, cărora semnul mântuirii ne este crucea, să ne-nchipuim că vom scăpa de pedeapsă în cealaltă lume numai pentru că nu ne lăcomim la avutul altuia, nu omorâm şi nu stricăm casa vecinului?

- Să nu ne amăgim zadarnic! Este un adevăr al religiei creştine,
că un creştin se poate mântui numai dacă, aici pe pământ, duce o viaţă după chipul lui Iisus Hristos.

- „Pildă v-am dat", zice Domnul, „ca să faceţi cum am făcut şi Eu" (Ioan 13, 15).

- Ori, Iisus a fost blând şi smerit cu inima, Iisus a străbătut satele şi oraşele tăcând bine. mângâind pe cei întristaţi, alinând şi vindecând pe cei suferinzi, ajutând pe cei lipsiţi. Iisus a iubit pe vrăjmaşii Săi care L-au prigonit şi L-au osândit la moarte şi S-a rugat pentru dânşii. începătorul mântuirii noastre n-a alergat după plăceri, n-a căutat slava lumii acesteia, ci a iubit slava lui Dumnezeu,
căutând totJeauna să împlinească voia Lui.

- Iată modelul nostru. De suntem bogaţi sau săraci, căsătoriţi sau necăsătoriţi, în lume sau în mănăstire, dacă nu păşim pe urmele paşilor lui Iisus, suntem pierduţi. Căci nu ajunge să nu facem răul, ci datoria de creştin ne obligă să săvârşim binele.

- Faptele bune, izvorâte din dragostea de Dumnezeu şi faţă de aproapele, acestea pregătesc raiul. Pomul se preţuieşte după roadele sale, creştinul după fapte. Smochinul care n-a produs decât frunze a fost blestemat de Mântuitorul şi s-a uscat. Ispravnicul necredincios
şi sluga leneşă, care, la întoarcerea stăpânului, n-au prezentat merite
de fapte lucrătoare, au fost aruncaţi în întunericul cel mai dinafară.

- Deci, nu ferirea de păcat îl face pe cineva creştin, ci practicarea
virtuţilor şi trăirea în duhul lui Iisus Hristos. Nu calităţile pe care le laudă lumea au preţ în ochii lui Dumnezeu, ci credinţa vie, dragostea activă, milostenia, răstignirea trupului cu poftele sale, dezlipirea inimii de averi şi de plăcerile lumii, suspinarea necontenită după pairia cerească; acestea alcătuiesc caracterul adevărat al unui ucenic al lui Hristos.

- Fraţi creştini,

- Un om a fost osândit în focul cel de veci pentru că n-a făcut bine în viaţă.

AMIN!

- Cugetaţi şi voi la acest adevăr şi vedeţi să nu cădeţi în aceeaşi
osândă!

- Din soarta bogatului, din pilda Evangheliei de azi învăţaţi a vă îmbogăţi în fapte bune, pentru ca, dispreţuind cele ce trec, să aveţi parte de bunătăţile care vor rămâne în veci.

- LA DUMINICA a 23-a DUPĂ RUSALII
(Minunile lui Iisus)

- Iubiţi creştini,

- Un mare istoric roman (Pliniu cel tânăr), încheind istoria împăratului Traian, o sfârşea cu aceste cuvinte: „împăratul Traian a străbătut provinciile mai mult cu biruinţele sale decât cu paşii”.

- Iată o laudă umfiată şi neadevărată. Şi chiar adevărată de ar fi, ce înseamnă a străbate provinciile cu biruinţele, dacă nu a semăna
peste tot lacrimi, ruină şi pustiire?

- însă noi, schimbând cuvintele istoricului roman, putem aduce
o laudă adevărată Mântuitorului, zicând: *„Iisus Hristos a străbătut pământul mai mult cu minunile Sale decât cu paşii”.*

- într-adevăr, Fiul lui Dumnezeu a săvârşit atâtea minuni în viaţa Sa pământească, încât aproape nu este pagină din Sfintele Evanghelii care să nu ne istorisească vreuna din ele.

- Sfânta Evanghelie din Duminica aceasta pomeneşte la fel despre o minune a Domnului: e vorba de vindecarea îndrăcitului din ţinutul gadarenilor.

- în legătură cu această vindecare, ne-am gândit să vă vorbim astăzi despre minunile lui Iisus.

- Este de tot trebuitoare o astfel de vorbire. Este trebuitoare, fiindcă în vremea noastră minunile Mântuitorului sunt tăgăduite.

- Oamenii de astăzi, într-o oarbă semeţie, au pretenţia că ştiu tot ceea ce se petrece în univers. Ei au descoperit o mulţime de taine în sânul naturii. Au cercetat cu microscopul corpurile cele mai mici, au privit cu lunetele stelele cele mai îndepărtate, au

măsurat, au cântărit şi, la urmă, au sfârşit cu o vorbă trufaşă, zicând:

„în univers nu se întâmplă minuni. Minunile nu sunt cu putinţă. Aşa că paginile Evangheliilor care vorbesc despre minuni, nu sunt adevărate. Iisus n-a săvârşit nimic extraordinar, iar dacă a vindecat,
pe ici pe colo, câte un bolnav, aceasta a tâcut-o cu mijloace simple, naturale”.

- Acestea sunt tăgăduirile necredincioşilor. în faţa lor, noi nu putem sta nepăsători. Trebuie să vorbim, să arătăm adevărul.

- De aceea, azi vom arăta că minunile sunt cu putinţă, că Iisus a
făcut minuni şi că ele dovedesc în chip neîndoielnic dumnezeirea Sa.

- Iubiţi creştini,

- Ştiţi cu toţii ce este o minune. Este o lucrare neobişnuită, care
se săvârşeşte mai presus de legile naturii, prin puterea lui Dumnezeu.
Aşa, de pildă, legea naturii cere ca un om mort să putrezească, să se desfacă în părţile din care a fost alcătuit; dar când un mort se scoală, vorbeşte şi umblă, aceasta este o minune. Tot aşa, după legea naturii, nimeni nu poate păşi pe valurile mării ca pe uscat, însă, dacă cineva umblă pe mare şi nu se scufundă, avem o minune.

- Acum se pune întrebarea: Sunt minunile cu putinţă? Vom răspunde: Da, sunt cu putinţă!

- Orice meşter din lume, după ce a sfârşit o lucrare, are puterea
să schimbe, să adauge ceva la lucrarea mâinilor sale, să-i dea altă înfăţişare. Lumea, cu tot ce vedem într-ânsa, este facerea mâinilor lui Dumnezeu. Aşa fiind, este fară îndoială că şi Dumnezeu are puterea să intervină oricând în mersul lucrurilor din univers, să le schimbe cursul, să modifice legile după care se conduc.

- Astfel, Ziditorul, Care a aşezat soarele pe cer, are puterea să-L oprească la orizont şi să-i întârzie apusul. Tot aşa, Cel ce este izvorul vieţii, poate să redea, din nou, viaţa unui cadavru mort de patru zile.

- Deci, câtă vreme credem că deasupra întregii lumi stăpâneşte
Dumnezeu, Făcătorul cerului şi al pământului, trebuie să admitem că El poate să intervină în orânduirea legilor naturii, aşezate de Dânsul, şi să le schimbe după voia Sa. Aceasta înseamnă că minunile

sunt cu putinţă.

- Acum să dovedim că Iisus a săvârşit aevea minuni.

- în privinţa aceasta s-ar părea că nu-i nici o greutate, fiindcă Evangheliile mărturisesc la tot pasul despre minunile Domnului. Prefacerea apei în vin, umblarea pe mare, potolirea furtunii, săturarea noroadelor cu cinci pâini şi doi peşti, vindecările orbilor, ale slăbănogilor, ale leproşilor, scoaterea duhurilor necurate, învierea morţilor sunt tot atâtea mărturii pentru dovedirea minunilor lui Iisus.

- însă vedeţi, cei ce sunt împotriva credinţei, pun la îndoială aceste întâmplări şi nu vor să le dea crezământ. Ei zic că istorisirile
178

- acestea nu sunt adevărate. Evangheliştii, zic ei, sau că au fost nişte naivi ignoranţi, care s-au lăsat amăgiţi de nişte simple „păreri”, sau au fost nişte şarlatani, mincinoşi, care au înşelat lumea cu născociri ieşite din capul lor. Aşa că, nici într-un caz, nici în altul, ei nu trebuie crezuţi.

- Aceste învinuiri, oricât de grele ar părea, se sfarmă şi se spulberă, ca nişte baloane de săpun, la cea dintâi cercetare mai temeinică.

- Este adevărat că Apostolii, Evangheliştii au fost oameni simpli,
din popor, fără multă carte, fară multă ştiinţă. Dar, oare, pentru a pricepe o minune şi a o istorisi, trebuie să fii mare învăţat? Nu se cere aceasta! Ci se cere să ai o minte sănătoasă, un ochi ager cu care să poţi deosebi adevărul de minciună, fapta reală de plăsmuirea
înşelătoare.

- Dar, din felul cum ne sunt înfăţişaţi ucenicii lui Iisus, reiese că ei au fost în stare să priceapă o întâmplare petrecută sub ochii lor şi s-o spună şi altora. Mai reiese din Evanghelie că Apostolii n-au fost deloc oameni care să creadă toate cu uşurinţă şi să se lase astfel lesne amăgiţi. Mântuitorul, dimpotrivă, îi mustra adesea că sunt *„zăbavnici cu inima”* a crede cele ce văd (Luca 24, 25).

- Iar o dovadă preţioasă despre prudenţa cu care cercetau ucenicii
toate şi de grija ce o aveau să nu fie înşelaţi, ne este purtarea lui Toma după înviere. Acesta n-a voit să creadă în învierea învăţătorului său, până n-a pus degetele în semnele cuielor.

- Aşadar, Evangheliştii n-au fost nişte naivi care au socotit drept
minuni faptele care nu erau minuni. Cu atât mai puţin nu au putut fi ei nişte şarlatani care să înşele lumea cu născociri mincinoase.

- Un înşelător nu iese cu minciunile sale la lumina zilei, între oameni, ci lucrează pe ascuns, pentru ca mai uşor să poată înşela, însă, citind cartea sfântă, vedem că Apostolii vorbeau despre minunile Domnului deschis, pe faţă, fără teamă.

- Să zicem că ei au vrut să înşele lumea. La ce le-ar fi folosit înşelăciunea? Ea nu le aducea nici onoruri, nici bogăţii, nici altfel de câştig. Dimpotrivă, ei ştiau că de pe urma mărturiilor lor vor avea de cules prigoniri, ură, suferinţă şi moarte. Dacă totuşi au mărturisit minunile lui Iisus, este o dovadă că spusele lor n-au putut fi decât adevărul curat.

- Să mai zicem că mărturiile Evangheliştilor pot fi puse la îndoială. Dar. oare, ei au fost singurii martori ai minunilor Domnului? O, nu!

- Dacă citim Evangheliile, vedem că Iisus nu a săvârşit minunile
numai în faţa ucenicilor Săi, în odăi închise, sau numai în faţa unor oaspeţi anume invitaţi. El le-a săvârşit ziua, în amiaza mare, în faţa tuturor, pe drumuri, pe câmpuri, prin pieţe, sub ochii şi în auzul miilor de martori. Şi, mai ales, le-a săvârşit în faţa duşmanilor Săi de moarte, care cu priviri viclene şi răutăcioase îi spionau orice mişcare.

- „Ce vom face?", se întrebau arhiereii şi fariseii după învierea lui Lazăr din Betania. „Omul acesta face minuni. De-L lăsăm aşa, toţi vor crede în El. Şi ei hotărără în ziua aceea să-L omoare" (loan 11, 47).

- Precum se vede, în privinţa adevărului minunilor lui Iisus nu mai încape nici o îndoială. Ele au fost fapte petrecute aevea. Mărturiile venite din atâtea părţi, mai ales din partea duşmanilor Domnului, trebuie să fie crezute.

- Ne mai rămâne acum să vedem ce dovedesc minunile istorisite
de Evanghelişti. Răspunsul este acesta: dovedesc că Iisus Hristos a fost Fiul lui Dumnezeu.

- Desigur, minuni s-au făcut şi înainte de Mântuitorul, s-au făcut şi după Dânsul. Patriarhii, proorocii, Apostolii, sfinţii au săvârşit nenumărate minuni. însă este o deosebire, o mare deosebire:
aceia le săvârşeau pe temeiul puterii primite de la Dumnezeu, pe când Iisus le făcea cu propria Sa putere. El lucra ca un Dumnezeu care porunceşte naturii, vânturilor, diavolilor, morţilor, ca un Stăpân,
îndeosebi, faptul că Iisus singur S-a sculat pe Sine din morţi este cea mai nedezminţită dovadă pentru dumnezeirea Lui.

- Cu siguranţă că Mântuitorul ar fi putut cuceri lumea şi fără minuni. El însă a folosit şi acest mijloc pentru a se adeveri ca Fiu al lui Dumnezeu.

- De aceea, ori de câte ori Iisus era întrebat cine este şi de unde
vine, El arăta la minunile Sale. „Lucrurile pe care le fac Eu sunt mărturie pentru Mine, că Tatăl M-a trimis” (loan 5, 36). „Dacă nu fac lucrurile Tatălui Meu, să nu Mă credeţi. Dar dacă le fac, chiar dacă nu Mă credeţi pe Mine, credeţi măcar lucrurilor acestora ca
180

- *să ajungeţi să cunoaşteţi şi să ştiţi că Tatăl este întru Mine şi Eu intru Tatăl"* (loan 5. 36-38).

- Dar s-au găsit unii care nesocotesc această putere doveditoare
a minunilor. Ei zic: „Da, Iisus a tăcut minuni. Dar pentru asta nu-i necesar să credem că a avut putere dumnezeiască, ci, pentru explicarea minunilor, ajunge să admitem hipnotismul, sugestia, transmiterea gândului, credinţa puternică şi altele”.

- Aşa să fie, oare? Nici vorbă!

- Este adevărat, am auzit că unii bolnavi de nervi se pot vindeca
prin sugestie, prin hipnotism. însă pentru asta se cere ca bolnavii să fie aduşi numaidecât în faţa celui ce hipnotizează. Pe când Iisus a vindecat pe sluga sutaşului fără să o fi văzut la faţă, a vindecat-o de la distanţă. Iisus a vindecat apoi un orb din naştere, la care nici nu putea fi vorba de hipnotism.

- Mai departe. Cine ar îndrăzni să spună că prin sugestie s-ar putea potoli o mare răscolită de furtună? Sau cum s-ar putea crede că prin „transmiterea gândului” ai putea face ca peştii să intre în năvoade?

- încerce apoi oricine să hrănească cinci mii de bărbaţi numai cu cinci pâini şi doi peşti. încerce prin orice mijloace să redea viaţa unui mort de patru zile, intrat în putreziciune şi vom vedea de va reuşi.

- Nu! Cine citeşte Evangheliile cu atenţie, cu mintea limpede şi
fără gânduri duşmănoase făcute dinainte, acela va recunoaşte că Iisus a avut o putere cum n-a mai avut-o nimeni pe lume.

- Minunile sunt cu putinţă. Iisus a făcut minuni şi acestea sunt
mai presus de orice putere omenească.

- Iubiţi creştini,

- Sub crucea de pe Golgota pe care a murit Mântuitorul se afla
un ostaş roman. Acesta, când a văzut semnele minunate care s-au făcut atunci, când a văzut cum soarele s-a întunecat, cum pământul s-a zguduit şi pietrele s-au despicat, a rămas adânc uimit şi a zis: *„Cu adevărat, Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu"* (Matei 27, 54).

- Vedeţi, pe un păgân minunile de pe Golgota au putut să-l convingă că Cel ce murea pe cruce nu era un om de rând.

Fraţilor,
- Noi creştinii, însă, noi cei ce cunoaştem toată viaţa lui Iisus şi toate minunile săvârşite de Dânsul, culminând cu învierea cea de a treia zi, primim o convingere de o mie de ori mai puternică despre acelaşi adevăr. Şi, cuprinşi de un entuziasm adânc, exclamăm
din toată inima: *„Cu adevărat, Iisus a fost Fiul lui Dumnezeu"* Necredincioşii pot pune la îndoială cât le place minunile Domnului. Pe noi, asta nu ne tulbură, nu ne sminteşte. Omul este liber să creadă ce vrea. Dumnezeu nu sileşte pe nimeni la credinţă. Pentru noi, minunile lui Iisus sunt unul dintre cei mai puternici stâlpi de susţinere a credinţei noastre.

- Iisus a făcut minuni. Deci, El a fost Dumnezeu adevărat! Pentru aceasta, Lui se cuvine toată dragostea, toată ascultarea noastră şi mărirea în veci.

- AMIN!

- LA DUMINICA a 24-a DUPĂ RUSALII
(Creştinii - în viaţa de toate zilele)

- Deunăzi, cineva a publicat o ştire care a impresionat mult pe cititori.

- Un om bătrân, suferind de o boală de inimă, a avut pe stradă o criză care l-a dus în preajma morţii. Nu mai putea respira, se asfixia din lipsă de aer şi a căzut pe trotuar, în nesimţire. Un cetăţean dintr-un automobil ce staţiona acolo a văzut accidentul şi a alergat în grabă să dea ajutor bătrânului. Acela de-abia a fost în stare să arate străinului că se sufoacă şi a căzut în neştire.

- Când s-a trezit, şi-a dat seama că se afla pe patul unui spital, înconjurat de medici şi surori medicale care se sileau să-l readucă la viaţă. Pe un scaun, la uşă, bătrânul recunoscu pe străinul care se aplecase în stradă asupra sa ca să-l ajute.

- „Mă bucur că ţi-ai revenit în fire şi că eşti pe mâini bune", a zis străinul. Apoi, cu un zâmbet de satisfacţie pe buze, fără măcar să-şi spună numele, omul necunoscut a părăsit camera spitalului de urgenţă şi s-a dus la treburile lui.

- Am istorisit întâmplarea aceasta deoarece ea face parte din categoria faptelor de mare frumuseţe morală. Parcă am fi citit o pagină din Evanghelia Domnului Iisus Hristos, anume aceea despre fapta samarineanului milostiv, care, mergând pe cale, s-a oprit lângă nenorocitul căzut victimă tâlharilor, i-a legat rănile şi l-a dus la o casă de oaspeţi şi l-a îngrijit până la vindecare.

- Omul acela bun, care a avut milă de semenul său, este o pildă vrednică de toată lauda şi admiraţia. Nu-i cunoaştem numele, nici ocupaţia, nici vârsta, dar vedem că el a împlinit cea mai mare poruncă a religiei noastre - iubirea de aproapele. Este un model

Fraţilor,
viu al chipului desăvârşirii creştine.

- Fraţilor,

- Credinţa pe care o mărturisim este înţeleasă de mai mulţi creştini potrivit conţinutului celorlalte religii ale lumii: un Dumnezeu

- nevăzut în ceruri, lăcaşuri sfinte pe pământ - pentru adorarea Lui,
rugăciuni, posturi, ascultarea de o disciplină care trebuie respectată.

- Este evident - creştinismul are dogme, biserici, cult şi reguli morale care arată credincioşilor binele ce trebuie împlinit şi răul de care trebuie să se ferească. Dar toate acestea nu formează decât învelişul credinţei, partea dinafară a ei, precum coaja îmbracă şi ocroteşte miezul fructului. Miezul credinţei creştine este legea dragostei lucrătoare, este imitarea vieţii lui Hristos, Dumnezeu - Omul şi Mântuitorul lumii.

- Făcutu-S-a văzut Cel nevăzut, luat-a chip de rob împăratul îngerilor. Cuvântul cel veşnic al lui Dumnezeu S-a întrupat din Preacurata Fecioară Maria, ca să ne dezrobească din cătuşele diavolului şi să ne aducă iarăşi la părtăşia iubirii Tatălui ceresc. Iisus Hristos Domnul ne-a mântuit, după cum ştim, prin patimile Sale şi moartea de pe cruce, ca jertfă de ispăşire pentru păcătoşi.

- însă, odată cu răscumpărarea adusă pe cruce pentru oameni, Domnul Hristos ne-a învăţat şi chipul unei trăiri desăvârşite, ne-a oferit în persoana Sa un chip de urmat, ne-a pus înainte modelul vieţii Sale proprii. *„Pildă v-am dat vouă, ca precum Eu am făcut, să faceţi şi voi asemenea”* (loan 13, 15).

- De vom privi mai de aproape împrejurarea în care Domnul Iisus Hristos a dat această poruncă, vom afla că a rostit-o la Cina cea de Taină, când a spălat picioarele ucenicilor Săi, ca semn de smerită şi iubitoare slujire. De altfel, întreaga viaţă pământească a fost o manifestare de compătimire faţă de suferinţa oamenilor, neobosită strădanie de a alina durerile, de a ajuta pe cei din nevoie, de a revărsa balsamul binefacerii şi al mângâierii peste cei osteniţi şi împovăraţi. Aşa încât unul din ucenici a rezumat în chip admirabil
lucrarea de milostivire a Fiului Omului, zicând că El a cutreierat ţinuturile şi cetăţile Ţării sfinte *„făcând bine”* (Fapte 10, 38).

Fraţilor,

- Acum, Milostivul Mântuitor nu poate împlini direct faptele de îndurare faţă de oameni, fiindcă trupeşte nu mai vieţuieşte în mijlocul lor. Domnul Iisus Hristos S-a înălţat la ceruri unde S-a preamărit şezând de-a dreapta Tatălui. Dar El s-a îngrijit să lase urmaşi, să trimită propovăduitori care să-L reprezinte şi să lucreze în locul Său şi în numele Său, să împlinească faptele de iubire după chipul celor făcute de Dânsul. *„Precum am făcut Eu, să faceţi şi voi asemenea”* (loan 13, 15).

- Cuvintele Mântuitorului de la Cina cea de Taină sunt un testament pentru cei botezaţi în numele Sfintei Treimi, o poruncă obligatorie pentru toţi creştinii, din toate timpurile. în acelaşi timp, cuvintele Domnului sunt o legitimaţie pentru credincioşi. Căci, îndată după spălarea picioarelor ucenicilor, Iisus a zis: *„întru aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, clacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii”* (Ioan 13, 35).

- Lumea a recunoscut pe urmaşii lui Hristos prin mărturia iubirii slujitoare. în toate veacurile şi în tot locul unde s-a predicat Evanghelia, ridicatu-s-au pentru mărturisirea Mântuitorului mulţime de martori, care au dovedit lumii, prin faptele lor, că sunt ucenici credincioşi ai Aceluia care străbătea drumurile mai mult cu binefacerile decât cu paşii.

- De-au fost săraci sau de neam nobil, de-au trăit în pustie sau în mijlocul cetăţilor, de-au fost în feciorie sau căsătoriţi, bărbaţi sau femei, clerici sau mireni, cei ce purtau numele de creştin au fost ca alţi Hristoşi în lume. Viaţa lor de fiecare zi a fost o Evanghelie trăită, dovada cea mai puternică despre adevărul credinţei lor. Aşa încât biruinţa religiei creştine asupra lumii iudaice şi păgâne s-a datorat mai mult exemplului viu al faptelor credincioşilor decât predicii misionarilor.

- „Priviţi cum se iubesc creştini întreolaltă!”, exclamau cei ce nu-L cunoşteau pe Dumnezeu, şi îndată se botezau şi se înrolau în rândurile iubitorilor de Hristos şi de semenii lor.

- Ei bine, şi noi cei din vremea de acum avem datoria să-L mărturisim pe Domnul Hristos între oameni. Toată Scriptura şi învăţăturile tuturor Sfinţilor Părinţi arată lămurit că numai credinţa singură, neînsoţită de fapte, nu deschide uşile împărăţiei cereşti. Să

amintim numai descrierea Judecăţii de apoi de către Domnul Iisus. Din gura Lui aflăm adevărul zguduitor şi înfricoşător că, acei care n-au avut grijă iubitoare de semenii lor, vor fi alungaţi de la faţa Lui
în întunericul cel de pedeapsă, unde vor fi chinuiţi în veci de veci.

- Credinţa în Hristos, aşadar, nu se dovedeşte doar în Duminici
şi sărbători, ci în toate zilele de peste an. Ea nu se arată doar în lăcaşurile sfinte, ci la toate răspântiile lumii. Iisus doreşte ucenici în straie de lucru, nu doar în costume de sărbătoare, adică ucenici care să facă voia Lui în toată vremea, nu numai când se roagă sau când iau parte la Sfânta Liturghie.

- în perioada regimului comunist ateu, constrânşi fiind, L-am propovăduit mai mult în biserici şi mai puţin în afara lor. Se cere prelungită religia noastră dincolo de zidurile locaşurilor dumnezeieşti. împlinită în stradă, în birou, în laboratoare, în uzine şi pieţele publice.

- Am amintit la început de fapta omului necunoscut care a sărit
în sprijinul bătrânului ce era gata să moară fară ajutorul lui. A fost fapta unui creştin „în straie de lucru". Vom mai arăta un caz asemănător de mărturie a unei slujiri a aproapelui, la care am fost martor personal, iar fapta n-o voi uita niciodată.

- După ce într-o zi sfârşisem obligaţiile de la Sfântul Altar, în drum spre casă, am intrat în locuinţa unor vecini necăjiţi să le duc o mângâiere. Familia era numeroasă, tatăl dedat patimii băuturii, mama bolnavă tot timpul, iar copii-opt la număr. La oamenii aceia am aflat o bună credincioasă care intrase puţin înaintea mea şi, cu mânecile suflecate de la costumul naţional de sărbătoare, spăla rufele casei într-o cadă din mijlocul bucătăriei.

- „Ce faci, Ileano?", am zis. - „Ce să fac, părinte? Am intrat la vecinii aceştia şi am aflat că de trei zile vecina a slăbit de tot, zace în pat, lucrul ei a rămas neterminat, iar eu am gândit să stau să-i dau o mână de ajutor"...

- Am rămas uimit dar în acelaşi timp profund satisfăcut sufleteşte. Iată, mi-am zis, aici se face un altfel de liturghie după Liturghia din sfânta biserică. Femeia aceasta urmează pilda Domnului Hristos, Care a spălat picioarele ucenicilor Săi şi le-a poruncit să facă aşijderea semenilor lor, când vor cădea în necaz.

- Am întâlnit în viaţă multe cazuri de felul celui ce vi l-am istorisit. Dar mult mai numeroase sunt exemplele de răceală, de nepăsare, de egoism între membrii comunităţilor noastre. Acesta este un trist adevăr. Sunt creştini care întâlnesc pe fraţii lor în mizerie, în lipsuri, în obidă sufletească şi trupească şi nu mişcă un deget să-i ajute, nu simt nici o milă, având inimi de piatră...

- Să nu fie aşa, fraţilor!... în chipul oricărui om în suferinţă să-L vedem pe Hristos suferind. Bucata de pâine pe care o dai din iubire, cana de lapte pe care o întinzi unei bătrâne, mângâierea ce-o exprimi unui copil necăjit, toate faptele de acest fel le primeşte
Dumnezeu ca şi când Lui personal I-ar fi fost oferite.

- ,^4devăr vâ spun, întrucât aţi Jâcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut" (Matei 25, 40).

- Vedem, prin urmare, că mărturia lui Hristos nu este doar fapta
mucenicilor, ci datoria tuturor celor botezaţi. Viaţa cu adevărat din credinţă nu presupune fapte extraordinare, nu cere minuni sau vedenii, ci cere doar milă şi devotament, izvorâte din dumnezeiasca putere a iubirii.

- Precum crinul sau lăcrimioara îşi răspândesc mireasma lor pretutindeni, aşa pilda unui ucenic devotat al Mântuitorului bucură şi veseleşte inimile tuturor celor ce-l văd lucrând în numele Domnului.

- Admirabile cuvinte a scris Sfântul Ciprian despre urmarea lui
Hristos în viaţa de toate zilele: „Ceva măreţ şi dumnezeiesc este bunătatea. Ea este o mângâiere tare a credincioşilor, o ancoră a nădejdii, un leac împotriva păcatului. Este o lucrare ce stă la îndemâna oricui. Măreaţă şi uşoară, totodată, bunătatea este cea mai mare slujbă adusă lui Dumnezeu, o lucrare cu al cărei ajutor credinciosul primeşte har, îl câştigă pe Judecătorul, îl face pe Dumnezeu datornicul lui".

- Văzând folosul şi frumuseţea virtuţii de care v-am vorbit, sfârşim cu un îndemn al altui scriitor bisericesc din vechime: „La lucru, creştinilor, la lucru! Intru aceasta va cunoaşte lumea din afară că suntem ucenicii lui Hristos, dacă vom face să sporească binele pe pământ" (Fericitul Augustin).

- Aşa să fie!

- AMIN!

- LA DUMINICA a 25-a DUPĂ RUSALII
(Samarinenii milostivi)

- „Mergi şi fă şi tu asemenea!”
(Luca 10, 37).

- Fraţilor,

- Aceste cuvinte le-a grăit Domnul Hristos către legiuitorul care
dorea să afle calea care să-i asigure viaţa de veci. Răspunsul Mântuitorului este cuprins în porunca milostivirii faţă de cei în suferinţă. Este arătată îndatorirea ca acei ce vor să se mântuiască să urmeze exemplul acelui samarinean, care, văzând un nenorocit zăcând lângă cale, a avut milă faţă de el şi l-a ajutat, salvându-l de la moarte. Este una din cele mai strălucitoare exemple din învăţătura
Fiului lui Dumnezeu.

- Iubiţi credincioşi,

- Numeroase sunt suferinţele pe care le îndură oamenii cât trăiesc. Unii sunt bolnavi, alţii se află în mari lipsuri, neavând cu ce se hrăni, ce îmbrăca. Unii semeni sunt părăsiţi, uitaţi, fară rude care să-i îngrijească, fără de prieteni care să-i mângâie.

- în situaţii de felul acesta, ucenicul lui Hristos are datoria să-i răspundă cu un sentiment de milă şi cu fapte de ajutorare. Să nu treacă nepăsător pe lângă necazul aproapelui ci să răspundă cu dragoste.

- Ce este mila ca simţire omenească? Este o fiică a dragostei, sau cum zice Sfântul Grigore de Nyssa: *„Mila este împreună - pătimirea, izvorâtă din iubire faţă de cei căzuţi în suferinţă* Nu este o virtute exclusiv creştinească. Această floare a bunătăţii a crescut şi a rodit şi în afara solului Evangheliei.

- Astfel, cunoaştem oameni miloşi din fire, fiinţe care fac

binele
din îndemnul conştiinţei. Impresionantă este pilda lui Iov care *„plângea împreună cu cel ce îşi ducea viaţa greu şi avea grijă de orfani ca un tată, ocrotea văduvele şi îmbrăca pe cei goi ”* (Iov 30, 25; 31, 18).

- Tot în Legea veche citim că Dumnezeu a poruncit prin Moise ca israelitenii să nu-şi învârtoşeze inimile faţă de săracii din neamul lor, ci să-i ajute, căci pentru aceasta vor primi binecuvântarea de sus (Deuteronom 15, 7-l0).

- însă, în învăţătura Evangheliei Domnului Iisus, mila şi compătimirea faţă de aproapele în suferinţă sunt dovezile adevăratei evlavii, obligaţia cea mai mare: *„Poruncă nouă vă dau: să vă iubiţi unul pe altul, precum Eu v-am iubit. Intru aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii”* (loan 13, 34-35).

- Cunoaştem felul cum ne-a iubit Dumnezeu - Omul Iisus Hristos. Nu ca o teorie seacă, nu cu un sentiment dulceag, ascuns în tainele inimii Sale, ci El ne-a iubit până la jertfa dureroasă de pe crucea Golgotei.

- Mântuitorul, mai întâi şi mai presus de toate, a fost „Samarineanul” care S-a aplecat asupra noastră a păcătoşilor cu o dăruire totală de sine şi ne-a vindecat rănile şi ne-a încredinţat *„casei de oaspeţi”,* care este Sfânta Biserică, până la deplina vindecare.

- *„Milă mi-e de popor",* mărturisea Iisus, şi turna balsamul binefacerii şi vinul mângâierii oriunde întâlnea o fiinţă obidită. Mulţimile flămânde în pustie, El le-a hrănit cu merinde înmulţită cu minune. De întâlnea bolnavi, Mântuitorul îi vindeca, adesea fără a fi rugat. De vedea un părinte îndurerat de boala sau pierderea unui copil, de îndată, Domnul readucea bucuria în locul întristării şi al lacrimilor.

- Iar cea mai cutremurătoare dovadă a milostivirii Mântuitorului faţă de „fraţii” Săi a oferit-o când, ca om al durerii, a luat asupra Sa vina păcatelor lumii şi a şters-o pe cruce prin patimile Sale

dătătoare de viaţă. Aşa de mult ne-a iubit El!...

- Pe acest model divin trebuie să-L urmăm. Adevărata evlavie se mărturiseşte prin bunătate şi compătimire, precum învaţă şi măritul Apostol Iacov: *„Cucernicia adevărată înaintea lui Dumnezeu şi Tatăl este acesta: să cercetăm pe orfani şi pe văduve în necazurile lor”* (Iacov 1, 27).

- Nu ajută nimic credinţa, nici postul, nici rugăciunea, dacă la simţirile inimilor nu adăugăm evlavia faptelor izvorâte din iubire: *„De-aş împărţi toată avuţia mea şi de-aş da trupul meu să Jie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte”* (I Corinteni 13, 3).

-

- Iar ca să ne încurajeze şi mai mult în lucrarea faptelor de îndurare, Domnul Hristos a binevoit să ne întărească în nădejdea răsplătirii celor milostivi cu fraţii lor. Acest fapt este arătat mai presus de orice îndoială în zugrăvirea judecăţii de pe urmă.

- Când va şedea împăratul slavei pe scaunul înfricoşat al judecăţii lumii de pe care se vor rosti sentinţele de fericire sau de osândă pentru vecie, El va chema în împărăţia Sa pe miluitorii care au hrănit pe cei flămânzi, au îmbrăcat pe cei goi, au primit pe cei străini. Şi tot atunci, Judecătorul va osândi la chinuri veşnice pe cei care *„au trecut pe alăturea, pe lângă suferinţele semenilor”* (Matei, cap. 25).

- Cunoscând aceste adevăruri, fraţilor, să împlinim, cu bucurie şi neobosit, datoria de a avea îndurare unul faţă de altul. „Hristos şi-a pus viaţa Sa pentru noi. Şi noi suntem datori să ne punem sufletele pentru fraţi... Să nu iubim doar cu vorba, numai din gură, ci cu fapta şi cu adevărul” (I loan 3, 16-l8).

- Inspirat de aceste cuvinte ale Scripturilor, Sf. loan Gură de Aur a scris pagini dintre cele mai înălţătoare din literatura creştină.

- *,.Milostenia are aripi tari”,* zice el. „Ele taie văzduhul, depăşesc
luna, se înalţă până la culmea cerurilor. Dar nici acolo nu se opresc.
Aripile iubirii de oameni depăşesc cerul, lasă în urmă legiunile îngerilor. Nu se opresc decât lângă tronul împărătesc, se urcă până la faţa lui Dumnezeu... Şi oricare ar fi păcatele voastre, milostenia pe toate le spală. Aveţi un ban? Cumpăraţi cerul! Nu spun că cerul ar fi aşa de ieftin, dar Stăpânul este bun şi îndurat faţă de cei milostivi.
N-aveţi bani? Dăruiţi un pahar cu apă, daţi o pâine şi veţi primi raiul. Daţi lucruri pieritoare şi veţi lua fericirea veşnică. Miluiţi pe cel sărac şi, chiar de veţi tăcea la judecată, o mie de guri vă vor lua apărarea. Milostenia se va ridica şi va mijloci pentru voi..îndurarea faţă de oameni este răscumpărarea sufletului”.

- Mila lui Dumnezeu L-a pogorât pe bunul „*Samarinean”* în lume, prin întrupare. îndurarea faţă de cei în suferinţă urcă pe ucenicii Domnului în rai.

- Fraţi creştini,

- încheind aceste adevăruri, se cuvine să ne întrebăm cum ne împlinim noi personal datoria faţă de semeni în societatea unde ne este dat să trăim.

- 190

- Avem noi milă faţă de rudele noastre, faţă de vecini, faţă de cei loviţi de soartă şi necăjiţi? Sau, preocupaţi de persoana noastră, mărginiţi la interesele noastre egoiste, nu simţim nici o compasiune, nu ridicăm un deget să ajutăm?...

- Cu părere de rău, constatăm că milostivirea este o floare extrem de rară în vremea noastră.

- Ne spune istoria bisericească a trecutului îndepărtat că Tertulian, unul din cei mai puternici apărători ai credinţei creştine din primele veacuri, atunci când vroia să-i convingă pe păgânii din vremea sa să vină la Biserica lui Hristos, le arăta faptele curate şi sfinte ale ucenicilor Mântuitorului. Le vorbea de dragostea lor faţă de toţi, chiar faţă de prigonitorii care îi duceau la chinuri şi la moarte.

- *„Priviţi cum se iubesc credincioşii noştri!”,* zicea apărătorul creştinătăţii. Luaţi seamă ce dragoste arată şi faţă de săraci, cum îşi împart ei avuţiile cu cei lipsiţi, cât sunt ei de blânzi şi iertători....

- Istoria spune că dovada faptelor avea mare putere de influenţă asupra păgânilor care se lepădau de zeităţile lor mincinoase şi se înrolau sub steagul Crucii.

- O, vremuri de aur, unde aţi apus?... Am putea noi să ne folosim de astfel de dovezi pentru adeverirea credinţei? Ce e adevărat, sunt şi astăzi în mijlocul credincioşilor comunităţilor noastre buni samarineni. Am cunoscut o seamă de cazuri din cele mai lăudabile. Am cunoscut fraţi care se duc cu ajutoare de tot felul prin azile de bătrâni, prin orfelinate şi spitale şi ajută pe cei suferinzi atât cu vorba cât şi cu fapte de jertfă.

- Cunosc că există între noi oameni miloşi care se angajează să

vegheze zi şi noapte la paturile unor bolnavi, să le gătească puţină mâncare, să le spele rufele, să le cumpere medicamente, toate acestea
fară piată, ci din iubire faţă de Hristos. Am aflat de o familie care de ani de zile are grijă să servească hrană caldă unei femei în vârstă, paralizată şi fară nici un mijloc de existenţă...

- Ferice de astfel de binefăcători! Cununa lor este asigurată în mâinile Stăpânului care va răsplăti lor la arătare. „*Veniţi binecuvântaţi Părintelui meu şi moşteniţi împărăţia!”...*

- însă se pare că doar o mică ceată se va duce să domnească alături de Mielul lui Dumnezeu Cel înjunghiat, dar preamărit. Cei mai mulţi vor asculta înfricoşata sentinţă de a îndura chinurile

- focului veşnic pentru vina de a fi trecut „pe alăturea” de fraţii lor în suferinţă.

Fraţi creştini,

- Iubiţi credincioşi,

- Să ne fixăm bine în inimi şi în minte chemarea Sfintei Evanghelii de astăzi. De vrem să fim miluiţi de Dreptul Judecător, trebuie să avem grijă să fim milostivi.

- Să nu ne preocupe doar interesele noastre şi ale familiilor noastre, ci să ajutăm pe cei fară ajutor şi mângâiere. Cel sănătos să aibă grijă de cel bolnav, cel ce stă în picioare să ridice pe cel căzut, cel cu inima voioasă să aline pe cel întristat.

- Să mulţumim lui Dumnezeu că ne aflăm în rândul celor ce pot dărui şi nu în al celor ce întind mâna, zice Sfântul Grigore de Nazianz.

- „Până când călătoreşti cu vânt bun, întinde mâna celui ameninţat cu înecare. Câtă vreme eşti sănătos, ajută pe cel ce rău pătimeşte. Nu aştepta să înveţi prin propria ta suferinţă ce este lipsa de omenie. Să nu ridice cumva Dumnezeu mâna împotriva ta pentru vina de a neglija pe cei necăjiţi, ci fă-te celui lipsit Dumnezeu, urmând milostivirii lui Dumnezeu!”

- AMIN!

- LA DUMINICA a 26-a DUPĂ RUSALII
(Despre lăcomia de avuţii)

- Pilda Domnului Hristos, citită în Sfânta Evanghelie de astăzi,
ne înfăţişează chipul unui om lacom. E vorba de acel bogat căruia i-a rodit ţarina şi care şi-a lărgit hambarele şi pivniţele, ca să adune în ele rodurile sale, cugetând numai la sine, la plăcerile legate de mâncare, băutură şi trai îmbelşugat. Această pildă ne dă prilejul să vă vorbim de una din cele urâcioase patimi omeneşti: lăcomia.

- Fraţilor,

- După eliberarea din robia Egiptului, poporul evreiesc a petrecut
multă vreme în pustiul Sinai, loc lipsit de cele trebuitoare pentru hrană. La început, poporul a îndurat lipsuri şi foame. Dar Dumnezeu
avea grijă deosebită de israeliteni. De aceea, vreme de 40 de ani cât au pribegit evreii prin pustie, El i-a hrănit în chip minunat: în fiecare dimineaţă, când odată cu roua, le trimitea din cer mană, o hrană foarte gustoasă şi bună la mâncare.

- Evreii ieşeau din corturi, culegeau mana şi o mâncau bucuroşi.
Domnul dădu însă o poruncă cu privire la pâinea aceea cerească: fiecare să culeagă numai cât avea trebuinţă pentru o zi, să nu facă nimeni provizii pentru viitor, deoarece Dumnezeu avea grijă să dea zilnic hrană pentru toţi.

- O parte din israeliteni ascultau. însă alţii, neîncrezători în făgăduinţele lui Dumnezeu, se temeau să nu le lipsească a doua zi mâncarea şi strângeau mai multă hrană decât le trebuia. Dar Biblia ne spune că aceia nu aveau parte de proviziile lor căci a doua zi le găseau pline de viermi: *„Unii au lăsat din mană pe dimineaţă, dar ea a făcut viermi şi s-a împuţit”* (Ieşire 16, 20).

- Această istorisire biblică ne arată ce este lăcomia şi cât de puţin se bucură de agoniseala lor cei lacomi. întâmplarea se repetă în lume în toate timpurile, în felurite chipuri, se repetă mai ales în

zilele noastre, în multe cazuri.

- Părintele ceresc se îngrijeşte de toate făpturile Sale, are o grijă deosebită pentru oameni ca de nişte copii iubiţi. Tuturor le dă

Fraţi creştini,

- hrană la bună vreme, sănătate, putere de muncă, ba unora le hărăzeşte mai mult decât le trebuie pentru viaţa lor personală sau a familiei lor.

- Pentru această bunătate, oamenii ar trebui să fie mulţumiţi cu
starea lor şi recunoscători Celui de sus. Insă, vai! De cele mai multe ori, ei nu sunt mulţumiţi. Cei mai mulţi nu se reazemă pe pronia dumnezeiască. Ci, nădăjduind numai în puterea şi prevederea
lor, se tem, ca şi israelitenii din pustiul Sinai, se tem că mâine nu vor avea din ce trăi. Şi ce fac? Adună, se zbuciumă, aleargă fără oprire. Ei nu se bucură de ceea ce au, ci suspină după ce nu au. Nu se mulţumesc cu starea de azi, ci poftesc să aibă mai mult decât trebuie, peste măsură. Cumplită patimă este lăcomia! Şi mulţi sunt cei ce cad în mrejele sale!...

- Lăcomia domneşte de obicei în casele celor bogaţi, dar se strecoară şi în bordeiul săracului. Lăcomia îl subjugă pe ţăranul care nu se mai satură de pământ şi pe negustorul care doreşte să se îmbogăţească din câştiguri urâte. Străbateţi drumurile, cercetaţi lumea celor ce aleargă prin pieţele târgurilor, a celor ce întreprind călătorii primejdioase şi întrebaţi-i pe oameni care-i pricina frământării lor. De vor fi sinceri, vor răspunde că aleargă după avere, că de cele mai multe ori lăcomia îi pune în mişcare. Nemulţumiţi cu ceea ce au, oamenii doresc să aibă mai mult decât le trebuie.

- Se pare că veacul nostru este acela despre care proorocul Isaia
zicea cu durere: „Aceştia sunt câini hrăpăreţi care nu se mai satură. Toţi umblă în căile lor şi se silesc pentru câştigul lor” (Isaia 56, 11).

- Să ne înţelegem bine, fraţilor! Religia creştină îngăduie omului
să aibă bunuri pământeşti şi să le caute. A munci şi a-şi mări avutul printr-o hărnicie chibzuită, nu-i păcat, numai să fie într-o măsură dreaptă şi prin mijloace cinstite. Dar când cineva vânează bunurile materiale în măsură mai mare decât are nevoie, când le priveşte ca pe cel mai înalt scop al vieţii, atunci avem de-a face cu păcatul lăcomiei, care este osândit şi de dreapta judecată a minţii

şi de religie. De ce? Pentru că lăcomia este izvor de suferinţă pentru cel ce se lasă stăpânit de ea, izvor de fărădelegi pentru societate, patimă pierzătoare de suflet.

- Aţi auzit că unii, chinuiţi de o anumită boală, beau apă mereu

Fraţi creştini,

şi nu se satură niciodată. Apa, în loc să le astâmpere setea, mai tare

- le-o aprinde. Aşa este şi omul lacom. Cu cât are mai mult, cu atât doreşte să adune mai mult. El se aseamănă cu cele două lipitori de care ne vorbeşte înţeleptul Solomon şi care, flămânde, mereu, mereu strigă: *,^4pă! Apă!”* (Proverbe 30, 15).

- Această sete după bunuri materiale îi aduce lacomului nesfârşite necazuri, griji fără de număr. Omul se robeşte unei munci fără răgaz, se avântă în afaceri, se apucă de lucruri periculoase. Când sfârşeşte una, se vâră în alta, adesea în mai multe deodată. La avere cugetă ziua şi noaptea, pentru avere îşi jertfeşte odihna, îşi primejduieşte sănătatea, adesea îşi pune viaţa în primejdie.

- Aşa că, în loc să afle îndestulare şi fericire, lacomul este un om chinuit, se pedepseşte pe sine însuşi. Patima îi roade măruntaiele după cum spune Mântuitorul că viermii neadormiţi îi vor chinui pe cei osândiţi în muncile iadului.

- Nu mai puţin, lăcomia este un izvor de nenorociri pentru societate. Când cineva a căzut în ghearele demonului de care vorbim, este capabil de orice crimă faţă de semenii săi. Adevărul acesta îl arată Apostolul neamurilor, care zice: *„Cei ce vor să se îmbogăţească, cad în ispite, în curse şi în multe fapte vătămătoare care cufundă pe oameni în pieire şi pierzare”* (I Timotei 6, 9).

- într-adevăr, nu-i fărădelege pe care să n-o săvâşească iubitorul de argint. Mai întâi, nepăsarea la suferinţa aproapelui, iubirea nemăsurată de sine. Pe cel lacom nu-l interesează decât persoana proprie. Săracul poate să îndure mizeria cea mai neagră, ca Lazăr din Evanghelie, asta nu-l impresionează. Muncitorul poate fi plătit cu un salariu de batjocură. Ce îi pasă patronului nesăţios, proprietarului cu inima de piatră? Vine apoi necinstea. Când cineva năzuieşte să ajungă cu orice preţ bogat, nu alege mijloacele; se foloseşte de orice mişelie, numai să-şi atingă scopul.

- Vreţi exemple? Citiţi Scripturile, observaţi viaţa! Ahab, pentru
a-şi lărgi hotarul moşiei, îl ucide pe bietul Nabot şi-i răpeşte grădina
părintească, luda îl vinde pe învăţătorul său pentru treizeci de arginţi.
Anania şi Safira îi înşeală pe Sfinţii Apostoli. Gândiţi-vă apoi ce-i face pe atâţia oameni din zilele noastre să fie necinstiţi, să fure, să trădeze, să-şi vândă fraţii, prietenii, să exploateze fără milă, să oprească plata dreaptă a lucrătorilor? Şi veţi vedea că la temelia tuturor acestor crime sociale stă lăcomia. Sau, cum scria acelaşi Apostol Pavel către Timotei: *„Rădăcina tuturor răutăţilor este iubirea de argint"* (1 Timotei 6, 10).

- însă răul cel mai mare, izvorât din patima de care vorbim astăzi, este că lăcomia îl îndepărtează pe om de Dumnezeu. Lucru firesc! Dacă cineva râvneşte să dobândească lumea, n-are vreme să se preocupe de cele mai presus de lume. Avuţia îi devine un fel de idol. Ce nevoie să-L adore sau să se închine lui Dumnezeu pe Care nu-L vede, dacă omul are banul pe care-l vede, îl pipăie, îl numără?

Dacă omul e mereu nemulţumit de ceea ce are şi se munceşte să adune bani, să cumpere pământ, să ridice case noi, el nu urmăreşte altceva decât să-şi asigure un mic paradis aici jos. Aşa unul n-ar vrea să moară niciodată, fiindcă, având de toate, ar putea să spună ca nesăţiosul din Evanghelie: *„Suflete, ai multe bunătăţi: mănâncă, bea şi te veseleşte!”*

- Spuneţi-mi, acum, se poate mântui un astfel de om? Cu neputinţă! Mântuirea se câştigă prin lepădarea de bunurile acestei lumi, prin jertfă faţă de aproapele, prin iubirea lui Dumnezeu. Dar dacă „dumnezeul” lacomului e pântecul, dacă „religia” sa e îmbogăţirea şi dacă „raiul” său e mâncare şi băutură, un astfel suflet e lepădat, e pierdut, după cuvântul Scripturii care zice: *,JLacomul, care este închinător de idoli, nu are moştenire în împărăţia lui Dumnezeu”* (Efeseni 5, 5).

- Fraţi creştini,

- Pentru toate acestea, vă îndemnăm, în numele Domnului nostru

Iisus Hristos, să nu vă lăsaţi biruiţi de lăcomie. *„Vedeţi de vă feriţi de lăcomie!”* (Luca 12, 15).

- Munciţi, faceţi-vă datoria! Câştigaţi cele de trebuinţă traiului

zilnic! Dar, luaţi seama: având hrană peste măsură, puteţi să vă pierdeţi sufletul. Iar drept încheiere la cele spuse astăzi, ascultaţi

- o istorioară a unui mare scriitor rus din veacul trecut, Leon Tolstoi.

Istorioara poartă titlul *„Cât pământ îi trebuie unui om*

- într-un sat trăia un ţăran înstărit cu numele Pahomie. Acesta auzi că în ţinutul başchirilor se poate cumpăra cu o mie de ruble

atâta pământ cât poate un om măsura cu picioarele într-o zi. Se duse omul la başchiri şi făcu târgul cu căpetenia ţinutului care îl lămuri astfel: *„Omule! Pentru o mie de ruble vei primi un hotar cât îi putea cuprinde cu paşii de dimineaţa până seara. Dar bagă seamă, când va apune soarele, trebuie să ajungi exact la locul de unde ai pornit, altfel nu-ţi dau nimic, pierzi şi banii şi pământul!”* 196

Fraţi creştini,

- Pahomie se învoi şi plecă de dimineaţă de pe vârful unui deal.
Merse voios, încântat de frumuseţea locului. „*Ce (ară mândră!* zicea el. *Ce locuri mănoase!”...*

- Soarele se ridică în înaltul cerului, căldura deveni dogoritoare.
Omul nu se opri nici să răsufle, nici să mănânce. Păşea grăbit, fără oprire, flămând, cu sudorile broboane pe obraz, ca să poată cuprinde
cât mai mult teren. în sfârşit, când se hotărî să încheie măsura locului îşi dădu seama că locul de pornire era foarte departe, iar soarele se lăsa spre asfinţit.

- *„Trebuie să mă grăbesc, ca să nu păgubesc”,* zise Pahomie, şi începu să alerge spre dealul din zare. Dar drumul era greu, puterile slăbite şi soarele cobora parcă mai grăbit ca de obicei.

- Omul îşi adună cele din urmă puteri, alergă de zor, cu ochii mereu la soare. Şeful başchirilor îi făcea semn cu mâna de pe vârful colinei.

- *„Vai, să nu pierd pământul!... Mai am de urcat doar câteva zeci de metri”...* Inima lui Pahomie bătea să-i spargă pieptul, iar prin plămâni parcă îi pătrundeau cuţite ascuţite.

- Soarele s-a ascuns după zări. Cu cea din urmă putere omul ajunse pe culmea dealului, se aruncă să atingă cu mâna semnul de plecare... însă, vai! Sângele îl înăbuşi pe nas şi pe gură, răsuflarea

i se curmă şi viaţa lacomului se stinse în ceasul când socotea că s-a îmbogăţit.

- Atunci, căpetenia başchirilor, care putea să fie însuşi diavolul,
dând o lopată unei slugi, îi porunci cu un râs batjocoritor: „*Vezi de sapă o groapă de doi metri de lungă şi un metru de iată, căci atâta pământ îi trebuie unui om ”.*

- Fraţilor, feriţi-vă de patima lăcomiei! Orice faceţi, orice

plănuiţi
să împliniţi, cugetaţi la pilda nebunului din pilda Mântuitorului şi gândiţi-vă că, la urma urmei, toată agoniseala voastră se va încheia într-o groapă de doi metri de lungă şi un metru de iată!

\- AMIN!

Fraţi creştini,

- DUMINICA a 27-a DUPĂ RUSALII
(Datoriile credincioşilor faţă de Sfânta Biserică)

- în lume a fost totdeauna o luptă între bine şi rău, între adevăr
şi minciună, între credinţă şi necredinţă. Câteodată, această împotrivire e mai potolită, alte oii mai crâncenă. Fiecare veac poartă
semnul său particular în atitudinea sa faţă de Dumnezeu şi cele mai presus de lume.

- Ceea ce caracterizează vremea noastră în latura religioasă este
nepăsarea, răceala în lucrurile credinţei, secularismul sau alipirea pătimaşă faţă de lumea prezentă şi văzută. Credincioşii nu mai sunt creştini decât doar după nume. în loc să formeze o armată sfântă, unită sub un singur drapel şi însufleţită de glasul unui singur
Comandant, creştinii de azi sunt reci în cele duhovniceşti, ca nişte sloiuri de gheaţă. Mai rău: unii dintre ei se leapădă cu totul de Stăpânul Hristos, apucă armele răutăţii şi răstignesc cu păcatele lor, a doua oară, pe Cel ce S-a jertfit odată pentru dânşii...

- Amarnic se tânguia în vremea Legii vechi Dumnezeu prin gura proorocului Isaia, când zicea: ,discuită cerule, şi ia aminte, pământule, că Domnul grăieşte: hrănit-am feciori şi i-am crescut, dar ei s-au răzvrătit împotriva Mea. Boul îşi cunoaşte stăpânul..., dar Israel nu Mă cunoaşte... Ei au părăsit pe Sfântul lui Israel, întorcăndu-l spatele” (Isaia 1, 2^4).

- Nouă ni se pare că o tânguire ca aceasta ar trebui s-o facă Biserica noastră împotriva multora dintre membrii ei. Când vede că unii nu vor să primească şi să împlinească învăţătura lui Hristos, când vede cum în comunităţile creştine a slăbit credinţa şi s-a stins cu totul frica de Dumnezeu, când observă că o seamă de membri ai săi părăsesc legea strămoşească şi

trec în rândurile celor ce o defaimă, Maica noastră duhovnicească ar trebui să împrumute plângerile proorocului Isaia şi să strige cu durere: *„Vai, am hrănit şi am crescut copii care se răzvrătesc împotriva mea”...*

Fraţi creştini,

- într-o situaţie ca aceasta, nu ne este permis să ne descurajăm sau să tăcem. Credem şi cunoaştem că Sfânta noastră Biserică este un aşezământ dumnezeiesc, o cetate tare, zidită pe stâncă şi nici porţile iadului nu o vor birui. Dar avem datoria să păzim cu grijă turma lui Hristos. ca oile Sale să nu se risipească ori să fie sfâşiate de lupii răpitori.

- De aceea, în numele adevărului şi al dreptăţii, vom vorbi mereu şi nădăjduim că vorbirea noastră, întărită cu puterea Duhului Sfânt, va aduce roadă folositoare.

- în această Duminică vom arăta pe scurt care sunt îndatoririle credincioşilor faţă de Sfânta Biserică.

- Fraţilor,

- Cugetând profund asupra istoriei neamului românesc, marele Eminescu a declarat că Biserica Ortodoxă este Maica spirituală a poporului nostru. Titlu cu totul justificat, deoarece Biserica a născut din nou, prin apă şi prin Duhul Sfânt, pe fiii acestui neam.

- Abia apărut-am pe lume şi Biserica a fost aceea care, prin Sfântul Botez, ne-a născut a doua oară şi ne-a altoit pe buciumul vieţii, pe tulpina Hristos. Prin Botez, am devenit membri vii a trupului lui Hristos, neam sfânt şi preoţie împărătească (I Petru 2, 9).

- După ce am crescut mai mari, aşezământul mântuirii oamenilor a folosit tot felul de mijloace duhovniceşti pentru a ne ajuta să creştem în Hristos, să-L cunoaştem şi să-I urmăm poruncile dumnezeieşti. Din gura părinţilor trupeşti, am învăţat să ne rugăm şi să ne ferim de întinăciunea păcatului. Din rostul preoţilor, am învăţat cum să ne comportăm în lume ca să dobândim pacea şi fericirea.

- Când am intrat în viaţa de familie, Biserica a fost aceea, care,
prin Taina Sfintei Cununii, ne-a sfinţit căsătoria, prin harul lui Dumnezeu. Ca o maică devotată bunei stări a copiilor săi, Sfânta Biserică, în mijlocul necazurilor cu care este amestecată viaţa noastră pământească, ne-a mângâiat şi ne-a întărit întru răbdare. Chiar când nu vom mai aparţine lumii celor vii, slujitorii Bisericii vor face rugăciuni pentru odihna sufletelor noastre.

- Cum vom răsplăti maicii noastre sufleteşti pentru toate aceste
daruri şi binefaceri? Prin dragoste. Ca fii ai Bisericii dreptmăritoare,

- avem datoria sfântă s-o iubim pe aceea care ne-a născut şi ne-a
zidit întru Hristos, pe maica noastră spirituală.

- Este impresionant jurământul pe care psalmistul îl făcea în vremea lui cetăţii sfinte: „De te voi uita, lerusalime, uitată să fie dreapta mea. Să se lipească limba mea de grumazul meu, de nu-mi voi aduce aminte de tine" (Psalm 136, 5-6).

- iată ce legământ sfânt ar trebui să facă fiecare creştin ortodox
cu Biserica sa. Să n-o uite niciodată, să facă din ea culmea bucuriei şi fericirii. Ierusalimul era o cetate cu zidiri şi cu un templu în care se aduceau lui Dumnezeu jertfe de animale şi de grâne. Biserica creştină ortodoxă este trupul lui Hristos, este însuşi Hristos Care îi sfinţeşte şi îi mântuieşte pe cei ce cred în El şi-L urmează. Deci, ea trebuie iubită şi sprijinită cu o dragoste fară egal; deoarece dragostea se cere dovedită prin fapte, vă vom arăta câteva chipuri prin care puteţi mărturisi ataşamentul vostru faţă de Sfânta Biserică.

- Datoria cea dintâi a unui bun credincios este să cerceteze casa
lui Dumnezeu, să participe în Duminici şi sărbători la sfintele slujbe.

- Scrie într-o carte un bun duhovnic al unei mănăstiri din Transilvania: „Biserica Ortodoxă este o Biserică a sfintelor slujbe, a Liturghiei, o Biserică preamăritoare de Dumnezeu, cu preoţie şi cu mijlocire preoţească. Credinciosul dreptmăritor, la Sfânta Liturghie, împreună cu îngerii, aduce laudă Sfintei Treimi, se împărtăşeşte de binecuvântări cereşti, trăieşte pe pământ clipe din împărăţia lui Dumnezeu... Consider că cineva nu poate fi ortodox fără să nu ia parte la sfintele slujbe” (Arhim. Teofil).

- Cu adevărat! Precum o mlădiţă de pom roditor, pentru a aduce
flori şi fructe, trebuie să-şi tragă viaţa din tulpină, aşa un fiu al Bisericii trebuie să participe, *„cu frică de Dumnezeu”,* cu credinţă

şi cu dragoste, la dumnezeieştile Liturghii şi să se împărtăşească des cu Sfintele Taine.

- Altă obligaţie a credincioşilor este aceea de a asculta de învăţătura părinţilor lor sufleteşti care sunt episcopii şi preoţii.

- Când i-a trimis în lume pe Sfinţii Apostoli ca să înveţe neamurile
Evanghelia Sa, Iisus i-a întărit cu o putere fară seamăn: **,r***Datu-Mi-s-a*
toată puterea în cer şi pe pământ", a zis Mântuitorul. *„Deci, mergeţi şi propovăduiţi Evanghelia la toată zidirea... Cine vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă"* (Matei 28, 18; Luca 10, 16).

- Vedeţi ce mare autoritate s-a dat slujitorilor sfinţiţi? Cuvântul Bisericii este aşadar cuvântul lui Hristos, poruncile Bisericii arată voia lui Dumnezeu, care, prin gura preoţilor şi cu asistenţa Sfântului Duh, reprezintă adevărurile de mântuire.

- De aceea, şi Apostolul neamurilor, Sfântul Pavel, scria într-o epistolă de a sa către credincioşii tuturor vremurilor: *„Ascultaţi pe conducătorii voştri şi vă supuneţi lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre”* (Evrei 13, 17).

- Prin urmare, în scopul descoperirii adevărurilor de credinţă, pentru a primi lumina cerească şi a ieşi din nedumeririle şi îndoielile care uneori se strecoară în suflete, trebuie ascultat glasul Sfintei Biserici. *„Cine nu ascultă de Biserică să-ţi fie ca un păgân şi vameş”,* a zis Domnul Hristos (Matei 18, 17).

- Datoria ascultării este de mare importanţă pentru vremea noastră. Ivitu-s-au în anii din urmă în ţara noastră o seamă de creştini care susţin că, pentru a cunoaşte adevărul în materie de credinţă, oamenii trebuie să aibă la îndemână Biblia. S-o citească mereu şi să aleagă din paginile ei tot ce trebuie de crezut şi de înfăptuit în vederea dobândirii vieţii de veci. Este o credinţă cu totul greşită, susţinută de sectari.

- Adevărat este că Biblia este cartea ce cuprinde cuvântul lui Dumnezeu. Dar ea nu conţine tot ce a descoperit Cel de sus pentru mântuire. Căci sunt şi alte multe lucruri care nu apar în cărţile Scripturilor şi care se cer împlinite pentru a câştiga împărăţia cerurilor.

- Apoi, Biblia cuprinde „lucruri cu anevoie de înţeles, pe care cei neştiutori le răstălmăcesc spre pierzarea lor” (II Petru 3, 16).

- Am putea asemăna Biblia cu o farmacie, bogată în tot felul

de
medicamente bune pentru vindecarea bolilor. însă ştim că nu orice om de pe stradă are dreptul şi priceperea necesară de a intra în farmacie şi de a-şi lua medicamentele de care are nevoie. Pentru distribuirea lor sunt farmaciştii, oameni pricepuţi în profesiunea lor, care ştiu ce să dea oamenilor, ca să fie ajutaţi în bolile şi slăbiciunile lor.

- Aşa e şi cu Sfânta Scriptură. Nu orice creştin poate tălmăci înţelesurile ei adânci. Şi pentru asta sunt necesare persoane cu pregătire specială, cu chemare de la Dumnezeu. Aceşti chemaţi sunt preoţii Bisericii.

- Fericitul Augustin, unul dintre cei mai luminaţi episcopi ai creştinismului, susţinea că el nu ar Fi dat crezare Sfintei Evanghelii dacă nu l-ar fi înduplecat autoritatea Bisericii. Iar părintele acela a avut dreptate.

- Căci fără mărturia Bisericii - stâlpul adevărului, cine îmi garantează că această carte cuprinde învăţătura lui Hristos?

- Cine mă poate asigura că ediţia ce-o am în faţă este expresia fără greşeală a textului original? Cine mă poate convinge că în locurile adânci înţelesul este acesta şi nu celălalt?

- O, câte suflete nu s-au rătăcit înţelegând fals unele locuri
scripturistice!... Oare, nu Scriptura a dat naştere la ereziile din trecut, la toate sectele din timpul de faţă? Oare, nu mândria multora şi refuzul lor de a asculta de Biserică au dezbinat pe fiii neamului nostru în zeci de bisericuţe, sfâşiind în zeci de bucăţi cămaşa cea alcătuită dintr-o singură bucată a lui Hristos? Fără îndoială că da!

- Priveliştea aceasta tristă a unui creştinism dezbinat şi împărţit
în nenumărate confesiuni este semnul neascultării de însuşi Mântuitorul, Care, la Cina cea de Taină, s-a rugat Părintelui ceresc *„ca toţi să fie una”* (loan 17, 21).

- De aceea, pentru a păstra unitatea de credinţă, pentru a spori dragostea între toţi ucenicii Domnului Iisus, avem datoria sfântă de a asculta de Biserică, precum copiii trupeşti într-o familie cinstesc şi se supun părinţilor lor.

- O altă mare îndatorire pe care o aveţi faţă de Biserică este s-o
apăraţi şi s-o sprijiniţi.

- După învăţătura Sfântului Apostol Pavel şi a Sfinţilor

Părinţi,
Biserica este un mare trup duhovnicesc. Acest trup este alcătuit dintr-un Cap care este Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, şi din membre, care sunt credincioşii botezaţi.

- Precum în trupul omenesc fiecare mădular lucrează pentru bunăstarea întregului organism şi contribuie la apărarea lui de microbii şi primejdiile ce-i ameninţă existenţa, aşa în viaţa Bisericii,
fiecare membru se cuvine să conclureze la binele întregului aşezământ şi să ia atitudine hotărâtă împotriva batjocoritorilor şi defăimătorilor lui. Se cere ca mirenii să se opună ca un zid puternic la atacurile vrăjmaşilor din afară.

- Fraţilor, fiţi garda de onoare a sfintei mirese a lui Hristos! Apăraţi Biserica împotriva glumelor batjocoritoare, împotriva

- insultelor care se aduc clerului, împotriva atacurilor celor rătăciţi!
Aceasta trebuie să fie un chip de mărturisire a credinţei, un mijloc de ataşament faţă de Hristos. Căci a zis Domnul: „*Cine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor şi Fiu! Owrlui va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu”* (Luca 12, 8).

- în sfârşit, credincioşii au obligaţia să sprijine acţiunile Bisericii
pentru ajutorarea săracilor, pentru îngrijirea bolnavilor, pentru construirea şi repararea lăcaşurilor de preamărire a lui Dumnezeu. Iar ceea ce se cere în chip deosebit este să trăiască o viaţă sfântă şi curată, după voia Celui ce ne-a creat după chipul şi asemănarea Sa; să fie modele cuceritoare.

- Un mare apologet creştin din veacul IV, care pe vremea împăraţilor prigonitori lua apărarea creştinilor, se adresa păgânilor şi zicea: „Priviţi cum trăim! In mijlocul nostru nu veţi ajla cazuri de desfrănare, de necinste sau nedreptate. Noi îi iubim pe toţi, deşi suntem prigoniţi şi dejăimaţi. Noi binecuvântăm şi facem bine tuturor. Judecaţi, aşadar, din viaţa ce o ducem, ce sfântă este credinţa noastră”...

- Aşa vorbea părintele bisericesc Tertulian. Iar priveliştii oferite
de creştini, păgânii nu puteau rezista. Când vedeau la ucenicii lui Iisus atâta credinţă eroică, atâta dragoste şi curăţire în moravuri, sfârşeau pin a recunoaşte adevărul creştinismului şi îmbrăţişau credinţa lui Hristos.

- Fraţilor, faceţi să reînvie acele vremuri de glorie ale Bisericii
noastre! Aşa să lumineze faptele voastre înaintea oamenilor, încât văzând ei felul vostru de vieţuire, să-L preamărească pe Dumnezeu.

- AMIN!

- LA DUMINICA a 28-a DUPĂ RUSALII
(Ospăţul credinţei)

- Iubiţi creştini,

- Un om a făcut un ospăţ mare şi a chemat din vreme pe prietenii
săi ca să cineze cu dânsul. Când au fost toate gata, a trimis pe sluga sa ca să-i poftească la masă. Dar cei chemaţi, parcă ar fi fost sfătuiţi, au început să se scuze că nu pot veni. Unul şi-a cumpărat ţarină, altul cinci perechi de boi, al treilea tocmai îşi luase nevastă...,
aşa că fiecare a găsit un motiv ca să refuze invitaţia. Atunci, stăpânul
casei, mâniindu-se, a trimis pe sluga sa pe la răspântiile cetăţii ca să cheme pe săraci, pe ciungi, pe orbi, pe şchiopi: *„Adă-i aici, ca să mi se umple casa, căci vă spun că niciunul din cei poftiţi nu va gusta din cina mea"* (Luca 14, 23-24).

- Un fapt asemănător se întâmplă şi în vremea noastră. Există în Biserica noastră un bogat ospăţ duhovnicesc, pregătit de însuşi Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Este ospăţul credinţei, la care se oferă hrană pentru sufletele omeneşti. Se oferă lumina adevărului pentru raţiune, mângâiere fără seamăn pentru inimă, putere biruitoare asupra tuturor încercărilor vieţii. *„Veniţi!”,* zice Iisus prin gura slujitorilor Bisericii Sale. *„ Veniţi către Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi!”.*

- Dar oamenii nu urmează acestei iubitoare chemări. Ca şi în pilda Sfintei Evanghelii de azi, ei găsesc fel de fel de scuze. Unii spun că nu pot primi învăţătura creştină pentru faptul că ea conţine afirmaţii care stau în contrazicere cu dreapta judecată a raţiunii. Alţii susţin că mângâierile religiei sunt amăgiri deşarte, că nădejdile
credincioşilor sunt fără temei. Alţii, în fine, învinovăţesc creştinismul că se ocupă prea mult de lumea de dincolo şi că nu are nici-o înţelegere pentru viaţa prezentă.

- Şi, astfel, bisericile sunt adesea goale, cei mai mulţi nu arată nici un interes faţă de învăţăturile religioase, o parte din intelectuali stau deoparte, iar credinţa îşi găseşte preţuire mai mult în straturile de jos ale poporului.

- Această situaţie ar putea descuraja pe mulţi din cei ce au mai rămas credincioşi Domnului Hristos. Văzându-se puţini la număr, ei ar înclina să creadă că adevărul e de partea celor mulţi ce stau deoparte. Observând dispreţul cu care sunt priviţi, credincioşii devotaţi s-ar putea îndoi în convingerile lor şi în puţină vreme să se ruşineze a se declara mărturisitori ai unei religii care îmbrăţişează mai mult pe ciungi, pe orbi şi pe şchiopi, care pare a fi bună doar pentru bătrâni, pentru cei simpli şi săraci.

- Ei bine, astăzi dorim să spulberăm orice îndoială de acest fel, orice sfială. Mai mult, vrem să insuflăm în sufletele credincioase curajul şi un sentiment de legitimă mândrie.

- Fraţi creştini, nu vă temeţi! Nu vă intimidaţi de mulţimea zgomotoasă a necredincioşilor. Ei sunt totuşi mai puţini decât marea masă a poporului credincios. Adevărul Evangheliei este tot ce poate fi mai înţelept, mai în acord cu mintea sănătoasă. Autoritatea căreia ne supunem este cea mai mare şi mai temeinică instituţie din toate câte există. învăţăturile sublime cărora ne conformăm ne înalţă, sunt cea mai scumpă garanţie a morali'ăţii, a păcii şi a fericirii omeneşti.

- îngăduiţi-ne, aşadar, în cele următoare să facem ceea ce primii păstori ai Bisericii făceau înaintea turmei lor: apărarea credinţei în Iisus Hristos împotriva necredincioşilor, pentru mângâierea şi întărirea celor ce cred.

- Iubiţi credincioşi,

- Cel dintâi titlu de glorie al religiei noastre ne arată că ea este cea mai folositoare dintre toate religiile pământului. Ea îşi are rădăcinile înfipte în începuturile neamului omenesc.

- Cei dintâi oameni s-au închinat aceluiaşi Dumnezeu ca şi noi,
I-au înălţat altare, I-au adus jertfe, au aşteptat de la Dânsul răsplata binelui şi pedeapsa neascultării faţă de El.

- De la primii părinţi ai omenirii, credinţa s-a păstrat prin predanie din tată în fiu, de-a lungul veacurilor, s-a fixat în scris prin Moise şi profeţi, s-a desăvârşit prin Iisus Hristos, s-a răspândit prin Apostoli, s-a continuat, din generaţie în generaţie, până la noi.

- Gândiţi-vă, pe de altă parte, la numărul nesfârşit de aşezăminte,
de religii, de secte, de curente filozofice, de domnii. Socotiţi-le

- durata. Toate trăit-au un anumit număr de ani, apoi s-au pierdut,
s-au nimicit. Unde sunt zeităţile Egiptului? Unde sunt ucenicii lui Socrate sau Platon? Ce s-a ales din imensa împărăţie a lui Alexandru
Macedon sau din victoriile lui Napoleon, sau din marea faimă a lui Stal in?

- Din toate rămas-a doar o slabă amintire. Ce frumos e, fraţilor,
să vedem că singură credinţa noastră se menţine de la începutul lumii, supravieţuieşte tuturor instituţiilor seculare, învinge toate piedicile şi prigoanele şi nu poate fi ştearsă din inimile omeneşti.

- Credincioşii au fost mereu asupriţi, persecutaţi de puterile cele mai mari ale lumii. Cu toate acestea, ei s-au menţinut în mijlocul atâtor prefaceri şi potrivnicii, în vreme ce superstiţii, imperii
şi doctrine false s-au prăbuşit în noaptea din care au ieşit.

- Nu poate fi braţ omenesc acel ce a păstrat-o. Această istorie de două mii de ani dovedeşte puterea lui Dumnezeu, puterea adevărului. Dacă este în lume o religie adevărată, ea trebuie să fie mai veche decât toate. întrucât religia ţine de natura omului, ea trebuie să se fi născut odată cu dânsul. Ori, iată prima trăsătură a religiei creştine, care o deosebeşte de toate superstiţiile şi sectele: este cea mai folositoare din lume.

- Al doilea titlu de mândrie al creştinismului este că el propovăduieşte o învăţătură din cele mai minunate.

- Ideea noastră despre Dumnezeu e sublimă. în vreme ce păgânii
adorau chipuri cioplite din lemn şi piatră, se închinau la dobitoace, la copaci şi la corpuri cereşti, în vreme ce necredincioşii pun la începutul istoriei lor întâmplarea oarbă, noi creştinii credem într-un

Dumnezeu, Care e spirit, Care umple lumea de puterea, de înţelepciunea, de bunătatea şi dreptatea Sa.

- Aflaţi aiurea, dacă puteţi, idei mai înalte despre divinitate, ca
cele pe care ni le dau Scripturile noastre. Dacă deasupra noastră este o Fiinţă supremă şi veşnică, Ea trebuie să fie aşa cum ne-o înfăţişează religia noastră: Părinte al tuturor lucrurilor, Ocârmuitor al lumii, Făcătorul binelui, răzbunător al păcatului, iubire nesfârşită.

- Nu mai puţin măreaţă este învăţătura creştină despre om. Noi
afirmăm că omul este un copil al lui Dumnezeu, zidit după chipul şi asemănarea Sa. Această făptură este înzestrată cu inteligenţă, cu libertate, cu suflet nemuritor. Omul, prin jertfa lui Hristos, este

- răscumpărat din robia păcatului şi după moarte este chemat să intre
într-o comuniune de iubire cu Dânsul, să se bucure de o fericire veşnică.

- Oare, poate fi ceva greşit a crede în astfel de învăţături? Este,
oare, mai folositor pentru om a se socoti de aceeaşi natură cu animalele? Şi, totuşi, sunt necredincioşi care îşi închipuie că e mai onorabil pentru dânşii să se convingă că sunt coborâtori din neamul maimuţelor, creaturi fară suflet nemuritor, fără nădejde, fără alt scop, pentru a se scufunda în plăcerile vieţii prezente, pentru ca apoi să piară fără urmă ca vieţuitoarele necuvântătoare. Spuneţi-mi dacă un om cu mintea sănătoasă ar putea găsi un motiv de mândrie să adere la aceste nebunii?

- „în ce mă priveşte, zicea odinioară Sfântul Ambrozie necredincioşilor din vremea sa, mă simt onorat să cred în adevărurile creştine atât de onorabile pentru om, să aştept făgăduinţe atât de mângâietoare. Voi ziceţi că mă pot înşela aşteptând să ajung cu drepţii în sânul lui Dumnezeu? Vreau mai bine să mă înşel decât să cred că sunt de aceeaşi natură cu dobitoacele. îmi este o greşeală scumpă, de care nu vreau să mă lipsesc!"

- Mai departe: dacă religia creştină este glorioasă cu privire la
făgăduinţele ce le propune pentru viitor, ea este şi o mare binefacere
cu privire la viaţa prezentă.

- închipuiţi-vă, iubiţilor, un om care să urmeze întru totul Sfanta
Evanghelie a lui Hristos. Veţi admite că nu poate fi ceva mai mare pe pământ. Credinciosul priveşte autoritatea ca fiind rânduită de Dumnezeu şi se supune ei nu numai de frică, ci din îndemnul conştiinţei. Credinciosul iubeşte pe toţi oamenii şi le face bine. El este stăpân pe toate dorinţele sale şi trăieşte cumpătat. El e smerit şi răbdător, iertător la ocări şi jigniri, credinciosul e simţitor la

nenorocirea aproapelui şi e paşnic cu toată lumea. în mijlocul bogăţiilor e darnic, în vremea necazurilor e neclintit şi senin. El iartă fără să se îngâmfe, el suferă fără să se plângă.

- Credinţa face, astfel, buni cetăţeni, caractere ferme, stăpâni înduraţi, oameni cinstiţi, prieteni adevăraţi. Ea singură asigură credincioşia în viaţa de căsătorie, pacea în familii, liniştea în mijlocul popoarelor. Morala creştină opreşte nu numai furtul, ci şi poftirea averii străine. Ea osândeşte nu numai desfrânarea, ci şi

- ochiul poftitor. Ea ne cere să facem bine celor ce ne fac rău, să binecuvântăm pe cei ce ne blesteamă. să n-avem decât o inimă, un suflet cu toţi semenii noştri.

- Daţi-ne un stat, o naţiune, un popor alcătuit din oameni de soiul acesta! Doamne, ce pace, ce fericire, ce icoană a cerului pe pământ!... Toate gloriile lumii nu pot da omului un grad mai înalt de măreţie ca acela pe care-l dă o credinţă trăită, împlinită, înfăptuită.

- in sfârşit, pentru noi, credinţa este o mândrie pentru modelele pe care ni le înfăţişează. *,y4duce(i-vă aminte de Avraam, de Isaac, dc Iacov",* ziceau altădată iudeii copiilor lor. Amintiţi-vă de sfinţii bărbaţi care v-au păşit înainte, spunea Apostolul Pavel credincioşilor, după ce le-a înşirat din secol în secol paginile minunate ale istoriei lor (Evrei 13, 7).

- Un astfel de îndemn vă adresăm şi noi, creştinilor! Amintiţi-vă de marii oameni care au trăit în sânul religiei noastre. Lăsaţi să treacă prin cugetele voastre împăraţii şi domnitorii evlavioşi, ierarhii luminaţi, mucenicii biruitori, sfinţii care au trăit ca îngerii, fecioarele atât de curate şi statornice, gânditorii celebri, faimoşii oameni de ştiinţă care au crezut în Dumnezeu. Amintiţi-vă de voievozii noştri iubitori de Dumnezeu şi ctitori de biserici şi mănăstiri. Ce nor de strălucire! Ce piscuri de lumină!...

- Cum \ -aţi putea ruşina să călcaţi pe astfel de urme celebre?

Puneţi, pe deoparte, toţi oamenii mari pe care i-a dat creştinismul în cursul veacurilor, iar pe de alta, neînsemnatul număr de suflete negre şi disperate pe care le-a produs necredinţa. Asemănaţi pe

Avraam, pe Iosif, pe Moise, pe David, pe Pavel, pe loan Gură de Aur, pe toţi drepţii vremii vechi şi noi, puneţi-i alături de Cain, de Iuda, Nero, Voltaire sau Stalin, cu necredincioşii lumii moderne. Spuneţi dacă puteţi face această comparaţie. Şi apoi spuneţi-ne dacă nu vă e în cinste să staţi alături de reprezentanţii binelui şi adevărului şi perfecţiunii omeneşti.

- Cum ar putea un om întreg la minte să-şi ia drept călăuză şi modele pe reprezentanţii urii, ai răzbunării şi plăcerilor josnice, pe monştrii ale căror nume stârnesc groaza? Ah, zicea Sfântul Ieronim într-o situaţie asemănătoare, de mă socotiţi în greşeală, este o mândrie pentru mine să rătăcesc cu astfel de călăuze.

- Pentru toate acestea, închei cu cuvintele proorocului Isaia: Jntăriţi-vă mâini slăbănogite şi genunchi care se clatină. Spuneţi celor slabi de inimă: fiţi tari şi nu vă temeţi” (Isaia 35, 3-4),

- A fi creştin, a te numi ucenicul lui Hristos, departe de a fi un
semn de înapoiere, de sărăcie spirituală, un lucru ruşinos, este un titlu de superioritate, de nobleţe, de adevărată glorie omenească.

- De aceea, veniţi la cina Domnului! Ospătaţi-vă din plin din bunătăţile minunate ale credinţei! Trăiţi după cum vă învaţă Biserica
şi veţi fi fericiţi atât în viaţa aceasta, cât şi în cea de dincolo!

- AMIN!

- LA DUMINICA a 29-a DUPĂ RUSALII
(Cum să ne spovedim?)

- Fraţi creştini,

- După ce l-a lăsat pe ucenicul său Timotei să păstorească în Efes, Sfântul Apostol Pavel a continuat să-l povăţuiască asupra marilor sale îndatoriri preoţeşti. Sfaturile şi poruncile duhovniceşti

i le dădea prin epistola în care noi până astăzi găsim admirabile călăuze pastorale.

- Iată una din acestea: „Unui slujitor al Domnului i se cere să fie blând cu toţi, destoinic să dea învăţătură, meşter să dojenească cu blândeţe pe cei ce stau împotrivă ca doar le-o da Dumnezeu pocăinţă spre cunoaşterea adevărului şi, aieşi fiind de El din nou la viaţă, ca să facă voia lui Dumnezeu, să se trezească din cursa diavolului" (II Tim. 2, 24 şi urm.).

- Poruncii acesteia căutăm să ne conformăm noi preoţii ca, la rândul nostru, să vă trezim, prin cuvântul lui Dumnezeu, la o viaţă nouă, duhovnicească şi să vă scoatem din nenumăratele curse pe care diavolul le întinde.

- Iar scopul cel mai înalt al lucrării Bisericii de azi nu poate fi diferit de cel al Bisericii de pe vremea Sfântului Apostol Pavel. El este pocăinţa, adică întoarcerea de pe căile păcatului la izvorul fericirii şi al adevărului.

- Astăzi, vă vom învăţa chipul cum să vă spovediţi. Dinainte vă
putem anunţa că o mărturisire bună trebuie să fie: a) bine pregătită; b) sinceră; c) cu hotărâre de îndreptare.

- Fraţi creştini,

1. Orice lucrare importantă, pentru a fi săvârşită cu succes, are nevoie de o pregătire. Ca să zideşti o casă, din vreme trebuie să te îngrijeşti de o parcelă corespunzătoare, de material, de bani, de un meşter iscusit. Ca să treci un examen, multă vreme înainte trebuie să studiezi. Tot aşa, trebuie să te pregăteşti când pleci la drum lung... Cine neglijează pregătirile, riscă să se facă de ruşine, să nu-şi atingă scopul propus.

- Putem spune că mărturisirea păcatelor e un lucru mare de tot,
un fel de *„înviere din morţi”*. E vorba de a ieşi din întuneric la
210

- lumină, din moarte la viaţă. După ce vreme îndelungată ai stat
departe de casa părintească, la fel ca fiul risipitor, şi ai risipit averea sufletului tău cu beţivii şi desfrânatele, după ce te-ai despărţit
cu voie de iubirea Tatălui, prin spovedanie poţi să obţii iertarea, să te cureţi de noroiul păcatului, iar în locul zdrenţelor, să primeşti haina de fiu al împărăţiei lui Dumnezeu.

- Pentru a te învrednici de aşa daruri, trebuie să te pregăteşti cu
multă grijă. Fiul desfrânat din pilda Mântuitorului, multă vreme înainte de a porni spre casă, *‚ji-a venit întru sine”,* s-a întristat adică de starea de decădere în care ajunsese şi şi-a fixat în minte ce cuvinte va rosti către Tatăl său: *„Tată, greşit-am împotriva cerului şi înaintea ta...”* (Luca 15, 18).

- Aşa se cuvine să facă fiii Bisericii când vin la scaunul de mărturisire: să-şi vadă starea de decădere în care au ajuns, de departe
să-şi moaie inima, să se îmbrace în haina umilinţei şi a părerii de rău şi să gândească la ce vor avea de grăit. La aceasta ne îndeamnă şi Sfântul Apostol Pavel când zice: *„Pe voi înşivă încercaţi-vă, dacă sunteţi în credinţă. Pe voi cercetaţi-vă”* (II Cor. 13, 5).

- E nevoie de o amănunţită cercetare a stării sufleteşti.

- Odată, proorocul lezechiel, pe când se afla în robia chaldeeană,
a fost răpit cu duhul şi dus la templul din Ierusalim. Acolo a văzut o uşă deschisă. Un înger i-a zis: *„Fiul omului! Sapă în perete!... Intră şi vezi urâciunile dezgustătoare pe care le fac oamenii aceştia aici”* (lezechiel 8, 8-9).

- Proorocul săpat o gaură mai largă, a privit şi a văzut fărădelegile cele mai mari săvârşindu-se de iudei: animale necurate şi idoli, cărora li se aduceau jertfe şi tămâie.

- Găsim că ceea ce a făcut lezechiel la templul din Ierusalim, trebuie să facem şi noi la „templul” fiinţei noastre. Să săpăm în

perete! Să privim cu atenţie la cele ce s-au petrecut în sufletele noastre, în‘viaţa noastră, şi vom vedea urâciuni îngrozitoare.

- Vedea-vom cum, în loc să slujim lui Dumnezeu, am slujit idolilor mândriei, ambiţiei, lăcomiei, poftelor trupeşti. Căutând bine,
vom vedea poruncile Domnului călcate în picioare. Ne vom aduce aminte de cuvintele deşarte pe care le-am vorbit împotriva credinţei,
a dragostei, a adevărului, de gândurile desfrânate care ne-au stăpânit
şi pe care numai împrejurările le-au oprit să se traducă în fapte.

- Sapă în perete, fiul omului, şi vei găsi nu numai răul săvârşit,
dar şi o sumedenie de datorii neîmplinite: săraci nemiluiţi, rugăciuni
uitate, posturi nerespectate...

- Iată ce pregătire trebuie să facă oricare dintre noi înainte de a îngenunchea în faţa duhovnicului.

- Fără o cercetare a trecutului, pusă în faţa „oglinzii” poruncilor dumnezeieşti, tară o fixare în minte, sau chiar pe hârtie, a tuturor păcatelor, este o neglijenţă la fel ca aceea pe care ar face-o un ostaş să meargă la război gol şi dezarmat...

2. După pregătire, vine mărturisirea, adică supunerea la acea judecată a Bisericii înainte de a veni la judecata lui Dumnezeu.

- La sfârşitul lumii. împăratul cerului şi al pământului va face judecarea tuturor oamenilor. Atunci, va deschide marea carte a vieţii. Atunci, va scoate la lumină şi va dezgoli în faţa întregului univers tot ce vom fi făcut, vorbit sau gândit. Atunci, vom fi răsplătiţi cu osânda veşnică de tot răul săvârşit, pentru care nu ne-am pocăit.

- Ei bine, ca să scăpăm de acel înfricoşat ceas al judecăţii de pe urmă, trebuie să ne judecăm cu asprime la mărturisire, în faţa duvovnicului şi să-i spunem tot.

- Trei sunt amăgirile cu care duhul răutăţii obişnuieşte a ne pierde când ne spovedim: să minţim pe duhovnic, să ne scuzăm în faţa lui şi să ne ruşinăm a-i mărturisi toate păcatele.

a) Din nefericire pentru ei, sunt creştini de aceştia care mint în scaunul de mărturisire. întrebaţi asupra unor păcate, le tăgăduiesc cu neruşinare. Vai, lor!

- Minţit-au pe Apostolul Petru doi soţi din Ierusalim, Anama şi Safira. Au vândut ogorul lor cu un preţ şi n-au mărturisit preţul. Atunci Petru a grăit: *„Ananio, pentru ce-a umplut satana inima ta, să minţi tu Duhului Sfânt şi să doseşti din preţul ţarinei? ”*

- Iar la aceste vorbe, ca fulgeraţi de sus, Anania şi soţia lui au murit pe loc (Fapte 5, 5).

- Suntem încredinţaţi că o pedeapsă asemănătoare îi ajunge pe toţi cei ce tăgăduiesc faptele lor rele. Ei nu mint oamenilor, ci Duhului Sfânt. Din tribunalul din care puteau ieşi izbăviţi, ies osândiţi pentru faptul de a fi săvârşit un sacrilegiu faţă de o taină dumnezeiască.

b) Dacă cei ce mint când se mărturisesc sunt mai puţini, apoi numărăm prea mulţi fii duhovniceşti care îşi scuză păcatele. Ei recunosc greutatea fărădelegilor comise, dar nu le pun pe seama voinţei lor, ci dau vina pe împrejurările din afară, pe alte persoane. Este o tristă moştenire ce se coboară de la primii părinţi. Adam a

AMIN!

c) dat vina pe femeie, Eva a declarat lui Dumnezeu că şarpele a
amăgit-o.

d) „ Pune, Doamne, pază gurii mele şi nu lăsa inima mea să se
abată la cuvinte viclene ca să apăr faptele cele păcătoase " (Psalm 140, 3-4).

e) Aşa trebuie să ne rugăm şi noi. Să ne înfăţişăm duhovnicului
aşa cum suntem, nu cu haine de împrumut, cum a făcut femeia regelui leroboam. Aceea fiind la un necaz, s-a dus la proorocul Ahia, ca să-l întrebe ce are să-i aducă ziua de mâine. Dar ca să nu fie cunoscută, s-a dezbrăcat de hainele sale şi s-a camuflat în haine bărbăteşti.

f) Dar proorocul a cunoscut-o şi i-a zis: „Femeie a lui leroboam, ce gând ai avut că te-ai schimbat la haine? Apropie-te, căci am să-ţi vestesc lucruri grozave” (III Regi 14, 6).

g) Şi proorocul i-a spus toate nenorocirile ce se vor abate asupra
casei sale.

h) Aşa un grai putem folosi şi noi faţă de acei care se feresc de
a apărea aşa cum sunt, cu păcatele de care numai ei se fac vinovaţi. Fiilor, cum îndrăzniţi să daţi vina pe vremuri, pe vecinii care s-au supărat, pe sărăcie, pe boală? înfăţişaţi-vă în hainele voastre proprii,
cu slăbiciunile voastre personale! Căci dacă pe duhovnic îl puteţi înşela, pe Acela, pe Atotştiutorul Stăpân, înaintea Căruia toate sunt goale şi descoperite, nu-L veţi amăgi.

i) Zice un înţelept: „ Cine primeşte de bună voie păcatul asupra sa, care-l mărturiseşte ca al său, cu ruşine şi cu căinţă, fără a învinui pe altcineva pentru el, a aflat rădăcina răului şi a lovit cu securea în acel rău. Dar omul care caută cauza răului în afară de sine însuşi, nici nu-l va lovi cu securea, nici nu se va izbăvi de el ”,

j) Noi înţelegem prea bine: cauza principală a scuzării şi a camuflării păcatelor este ruşinea. Înţelegem, dar nu putem aproba acest chip de sfială.

k) Dumnezeu a sădit sentimentul ruşinii în inimile noastre ca o frână pentru voinţa noastră aplecată spre rău. Ne-a dăruit ruşinea ca să ne reţinem de la păcat. Dar diavolul ce face? Răpeşte omului ruşinea când păcătuieşte şi i-o dă îndărăt când vrea să se pocăiască.

l) Se zice că Socrate l-a zărit pe un ucenic de-al său ieşind din casa unei femei stricate. Şi cum tânărul căuta să se ascundă de la

AMIN!

m) faţa bătrânului, filozoful i-a zis: *„Fiule, nu-i ruşine să ieşi de la desfrânata aceea, ci ruşine era să intri la ea”.*

n) Fraţilor, să nu vă ruşinaţi a vă recunoaşte păcatele! Să vă ruşinaţi a face păcatul. Dacă vă ascundeţi acum, în faţa unui om, supus şi el greşelii ca şi voi, veţi fi siliţi să ascultaţi cuvintele înfricoşatului Judecător, Care, stând pe norii cerului, înconjurat de îngeri şi de sfinţi şi de toate seminţiile pământului, vă va grăi: *„Smulge-voi veşmântul tău, ca să arăt neamurilor goliciunea ta şi împăraţilor ocara ta”* (Naum 3, 5).

o) 3. în sfârşit, mărturisirea păcatelor trebuie să fie făcută cu adâncă smerenie şi căinţă. Pildă nepieritoare despre această virtute este aceea a vameşului, care, simţindu-şi cugetul împovărat de mulţimea greşelilor, stătea în tinda bisericii, cu privirile plecate spre pământ, lovindu-şi pieptul cu pumnii şi strigând: *„Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului! ”*

p) Ca vameşul să ne înfăţişăm în faţa lui Dumnezeu:cu inimă înfrântă şi smerită, cu un duh umilit, recules, întristat. Nu cu ifosele fariseului, în straie de lux şi parfumate, cu părul ondulat şi buze vopsite, cum obişnuiesc unele femei să vină la spovedit.

q) Ne va fi imposibil să credem că astfel de creştini pot primi harul sfânt şi iertare.

r) Iubiţi fraţi în Domnul,

s) Urmaţi aceste povăţuiri şi Dumnezeu vă va umple de har şi veţi scăpa de cursele diavolului!

t) Pregătiţi-vă din vreme pentru mărturisire, căutând cu făclia poruncilor sfinte toate faptele cele ascunse în întunericul inimilor

voastre!

u) Spovediţi-vă sincer, fară ascunzişuri, fără a vă scuza şi fără a vă jena. Smeriţi-vă înaintea Aceluia a Cărui voie aţi călcat şi El vă va înălţa.

v) De veţi face o mărturisire sinceră, însoţită de lacrimi şi umilinţă, Domnul Dumnezeu, îmbrăţişându-vă în dragostea Lui, va zice sfinţilor Săi îngeri: *„Fiul meu acesta mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat”.*

AMIN!

w) LA DUMINICA a 30-a DUPĂ RUSALII
(Credinţa - mângâiere în necazuri)

x) Fraţi creştini,

y) Vreme de mulţi ani, de când propovăduim cuvântul lui
Dumnezeu, v-am arătat multe binefaceri ale credinţei noastre creştineşti, această stea călăuzitoare a vieţii noastre. V-am arătat cum învăţătura lui Hristos dă răspuns la întrebările cele mai arzătoare ale vieţii: Cine suntem? încotro ne ducem? Care este rostul nostru pe pământ? V-am arătat cum Sfânta Evanghelie a Mântuitorului aruncă valuri de lumină asupra problemei muncii, a averii, a educaţiei.

z) Astăzi, vrem să vă arătăm o altă latură binefăcătoare a credinţei
noastre creştine. Dorim să arătăm meritul credinţei în dezlegarea arzătoarei chestiuni a suferinţei.

aa) Suferinţa!... Abia rostim acest cuvânt şi înaintea noastră pare
că se deschide un ocean imens, în care râuri nesfârşite de lacrimi se varsă, fară a-l putea umple vreodată... Căci câte lacrimi are, tot mai multe cere...

bb) Noi suferim. De la mic la mare, cu toţii suferim. De suntem
săraci sau bogaţi, tineri sau bătrâni, învăţaţi sau neînvăţaţi, nici unul nu suntem scutiţi de necazuri, pe care le purtăm de la leagăn până la mormânt. Lipsurile, nedreptăţile, bolile, înfrângerile, prigonirile vrăjmaşilor sunt tot atâtea „Golgote” pe care fiinţele noastre urcă lăcrimând şi sângerând. Bine zicea înţeleptul din vechime: *„Omul născut din femeie este plin de necaz în toate zilele vieţii sale”* (Iov 14, 1).

cc) Iar ceea ce face ca suferinţei să i se adauge încă o măsură de
amar este faptul că n-o înţelegem cu puterea minţii noastre.

Suferim,
dar de ce? Unde este izvorul acestui rău? Şi, mai ales, de ce pe lumea asta suferă, deopotrivă, cei buni şi cei răi, drepţii şi criminalii?

dd) Ei bine, ceea ce nu poate lămuri mintea omenească, poate
dezlega credinţa în Dumnezeu, credinţa creştină că suferinţa este: 1) un altar de ispăşire a păcatelor; 2) un mijloc de apropiere de Dumnezeu şi 3) o piatră de încercare pentru sufletele credincioşilor. Să privim mai cu luare-aminte aceste adevăruri!

AMIN!

ee) învăţătura Bisericii ne spune că omul a fost creat dintru început fericit. Fericirea o avea prin viaţa trăită în legătură cu Dumnezeu. Dar el n-a vroit să asculte de Creatorul său; a păcătuit. Urmarea *Fraţi creştini,* păcatului a fost nu numai pierderea nevinovăţiei, ci şi a fericirii. De atunci, fiii lui Adam suferă, plâng şi sângerează pe drumurile spinoase ale pământului vitreg.

ff) Fără căderea din paradis a primilor oameni, suferinţa ar fi rămas neînţeleasă. N-am putea pricepe cum după fire suntem însetaţi de atâta fericire, iar în realitate n-o putem ajunge niciodată, deplin, şi suntem atât de nefericiţi de multe ori.

gg) Dar descoperirea dumnezeieştilor Scripturi ne spune că părinţii neamului omenesc au ieşit de sub ascultarea Ziditorului. Istoria şi viaţa ne arată că urmaşii lor îi imită, adică nu se supun poruncilor dumnezeieşti. Urmarea este suferinţa ca o sancţiune, ca un semn că ordinea stabilită de Autorul vieţii s-a tulburat şi se cere restabilită.

hh) Războaiele, molimele, cutremurele de pământ, în bună parte, nu sunt nimic altceva decât rezultate ale fărădelegilor omeneşti, care aprind mânia Domnului peste noi şi atrag pedeapsa cerului ca o dreaptă ispăşire.

ii) Judecând bine lucrurile, ne dăm seama că actualele necazuri în care se zbate omenirea fac parte din această categorie de suferinţe. Crâncenul război pe care l-am trăit, cu întreg cortegiul lui de suferinţe şi nenorociri, este o revărsare de mânie cerească asupra unei lumi care a uitat de Dumnezeu şi a nădăjduit să-şi asigure o fericire cu puterile proprii:cu ajutorul ştiinţei, al tehnicii, al congreselor de pace... Dar s-a adeverit încă odată cuvântul: *„Săpat-au înaintea Mea groapă şi au căzut în ea"* (Psalm 56, 9).

jj) însă după învăţătura creştină, suferinţa nu-i numai un bici cu care se pedepsesc fărădelegile, ci ea este şi un rug, pe care fiinţele omeneşti se înalţă, se curăţă, se apropie de Dumnezeu.

kk) *Fraţi creştini,* Este un adevăr întărit de multă experienţă că atunci când omul are de toate, când e sănătos şi îi merge bine, el uită de Dumnezeu, nu vrea să se gândească la suflet şi se leagă cu toată fiinţa lui de avere, de plăcerile înşelătoare ale lumii.

ll) Dumnezeu vrea ca făptura Sa să nu piară în amăgirea în care se află, vrea ca fiii să-şi amintească de Părintele ceresc şi să se întoarcă la El. Şi atunci ce face Cel Preaînalt în înţelepciunea Sa? Trimite omului suferinţa: îi trimite o boală, o pagubă, îl aruncă în

nn) robie, în sărăcie... Şi. de multe ori, la vreme de necaz, omul îl află mai lesne pe Dumnezeu decât în zilele senine, după cum stelele de pe cer mai bine se văd în întunericul nopţii decât atunci când soarele luminează zările.

oo) O pildă din Vechiul Testament ne va întări cuvântul. Dumnezeu a rânduit din vechime pe evrei ca să-i fie *„popor ales",* adică să păstreze cunoştinţa adevărului religios şi să ţină trează nădejdea în venirea lui Mesia. Pentru această chemare, evreii au fost protejaţi în chip minunat şi special. Au fost scoşi prin minune din robia Egiptului, au fost ajutaţi să învingă neamurile păgâne în Canaan, li s-a dat în stăpânire un pământ mănos, unde *„curgea lapte şi miere".*

pp) Dar, ce credeţi? Pentru atâtea binefaceri, legatu-s-au, oare, fiii lui Avraam mai mult de Binefăcătorul lor? I-au adus mai multă laudă? Dimpotrivă! Când aveau libertate şi grăsimea turmelor şi untdelemn şi vin, au uitat de Dumnezeu, au părăsit altarul Lui şi au început să aducă jertfe dumnezeilor străini, chipurilor cioplite, Baalilor şi Astartelor...

qq) Atunci, Dumnezeu a trimis împotriva poporului aceluia îndărătnic şi nerecunoscător un neam străin din răsărit, pe asirieni; aceia au robit ţara, au dărâmat altarul templului, iar pe locuitorii din Iuda şi Israel i-au dus în robia din Babilon. Atunci, şi-au adus ei aminte de Sion... La râul Babilonului au şezut şi au plâns evreii şi au jurat o nouă credinţă lui Dumnezeu.

rr) Ceea ce s-a petrecut cu poporul evreiesc, se întâmplă cu mulţi din creştinii noştri. Când este pace în ţară, când pământul rodeşte pâine din belşug, oamenii se aşează pe trai bun, pe petreceri şi destrăbălări. Atunci, de Dumnezeu nu se tem, Biserica o părăsesc,

iar inima se face ca piatra pentru cuvântul lui Dumnezeu. Dar este destul să se noureze cerul, să se audă veşti şi zgomote de război, să bântuie molime, ca inimile să se moaie, bisericile să se umple de închinători şi lumea să implore ajutorul de sus. *„Doamne,* zicea proorocul Isaia, *oamenii Te caută când sunt în strâmtorare, încep să Te roage când i-ai pedepsit"* (Isaia 26, 16).

ss) Este acest fel de credinţă un lucru plăcut lui Dumnezeu? Nu este, desigur, fiindcă izvorăşte din frică, este semnul robiei. Pe când noi nu mai suntem robi, ci *„suntem fii ai lui Dumnezeu, din credinţa în Hristos Iisus".* Ca fii ai lui Dumnezeu, noi avem datoria să-L iubim în orice împrejurare, nu numai sub presiunea fricii sau în focul nenorocirii. Totuşi, vedem că prin suferinţă inima omului

uu) devine mai dispusă să se înalţe la Creatorul, precum apa prin presiune tinde să se ridice în fântânile arteziene.

3. în al treilea rând. suferinţa este un cuptor în care se lămureşte şi se verifică tăria credinţei şi a răbdării.

vv) Vechiul şi Noul Testament sunt pline de ideea că Dumnezeu, prin suferinţă, vrea să încerce sufletele aieşilor Săi. „ Vasele olarului, zice înţeleptul Sirah, le lămureşte cuptorul, iar pe cei drepţi necazul” (27, 5). Iar Mântuitorul spunea ucenicilor Săi: „Tatăl Meu este ca un vier. Pe orice mlădiţă care nu aduce roadă, El o taie, iar pe aceea care aduce roadă, o curăţeşte, ca mai multă roadă să aducă” (Ioan 15, 2).

ww) Lămurirea cuptorului şi curăţirea mlădiţei sunt imagini ale lucrării pe care o săvârşeşte suferinţa în inima omului credincios. Ferice de acei care îşi oţelesc puterile sufletului în întâmplările grele, care sporesc în dragoste faţă de Cel ce toate le rânduieşte după a Sa nepătrunsă purtare de grijă! Ce e drept, sunt puţini de aceştia în lume, de tot puţini între noi. Dar cu toate acestea, pildele lor ne dau dovadă că inimile adevăraţilor oameni de credinţă se fac în cuptorul suferinţei mai tari ca aurul.

xx) Exemplu în veci neuitat în această privinţă ne este dreptul Iov. Drept era omul acela, bogat şi fericit. Domnul însă a permis diavolului să-l ispitească. într-o singură zi, Iov a pierdut averea, copiii, sănătatea. Căci, din bogat şi strălucit cum era, a ajuns să zacă gol, sărac, părăsit şi plin de puroaie pe un braţ de paie umede.

yy) Oare, ce a strigat mult încercatul om într-o astfel de vâlvătaie de foc? Blesteme sau sudalme, sau cuvinte de ocară către cer? Nicidecum! Ci de pe movila aceea de gunoi, ca de pe un amvon al lumii, Iov a rostit cea mai umilă şi mai statornică răbdare: *„Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat. De am primit de la Dânsul cele bune, de ce să nu primesc şi cele rele?”* (Iov 1, 21; 2, 10).

zz) Legea harului lui Iisus Hristos ne oferă privelişti şi mai
strălucitoare ca cea a dreptului Iov. De când Fiul lui Dumnezeu a trecut prin „Marea Roşie” a suferinţelor cele mai grele, de când El a băut paharul amărăciunii până la fund, în rândurile ucenicilor Săi s-au găsit credincioşi care au stat biruitori în mijlocul încercărilor cum stau stejarii în vremea celor mai mari furtuni. Nimic nu i-a abătut, nici o suferinţă nu le-a slăbit iubirea de Dumnezeu. Ba, se pare că, cu cât a fost mai mare încercarea, cu atât ei s-au făcut mai

bbb) luminoşi, mai tari în iubirea de Dumnezeu. Sunt mulţi aceia care
au suferit pentru ataşamentul lor faţă de Iisus Hristos, pentru dreptate, pentru adevăr, pentru neprihănire: mucenici, fecioare, pustnici, mărturisitori. Unii au fost chinuiţi, alţii au suferit bătăi, batjocuri, lanţuri şi închisoare, au fort ucişi cu pietre, ucişi de sabie, lipsiţi de toate, prigoniţi, chinuiţi în toate veacurile, în toate locurile de sub soare.

ccc) Dar în toate acele încercări cumplite, strigăte de revoltă din
gura lor nu s-au auzit. Ci ei în toate s-au mângâiat, pe toate le-au îndurat cu bucurie. De ce? Pentru că pătimitorii au avut înaintea ochilor lor icoana lui Dumnezeu răstignit pe cruce, au avut în inimi credinţa prin care se biruiesc lumea şi ispitele ei, au fost susţinuţi de nădejdea care nu înşeală, *„pentru că dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile lor prin Duhul Sfânt”* (Romani 5, 5). în frunte cu Pavel Apostolul, credincioşii adevăraţi au fost convinşi că *„ dacă suferim împreună cu Hristos, vom fi şi proslăviţi împreună cu El! Căci suferinţele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare ce are să fie descoperită faţă de noi ”* (Romani 8, 17-l8).

ddd) Fraţi creştini,

eee) Nădăjduim că v-aţi lămurit întrucâtva ce mare mângâiere ne
poate oferi credinţa pentru ceasurile grele ale suferinţei! Pentru aceasta, încheiem cu îndemnul pe care îl facea Apostolul neamurilor
cititorilor evrei: *„Nu cumva să vă pierdeţi inima şi să cădeţi de oboseală în sufletele voastre”* (Evrei 12, 3).

fff) Este adevărat că suferinţa constituie, pentru firea noastră slabă
şi păcătoasă, pricină de întristare. Dar să căutăm să biruim firea cu ajutorul harului lui Iisus Hristos. De ne vom lipi de El şi de ne vom ruga Lui, toate ne vor fi cu putinţă, sarcinile cele mai grele ne vor deveni uşoare. Dacă vom avea credinţa care ni se cere, vom trece nebiruiţi prin şcoala suferinţei şi vom culege *„roada dătătoare de pace a neprihănirii”* (Evrei 12, 11).

ggg) Primiţi, aşadar, crucile suferinţei cu mulţumire, purtaţi-le cu răbdare, căci ele au darul să vă ispăşească mulţimea păcatelor, să vă apropie de Dumnezeu şi să vă deschidă raiul!

hhh) AMIN!

iii) 219

jjj) LA DUMINICA a 31-a DUPĂ RUSALII
(Iisus - Lumina lumii)

kkk) Fraţi creştini,

lll) Mari şi minunate sunt lucrurile lui Dumnezeu, săvârşite pentru mântuirea noastră! Ele ne uimesc sufletele şi ne cheamă la rugăciuni de laudă şi preamărire, precum şi psalmistul ne îndeamnă: *„Cântaţi şi-L lăudaţi, spuneţi toate minunile Lui!”* (Psalm 104, 2).

mmm) Astăzi, vom vesti minunea prooroociilor despre Unsul Domnului, Mesia, Care este Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

nnn) Cu veacuri înainte, bărbaţi drepţi din neamul lui Israel s-au ridicat în mijlocul poporului biblic şi au vorbit despre Cel ce avea să vină şi să mântuiască pe cei credincioşi. Proorocii au zugrăvit cu precizie chipul lui Mesia, timpul arătării Lui, locul în care avea să Se nască, Fecioara care avea să-L întrupeze, lucrările Lui în lume, toate cu o exactitate uimitoare, în cele mai mici amănunte, de parcă ar fi scris cărţi de istorie, iar nu fapte ce aveau să se întâmple în viitor.

ooo) Avem profundă admiraţie faţă de aceşti bărbaţi luminaţi, dar laudele noastre nu se opresc la persoanele lor ci se înalţă la Cel ce-i inspira şi le lumina feţele, se înalţă la Duhul Sfânt, Duhul adevărului şi a toată înţelegerea.

ppp) Nu intenţionăm să vorbim despre toate proorociile mesianice, ci ne gândim să tălmăcim puţin profeţia care a facut-o Isaia cu aproape şase sute de ani înainte de Hristos.

qqq) Iat-o, redată de Sfântul Evanghelist Matei: „Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină şi celor ce şedeau în umbra morţii lumină le-a răsărit” (Matei 4, 16; vezi şi Isaia 9, 1).

rrr) Iubiţii mei, cunoaştem din experienţă ce influenţă neplăcută
şi dăunătoare are întunericul asupra fiinţei noastre. în vremea nopţii,
mulţi sunt cuprinşi de frică, se tem şi tremură. în beznă, pierdem orientarea dreaptă, ne rătăcim, ne poticnim şi cădem. Noaptea se săvârşesc cele mai multe din ticăloşiile oamenilor răi, ale tâlharilor şi ale criminalilor.

sss) Binecuvântat fie Ziditorul a toate. Care, pentru bucuria vieţii,
ne-a pus pe firmament luminătorul mare, astrul zilei, soarele, izvorul

ttt) 220

uuu) de energie, căldură şi lumină, la razele căruia trăim şi suntem
fericiţi.

vvv) Mult mai multă mărire suntem datori să aducem Părintelui
ceresc că ne-a răsărit „Soarele dreptăţii” în latura sufletească, în universul spiritual. Ne este gândul la Domnul nostru Iisus Hristos, persoana dumnezeiască şi omenească, întrupată din sânul Preacuratei
Fecioare Mari a.

www) Aţi auzit cum îl anunţă marele Isaia, numit „evanghelistul”
Vechiului Testament. Omul dumnezeiesc îşi aruncă o privire asupra tuturor neamurilor pământului şi le vede chinuindu-se în beznă cumplită, în ignoranţă religioasă, în stricăciunea moravurilor, în superstiţii şi idolatrii.

xxx) Era o privelişte vrednică de plâns. Popoare civilizate, cu
construcţii admirabile, cu filozofi faimoşi, cu cetăţi puternice, aveau
despre Dumnezeire credinţele cele mai josnice şi mai ridicole. Babilonenii şi egiptenii adorau junici şi tauri. Grecii şi romanii cinsteau un stăpân al cerului crud şi adulter, aduceau jertfe unor zeităţi cu purtări imorale, zeiţe şi zei desfrânaţi, mincinoşi, vicleni.

yyy) Bine îi zugrăvea Apostolul neamurilor, Sfântul Pavel, pe
păgânii lumii vechi: „Zicând că sunt înţelepţi, au ajuns nebuni. Ei au schimbat slava lui Dumnezeu Celui nestricăcios întru asemănarea omului celui stricăcios şi al păsărilor şi dobitoacelor cu patru picioare... Şi de cum n-au vroit să-L aibă pe Dumnezeu în conştiinţă, Dumnezeu i-a lăsat la mintea lor fără judecată, să facă cele ce nu se cuvine. Plini fiind de toată nedreptatea, desfrânarea, de viclenie, de lăcomie..., fără dragoste, fără milă” (Romani 1, 22 şi urm.).

zzz) în această cumplită întunecime a apărut „lumina cunoştinţei,

Răsăritul Cel de sus".

aaaa) Sfântul Evanghelist loan ne istoriseşte însufleţit acea minune.

bbbb) „Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul... El era lumina cea adevărată care luminează pe tot omul ce vine în lume" (loan 1, 1 şi urm.).

cccc) Iar în vremea arătării Sale către oameni, însuşi Cuvântul întrupat a zis despre Sine: *„Eu sunt Lumina lumii. Cel ce îmi urmează, nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieţii"* (loan 8, 12).

dddd) Niciodată nu s-au rostit de către vreun om cuvinte ca acestea.

Istoria cunoaşte multe personalităţi care au contribuit prin

eeee)

ffff) descoperirile minţii şi învăţăturile lor la promovarea ştiinţei, alungarea rătăcirilor, a falselor închipuiri, a superstiţiilor şi ignoranţei. Profeţi, filosofi, oameni de ştiinţă au aprins luminiţe şi candele în văile trecutului întunecos al omenirii şi sunt preţuiţi de toţi cei ce înseteazăa după adevăr.

gggg) Dar nici unul din muritori n-a îndrăznit să se numească „lumină a lumii”. Singur Dumnezeu-Omul Iisus Hristos a spus despre persoana Sa un cuvânt ca acesta şi l-a dovedit cu prisosinţă a fi adevărat.

hhhh) Avem trei domenii unde lumina Cuvântului întrupat străluceşte
ca un soare dătător de viaţă: cu privire la fiinţa lui Dumnezeu, cu privire la valoarea omului şi la scopul vieţii lui pe pământ.

a) Domnul Iisus Hristos L-a descoperit pe Dumnezeu, precum zice Sf. loan la începutul Evangheliei sale: *„Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată: Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut”* (loan 1, 18).

iiii) Cu cuvinte simple şi clare ca razele de soare, Iisus, mereu, a vorbit despre Făcătorul cerului şi al pământului. Este o putere nemărginită, atotînţeleaptă, atotbună, preasfântă, un Duh care a creat lumea şi o conduce spre ţelurile ei măreţe şi veşnice.

jjjj) Această putere nu e un tiran răzbunător şi crud, ci e Părinte
bun care poartă grijă de făptură Sa, un Tată iertător care primeşte pe cel rătăcit dacă acela se căieşte de ticăloşiile sale şi se întoarce la casa părintească. *„Dumnezeu este iubire”,* zice un ucenic al Mântuitorului, *„ iar dragostea Lui s-a arătat în faptul că pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a trimis în lume, ca prin El viaţă să avem ”* (I loan 4, 8-9).

kkkk) Câte cuvinte, atâtea izvoare nesecate de bucurie, şi

de
mângâiere...

llll) Dacă Dumnezeu e Duh, atunci şi închinarea şi vieţuirea noastră
trebuie să fie duhovniceşti, adică sfinte, curate, după modelul ceresc.
Dacă El ne este Tată, trebuie să-L iubim ca pe un Părinte bun şi să nu-L supărăm cu nepăsarea şi cu necredinţa şi cu fărădelegile noastre. Dacă, din iubire, Cuvântul trup S-a făcut şi S-a sălăşluit între noi, se cade să avem comuniune de dragoste cu Dânsul, aşa cum lăstarul viţei trăieşte din seva ce-o extrage din tulpină.

b) Nu mai puţin minunată este învăţătura Domnului Hristos despre valoarea vieţii umane.
mmmm) 222

nnnn) Ce e omul?, s-au întrebat mulţi cugetători în cursul vremurilor.

oooo) Unii au răspuns că omul este o fiinţă socială. Alţii că e „trestie cugetătoare”, adică firav şi şubred fizic, dar înzestrat cu raţiune. O seamă de învăţaţi, mai aproape de noi, au încercat să ne convingă că noi nu suntem decât nişte animale mai progresate, coborâtori din maimuţe, nepoţi de urangutan...

pppp) Iar nişte savanţi americani, socotind numai materia din care e alcătuit corpul omenesc, au ajuns la concluzia că omul valorează mai puţin de ... un dolar! Căci analizând părţile componente ale trupului, părţile materiale, s-a găsit că în fiinţa omului se află apă îndestulătoare pentru a spăla o batistă, calcar suficient pentru a vopsi un perete, fier pentru a face din el câteva cuie, cărbune pentru câteva creioane, fosfor pentru câteva sute de beţe de chibrituri...; toate adunate şi calculate la preţul pieţii ar ajunge la ... 98 cenţi! Tristă judecată.

qqqq) Pe cât e de departe cerul de pământ, aşa este de diferită lumina descoperită de Mântuitorul despre om faţă de părerile lumii.

rrrr) Mai întâi, descoperirea dumnezeiască ne arată că noi, fiii lui Adam, suntem zidiţi *„după chipul lui Dumnezeu”* (Facerea 1, 27), adică asemănători Marelui Creator, nu la fel ca dobitoacele fără de minte.

ssss) Evanghelia Cuvântului ne arată că, prin credinţă şi părtăşie cu Hristos, primim putere ca să devenim *„fii ai lui Dumnezeu ”* (Ioan

1, 12). Iar prin sângele Celui născut din Fecioara Maria, am fost răscumpăraţi, am primit înfierea prin har, moştenirea slavei veşnice, în împărăţia lumii.

tttt) Vedeţi ce valoroşi suntem? Dacă un tablou al unui pictor
celebru, să zicem al lui Grigorescu, sau Rubens, sau Leonardo da Vinci, se plăteşte cu sume enorme, fiind opera unui geniu, un creştin
cu suflet nemuritor valorează preţul sângelui lui Dumnezeu-Omul, vărsat pentru răscumpărarea noastră. Iar acesta e mai scump decât universul.

c) în strânsă legătură cu învăţătura lui Hristos despre om, este şi lumina care ne arată scopul vieţii noastre.

uuuu) Se zice că pe mormântul unui mare industriaş englez se poate
citi următoarea inscripţie: *„în necredinţă am trăit, în îndoială am murit, încotro mă duc nu ştiu".*

vvvv) Tristă şi deznădăjduită mărturisire!... Va fi fost omul stimat în
viaţă, bogat, poate chiar milos... Dar ce folos din toate, dacă el

xxxx) n-avea la moarte nici o făclie de nădejde, nici o zare, cum n-are
vita mânată la abator spre tăiere...

yyyy) Dar credincioşii, fiii luminii celei de sus. nu sunt aşa. Ei nu
se întristează ca şi cei fără nădejde. Ucenicii Domnului Iisus cunosc
de unde vin şi încotro se duc. Ei se încred în făgăduinţa pe care Mântuitorul a făcut-o la Cina cea de Taină când a zis: *„în casa Tatălui Meu sunt multe locaşuri. Mă duc să vă gătesc loc. Iar dacă mă voi duce şi vă voi găti loc, iarăşi voi veni şi vă voi lua la Mine, ca să fiţi şi "ni unde sunt Eu"* (loan 14, 2-3). De aceea, o veche cântare creştinească răsună: *„Sus în cer, acolo este patria mea".*

zzzz) Aşa ne explicăm şi curajul unui copil. Un băieţandru vroia să
treacă noaptea printr-un cimitir. Pe acolo îi era drumul spre casă. Un străin, care l-a întâlnit, l-a întrebat dacă nu-i era frică să treacă pe întuneric printr-un loc pustiu ca acela.

aaaaa) „Nu mi-e frică", fu răspunsul copilului. „Vedeţi, printre cruci,
dincolo de cimitir se zăreşte o lumină. Este lampa care a aprins-o tăticul meu şi pe care mi-a aşezat-o în fereastră. Câtă vreme o văd, de nimic nu mă tem şi nu rătăcesc, căci ştiu că acolo este casa noastră, iar tata mă aşteaptă".

bbbbb) „Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină şi celor ce şedeau în umbra morţii, lumină le-a răsărit".

ccccc) Fraţilor,

ddddd) Voia încheia cu exclamaţia plină de bucurie pe care o exprima
Sfântul Apostol Pavel credincioşilor din Efes: „Binecuvântat fie Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce în Hristos ne-a binecuvântat în cereştile locaşuri... ca să fim sfinţi şi fără prihană înaintea Lui" (Efes. 1, 3-4).

eeeee) Mântuitorul este lumina lumii. Precum astrul zilei, soarele, când se ridică în răsărituri, umple toată făptura de căldură, strălucire şi viaţă, aşa în cerul spiritual al omenirii Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Fecioarei dă lumină şi înţeles vieţii noastre pământeşti.

fffff) Această binefacere ne impune mari îndatoriri. Prima este să ne ferim de orice patimă şi păcat. Apa cu focul nu se întovărăşesc, nici lumina cu întunericul. Nu se poate imagina un creştin care să facă voit răul, să fie lacom de avuţie, desfrânat, beţiv, certăreţ sau iubitor de sine. Scriptura ne spune lămurit că astfel de păcătoşi

ggggg)224

hhhhh)n-au moştenire în împărăţia lui Dumnezeu, afară de cazul că se
pocăiesc.

iiiii) „Ca fii ai lumii să umblaţi!”, porunceşte acelaşi Apostol al
neamurilor. „Deoarece roada luminii este în orice bunătate, dreptate şi adevăr, încercând ce este bineplăcut Domnului” (Efeseni 5, 9-10).

jjjjj) Ştiţi că luna nu are nici o lumină de la sine, din structura ei
de planetă. Ci tot ce are strălucitor primeşte de la soare. Când pământul nu se interpune între soare şi astrul nopţii, luna redă împrumutul ei cu atâta putere, încât ea însăşi pare că radiază.

kkkkk) Aşa e şi în lumea credinţei. Noi, prin noi înşine, nu suntem
decât pământ şi cenuşă, slăbiciune şi păcat, întuneric şi greşeală.

lllll) Trăind cum a trăit Iisus, şi înfiaţi prin har, primind în inimile
noastre pe Hristos, suntem în stare să călăuzim spre adevăr, să încălzim pe semenii noştri, să-i câştigăm pentru împărăţia cerească.

mmmmm) De aceea, altă încheiere mai bună nu aflăm decât în porunca
Domnului Iisus din Predica de pe Munte: „ Voi sunteţi lumina lumii. Nu poate cineva să aprindă făclie şi s-o pună sub obroc. Ci în sfeşnic o pune şi luminează tuturor celor din casă”. Şi acum urmează porunca: „Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât să vadă faptele voastre cele bune şi să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (Matei 5, 16).

nnnnn) Un astfel de misinonarism ne cere Domnul. Să-l oferim cu
inimi curate şi viaţă neprihănită şi numele lui Dumnezeu se va preamări şi Biserica se va bucura şi întări.

ooooo) AMIN!

ppppp) LA DUMINICA a 32-a DUPĂ RUSALII
(întoarcerea lui Zaheu)

qqqqq) Iubiţi creştini,

rrrrr) Minunile pe care le-a săvârşit Domnul Iisus în vremea
petrecerii sale pământeşti, ne sunt descrise aproape pe fiecare pagină
a Sfintelor Evanghelii. Ele sunt atât de numeroase încât putem spune că Mântuitorul a străbătut ţinuturile Ţării Sfinte mai mult cu minunile decât cu paşii.

sssss) Iisus a tămăduit bolnavii, a redat vederea orbilor, a curăţit
leproşii, a alungat duhurile cele rele şi întunecate din îndrăciţi. în faţa tuturor acestor arătări ale puterii şi bunătăţii, Fiul lui Dumnezeu
era preamărit ca un mare Doctor al oamenilor.

ttttt) Nu mai puţin uimite rămân sufletele noastre când vedem cum
puterea dumnezeiască a Mântuitorului a străbătut până la inimile oamenilor şi le-a schimbat, le-a înnoit cu desăvârşire. Dacă este lucru uimitor să vezi că Iisus l-a sculat din mormânt pe Lazăr cel mort de patru zile, socotim că tot atât de mare minune, dacă nu mai mare, este să-l vezi pe omul scufundat în păcat ca într-o mocirlă,
ridicându-se, renăscând la o viaţă nouă. Să vezi pe un om cu sufletul
întunecat ca o gură de iad, luminându-se la cea dintâi atingere cu flacăra harului divin. Ne gândim la convertirea femeii samarinence, la pocăinţa Măriei Magdalena, la mântuirea tâlharului de pe cruce.

uuuuu) Ei bine, o astfel de privelişte ne oferă Sfânta Evanghelie de
astăzi, care ne istoriseşte întoarcerea şi îndreptarea lui Zaheu.

vvvvv) Este una dintre cele mai frumoase pagini din dumnezeiasca

Scriptură. Noi toţi suntem păcătoşi. Toţi însă nutrim nădejdea că nu vom rămâne în starea de acum, ci ne vom întoarce la Dumnezeu. Să poposim în faţa întâmplării despre care ne vorbeşte Sfântul Luca, şi vom cunoaşte calea mântuirii, drumul pe care îl avem de străbătut pentru a ajunge la inima iubitoare a Domnului.

wwwww) Iubiţi creştini,

xxxxx) Istoria convertirii lui Zaheu se împarte în trei părţi: una este întâlnirea păcătosului cu Iisus. A doua este poposirea Mântuitorului

yyyyy) 226

zzzzz) în casa lui Zaheu. La urmă vom privi despărţirea dintre Domnul şi
cel mântuit.

aaaaaa) „Pe când trecea Iisus prin lerihon, era acolo un om bogat, mai marele vameşilor, cu numele Zaheu

bbbbbb) Despre Sfântul Luca, tradiţia bisericească spune că era pictor.
Iată că şi scrisul îl vădeşte. în câteva linii, Evanghelistul schiţează admirabil chipul celui despre care avem de vorbit.

cccccc) Zaheu era bogat, adică om îndestulat cu de toate, cu pungi de
bani, cu casă frumoasă, cu ţarini întinse, cu slugi numeroase; un om care îşi permitea orice plăcere fiindcă nu ducea lipsă de nimic. Mai era şi vameş, ba încă şi căpetenie peste vameşi. Făcea parte din acea categorie de năimiţi care se angajau în slujba romanilor, ca să stoarcă dări în favoarea lor. Vameşii erau urâţi de popor pentru că serveau interesele străine, pentru că aveau apucături de răpire şi nedreptate, pentru că erau lacomi şi nesăţioşi de avere. Astfel era şi Zaheu, şeful vameşilor din lerihon.

dddddd) O, câţi nu sunt la fel cu acel evreu bogat!... Oameni cuprinşi
de duhul lumii acesteia, lipiţi de bunuile cele trecătoare, depărtaţi de Dumnezeu, oameni care îşi fac din bogăţie un idol, iar din viaţa lor vor să facă un paradis pământesc!...

eeeeee) Dacă nu se vor trezi şi nu se vor întoarce la izvorul vieţii, toţi
vor pieri, după cuvântul lui Isaia proorocul care zice: *„Toţi închinătorii de idoli vor rămâne de ruşine”* (Isaia 44, 11).

ffffff) Zaheu, însă, nu stinsese în inima sa cu desăvârşire flacăra
credinţei. Strălucirea aurului nu l-a orbit aşa de mult şi murdăria banului nu l-a copieşit în aşa măsură încât să nu simtă nevoia după

ceva mai înalt, mai bun.

gggggg) *„El căuta să-L vadă pe Iisus”.* Auzise vameşul de Proorocul
care vorbea cu putere, de Făcătorul de minuni, de Prietenul tuturor oamenilor care primea copiii şi mânca la masa păcătoşilor. Şi în inima lui s-a trezit dorinţa să-L cunoască pe acel Om minunat.

hhhhhh) Luaţi amjnte, fraţilor preocupaţi cu grijile lumeşti! Tu,
lucrătorule de pământ aplecat mereu spre glie, tu, meseriaşule cu faţa brăzdată de sudorile muncii istovitoare, sau tu, gospodină frământată de măruntele griji ale casei, luaţi pildă! Mai este ceva, ceva mai important decât munca şi producţia.

iiiiii) Noi suntem prinţi, neam împărătesc, copiii lui Dumnezeu. Iar
rostul vieţii noastre, scopul final şi cel mai important este să-L

kkkkkk) cunoaştem pe Dumnezeu şi să ajungem la acea înaltă şi nobilă demnitate pentru care am fost creaţi.

llllll) O, de-ar face Dumnezeu ca această dorinţă sfântă să cuprindă pe toţi!... Oamenii să fie dornici, să cunoască iubirea lui Dumnezeu.

mmmmmm) Dar Zaheu *„nu putea de norod, că era mai mic de statură”.* O piedică s-a ivit în calea dorinţei de a-L vedea pe Iisus: mulţimea înconjura pe dumnezeiescul învăţător din toate părţile.

nnnnnn) Şi astăzi mulţimea împiedică pe mulţi să-L cunoască pe Dumnezeu, dar într-un mod invers decât cel din Sfânta Evanghelie. Astăzi, poporul stă deoparte, este înstrăinat de lucrurile credinţei. Iar când unul vrea să se apropie de Domnul, să-şi facă datoria faţă de suflet, adesea este luat în derâdere, este ironizat... De aceea, mulţi se jenează să fie văzuţi la biserică, se intimidează de zâmbetul prietenilor, le este ruşine să îngenuncheze în scaunul de mărturisire...

oooooo) Zaheu nu s-a lăsat. El a înfrânt piedica ce îi sta înainte. *„S-a suit într-un dud, căci pe acolo trebuia să treacă Iisus”.* Pentru credinţă se cere curaj, ca şi pentru toate marile acte ale vieţii. Ca să învingem, adesea, trebuie să ne suim şi noi *„într-un dud”,* adică să ne ridicăm asupra părerilor false ale lumii, să căutăm cele de sus, cele ce sunt poruncite de Dumnezeu.

pppppp) *„îndrăzniţi, căci Eu am biruit lumea”,* zice Iisus. Cei ce se tem, laşii, timizii, vor fi lepădaţi de la faţa lui Dumnezeu. Pe când cei ce îl vor mărturisi pe Domnul înaintea oamenilor, vor fi

răsplătiţi.

qqqqqq) Răsplata lui Zaheu a venit imediat. Căci „Iisus când a ajuns
la locul acela, l-a văzut”.

rrrrrr) Vedeţi, Dumnezeu descoperă îndată pe cei ce-L caută. El nu
Se lasă aşteptat. Oriunde este o inimă care bate pentru El, oriunde o privire îl caută, El Se descoperă, Se arată, vine şi ajută. Căci cine a cerut vreodată un lucru de la Tatăl ceresc şi nu a primit? Ce om înălţat-a cândva vreo rugăciune fierbinte şi nu s-a simţit întărit, uşurat, odihnit? *„Dumnezeu este un ajutor care nu ne lipseşte niciodată în nevoi”* (Psalm 45, 1), zice psalmistul.

ssssss) Şi-i vorbi Iisus: „Zahee, grăbeşte-te de te pogoară, căci astăzi
Mi se cade să fiu în casa ta”.

tttttt) O, cum trebuie să-i fi bătut inima vameşului, la auzirea acelui
cuvânt prietenesc!... Cum i se va fi urcat sângele în obraji!... Şi ce minunat a ştiut Mântuitorul să câştige un suflet cu un răspuns de dragoste!...

vvvvvv) Altădată, Iosua a cucerit Ierihonul în sunet de trâmbiţe şi a doborât zidurile trufaşe la pământ. Iosua al Noului Legământ săvârşeşte la fel o faptă glorioasă, la lerihon. Dar El câştigă nu ziduri de piatră, ci o inimă de om păcătos. Această cetate a sufletului
se cucereşte la chemarea dulce a harului divin.

wwwwww) După întâlnirea de sub dud, urmează al doilea act al convertirii: găzduirea.

xxxxxx) „Zaheu s-a dat jos în grabă şi l-a primit cu bucurie ”.

yyyyyy) Dorinţa lui Iisus de a veni la el i-a fost ca o poruncă. El a alergat repede acasă, a pregătit ce a avut mai bun pentru oaspetele scump, a făcut tot ce i-a stat în putinţă ca să-L mulţumească, să-I facă plăcere.

zzzzzz) Iată datoria creştinului după ce L-a aflat pe Dumnezeu: să-L primească în casa sa, adică în sufletul său, cu bucurie. Să nu fie doar o întâlnire fugară, o clipă de rugăciune în biserică, o gustare a adevărului dumnezeiesc în vremea predicii, o grăbită bucurie când iei Sfânta împărtăşanie. Ci pe Domnul să-L primeşti în cele mai dinlăuntru ale fiinţei tale şi să nu-L mai laşi să plece: *„Doamne, rămâi cu noi!”* (Luca 24, 29). Iar mai mare grijă e să nu-L alungi cu purtarea care L-ar putea supăra. Odată ce L-ai aflat pe Iisus şi ai văzut cât de bun este El, trebuie să cugeţi la El, să te predai Lui cu totul, să nu faci nimic ce nu I-ar fi pe plăcerea Sa.

aaaaaaa) Cât a rămas Iisus în casa lui Zaheu, nu ştim. Ce i-a vorbit, nu cunoaştem. Dar Evanghelistul ne arată admirabila clipă a despărţirii celor doi.

bbbbbbb) înainte de a pleca Dumnezeiescul oaspete, „Zaheu a stătut

înaintea Domnului şi I-a zis: Doamne, iată jumătate din avuţia mea o dau săracilor, iar de am năpăstuit pe cineva cu ceva, restitui împătrit ”.

ccccccc) Ce cuvinte frumoase, ce biruinţă a harului divin! Citim în cartea IV Regi că proorocul Elisei, în vremea sa, a aruncat într-o fântână din lerihon un blid de sare şi prin aceasta a schimbat apa puturoasă în apă bună şi răcoritoare (IV Regi 2, 22).

ddddddd) Iisus a făcut cu mult mai mult în lerihon: El a vindecat întinata fire a unei inimi omeneşti, cu sarea cuvântului Său, cu puterea harului Său.

eeeeeee) Zaheu s-a schimbat complet. Omul cel vechi s-a trecut, o fiinţă nouă s-a născut. De unde până atunci îşi făcuse din avuţie un idol, iată, căpetenia vameşilor sfărâmă idolul, trântindu-l la pământ;

fffffff) averea o împarte săracilor. De unde până în ziua aceea săvârşise
nenumărate nedreptăţi, iată-l oferindu-se cu bucurie să repare tot răul, să despăgubească, să restituie împătrit bunurile furate.

ggggggg) Este semnul cel mai convingător al unei întoarceri sincere la
Dumnezeu. Este roada cea mai dulce pe care dorim s-o luaţi voi, fraţilor, de la această poposire sub arborele credinţei.

hhhhhhh) Mulţi creştini pretind că se pocăiesc. Se duc la duhovnic, îşi
mărturisesc păcatele, zic că se căiesc, dar rămân ceea ce au fost mai înainte.

iiiiiii) Dumnezeu nu primeşte o astfel de pocăinţă. Ci, ca să te
mântuieşti cu adevărat, trebuie să devii un om nou. „Păcatul să nu mai domnească în trupul vostru muritor şi să nu mai ascultaţi de poftele lui..., ci daţi-vă pe voi înşivă lui Dumnezeu, ca vii, din morţi cum eraţi” (Rom. 6, 12-l3).

jjjjjjj) Pocăinţa, ca şi credinţa, ca să fie bineprimită înaintea lui
Dumnezeu, trebuie să fie însoţită de fapte. Iar faptele cele mai fireşti ale unei pocăinţe sincere constau în - aşa cum ne-a arătat Zaheu - repararea relelor săvârşite prin păcat. Ai luat lucru străin? Restituie-l proprietarului! Ai defăimat pe aproapele? Repară-i cinstea
printr-o vorbire de bine. Te-ai zgârcit? înmoaie-ţi inima şi fa milostenie din bunurile la care ai ţinut prea mult.

kkkkkkk) Iată rodurile vrednice de pocăinţă pe care le cere Domnul de
la noi.

lllllll) Fraţilor creştini,

10

mmmmmmm) Când Mântuitorul se afla în casa lui Zaheu, l-a binecuvântat

şi a zis: *„Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia”.*

nnnnnnn) Fie ca această binecuvântare să se pogoare şi asupra noastră, ca şi sufletul nostru să fie mântuit.

ooooooo) Din partea lui Dumnezeu s-a făcut totul. El ne caută, El ne aşteaptă să-L primim în *„casa”* noastră, în inimile noastre.

ppppppp) La lucrul Domnului să adăugăm conlucrarea noastră, voinţa noastră de a ne mântui.

qqqqqqq) AMIN!

rrrrrrr) Predici

sssssss) la

ttttttt) Duminicil

e

uuuuuuu) Triodul

ui

vvvvvvv)

wwwwwww)

xxxxxxx)

yyyyyyy)

zzzzzzz)

aaaaaaaa)

bbbbbbbb)

cccccccc)

dddddddd)

eeeeeeee)

ffffffff)

gggggggg)

hhhhhhhh)

iiiiiiii)

jjjjjjjj)

kkkkkkkk)

llllllll)

mmmmmmmm)

nnnnnnnn) LA DUMINICA
VAMEŞULUI ŞI A FARISEULUI
(Un păcat de moarte: mândria)

Fraţi creştini,

oooooooo) Cu sfânta Duminică de astăzi începem să urcăm scara desăvârşirii sufleteşti, acel urcuş duhovnicesc care să ne curăţească de tot păcatul şi să ne ridice la lumina învierii.

pppppppp) Ca o mamă iubitoare, Biserica ne călăuzeşte pe căile cele spinoase ale ispitelor şi ne învaţă de ce să ne ferim şi ce fapte bune să împlinim ca să ne putem înnoi în Duhul lui Hristos Mântuitorul. Lecţia cea dintâi pe care ne-o predă astăzi este cuprinsă în pilda Evangheliei despre un fariseu şi un vameş păcătos.

qqqqqqqq) Fariseul!... La prima vedere, era om evlavios, drept, fară cusur. Umbla în frica de Dumnezeu, cerceta lăcaşul de închinare, jertfea pentru nevoile templului şi pentru opere de binefacere, postea după prescripţiile legii, nu se lăcomea la avutul străin, era cinstit faţă de familie. Dacă fariseul, împodobit cu atâtea virtuţi, ar trăi între noi, l-am socoti şi preţui ca pe un sfânt!

rrrrrrrr) însă, privit şi judecat prin ochiul Celui ce cunoaşte adâncurile inimilor, omul acela nu s-a mântuit, ci, dimpotrivă, a fost osândit. Pentru care pricină? Pentru păcatul mândriei!

ssssssss) Fariseul se ruga, însă rugăciunea lui nu era o vorbire cu Dumnezeu, ci o laudă de sine, o înşirare a meritelor sale, nu o

implorare a îndurării de sus. El postea şi ajuta pe săraci, însă nu dintr-o simţire de milă, ci ca să fie văzut de oameni. Fariseul nu era adulter sau necinstit, însă dispreţuia pe cei care se faceau vinovaţi de astfel de păcate, aşa că „sfântul” care păşea îngâmfat în casa Domnului s-a întors de la templu mai vinovat decât intrase acolo*Fraţi creştini,*

tttttttt) Să nu ne osândim şi noi ca dânsul! Să ne păzim ca să nu

cădem în mândrie - păcatul care este izvorul tuturor relelor din lume, viciul care ne duce la pierzare.

Fraţilor,

uuuuuuuu) De vom analiza mai atent patima de care ne ocupăm astăzi, vom constata că mândria este o boală a sufletului, o intoxicaţie cu iubirea de sine, o dorinţă nesocotită a omului de a se înălţa şi a fi deasupra semenilor săi.

vvvvvvvv) Izvorul acestui rău vine din cele mai îndepărtate începuturi ale lumii create. Dumnezeu a făcut mai înainte de toate ceata îngerilor, a acelor duhuri slujitoare care să-I împlinească planurile Sale măreţe în zidirea şi ocârmuirea omenirii. între îngeri strălucea Luceafărul, „fecior al dimineţii”, cum îl numesc Scripturile (Isaia 14, 12).

wwwwwwww) Dar în cugetul acelei căpetenii îngereşti s-a aprins un duh de trufie, de dorinţă neiertată de mărire.

xxxxxxxx) „Sui-mă-voi deasupra norilor şi asemenea cu Cel Preaînalt voi fi. în muntele cel sfânt voi pune sălaşul meu...” (Isaia 14, 13-l4).

yyyyyyyy) Acea nemăsurată iubire de sine l-a prăbuşit pe Luceafăr în adâncurile iadului, şi, din înger luminat, păcatul l-a făcut diavol întunecat şi urâcios, devenind Lucifer. însă, fărădelegea satanică a mândriei a contaminat tot neamul omenesc, deoarece diavolul a ispitit pe primul om să nu asculte nici el de Ziditorul lui, ci să-I calce porunca, amăgindu-l că va fi *„ca Dumnezeu"* (Facerea 3, 5). Nutrit-a Adam gândul de trufie deşartă, pentru păcat şi-a primit după dreptate pedeapsa, însă din prima plăcere s-a strecurat în arterele omenirii microbul înfumurării.

zzzzzzzz) O, câte forme nu îmbracă boala de care vorbim!... Unul se laudă că-i mai deştept decât vecinul, altul că e mai bogat. Ici, vedem unul care umblă după ranguri şi onoruri, ca lupul flămând după pradă. Dincolo, îl vedem pe altul care priveşte cu dispreţ la

semenii săi. Femeia asta se împodobeşte cu tot felul de haine luxoase, parfumuri şi creme ca să atragă privirile admiratorilor. Cealaltă fumează în public, ca să dovedească lumii că e emancipată... „Cine e ca mine? Eu, mereu persoana mea, mai întâi de toţi, mai presus de toţi! Eu, înaintea întregii omeniri, ca un Dumnezeu văzut!”...

aaaaaaaaa) Sfinţii Părinţi spun într-un glas că mândria este începutul tuturor relelor, mama tuturor crimelor. *„Nimic nu este mai rău în lume ca mândria ",* exclamă Sfântul loan Gură de Aur. Avea dreptate renumitul Părinte. Din patima trufiei deşarte ies egoismul, iubirea

bbbbbbbbb) de avuţii, exploatarea oamenilor, invidia, judecăţile în tribunale, risipa traiului în lux şi dezmierdări. Mândria este obstacolul cel mai periculos al dezbinării şi urii între fraţi şi naţiuni.

ccccccccc) înfumurarea este, apoi, cauza necredinţei. Refuzul de a primi cuvântul lui Dumnezeu şi învăţătura de credinţă a Sfintei Biserici zace în faptul că mulţi se reazemă doar pe raţiunea şi ştiinţa lor. „Unde şi cine este Dumnezeu ca să mă supun Lui, să ascult poruncile Lui?”...

ddddddddd) Admirabil scrie undeva Fericitul Augustin: „ Vindecaţi mândria şi nu va mai fi păcat. Stârpiţi aceasta patimă urâtă şi iadul va fi gol!... "

eeeeeeeee) Urâciunea mândriei este osândită de toţi oamenii cu bun simţ. Nimic nu e mai odios şi mai respingător ca fapta trufaşului. Poate fi el înzestrat cu multe daruri naturale, poate săvârşi multe lucruri de valoare, dar când le face pentru slava persoanei sale, când se umflă ca un curcan şi se laudă la tot pasul, cel mândru devine respingător, anevoie de suportat.

fffffffff) Dumnezeu urgiseşte păcatul luciferic cu cea mai mare severitate.

ggggggggg) „ Urâtă este înaintea Domnului şi a oamenilor trufia, căci faţă de amândoi ea este păcatul nedreptăţii” (înţelepciunea lui Sirah 10, 7).

hhhhhhhhh) Dreptatea cere ca cinstea şi slava să fie date numai Stăpânului cerului şi al pământului. Dar când o fiinţă trecătoare şi

neputincioasă
îşi atribuie aere de superioritate, aş unul se poate numi „fur de cele sfinte”, uzurpator al majestăţii divine. De aceea, Sf. Apostol Iacov afirmă că *„Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă”* (4, 6).

iiiiiiii) Câteva pilde din Scriptură ne conving pe deplin de acest adevăr.

jjjjjjjj) încercat-au zidarii turnului Babilonului să ridice un monument
al cănii vârf să se înalţe până la cer şi aşa să se facă faimoşi peste faţa întregului pământ. Dar Domnul Dumnezeu le-a încurcat minţile şi limbile, aşa că întreaga lor acţiune s-a risipit (Facerea 11, 7-9).

kkkkkkkkk) Socotitu-s-a împăratul Nabucodonosor ca un despot mare şi
puternic, s-a mărit peste măsură încât credca că nu-i nimeni asemenea lui pe pământ. însă Stăpânul ceresc l-a smerit foarte: domnia i s-a luat suveranului Babilonului, mintea i s-a tulburat şi tiranul, alungat de la cârma ţării, a ajuns să pască iarbă ca dobitoacele (Daniel 4, 30).

lllllllll) Fariseul, care păşea ţanţoş în templu şi se credea superior
tuturor, a fost osândit şi nu s-a mântuit.

mmmmmmmmm) Tot aşa, Dumnezeu s-a arătat potrivnic dcspoţilor din vremea
noastră care se socoteau „dumnezei pământeşti” şi desconsiderau cu dispreţ pe cei slabi şi fară apărare. Dar biciul lui Dumnezeu i-a lovit fară milă. *„Făcut-a tărie cu braţul Său, Domnul, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor, coborât-a pe cei puternici de pe tronuri”* (Luca 1, 5l-52).

nnnnnnnnn) Fraţilor în Hristos,

ooooooooo) Am spus mai înainte că mândria este o boală a sufletului
omenesc, o intoxicaţie a iubirii egoiste. Să vedem ce medicament oferă credinţa noastră pentru vindecarea patimii de care ne-am ocupat? Medicamentul nu poate ft altul decât acela dăruit nouă de Dumnezeiescul Doctor al sufletelor noastre: *smerenia.*

ppppppppp) *„ Veniţi şi învăţaţi de la Mine, că Eu sunt blând şi smerit cu
inima”* (Matei 11, 29). Aşadar, nu înger, nici prooroc, nici înţelept lumesc este Cel ce ne arată calea către ceruri, ci Fiul cel veşnic al Tatălui, care S-a smerit pe Sine, *„chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte”* (Filipeni 2, 7-8).

qqqqqqqqq) Pilda Mântuitorului trebuie urmată de toţi cei ce sunt ucenicii
Lui, precum ne învaţă Sfanţul Apostol Pavel: *„Să nu caute nimeni numai ale sale, ci fiecare şi ale altuia. Cugetaţi în voi la fel ca şi Hristos Iisus”* (Filipeni 2, 4-5).

rrrrrrrrr) Smerita cugetare, umilinţa şi sentimentul nevredniciei constituie
trăsătura cea mai luminoasă a unui credincios creştin. Sfinţii, deşi înzestraţi cu mari daruri şi puteri, nu-şi atribuiau nici un merit, nu

se lăudau niciodată. Dimpotrivă, măcar că erau strălucitori în mari minuni şi fapte de desăvârşire, se socoteau mereu nevrednici. Patriarhul Avraam, Moise, mai cu seamă Preacurata Născătoare de Dumnezeu - Fecioara Maria, pentru smerenie, au fost aieşi şi înălţaţi
să lumineze, ca nişte sori, căile omenirii.

sssssssss) Se cuvine să păşim pe urmle lor, fară încetare, căci suntem
încredinţaţi că noi, prin noi înşine, nimic nu suntem. Tot darul desăvârşit de sus vine, de la împăratul luminilor; nu este meritul nostru. „ *Ce ai, omule, pe care să nu-l fi primit? Iar dacă L-ai*

tttttttt) *primit, de ce te făleşti ca şi când nu l-ai fi căpătat?"* (I Corinteni 4, 7).

uuuuuuuuu) Fără îndoială, este şi ceva bun în tina noastră păcătoasă. Nu suntem netrebnici cu totul. Este şi participarea firii noastre la împlinirea celor vrednice de laudă. Insă, ca buni urmaşi ai Celui ce S-a smerit într-o iesle săracă, trebuie să mărturisim cu marele misionar al popoarelor: *„Prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt... Ostenitu-m-am mai mult decât toţi, dar nu eu ci harul lui Dumnezeu care este în mine"* (I Corinteni 15, 10).

vvvvvvvvv) Citim o pildă frumoasă în Filocalie. Avva Agaton era pe patul de moarte. O nelinişte, o teamă mare exprima faţa celui ce murea. Fraţii de mănăstire care îi cunoşteau viaţa neprihănită şi închinată Domnului Iisus, văzându-i zbuciumul sufletesc, îl întrebară pe bătrânul Avvă: „Te temi şi Sfinţia Ta, părinte?" La care Avva Agaton răspunse: „Am făcut ce-am fost în stare ca să păzesc poruncile lui Dumnezeu. Dar om sunt şi eu. De unde să ştiu că lucrul meu a plăcut Domnului? Căci alta este judecata lui Dumnezeu, alta cea a oamenilor".

wwwwwwwww) Precum văile au pământul mănos care face să rodească seminţele însutit, aşa smerenia este aducătoare de roduri duhovniceşti, care se vor aduna în lombarele cerului. Căci cununa virtuţii smeritei cugetări va fi mântuirea, slava neapusă a vierii veşnice. Cuvântul Domnului Hristos ne asigură o astfel de răspiată când zice: *„Cel ce se smereşte, acela se va înălţa"* (Luca 14, 1'). Aşa să fie!

xxxxxxxxx) AMIN!

yyyyyyyyy) LA DUMINICA FILLUI RISIPITOR
(Adevărata pocăinţă)

zzzzzzzzz) Iubiţi credincioşi,

aaaaaaaaaa) în vremea de demult, când poporul biblic se abătea de la căile Domnului, Dumnezeu trimitea în mijlocul lui bărbaţii aceia sfinţiţi, puternici în cuvânt şi faptă, care erau proorocii. Aceia, în numele Celui Preaînalt, îşi ridicau glasurile şi strigau în templu şi pe la răspântii: *„întoarceţi-vă la Dumnezeu din toată inima, cu post, cu plângere şi cu tânguire. Sfâşiaţi-vâ inimile, nu hainele, şi vă întoarceţi la Domnul, căci El este milostiv, îndelung-răbdător şi plin de bunătate”* (Ioil 2, 12-l3).

bbbbbbbbbb) Atunci, fiii lui Israel se îmbrăcau în sac şi cenuşă. Preoţii se rugau în lăcaşurile sfinte. Bătrânii îşi ridicau glasurile, implorând mila Părintelui ceresc. Femeile nu-şi mai împodobeau trupurile, şi tot poporul se supunea la cel mai aspru post.

cccccccccc) Atunci, Dumnezeu, mişcat de acele lacrimi şi tânguiri, îşi oprea braţul ridicat spre a pedepsi şi ierta păcatele poporului.

dddddddddd) Lucrarea noastră, a slujitorilor altarelor, este asemănătoare cu aceea a profeţilor biblici. Căci, văzând cum creştinii se abat de la căile Domnului şi nesocotesc poruncile sfinte, ca nişte trimişi ai lui Hristos, chemăm lumea la pocăinţă: *„întoarceţi-vă la Dumnezeu din toată inima, căci El este milostiv, îndelung-răbdător şi plin de bunătate”.* Această datorie ne-o împlinim mereu, dar mai cu seamă în vremea Postului Mare, când toată lucrarea Bisericii, rugăciunile, slujbele, cântările, propovăduirea Evangheliei, înfrânarea trupească n-au în vedere decât pocăinţa.

eeeeeeeeee) Dar ce înţeles are cuvântul acesta? Ce este pocăinţa? Cum trebuie ea împlinită pentru a deveni un mijloc de mântuire? Ce temei avea această lucrare ce are puterea de a deschide asupra credincioşilor jgheaburile îndurării divine, de unde se revarsă har

şi milă şi iertare de păcate?

fffffffff) Iubiţilor,

ggggggggg) Mai întâi, se cuvine să îndepărtăm înţelesurile greşite şi false legate de lucrarea de care ne ocupăm.

hhhhhhhhh) 238

iiiiiiiii) în graiul poporului nostru s-a înţelenit o expresie ciudată, diametral opusă adevărului: „pocăiţi” se numesc creştinii care s-au lepădat de legea strămoşească, care s-au rupt de la sânul maicii lor duhovniceşti - Biserica Ortodoxă, şi şi-au făurit crezuri noi, comunităţi separate. Unii ţin sâmbăta, alţii duminica. Unii se numesc baptişti, alţii adventişti, unii iehovişti, alţii *„creştini"* după Evanghelie sau penticostali... Toţi, deopotrivă, sunt, după cuvântul Mântuitorului, *„prooroci mincinoşi", „lupi îmbrăcaţi în straie de oaie”,* ramuri uscate rupte de invidia satanei de la tulpina dreptei credinţe şi bune de aruncat în foc.

jjjjjjjjj) Vai, de aceşti rătăciţi! Mai bine nu s-ar fi născut. Să nu-i numiţi pocăiţi, *căci* pe dinafară se arată frumoşi, dar înăuntru sunt plini de stricăciune.

kkkkkkkkk) De multe ori, pocăinţa a ajuns să fie înţeleasă şi practicată
de ortodocşi în chip cu totul greşit. Ne gândim la felul cum majoritatea credincioşilor noştri practică Taina Spovedaniei sau a Pocăinţei. Se duc la duhovnici, se mărturisesc în grabă, ascund de multe ori păcatele cele mai grele, unii chiar mint pe părinţii duhovniceşti, apoi aşteaptă rugăciunea de dezlegare şi se ridică şi se duc de se împărtăşesc cu Sfintele Taine, împlinind doar forma Tainei bisericeşti şi păgubind miezul ei cel dulce: împăcarea cu Dumnezeu.

lllllllll) Să venim la adevăr, iubiţilor! Să revenim la cuvintele profetului
Ioil şi să le înţelegem şi să le aplicăm la viaţa noastră.

mmmmmmmmmm) în cartea *„Mărturisirea Ortodoxă”,* la întrebarea: Ce este
pocăinţa?, învăţăm că ea constă într-o durere a inimii omului ce a săvârşit păcate, în mărturisirea lor şi lepădarea lor înaintea duhovnicilor, cu gândul şi făgăduinţa hotărâtă de a-şi îndrepta viaţa în viitor.

nnnnnnnnn) Chipul cel mai luminos al unui adevărat pocăit

este tânărul
din pilda Domnului Hristos, care a luat partea sa de moştenire părintească, a cheltuit-o în destrăbălări, a decăzut, a sărăcit şi a ajuns la starea unui porcar. Dar, călăuzit de glasul unei conştiinţe vii, bietul om s-a trezit ca dintr-o beţie, şi-a dat seama de nebunia ce a făcut şi s-a întors din rătăcire, a revenit la casa părintescă, s-a smerit, s-a căit şi şi-a spovedit păcatul: „Tată, greşit-am!”

oooooooooo) Acesta este izvorul nădejdilor noastre, al celor ce săvârşim
păcatul de a ieşi din comuniunea iubirii Tatălui: îndurarea Lui faţă

pppppppppp)

qqqqqqqqqq) de cei ce-L părăsesc, nesecata Lui chemare şi aşteptare: *„ întoarceţi-vă, fiilor! ”*

rrrrrrrrrr) „Precum e adevărat că Eu sunt viu, tot aşa-i de adevărat că Eu nu voiesc moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să fie viu! întorceţi-vă de la căile voastre cele rele (Iezechiel 33, 11).

ssssssssss) Părintele tânărului l-a aşteptat mereu pe cel plecat, l-a zărit de departe când a venit şi l-a primit nu ca slugă, cum se aştepta feciorul, ci ca fiu, căruia i-a dat sărutul bucuriei, inel de cinste, haină d^ sărbătoare şi pentru *„învierea”* copilului ca din morţi a tăcut cel mai bogat ospăţ de veselie.

tttttttttt) Ceea *cr* ne impresionează în istorisirea asta este iubirea tatălui pentru copilul rătăcit şi pierdut. Nici un reproş, nici o mustrare pentru greşeala săvârşită. Ci, un ospăţ în cinstea celui flămând şi rupt, o iertare din inimă şi o primire plină de lacrimi şi bucurie.

uuuuuuuuuu) Dacă o implorare ca aceasta se auzea în vremea legii lui Moise, cu cât mai mişcătoare este ea în legea harului Domnului Hristos, unde Dumnezeu este numit *„iubire”,* iar Domnul Hristos a zis: *„aşa de mult a iubit Dumnezeu..."* (loan 3, 16).

vvvvvvvvvv) Să cugetăm la viaţa lui Iisus. Privită mai de aproape, ea nu este altceva decât o iubitoare chemare la pocăinţă. Coborârea şi întruparea Lui, smerenia şi sărăcia în care a trăit, patimile şi moartea Domnului pe cruce nu sunt decât fapte ale unei îndurări negrăite faţă de păcătoşi.

wwwwwwwwww) Iar pilda cea mai mângâietoare pentru un păcătos este strădania Păs;oiului cel bun, care caută prin prăpăstii şi hăţişuri oaia cea rătăcită, pe care o află, o pune pe umeri, o readuce la staul, bucurându-se cu prietenii de salvarea ei.

xxxxxxxxxx) Noi suntem acum fiul rătăcit şi oaia pierdută. Noi suntem fiii Bisericii, care, ispitiţi de multe ori de diavol, apucăm pe căile pierzării, prin amăgirile mincinoase ale păcatului mândriei, desfrânării, mâniei, lăcomiei, grăirii de rău şi purtării necuviincioase. Asta ne impune o sfântă şi mare îndatorire, de vrem să nu pierim pe veci. Iar îndatorirea este aceea arătată de Pavel, care scria credincioşilor din Roma: *„Bunătatea lui Dumnezeu ne îndeamnă la pocăinţă”* (Rom. 2, 4).

yyyyyyyyyy) în înţeles ortodox, pocăinţa înseamnă întoarcerea cu încredere la casa părintească. înseamnă prefacerea sufletului în întregime, înnoirea vieţii lăuntrice în duhul lui Hristos, acea naştere din nou

aaaaaaaaaaa) a omului credincios de care vorbea Mântuitorul lui Nicodim. Să ne aducem aminte de Zaheu, de Apostolul Pavel, care, din prigonitor al Bisericii Domnului, s-a transformat în cel mai mare apărător şi propovăduitor al Evangheliei.

bbbbbbbbbbb) Pocăinţa adevărată cere apoi o căinţă adâncă şi sinceră pentru păcatele săvârşite. în această privinţă ne stă pildă nemuritoare regele David. Două mari fărădelegi a săvârşit autorul Psaltirii: a omorât un om şi a trăit în necurăţie cu femeia acestuia rămasă văduvă. Dar păcătosul şi-a revenit la calea dreptăţii, şi-a regretat aşa de mult crimele, încât, cum scrie într-un loc, *„cu lacrimi se ruga ziua şi noaptea”* (Psalm 41, 3).

ccccccccccc) Părerea de rău pentru păcat ne arată chipul acelei femei desfrânate, care, pocăindu-se, cu lacrimi a spălat picioarele Mântuitorului şi cu părul capului ei le-a şters.

ddddddddddd) Nu vom uita să pomenim pe Apostolul Petru care s-a lepădat de trei ori de învăţătorul. Dar, când şi-a dat seama de ticăloşia şi laşitatea de care s-a făcut vinovat, a plâns cu amar toată viaţa.

eeeeeeeeeee) Plângi şi tu, frate sau soră întru Hristos! Când te afli la rugăciune, când iei parte la slujbele dumnezeieşti, când te spovedeşti şi cugeţi la faptele tale cele rele, varsă lacrimi de pocăinţă, şi, în numele Domnului îndurător, noi te asigurăm că de vor fi păcatele tale numeroase ca nisipul mării, ele se vor ierta, de vor fi roşii ca purpura, se vor albi ca zăpada.

fffffffffff) în sfârşit, o altă mare calitate a virtuţii de care vorbim este hotărârea şi oţelirea voinţei de a nu mai săvârşi răul. Cel ce a furat, să nu mai fure. Cel ce a greşit, defăimând pe semenul său, clevetindu-l, să nu mai clevetească. Cel ce s-a lăcomit la avutul

străin, să restituie paguba şi să facă milostenie. *„Deci, să nu împorăţească păcatul în trupul vostru, nici să vă supuneţi poftelor lui. Ci infăţişaţi-vă lui Dumnezeu cu totul, ca vii, ca nişte sculaţi din morţi”* (Romani 6, 12).

ggggggggggg) Iubiţi credincioşi,

hhhhhhhhhhh) Vremea a trecut, trebuie să încheiem.

iiiiiiiiii) Puneţi la inimile dumneavoastră învăţătura Sfintei noastre Biserici despre pocăinţă şi căutaţi s-o împliniţi cu credinţă, cu dragoste şi cu încredere.

jjjjjjjjjjj) Iar dacă puterile sufleteşti vi se par slabe, recurgeţi la harul ce vine de sus, de la Părintele luminilor. Căci El S-a jurat că nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să trăiască.

kkkkkkkkkkk) Să ne despărţim, deci, în duhul tânguirii de pocăinţă pe care o exprimă Sfântul Andrei Criteanul când zice:

lllllllllll) „Doamne, Iisuse Hristoase!

mmmmmmmmmmm) Trupul mi-am pângărit, duhul mi-am întinat, peste tot m-am rănit. Ci Tu, ca un Doctor, amândouă prin pocăinţă le tămăduieşte, spală-le, curăţeşte-le, Mântuitorul meu, arată-le mai curate decât zăpada.

nnnnnnnnnnn) Ca tâlharul strig, pomeneşte-mă!

ooooooooooo) Lăcrimez cu păcătoasa.

ppppppppppp) Strig cu vameşul: „Milostiv fii mie, păcătosul!”

qqqqqqqqqqq) Primeşte-mi tânguirea ca oarecând a cananeencii! ”

rrrrrrrrrrr) AMIN!

sssssssssss) LA DUMINICA LĂSATULUI SEC DE CARNE
(Judecata din urmă)

tttttttttt) Iubiţi creştini,

uuuuuuuuuuu) Biserica noastră învaţă că sunt două judecăţi dumnezeieşti.
Una urmează imediat după moartea omului. După ce închidem ochii, chiar în clipa când sufletul nostru părăseşte trupul, când în odaia în care am murit încep bocetele şi lacrimile, sufletul se înfăţişează înaintea lui Dumnezeu şi este judecat şi răsplătit fie cu fericirea celeilalte vieţi, fie cu osânda. Dar sentinţa aceea nu e definitivă. Soarta celor adormiţi mai poate fi schimbată, prin mijlocirea Bisericii, prin rugăciunile celor vii.

vvvvvvvvvvv) însă după această primă hotărâre, noi vom fi supuşi unui alt examen, la o revizuire a procesului nostru.

wwwwwwwwwww) Veni-va o zi când Domnul va hotărî sfârşitul lumii, încheierea istoriei omeneşti. Văzduhurile vor răsuna de strigarea trâmbiţelor îngereşti. Trupurile tuturor muritorilor se vor scula din morminte. Uni-se-vor cei morţi din nou cu sufletele cu care au vieţuit şi vor forma o mare imensă de capete. Toate generaţiile, de la Adam şi până la cel din urmă om, se vor aduna la un loc, cuprinse de o mare groază, scufundate într-o adâncă tăcere.

xxxxxxxxxxx) „Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului, toate seminţiile pământului se vor boci şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere şi cu slavă multă" (Matei 24, 30).

yyyyyyyyyyy) Atunci va avea loc a doua judecată, pentru ca toţi oamenii, chemaţi şi înfăţişaţi în trupuri şi suflete, să primească măsura întreagă a fericirii sau a osândirii lor, pentru veşnicie. Fi-va judecata din urmă, despre care ne vorbeşte Evanghelia de astăzi.

zzzzzzzzzzz) Iubiţi creştini,

aaaaaaaaaaaa) Sfântul loan Gură de Aur, cugetând asupra judecăţii de la sfârşitul veacurilor, zice că Dumnezeu va săvârşi-o pentru două scopuri: să-şi facă dreptate Sieşi şi s-o facă celor ai Săi. Cugetarea este admirabilă şi merită să-i dăm toată atenţia noastră.

bbbbbbbbbbbb) \

cccccccccccc) Când zicem că cineva vrea să-şi facă dreptate sieşi, înţelegem că îşi ia în mână cauza sa, îşi apără singur interesele sale.

dddddddddddd) Vorbind despre Cel Preaînalt, vedem că Dumnezeu, în lumea aceasta, încredinţează interesele sale unor locţiitori, care au datoria să le apere. Puterile pământeşti, suveranii, magistraţii, preoţii, părinţii nu sunt decât slujitori ai Celui de sus care au obligaţia să facă dreptate Domnului, când numele Lui este ocărât, când poruncile Lui sunt călcate în picioare, când cultul Său este profanat.

eeeeeeeeeeee) îndeosebi, preoţii, în scaunul mărturisirii, sunt adevăraţi arbitri ai drepturilor lui Dumnezeu. *„Judecaţi între mine şi via mea"* (Isaia 5, 3), le zice El.

ffffffffffff) „Fiţi judecători între Mine şi poporul Meu, între Mine şi păcătoşii care îngenunchează la picioarele voastre. Legaţi şi dezlegaţi! Siliţi-i să Mă recunoască, impuneţi-le pedepse! Dar luaţi aminte că, împlinind slujba aceasta, trebuie să-Mi faceţi dreptate

gggggggggggg) Dar ce se întâmplă? Această cauză a lui Dumnezeu pusă în mâinile oamenilor este adesea slab apărată. Câte fărădelegi nu rămân nepedepsite!... O mulţime de criminali, de răufăcători, se plimbă cu fruntea sus, nu numai liberi, ci şi respectaţi, onoraţi şi lăudaţi chiar pentru fărădelegile lor, şi aceasta în paguba lui Dumnezeu. O mulţime de păcătoşi, uneori chiar cei mai mari, sunt dezlegaţi în scaunul de mărturisire, fiindcă, prin învârtoşarea inimii lor, ei silesc pe duhovnici să fie prea îngăduitori cu dânşii.

hhhhhhhhhhhh) Pentru aceasta, profetul David, cuprins de un zel sfânt, roagă pe Cel Atotputernic să ia El însuşi în mâini cauza sa atunci când zice: *„Scoală-te, Doamne, apără-Ţi pricina”* (Psalm 73, 23). Ai fost de-ajuns un Stăpân bun şi îndelung-răbdător. Suferit-ai prea

mult ca interesele Tale în lume să fie trădate chiar din partea acelora care aveau datoria să le apere şi să le răzbune. Adu-Ţi aminte, Doamne, de ocările celor ce socotesc răbdarea Ta nepăsare şi îngăduinţa Ta slăbiciune. Scoală-Te şi arată-le că ştii să-Ţi faci dreptate, cu toată îngăduinţa din trecut.

iiiiiiiiiii) Şi iată, fraţilor, această dreptate Şi-o va face Sieşi Dumnezeu
la judecata din urmă. *„Atunci voi pune mâna Mea să Jac judecată,* zice Domnul. *Mă voi răzbuna împotriva potrivnicilor Mei şi voi pedepsi pe cei ce Mă urăsc"* (Deuteronom 32, 41).

jjjjjjjjjjj) Sunt mai multe feluri de potrivnici. Unii sunt cei care nu vor
să-L recunoască nicidecum, spunând că Dumnezeu nu există. Pe

kkkkkkkkkkk) aceştia, în ziua de apoi, Dumnezeu, printr-un act de dreptate, izbuti-va să-i convingă că există. După ce în lume a fost ascuns de ochii lor, după ce, prin întrupare, S-a arătat umilit şi sărac, lăsându-Se batjocorit şi omorât, la înfricoşata judecată Se va înfăţişa în toată strălucirea puterii şi a majestăţii Sale. Arăta-Se-va însoţit de toţi îngerii şi va aduna înaintea Sa toate neamurile. Soarele se va întuneca, stelele vor cădea de pe boltă, puterile cerurilor se vor clătina, iar oamenii vor tremura de frică.

lllllllllll) De ce această groază? Răspunde Sf. loan Gură de Aur: pentru a avea Dumnezeu dreptul să spună necredincioşilor ceea ce le-a fost grăit prin gura lui Moise şi ceea ce le va spune iarăşi în chip şi mai înfricoşat:„ *Vedeţi, că Eu sunt şi nu este alt Dumnezeu afară de Mine ”* (Deuteronom 32, 39).

mmmmmmmmmmmm) Sunt alţi păcătoşi care susţin că există o fiinţă care a făcut lumea şi o conduce, dar aceasta nu observă toate câte se fac, nu vede răul ce se săvârşeşte. Căci au zis întru inima lor: *„Uitat-a Dumnezeu, întors-a faţa Sa şi în veac nu va vedea”,* spune psalmistul.

nnnnnnnnnnn) Dar la judecata din urmă, Dumnezeu va dovedi că a ştiut totul. In ziua aceea, El va descoperi tot ceea ce păcătosul socoate că a ascuns în umbră şi întuneric. Va da pe faţă toată urâciunea păcătoşilor. Păcatele ruşinoase şi înjositoare, păcatele ce i-ar pierde omului toată cinstea dacă ar fi ştiute de semenii săi, păcatele pe care n-avea curajul să le mărturisească nici duhovnicilor şi nici prietenilor celor mai apropiaţi, toate vor fi date la iveală şi încă înaintea tuturor îngerilor, a sfinţilor, a neamurilor. *„Descoperi-voi goliciunea ta,* zice Domnul, *ca să-ţi vadă neamurile ruşinea ”* (Naum 3, 5).

ooooooooooo) Ceea ce este înspăimântător e faptul că Dumnezeu

nu numai că va descoperi fărădelegile noastre, dar le va şi pedepsi. Dacă în viaţa aceasta Dumnezeu apare mai mult sub chipul unui Dumnezeu milostiv, al unui Părinte care face ca soarele să răsară peste cei drepţi şi peste cei păcătoşi, dacă aici Mântuitorul este mai mult Păstorul bun, care caută oile cele pierdute ca să le readucă la staul, la judecata cea înfricoşătoare vom vedea numai faţa unui Dumnezeu Judecător şi drept.

pppppppppppp) Atunci, ca să apere dreptatea şi sfinţenia Sa de acuzarea că El ar trece cu vederea răul, va osândi fărădelegile cu asprimea cea mai mare, fără cruţare, fară a ierta vreuna.

qqqqqqqqqqqq) Iată, fraţilor care ne ascultaţi, ceea ce va fi pentru noi nespus de grozav în ziua judecăţii: un Dumnezeu mânios, Care-şi va lua satisfacţie, un Dumnezeu dispreţuit. Care se va răzbuna.

rrrrrrrrrrrr) în al doilea rând, judecata din urmă va face dreptate aieşilor Domnului.

ssssssssssss) în viaţa pământească, totul e amestecat: virtutea cu viciul, nevinovăţia cu fărădelegea adevărul cu minciuna, evlavia cu făţărnicia. Mai mult: aici, jos, de cele mai multe ori, drepţii suferă, pe când răii triumfă.

tttttttttttt) Nabucodonosor păgânul petrece în palate, pe când Daniil zace în groapa leilor. Irod se veseleşte şi se îmbată la ospăţ, iar lui loan Botezătorul i se taie capul. Nero duce o viaţă desfrânată, pe când miile de creştini nevinovaţi sunt daţi chinurilor şi morţii.

uuuuuuuuuuuu) Sentimentul de dreptate sădit în inima noastră se revoltă în faţa acestor privelişti şi este adesea gata să acuze pe Dumnezeu că ocroteşte pe răufăcătorii şi pe robii patimilor.

vvvvvvvvvvvv) Răbdare! Este o judecată, vine o zi a socotelilor! Atunci, fiecare va fi cunoscut în ceea ce a fost şi fiecăruia i se va da după faptele sale. Grâul va fi ales de neghină, oile de capre. Binele şi virtutea vor ieşi la lumină, cum iese untdelemnul deasupra apei.

wwwwwwwwwwww) La judecată, cei smeriţi se vor înălţa. Smerenia, blândeţea omului bun şi răbdarea de a suferi nedreptăţile fară a se răzbuna, pe care oamenii au socotit-o slăbiciune, îngustime a minţii, Dumnezeu le va încununa şi va convinge lumea că ele au fost

AMIN!

adevărata putere, mărire şi înţelepciune. Atunci, înţelepţii veacului vor fi nu numai surprinşi, ci şi zăpăciţi, văzând pe cei care au fost socotiţi gunoiul lumii ridicaţi pe tronuri de mărire.

xxxxxxxxxxxx) Altă dreptate se va face săracilor. în această viaţă este nesfârşit numărul acelora care suferă, zbătându-se în mizerie neagră, care sunt lăsaţi fară ajutor, fără mângâiere. Gemetele celor ce zac în spitale, care suferă în închisori, ale celor ruşinoşi care nu îndrăznesc să întindă mâna după pomană, gemetele lor sunt prea slabe ca să pătrundă până la urechile lumii. Şi în vremea asta atâţia huzuresc în lux, în belşug, în desfătări.

yyyyyyyyyyyy) Nu poate dura o astfel de nedreptate în veci. *„Răbdarea săracului nu va fi până în sfârşit”,* zice psalmistul (Psalm 9, 18). Plânsetele lor, gemetele lor urcă până la Dumnezeu care nu se va

zzzzzzzzzzzz) crede achitat, până în ziua când va rosti în favoarea lor o judecată
de izbăvire, uscându-le orice lacrimă, alinându-le toată suferinţa, răsplătindu-i din belşug. Aceasta va fi în ziua cea mare, când judecata lui Hristos, aşa cum ne este înfăţişată în Evanghelie, va părea că nu are alt scop decât a face dreptate celor săraci, osândind, totodată, fară cruţare, pe cei care nu au avut faţă de ei nici o milă.

aaaaaaaaaaaaa) în acest chip se va face dreptate celor asupriţi, celor prigoniţi
pentru adevăr, celor evlavioşi, celor slabi care au suferit din cauza violenţei, abuzului şi lăcomiei celor tari. Ca să sfârşim, vom zice că judecata din urmă va fi pentru aieşii Domnului ziua mântuirii lor, a măririi lor, a mângâierii lor.

bbbbbbbbbbbbb) Fraţi creştini,

ccccccccccccc) Convinşi de aceste adevăruri, nu putem încheia cuvântul nostru
de astăzi decât cu un îndemn:

ddddddddddddd) Temeţi-vă de judecata lui Dumnezeu! Dar temeţi-vă cu frica
sfântă şi folositoare, care să vă îndrepte, să corecteze viaţa voastră. Oricât de păcătoşi aţi fi, aduceţi-vă aminte că, pentru a scăpa de pedeapsa Dreptului Judecător, aveţi o singură cale şi aceasta este pocăinţa. Faceţi o pocăinţă severă, sinceră, deplină, acum cât mai aveţi vreme! împliniţi poruncile lui Dumnezeu, îmbogăţiţi-vă în fapte bune, şi, prin asta, Hristos, când va sta să judece lumea, va fi blând faţă de voi şi vă va face părtaşi de slava împărăţiei Sale.

eeeeeeeeeeeee) Ştiind că judecata va face dreptate celor aieşi ai Domnului,
temeţi-vă, ca nu cumva să fiţi eliminaţi din ceata acelora.

ffffffffffff) De aceea, începeţi îndată a împlini în persoana voastră ceea
ce va face Dumnezeu la judecata din urmă, în folosul aieşilor Săi. El îi va preamări pe cei smeriţi; smeriţi-vă! îi va ferici pe cei

AMIN!

săraci; ajutaţi-i, mângâiaţi-i! îi va sprijini pe cei slabi. Sprijiniţi-i pe cei umiliţi şi obidiţi!

ggggggggggggg) Iar de sunteţi din cei iubiţi de Dumnezeu, rămâneţi tari în credinţă şi vieţuire sfântă, pentru ca atunci când veţi auzi trâmbiţa îngerilor, să fiţi rânduiţi în ceata celor de-a dreapta Mântuitorului Hristos.

hhhhhhhhhhhh) LA DUMINICA LĂSATULUI SEC DE BRÂNZĂ

(Postul creştinesc)

iiiiiiiiiiii) Fraţi creştini,

jjjjjjjjjjjj) Religia noastră se mai numeşte şi religia Crucii. Acest nume l-a primit pentru faptul că întemeietorul ei, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, pe Cruce a adus jertfa vieţii Sale, ca preţ de răscumpărare pentru întreg neamul omenesc.

kkkkkkkkkkkk) Crucea, adică suferinţa primită de bună voie pentru mântuirea oamenilor, este pecetea care sigilează toată viaţa lui Hristos. Mântuitorul lumii nu S-a mulţumit să pătimească numai El, în locul şi în numele întregului neam al lui Adam, ci tuturor credincioşilor Lui le-a poruncit să-I urmeze pilda.

llllllllllll) Iisus a purtat Crucea şi ne-a îndemnat s-o purtăm şi noi pe urmele paşilor Săi: „ Cine nu-şi ia crucea sa şi nu vine după Mine, a zis Domnul, nu este vrednic de Mine” (Matei 10, 38). Iar Apostolul Său, Pavel, reia aceeaşi cugetare, atunci când zice că „pentru a fi moştenitori ai lui Dumnezeu şi împreună - preamăriţi cu Hristos, trebuie să suferim cu adevărat împreună cu El” (Romani 8, 17). Deoarece „ cei ce sunt ai lui Hristos, trupul îşi răstignesc cu poftele lui" (Galateni 5, 24).

mmmmmmmmmmmm) A pretinde că suntem ucenicii unui Dumnezeu născut într-o iesle şi mort pe Cruce, şi a trăi în păcate şi în dezmierdări, este o înşelăciune.

nnnnnnnnnnnn) Unul dintre mijloacele cele mai sfinţitoare ale vieţii creştinului, chipul unei suferinţe plăcute lui Dumnezeu, şi de purtare a Crucii, este postul.

AMIN!

ooooooooooooo) O, mari sunt lucrările postului, minunate puterile sale!...

ppppppppppppp) Ascultaţi ce cuvinte înaripate se află în cartea „Mântuirea păcătoşilor”: „Postul spală păcatele, şterge fărădelegile de mai înainte, ne opreşte de la cele viitoare. Postul este puternic zid al lui Dumnezeu, palat al lui Hristos şi cetate a Duhului Sfânt. Pavăză a credinţei este postul, semn al dragostei şi întărire a nădejdii. Postul străluceşte sujletul, curăţă trupul, înalţă simţirile, face inima

qqqqqqqqqqqqq)

rrrrrrrrrrrr) zdrobite ;i smerită, risipeşte norii poftelor. Postul este fratele sărăciei, Jiul pocăinţei, păzitorul mântuirii tale, mijlocitor către Dumnezeu ”.

sssssssssssss) Despre această virtute vă vom vorbi astăzi.

tttttttttttt) înaintea noastră se zăreşte Crucea Golgotei. Domnul Hristos merge la Ierusalim să Se dea spre răstignire. Biserica lui Iisus îndeamnă pe fiii săi să intre pe calea cea strâmtă a pocăinţei, a întristării, a lacrimilor. De mâine păşim în zilele Sfântului şi Marelui Post. Se cuvine să ascultaţi şi să puneţi în inimile voastre cuvintele de învăţătură care, de vor fi urmate, vă vor aduce multă mângâiere şi folos duhovnicesc.

uuuuuuuuuuuu) Fraţi creştini,

vvvvvvvvvvvv) Sfântul Maxim Mărturisitorul, în una din cărţile sale, are o cugetare adâncă. El susţine că începutul tuturor patimilor, izvorul tuturor păcatelor este iubirea neraţională de trup.

wwwwwwwwwwwww) Din această iubire de trup se nasc poftele cele rele: lăcomia pântecului, iubirea de plăceri, beţia, desfrânarea, iubirea de argint şi slava deşartă. într-adevăr, aşa este!

xxxxxxxxxxxx) Patimile leagă mintea de lucrurile materiale şi o ţin la pământ, apăsând cu toată greutatea asupra sufletului, asemenea unui bolovan foarte mare. Omul este chemat să se înalţe ca un vultur la cele cereşti, să se avânte în sus spre Dumnezeu, pe aripile credinţei şi ale iubirii, dar el este legat de cele de jos, este prins în lanţ de diavolul, ca să nu se poată ridica spre Creatorul său.

yyyyyyyyyyyy) După omul cel lăuntric aflăm plăcere în gustarea celor de sus. Dar în fiinţa noastră descoperim legea trupului care *„se luptă*

împotriva legii primite de minte şi ne ţine robi păcatului care este în mădularele noastre” (Romani 7, 23).

zzzzzzzzzzzzz) Este o luptă în adâncurile fiinţei noastre, un „război nevăzut” care se duce necontenit şi din care ieşim, de cele mai multe ori, înfrânţi, în înţelesul că legea trupului învinge năzuinţele cele spirituale din noi şi ne face robii poftelor şi plăcerilor trupeşti.

aaaaaaaaaaaaa) Trebuie impusă ordine în această neorânduială. Trebuie ca ceea ce e trupesc în noi, urât şi trecător, să fie pus sub stăpânirea duhului, adică a ceea ce este ceresc, frumos şi veşnic.

bbbbbbbbbbbbb) Ei bine, această biruinţă se obţine prin post. Ce este postul în înţelesul creştinesc al cuvântului? Este abţinerea de la mâncare şi

ccccccccccccc) 249

ddddddddddddd) băutură, este slăbirea puterilor trupeşti, în vederea înălţării sufletului către Dumnezeu şi a desăvârşirii morale.

eeeeeeeeeeeee) După cum unui cal nărăvaş îi punem în gură zăbala frâului ca să-l conducem cu uşurinţă unde dorim, aşa, prin înfrânăre, punem stăpânire pe forţele rele ale trupului şi le facem ascultătoare legilor sfinţeniei.

fffffffffffff) „Postul, zice Sf. Vasile, ne redeschide porţile raiului, pe care neînfrânarea primului om ni le-a închis. Fructul oprit pe care l-a mâncat primul părinte a fost otrava care a omorât pe toţi urmaşii lui. Prin post, noul Adam, Iisus Hristos, ne cheamă la viaţă''.

ggggggggggggg) Ce frumoase cuvinte!... Şi ce pline de adevăr!... Sunt mulţi între noi care socot că pentru a se întări şi a fi sănătoşi trebuie să se hrănească mult, să mănânce bine, să nu rabde niciodată nici de foame, nici de sete, nici de somn. Este cu totul greşită această idee. Ba, putem zice că tocmai contrariul e adevărat.

hhhhhhhhhhhhh) Istoria ne este martoră, experienţa dascăl. Fost-au în trecut bărbaţi puternici care au arătat un dispreţ suveran pentru trebuinţele trupului. Unii au trăit în peşteri şi în pustiuri dogorâtoare. Alţii prin mănăstiri. Dar toată viaţa n-au gustat decât rădăcini, pâine uscată şi apă. Oamenii aceia nu trândăveau, ca să zică cineva că, nemuncind, nu simţeau trebuinţa hranei. Ci munceau toată ziua la împletitul coşurilor, la săpatul grădinilor, la tăiat lemne din pădure, se nevoiau în rugăciune.

iiiiiiiiiiiii) Dar, cu toate acestea, oamenii aceia, bărbaţii aceia ai vieţii dumnezeieşti, s-au asemănat puterilor îngereşti. Deşi erau neînsemnaţi şi nearătoşi după trup, s-au făcut mai puternici decât cei ce se îndestulau cu de toate. Iar anii vieţii lor au fost până la

nouăzeci de ani şi chiar mai mulţi.

jjjjjjjjjjjjj) Cum se explică aceste lucruri? Şi, oare, ce taină sălăşluia în moşii şi părinţii noştri care până la adânci bătrâneţe nu cunoşteau ce e boala de stomac sau de ficat?

kkkkkkkkkkkkk) întrebările acestea le dezleagă cuvântul Mântuitorului Hristos care zice: *„Nu numai cu pâine trăieşte omul, ci şi cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu”* (Matei 4, 4).

lllllllllllll) Oamenii de demult au biruit, deoarece, la fel cu Pavel Apostolul, ei puteau exclama: „Am fost răstignit împreună cu Hristos şi de acum nu trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine. Şi dacă trăiesc

mmmmmmmmmmmmmmm) acum în trup, trăiesc prin credinţa în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit şi S-a dat pentru mine” (Galateni 2. 20).

nnnnnnnnnnnnn) Observăm că totul e mântuirea sufletului, nu săturarea pântecului. Nu de noi atârnă viaţa noastră, ci de Dumnezeu, Care este cel ce o susţine şi o întăreşte. Dacă ne punem încrederea în El, primim o putere care ne ridică la starea îngerilor, şi învingem legile materiei.

ooooooooooooo) Dar pentru asta trebuie credinţă, se cere „umblarea după lucrurile Duhului, în care este viaţă şi pace” (Romani 8, 6).

ppppppppppppp) După aceasta, se cuvine să vă arătăm câteva mijloace prin care un creştin îşi îndeplineşte datoria postului cu folos.

qqqqqqqqqqqqq) în primul rând, postul adevărat trebuie făcut în numele lui Iisus Hristos, cu credinţă şi cu dragoste. în viaţa religioasă, toată fapta îşi primeşte valoarea ei după scopul urmărit. Sunt fapte bune după felul lor, dar dacă se fac cu un scop rău, nu ne folosesc.

rrrrrrrrrrrrr) De pildă, milostenia este o faptă bună. Dar dacă o faci ca să te laude lumea, ai pierdut preţul ei.

sssssssssssss) Aşa e şi cu postul. înfrânarea ta, ca să urce ca o mireasmă bineplăcută către ceruri, trebuie să izvorască din dorinţa de a te răstigni cu Hristos, de a-L imita pe El, de a avea simţirile de întreagă lepădare de sine. Să nu posteşti ca să faci siluetă, să nu te reţii de la mâncare şi băutură ca să te vadă oamenii nevoindu-te. Ci să te înfrânezi pentru motivul că asta e voia lui Dumnezeu, că postul curăţă de păcate, şi să dai dovadă că vrei să te mântuieşti.

ttttttttttttt) A doua condiţie a postului primit este să nu cauţi plăcere în

mâncărurile îngăduite. „Cel ce se împărtăşeşte de vreo hrană, să se depărteze de ea până mai are poftă şi să nu aştepte să se sature” (Sf. Casian Romanul).

uuuuuuuuuuuuu) Sunt creştini care, ce e drept, se opresc în post de la carne şi lapte şi de la celelalte mâncăruri interzise de Biserică. Dar în bucatele permise de mâncat, caută atâta îndulcire şi se satură atât de mult, încât postul lor numai înfrânare nu se poate numi.

vvvvvvvvvvvvvv) Sf. Maxim Mărturisitorul zice că „postul adevărat este să te reţii de la toate cele ce nu împlinesc o trebuinţă, ci aduc o plăcere. Să nu urmăreşti cele plăcute, ci cele de necesitate”.

wwwwwwwwwwwwww) însă condiţia cea mai de căpetenie pentru o faptă ca aceasta de care vorbim este ca postul să fie însoţit de sfinţenia vieţii.

xxxxxxxxxxxxxx) Postul nu-şi are scopul în sine. Adică nu sirmla reţinere de la cutare mâncare îţi deschide uşile raiului şi te mântuieşte. Ci oprirea

yyyyyyyyyyyyyy) de la bucate trebuie folosită ca un mijloc să omorâm toate poftele *Fraţilor,* firii pământeşti.

zzzzzzzzzzzzzz) Când unul zideşte şi altul strică, nu folosesc la nimic fară numai că se ostenesc. Aşa este şi omul cel ce posteşte întru păcatele sale şi iarăşi merge şi face aceleaşi. *„Rugăciunea lui, cine o va asculta? Şi ce a folosit smerindu-se pe sine?"* (Iisus Sirah 34, 29). Nu foloseşte nimic. Este o faptă fariseică, o formă fară conţinut.

aaaaaaaaaaaaaaa) Se spune în Pateric că odată Sfântul Epifanie l-a chemat la prânz pe Avva Ilarion şi i-a gătit o mâncare de dulce, deşi era post. Şi a zis oaspetele: „Nu voi gusta din ce mi-ai pus înainte, căci, de când m-am călugărit, n-am mâncat carne". Atunci a răspuns Sfântul Epifanie şi a zis: „Eu de când m-am călugărit, n-am lăsat pe cineva să adoarmă având ceva împotriva mea, precum nici eu n-am adormit mânios pe cineva ".

bbbbbbbbbbbbbb) Când a auzit aceste cuvinte, Avva Ilarion s-a ruşinat şi a zis: „Iartă-mă, frate! Petrecerea ta, adică fapta ta, este mai mare ca a mea".

ccccccccccccccc) în această istorioară este cuprinsă o mare înţelepciune. Mai iertat este uneori a mânca şi carne, decât a face răul sau a ţine mânie, sau a cleveti pe cineva.

ddddddddddddddd) Să nu fim înţeieşi greşit, că adică să se pară că am recomanda să nu respectaţi porunca Bisericii care opreşte mâncărurile de dulce. Ci vrem să spunem că lucrul mai de preţ decât păzirea celor ce intră în gură este reţinerea de la păcat. *„Sfinţiţi postul!",* zice Domnul prin gura proorocului Ioil (1, 14). Asta înseamnă: dezrădăcinaţi răutatea, biruiţi deprinderile păcătoase care vă întinează! Sfinţiţi-vă nu numai gura, ci şi mâinile şi picioarele. *„Dezlegaţi lanţurile răutăţii, deznodaţi legăturile robiei, daţi drumul*

celor asupriţi şi rupeţi orice fel de jug” (Isaia 58, 6).

eeeeeeeeeeeeeee) Sfinţiţi postul, adică, răstignind trupul prin înfrânare, întăriţi-vă sufletul prin toate faptele unei evlavii adevărate. împarte-ţi pâinea cu cel flămând şi adu în casa ta pe nenorociţii fără adăpost. Dacă vezi pe un om gol, acoperă-l, şi nu întoarce spatele semenelui tău (Isaia 58, 7).

fffffffffffffff) Iată postul plăcut lui Dumnezeu! Cine va face aşa, se va desfăta în Domnul şi va fi ca o grădină frumoasă, bine udată, un izvor ale cărui ape nu seacă niciodată!

Fraţilor,

f

gggggggggggggggg) încheind cuvântul nostru de învăţăturii de azi, vă îndemnăm cu cuvintele Sf. loan Gură de Aur şi zicem: „Postiţi! Postiţi pentru că aţi păcătuit! Postiţi pentru a nu mai păcătui! Postiţi pentru a primi darurile Duhului Sfânt şi a păstra ceea ce vi s-a dăruit!”

hhhhhhhhhhhhhhh) Sunteţi stăpâniţi de patimi? Supuneţi-le legii lui Dumnezeu şi veţi deveni liberi. Ispitele vă atacă şi vă subjugă? Postiţi! Postul este o armă înfricoşată şi puternică împotriva diavolilor!

iiiiiiiiiiiiii) Oameni din toate stările şi în orice situaţie vă aflaţi: luaţi asupra voastră jugul Crucii şi al postului! Oferiţi lui Dumnezeu trupurile şi sufletele voastre, ca o jertfa vie, sfântă şi plăcută. El le va primi în îndurarea Lui şi vă va hărăzi, în schimb, pace, bucurie şi viaţă desăvârşită în Duhul Sfânt!

jjjjjjjjjjjjjj) AMIN!

kkkkkkkkkkkkkkk) LA DUMINICA 1-a DIN POST
(Biruinţa Ortodoxiei)

Fraţi creştini,

lllllllllllllll) Viaţa Sfintei noastre Biserici pe pământ a fost şi este o necontenită luptă. N-a existat nici o epocă din istoria sa în care să nu se fi ridicat împotriva ei vânturile şi valurile vrăjmaşilor. Nici o mirare! E soarta luminii care luptă împotriva întunericului, e soarta ade\ărului care se războieşte cu minciuna. Nici o mirare! Dacă Biserica nu este decât continuatoarea lucrării Mântuitorului în lume, a Aceluia care din pruncie şi până pe crucea de pe Golgota a fost prigonit de vrăjmaşii Săi, e lucru firesc ca şi Sfânta Biserică să fie mereu încercată, după cuvântul care zice: *„Dacă pe Mine M-au prigonit, şi pe voi vă vor prigoni”* (Ioan 15, 20).

mmmmmmmmmmmmmmm) Dar, precum pentru Domnul Iisus, suferinţa şi patimile au fost necesare *„ca El să intre întru slava Sa”* (Luca 24, 26), la fel, pentru Biserică, luptele şi biruinţele nu sunt nimic altceva decât mărturii ale puterii sale, biruinţa adevărului creştin în focul prigoanelor, semnul cel mai puternic că Biserica este lucrare dumnezeiască, *„stâlpul şi temelia adevărului”* (I Timotei 3, 15).

nnnnnnnnnnnnnnn) Astăzi, în Duminica întâia a Postului Mare, ne aducem aminte de toate biruinţele Bisericii Ortodoxe, de-a lungul veacurilor.

ooooooooooooooo) *„Duminica Ortodoxiei”* înseamnă ziua în care avem prilejul să facem bilanţul acestui aşezământ dumnezeiesc. însă în vreme ce toate bilanţurile instituţiilor omeneşti se încheie cu socoteli de pierderi şi câştig, noi creştinii ortodocşi nu avem de înregistrat *„pierderi"* când e vorba de credinţa dreptmăritoare, ci peste tot constatăm izbânzi strălucite, minuni uimitoare.

ppppppppppppppp) Socotind că nimic nu poate fi mai mângâietor şi mai de zidire decât arătarea biruinţelor Bisericii asupra celor potrivnici, îngăduiţi-ne ca astăzi să vă vorbim despre paginile de glorie ale

credinţei noastre strămoşeşti.

qqqqqqqqqqqqqqq) Fraţi creştini,

Fraţi creştini,

rrrrrrrrrrrrrrr) Este un fapt cunoscut că Biserica creştină a fost prigonită încă din primele zile ale lucrării sale. Ca un grăunte de muştar sădit-a

ssssssssssssss) Domnul pe pământ aşezământul mântuirii. Abia a prins rădăcină acest răsad, că s-au ridicat asupra lui furia iudeilor şi cruzimea păgânilor, ca să-l distrugă.

tttttttttttttt) Furia iudeilor!... Ne gândim la ura, la uneltirile, la calomniile şi prigonirile ce le-au dezlănţuit ucigaşii Fiului lui Dumnezeu împotriva primilor creştini.

uuuuuuuuuuuuuu) Cruzimea păgânilor!... Ne vin în minte sângeroasele persecuţii cu care au încercat împăraţii romani să împiedice întărirea şi răspândirea creştinismului în primele trei veacuri. Prin faţa ochilor noştri se perindă şirurile nesfârşite de mucenici care au înroşit cu sângele lor pământul. Unii au fost ucişi cu pietre, alţii străpunşi cu sul iţi, alţii tăiaţi cu săbii. Unii au murit arşi de vii, alţii au fost aruncaţi pradă fiarelor sălbatice din circuri. Unii spânzuraţi, alţii fierţi în cazanele cu smoală topită...

vvvvvvvvvvvvvv) De mai multe ori, s-a crezut că s-a sfârşit cu credinţa în Nazarineanul. Ba, odată, crudul împărat Diocleţian a bătut şi monedă cu inscripţia: *„în amintirea nimicirii creştinismului”*.

wwwwwwwwwwwwwww) într-adevăr, o prigoană cumplită! Dar cu ce rezultat? Cu biruinţa cea mai glorioasă a Bisericii. în mijlocul furtunii prigoanelor, sămânţa de muştar a crescut puternic şi şi-a întărit rădăcinile în adânc. Sângele creştinilor ucişi a fost *„sămânţa pentru noi creştini”*. Toată dezlănţuirea cumplită de cruzime şi de groază a fost zadarnică. Cuvântul lui Iulian Apostatul, pe care l-a rostit în clipa morţii, a fost strigătul neputincios al păgânismului înfrânt. Un istoric bisericesc ne spune că acel tiran, căzând rănit într-o luptă de prigonire a creştinilor, şi-a muiat mâna în sângele ce-i curgea din rană şi aruncându-l spre cer, a strigat: *„Ai învins, Galileene!”*

xxxxxxxxxxxxxxx) Da, Galileeanul a învins! Apostolii Săi vestesc Evanghelia până la marginile lumii. Neamurile îşi sfarmă idolii şi se botează. Templele rămân pustii. Crucea pătrunde biruitoare până şi în palatele cuceritorilor de la Roma.

yyyyyyyyyyyyyyy) Atunci, la sfârşitul veacului II, părintele bisericesc Tertulian striga păgânilor: „ Voiţi să vă măsuraţi cu noi? Nu ne lipseşte numărul şi puterea. Suntem de ieri, şi noi creştinii vă umplem oraşele, insulele, palatele, senatul şi forul. Numai templele vi le lăsăm. Aşa de mulţi suntem, că dacă ne-am duce într-un loc îndepărtat, vă veţi înspăimânta de pierderea atâtor cetăţeni, de dezorganizarea serviciilor, de tăcerea de moarte ce s-ar produce în ţară în urma plecării noastre”.

zzzzzzzzzzzzzzz) Abia a scăpat Biserica de furia acelor furtuni, că alte încercări i-au tulburat liniştea şi pacea. E vorba de loviturile pe care le-a primit ea de la propovăduitorii de învăţături rătăcite, din partea ereticilor.

aaaaaaaaaaaaaaa) Dacă lupta păgânismului împotriva Bisericii a fost crâncenă şi sângeroasă, cealaltă a fost tară seamăn de dureroasă, fiindcă venea din partea *„casnicilor”*. Fiii s-au sculat împotriva Maicii •.are i-a născut şi crescut. Numai cu lacrimi şi cu sfâşiere de inimă ne aducem aminte de toţi ereticii vremurilor trecute, care, de la Cerint şi Arie şi până la sectarii zilelor noastre, au sfâşiat haina cea necusută din bucăţi a învăţăturii mântuitoare.

bbbbbbbbbbbbbbb) N-a existat punct din doctrina creştină care să nu fi fost atacat. Taina Sfintei Treimi, divinitatea lui Iisus, fecioria Maicii Domnului, Tainele Bisericii, icoanele, Crucea, toate au fost tăgăduite. Dar nu şi învinse!

ccccccccccccccc) Dar şi această greutate a suportat-o Biserica în chip minunat. De îndată ce o învăţătură greşită se ridica şi desfigura adevărul lui Hristos, se adunau episcopii şi părinţii în soboare a toată lumea, pentru ca, întăriţi şi luminaţi cu harul Duhului Sfânt, să stabilească în mod clar şi hotărât adevărata învăţătură a Mântuitorului, să apere credinţa şi să respingă rătăcirile.

ddddddddddddddd) Şi astfel, acestor soboare datorăm noi aurul dreptei credinţe, perlele Ortodoxiei, Crezul. în vreme ^e ereticii şi schismaticii au pierit, au căzut şi s-au călcat în picioare ca nişte ramuri uscate şi despărţite de tulpina dătătoare de viaţă, pomul adevărului s-a întărit prin furtuni şi a confirmat că este sădirea lui Dumnezeu, Celui ce a zis: *Jar Biserica Mea nici porţile iadului nu o vor zdrobi”*

Fraţi creştini,
(Matei 16, 18).

eeeeeeeeeeeeeeee) Nu mai puţin vrednice de admiraţie sunt luptele şi biruinţele Bisericii împotriva necredinţei vremurilor noi.

ffffffffffffffff) De un veac şi jumătate încoace au fost combătute nu numai una sau alta din învăţăturile dreptei credinţe, ci au fost atacate înseşi temeliile religiei creştine. Existenţa lui Dumnezeu, viaţa istorică a lui Iisus, nemurirea sufletului, necesitatea crcdinţei religioase pentru societate, au constituit obiectivele de atac ale ateilor şi noilor adversari. împotriva Bisericii s au ridicat propovăduitorii necredinţei: revoluţionarii, comuniştii, literaţii, filozofii şi mulţi oameni de ştiinţă... Ca o negură de gheaţă s-a
256

ggggggggggggggg) întins necredinţa din Franţa revoluţionară şi a cuprins Europa întreagă. în bibliotecile învăţaţilor, în cabinetele miniştrilor, în sălile de cursuri ale universităţilor, în localurile de întrunire ale muncitorilor, peste tot a pătruns suflul rece al ateismului.

hhhhhhhhhhhhhhh) Ce face Biserica în faţa acestor noi adversari? Se tulbură, oare? Se nelinişteşte, se clatină? Nicidecum! Ci peste toate revoluţiile şi mişcările sociale, peste toată ura şi propaganda celor tară Dumnezeu, Biserica păşeşte calmă şi netulburată, precum păşeşte soarele peste învolburările norilor care îi întunecă uneori lumina, dar nu o pot stinge. „ *Ce e val, ca valul trece ",* zice marele nostru poet Eminescu. Biserica pluteşte înainte, continuându-şi dumnezeiasca sa misiune în lume.

iiiiiiiiiiiiiii) Pe ce îşi întemeiază Biserica puterea ei? Nu pe bogăţii, nu pe oşti, nici pe tancuri. Ci pe puterea lui Dumnezeu, Care o întăreşte şi o ocroteşte de aproape două mii de ani şi o va apăra şi de aici înainte până la sfârşitul lumii. „ *Căci, iată, Eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârşitul veacurilor"* (Matei 28, 20).

jjjjjjjjjjjjjjj) Noi cunoaştem bine natura omenească. Ştim că ea niciodată nu se va putea lipsi de bunurile pe care le oferă religia creştină: credinţa, dragostea, nădejdea în nemurire. Căci acelaşi Tertulian spunea că „ *omul după fire este religios*

kkkkkkkkkkkkkkk) Iar cine ştie să observe şi să înţeleagă lucrurile, acela va pricepe că ideea creştină este în preajma unei noi renaşteri, a unei creşteri în putere. învăţaţii încep să-L recunoască pe Dumnezeu ca autor al universului şi al vieţii. Sociologii recunosc că învăţătura Evangheliei, care aşează la temelia vieţii dragostea de om, libertatea şi preţuirea personalităţii umane, aduce o contribuţie enormă la stabilirea păcii şi a unirii între membrii societăţii. Iar în ţările în

Fraţi creştini,
care până mai ieri Biserica era prigonită, acum începe să fie repusă la loc de cinste şi preţuită ca o instituţie dumnezeiască.

lllllllllllllll) Să nu fim îngrijoraţi! Biserica a triumfat şi va triumfa. Alături de dânsa, s-au prăbuşit imperii, tronuri, aşezăminte omeneşti, ideologii care păreau că vor dura în veci. Casa lui Dumnezeu rămâne în picioare mândră, neclintită, ca acea cetate din viziunea Evangheliei, acea casă zidită pe stâncă, peste care a dat ploaia, au venit şuvoaiele, au suflat vânturile, *„dar ea nu s-a prăbuşit, fiindcă avea temelia zidită pe stâncă ”* (Matei 7, 25).

mmmmmmmmmmmmmmmmm) Terminând, dorim să scoatem câteva învăţături din vorbirea de azi, pe care vi le împărtăşim ca expresii ale sentimentelor ce ne stăpânesc inimile în această Duminică a Ortodoxiei.

nnnnnnnnnnnnnnn) Mai întâi, trebuie să ne mărturisim recunoştinţa faţă de Bunul Dumnezeu pentru darul şi privilegiul că ne-am născut şi pentru faptul că trăim în sânul Bisericii dreptmăritoare, atât de glorioase şi atât de sfinte, cum e Biserica Ortodoxă. Binecuvântat fie Domnul că ne-a ales să fim membrii trupului lui Hristos, în care putem afla mântuirea, în vreme ce atâţia oameni stau afară de acest aşezământ dumnezeiesc, acolo unde este întuneric şi plutesc umbrele morţii.

ooooooooooooooo) în al doilea rând, trebuie să ne pătrundem de sentimentul datoriei faţă de această Maică duhovnicească. Iar datoria noastră este să ascultăm de Biserică şi să trăim potrivit învăţăturilor sale. Nu-i de ajuns nimănui faptul că se ştie botezat cu botezul lui Hristos, că umblă uneori la biserică şi că ascultă uneori predica. Ci semnul adevăratului creştin este să-L iubească pe Dumnezeu şi pe semenii Săi, să trăiască după poruncile sfinte, porunci pe care Biserica le propovăduieşte neîncetat, în numele Mântuitorului Hristos. Căci ce folos este a mărturisi cu buzele o credinţă a cărei putere este atât de mare, dacă viaţa mea se arată fără rod? Ce-mi foloseşte că Hristos a biruit toate forţele iadului, dacă eu nu mă străduiesc a le birui pe cele ale păcatului din inima mea? Acele semne, acele minuni, acele convertiri sunt capete de acuzare împotriva mea, dacă eu nu mă întorc de la păcatele mele.

ppppppppppppppp) Fraţilor! Să înţelegem odată lucrul acesta: nu-i destul să ne lăudăm cu trecutul nostru glorios, cu credinţa strămoşilor, cu Biserica biruitoare peste veacuri. Desigur, acestea sunt o zestre preţioasă, o dovadă a adevărului. Dar datoria noastră este să lucrăm cu aceste bunuri, să le sporim, după cum un moştenitor are datoria

să cultive şi să mărească averea primită de la părinţi.

qqqqqqqqqqqqqqqq) Tot astfel, şi plugarul, de nu va ara şi de nu va semăna moşia, pe ea vor creşte buruieni şi scaieţi. Asemenea, dacă un creştin ortodox nu va pune în lucrare darurile pe care Biserica i le oferă, el va fi pedepsit ca sluga aceea care şi-a îngropat talantul în pământ. Numele de creştin ortodox este o avere scumpă. Dar el implică şi o mare răspundere. Iar răspunderea nu poate fi decât lucrarea faptelor bune.

rrrrrrrrrrrrrrr) Nu putem fi pe jumătate creştini, pe jumătate păgâni, ca acele
căpetenii de barbari care, după ce se botezau, nu se lepădau cu totul de idolii lor, ci, noaptea, le aduceau jertfe.

sssssssssssssss) Fraţilor, în această Duminică a Ortodoxiei să luăm hotărârea
sfântă de a-L mărturisi pe Hristos în toată viaţa noastră, de a nu ne abate nicicând de la poruncile Lui. Să aparţinem Bisericii biruitoare în aşa fel, încât, prin faptele noastre cele bune, oamenii să-L cunoască pe Dumnezeul Cel viu, să-L preamărească, iar prin asta să-şi câştige viaţa de veci.

ttttttttttttttt) AMIN!

uuuuuuuuuuuuuuuu) LA DUMINICA a 2-a DIN POST
(întristarea pentru păcate)

vvvvvvvvvvvvvvvv) *Fraţi creştini,* Demult, când poporul ales se abătea de la căile dreptăţii, Dumnezeu ridica pe acei bărbaţi plini de râvnă, ridica proorocii cei insuflaţi de Duhul Sfânt şi chema pe cei păcătoşi la pocăinţă, întorceţi-vă de la calea voastră cea rea! Pentru ce vreţi să muriţi voi, casa lui Israel? *„Pe viaţa Mea,* zice Domnul, *că nu doresc moartea păcătosului, ci să se întoarcă de la calea lui şi să fie viu "* (Iezechiel 33, 11).

wwwwwwwwwwwwwwww) Dar, cercetând Scripturile, vedem că Dumnezeu nu primea şi nu ierta pe toţi. Lui îi trebuia inimi înfrânte şi smerite, suflete îndurerate. De aceea, prin gura proorocului Ioil, Domnul cerea o pocăinţă sinceră, din toată inima, *„cu post, cu lacrimi şi cu tânguire ".*

xxxxxxxxxxxxxxxx) Dumnezeu a fost, este şi va fi, de-a pururi, Acelaşi! La Dânsul nu este „mutare sau umbră de schimbare". Ceea ce a cerut păcătoşilor în vremurile străvechi, El cere şi acum noului Israel: „întorceţi-vă, întorceţi-vă, creştinilor, care aţi călcat poruncile Mele, care aţi căzut în păcate şi v-aţi depărtat de Mine! Veniţi către Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi de greutatea fărădelegilor şi eu vă voi odihni, vă voi ierta. Dar ca să dobândiţi mila şi iertarea Mea, întorceţi-vă la Mine din toată inima, cu post, cu lacrimi şi cu tânguire

yyyyyyyyyyyyyyyy) V-am vorbit până acum în mai multe rânduri despre pocăinţă. V-am arătat necesitatea ei, folosul pocăinţei. Astăzi, vom vedea calea prin care pocăinţa are puterea de a ne naşte din nou, de a ne împăca cu Dumnezeu. Iar în acest mijloc este întristarea (căinţa, întoarcerea cu lacrimi).

zzzzzzzzzzzzzzzz) Fraţilor,

aaaaaaaaaaaaaaaaa) între cele mai potrivite chipuri de care se slujeşte Scriptura pentru a arăta răutatea păcatului este asemănarea acestuia cu o

260*Fraţi creştini,*

bbbbbbbbbbbbbbbb) infecţie. Vorbind de stricăciunea lumii din vremea sa, marele Isaia exclama: „ Vai, neam păcătos, popor încărcat de fărădelegi... Tot capul este bolnav, toată inima suferă de moarte. Din tălpi până-n creştet, nimic nu-i sănătos: ci numai răni, vănătăi şi carne vie, nestoarse, nealinate cu untdelemn" (Isaia 1, 4-6).

cccccccccccccccc) Cu adevărat, infecţie a sufletului este păcatul, o stricăciune de nesuferit.

dddddddddddddddd) Toţi medicii vor spune, iar experienţa o arată zilnic, că pentru a vindeca o infecţie, trei lucruri sunt trebuitoare: o tăietură cu bisturiul, scoaterea puroiului şi ungerea rănii cu alifii.

eeeeeeeeeeeeeeee) Ca să ne vindecăm de infecţia păcatului prin pocăinţă, se cer trei operaţii asemănătoare: tăierea rănii cu durerea căinţei, scoaterea răului prin mărturisirea păcatului şi, la urmă, aplicarea alifiilor, adică tămăduirea bolii prin împlinirea canonului şi înnoirea vieţii.

ffffffffffffffff) Să rămânem astăzi la prima operaţie. Sfântul Ieronim zice că începutul mântuirii este recunoaşterea păcatelor şi a te căi de ele. Ce înseamnă a te căi? înseamnă a-ţi aminti de un bun avut şi pierdut. înseamnă a te întrista de o iubire păgubită sau de care nu te-ai arătat vrednic. Să dăm un exemplu biblic.

gggggggggggggggg) Scrie la cartea Facerii că Isav, feciorul cel mai mare al lui Isaac, şi-a vândut dreptul de întâi-născut fratelui său Iacov. Pentru un lucru de nimic, pentru o mâncare de linte, din nesocotinţă, s-a lipsit de dreptul de întâi-născut şi moştenitor. Mai târziu, a pierdut şi binecuvântarea tatălui său. Dar când şi-a dat seama de greşeala lui, când a auzit din gura părintelui său că va deveni sluga lui Iacov, că va fi lipsit de grâu, de vin şi de untdelemn, s-a întristat foarte şi a plâns cu amar. *„Şi Isav şi-a ridicat glasul şi a plâns"* (Facerea 27, 38).

hhhhhhhhhhhhhhhhh) Vai, de câte ori nu suntem ca Isav!... Pentru un blid de linte, pentru o plăcere de o clipă, pentru un interes josnic, pentru un ban, renunţăm la cinstea noastră, la iertarea ce ni s-a dăruit prin Iisus Hristos, renuţăm la demnitatea de fii ai lui Dumnezeu, la cetăţenia şi moştenirea vieţii de veci!

iiiiiiiiiiiiiii) Când păcătuim, ne facem vinovaţi cerului şi pământului. Când păcătuim, ne arătăm nerecunoscători faţă de Stăpânul, Care ne-a zidit şi ne-a dat fiinţă. Păcătuim faţă de un Părinte bun, Care ne încălzeşte la razele soarelui Său, Care se îngrijeşte de hrana noastră, de îmbrăcămintea noastră, de locuinţă, Care ne-a izbăvit şi ne scapă de boli, de foame, de necazuri, de sărăcie...

jjjjjjjjjjjjjjjj) Când păcătuim, suntem nu numai nesocotiţi ci şi răi, fiindcă dispreţuim izbăvirea adusă de Fiul lui Dumnezeu, călcăm în picioare dragostea lui Iisus, pângărim preascump sângele Lui, ocărâm darul Duhului Lui, redeschidem rănile Domnului Iisus, îi înnoim bătăile şi cununa de spini şi suliţa...

kkkkkkkkkkkkkkkk) Păcatul ne face să pierdem darurile cele mai presus de fire, credinţa, nădejdea, dragostea. Păcatul ne aduce pierderea fericirii raiului, a odihnei celei de-a pururi, a unirii cu Dumnezeu. Păcatul ne pricinuieşte munca cea veşnică, unde nu va fi nici un prieten, nici o mângâiere, ci numai focul nestins, viermele neadormit şi scrâşnirea dinţilor, adică suferinţa cea mai mare.

llllllllllllllll) în faţa acestor nenorociri, ce trebuie să facem? Să ne zdrobim la inimă cu o întristare sinceră şi profundă. Să ne tânguim cu o atare jale, încât să sfărâmăm inimile noastre în mii de bucăţi şi să vărsăm lacrimi, nu de apă, ci de sânge.

mmmmmmmmmmmmmmmm) Se cere o suferinţă adâncă, luată de bună voie, o durere pentru greşelile săvârşite, o ardere a întregii noastre fiinţe vinovate. Această zdrobire a inimii, ca o jertfă curată, izbăvitoare, este singura care ne pune în legătură cu jertfa de pe Cruce a Mântuitorului şi ne face părtaşi de harul iertării.

nnnnnnnnnnnnnnnn) în orice altă împrejurare, durerea, departe de a fi un leac pentru necazuri, este un rău care măreşte răul. Lacrimile pentru bunurile lumeşti sunt cele mai nefolositoare din lume. Ele nu ajută la nimic. Ţi-a murit copilul, ţi-a ars casa, ai pierdut procesul... Poţi vărsa o mare de lacrimi, ele nu ajută la nimic. Plânsul nu învie morţii, nu repară paguba!

oooooooooooooooo) Păcatul este singurul rău care poate fi tămăduit, plângându-l.

Pentru iertare, lacrimile sunt tot aşa de necesare, ca şi apa pentru Botez. Nu s-a întâmplat şi nu se va întâmpla niciodată ca Dumnezeu să ierte vreun păcat fără o adevărată căinţă.

ppppppppppppppppp) Daţi-ne cel mai rău dintre oameni: un hoţ, un ucigaş, un ateu...
De veţi spune că a murit fără lumânare, nespovedit, neîmpărtăşit..., încă nu vom susţine că e osândit la munca de veci. E posibil ca în ultima clipă a vieţii sale să se fi străpuns la inimă cu cuţitul unei căinţe vii, mari, arzătoare, încât pentru ea e posibil ca Dumnezeu să-l fi primit în ceata aieşilor Săi, ca pe tâlharul de pe cruce.

qqqqqqqqqqqqqqqqq) Dar daţi-ne un om care să fi trăit ca un înger. Dacă înainte de
a muri a săvârşit un singur păcat de moarte şi nu s-a căit, e pierdut.

rrrrrrrrrrrrrrrr) De ce pierdut? Fiindcă fără căinţă nu este iertare. „Eu vă spun, zice Domnul, dacă nu vă veţi întoarce, toţi veţi pieri la fel" (Luca 13, 5). Şi iarăşi: „Jertfă plăcută lui Dumnezeu este inima înfrântă şi smerită pe care El nu o va urgisi" (Psalm 50, 17).

ssssssssssssssss) Multe sunt pildele din istoria biblică ce ne arată roada cea scumpă a lacrimilor, a durerii pentru păcat.

tttttttttttttttt) Regele David a săvârşit două mari fărădelegi faţă de poruncile dumnezeieşti: a ucis şi s-a spurcat cu femeia lui Urie. Dar adus la pocăinţă prin proorocul Natan, vinovatul a scos strigăte de căinţă care răsună peste veacuri. *„Răcnesc de durerea inimii mele",* mărturisea David (Psalm 37, 8). *„Lacrimile sunt hrana mea ziua şi noaptea"* (Psalm 41, 3). *„Din pricina suspinelor mele, mi s-au lipit oasele de pielea mea... în loc de pâine, cenuşă am mâncat şi băutura mea cu lacrimi am amestecat"* (Psalm 101, 6, 10).

uuuuuuuuuuuuuuuu) Ştim că prin acea întristare a devenit iarăşi *„om după inima lui Dumnezeu"* (Fapte 13, 23), din sământa căruia s-a născut după trup Mântuitorul lumii.

vvvvvvvvvvvvvvvv) Să intrăm în casa fariseului, unde Iisus prânzeşte cu ucenicii Săi. Aici vom vedea o femeie tânără, aruncată la pământ. Faţa ei exprimă durerea cea mai adâncă. Pieptul ei se zguduie de suspine negrăite. Ochii i s-au făcut fântâni de lacrimi, iar părul capului ştergar al picioarelor lui Iisus. Este chipul Măriei Magdalena, care, prin lacrimile căinţei, ca printr-un botez, s-a născut la viaţa cea nouă a iubirii de Dumnezeu. *„Ea mi-a stropit picioarele cu lacrimi... Păcatele ei sunt iertate, fiindcă M-a iubit mult"* (Luca 7, 46-47).

wwwwwwwwwwwwwwwww) Cine nu cunoaşte pocăinţa lui Petru? Acest Apostol, în vremea patimilor Domnului, de trei ori s-a lepădat de Fiul lui Dumnezeu.

Cu jurământ s-a legat că nici nu-L cunoaşte... Dar Petru s-a căit! S-a căit de necredinţa lui, de laşitatea lui, iar când L-a zărit pe Bunul lui învăţător că iese din sinedriu osândit la moarte şi legat, *„a ieşit afară şi a plâns cu amar”* (Luca 22, 62).

xxxxxxxxxxxxxxxxx) Asta l-a îndreptat; plânsul l-a curăţit, prin plâns a dobândit el mai târziu restabilirea în cinstea apostoliei, când a auzit din gura lui Iisus Cel înviat: *„Simone al lui Iona..., paşte oile Mele!”* (Ioan 21, 16).

yyyyyyyyyyyyyyyyy) Fraţilor, numai o căinţă asemănătoare cu a acestor mari convertiţi poate şterge mulţimea fărădelegilor noastre. Dacă păcatul intră în inimă râzând, trebuie să iasă de acolo plângând.

zzzzzzzzzzzzzzzzz) Sunt mulţi creştini care vin la noi-duhovnicii să se mărturisească. Vin, îşi pleacă genunchii, recunosc că sunt vinovaţi de toate păcatele de pe lume..., făgăduiesc că se vor corecta.

aaaaaaaaaaaaaaaaa) Totuşi, avem impresia că se întorc la casele lor nevindecaţi. De ce nevindecaţi? Pentru că nu se căiesc cu lacrimile unei dureri sincere pentru păcat. Au suflet tare ca piatra, uscat ca iasca. Se spovedesc, dar nu se convertesc! Se recunosc vinovaţi, dar n-au în sufletul lor iubirea caldă faţă de Dumnezeu, care să le topească inimile învârtoşate şi să scoată din ele acele lacrimi care au puterea de a spăla păcatele.

bbbbbbbbbbbbbbbbb) Aţi văzut pe ogoare de grâu. vara, sperietori de ciori. Au aparenţa unor oameni cu mâini, cu cap, cu picioare. Dar ele nici nu văd, nici nu vorbesc, nici nu merg, fiindcă sunt sperietori. Aşa este falsă şi pocăinţa, dacă ea nu lucrează în inimile păcătoşilor părerea de rău cea amară

ccccccccccccccccc) Cu o astfel de pocăinţă nu se obţine iertarea Tatălui ceresc, după cum cu o monedă falsă nu poţi cumpăra ceva.

ddddddddddddddddd) Cain, ucigaşul de frate, şi-a recunoscut vina, dar tot blestemat a rămas. Iuda a declarat în faţa mai-marilor sinagogii: *„Greşit-am că am vândut sânge nevinovat”* (Matei 27, 4). Ba a făcut mai mult decât asta: a dat înapoi preţul vânzării. Cu toate acestea, acest ucenic s-a pierdut, a pierit mai rău ca un câine, fiindcă nu şi-a sfâşiat inima în căinţă ca Petru.

eeeeeeeeeeeeeeeee) Să luăm aminte la toate pildele acestea şi să ne păzim, să nu pierim şi noi!

fffffffffffffffff) Pentru ca pocăinţa să-şi dea toată roada ei mântuitoare, trebuie

însoţită de o durere sinceră, sfântă, mai presus de orice durere.

ggggggggggggggggg) Zicem o durere sfântă, înţelegând prin aceasta nu numai o recunoaştere a minţii, ci şi o mişcare a inimii care să se întristeze pentru că L-a jignit pe Dumnezeu, o simţire care să urască păcatul şi să-l socotească cel mai mare rău din lume.

hhhhhhhhhhhhhhhhh) întristarea pocăinţei trebuie să fie, apoi, mai mare decât orice durere posibilă. Nici pierderea libertăţii, nici o nenorocire, oricare ar putea fi, să nu fie socotită egală sau mai mare ca jignirea adusă lui Dumnezeu, ca pierderea comuniunii cu Iisus Hristos.

iiiiiiiiiiiiiiiii) Fraţilor,

jjjjjjjjjjjjjjjjj) în lumina celor arătate astăzi, oglindiţi-vă starea voastră sufletească şi vedeţi dacă până acum v-aţi spălat păcatele printr-o

kkkkkkkkkkkkkkkkk) întristare adâncă, mare şi sfântă. Aduceţi-vă aminte dacă aţi avut lacrimile lui David, ale Măriei Magdalena, ale lui Petru, sau aţi spălat numai partea din afară a blidului, pe când cea dinăuntru a rămas plină de murdărie.

lllllllllllllllll) Ceea ce n-aţi făcut până acum, aveţi posibilitatea să faceţi de acum înainte. De aceea, în numele lui Dumnezeu, noi vă îndemnăm: Intorceţi-vă la Domnul din toată inima, cu post, cu lacrimi şi cu tânguire! *„Sfâşiaţi inimile şi nu hainele voastre, şi întorceţi-vă la Domnul Dumnezeul vostru, căci El este milostiv şi plin de îndurare, înaelung-răbdător şi bogat în bunătate"* (Joii 2, 13).

mmmmmmmmmmmmmmmmmm) Intristaţi-vă că aţi părăsit izvorul apelor celor vii şi aţi umblat după fântânile crăpate care nu ţin apă! Plângeţi acum, cât mai este vreme, înainte de a fi aruncaţi în întunericul cel mai dinafară, unde tânguirea nu se va mai sfârşi.

nnnnnnnnnnnnnnnnn) Iar dacă puterile voastre nu ajung pentru a vi se înmuia pământul cel învârtoşat al inimilor, rugaţi pe milostivul Dumnezeu să reverse roua harului de sus. Smeriţi-vă înaintea Lui şi ziceţi: „Doamne Iisuse Hristoase, Care ai plâns pentru Lazăr şi lacrimi de întristare şi de milostivire ai vărsat pentru dânsul..., vindecă patimile mele! Nu am lacrimi mângâietoare, Stăpâne. Răcitu-s-a inima mea şi nu poate să se înfierbânte cu lacrimile dragostei celei pentru Tine. Ci Tu, Doamne Iisuse, dăruieşte-mi pocăinţă neştirbită şi inimă dureroasă, ca să pornesc cu tot sufletul în căutarea Ta”.

ooooooooooooooooo) AMIN!

pppppppppppppppppp) DUMINICA a 3-a DIN POST
(Cinstirea Sfintei Cruci)

Fraţi creştini,

qqqqqqqqqqqqqqqqqq) Nădăjduim că vă este cunoscută minunea cu şarpele de aramă din pustia Sinai.

rrrrrrrrrrrrrrrrr) Pe când poporul lui Israel era în drum spre Canaan, a pribegit 40 de ani prin locuri pustii, suferind mult de foame, de sete, de lipsă de adăpost. O seamă de evrei au început a cârti, atât împotriva lui Dumnezeu, cât şi a căpeteniilor religioase - Moise şi Aaron: *„De ce ne-aţi scos din Egipt ca să ne omorâţi aici, în pustiu? Mai bine era acolo lângă oalele cu carne!"*

ssssssssssssssssss) Mânia Domnului s-a aprins împotriva acelor răzvrătiţi şi le-a aplicat o cumplită pedeapsă: Dumnezeu a trimis asupra poporului şerpi veninoşi care muşcau îngrozitor, încât cei muşcaţi mureau.

ttttttttttttttttt) Atunci, Moise, înspăimântat şi el de nenorocire, s-a rugat Stăpânului Ceresc să scape pe israeliteni de urgia aceea. Dumnezeu S-a îndurat şi a dat poruncă: *„Fă-ţi un şarpe de aramă şi-l pune pe un stâlp; şi de va muşca şarpele vreun om, tot cel muşcat, de se va uita la el, va trăi"* (Numeri 21, 8).

uuuuuuuuuuuuuuuuuu) Marele conducător a făcut cum i s-a zis şi multă vreme chipul acelui şarpe de aramă, privit cu credinţă, a izbăvit poporul de dinţii înveninaţi ai şerpilor.

vvvvvvvvvvvvvvvvvv) Fapt istoric a fost minunea aceea din pustia Sinai, unul din

Fraţi creştini,

nenumăratele lucruri prin care Dumnezeu mustra, dar şi izbăvea poporul cel îndărătnic pentru împlinirea planului Său de mântuire, însă, şarpele de aramă a fost, totodată, o pildă, un simbol şi o proorocie. Acel semn a fost poruncit de Dumnezeu ca să prevestească, să anunţe, cu multe veacuri înainte, pe Fiul Tatălui ceresc care avea să vină să izbăvească pe toţi cei muşcaţi de şarpele-diavol, duşmanul de moarte al fiilor lui Adam, de la începutul şi până la sfârşitul lumii.

wwwwwwwwwwwwwwwwwww) Asemănarea o face însuşi Mântuitorul când zice: „Precum Moise a înălţat şarpele în pustie, aşa trebuie să Se înalţe şi Fiul

xxxxxxxxxxxxxxxxxx) 266

yyyyyyyyyyyyyyyyyy) Omului, ca oricine crede în El să nu piară ci să aibă viaţă veşnică” floan 3, 14-l5).

zzzzzzzzzzzzzzzzzz) Fraţilor,

aaaaaaaaaaaaaaaaaa) Astăzi,minunea Scripturilor se lucrează sub ochii noştri. Locul lui Moise l-a preluat acum Sfânta Biserică. în locul semnului cu chip metalic făurit de meşterii evrei, se ridică sub privirile tuturor dreptcredincioşilor icoana sfântă a lui Dumnezeu-Omul Iisus Hristos, Care a primit să moară pe Cruce pentru izbăvirea noului Israel.

bbbbbbbbbbbbbbbbbb) Veniţi toţi cei osteniţi şi împovăraţi, veniţi acei răniţi de fiara satanei şi care aveţi pe conştiinţă mustrarea pricinuită de păcat. Ridicaţi-vă privirile sufletelor şi vedeţi! Astăzi, în mijlocul Postului Mare, prăznuim Duminica Sfintei Cruci, adică ne aducem aminte de marea jertfa care s-a adus pe Golgota pentru izbăvirea noastră, a păcătoşilor.

cccccccccccccccccc) Este mare şi binecuvântată această zi, prilej minunat de întărire a credinţei şi a evlaviei noastre.

dddddddddddddddddd) Fericitul Augustin scrie într-o carte că nimic nu este atât de folositor pentru creştini decât a cugeta mereu cât de mult a suferit Mântuitorul pentru noi. Iar alt părinte bisericesc spune că nici un leac pe lume nu e mai potrivit să vindece rănile sufletelor noastre şi să le curăţească de întinăciunea păcatelor, decât priveliştea Golgotei.

eeeeeeeeeeeeeeeeee) într-adevăr, Crucea este toată vistieria înţelepciunii şi a marii noastre mângâieri. Se spune că un credincios a auzit pe un vecin mulţumind lui Dumnezeu că a fost bun cu el şi că l-a scăpat dintr-un

necaz mare. *„Nu pentru asta se cade să-I fii recunoscător, ci pentru faptul că Părintele ceresc te-a iubit cu o dragoste atât de mare încât Fiul Său a murit pentru tine”,* a răspuns credinciosul.

ffffffffffffffffff) într-adevăr, în asta se vădeşte nemărginita dragoste şi milostivirea Celui de sus. El L-a trimis pe Unul - Născut Fiul Său să Se facă asemenea nouă, să Se nască într-un staul, să sufere prigoana, foamea, setea, să Se lase prins, osândit, bătut, scuipat, încununat cu spini, pus între doi tâlhari, răstignit, numai ca, prin jertfa lui Iisus, să ni se ierte păcatele şi să revenim la comuniunea cu Tatăl, noi, răzvrătiţii, pătimaşii, noi care bem fărădelegea ca apa...

hhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Care sclav ar cuteza să-i ceară unui rege să-şi dea pe moştenitorul său, pe prinţul de coroană, ca preţ de răscumpărare pentru eliberarea lui? Ceea ce noi n-am îndrăzni să pretindem nici în închipuire, Stăpânul cerului a făcut în adevăr.

iiiiiiiiiiiiiiiii) împăratul îngerilor pătimeşte, iar noi suntem liberi!... Baraba este scos din temniţă, iar Iisus este condamnat! Totul a izvorât din moirea nemărginită a Părintelui: *„Dumnezeu era în Hristos, împăcănd lumea cu Sine, neţinând socoteala de pâcatele oamenilor"* (II Corinteni 5, 19).

jjjjjjjjjjjjjjjjjj) Aşadar, primul folos al priveliştii Golgotei este recunoştinţa faţă de Cel ce ne-a iubit şi S-a dat ca jertfă pentru noi.

kkkkkkkkkkkkkkkkkk) Altă binefacere adusă de acest praznic luminat este întărirea în datina primită de la Sfinţii Părinţi de a ne închina cu semnul Crucii.

lllllllllllllllll) Temperatura corpului omenesc se măsoară cu termometrul. Evlavia dreptcredincioşilor se dovedeşte prin cinstirea simbolului morţii şi învierii lui Hristos, prin privirea, cinstirea şi însemnarea cu Sfânta Cruce. Am văzut ce putere avea privirea la şarpele de aramă în pustie. Nemăsurat mai mari sunt darurile care izvorăsc din cinstirea uneltei de preamărire a Fiului Omului. Sfântul Pavel adună şi concentrează aceste daruri în trei cuvinte: „puterea lui Dumnezeu". *„Propovăduirea Crucii, pentru cei ce pier, este nebunie, iar pentru noi, care ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu"* (I Corinteni 1, 18).

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) „Insemnează-te cu semnul crucii, porunceşte Sfântul Efrem Şirul. Acoperă-te cu el ca şi cu un scut. Nu înceta, creştine, a purta această armă în tot locul, în toată vremea. Nimic să nu întreprinzi fără cruce. întăreşte-ţi toate membrele tale cu acest

semn şi de nimic nu te vei teme!”.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Creştinii ortodocşi urmează acest îndemn cu multă evlavie şi credinţă. Când se roagă în particular sau în lăcaşul divin, când pornesc la drum sau se aşează la masă, când trec printr-o primejdie, crucea le este izvor de binecuvântare şi bucurie, armă de apărare.

ooooooooooooooooooo) Ei cheamă în ajutor şi primesc puterea lui Dumnezeu.

ppppppppppppppppppp) „ *O, prea dulce şi prea dorită Cruce!* ”, exclamă un Sfânt Părinte. Tu eşti steagul cel preaslăvit de care îngerii împreună se bucură, sub care sfinţii se odihnesc, iar păcătoşii află milă... Prin tine porţile cerului se deschid şi Tatăl se îmblânzeşte. Tu eşti corabia lui Noe

rrrrrrrrrrrrrrrrrr) care ne scapi de potopul păcatelor. Tu ești scară ce nc su"\ la cen
Tu ești toiagul acela care izvorăște din piatră apă vie și îndulcește apele cele amare ale păcatelor. O, răsad preacinstit!... Sădește în inima mea rădăcinile tale, ca din izvorul lacrimilor mele adăpându-se, să aducă înaintea lui Dumnezeu rod curat și frumos”.

ssssssssssssssssss) Ei bine, iubiților frați, rodul pe care trebuie să-l aducem
Stăpânului de pe cruce este inima înfrântă și smerită a pocăinței.

tttttttttttttttttt) Nicăieri în Biblie, în istoria omenirii sau în viața de fiecare
zi, nu se arată mai clar răutatea păcatului ca în patimile Mântuitorului. Acea Ființă preasfântă. Făcătorul cerului și al pământului, în Care nimeni n-a aflat vreodată vreo vină, Acel neobosit Binefăcător al oamenilor și Prieten al săracilor, răstignit pe lemn între doi tâlhari; iată o priveliște capabilă să înmoaie și să miște și cele mai împietrite inimi.

uuuuuuuuuuuuuuuuuu) Cine L-a făcut să sufere atât de cumplit? Noi toți și fiecare în
parte. Și cel ce vorbește și cei ce mă ascultați și cei ce nu se află aici...; toți, împreună. L-am înjunghiat pe Mielul lui Dumnezeu. Acestea le mărturisește proorocul I°aia când vorbește de *„omul durerilor"*, adică de Mesia: *„Acesta a luat asupră-Şi durerile noastre. El a fost pedepsit, și prin rănile Lui noi toți ne-am vindecat”* (Isaia 53, 4-5).

vvvvvvvvvvvvvvvvvv) Vedeți adevărații vinovați? Nu numai răutatea și invidia
cărturarilor și a fariseilor L-au pus pe cruce și L-au ucis pe Iisl- ,
nici numai trădarea lui Iuda, nici numai lașitatea lui Ponțiu Pi? vt, ci și fărădelegile noastre ale tuturor.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Ochii lui Iisus au fost înecaţi în lacrimi pentru privirile noastre vinovate şi pizmaşe. Buzele Lui au gustat oţet şi fiere pentru cuvintele noastre deşarte, pentru ocările şi certurile noastre. Mâinile Domnului au fost bătute în cuie pentru răpirile şi nedreptăţile noastre de oameni lacomi şi hrăpăreţi.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Coasta Mântuitorului cu suliţa s-a împuns pentru a ispăşi ura şi duşmănia ce-o purtăm semenilor noştri.

yyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Sfânta Cruce este cea mai puternică acuzare împotriva păcatului. Nici pedeapsa potopului, nici arderea cu foc si pucioasă a Sodomei şi Gomorei, nici focul iadului cel veşnic nu ne pot arăta îndeajuns ce rău săvârşim atunci când dispreţuim pe Dumnezeu şi călcăm în picioare poruncile Lui, cum ne-o dovedesc chinurile trupeşti şi sufleteşti ale Mântuitorului nostru răstignit.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Cum vom răsplăti Domnului? Prin pocăinţă, prin părere de rău pentru relele săvârşite şi printr-o angajare puternică de a nu mai asculta de ademenirile celui viclean.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Să ne întoarcem la Dumnezeu din toată inima*Fraţi creştini,* noastră, cu plâns, cu post şi tânguire! Căci El este bun şi milostiv, încet la mânie şi nu vrea moartea păcătosului ci să se îndrepte şi să fie viu. Pe când, dacă rămânem împătimiţi în răutăţile noastre, având o credinţă stearpă şi fără rod, dornici de mărire, lacomi, urători de oameni, îl răstignim a doua oară pe Cel ce S-a lăsat chinuit odată pe Cruce.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Iubiţi credincioşi,

ccccccccccccccccccc) Duminica de astăzi este un popas duhovnicesc din cele mai sfinte şi dorite de peste an. Alături de Vinerea ultimei săptămâni din Post, Duminica Sfintei Cruci ne întăreşte credinţa în Dumnezeu şi puterea Lui, ne vorbeşte de nemărginita iubire a Domnului Hristos pentru noi şi ne arată urâciunea păcatului.

ddddddddddddddddddd) Să culegem din acest popas flori binemirositoare, flori duhovniceşti. Cu ele să ne împodobim inimile noastre şi să facem să rodească recoltă de fapte bune şi sfinţitoare, cu binecuvântarea Tatălui, cu săvârşirea Fiului şi puterea Duhului Sfânt, Treimea cea de o fiinţă, Căreia se cuvine slavă în veci.

eeeeeeeeeeeeeeeeeee) AMIN!

ffffffffffffffffff) LA DUMINICA a 4-a DIN POST
(Despre Sfânta Cuminecătură)

ggggggggggggggggggg) Una dintre cele mai cunoscute minuni din vremea Legii vechi a fost hrănirea poporului evreiesc cu mană în pustie.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Pe când pribegeau israelitenii prin pustie, după eliberarea din robia Egiptului, erau lipsiţi cu totul de pâine. Atunci, ca să nu moară poporul de foame, Dumnezeu a făcut o minune cu dânşii: le-a trimis hrană din cer.

iiiiiiiiiiiiiiiiii) în fiecare dimineaţă, pe întinsul pustiei, israelitenii aflau nişte bobiţe albe, mărunte ca nişte grăunţe, cu gust de turtă cu miere. Fiecare ieşea cu coşul său şi strângea cât avea trebuinţă. Astfel, fiii lui Israel au trăit cu mana cerească vreme de 40 de ani, până la sosirea lor în hotarele Canaanului (Ieşirea, cap. 16).

jjjjjjjjjjjjjjjjjj) Minunea din pustia Sinai a fost, pe de o parte, dovadă a iubirii lui Dumnezeu faţă de poporul ales, pe de altă parte, o prevestire. Atunci, s-a preînchipuit adevărata hrană care avea să se coboare din cer. Mana iudeilor a fost proorocia unei mari taine pe care avea s-o aşeze Fiul lui Dumnezeu pentru viaţa sufletească a noului Israel, a creştinilor, cu o durată fără sfârşit. Este vorba de Taina Sfintei Cuminecături.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Aceasta a grăit Iisus către ucenicii Săi: „Adevărul adevărat vă spun că Eu sunt pâinea vieţii. Părinţii voştri au mâncat mană în pustie şi au murit. Pâinea care se coboară din cer este aceea din care, dacă mănâncă cineva, nu moare. Eu sunt pâinea cea vie care s-a coborât din cer. Dacă mănâncă cineva din pâinea aceasta, va trăi în veac. Şi pâinea pe care o voi da Eu este trupul Meu pe care îl voi da pentru viaţa lumii” (loan 6, 48-51).

lllllllllllllllllll) La auzul acestor cuvinte, mulţi din cei ce-L ascultau pe Domnul, s-au smintit, s-au scandalizat, s-au depărtat de Dânsul pentru că n-au putut înţelege cum ar putea El să le dea trupul Său spre mâncare.

Fraţi creştini,

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Şi a mai trecut o vreme. Veniseră zilele când Fiul Omului trebuia să se dea în mâinile oamenilor păcătoşi, când Mielul lui Dumnezeu avea să se lase jertfit pentru răscumpărarea lumii.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Atunci, la Cina cea de pe urmă, Iisus, luând pâine, după ce a binecuvântat-o, a frânt-o şi a dat-o ucenicilor Săi, zicând: *„Luaţi, mâncaţi, Acesta este trupul Meu”.* Apoi. luând un pahar, după ce a mulţumit lui Dumnezeu, l-a dat, zicând: *„Beţi din acesta toţi; Acesta este sângele Meu, al Legii celei noi, care se varsă pentru mulţi spre iertarea păcatelor”* (Matei 26, 26-28).

Fraţi creştini,

oooooooooooooooooooo) In acea clipă, în veci neuitată, Fiul lui Dumnezeu a aşezat Taina Sfintei Euharistii, cea mai mare Taină a Bisericii creştine.

pppppppppppppppppppp) Inc*' ipuiţi-vă un tată de familie, cel mai bun părinte, pe patul de moarte. El cheamă la sine copiii săi, le spune ultimele sale dorinţe, le do cele din urmă sfaturi, îşi ia rămas bun de la ei. Apoi, gândindu-se cu cea mai mare iubire la toţi, că nu-l vor mai vedea cu ochii trupului, lasă fiecăruia dintre dânşii un dar, ca să nu-l uite niciodată, ca să-l vadă cu ochii inimii mereu...

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Aşa a făcut Iisus. înaintea moi ţii Sale, când Şi-a luat rămas bun de la ucenicii Săi, Domnul s-a gândit la ei şi la toţi cei ce vor crede după dânşii. S-a gândit la noi toţi, cunoscut-a dragostea noastră faţă de Dânsul, văzut-a necazurile noastre, slăbiciunile noastre.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrr) în acea noapte, Iisus ne-a lăsat un dar. însă, ce dar!... Nu unul în afară de sine, nu un lucru trecător, ci pe Sine însuşi, sub chipul pâinii şi al vinului, sub vălul tainic al Sfintei Euharistii. Pentru ca, ori de câte ori vom lua aceste daruri, să ne unim cu Hristos, să-L avem în noi, să trăim cu El.

ssssssssssssssssssss) „Copilaşilor, mai sunt puţin cu voi... Dar nu vă voi lăsa orfani. Peste puţină vreme lumea nu Mă va mai vedea, dar voi Mă veţi idea, pentru că Eu trăiesc şi voi veţi trăi” (loan 13, 33).

ttttttttttttttttttt) Neuitată clipă!... Fiii oamenilor au dorit totdeauna să-L aibă pe Dumnezeu cu dânşii, în pelerinajul lor cel cu multe osteneli şi necazuri de pe pământ.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Iisus a împlinit această dorinţă. înainte de a Se înălţa la ceruri, a zis: „Mă voi duce la Tatăl Meu unde Mă cer dreptatea şi slava Mea. Sunt Dumnezeu Atotputernic, dar sunt şi Om adevărat şi vreau să rămân cu fraţii mei. Voi aşeza o taină. în ea, fără a părăsi cerul, Mă voi da oamenilor. Voi preface pâinea în trupul Meu, vinul în sângele Meu, voi înmulţi minunea. Şi oriunde slujitorii altarului Meu vor aduce jertfa cea sfinţitoare, voi fi şi Eu de faţă, Mă voi da oamenilor ca hrană, ca ei să fie întru Mine şi Eu întru ei”.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Iată ce este Taina Sfintei Euharistii, iubiţii mei!

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Este Hristos în mijlocul nostru. Da, Hristos Cel născut din Fecioara Maria, Căruia I s-au închinat magii şi păstorii, Iisus Cel omorât şi înviat, Hristos Cel preamărit de-a dreapta Tatălui este cu noi, real, trupeşte, nu numai cu Duhul, cum este pretutindeni prezent, ci real, văzut, pipăit, consumat.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Biblicul Tobie a fost prea norocos că, în timpul călătoriei sale spre Ecbatana, şi-a luat drept călăuză şi ocrotitor pe Arhanghelul Rafail. Cu mult mai fericiţi suntem noi creştinii dreptcredincioşi că, în vremea călătoriei noastre pământeşti, avem ca ajutor pe însuşi Fiul lui Dumnezeu. Nu numai cei mari, cei bogaţi au pe divinul Izbăvitor, ci toţi: bogaţi şi săraci, învăţaţi şi neînvăţaţi, fericiţi şi înlăcrimaţi, toţi îl pot primi pe Prietenul ceresc, pe Mângâietorul care îi binecuvântează, îi întăreşte şi îi ajută în tot lucrul bun.

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Lumea necredincioşilor nu-L vede. Dar noi îl vedem prin credinţă, îl vedem cu ochii sufletului, pe masa Sfântului Altar, unde preoţii săvârşesc Sfânta Liturghie, în Potirul în care se dă ca hrană cerească însuşi Hristos.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Se vede acum lucrarea şi puterea Sfintei Euharistii pentru viaţa cea în Dumnezeu.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Tot în Vechiul Testament aflăm o preafrumoasă pildă. Prigonit de regina Izabela, proorocul Ilie se refugiază în pustie. După un drum ostenitor, se opri, se aşeză sub un arbust şi zise: „Doamne, am suferit destul! Ia-mi viaţa!” Şi s-a culcat amărât. Atunci îi apăru un înger şi îi zise: „Scoală-te şi mănâncă”.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Ilie se trezi şi văzu la căpătâiul său o pâine şi un ulcior cu apă. Proorocul mâncă, bău şi iarăşi adormi. Pentru a doua oară îl trezi solul ceresc: *„Scoală-te şi mănâncă, deoarece lungă-i calea ce-ţi rămâne de făcut”.* Din nou luă omul lui Dumnezeu din

merindea aceea şi, astfel întărit, călători încă 40 de zile şi 40 de nopţi, până la muntele Horeb (I Regi, cap. 19).

cccccccccccccccccccc) Este o pildă admirabilă, o arătare simbolică a lucrării Sfintei Cuminecături, care ne susţine în necazurile lumii, până ce ajungem la muntele Domnului, la cer. Ea se aseamănă foarte mult cu rostul alimentaţiei trupeşti.

dddddddddddddddddddd) Hrana pe care noi o luăm zilnic face ca trupul să-şi conserve viaţa, să-şi dezvolte puterile sale fizice şi să repare uzura organismului care se epuizează prin funcţiunile care le săvârşeşte.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Sfânta Euharistie era hrana sufletului pentru viaţa supranaturală. Viaţa supranaturală ni s-a dat prin Taina Sfântului Botez. Ea trebuie

fffffffffffffffffff) întreţinută mereu. Iar împărtăşirea cu trupul şi sângele Domnului Hristos este mijlocul cel mai fericit pentru conservarea ei. Fără împărtăşanie, fără viaţa harului creştinul moare, după cum moare omul fizic fără pâine şi apă.

ggggggggggggggggggg) Fără împărtăşanie nu poate creşte omul cel lăuntric din noi, ca să ajungă „la starea de om matur, la înălţimea staturii plinătăţii lui Hristos..., ca să nu mai fim copii plutind încoace şi încolo... ci credincioşi adevărului, în dragoste, crescând în toate privinţele" (Efeseni 4, 13 şi urm.)

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) E vorba de desăvârşirea morală, spre sfinţirea noastră. Nu-i lucru uşor această urcare. Ea cere mii de eforturi, de renunţări, de lupte cu puterile întunericului, cu ispitele, cu poftele. Numai o legătură strânsă între noi şi Hristos, intimă, ca aceea dintre butucul viţei şi mlădiţă, ne poate asigura practicarea virtuţilor şi a binelui. Asta ne-o dă împărtăşania.

iiiiiiiiiiiiiiiiiii) A duce o viaţă curată în mijlocul unei lumi corupte, a rămâne cinstit când atâţia fură şi înşeală, a sacrifica din averea ta ca să faci milostenie, neaşteptând nici o răspiată de la oameni, a iubi pe vrăjmaşi, a suferi nedreptate, pagube sunt fapte care par peste puterile omeneşti. De ce? Pentru că nu se cunoaşte puterea Euharistiei care a pregătit pe martirii de odinioară, care a făcut să înflorească în Biserică crinii fecioriei şi să umple pustiurile de oameni cu trup, a căror, viaţă părea de înger.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Ştiţi că pământul Egiptului e sterp după compoziţia sa. Dar în fiecare an apele Nilului adapă acele locuri seci, depun peste ele un nămol fertil. Atunci solul se seamănă şi, nu după multă vreme, recolte îmbelşugate se strâng în hambare.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Aşa e şi cu Euharistia. Noi suntem pământuri sterpe,

incapabile de fapte bune. Dar de la Tatăl ceresc vine harul roditor. Iată binefacerile Lui, văzute de psalmistul David: *„El iartă toate fărădelegile tale, El vindecă toate bolile tale, El umple de bunătăţi viaţa ta. înnoi-se-vor ca ale vulturului tinereţile tale"* (Psalm 102, 3-5).

lllllllllllllllllllll) în urma împărtăşirii cu credinţă, totul înfloreşte şi aduce
mulţime de fapte alese. Hrănit şi adăpat de hrana şi băutura cerească, omul duhovnicesc poate exclama cu Sfântul Apostol Pavel: „ *Toate le pot în Hristos care mă întăreşte"* (Filipeni 4, 13), *„căci nu trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine”* (Galateni 2, 20).

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) 274

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) în sfârşit, Sfânta împărtăşanie ne ajută în ispitele ce le întâlnim la tot pasul. Iisus, locuind în noi, domoleşte pornirile de foc ale poftelor noastre, alungă ispitele cele rele ale diavolului, luminează mintea ca să nu se întunece de ademenirile lumii. El ne zice ceea ce a zis Apostolilor: *„Nu vă temeţi! îndrăzniţi! Eu am biruit lumea”* (Ioan 16, 33).

Frați creștini,

oooooooooooooooooooo) Sfânta împărtăşanie nu ne dă firea îngerilor ca să nu mai putem păcătui, dar ne dă putere şi ajutor necesar să nu cădem în păcat de moarte, după cum alimentele nu dau nemurirea, ci oferă trupului vigoarea necesară să-şi păstreze viaţa. Chiar dacă se îmbolnăveşte, un organism bine nutrit rezistă, până ce ajunge iar la starea de sănătate.

pppppppppppppppppppp) Poate cădea în greşeală şi omul care se cuminecă. Dar, ajutat de harul care i-a întărit sufletul, creştinul nu rămâne în păcat, ci se întoarce la viaţa cea sfântă în Dumnezeu.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) La aceste afirmaţii ar putea cineva să zică: „Aceste lucruri sunt frumoase în teorie”. Pe când în viaţa de toate zilele nu-i nici o deosebire între cei ce se împărtăşesc şi cei ce nu se apropie niciodată de potirul Pricestaniei. Vrem să fim sinceri şi drepţi. Cei ce se împărtăşesc adesea păcătuiesc, fac greşeli, au slăbiciunile lor.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Dar trebuie să ştiţi că marile fărădelegi care fac ruşine societăţii noastre nu se află între iubitorii Sfintei Taine de care ne ocupăm.

ssssssssssssssssssss) Bărbaţii şi femeile care calcă porunca credinţei conjugale, soţiile care fac avorturi, beţivii care beau şi pâinea de la gura copiilor, tineretul corupt, tâlharii care pradă avutul particular sau

averea statului, ucigaşii care varsă sângele semenilor lor, nu sunt din ceata celor ce se cuminecă cu Hristos.

ttttttttttttttttttttt) *Iubiţi creştini,* Pe când, aproape numai între cei ce mănâncă trupul şi beau sângele Domnului, numai între ei veţi găsi oamenii de cinste şi de caracter, femeile care se jertfesc pentru iubirea curată a căminului, tinerii care îşi păstrează parfumul vârstei lor ca pe cel mai scump titlu de onoare...

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Fraţi creştini,

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Puneţi la inimile voastre cuvintele acestea!

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Hristos este hrana ce S-a pogorât din cer ca să ne sfinţească şi să ne dea viaţa de veci. La darul Lui, răspundeţi cu râvna de a

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) 275

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) vă apropia cât mai des de sfântul potir, „cu frică de Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste”.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Cu frica lui Dumnezeu, adică temându-vă de osânda veşnică, făcând pocăinţă, mărturisindu-vă duhovnicului păcatele şi luând o hotărâre sfântă de a nu mai păcătui, ca nimic necurat să nu mâhnească pe Dumnezeul de Care ne apropiem, să nu întineze „sfintele sfinţilor”.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Dar, mai ales cu credinţă şi cu dragoste să vă apropiaţi. Să nu zică nimeni: „Mă simt prea păcătos ca să mă împărtăşesc”. Când e vorba de vrednicie, nici un om nu ar putea să spună că merită să-L primească pe Dumnezeu în fiinţa lui. însă pentru noi răsună mereu în urechi cuvintele Mântuitorului: *„Nu au trebuinţă de doctor cei sănătoşi, ci bolnavii... Tot aşa, Eu n-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă”* (Matei 9, 12-l3).

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Aşa că chiar dacă sunteţi slabi, împărtăşiţi-vă ca să-L primiţi în inima voastră pe adevăratul medic, pe Iisus Hristos.

cccccccccccccccccccccc) Sfânta Cuminecătură nu este răsplata sfinţeniei, premiul virtuţii, ci este mijlocul voit de Dumnezeu că să ajungem la sfinţenie.

dddddddddddddddddddddd) Faceţi tot ce puteţi ca să vă pregătiţi pentru dumnezeiasca cină: postiţi, daţi milostenie, rugaţi-vă, cereţi dezlegare de la preoţii duhovnici, care au puterea de a lega şi dezlega păcatele oamenilor. Apoi, veniţi cu credinţă şi cu dragoste şi ziceţi: „Doamne, Iisuse! Sunt un biet păcătos, nevrednic de a ridica ochii la cer. Tu singur eşti bun şi milostiv. Primeşte-mă, vino în inima mea, fii cu mine, arată-mi dragostea de a-mi da şi mie trupul Tău cel sfânt, ca să fiu viu!”.

Iubiţi creştini;

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) în numele Mântuitorului pe care-L reprezentăm pe acest amvon, vă asigurăm, că, dacă veţi avea o astfel de dorinţă şi dragoste, Iisus vă va primi. Zaheu, femeia păcătoasă, tâlharul de pe cruce sunt martori că puteţi nutri această nădejde.

fffffffffffffffffffff) împărtăşiţi-vă cu Hristos aici pe pământ, pentru ca să vă primească şi în mărirea Sa, la dumnezeiasca cină a împărăţiei de dincolo.

ggggggggggggggggggggg) AMIN!

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) L

A DUMINICA a 5-a DIN POST

(Suferinţa şi providenţa divină)

iiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Una dintre poruncile pe care le dădea Dumnezeu în Legea veche proorocilor era să mângâie poporul. Vremurile erau apăsătoare. Fărădelegile oamenilor erau mari. Pedepse grele ameninţau să lovească pentru păcatele săvârşite. Proorocii aveau datoria să anunţe mânia cea dreaptă ce venea de la Dumnezeu. Dar, în acelaşi timp, Părintele ceresc voia să încurajeze poporul Său, ca să nu-i slăbească nădejdea în izbăvirea ce avea să vină. De aceea, zicea proorocilor: *„Mângâiaţi poporul Meu... Daţi curaj Ierusalimului şi-i strigaţi că fărădelegea sa a fost ispăşită ”* (Isaia 40, l-2).

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Multe s-au schimbat în lume de când se dădeau astfel de porunci dumnezeieşti. Dar suntem încredinţaţi că obligaţia de a mângâia şi a întări pe credincioşi a rămas valabilă până în zilele noastre. Şi ea revine acelora care îndeplinesc în mijlocul poporului misiunea profetică, adică de a fi îndrumătorii, călăuzele şi străjerii celor ce cred în Dumnezeu.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) *„Mângâiaţi poporul!”,* ne strigă astăzi şi nouă preoţilor Părintele ceresc, Stăpânul nostru milostiv, Mântuitorul Hristos, Care, odinioară, când păşea cu picioarele pe pământ, când vedea noroadele flămânde şi lipsite de bucurii, a exclamat: *„Mi-e milă de popor".*

llllllllllllllllllll) în această Duminică dorim să ne achităm de o parte din datoria de a vă mângâia. Dar cuvântul nostru de mângâiere nu se va sprijini

pe temeiuri omeneşti, „pe vorbirile înduplecătoare ale acestei lumi, ci într-o dovadă dată de Duhul şi de puterea cerească, pentru ca credinţa voastră să jie întemeiată nu pe înţelepciunea oamenilor, ci pe puterea lui Dumnezeu" (I Corinteni 2, 4).

Iubiti crestini,

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Vrem să vă învăţăm astăzi cum să vă comportaţi în vremea suferinţelor. Iar balsamul vindecător a toată durerea şi necazul este adevărul şi încredinţarea că toate suferinţele din lumea aceasta vin asupra oamenilor cu ştiinţa şi îngăduinţa lui Dumnezeu.

Iubiţi creştini,

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) în cartea dreptului Iov găsim un cuvânt ce exprimă un adevăr confirmat de veacuri şi anume că nimeni pe pământ nu este scutit de suferinţă. *„Omul născut din femeie,* zice înţeleptul, *are viaţă scurtă dar plină de necazuri"* (Iov 14, 1). Un jug greu apasă pe umerii fiilor lui Adam în urma neascultării, aşa că, de la leagăn până la mormânt, noi suferim, deopotrivă cu trupul şi cu sufletul.

ooooooooooooooooooooo) Necredincioşii consideră drept cauze ale suferinţei întâmplarea oarbă, lipsa de prevedere a omului sau capriciile naturii. însă învăţătura Bisericii creştine arată că necazurile, nevoile, nenorocirile vin de la Dumnezeu. *„Mâna Lui şi sfatul Lui le orânduieşte de mai înainte"* (Fapte 4, 28), fie ca pedeapsă şi certare pentru păcatele săvârşite de oameni, fie ca leacuri amare pentru a-i vindeca de patima alipirii de lumea trecătoare.

ppppppppppppppppppppp) O seamă de încercări vin direct de la Stăpânul ceresc ca: epidemiile, seceta, ploile peste măsură, cutremurele de pământ. Altele, cum sunt războaiele, prădăciunile, nedreptăţile, calomniile îşi au izvorul în răutatea omenească. Totuşi, deşi Dumnezeu le-ar putea îndepărta de la noi, El le îngăduie cu scopul să ne pedepsească sau să ne pună la încercare răbdarea.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) De aceste adevăruri vorbeşte Biblia în mai multe locuri.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Ascultaţi ce zice Dumnezeu prin gura proorocului Amos: „Se întâmplă, oare, vreo nenorocire într-o cetate fără s-o fi făcut Domnul"? (Amos 3, 6). Lui Isaia îi zice: „Eu întocmesc lumina şi fac întunericul, Eu dau propăşirea şi dau restriştea, Eu, Domnul, fac toate aceste lucruri" (Isaia 45, 7). Iar înţeleptul Sirah spune: „De la Dumnezeu vine binele şi răul, viaţa şi moartea, sărăcia şi bogăţia" (Sirah 11, 16).

sssssssssssssssssssss) Nu mai puţin se vădeşte adevărul de care

Iubiţi creştini,

vorbim din cuvintele Evangheliei, prin care Iisus ne învaţă *„că şi perii capului nostru sunt număraţi”* (Matei 10, 30), voind să spună prin aceasta că toate întâmplările din viaţa noastră, până şi cele mai neînsemnate, sunt cunoscute de Dumnezeu, rânduite de atotştiinţa şi puterea Sa. De credem că există Dumnezeu, datori suntem a crede că El pentru toate poartă de grijă. Căci dacă s-ar lucra ceva în lume fară purtarea Lui de grijă, ar însemna că El ori nu vrea să se intereseze de mersul lucrurilor, ori nu poate să intervină în desfăşurarea lor.
278

tttttttttttttttttttt) Prima ar fi nepăsarea, a doua neputinţa, două patimi care sunt aşa de departe de firea cea bună şi atotputernică a Dumnezeirii, pe cât de departe este cerul de pământ.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Să vedem acum în ce chip rezultă mângâierea pentru credincioşi în încredinţarea că toate necazurile vin de la Dumnezeu.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Mântuitorul Hristos ne-a învăţat că Dumnezeu ne este Tată. De aici, rezultă că necazurile trimise nouă de Dânsul sunt părinteşti, adică binevoitoare şi folositoare. Căci niciodată un tată nu-şi pedepseşte copilul ca să-l nenorocească, ci ca să-l îndrepte. Aşa şi Dumnezeu ne pedepseşte, dar nu cu cruzime, ci cu bunătate, *„pentru binele nostru ca să ne facă părtaşi sfinţeniei Lui”* (Evrei 12, 10), ca să ne curăţească, să ne mântuiască. Fiind Tatăl nostru, Dumnezeu dă pedeapsă după măsura puterilor noastre, ba, El însuşi ne ajută să ne purtăm „crucea”. Aceeaşi mână care ne loveşte, ne şi sprijină. Toiagul care produce rana, aduce şi mierea şi untdelemnul care vindecă.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww)Este scris că pe când Iosif era dregător mare în Egipt, a fost cercetat de fraţii săi care îi făcuseră mult rău. La început s-a făcut că nu-i cunoaşte şi le-a vorbit cu asprime, mustrându-i. însă, pe când se arăta mai vitreg cu fraţii săi, a simţit cum i se trezeşte toată dragostea faţă de cei de un sânge cu el şi, retrăgându-se la o parte, a plâns (Facerea 43, 30).

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Este aici o icoană admirabilă a chipului cum pedepseşte Dumnezeu. El ne ceartă, ne tratează cu asprime. Asta-i numai în aparenţă. Căci, în realitate, Dumnezeu Se arată aşa cum este, adică bun, îndurat şi compătimitor faţă de noi. Pedepseşte puţin, ca să facă mult bine, ne încearcă o vreme, ca să ne umple de daruri infinite!...

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Judecaţi dacă nu trebuie să ne umple de bucurie astfel de necazuri. Cu adevărat, simţim neplăcere când bem doctoriile cele amare. Tremurăm şi simţim durere când chirurgul taie şi ne operează. Dar fiind încredinţaţi că operaţia alungă moartea şi aduce sănătatea, răbdăm şi îndurăm durerile, ba le cerem cu stăruinţă şi suntem recunoscători medicului care ne-a vindecat.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Aşa se cuvine să simţim uşurare şi mângâiere în necazuri, ba chiar să mulţumim cerului că ni le trimite, fiind încredinţaţi că prin ele Tatăl nostru Cel milostiv, prin întâmplările rele, opreşte cele vătămătoare sufletului, toarnă milă şi vindecare peste rănile păcatului, pedepseşte o vreme pe cel drept, ca să-l odihnească în veci.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Ceea ce sporeşte amărăciunea necazurilor omeneşti este necunoaşterea viitorului, lipsa de ştiinţă a ceea ce este cu adevărat folositor.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Iată, unul este întristat peste măsură fiindcă a pierdut averea. Dacă însă ar fi ştiut că bogăţia avea să-l înfunde în desfătări şi în moartea sufletului, întristarea sa s-ar fi şters. Altul se plânge cu amar fiindcă i-a murit copilul. Dar dacă ar fi prevăzut că fiul său avea să fie un risipitor de avere, un beţiv sau un tâlhar, n-ar mai da loc durerii întru inima sa, ci ar fi preferat mai bine să-i moară odrasla decât să-l umple de ruşine mai târziu.

cccccccccccccccccccccc) Vecinul se tânguieşte că zace la pat, ţinut de o boală grea. Dar dacă ar fi cunoscut mai înainte viitorul şi câte rele avea să-i pricinuiască sănătatea, ar fi încetat şi tânguirea şi cârtirea.

dddddddddddddddddddddd) Fraţilor,

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Nu vrem să vă mâhniţi ca cei ce n-au nădejde. Este un Dumnezeu în ceruri. El ştie mai bine să lucreze în înţelepciune decât ştim noi să dorim. Să luăm refugiu credinţa şi nădejdea în purtarea Sa de grijă. în ele vom afla doctorie împotriva a toată suferinţa. Ele vor şterge lacrimile ochilor, vor îndulci durerile bolii, vor aduce bucurie şi alinare inimii.

ffffffffffffffffffffff) Câteva pilde din viaţa sfinţilor ne vor întări convingerile noastre.

gggggggggggggggggggggg) Multe şi mari necazuri a suferit împăratul David. Regele Saul îl prigonea de moarte. Un copil i-a murit. Războaiele cu vrăjmaşii se ţineau lanţ. Fiul său, Abesalom, s-a răsculat împotriva lui. în mijlocul atâtor nenorociri, care îl asaltau ca valurile unei mări înfuriate, David căuta în jurul său, socotea puterile sale şi neaflând

nici o mângâiere, zicea: *„Doamne, toate valurile Tale le-ai adus peste mine”* (Psalm 87, 7).

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Dar în vremea suferinţei, bărbatul credincios privea spre ceruri. *„In ziua necazului meu, pe Domnul am căutat”,* zicea el (Psalm 76, 2). Apoi, dându-şi seama că Dumnezeu i-a trimis necazurile şi că El, ca Tată milostiv, le orânduieşte spre folosul său, a încheiat şi a zis: *„Doamne, Dumnezeule, Tu m-ai vindecat, Tu mi-ai ridicat sufletul... şi mi-ai schimbat plângerea mea în bucurie”* (Psalm 29, 2, 11).

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Care om în lume a suferit vreodată mai crâncene încercări ca Iov? Bogat era, cu mulţi copii, de neam ales, cinstit, sănătos. Dar
280

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) într-o singură zi a pierdut averea şi pe toţi copiii, a ajuns bolnav şi cu totul părăsit. încât stătea pe gunoi în afară de cetate şi cu un hârb îşi rădea rănile sale. Ba, pe deasupra, nişte prieteni îl mustrau, iar femeia îl amăra, îndemnându-l să-l hulească pe Dumnezeu.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Ce balsam a aflat viteazul acela în atâtea dureri? Ce alinare la atâta rană? Socotit-a dreptul Iov că toate veneau de la Dumnezeu: *„Domnul a dat, Domnul a luat"*. Acea deplină încredinţare aducea în sufletul lui bărbăţie, pace, răbdare, aducea în gura lui mulţumire. *„Fie numele Domnului binecuvântat"* (Iov 1, 21).

llllllllllllllllllllll) în legea harului, exemplu preastrălucit de predare totală în mâinile lui Dumnezeu ni-l dă Mântuitorul Hristos. în vremea amarei Sale pătimiri din grădina Ghetsimani, când prevedea moartea Sa sângeroasă de pe cruce, Iisus a şovăit o clipă - după firea Sa omenească - şi a rugat pe Părintele ceresc să îndepărteze de la Dânsul acel pahar al suferinţelor. Dar numai o clipă a şovăit. Căci, îndată, Iisus S-a întors şi, printre lacrimi şi sudori de sânge, a strigat: *„Părinte, voia Ta să se împlinească, nu a Mea!"* (Luca 22, 42).

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Urmarea acelei predări s-a văzut îndată. Oricât de dureroase şi de crâncene au fost pătimirile, Iisus a primit o putere nemărginită să le îndure pe toate cu seninătate, cu răbdare, ca un miel dus la junghiere care nu-şi deschide gura sa. *„Datu-Mi-am spatele înaintea celor ce Mă loveau, nu Mi-am ascuns faţa de ocări şi de scuipări, căci Domnul Dumnezeu M-a ajutat"* (Isaia 50, 6-7).

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Tot aşa de mulţumit a fost şi Apostolul Pavel care *„era plin de mângâiere şi de bucurie în necazurile sale"* (II Corinteni 7, 4), precum şi ceilalţi Apostoli şi primii creştini, care, oricât au avut de suferit, nu erau niciodată revoltaţi de cele ce pătimeau, nici disperaţi...

oooooooooooooooooooooo) Iubiţi fraţi, să învăţăm de la aceşti mari părinţi în cele ale credinţei şi mai ales de la Mântuitorul că în toate împrejurările trebuie să ne încredinţăm voii lui Dumnezeu. O mai mare uşurare nu putem găsi decât dacă în suferinţele noastre vom asculta de porunca Apostolului Petru care zice: *„Smeriţi-vă sub mâna tare a lui Dumnezeu pentru ca, la vremea Lui, El să vă înalţe, şi aruncaţi asupra Lui toate îngrijorările voastre căci El însuşi se îngrijeşte de voi”* (I Petru 5, 6-7).

pppppppppppppppppppppp) Dumnezeu este un Tată bun, care poate să lecuiască, Care pedepseşte ca să miluiască. El este un Doctor iscusit, Care, chiar atunci când ne dă un medicament amar, ni-l dă pentru salvarea noastră.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) De aceea, în fiecare zi să ne rugăm: „Doamne, dă-ne acest dar al încrederii în Tine ca, în durerile bolii, în pierderea averii sau în moartea celor scumpi, să nu căutăm la pământ, ci sus la Tine, Părinte al luminilor, de unde vine tot darul cel bun şi toată mângâierea. Pune în mintea noastră nădejdea pe care a avut-o fericitul Iov, când, prin atâtea necazuri, cercai răbdarea lui!”.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Doamne, pune în sufletul nostru înţelepciunea rugăciunii pe care Fiul Tău prea iubit ne-a învăţat!

sssssssssssssssssssssss) „Facă-se voia Ta!”.

ttttttttttttttttttttt) Facă Cel de sus ca în toată viaţa să prisosească în noi credinţa. Ori de ne bucurăm, ori de suferim, ori de trăim, ori de murim, ai Domnului suntem, şi El le orânduieşte toate pentru binele mai înalt al sufletului.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) AMIN!

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) DE FLORII
(Domnul Iisus în vremea Patimilor Sale)

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Fraţi creştini,

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Cu multă credinţă şi bucurii sfinte prăznuim astăzi Duminica Floriilor. Este ziua când ne aducem aminte de Intrarea în Ierusalim a Domnului Hristos, înaintea înfricoşătoarelor Sale Patimi.

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Sfinţii Evanghelişti ne istorisesc cu amănuntul faptele petrecute în cetatea lui David.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Fecioarei Maria îşi încheie lucrarea Sa de izbăvire a neamului omenesc. Mai bine de trei ani de zile Iisus vestise cuvântul Său prin sate şi cetăţi, vindecase prin minuni bolnavii, ajutase şi mângâiase prin milă pe cei în suferinţă şi nevoi. Cea din urmă minune pe care o făcuse a fost învierea lui Lazăr din Betania, pe care îl readuse la viaţă, după ce prietenul Său stătuse fără suflare patru zile în mormânt.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Acum, Fiul Omului se îndrepta spre cetatea sfântă ca să pecetluiască prin jertfa propriei Sale vieţi răscumpărarea lumii din robia celui rău.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Poporul îl primi cu entuziasm. Unii îl iubeau mult pe Blândul învăţător galileean şi credeau în El. Alţii erau entuziasmaţi de minunea învierii lui Lazăr, întâmpiată cu o zi înainte. Mulţi iudei vedeau în persoana lui Iisus pe Mesia, pe eliberatorul care să-i scoată de sub jugul romanilor. Dovadă că mulţime mare de oameni se strânse în preajma Domnului Iisus, Care, blând şi smerit, urca din satul Betfaghi spre Ierusalim, călare pe un mânz de asină.

cccccccccccccccccccccccc) Evanghelistul Matei ne spune că bucuria poporului era mare:

dddddddddddddddddddddddd) „ Cei mai mulţi din mulţime îşi aşterneau hainele pe cale, iar alţii tăiau ramuri de copaci şi le aşterneau pe cale. Iar mulţimile strigau: Osana, Fiul lui David!” (Matei 21, 8-9).

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Dar care era starea sufletească a Mântuitorului în mijlocul acelei mulţimi? Una de linişte şi pace. Iisus primea acea slăvire izvorâtă din credinţă şi din inimi nevinovate, căci doar El era Mesia şi venea trimis de Tatăl ca să fie împărat al sufletelor curate. De

gggggggggggggggggggggg) aceea, unor farisei care îi cerură să pună capăt acelei manifestări zgomotoase. El le-a răspuns să lase pe oameni să-L aclame, căci dacă mulţimile vor tăcea, pietrele vor striga (Luca 19, 40).

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) însă, în curând, liniştea inimii lui Iisus avea să fie tulburată de o întristare din cele mai adânci.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Când a ajuns pe culmea Măslinilor, Fiul Omului a văzut în vale cetatea strămoşului său David, cu templul măreţ în mijloc, cu clădiri şi ziduri puternice. Era cetatea în care mulţi prooroci predicaseră în zadar, ba unii dintre ei acolo au fost omorâţi. Acelaşi sfârşit I se pregătea şi Lui.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Iisus cunoştea ura ce I-o purtau mai-marii sinagogii şi căpeteniile poporului. Ca Dumnezeu, El prevedea cum aceia unelteau minciuni împotriva Lui, cum îl vor prinde, îl vor judeca şi osândi. Domnul vedea dinainte Golgota şi Crucea şi pe Sine însuşi răstignit pe ea, între doi făcători de rele, lepădat de toţi, părăsit, scuipat, huiduit.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Şi mai prevedea ceva Fiul lui Dumnezeu: pedeapsa care avea să vină peste cetatea care, pentru necredinţă, n-a primit pe Mesia. Să ascultăm cuvântul Evanghelistului: „Şi când S-a apropiat, văzând cetatea, Iisus a plâns pentru ea, zicând: „O, de-ar fi cunoscut astăzi cele ce sunt spre pacea ta... Căci veni-vor zile peste tine când duşmanii te vor împresura şi strâmtora din toate părţile şi te vor face una cu pământul, şi pe fiii tăi care sunt în tine şi nu vor lăsa piatră pe piatră, pentru că n-ai cunoscut vremea cercetării tale" (Luca 19, 4l-44).

lllllllllllllllllllllll) Ceea ce Domnul a prevăzut şi proorocit, s-a întâmplat curând. După 40 de ani, romanii, sub comanda generalului Titus, au înconjurat Ierusalimul, au dat foc cetăţii, dărâmat-au templul şi casele iudeilor. Locuitorii cetăţii care n-au pierit atunci de sabie şi foc, au fost duşi în robie şi spulberaţi pe faţa întregii lumi, ca praful la suflarea vântului.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Fraţi creştini,

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Când se citeşte Sfânta Evanghelie sau când se prăznuieşte o sărbătoare bisericească, creştinii noştri, de obicei, fac două mari greşeli. Uneori, ei le privesc drept fapte ale trecutului îndepărtat, care nu au nici o legătură cu lumea de acum, cu viaţa lor. Cuvintele „în vremea aceea” valorează în mintea multora tot cu „a fost odată ca niciodată”, cum încep basmele de adormit copiii.

ppppppppppppppppppppppp) Alteori, credincioşii noştri participă la faptele istorisite de Biserică întocmai cum privesc un fdm sau o piesă de teatru: câteva momente sunt mişcaţi, poate că varsă câteva lacrimi, iar când piesa s-a sfârşit, oamenii rămân neschimbaţi, indiferenţi, şi-şi văd de treburi, ca după încheierea unui spectacol.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Să nu fie aşa, iubiţii mei! Lucrurile lui Dumnezeu, faptele din istoria mântuirii noastre trebuie crezute, înscrise în inimă, actualizate, puse în cea mai strânsă legătură cu viaţa personală, a mea şi a ta, iubit frate în Hristos. Căci înaintea noastră stă, cum zicea Moise către israeliteni, „binecuvântarea sau blestemul”. Binecuvântarea, dacă vom primi cu inimi curate cuvântul lui Dumnezeu, blestemul şi osânda, dacă nu vom pune la inimă chemările cele pline de iubire pe care ni le adresează sărbătoarea pe care o prăznuim.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Să vedem acum, practic, ce folos putem scoate din praznicul Floriilor, sau ce doreşte Sfânta noastră Biserică să ne înveţe din faptul Intrării Domnului în Ierusalim şi din istoria patimilor Mântuitorului, care ni se va înfăţişa în zilele săptămânii ce vine.

sssssssssssssssssssssss) Mai întâi, Maica noastră duhovnicească, Biserica, vrea ca prin pomenirea întâmplărilor de care ne aduce aminte să ne sporească dragostea noastră faţă de Dumnezeiescul Pătimitor.

tttttttttttttttttttttt) Când rostim Crezul şi când amintim de pătimirea Fiului lui Dumnezeu în vremea lui Ponţiu Pilat, mărturisim că toate s-au făcut „pentru noi şi pentru a noastră mântuire”. Şi acesta e adevărul! Noi toţi, împreună, şi fiecare în parte, eram răzvrătiţi împotriva lui Dumnezeu, păcătoşi, vinovaţi de o osândă veşnică.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Dar Dumnezeu-Tatăl ne-a iubit în aşa măsură, încât L-a trimis pe unicul Său Fiu, să-şi dea viaţa, să-şi verse tot sângele, pentru

ca, prin acea jertfa înfricoşătoare, să ne răscumpere din moarte şi blestem.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Iar Iisus a împlinit voia Părintelui: S-a lăsat răstignit pe lemn, ca un miel nevinovat, în locul nostru. Marele prooroc Isaia, văzând cu veacuri înainte pe Mesia, Omul durerilor, ne vorbeşte aşa: *„Dispreţuit era şi Cel din urmă dintre oameni. Dar El a fost străpuns pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărădelegile noastre..., şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat"* (Isaia 53, 3-5).

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) O, adâncul iubirii Ziditorului!... Cu mintea noastră mărginită nu vom putea pătrunde deplin multe din tainele credinţei: viaţa Sfintei Treimi, fecioria şi naşterea Maicii Domnului, nu vom înţelege

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx)

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) cum pâinea şi vinul din Sfânta Cuminecătură se prefac în trupul şi sângele Mântuitorului... şi multe altele.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Dar cu inima putem descoperi cât valorăm noi oamenii înaintea lui Dumnezeu, fiindcă Iisus ne iubeşte, ne cheamă şi vrea să ne predăm Lui, deoarece El a murit pentru noi, în locul nostru a plătit vina cea pentru fărădelegile noastre.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Şi iată Hristos este lăsat pradă scuipărilor, palmelor, cununii de spini, iar noi, întocmai ca tâlharul Baraba, suntem eliberaţi, dăruiţi cu viaţă veşnică...

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Al doilea scop urmărit de Sfânta Biserică în această Duminică este să urâm păcatul şi să venim la pocăinţă.

cccccccccccccccccccccccc) Am citit undeva că un nobil a fost omorât de un vrăjmaş al său. Soţia, văduva care-l iubise foarte mult în zilele vieţii lor, păstra într-un dulap cu grijă haina însângerată a răposatului. Avea ea trei copii, cărora, din când în când, le deschidea dulapul şi le grăia: „Vedeţi, dragii mei, aici ţin haina celui ce v-a dat viaţă. Cutare om l-a ucis. Să nu uitaţi acea crimă şi să vă răzbunaţi pe asasinul ce v-a lăsat orfani. Altfel, nu veţi fi vrednici de numele părintelui vostru”...

dddddddddddddddddddddddd) Fireşte, femeia aceea este de condamnat deoarece îndemna la răzbunare, dar ea ne serveşte ca pildă să nu uităm pe marele vinovat al morţii sângeroase a Domnului de pe Golgota. Şi cine este acest vinovat, iubiţilor? Păcatul în toate chipurile lui. Sfânta Biserică, în aceste zile, parcă ar vrea să ne spună: „Fiii mei! Iată, Mirele meu Iisus a fost ucis cu cruzime în Ierusalim. Eu păstrez ca pe o comoară de mare preţ crucea răstignirii Lui. M-am îmbrăcat în doliu, rostesc cântări de jeluire şi prohod. In fiecare an vă amintesc înfricoşătoarele patimi ale Mirelui ceresc, ca să luptaţi împotriva celui mai mare

duşman, păcatul”.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) într-adevăr, de judecăm bine, de moartea Domnului Hristos nu e vinovat atât de mult Pilat, sau Irod, sau fariseii din sinagoga evreiască, ci vinovaţi suntem noi care nu ascultăm de poruncile lui Dumnezeu.

ffffffffffffffffffffffff) Căci Iisus pătimeşte şi astăzi, nu numai în vremea lui Caiafa. Ce e mai dureros, este faptul că El e răstignit a doua oară de către aceia pe care i-a iubit şi pentru care a pătimit.

gggggggggggggggggggggggg) Iisus are mâinile legate în lanţuri pentru că mâinile multora răpesc lucrul străin şi umblă după câştiguri necinstite. Iisus are picioarele ţintuite în cuie pentru că picioarele multor creştini aleargă pe căile desfrâului, ale necinstei şi se clatină de beţie.
hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) 286

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Iisus stă gol pe cruce pentru faptul că mulţi nu se mai satură de avere, Iisus îşi varsă sângele până la ultimul strop pentru că mulţi din aşa-zişii Lui ucenici se urăsc între ei şi se judecă prin tribunale...

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Se zice că Iuliu Cezar, viteazul conducător al Romei, când a văzut că între conspiratorii care au năvălit în senat ca să-l ucidă, era şi Brutus, pe care îl iubea ca pe un copil, şi-a acoperit faţa cu mantia şi a zis: „Şi tu, fiul meu?” în clipa aceea, mai mult îl durea pe marele roman nerecunoştinţa, iubirea călcată în picioare, decât suferinţa personală.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) O astfel de amărăciune trebuie să-I pricinuiască Mântuitorului şi purtarea creştinilor, care, în loc să-I fie recunoscători, pentru că Mielul lui Dumnezeu i-a răscumpărat, îl ucid din nou prin faptele lor.

llllllllllllllllllllllll) Fraţilor,

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Poposirea noastră astăzi, de Florii, în lăcaşul sfânt, trebuie să reactiveze şi să întărească în inimile tuturor darurile Duhului dumnezeiesc, Care sălăşluieşte întru noi.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Duhul credinţei: să credem neabătuţi în adevărurile pe care le predică Sfânta noastră Biserică Ortodoxă, aşa cum au crezut moşii şi părinţii noştri.

oooooooooooooooooooooooo) Să ne umplem de dragoste curată faţă de Omul durerilor, Care S-a jertfit pentru noi, şi, în loc de ramuri şi haine, să-I aşternem inimi recunoscătoare. Odinioară, El a intrat în Ierusalimul evreiesc, ca să moară. Acum, Iisus vrea să intre în cetatea sufletelor noastre ca să fie viu, şi să rămână cu noi, ca într-un lăcaş sfânt şi curat.

Iubiţi credincioşi,

pppppppppppppppppppppppp) Un duh de pocăinţă trebuie să cuprindă inimile noastre, ca să ne căim profund de păcatele de care ne-am făcut vinovaţi. Apoi, să îngenunchem cu lacrimi la picioarele duhovnicilor, cu mărturisire deplină a greşelilor trecute, şi să promitem, sincer şi cu hotărâre sfântă, de a nu le mai repeta, de a ne sfinţi viaţa.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Primindu-L astfel pe Domnul Iisus de ziua Floriilor, ascultându-L cu dragoste şi recunoştinţă şi făcând roade de înnoire a vieţii, vom ajunge să prăznuim cu bucurie strălucita sărbătoare a sărbătorilor, Sfintele Paşti.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Binecuvântarea Domnului Dumnezeu să fie cu voi cu toţi!

ssssssssssssssssssssssss) AMIN!

tttttttttttttttttttttttt) 287

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) CUVÂNT PENTRU JOIA MARE

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Ne aflăm în biserică cu inimile pătrunse de cele mai sfinte simţăminte de credinţă şi evlavie. Este slujba Deniei celei mari, în cursul căreia Sfinţii Evanghelişti, ca nişte martori credincioşi, ne istorisesc patimile Domnului Hristos, moartea şi aşezarea Sa în mormânt.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Ochii noştri sufleteşti au privit cea mai zguduitoare suferinţă din câte s-au petrecut sub soare. L-am văzut pe Mântuitorul Hristos şezând cu ucenicii Săi la Cina cea de pe urmă. L-am însoţit după aceea în grădina Ghetsimani. Am fost martorii arestării Lui, martori la procesul sinedriului iudaic, la judecata guvernatorului Pilat, cu rostirea sentinţei la moarte.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Apoi, cu mironosiţele femei, am străbătut amarul drum al Crucii până sus. Am privit pironirea Domnului Hristos pe lemnul Crucii, agonia Lui din ultimele ceasuri, sfârşitul Său cumplit şi punerea lui Iisus în mormânt...

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Dar, oare, cu ce scop Sfânta Biserică face pomenirea unui sfârşit atât de dureros şi trist. N-ar fi mai bine să treacă sub tăcere acele întâmplări groaznice, dovezi ale celei mai mari nedreptăţi şi cruzimi omeneşti?

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Oare, n-ar trebui să nu vorbim de moartea lui Iisus, ca să nu se bucure evreii şi păgânii?

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) O, nu, de mii de ori nu!

Iubiţi credincioşi,

Dimpotrivă, se cuvine să vorbim fără răgaz despre Patimi şi Cruce, mereu să împrospătăm faptele de pe Golgota, precum şi facem, deoarece nimic nu poate fi mai ziditor, nici un fapt din istoria vieţii Domnului şi Mântuitorului nostru nu ne poate întări şi mângâia ca istoria celor de pe urmă ceasuri ale lui Dumnezeu-Omul Iisus Hristos.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Un predicator contemporan a scris undeva că Golgota şi Crucea sunt cel mai puternic amvon al Bisericii creştine, adică o catedră, o şcoală fară egal care ne învaţă în chipul cel mai strălucit adevărurile credinţei noastre, am zice - toată teologia. încât, departe

cccccccccccccccccccccccccc) 288

ddddddddddddddddddddddddd) de a ne sfii sau a tăinui faptele sângeroase care au adus moartea împăratului Hristos, noi le preamărim, ne lăudăm cu ele, pomenindu-le mereu, în acord cu întreaga creştinătate, urmând gândul marelui Apostol Pavel care zice: *„Iar mie să-mi Jie a mă lărnla decât numai în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos"* (Galateni 6, 14).

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Iubiţilor,

fffffffffffffffffffffffff) Cel dintâi adevăr pe care ni-l predică Crucea răstignirii Fiului Omului este răutatea păcatului.

ggggggggggggggggggggggggg) Cunoaştem bine din învăţătura de credinţă a Sfintei noastre Biserici că păcatul este un act de neascultare, de rebeliune faţă de poruncile lui Dumnezeu. Primii oameni nu s-au supus voii Creatorului şi au mâncat din pomul cel oprit. Vinovăţia lor n-a fost doar personală ci a trecut asupra tuturor urmaşilor lui Adam şi Eva, cu urmările ei nenorocite: izgonirea din Rai, suferinţele, blestemul şi moartea.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Cine ar fi fost în stare să şteargă răutatea acelei rebeliuni dintâi şi să ispăşească păcatul? Oare, rugăciunile îngerilor? Oare, neprihănirea drepţilor? Sau jertfele de animale? Nimic din toate acestea; era prea înaltă maiestatea cerului cea jignită prin rebeliune, de tot fără preţ orice mijlocire a făpturii.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Ci, în înţelepciunea Sa nemărginită, Dumnezeu a ales o altă cale să facă pace între cer şi pământ. L-a trimis pe Fiul Său ca să ia chip de om şi să ispăşească El pentru neascultarea tuturor. Iisus a luat pe seama Lui toată vina lui Adam şi a urmaşilor săi de peste veacuri şi a rupt zapisul păcatelor, l-a spălat, l-a anulat prin preacurat Sângele Său. Sau, cum scrie Sfântul Apostol loan în prima sa epistolă: *„ Iisus este jertfa de ispăşire pentru păcatele noastre şi nu numai pentru ale noastre ci pentru ale lumii întregi"* (I loan 2, 2).

Iubiţi credincioşi,

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Numai în lumina acestei descoperiri ne dăm seama de răutatea păcatului. Numai Mielul lui Dumnezeu Cel ce s-a lăsat junghiat pentru fărădelegile lumii ne arată cât de dureros lucru este să calci voia Celui Preaînalt.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Ce cred oamenii, în general, că este păcatul? Unii n-au nici o părere despre păcat, fiindcă nu cred în Dumnezeu. Alţii socotesc că păcatul este o născocire a preoţilor sau un basm de speriat copiii. A treia ceată recunoaşte că păcatul este un rău, dar îl socot

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) un lucru lipsit de importanţă, o mică distracţie, o bagatelă... „Căci doar nu piere lumea dacă mai înşeli câteodată, dacă minţi sau calci în picioare legământul conjugal” - zic unii. Asta ne aduce aminte de acele oglinzi din parcurile de distracţie care te arată ca un pitic!...

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Dar să vină lumea la picioarele Crucii şi acolo va înţelege ce lucru grav este să păcătuieşti. Să contemplăm pe „Omul durerii” şi nu ne vom mai lăsa înşelaţi de oglinzile diavolului.

oooooooooooooooooooooooooo) Iisus Mântuitorul are capul încununat cu spini pentru duhul mândriei care ne stăpâneşte de atâtea ori. Iisus are mâinile bătute în cuie pentru lăcomia cu care căutăm câştiguri necinstite. Gura Lui este arsă de sete pentru a ispăşi chefurile şi beţiile oamenilor din lume. Inima Mântuitorului este străpunsă de suliţă ca să plătească pentru poftele noastre desfrânate, pentru plăcerile noastre legate de trup.

pppppppppppppppppppppppppp) Da, iubiţilor, să ascultăm cu luare-aminte graiul Crucii şi vom învăţa ce urâciune grozavă este în ochii lui Dumnezeu păcatul, oricare ar fi el. Dacă Părintele ceresc n-a cruţat pe Fiul Său ci L-a lăsat să guste paharul suferinţelor până la ultima picătură, ce nu va face El împotriva acelora care zilnic îl mânie cu fărădelegile lor şi nu se pocăiesc?

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) „ Gândiţi-vă cât de aspră va fi pedeapsa cuvenită celui ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu şi sângele testamentului cu care s-a sfinţit” (Evrei 10, 29).

1 rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Aşa că priveliştea Patimilor Domnului are darul de a ne trezi în inimi frica de Dumnezeu, sau mai bine zis - teama de pedeapsa

care ne aşteaptă pe toţi dacă nesocotim legile morale. Dacă Fiul Cel iubit şi de-o fiinţă cu Tatăl, n-a fost scutit de a plăti amarnic pentru fărădelegile altora, ce nu va face împotriva păcătoşilor înverşunaţi? Cu ce chinuri nu-i va pedepsi, cu ce foc nu-i va arde?

sssssssssssssssssssssssss) însă frica, iubiţilor, este sentimentul robilor; ea n-are voie să ne copleşească sau să ne ducă la deznădejde. Ci simţirea pe care doreşte s-o întărească Sfânta Biserică în fiii Săi, cinstitori ai patimilor, este cea a iubirii faţă de Cel ce S-a lăsat răstignit pe lemn.

tttttttttttttttttttttttt) Iisus, „pentru noi şi a noastră mântuire”, a suferit în zilele lui Ponţiu Pilat. *„Dumnezeu este iubire",* zice Sfântul Evanghelist loan, iar dragostea Lui faţă de noi s-a arătat în faptul că *„a trimis pe Fiul*

AMIN!

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Său jertfă de ispăşire pentru păcatele noastre" (I Ioan 4, 10). Ce minunată descoperire...

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Mântuitorul a vorbit în nenumărate rânduri despre bunătatea Tatălui ceresc faţă de oameni. A arătat că este atât de îndurat încât trimite razele soarelui şi ploaia binecuvântării sale şi peste cei drepţi şi peste cei păcătoşi (Matei 5, 45). Pildă de nemărginită bunătate a arătat Domnul în chipul părintelui care-l primeşte pe fiul cel rătăcit şi iarăşi întors acasă.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Dar niciodată dragostea lui Dumnezeu n-a fost exprimată mai convingător ca prin suferinţele din săptămâna Patimilor. Aici se arată dovada cea mai puternică şi mai convingătoare a iubirii Sale faţă de noi. De la arestarea din grădina măslinilor, până la moartea de pe cruce, toate batjocurile soldaţilor, pălmuirea, încununarea cu spini, pironirea, curgerea sângelui din răni, părăsirea din partea tuturor - toate acestea, Mântuitorul le-a îndurat pentru mine şi pentru tine, iubite ascultător, ca să ne câştige raiul, să ne scape de focul veşnic.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Poate fi ceva mai cutremurător decât o jertfa ca aceasta? Mintea mea e prea slabă ca să înţeleg, de pildă, taina Sfintei Treimi, sau întruparea Cuvântului din sânul feciorelnic al Maicii Domnului, sau cum se prefac pâinea şi vinul în Sfânta Cuminecătură. Dar una cunosc şi prin asta cunosc toate: Dumnezeu mă iubeşte, Dumnezeu mă vrea al Lui pentru faptul că Iisus a murit pentru mine, a plătit vina mea!

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Iubiţii mei, se spune că odată poporul din Antiohia s-a răsculat împotriva tiranului cetăţii. Omul, scăpând din mâinile rebelilor, fugi pe ascuns din palat, ieşi din cetate şi umblă toată noaptea, rătăcind prin locuri pustii. Spre ziuă ajunse la ţărmul mării, unde se opri să răsufle. Dar răsculaţii erau pe urmele fugarului, îl aflară,

se repeziră asupra lui şi voiau să-l omoare.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) însă când îl văzură pe rege singur, despuiat de veşminte, zăcând la pământ, cu sufletul la gură şi cu ochii plini de lacrimi, rebelii îşi potoliră mânia, inimile lor se umplură de milă, regretară fapta lor şi, ridicându-şi pe mâini stăpânul, îi cerură iertare, îi jurară din nou credinţă şi supunere pentru totdeauna.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Aşa influenţă puternică a avut pentru nişte inimi de răsculaţi chipul unui rege suferind.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) O lucrare asemănătoare trebuie să aibă asupra inimilor noastre suferinţele împăratului veşniciei, Care astăzi pătimeşte pentru noi.

AMIN!

ccccccccccccccccccccccccccc) în seara de acum L-am văzut „fară chip şi fără frumuseţe, dispreţuit ca cel din urmă dintre oameni, om al durerilor şi cunoscător al suferinţei" (Isaia 53, 2-3).

ddddddddddddddddddddddddddd) Nouă ni se cuvenea o astfel de pedeapsă. Dar Iisus a fost pătruns pentru fărădelegile noastre. Ce vom face? Să ne pocăim, să ne pară rău de învârtoşarea şi nepăsarea de până acum şi să ne angajăm ca măcar de aici înainte să-I slujim cu credincioşie.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Drept aceea, primind prin sângele lui Iisus învierea şi viaţa veşnică, să păşim fără clătinare pe calea pe care pentru noi a deschis-o şi să ne hotărâm ca măcar de acum înainte să nu-L trădăm ca Iuda. Să urmăm îndemnul pe care ni-l adresează la fiecare Sfântă Liturghie Sfânta noastră Biserică: *„Cealaltă vreme a vieţii noastre, lui Hristos Dumnezeu să o dăm*

fffffffffffffffffffffffffff) Să ţinem această poruncă a nădejdii cu neclintire şi să ne îndemnăm la dragoste şi la fapte bune.

ggggggggggggggggggggggggggg) Iar pentru că numai prin puterile noastre nu vom reuşi să ne schimbăm, să cerem ajutorul de sus care toate le împlineşte şi le vindecă.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Să rostim prea frumoasele cuvinte ale unei rugăciuni din ceaslovul ortodox şi să zicem:

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) „Doamne Iisuse Hristoase, primeşte lacrimile mele. Cu patimile Tale, vindecă neputinţele mele. Cu rănile Tale, tămăduieşte rănile mele. Cu sângele Tău, curăţeşte mulţimea păcatelor mele... Capul Tău pe care l-ai aplecat pe Cruce, să înalţe capul meu pălmuit de

potrivnici. Prea Sfintele Tale mâini, pironite de necredincioşi pe Cruce, să mă tragă spre Tine din prăpastia pierzării... N-am inima plină de durerea care întoarce pe fii la moştenirea lor. N-am lacrimi de pocăinţă, Stăpâne. S-a răcit inima mea de atâtea ispite şi nu poate să se înfierbânte cu lacrimile dragostei cea pentru Tine...

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Ci, Tu, Doamne Iisuse Hristoase, dăruieşte-mi pocăinţă neştirbită şi inimă dureroasă ca să pornesc cu tot sufletul în căutarea Ta. Căci, fără Tine, mă voi înstrăina de tot binele... Te-am părăsit, să nu mă părăseşti! Am ieşit de la Tine, ieşi în căutarea mea. Du-mă la păşunea Ta şi mă numără cu oile Tale prea alese!”.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Acestea să le simţim, aşa să ne rugăm şi, după îndemnurile Duhului Sfânt, să umblăm în curăţie, în dragoste şi blândeţe!

AMIN!

lllllllllllllllllllllllllll) CUVÂNT
PENTRU VINEREA MARE

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Pentru a preţui *Iubiţi creştini,* în adevărata sa valoare măreţia unui om, nu ajunge să cunoaştem cum a trăit, ci e nevoie să ştim şi cum a murit.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Felul morţii Domnului nostru Iisus Hristos ni l-au istorisit Sfinţii Evanghelişti ieri seară, la Denia cea mare. Necredinţa unui popor îndărătnic, trădarea unui ucenic, teama Apostolilor, osândirea unui nevinovat, apoi insultele, lovirile, bătaia, răstignirea, chinurile agoniei şi moartea sângeroasă ..., toate le-am privit cu ochii credinţei şi toate ne-au zguduit sufletele.

ooooooooooooooooooooooooooo) Astfel, Fiul Omului, Cel mai bun dintre cei buni, Bărbatul cu inimă compătimitoare care a avut milă şi a ajutat pe cei obijduiţi şi părăsiţi, Binefăcătorul care a vindecat bolnavii şi a săturat mulţimile flămânde, Iisus a fost arestat şi osândit la moarte, răstignit între doi făcători de rele.

ppppppppppppppppppppppppppp) Iar astăzi, în Vinerea Mare, cu „neamurile toate”, cu Maica lui Iisus şi cu cetele îngerilor, am plâns cu lacrimi moartea şi punerea în mormânt a Mântuitorului. Mâini iubitoare de prieteni L-au coborât de pe Cruce, femeile mironosiţe I-au îmbălsămat preacurat trupul Său şi au îngropat pe Făcătorul lumii. Autorităţile iudaice au sigilat piatra de la uşa mormântului şi ostaşi au rânduit spre pază.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) „Săvârşitu-s-a! ”

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Iubiţilor,

sssssssssssssssssssssssssss) Sfânta Scriptură ne spune că atunci când David a auzit că regele Saul a murit într-o luptă cu filistenii, s-a întristat profund, a plâns cu lacrimi amare pe cel răpus în război şi a dat poruncă să

fie ţinută sub tăcere moartea regelui, ca să nu se bucure duşmanii şi să nu prindă curaj să nimicească poporul biblic (II Regi 1, 20).

tttttttttttttttttttttttttt) Oare, nu s-ar cuveni să facem şi noi ca David? N-ar trebui să tăinuim crima ce s-a petrecut în Ierusalim acum aproape două mii de ani? Fiul Fecioarei, Nazarineanul a murit. Gura Lui a amuţit, mâinile îi sunt înţepenite, inima însângerată, trupul plin de răni.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Măreţia lucrătoare a învăţătorului pare că a luat sfârşit în mormântul lui Iosif de la poalele Golgotei. în loc de imnuri şi procesiune solemnă, n-ar fi mai potrivită o resemnată tăcere, ca să nu se bucure evreii şi necredincioşii?

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) O, nu! De o mie de ori, nu! Când se comprimă apa, ea ţâşneşte cu mai multă putere. Când se înăbuşe focul, el izbucneşte mai tare. Când lumina şi puterea lui Iisus Hristos au apus aparent în groapă, acea coborâre a fost asemănătoare cu aceea a unui apus de soare. Astrul zilei, seara, pare a păli şi a dispărea în orizont. în realitate, el se ascunde doar pentru câteva ceasuri, pentru ca îndată să se ridice, mai strălucitor, în zorile răsăritului. Aşa S-a preamărit Iisus. Astfel că patimile Domnului le vom mărturisi mereu, le vom lăuda şi preamări, pentru că ele sunt cea mai puternică dovadă a dumnezeirii Sale şi a iubirii Sale de oameni.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Să urmărim mai amănunţit acest-adevăr.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Fraţilor,

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Omeneşte vorbind, a suferi şi a muri este o dovadă de slăbiciune, de neputinţă. în cazul patimilor Mântuitorului este fără egal în istorie. Suferinţele lui Iisus şi sfârşitul Lui tragic n-au fost ceva năpraznic, surprinzător, n-au fost o silnicie impusă cu forţa. Ci toate au fost prevăzute dinainte de către Providenţa divină.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Mult timp, înainte de a pătimi, Iisus vorbea de sfârşitul Lui cu amănunte impresionante: „Iată, ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului va fi predat arhiereilor şi cărturarilor şi-L vor osândi la moarte ” (Marcu 10, 33).

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Mai departe. Noi oamenii, la gândul morţii, suntem cuprinşi de spaimă, de nelinişte, uneori de groază. Se spune că Napoleon I în mijlocul unei bătălii ar fi strigat sfidător: „Glontele care mă va

ucide încă n-a fost fabricat”. Dar cuvintele acestea dovedesc mai mult un spirit de trufie decât curaj.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Cu Iisus este cu totul altfel. Prevăzând groaznica moarte ce avea să-L răpună, El vorbea despre ea cu un calm desăvârşit, cu o siguranţă ce nu poate fi a unui om, ci vorbea cu puterea unui Stăpân: *„Eu îmi pun viaţa Mea, ca iarăşi s-o iau. Nimeni n-o ia de la Mine, ci Eu de la Mine însumi o pun. Putere am să o pun şi putere am iarăşi s-o iau”* (Ioan 10, 17-l8).

ccccccccccccccccccccccccccc) 294

ddddddddddddddddddddddddddd) Pot fi, oare, cuvintele acestea ale unui om de rând? Nicidecum! Mai mult: Domnul Iisus nu numai că vorbea ca un Stăpân peste viaţă şi moarte, dar declara că El dorea suferinţele pe care sinagoga iudaică I le pregătea. „ *Cu botez am a Mă boteza şi câtă nerăbdare am până ce se va îndeplini!''...* (Luca 12, 50). „*Botezul"* de care vorbea Domnul avea să fie de sânge, nu de apă. Iisus dorea să sufere pentru păcătoşi, ca o mamă îndurerată care vrea să primească pedeapsa pentru fapta criminală a unui copil, numai ca acela să fie scutit de osândă.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) înţelepciunea dumnezeiască a ales acest chip de a mântui oamenii vinovaţi de fărădelegi: să moară Fiul lui Dumnezeu pentru păcătoşi, *„să se facă El blestem pentru noi ca să ne răscumpere din blestemul legii"* (Galateni 3, 13).

fffffffffffffffffffffffffff) Alte dovezi ale Divinităţii mult Pătimitorului din Ierusalim sunt faptele săvârşite pe drumul Crucii. Domnul Hristos a săvârşit minuni mari în vremea Patimilor, care fac să strălucească puternic firea Sa dumnezeiască.

ggggggggggggggggggggggggggg) Când ostaşii L-au descoperit în grădina Ghetsimani, au fost atât de impresionaţi de înfăţişarea Celui ce trebuia arestat, încât, de frică, *„ei s-au dat înapoi şi au căzut la pământ"* (loan 18, 6).

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Când Petru a scos sabia de apărare şi a tăiat urechea unei slugi arhiereşti, Mântuitorul lumii l-a mustrat pe ucenicul aprig la fire şi i-a spus că El n-are nevoie de forţa oamenilor ca să Se apere, căci, dacă ar voi, Tatăl ceresc I-ar putea trimite legiuni de îngeri în ajutor (Matei 26, 53). Apoi, ca un Dumnezeu, a vindecat urechea slugii (Luca 22, 51).

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Tâlharului din dreapta, Mântuitorul lumii îi prooroceşte că va fi cu El, în împărăţia Tatălui: *„Astăzi vei fi cu Mine în rai”* (Luca 23, 43).

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) După toate acestea, aduceţi-vă aminte de cuvintele pe care le-a rostit Mântuitorul în ceasurile din urmă ale vieţii Sale. Iisus a vorbit puţin în timpul patimilor. Dar răspunsurile Sale sunt ca nişte raze de lumină ce străbat prin nori întunecoşi, arătând prezenţa soarelui.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Arhiereilor sinagogii care L-au forţat pe Cel adus la judecata lor să spună cine este, Iisus le-a răspuns că este Fiul lui Dumnezeu, pe Care îl vor vedea şezând de-a dreapta puterii Tatălui ceresc (Luca 22, 69).

lllllllllllllllllllllllllll) Slugii care L-a pălmuit înaintea sinedriului, Domnul Iisus i-a replicat: „ *Dacă cim vorbit rău, dovedeşte*, *iar dacă am vorbit bine, de ce Mă baţi?"* (loan 18. 23).

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Ce maiestuoasă stăpânire de sine!... Câtă înţelepciune în mustrare!...

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Pentru ucigaşii care L-au răstignit, Iisus s-a rugat: *„Părinte, iartă-le lor că nu ştiu ce fac!"* (Luca 23, 34). Câtă dragoste şi lepădare de sine!... Avem încredinţarea că iertarea aceasta, izvorâtă din iubire faţă de păcătoşi, este una din cele mai mari dovezi ale firii Sale dumnezeieşti.

ooooooooooooooooooooooooooo) Dovadă este şi protestul naturii, revolta stihiilor împotriva nedreptăţii care se săvârşea de către ucigaşi. Când Mântuitorul Şi-a dat duhul, *„catapeteasma templului s-a rupt în două, pământul s-a cutremurat şi pietrele s-au despicat"* (Matei 27, 51), iar *„soarele s-a întunecat"* (Luca 23, 45).

ppppppppppppppppppppppppppp) Erau semne în cer şi pe pământ, semne de tânguire ale făpturii la crâncena moarte a Stăpânului prin care toate s-au zidit.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) „ Săvârşitu-s-a! "...

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Cei care au pus la cale crima împotriva învăţătorului galileean puteau fi satisfăcuţi. Voia li s-a împlinit, victima Şi-a dat duhul. Nici El nu S-a putut salva, nici Ilie n-a venit să-L scape... însă amarnic s-au înşelat cei ce pururea s-au împotrivit Duhului Sfânt.

sssssssssssssssssssssssssss) Săvârşitu-s-a!"

ttttttttttttttttttttttttttt) Din înălţimea Crucii, Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Fecioarei a cuprins într-o singură privire toată lucrarea săvârşită de El prin

jertfa Sa ispăşitoare. El vedea toate câte s-au proorocit şi s-au împlinit în persoana Lui de-a lungul veacurilor. Şi, cuprinzând cu privirea istoria omenirii de la căderea lui Adam şi până la cei din urmă credincioşi care îl vor aştepta şi-L vor vedea venind a doua oară să judece lumea, Mântuitorul a concentrat în Persoana Sa pământul şi cerul, timpul cu veşnicia, păcatul cu răscumpărarea, şi în toate vedea împlinită voia Părintelui ceresc.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) „Săvârşitu-s-a! ”

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Pentru suferinţele Lui, pentru ruşinea ce-a îndurat, pentru moartea cea amară, Dumnezeu L-a înălţat şi I-a dăruit Lui nume, care este mai presus de orice nume, ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece... şi să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl (Filipeni 2,9-l1).

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Ştim că Cel pe care îl tânguim în seara asta a înviat a treia zi, cu slavă şi putere mare; ştim că Iisus este adorat şi închinat pe

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) toată suprafaţa pământului. El a nimicit cultul zeilor, a convertit popoare, s-a făcut împărat al inimilor, a izbăvit omenirea de moarte veşnică...

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Iar Crucea, semnul morţii şi al înfrângerii, a devenit semnul biruinţei şi odorul cel mai.scump al lumii credincioase. Ea străluceşte pe turlele bisericilor, împodobeşte coroanele împăraţilor, onorează piepturile vitejilor eroi.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Nouăsprezece veacuri şi mai bine s-au scurs pe albia istoriei de când s-a pecetluit piatra de pe uşa mormântului de la poalele Golgotei. Dar iată, Iisus nu e uitat, ci este iubit şi adorat. Pe jertfa Lui s-a înălţat Biserica creştină, prin sângele Lui ne curăţim de întinăciunea păcatelor şi avem pace şi părtăşie cu Dumnezeu.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Iubiţi credincioşi,

cccccccccccccccccccccccccccc) Se spune că renumitul scriitor francez Jean Jaques Rousseau, privind sfârşitul Domnului, a lăsat această faimoasă mărturisire: *„Dacă moartea lui Socrate este moartea unui înţelept, moartea lui Iisus Hristos este aceea a unui Dumnezeu”.*

dddddddddddddddddddddddddddd) Nu cunoaştem ce anume l-a mişcat pe Rousseau să tragă o astfel de concluzie. Dar noi, privind faptele şi ascultând cuvintele de pe urmă ale Bunului nostru Mântuitor, contemplând marea biruinţă din Ierusalim, în lumina istoriei Bisericii noastre, repetăm, nu cuvintele lui Rousseau, ci mărturisirea sutaşului care a stat sub Crucea Nazarineanului: *„Cu adevărat, Omul acesta era Fiul lui Dumnezeu"* (Marcu 15, 39).

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) El a murit pentru păcatele noastre, pentru ca noi cu El împreună să vieţuim.

fffffffffffffffffffffffffffff) Sfântul Clement Romanul scrie într-o carte de a sa că Sfântul Apostol Petru, ori de câte ori îşi aducea aminte de păcatul său de a-L fi tăgăduit pe Mântuitorul, se căia amarnic, aşa încât lacrimile săpară brazde adânci pe obrajii săi.

ggggggggggggggggggggggggggggg) Să urmăm o astfel de pildă de pocăinţă. Să ne căitn de păcatele ce le-am săvârşit şi să vieţuim după voia Sa cea Sfântă.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Iisus a murit pentru noi. Datoria noastră este să trăim cu Dânsul!

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) AMIN!

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) LA DUMINICA DINAINTE DE ÎNĂLŢAREA SFINTEI CRUCI
(Suferinţa cu Hristos)

lllllllllllllllllllllllllll) Iubiţi creştini,

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) în istoria patimilor Domnului, avem o zguduitoare icoană: urcuşul Golgotei. Iisus este osândit la moarte. Iar după pronunţarea osândei, Fiul Omului este silit să-Şi ducă crucea. Trupul îi este plin de răni, istovit de lovituri. Puterile sleite, urcuşul chinuitor, greutatea crucii apăsătoare. Mântuitorul lumii înaintează, ghiontit şi huiduit, în mijlocul gloatei înfuriate, cu faţa palidă, cu capul însângerat de spini.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Dar, de la o vreme, toate sforţările Lui de a înainta se sfârşesc. Iisus cade sub cruce. Ucigaşii se tem ca El să nu moară pe drum, înainte de a-şi fi potolit setea lor de răzbunare.

oooooooooooooooooooooooooooo) în vremea aceea, trecea pe acolo un om, cu numele Simon Cirineul. Venea din câmp şi, din întâmplare, a dat peste îngrozitorul convoi. Atunci, executorii sentinţei de moarte l-au silit să ducă crucea osânditului. *„Şi i-au pus crucea ca s-o ducă în urma lui Iisus”* (Luca 23, 26).

pppppppppppppppppppppppppppp) O, dacă omul acela ar fi ştiut atunci că i s-a dat crucea Fiului lui Dumnezeu!... Dacă ochii săi ar fi putut vedea peste veacuri ce comoară reprezenta lemnul acela, ce râuri de binecuvântări aveau să izvorască din el, cu câtă bucurie l-ar fi îmbrăţişat, cu câtă dragoste l-ar fi purtat!... Dar Simon din Cirene n-a putut prevedea viitorul.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) în istoria aceasta noi vedem o pildă. Simon Cirineul

reprezintă icoana vieţii celor mai mulţi dintre creştini. Cât trăim în lume, noi oamenii purtăm „cruci” grele pe umeri. Sărăcia, prigoana vrăjmaşilor, bolile, pierderea celor scumpi..., iată „crucile” noastre. Nimeni nu-i scutit de suferinţă, de orice stare ar fi, în orice ţară ar locui. Inima fiecăruia dintre noi are răni deschise, care sângerează şi dor, după cum scrie în cartea lui Iov: „ *Omul născut din femeie are viaţă scurtă, dar plină de necazuri”* (Iov 14, 1).

ssssssssssssssssssssssssssss) Dar lumea noastră nu are o înţelegere creştinească pentru purtarea crucii. Se supune sub jugul ei cu silă, cu dezgust, ca Simon Cirineul. Creştinii noştri suportă încercările vieţii cum îşi duc ocnaşii lanţurile. De aici, atâtea sforţări de a scăpa de cruce, de aici, neliniştile, supărările, mâniile, deznădejdiile şi, adesea, hula împotriva lui Dumnezeu.

tttttttttttttttttttttttttttt) Nu aşa, fraţilor! Nu aşa! Ci noi trebuie să suferim cu folos pentru împărăţia lui Dumnezeu, să facem din necazurile noastre scări către cer, după cum scoicile mării scot din rănile lor perlele cel mai de preţ. Aceasta se poate înfăptui numai dacă vom învăţa a purta crucea pe urmele lui Hristos, în duhul lui Hristos şi împreună cu El.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Fraţilor creştini,

1. Domnul nostru Iisus Hristos, de la leagăn până la mormânt, a avut enorm de mult de suferit. El a băut din toate paharele amărăciunilor omeneşti, şi nu numai câte o picătură, ci până la fund. Sărăcia, foamea, setea, refugiul, batjocura, nerecunoştinţa, trădarea, bătaia, moartea; El pe toate le-a îndurat.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) înduratu-le-a, deoarece cu acel preţ Mântuitorul a izbăvit lumea de păcatele sale. Dar Iisus a suferit şi pentru aceea ca să ne lase pildă, să ne arate că drumul către ceruri este drumul crucii. La slava Tatălui ceresc, la fericirea veşnică, se urcă pe calea cea strâmtă şi cu chinuri, nu prin bogăţie sau chiote de veselie.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Iisus este Căpetenia noastră. Acest comandant suprem, păşind înainte cu crucea pe umeri, ne invită să păşim pe urmele Sale în acelaşi chip, adică suferind. Căci acesta este înţelesul cuvintelor din Sfânta Evanghelie, când Domnul ne zice: *„De voieşte cineva să vină după Mine, să-şi ia crucea sa şi să Mă urmeze".*

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Care soldat şovăie şi nu se aruncă în luptă cu curaj când vede pe comandantul său avântându-se cel dintâi în foc? Oare, poate fi un bun creştin acela care pretinde ca în viaţă să guste numai plăceri, să aibă parte numai de bine, când Iisus Mântuitorul său a suferit mereu? Oare, poate fi sluga mai mare decât stăpânul?

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Iisus a fost drept, noi-păcătoşi. El a fost Fiul Celui Preaînalt, noi-robi, El-Dumnezeu, noi-creaturi netrebnice. Deci, noi trebuie

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz)

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) să pătimim, ca să ne ispăşim păcatele, ca să nu ne alipim inimile de lumea aceasta amăgitoare, dar mai ales ca să ne asemănăm Căpeteniei noastre, după cum zice Sfântul Apostol Petru: *„în aceasta aţi fost chemaţi fiindcă şi Hristos a suferit pentru voi şi v-a lăsat o pildă, ca să călcaţi pe urmele Lui”* (1 Petru 2, 21).

2. Dar dacă este de trebuinţă să purtăm crucea, se cuvine să o purtăm în chipul lui Iisus Hristos. Suferinţa, privită în sine însăşi, nu-i totdeauna semnul aieşilor lui Dumnezeu. Deoarece şi cei răi suferă. Ia gândiţi-vă câte suferă oamenii pentru interesele pământeşti, câte îndură un lacom, care, poftind mereu avere, rabdă foame, se zbuciumă şi n-are odihnă... Gândiţi-vă ce iad de chinuri îndură un ambiţios, un gelos, un beţiv sau fumătorii.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Acestea sunt crucile lumii, fară merit pentru suflet, ba spre osânda celor ce le poartă.

ccccccccccccccccccccccccccccc) Ca să culegi rod mântuitor din suferinţă, aceasta trebuie suportată pentru numele lui Iisus Hristos, pentru înmulţirea dragostei, pentru adevăr, pentru pace.

ddddddddddddddddddddddddddddd) Suferă, aşadar, ocară şi nu răspunde la rău cu rău! Suferă foamea în zilele postului. Suferă persoanele pornite spre gâlceavă!... Acest fel de „cruce” este încununat de Dumnezeu.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Tot în duhul lui Hristos suferă creştinul când primeşte toate necazurile ce vin asupra lui cu răbdare, supunându-se smerit voii lui Dumnezeu.

fffffffffffffffffffffffffffff) „Părinte! De este cu putinţă, treacă de la Mine paharul acesta. Totuşi, facă-se voia Ta, nu a Mea ” (Luca 22, 42). Aşa S-a rugat Domnul în grădina Ghetsimani. Şi aceasta trebuie să fie şi atitudinea unui bun credincios. „Doamne, dacă vroieşti, fă să scap de boala

aceasta, de lipsurile care mă apasă, de nedreptatea care vor să mi-o facă vrăjmaşii! Dar, în tot ce mi se întâmplă, facă-se voia Ta!”

gggggggggggggggggggggggggggg) Răbdarea, adică supunerea deplină şi liniştită la ceea ce rânduieşte Părintele ceresc, răbdarea arvuneşte meritul cel mare al purtării crucii! Dacă suferiţi cu răbdare, când aţi făcut ce este bine, lucrul acesta este plăcut lui Dumnezeu (I Petru 2, 20).

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Tot răbdarea este puterea uriaşă care asigură biruinţă în încercările cele mai amare. Fost-a, oare, cineva mai chinuit ca Iov? Acela a pierdut averea, copiii, sănătatea. Şi, totuşi, păgubit de toate, părăsit de toţi, el nu a cârtit, ci a primit încercările cu resemnare văzând în toate mâna lui Dumnezeu care îl călăuzea.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) 300

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Cu cât mai mult trebuie să rabde un următor al Celui ce a îndurat cele mai îngrozitoare chinuri. *„Ca o oaie înaintea celui ce-o tunde, aşa nu Şi-a deschis gura Sa*

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) 3. O altă datorie a unui creştin este să-şi poarte crucea cu Hristos.

llllllllllllllllllllllllllllll) Zis-a Domnul ucenicilor săi: *„Luaţi peste voi jugul Meu”* (Matei 11, 29). Ce însemnează „jugul” lui Hristos? însemnează suferinţa! Orice nenorocire ne ajunge în viaţă este o parte din crucea lui Hristos. Deci, când suntem încercaţi, nu suntem singuri, ci Mântuitorul este cu noi. El poartă alături de noi cea mai grea parte de cruce, noi ducem doar restul.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) T u, săracule, suferi cu Hristos când îţi înduri lipsurile fară murmur, cu ochii la Acela care nu avea unde să-Şi plece capul. Tu, bolnavule, suferi cu Hristos când, în ceasurile de durere, îţi înalţi privirea la palidul Răstignit şi zici: *„Eu sujăr, dar încă nu ştiu ce-i biciul de plumb sau cununa de spini”.* Eşti nepăstuit? Priveşte la Iisus supus batjocurilor cele mai mari, Care, răstignit între doi tâlhari, îndura cea mai adâncă ruşine şi umilinţă.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Adevărat, orice ar suferi cineva este prea puţin în comparaţie cu ceea ce a îndurat Iisus, Dumnezeul îmbrăcat în înjosire, Dumnezeul lăsat pe seama gloatei furioase, târât la tribunale, defăimat, scuipat, trădat, părăsit, ucis ca un făcător de rele.

oooooooooooooooooooooooooooooo) Prin urmare, suferinţele noastre sunt numai o parte din crucea Domnului. De suntem loviţi în trup sau suflet, purtăm jugul lui Hristos, sau, mai bine-zis, Iisus duce crucea cu noi, cum a dus-o cu Cirineanul. Căci este un adevăr de credinţă că ori de câte ori suferim cu răbdare, cu încredere, pentru numele lui Dumnezeu,

Iisus Hristos suferă cu noi, ne umple de harul Său şi ne face mai tari ca oţelul.

pppppppppppppppppppppppppppppp) Cine ar putea să spună vreodată puterea şi mângâierea ce izvorăsc din acest gând: „Iisus este alături de mine când sunt încercat”.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Să ne îndreptăm privirile la primul mucenic al Bisericii, la Arhidiaconul Ştefan. îl vedem cu capul zdrobit de loviturile pietrelor, cu faţa plină de sânge şi totuşi cu cea mai adâncă pace în suflet, încât are puterea să se roage pentru vrăjmaşii săi.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Ne uităm la Apostolul Pavel. iată-l prigonit, trântit jos, defăimat, în fiecare zi în primejdie de moarte pentru Hristos şi

tttttttttttttttttttttttttttt) totuşi exclamând: „Mă bucur în necazurile mele şi sunt plin de mângâiere” (II Cor. 7, 4). Iar în altă parte: „ Toate le pot în Hristos care mă întăreşte” (Filipeni 4, 13).

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Să ne mai gândim la Apostolii care săltau de bucurie când sufereau pentru numele lui Iisus, la martirii care, daţi în mâinile chinuitorilor, munciţi cumplit, bătuţi, arşi de vii, aruncaţi fiarelor spre sfâşiere, binecuvântau pe Dumnezeu pentru pătimirile lor, ca în ceasul mângâierilor cele mai mari.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Să ne gândim bine la toate acestea şi ne vom da seama ce putere izvorăşte din credinţă şi dragoste de Hristos.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Să nu ziceţi că acelea au fost minuni, fapte ale sfinţilor, apuse odată cu acele vremuri de aur ale Bisericii. Hristos este Acelaşi, ieri ca şi astăzi. El este cu cei credincioşi *„în toate zilele, până la sfârşitul veacurilor”* (Matei 28, 20). Numai un lucru e de trebuinţă: să nu ne lipsim de El, să-L rugăm să ne ajute. Şi harul Său nu va lipsi!

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Fraţilor creştini,

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) în vremea când proorocul Ilie fugea de la faţa lui Ahab, s-a oprit în pustie şi s-a culcat la umbra unui pomişor. Era atât de amărât, încât dorea ca somnul ce-l cuprindea să fie tot una cu moartea.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Atunci a venit la el un înger, care, arătându-i o pâine şi un ulcior cu apă, i-a zis: *„Scoală-te şi mănâncă, deoarece drumul ce-l ai de făcut, este încă lung”* (III Regi 19, 7). Proorocul s-a sculat, a mâncat şi a băut, iar cu puterea câştigată în chip minunat, a mai mers 40 de zile şi 40 de nopţi.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Un lucru asemănător cu al îngerului, am dori să săvârşim şi noi astăzi cu frăţiile voastre.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Ca Ilie, aveţi şi voi amărăciunile voastre. Sunteţi supăraţi, necăjiţi, îngrijoraţi...

cccccccccccccccccccccccccccccc) în numele lui Iisus Biruitorul, vă strigăm: „întăriţi-vă şi nu vă temeţi! Mâncaţi din pâinea cea cerească a cuvântului lui Dumnezeu, beţi din apa răcoritoare a credinţei! Impărtăşiţi-vă cu Sfintele Taine! Hristos este cu voi! Necazurile sunt crucile pe care vi le îmbie Mântuitorul. Purtaţi-le cu bucurie, cu curaj, cu nădejde!

dddddddddddddddddddddddddddddd) Crucea este singura cale care duce la cer. In cruce este mântuirea, în cruce viaţa, în cruce biruinţa împotriva vrăjmaşilor,

fffffffffffffffffffffffffffffff) în cruce izvorul desfătărilor cereşti, săvârşirea sfinţeniei. Nu este mântuire pentru suflet, nici nădejde în viaţa de veci, decât numai în cruce” (Urmarea lui Hristos).

ggggggggggggggggggggggggggggggg) Luaţi, aşadar, „crucile” pe umerii voştri şi urmaţi lui Hristos! Dacă le veţi purta pe urmele Domnului, în Duhul Său, cu ajutorul Său, purta-vă-vor şi ele pe voi şi vă vor călăuzi către doritul liman, unde va înceta toată lacrima de la toată faţa.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) „Căci dacă aveţi parte de patimile lui Hristos, vă veţi bucura şi de arătarea slavei Lui” (I Petru 4, 13).

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii)
AMIN!

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj

jjj)_________303

___________▪

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) LA DUMINICA DUPĂ ÎNĂLŢAREA SFINTEI CRUCI
(Purtarea Crucii)

lllllllllllllllllllllllllllll) Citim în Sfânta Scriptură că în vremea ieşirii din Egipt, fiii lui Israel, în drumul lor spre Canaan, au ajuns la o apă pe care n-o puteau bea de amară ce era. Chiar locul se chema „Mara”, adică amărăciune... *Iubiţi creştini,* Poporul începu să cârtească împotriva lui Moise. *„Ce vom bea?”,* ziceau israelitenii. Atunci, proorocul s-a rugat lui Dumnezeu şi Domnul i-a arătat lui un lemn pe care l-a aruncat în apă. Minune mare s-a săvârşit: apa s-a îndulcit, poporul a băut şi s-a răcorit (Ieşirea 15, 23).

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Această istorisire biblică este o pildă pentru noi toţi. O, de câte ori nu ajungem, în pelerinajul din pustiul acestui pământ, de câte ori nu ajungem la anumite locuri „Mara”, de câte ori nu dăm peste apele amare ale suferinţelor!... Fiinţele noastre se întristează, se tânguie. *„Cum să bem?”*

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Prindeţi curaj, aveţi răbdare, fraţilor! Pentru aceste valuri greu de îndurat ale patimilor, pentru izvorul nesecat al lacrimilor, Domnul şi Dumnezeul nostru ne-a dăruit un lemn binecuvântat, prin care orice amar se îndulceşte. Acest lemn este crucea lui Hristos.

ooooooooooooooooooooooooooooo) Din crucea Mântuitorului curge un balsam care uşurează şi îndulceşte toate suferinţele ucenicilor Săi. Crucea Sa este un astfel de binecuvântat izvor de mângâiere, încât mări întregi de amărăciuni se pot suporta, se pot învinge.

ppppppppppppppppppppppppppppp) Spre acest întăritor lemn al crucii ne vom îndrepta privirile în Duminica după înălţarea Sfintei Cruci. Căci părinţii care au rânduit ca astăzi la sfânta slujbă să se citească Evanghelia în care se vorbeşte despre purtarea crucii, au aşezat-o cu gândul ca şi ziua de azi să fie creştinilor popas de mângâiere şi întărire sufletească. Acum, când în sufletele multor fraţi este atâta obidă, ce-ar putea fi mai trebuitor decât un cuvânt de mângâiere pentru creştinii cei buni, care suferă?

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) „Mângâiaţi, mângâiaţi poporul Meu, vorbiţi prieteneşte cu Ierusalimul!” (Isaia 40, l-2), poruncea demult Dumnezeu

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) 304

ssssssssssssssssssssssssssssss) proorocilor Săi. Peste veacuri, această poruncă ne-o impune Cel de sus şi nouă preoţilor, ca cei slăbiţi să se întărească, cei încercaţi să prindă curaj şi să învingă deznădejdea!

tttttttttttttttttttttttttttt) Fraţilor,

Iubiţi creştini,

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Un vechi proverb latin zice că nimeni, înainte de moarte, nu se poate socoti fericit. în această zicală se cuprinde experienţa atât de mult dovedită că viaţa omului, de la leagăn până la mormânt, este împletită cu multă suferinţă. Nu există om, nu există vârstă, epocă sau stare socială care să fie scutită de lacrimi, necazuri sau amărăciuni.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Cum priveşte un creştin această suferinţă? Cum stă el în faţa ei? Cu disperare, cu revoltă, cu murmur împotriva sorţii?

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) O, nu! Ci un ucenic al lui Hristos priveşte suferinţa sa personală ca o semnătură cerească, ca un semn dumnezeiesc ce se aflä pe calea care duce către cer. Crucea, oricare ar fi ea: boală, moarte, prigoană, ura celor răi, sărăcie - este o dovadă că aparţii lui Hristos, că eşti fratele Lui, că porţi haina Lui mohorâtă ce I s-a dat când era dus la moarte.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Odată, L-au rugat fiii lui Zevedeu pe Iisus să-i asigure de un favor. Cerut-au să participe şi dânşii la mărirea împărăţiei mesianice. *„Dă-ne să şedem unul la dreapta Ta, altul la stânga Ta, întru slava Ta”* (Marcu 10, 37).

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Iisus nu i-a mustrat pentru această pretenţie. Dar i-a întrebat: *„Puteţi voi să beţi paharul pe care Eu îl voi bea?”* Adică: fi-veţi voi în stare să suferiţi după cum voi suferi Eu? De nu veţi gusta din paharul necazurilor, de aţi fi Apostolii mei şi aieşii mei cât veţi pofti, în împărăţia mea nu se va găsi pentru voi, nici rang, nici loc.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Acum, dacă un creştin este un copil al aşteptării unei fericiri

de dincolo de lume, dacă pe cărările vieţii sale întâmpină crucea, el o ia cu bucurie, cu inimă tare. De ce? Pentru că aşa îl învaţă credinţa sa.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Neobositul Apostol Pavel se afla într-un mare necaz. Locuitorii din Efes s-au pornit împotriva lui cu mânie mare şi l-ar fi omorât pentru că el, prin cuvântările sale, le dărâma cultul idolesc al zeiţei Diana, cult care le aducea mare câştig. Prigonit, neînţeles, ameninţat să-şi piardă viaţa, Apostolul exclamă următoarele cuvinte:

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) 305

cccccccccccccccccccccccccccccccc) „Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor..., Care ne mângâie în toate necazurile noastre” (II Corinteni 1, 3-4).

dddddddddddddddddddddddddddddddd) Observaţi că din cuvintele acestea se desprinde o adâncă pace, o mare bucurie. De unde răsar ele? Din credinţa într-un Dumnezeu atotputernic, fară de a Cărui voie nici un păr din capul credinciosului nu cade, credinţa într-un Dumnezeu de faţă pretutindeni, Care întinde braţ de ajutor celui ce strigă către Dânsul; într-un Dumnezeu înţelept, Care din orice încercare ştie şi poate să pregătească un mare bine pentru omul evlavios.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Cu adevărat, credinţa este o mare casă de odihnă a sufletului creştinului. Cerul sorţii tale se întunecă. Norii se adună, vijelia porneşte, fulgerele lovesc. împlinirea dorinţelor a fost împiedicată. Oamenii răi ţi-au rănit inima. O boală grea te-a ţinut la pat. Moartea nemiloasă ţi-a răpit pe unul drag şi scump sufletului tău...

ffffffffffffffffffffffffffffffff) îţi plâng de milă, omule, dacă nu crezi în Dumnezeu. Eşti ca o trestie bătută de vânt, ca o corabie fară cârmă în mijlocul unei furtuni.

gggggggggggggggggggggggggggggggg) Pe când dacă crezi, dacă eşti convins că crucea ta vine din mâna Părintelui ceresc, că prin fiecare încercare El vrea să te aducă mai aproape de mântuire, inima ta se umple de o simţire de bucurie care strigă: *„Binecuvântat să fie Dumnezeul îndurărilor!”*

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Sunt în grea cumpănă, dar nu deznădăjduiesc. Prigonit, dar nu părăsit; trântit jos, dar nu omorât. Dumnezeu este cu mine şi El poate într-o clipă să schimbe necazul în bucurie; El mi-e Tată şi nu-mi poate voi decât binele.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Şi astfel, precum furtuna nu reuşeşte să doboare stejarul, aşa încercarea îl întăreşte pe credincios, ajutându-l să-şi înfigă mai puternic rădăcinile în cerul îndurărilor.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Alt izvor de mângâiere îl avem în legătura noastră cu Iisus
Cel răstignit.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Acelaşi mărit Apostol Pavel scria Corintenilor: „După cum avem parte din belşug de suferinţele lui Hristos, tot aşa prin Hristos, avem parte din belşug şi de mângâiere” (II Corinteni 1, 5).

lllllllllllllllllllllllllllllll) Fireşte, Pavel purta nu numai amărăciunile sale, *„suferinţe ale lui Hristos”,* ci el îndura necazuri şi pentru numele lui Dumnezeu, pentru întemeierea Bisericilor, pentru predicarea Evangheliei... Dar, oare, noi, care nu suntem apostoli şi mucenici, când întâmpinăm potrivnicii în viaţa zilnică, în starea sănătăţii, în

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) 306

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) legăturile cu semenii noştri, în profesia noastră, putem spune că suferim cu Hristos, că purtăm Crucea Lui? Da, fără îndoială.

oooooooooooooooooooooooooooooo) Deoarece Iisus, prin sângele Lui a sfinţit toate „crucile" ucenicilor Săi. Numai că acestea trebuie purtate cu duhul lui Iisus, cu supunerea Lui, cu blândeţea Lui, cu sfânta Lui răbdare...

pppppppppppppppppppppppppppppp) Tu, săracule, suferi cu Hristos când îţi înduri lipsurile fară număr, cu ochii la Acela care n-avea unde să-şi plece capul. Tu, bolnavule, poţi suferi cu Hristos când în chinuitele ceasuri de durere îţi înalţi privirea la palidul Răstignit şi-ţi zici: „Eu sufăr, dar El a îndurat cu mult mai multe ca mine". Năpăstuit fiind, tu poţi zice că porţi crucea Domnului, când te vei ruga pentru vrăjmaşii tăi: *„Doamne, iartă-le că nu ştiu ce fac!"*

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Cu aceste simţiri, vei avea parte de mângâierile lui Hristos din belşug. Duhul lui Iisus îţi va lumina sufletul, ca o rază de soare într-o odaie întunecată. Mâna Lui îţi va uşura crucea ca ajutorul unui prieten, iar harul lui Hristos îţi va întări inima lin, neobservat, cum înviorează roua o floare veştejită.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) In sfârşit, ceea ce alină suferinţa creştinului este nădejdea.
Precum în zilele de primăvară o putere nevăzută face ca din zăpadă şi gheaţă să răsară iarbă şi flori, aşa nădejdea lucrează ca din necaz şi nevoie să triumfe iarăşi pacea şi fericirea.

ssssssssssssssssssssssssssssss) Proorocul Daniel, pentru motivul că n-a voit să se închine la un idol, a fost aruncat în groapa cu lei. Fiarele erau sălbatice, flămânde, nefericitul fără nici o apărare. Dar Daniel s-a rugat lui Dumnezeu şi Acesta a închis gura leilor, aşa încât a doua zi proorocul a ieşit teafăr, fără nici-o rană pe trup: *„Daniel a fost scos din groapă şi nici o rană nu i s-a aflat pentru că avusese încredere în Dumnezeul său"* (Daniel 6, 24).

tttttttttttttttttttttttttttttt)Iată icoana credinciosului. în orice împrejurare, el se sprijină pe stânca tare a nădejdii, se roagă, aşteaptă braţul Celui Atotputernic să-l scoată din valuri. Iar Dumnezeu ajută. Pentru că mai degrabă

poate uita mama pe cei ce i-a născut, decât Dumnezeu să nu privească spre cei ce se încred în El şi să nu le vină în ajutor. De acest adevăr vorbeşte psalmistul când zice: *„Mântui-va Domnul sufletele robilor Săi şi nu vor greşi toţi cei ce nădăjduiesc în El”* (Psalm 33, 21).

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Dar marea binefacere a nădejdii este că printre lacrimi, prin umbrele vieţii, prin focul încercărilor, ni se arată zările paradisului de sus.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Ce socotiţi? Ce i-a întărit pe mucenici în chinurile lor? Ce i-a mângâiat când erau daţi morţii? Ce-l făcea pe Sfântul Pavel să exclame: *„Inii saltă inima de bucurie în toate necazurile mele!”* (II Corinteni 7, 4).

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Răspundem: Răsplata cerească! Gândul că după luptă se dă cununa.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Toţi marii eroi ai religiei creştine au fost încredinţaţi că suferinţele lor, lipsurile, închisorile, bătăile, defăimările, moartea sunt o arvună, care le asigură fericirea de veci.

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) „Noi nu pierdem curajul, striga Pavel, fiindcă ştim că necazul nostru de acum, uşor şi trecător, ne aduce, mai presus de orice măsură, slavă veşnică covârşitoare” (II Corinteni 4, 16-17).

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) De aceea, strigăm şi noi: „Bucuraţi-vă, voi toţi cei ce suferiţi şi lăcrimaţi, cei ce păşiţi pe calea cea strâmtă şi cu chinuri!”.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) „Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, căci plata voastră este multă la ceruri!” (Matei 5, 12).

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) împărăţia lui Dumnezeu nu-i făgăduită bogaţilor nemilostivi, celor ce râd şi se Veselesc, celor ce nu suferă pentru Hristos. Ci cortegiul lui Iisus Cel preamărit îl vor forma săracii, asupriţii pentru dreptate, flămânzii, purtătorii crucii.

cccccccccccccccccccccccccccccccc) Fraţi creştini,

dddddddddddddddddddddddddddddddd) în apele de la Mara, Moise a aruncat lemnul dat de Dumnezeu şi ele s-au îndulcit. Fie ca priveliştea de azi a Crucii Domnului Hristos să uşureze toate necazurile voastre, să le facă suportabile şi, mai ales, merituoase pentru împărăţia lui Dumnezeu.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) AMIN!

ffffffffffffffffffffffffffffffff) LA DUMINICA
DINAINTE DE NAŞTEREA DOMNULUI
(Pregătiri pentru Naşterea Domnului)

Fraţilor,

gggggggggggggggggggggggggggggggg) Ne apropiem de marea şi luminata sărbătoare a Naşterii Domnului. Creştinii de pretutindeni se pregătesc cu osârdie pentru zilele de praznic ce vor veni. Peste tot se vede o fierbere neobişnuită, o alergare, o aşteptare plină de nădejdi.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Dar când căutăm adevăratele motive ce-i mână pe creştini la atâta frământare în preajma Crăciunului, vai, o mare jale ne cuprinde. Toate se pregătesc pentru desfătarea trupului. Munţi de cărnuri se taie pentru mâncare. Râuri de băutură se cumpără pentru petreceri. Sume enorme de bani se cheltuiesc pentru desfătarea pântecelui.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Nu suntem din acei care osândesc orice fel de plăcere. Oameni suntem şi toate cele omeneşti le înţelegem. Este îngăduit ca după şase săptămâni de post, creştinul să se îndulcească de sărbători cu bucate mai alese. Dar când vedem că înţelesul cel sfânt al zilelor de sărbătoare creştină se pierde în păgânătate, când observăm că cele aşezate de Biserică pentru mântuirea sufletului se folosesc de oameni spre a lor pierzare, că norii îmbuibării şi ai alcoolului întunecă lumina lui Dumnezeu, care vrea să se reverse asupra lumii, nu putem tăcea. Ci, împrumutând glasul proorocului Isaia, care vedea şi pe vremea sa, ca şi azi, cum sărbătorile se uneau cu nelegiuirea, vom striga: *„ Spălaţi-vă şi curăţiţi-vă, fii ai Ierusalimului. Luaţi dinaintea lui Dumnezeu faptele cele rele şi învăţaţi a face binele!"* (Isaia 1, 15-l7).

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Trebuie să ne pregătim pentru praznicul ce vine şi să-l sărbătorim duhovniceşte. Nu precum este obiceiul, ci precum place lui Dumnezeu. Iar Dumnezeu are bună plăcere spre noi când Ii facem voia,când gândim la lucrurile cele de sus, nu la cele de pe pământ, când din fiecare praznic ne facem treaptă de urcuş spre o viaţă mai curată, mai sfântă.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Este Duminica dinaintea Naşterii Domnului. Socotim că cea

mai bună învăţătură pentru ziua de azi este să vă arătăm ce-a făcut

llllllllllllllllllllllllllllllllll)

Fraţilor,

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Dumnezeu pentru noi - prin întruparea Sa, şi ce trebuie să facem noi pentru El.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Fraţi creştini,

ooooooooooooooooooooooooooooooooo) Când Iosua, conducătorul israelitenilor, în drumul spre Canaan, a câştigat o biruinţă asupra a cinci regi cananeeni, istoricul sfânt a scris: *„N-a fost nici o zi asemenea ei, nici înainte, nici după dânsa ”* (Iosua 10, 14).

ppppppppppppppppppppppppppppppppp) Victoria lui Iosua, deşi lăudată în Biblie cu cuvinte aşa de mari, n-a însemnat aproape nimic în asemănare cu o altă întâmplare, cu o altă victorie, când a fost înfrântă nu puterea unor regi pământeşti, ci însăşi puterea iadului. E vorba de Naşterea lui Hristos. Despre ea se poate spune, cu adevărat, că „n-a fost zi mai importantă nici înainte, nici după dânsa”.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Pentru păcatele cele multe săvârşite dintru începuturi, Dumnezeu a vrut să aducă omenirea la El în multe chipuri: prin cuvânt, prin prooroci, prin binefaceri, prin îngroziri, prin semne în cer şi pe pământ, prin lege... Zadarnic! Toate aceste mijloace n-au ajutat la nimic, după cum nu folosesc unele medicamente la o boală grea. Bolile neamului omenesc, adică închinările la idoli, uciderile, desfrânarea, ura, asuprirea semenilor duceau la pierzare şi la moarte pe toţi fiii lui Adam.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) La urmă, la „plinirea vremii”, când răutatea cuprinsese toată lumea, Dumnezeu în sfaturile înţelepciunii Sale şi înduplecat de marea Sa iubire de oameni, pentru a mântui de moarte pe cei ce se depărtaseră de voia Sa, a folosit o doctorie mai tare: L-a trimis în lume pe un Izbăvitor ceresc.

sssssssssssssssssssssssssssssssss) Şi pe cine a trimis? Nu sol, nici înger! Ci pe Unul-Născut al

ttttttttttttttttttttttttttttttttt) Său!

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) A doua persoană a Sfintei Treimi a binevoit să Se întrupeze, să ia chipul nostru de carne şi sânge, să Se micşoreze ca să fie ca un rob, ca pe cei din robia păcatului să-i răscumpere prin jertfa Sa. „ *Cuvântul trup s-a făcut şi a locuit printre noi, plin de har şi de adevăr”* (loan 1, 14).

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Sărbătoarea de care ne apropiem, tocmai această negrăită minune ne-o va arăta.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Cel ce este fără de început, Se începe. Cel nezidit, Se zideşte, Cel neîncăput de cerurile cerurilor, Se întrupează în sânul unei femei, Cel ce îmbogăţeşte, Se face sărac.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) *„O, minunată împreunare!",* exclamă Sfântul Grigore Teologul. *„O, prea slăvită amestecare!* Cel plin de slavă Se deşartă de slavă, ca eu să mă preamăresc. Dumnezeu Se face sărac cu trupul meu, ca eu să mă îmbogăţesc cu dumnezeirea Lui. Se împărtăşeşte cu trupul meu, ca sufletul şi trupul omului să-l facă nemuritor! Păstorul cel bun Se pleacă spre oaia cea pierdută. Rătăcindu-se ea, a aflat-o. Şi aflând-o, pe umeri o ia. Şi luând-o, o suie la viaţa de sus. Şi suind-o, împreună cu cele cereşti o numără".

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Iar Sfântul Apostol Pavel strigă plin de uimire: „Cu adevărat, mare este taina credinţei: Dumnezeu S-a arătat în trup" (I Timotei 3, 16).

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Toate seminţiile pământului cred, într-un anumit fel, în Dumnezeu. Dar pe când alte religii îl presupun pe Făcătorul cerului şi al pământului dincolo de lume, noi creştinii îl vedem între noi, lipit de noi: *„S-a alipit Domnul de părinţii tăi, Israile, ca să-i iubească. Şi după ei pe sămânţa lor, pe voi va ales dintre toate popoarele, după cum vedeţi azi"* (Deuteronom 10, 15).

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Fraţilor,

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Se zice că Adam a cunoscut clar pentru prima dată greşeala sa când l-a văzut pe fiul său Abel mort. Privind acel copil scăldat în sânge, cu faţa palidă, cu privirile stinse, a fost aşa de mirat şi de zguduit că şi-a ieşit din fire şi judecând că el era cauza acelei nenorociri, a izbucnit în lacrimi şi s-a hotărât să jelească toată viaţa greşeala care a adus în lume moartea.

cccccccccccccccccccccccccccccccc) Când intrăm în praznicul ce vine şi-l vedem pe Cel fără de început că S-a făcut copil, pe Cel ce stă pe scaun înalt şi preaslăvit aşezat în iesle, pe Cel Atotputernic în chip de rob, pe Dumnezeu venind pe pământ fără îngeri, fără arhangheli, fără puteri, ci, dimpotrivă, deşertat de Sine, sărac şi smerit, înfăşat în scutece, sufletele noastre trebuie să fie cuprinse de cea mai adâncă pocăinţă

şi întristare.

dddddddddddddddddddddddddddddddd) Cum e posibil să avem cutezanţa să săvârşim păcate, ştiind că păcatul L-a adus pe Dumnezeu în acea stare? Să presupunem că un

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) 311

ffffffffffffffffffffffffffffffff) împărat ar sta într-o seară în cabinetul său la lucru. Un fluturaş ar intra pe fereastra deschisă şi s-ar roti în jurul lămpii.

- „E în primejdie de moarte”, zice împăratul. Şi îndată se scoală de pe scaun, merge la lampă, pune mâna între flacără şi fluture, ca să-l împiedice să-şi ardă aripile. El, împăratul, îşi frige mâna de dogoarea flăcării.

- „Ce faci, Măria-Ta”? - „Mi-e milă de biata făptură şi vreau s-o scap de la moarte. N-aş putea să o văd suferind”.

gggggggggggggggggggggggggggggggg) Ce-am zice de un astfel de împărat? Am rămâne plini de uimire în faţa bunătăţii, a milei lui.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Să presupunem că împăratul din dragoste pentru fluturaş s-ar preface în fluture; e greu de închipuit aşa ceva, totuşi să ne silim puţin imaginaţia. Se zice că cel mai mare stăpânitor al lumii s-ar face insectă numai să scape un fluture de la moarte. Nu s-ar găsi cuvinte pentru a exprima o astfel de îndurare. Dar să cunoaşteţi că ceea ce nu e cu putinţă să facă un împărat a făcut-o Fiul lui Dumnezeu, prin întruparea Sa.

0. minune între minuni! Dumnezeu S-a făcut om din iubire faţă de oameni. S-a coborât din cer, S-a născut într-un grajd, S-a încărcat cu păcatele noastre, S-a supus neputinţelor noastre, S-a lăsat răstignit pe o cruce, numai să ne împiedice să fim arşi în flăcările iadului.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) în faţa unei astfel de milostiviri ar însemna să fim cu inimile tari ca piatra, ca să nu simţim câtă dragoste şi recunoştinţă datorăm Mântuitorului pentru binefacerile Lui.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Ei bine, arătarea acestei recunoştinţe este chipul după care noi ne putem pregăti pentru intrarea în praznicul ce-l aşteptăm.

1. Mai întâi, avem datoria sfântă să-L iubim pe Dumnezeu cel ce ne-a iubit cu o dragoste aş de mare că a îmbrăcat făptura noastră.

Iar dragostea către Dumnezeu se dovedeşte prin păzirea poruncilor Lui. Să păzim poruncile lui Dumnezeu cu frică şi cu cutremur, iar mai ales acelea care opresc de la păcat.

2. Să fim înduraţi faţă de toţi oamenii, după cum Hristos faţă de noi S-a milostivit. Ce folos de Crăciunul tău dacă tu nu eşti împăcat cu tatăl tău, cu ginerele tău, cu vecinul? Du-te, smereşte-te şi tu, lasă la o parte ambiţia, uită răul ce ţi l-a făcut, şi te împacă, şi apoi prăznuieşte Naşterea lui Hristos!

3. Să nu fie uitaţi de sărbătorile Naşterii Domnului flămânzii, bolnavii, cei goi şi orfani. Să nu fie uitaţi de către cei mari şi

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) 312

lllllllllllllllllllllllllllllllll) bogaţi. Aceştia să ştie că de se vor lepăda de săraci, de Hristos se vor lepăda, după cum El însuşi a grăit când a zis: „ *Orice aţi făcut acestor mai mici fraţi ai Mei, Mie aţi făcut* " (Matei 25, 40).

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) De aceea, dacă vă pregătiţi pentru marea sărbătoare cu mâncăruri alese şi cu straie mândre, aveţi grijă să hrăniţi din masa voastră pe cei flămânzi, să îmbrăcaţi pe cei lipsiţi. Mergeţi în casele lor, arătaţi-le preţuire că ei poartă starea în care a binevoit să vină între noi Fiul lui Dumnezeu şi ajutaţi-i, căci, prin milostenia voastră, îl faceţi îndurător pe însuşi Cel Preaînalt.

4. Hristos, în zilele ce vor veni, ni Se va arăta dezbrăcat de toată slava, smerit şi lipsit. *„Să aveţi în voi gândul acesta care era şi în Hristos Iisus”* (Filipeni 2, 5).

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Adică, să vă smeriţi în inimile voastre. Să nu iubiţi lumea cu petrecerile ei pierzătoare, să nu vă mândriţi, să nu vă îmbrăcaţi în podoabe luxoase, căci pe cei ce fac unele ca acestea îi urăşte Dumnezeu, după cuvântul Sfântului Apostol Iacov care zice: *„Nu ştiţi că prietenia lumii vrăjmaşă este cu Dumnezeu? Aşa că cine vrea să fie prieten cu lumea, vrăjmaş este cu Dumnezeu. Duhul pe care l-a pus Dumnezeu să locuiască între noi, acela ne vrea cu gelozie pentru sine”* (Iacov 4, 4-5).

ooooooooooooooooooooooooooooooooo) Pentru aceasta, să prăznuim sărbătorile Crăciunului cu cuviinţă creştinească: cu rugăciune, cu facere de bine, cu pocăinţă pentru păcatele noastre. Să mărim pe Hristos nu cu praznice păgâneşti, nu cu jocuri, nu cu beţii şi cu îmbuibarea pântecului.

ppppppppppppppppppppppppppppppppp) Să nu ne mândrim, căci moartea stă la uşă!

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Să nu păcătuim şi să nu ne spurcăm cu fapte şi cu cuvinte de desfrânare, căci focul nestins se găteşte pentru unii ca aceştia.

AMIN!

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Câţi au petrecut cu cântare şi jocuri şi beţii, şi acum se ard în văpaia iadului!...

sssssssssssssssssssssssssssssssss) Ferice de cei ce iubesc pe Dumnezeu şi fac bine pentru sufletul

ttttttttttttttttttttttttttttttttt) lor.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) De aceea, să ne pregătim cu înfrânare, cu milostenie către săraci, cu Jacrimi de pocăinţă. Atunci, va iubi Dumnezeu praznicul nostru şi ne va învrednici de bucurie negrăită şi de împărăţia cea veşnică.

AMIN!

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv)

LA DUMINICA

DUPĂ NAŞTEREA DOMNULUI

(Crimele împotriva vieţii omeneşti)

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Sufletele noastre tresaltă încă de bucuria marelui praznic pe care l-am *Iubiţi creştini,* sărbătorit de curând: Naşterea Domnului Hristos. S-a născut Mântuitorul! S-a pogorât între noi Fiul lui Dumnezeu, ca să ne aducă iar la Dumnezeu! S-a arătat lumii ziua cea mai scumpă, care a însemnat începutul mântuirii noastre.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) îngerii au cântat-o în slava cerului. Pe pământ au întâmpinat-o cu bucurie mare păstorii Viflaemului şi cu dânşii tot neamul omenesc care crede în Domnul Iisus Hristos. Răsună încă puternic ecoul bucuriei Naşterii Domnului în inimile noastre.

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) însă această bucurie este umbrită astăzi de negura unei întâmplări îngrozitoare. încă nu s-au stins în văzduh cântările îngerilor care vesteau lumii bucuria şi pacea, şi, iată, de pe pământ se ridică înspre ceruri glasuri de durere şi de deznădejde. Cine strigă? Ce s-a întâmplat?

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Strigă mamele din Viflaem şi din împrejurimile lui. Se vaită acele fiinţe nenorocite care îşi văd smulşi pruncii de la sân de către ostaşii lui Irod şi daţi morţii.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) O, nu se pot închipui cu mintea scenele de groază care s-au petrecut în ţinuturile micului oraş iudeu în zilele acelea! Copilaşii care abia au fost treziţi la viaţă, fiinţe iubite ca nişte flori drăgălaşe, prunci nevinovaţi au fost răpiţi de la sânul maicilor lor, au fost trântiţi la pământ, călcaţi în picioare, străpunşi cu suliţa, decapitaţi cu sabia, scăldaţi în sânge... Cine ar fi în stare să descrie durerea părinţilor celor paisprezece mii de prunci care au fost ucişi atunci?

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Plângi, Rahila! Smulge-ţi părul, varsă lacrimi, sfâşie-ţi veşmintele! Nimeni nu-i în stare să te mângâie. întinzi mâna spre copii, le săruţi trupurile însângerate, îi chemi pe nume, şi vrei să-i readuci la viaţă... Zadarnic! *„Ei nu mai sunt! Au murit, sunt fără suflare ca toţi morţii”.*

ccccccccccccccccccccccccccccccccccc) 314

Iubiţi creştini,

ddddddddddddddddddddddddddddddddd) Un singur gând ar putea mângâia acele maici nenorocite. Gândul că micuţii lor sunt mântuiţi. Că fapta tiranului i-a înălţat în rai, în slava lui Dumnezeu, unde vor gusta fericirea veşnică, încununaţi cu cununa veşniciei, primii mucenici ai Bisericii, alături de îngerii şi de sfinţii împărăţiei cei urilor.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Iubiţi credincioşi,

fffffffffffffffffffffffffffffffff) Deşi au trecut mai mult de nouăsprezece veacuri de când s-a petrecut măcelul de care ne vorbeşte Sfânta Evanghelie de astăzi, totuşi, acesta ne înfioară şi ne îngrozeşte peste măsură. Ne cutremurăm la gândul că au putut exista fiinţe atât de monstruoase ca aceea a lui Irod. Şi, totuşi, au existat! Ura, invidia, pofta de mărire, ambiţia, setea de răzbunare, cruzimea au dat naştere la aceste fiare cu chip de om care au murdărit paginile istoriei cu fărădelegile lor sângeroase.

ggggggggggggggggggggggggggggggggg) însă ceea ce este trist, este faptul că neamul vrăjmaşilor Lui Hristos nu s-a stins odată cu acel Irod pe care Biblia ni-l înfăţişează atât de fioros. Ci, el se menţine în lume, trăieşte de-a lungul veacurilor şi are urmaşi şi în zilele noastre. Mă gândesc la toţi aceia care, într-un fel sau în altul, au ucis, au ridicat viaţa semenilor lor şi omoară şi astăzi.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Nimeni nu va fi vreodată în stare să-i numere, căci mulţimea lor e înspăimântătoare. Şirul lor îl deschide Cain, părintele tuturor vărsătorilor de sânge. Cain, blestematul frate, care a ridicat mâna împotriva blândului Abel şi din invidie i-a curmat firul vieţii. Istoria sfântă ne vorbeşte apoi de Ahab, nesăţiosul rege din Israel, care, împreună cu Izabela, a ucis pe sărmanul Nabot, pentru a-i răpi o bucată de pământ (III Regi 21, 13).

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Cine nu cunoaşte crima lui Irod Antipa, care, pentru a face pe plac concubinei sale, a poruncit să i se taie capul lui loan Botezătorul? Cine nu se îngrozeşte de cruzimea împăraţilor păgâni care au vărsat râuri de sânge, prigonind pe creştinii primelor veacuri, care n-aveau altă vină decât aceea că îl mărturiseau pe adevăratul Dumnezeu şi refuzau să aducă jertfa idolilor?

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) De pe paginile istoriei omenirii, se desprind apoi chipurile criminale ale regilor ambiţioşi, ale conducătorilor de popoare, care au mânat în războaie şi în măceluri mii şi mii de tineri, numai să-şi potolească setea lor de mărire şi lăcomia de a cuceri.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Nu mai departe decât în veacul nostru, omenirea a trăit două crâncene războaie mondiale, când s-au dezlănţuit cele mai oribile crime. Cei mai aieşi fii ai neamurilor europene au căzut pe câmpurile de luptă, copii nevinovaţi au fost răpuşi de explozia bombelor, bătrâni cu părul cărunt au murit cu trupurile sfărâmate de dărâmăturile zidurilor, amestecaţi cu cenuşa incendiilor...

lllllllllllllllllllllllllllllllll) Mai vreţi chipuri de „irozi" moderni? Căutaţi-le în numărul mamelor ucigaşe, în faptele acelor părinţi blestemaţi şi medici ce curmă viaţa pruncilor care vor să vină pe lume. Da, avorturile fără de număr, care se practică în viaţa omenească dintr-o pornire de cruzime sălbatică, nu sunt altceva decât reînnoirea nebuniei crudului Irod. Acela îşi temea tronul. Mamele criminale, care ucid viaţa ce va să înflorească din trupurile lor, îşi văd ameninţate comoditatea, traiul uşuratic şi păgânesc pe care îl duc.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Şi dacă odinioară se auzea glasul şi bocetele mamelor din Vifleem care îşi plângeau copiii morţi, astăzi, de pretutindeni, în lume se înalţă către Dumnezeu glasul sângelui copiilor ucişi de cruzimea femeilor care refuză să devină mame.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Iubiţi creştini,

ooooooooooooooooooooooooooooooooo) în faţa tuturor acestor crime faţă de viaţa omenească se ridică Biserica Domnului Iisus Hristos. Vă aduceţi aminte de figura impunătoare a marelui prooroc Ioan Botezătorul. Când a observat fărădelegea la curtea lui Irod, s-a înfăţişat înaintea regelui desfrânat şi i-a zis: *„Nu-ţi este permis!"* Domnul te opreşte să săvârşeşti păcatul.

ppppppppppppppppppppppppppppppppp) O astfel de atitudine are Biserica faţă de toţi aceia care comit păcatul uciderii de om. Făcându-se ecoul poruncii lui Dumnezeu care a răsunat pe muntele Sinai, ea strigă în faţa omenirii: „Nu vă este permis să ridicaţi viaţa nimănui, căci Domnul a poruncit pentru toate generaţiile: *„Să nu ucizi!"* (Ieşire 20, 13).

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Nici nu s-ar putea să fie altfel. Omul, cu mintea lui, poate

săvârşi multe lucruri minunate. Poate măsura distanţa dintre corpurile cereşti, poate pune multe din puterile naturii în folosul său. Omul a dezvoltat tehnica, a construit maşini uriaşe, a descoperit electricitatea, puterea undelor din văzduh, energia atomilor. Un lucru n-a putut produce şi nici nu va putea creea cândva: viaţa.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Aceasta este opera exclusivă a lui Dumnezeu. Urmarea este că numai Dumnezeu are dreptul asupra vieţii şi e stăpân peste ea. Omul, când surpă acest drept divin, comite cel mai mare păcat de răzvrătire împotriva Creatorului.

ssssssssssssssssssssssssssssssssss) In Sfânta Scriptură găsim câteva locuri admirabile care arată cât de mare este valoarea vieţii trupeşti înaintea lui Dumnezeu. *„Eu dau viaţă şi Eu omor”,* glăsuieşte Domnul prin gura lui Moise (Deuteronom 32, 39). *„Trupul este pentru Domnul”,* zice Sfântul Apostol Pavel *„şi Domnul este pentru trup”* (I Corinteni 6, 13). Iar ceva mai departe o splendidă cugetare: *„Nu ştiţi că trupurile voastre sunt mădulare ale lui Iisus Hristos?”* (I Corinteni 6, 15). *„Nu ştiţi că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt, Care locuieşte în voi şi pe care L-aţi primit de la Dumnezeu? ”* (I Corinteni 6, 19).

tttttttttttttttttttttttttttttttttt) Nu există, prin urmare, viaţă care să nu vină de la Dumnezeu, căci Domnul este viaţa şi izvorul vieţii. Aşa că, cine ucide, face o crimă direct împotriva lui Dumnezeu, taie membrele trupului lui Iisus Hristos, strică templul sfânt în care sălăşluieşte Sfântul Duh. De aceea, Biblia exprimă minunat de bine grozăvia crimei de care ne ocupăm când zice că răutatea ei se urcă până la cer: *„Glasul sângelui lui Abel strigă din pământ până la Mine”* (Facerea 4, 10).

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Iubiţi creştini,

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Acum dorim să vă dăm două învăţături practice. V-am spus aceste adevăruri, pentru a vă insufla în inimi un puternic sentiment de revoltă împotriva acelora care uneltesc, într-un fel sau altul, împotriva vieţii omeneşti. Ne gândim în primul rând la aţâţătorii la război de care se vorbeşte astăzi în lume.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Să înfierăm cu toată puterea acţiunile lor criminale şi să luptăm ca ei să nu-şi poată pune în aplicare planurile lor distrugătoare de viaţă, de cultură şi civilizaţie.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) în al doilea rând, urmărim ca, prin cuvântul de astăzi, să vă insuflăm un sentiment de respect pentru viaţa trupească.

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Se zice că împăratul Traian avea în grădina palatului său o căprioară drăgălaşă la care ţinea foarte mult. Ca să nu-i facă cineva vreun rău, împăratul porunci ca de gâtul blândului animal să se lege o tăbliţă cu următoarea inscripţie: *„Nu mă atingeţi, sunt a împăratului”.*

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) „Nu mă atingeţi, sunt a lui Dumnezeu”, strigă către noi orice fiinţă omenească. Nu ne este îngăduit s-o distrugem, sub nici un chip, în nici o împrejurare.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Ştim că nu vorbim unor oameni fioroşi care ar fi în stare să ridice ciomagul sau cuţitul împotriva semenilor lor. Dar ne gândim că şi între voi sunt din aceia care, pentru a-şi face viaţa mai uşoară, opresc să se producă viaţa copilaşilor creaţi de Dumnezeu şi meniţi să devină oameni. Mă gândesc la femeile care ucid copiii în pântecele lor şi fac o fărădelege strigătoare la cer.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) în numele Bisericii pe care o reprezentăm, în această Duminică în care facem pomenirea celor paisprezece mii de prunci omorâţi de Irod, vă învăţăm: *„Să nu ucideţi!”*. Să nu vă asemănaţi crudului tiran din Iudeea. Acela, ne spune istoria sfântă, a murit ros de viu de viermi. Părinţii care se împotrivesc voinţei lui Dumnezeu de a naşte copii, femeile care avortează de frică să devină mame vor avea parte de o moarte cumplită; vor fi mâncaţi de viermii cei neadormiţi, în focul veşnic.

ccccccccccccccccccccccccccccccccccc) Părinţilor! Nu vă atingeţi de dreptul lui Dumnezeu! Bucuraţi-vă când Creatorul vă învredniceşte să rodiţi din fiinţele voastre vlăstare de viaţă nouă. Ele vă vor păstra numele, pomenirea. Copiii ce vin pe lume sunt sprijinul bătrâneţii, nădejdea de mâine a patriei şi a Bisericii. Viitorul este în mâna popoarelor care dau naştere la copii numeroşi, sănătoşi şi bine crescuţi. Lăsaţi copiii să vină la viaţă, la Hristos. A lor este împărăţia cerurilor, iar ale voastre fi-vor binecuvântarea şi fericirea. Aceasta este învăţătura Duminicii sfinte de astăzi.

ddddddddddddddddddddddddddddddddddd) AMIN!

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) LA DUMINICA DINAINTEA BOTEZULUI DOMNULUI

(Biserica - mângâierea sufletelor noastre)

ffffffffffffffffffffffffffffffffff) Proorocul Isaia, în capitolul 60 al cărţii sale, în cuvinte inspirate, descrie slava cetăţii lui Dumnezeu, aşa cum i s-a arătat într-o vedenie. In vreme ce pământul va fi acoperit de întuneric, Ierusalimul va străluci de slavă mare, a cărui lumină se va vedea până departe. Dar nu soarele va fi izvorul luminii, ci însuşi Domnul Dumnezeu. Şi spre cetatea aceea minunată mii şi mii de oameni îşi vor îndrepta paşii, ca să se bucure de strălucirea Ierusalimului, să-şi ofere aurul şi mirodeniile şi să se veselească.

gggggggggggggggggggggggggggggggggg) „In popor vor fi numai drepţi şi vor stăpâni ţara pentru totdeauna" (Isaia 60, 21).

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Oare, de ce fel de cetate este vorba?

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) De Ierusalimul Iudeei? Nu, fiindcă luminătorii oraşului istoric sunt soarele şi luna, iar nu slava lui Dumnezeu. De cetatea lui David nu poate fi vorba în vedenia lui Isaia, fiindcă niciodată spre Ierusalim n-au alergat cu însetare fiii şi fiicele pământului, iar gloria lui s-a pierdut de multă vreme. Ci proorocia bărbatului sfânt, a lui Isaia, numit adesea şi evanghelistul Vechiului Legământ, prevestea slava şi strălucirea Bisericii lui Hristos. Aşa a fost, aşa se înfăţişează ea lumii şi aşa va rămâne câtă vreme se va roti pământul în jurul soarelui; o lucrare minunată a lui Dumnezeu, un aşezământ de izbăvire pentru toate, o cetate care va rămâne de-a pururi neclintită, luminată, puternică şi sfântă. Biserica cea *„una, sfântă, sobornicească şi apostolească"*.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Despre ea dorim să vă vorbim astăzi. Iar pentru că lucrarea Bisericii este nemărginit de întinsă şi variată, în cuvântul nostru de acum vă vom arăta, cu ajutorul Duhului Sfânt, doar una din binefacerile ei şi anume mângâierea, pe care o aduce Biserica sufletelor dreptmăritoare.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Fraţilor, socotim că una din numirile

cele mai frumoase şi mai adevărate ce s-a dat instituţiei duhovniceşti de care ne ocupăm este aceea de mamă a credincioşilor.

lllllllllllllllllllllllllllllllllll) Cunoaşteţi că mama este fiinţa cea scumpă, care, cu o dragoste plină de jertfelnicie, ne dă viaţa, ne îndrumează paşii în lume, ne ocroteşte şi se luptă să ne asigure fericirea. Ceea ce este căldura soarelui pentru planeta noastră, aceea este inima de mamă pentru noi: izvor de viaţă, de bucurie şi de mângâiere.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) însă, pe lângă maica trupească, noi credincioşii avem una duhovnicească. „Sfânta noastră Biserică ne este mamă cu adevărat, iar noi copiii ei suntem. Şi nu numai noi cei din lăcaşul sfânt, ci toţi credincioşii din toată lumea”, zice Fericitul Augustin. La fel învaţă toţi Sfinţii Părinţi. „Din sânul Bisericii ne-am născut, cu sângele ei am fost hrăniţi, de duhul ei însufleţiţi”.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Să cercetăm mai amănunţit aceste adevăruri. „Naşterea” de care vorbeşte Sfântul Ciprian este Sfântul Botez pe care l-am primit încă din pruncie. Abia am venit pe lume şi Biserica ne-a luat în braţe şi ne-a scăldat în apa Botezului. Prin această Taină ne-am unit cu Hristos, am fost însemnaţi cu pecetea de copii ai lui Dumnezeu, am primit arvuna mântuirii şi a vieţii de veci.

ooooooooooooooooooooooooooooooooooo) „De la Botez înainte eşti răsădit în raiul duhovnicesc, zicea Sfântul Chirii al Ierusalimului. Din măslin sălbatic, eşti altoit în măslin bun, din întinăciune ai venit la sfinţenie... De vei rămânea în butucul viei, vei creşte ca o viţă aducătoare de rod”.

ppppppppppppppppppppppppppppppppppp) Iată prima mângâiere împărtăşită de Maica noastră spirituală, Biserica Domnului Hristos: naşterea de a doua oară, învierea în sânul marii familii a lui Dumnezeu.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Cunoaştem însă că meritul mamelor noastre trupeşti nu-i doar naşterea, ci îngrijirea copiilor, educarea lor, împodobirea şi întărirea sufletelor lor cu ce e drept, cinstit şi vrednic de laudă.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Chemarea aceasta o împlineşte Sfânta Biserică prin darurile şi puterile Duhului Sfânt pe care le împărtăşeşte credincioşilor prin slujitorii ei, rânduiţi şi întăriţi de Dumnezeu în lucrările lor.

sssssssssssssssssssssssssssssssssssss) Cine ar putea să cuprindă în minte sau în vorbire toate mângâierile Bisericii? Să amintim doar câteva.

tttttttttttttttttttttttttttttttttttt) Sfânta Biserică, prin episcopi şi preoţi, împarte credincioşilor pâinea vieţii, adică adevărurile de mântuire. Marele Apostol Pavel a numit Biserica *„stâlp şi temelie a adevărului”* (I Timotei 3, 15) în înţelesul că ea îi călăuzeşte pe fiii săi în mijlocul întunericului, al ispitelor şi rătăcirilor ce-i înconjoară din toate părţile.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Cetatea minunată din vedenia proorocului Isaia în loc de soare îl avea luminător pe Dumnezeu (60, 19). Biserica aduce în suflete

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) 320

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) şi în mijlocul popoarelor lumina lui Hristos, Evanghelia, cunoaşterea cea mai preţioasă şi mai trebuitoare. Cine suntem şi de unde venim, care-i scopul vieţii noastre şi ce ne aşteaptă dincolo de moarte? iată întrebări care numai aşezământul Domnului Iisus Hristos este în stare să ni le dezlege. Iar răspunsul pe care îl dă învăţătura de credinţă a Bisericii este ca un far binecuvântat, ca o stea călăuzitoare pe o mare bântuită de furtuni.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) „Occido cum sole", adică apun ca soarele, a pus să se scrie un credincios pe piatra mormântului său. El mărturisea prin inscripţia aceea că viaţa lui nu se pierde prin despărţirea sufletului de trup, ci continuă dincolo, în viaţa veşnică, după cum astrul zilei, dispărând după orizont, luminează alte tărâmuri până ce va apare cu strălucite raze în zorii zilei următoare.

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Tot astfel mărturisim toţi dreptmăritorii creştini în Biserica lui Dumnezeu. *„Aştept învierea morţilor", „cred în viaţa de veci care va să fie"*... (Crezul).

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) In continuare, vom spune că Biserica este mângâiere pentru sufletele noastre pentru faptul că revarsă în ele putere de luptă, de curăţie şi sfinţenie. Prin Sfintele Taine pe care le împărtăşeşte credincioşilor, prin urmarea poruncilor sfinte, ea pune în inimile lor Duhul lui Dumnezeu şi-i ajută să umble după rânduielile şi poruncile sfinte.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Copiilor le insuflă supunerea şi ascultarea de părinţi. Pe tineri îi învaţă respectarea legii fecioriei neprihănite. Pe soţi, Biserica îi binecuvântează în legătura credincioşiei conjugale şi le dă curaj pentru naşterea de copii.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) In slujbele ei din lăcaşurile dumnezeieşti, Biserica îi uneşte pe credincioşi ca pe membrii unei mari familii, mijlocind har şi milă de la Domnul Hristos, pentru toţi şi pentru toate.

cccccccccccccccccccccccccccccccccccccc) Dar socotim că mângâierea cea mai

mare izvorăşte din instituţia divină pentru credincioşi prin taina mărturisirii păcatelor şi dezlegarea ce o acordă celor ce se căiesc.

dddddddddddddddddddddddddddddddddddd) în multe greşim toţi. Nu este nimeni fară păcat. Ispitele lumii, amăgelile diavolului ne fac adeseori să ne îndepărtăm de Dumnezeu şi să mergem pe căile pierzării. Păcatele apasă asupra cugetelor noastre ca nişte pietre de moară...

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Cine ne va izbăvi? Cine ne poate reda pacea conştiinţei? La cine ne vom duce? Răspunsul este doar unul: la Hristos, Stăpânul

ffffffffffffffffffffffffffffffffffff) 321

ggggggggggggggggggggggggggggggggggg) vieţii şi al morţii, Mântuitorul care a luat asupra Lui greutatea enormă a păcatului şi ne-a răscumpărat pe lemnul Crucii.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Cunoaştem că Domnul Hristos a dat toată puterea de a lega şi dezlega păcatele oamenilor slujitorilor Sfintei Biserici. în numele lui Dumnezeu, cu harul hirotoniei, ei iartă pe cei ce se pocăiesc şi le spală întinăciunea păcatelor.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Iar dezlegarea păcatelor este una din bucuriile cele mai mari, izvorâte din credinţă.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Ilustrăm acest adevăr prin următoarea întâmplare. O bătrână îşi ducea coşul cu zarzavat la piaţă. Aproape de locul unde obişnuia să-şi vândă legumele, a căzut în stradă. Simţea că i-a sosit ceasul morţii. Cu sufletul la gură a strigat: „Un preot! Aduceţi-mi un preot, căci vreau să mă mărturisesc".

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Cineva a alergat la biserica din apropiere să vină un preot în ajutorul femeii. Bătrâna zăcea pe trotuar, sufla greu, iar pe faţa ei se vedea o nelinişte mare.

lllllllllllllllllllllllllllllllllll) Preotul bisericii a venit, s-a aplecat spre bătrână şi i-a ascultat şoaptele spovedaniei. Apoi a împărtăşit-o cu Sfintele Taine. Deodată, în locul neliniştii de mai înainte, pe faţa bătrânei s-a întipărit o pace de nedescris, o bucurie adâncă.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Un profesor universitar a fost martorul acelei întâmplări. Mai târziu el spunea unor prieteni: „Mare lucru e credinţa!... în ceasul de pe urmă al bătrânei, de-ar fi alergat la dânsa toţi bogaţii lumii, de i-ar fi vorbit membrii academiei şi oamenii de vază ai oraşului, cu nimic n-ar fi folosit. Dar s-a apropiat slujitorul lui Hristos şi în numele şi cu puterea lui Dumnezeu i-a dezlegat păcatele şi cea care se zbătea cu frică, întocmai ca în faţa unei mari primejdii, s-a liniştit, s-a mângâiat ca un copil ce se reazemă la pieptul maicii sale".

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Fraţilor,

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo) Pentru motivele pe care vi le-am arătat, să iubim Maica noastră duhovnicească, Sfânta Biserică, s-o cinstim, şi să-i închinăm toată recunoştinţa inimilor noastre.

pppppppppppppppppppppppppppppppppppp) Se zice că Zaheu, mai marele vameşilor din Ierihon, până la sfârşitul vieţii sale uda cu apă smochinul din preajma casei sale.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Pomul era bătrân, cu ramurile uscate, dar Zaheu, neobosit, continua să-i toarne apă la rădăcini. *„De ce te necăjeşti atâta,*

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) 322

sssssssssssssssssssssssssssssssssssss) omule?”, îl întrebau pe fostul vameş vecinii şi prietenii. Acela le răspundea cu lacrimi în ochi: „Iubesc acest smochin şi-l îngrijesc deoarece în ramurile lui L-am aflat pe Hristos”.

ttttttttttttttttttttttttttttttttttttt) Este o pildă frumoasă pe care avem datoria s-o urmăm. Ceea ce a fost smochinul pentru Zaheu, aceea este Sfânta Biserică pentru noi, ba nemărginit mai mult.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Pentru noi credincioşii, Biserica este însuşi Hristos între noi, în mijlocul nostru, cu bogăţia de har şi binefaceri pe care ni le împărtăşeşte, ca şi în vremea când Fiul Omului umbla prin satele şi cetăţile Ţării Sfinte. Ea ne cheamă la mântuire, ne uneşte cu Hristos, ne luminează viaţa şi o sfinţeşte cu puterea marelui Mângâietor dumnezeiesc, Duhul Sfânt.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Să iubim, aşadar, Biserica strămoşească! Să ne adunăm în lăcaşurile sale ocrotitoare, cum se adună puii sub aripile mamei lor. S-o ascultăm şi s-o avem călăuză în căutarea adevărului, în drumul spre Patria cerească.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww ww) O, Biserică a părinţilor noştri!... „Fericiţi cei ce te iubesc, că aceia se vor bucura de pacea ta şi veşnic se vor veseli”.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) AMIN!

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) LA DUMINICA DUPĂ BOTEZUL DOMNULUI

(Faptele credinţei)

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) *Iubiţi creştini,* Astăzi, Sfântul Evanghelist ne duce cu duhul în pustie, pe malurile Iordanului. în locul acesta singuratic întâlnim un bărbat tânăr, în junii vârstei de 30 de ani, cu o înfăţişare aspră, îmbrăcat cu haină din păr de cămilă, încins la mijloc cu o curea de piele.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) în jurul lui, cete de oameni, adunaţi din toate împrejurimile ca să asculte cuvintele pustnicului şi să se boteze în apele Iordanului.

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) începe a vorbi pustnicul. Cuvintele lui sunt simple, cum simplă îi era şi înfăţişarea, dar tăioase, usturătoare. El nu-i cruţă pe ascultătorii săi. Nu caută că-s cărturari înfumuraţi de ştiinţa lor, sau farisei îngâmfaţi de evlavia lor, sau ostaşi porniţi spre silnicie. Nu! Ci tuturor le spune adevărul curat, fară ocol. *„Faceţi roade vrednice de pocăinţă!”* (Matei 3, 8). Să nu vă amăgiţi! Să nu socotiţi că dacă vă trageţi din sămânţa lui Avraam, sunteţi mântuiţi. Căci vă spun că Dumnezeu are puterea să facă din pietre fii ai lui Avraam. *„Pocăiţi-vă! Căci iată securea zace la rădăcina pomilor. Orice pom care nu face roadă bună, se va tăia şi se va arunca în foc”.*

cccccccccccccccccccccccccccccccccccccc) Aţi cunoscut că e vorba de predica lui loan Botezătorul. Această predică biciuia amarnic moravurile din vremea sa.

dddddddddddddddddddddddddddddddddddd) Evreii făceau o mare greşeală. Ei credeau că dacă îl aveau strămoş pe Avraam, dacă purtau privilegiul de popor mesianic, dacă aveau o lege dată de însuşi Dumnezeu şi un trecut glorios şi dacă aduceau anumite jertfe şi săvârşeau anumite rituri exterioare,

cu acestea erau desăvârşiţi, scutiţi de orice altă îndatorire religioasă.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) Dar Sfântul loan le strică aceste socoteli ieftine, le spulberă aceste iluzii deşarte. Nu jertfele de animale, nu înrudirea cu Avraam, nu respectarea de formă a praznicelor pot să-l facă pe cineva plăcut lui Dumnezeu. *Iubiţi creştini,* Ci prefacerea inimii, schimbarea lăuntrică, înfrângerea păcatului, milostenia, iubirea de semeni, iată ce duce la perfecţionarea omului. Acestea sunt rodurile pe care le aşteaptă

ffffffffffffffffffffffffffffffffffff) marele Stăpân ceresc: fapte ca roade ale credinţei. Cine nu le are, e departe de Dumnezeu, sortit pieirii, aşa cum pomul ce nu face roade se taie şi se aruncă în foc.

gggggggggggggggggggggggggggggggggggg) O, cât de trebuitor este să vină astăzi un profet ca Ioan Botezătorul în mijlocul nostru, al creştinilor... Să vină să ne zguduie cu puterea cuvântului său, să ne trezească din amorţirea şi din falsele noastre închipuiri în care trăim.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Pentru că şi noi ne facem vinovaţi de greşeala evreilor de demult.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Suntem creştini. Asta înseamnă că prin Botez aparţinem religiei întemeiate de Domnul Iisus Hristos, singura religie adevărată. Fiind creştini, credem într-un Dumnezeu, facem parte din marea familie a Bisericii, ne mândrim cu o doctrină fară pereche în frumuseţea şi sublimitatea ei, cu un trecut plin de glorie şi strălucire, cu catedrale măreţe, cu icoane celebre, cu sfinţi făcători de minuni.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Suntem creştini, adică uneori ne rugăm, mergem la biserică câteva zile pe an, postim, rareori chiar ne mărturisim... şi gata! Religia noastră se opreşte aici. Ea nu pătrunde mai adânc, până la inimă, ca s-o prefacă în duhul lui Hristos. Credinţa noastră nu se arată prin fapte corespunzătoare, nu produce roduri aşa cum porunceşte Evanghelia. Ci ea este doar un înveliş, o coajă, o formă. Pe când miezul e sec, sterp, fără viaţă, fară putere.

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Era în Babilon un idol de aramă foarte adorat de păgâni. Lumea îl credea viu şi îi punea înainte în fiecare noapte câte 12 baniţe de

făină, câte 40 de oi şi câte 6 vedre de vin, ca să mănânce şi să bea. Până dimineaţa bucatele erau mâncate de-a binelea, dar nu de idol, ci de nişte şarlatani care veneau noaptea pe furiş în templu şi le luau.

lllllllllllllllllllllllllllllllllllll) A fost silit proorocul Daniel să se închine idolului aceluia de aramă. Dar proorocul a răspuns împăratului: „Nu te amăgi împărate! Acest idol căruia tu te închini, nu este cu adevărat un Dumnezeu viu, ci un idol fără suflet, fără viaţă. El are numai pe dinafară o înfăţişare de cinste, prin metalul lucitor ce-l acoperă. Pe dinăuntru însă este lut amăgitor” (Istoria omorârii balaurului, cap. 1).

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm

mmmmmm) Cu părere de rău trebuie să spunem acelaşi lucru şi despre noi înşine. Credinţa noastră este un chip lucitor pe dinafară. Ea ne dă aparenţa de creştini.Dar interiorul nostru n-are nici o legătură cu învelişul: e fals, e lut de calitate proastă. Pe dinafară zicem că

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo) suntem ucenici ai lui Hristos şi în realitate nu avem nici o legătură cu Hristos.

pppppppppppppppppppppppppppppppppppp) Duminica mergem la biserică, asistăm la sfânta slujbă, dar peste săptămână inima arde de văpaia poftelor necurate şi de gânduri de răzbunare.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Pe dinafară arătăm aproapelui bunătate, un zâmbet prietenos, dar, în realitate, abia aşteptăm să ne despărţim de el, ca să putem râde şi cleveti pe seama lui.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Să nu ne amăgim! Idolul Babilonului nu era Dumnezeu viu, ci un chip mincinos. Mulţi dintre aceştia ce se numesc creştini, cu asemenea fapte nu sunt decât *„morminte văruite”*. Ei arată numai o formă de evlavie, dar îi tăgăduiesc puterea (II Timotei 3, 5). Ei au numai chipul creştinului, dar la purtare sunt întocmai ca păgânii. E trist, dar adevărat!

ssssssssssssssssssssssssssssssssssss) în oastea lui Alexandru Macedon se afla un soldat care purta numele împăratului, Alexandru. Deşi era un leneş, nedisciplinat, mincinos, un om de nimic, el se lăuda mereu înaintea camarazilor săi că poartă numele împăratului.

tttttttttttttttttttttttttttttttttttt) Când a auzit aceasta împăratul, s-a mâniat şi chemând soldatul cu pricina, i-a zis: „Netrebnicule! Aud că te numeşti Alexandru. Dar unde-s faptele unui Alexandru? Numele tău este frumos, dar faptele tale urâte. De aceea, ori îţi schimbi purtarea, ori numele

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Ce vi se pare, fraţilor. Oare, nu suntem şi noi ca soldatul acela? Fără îndoială! Purtăm numele lui Hristos, suntem creştini şi când colo faptele noastre nu corespund deloc cu numele ce-l purtăm.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Negustori i au câteodată prin rafturi sticle pline, cu reclame foarte atrăgătoare lipite pe ele: „Vin de Cotnari”, „Vin de Bordeaux”. Dar aceste sticle sunt umplute cu apă colorată. Se înşeală mult acela care crede că în ele este băutura arătată pe eticheta dinafară.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww ww) Aşa e şi creştinismul celor mai mulţi: o spoială, un nume. încolo, inimile oamenilor sunt pline de gândurile şi de pornirile cele mai potrivnice învăţăturii lui Hristos.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Trebuie să înceteze această neorânduială. Oriunde deschidem Sfânta Evanghelie şi scrierile Sfinţilor Apostoli, ale Sfinţilor Părinţi, mereu dăm peste acelaşi adevăr: credinţa trebuie să fie urmată de fapte. *„Pentru ce Mă chemaţi Doamne şi nu faceţi ceea ce zic?”,* îi întreba Mântuitorul pe ascultătorii Săi. Şi tot El le spunea: *„Nu*

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) *tot cel ce zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce va face voia Tatălui Meu, Care este în ceruri*" (Matei 7, 21). Căci *„fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul Domnului şi-l împlinesc "* (Luca 11, 28).

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Iar Sfântul Apostol Iacov zice în epistola sa: „Cefolos, fraţilor, dacă zice cineva că are credinţă, dar fapte nu are? Dacă un frate sau o soră sunt goi şi flămânzi şi cineva dintre voi le zice: „Mergeţi în pace şi vă încălziţi şi vă săturaţi, dar fără să le daţi cele de trebuinţă trupului, la ce-ar folosi? Aşa e şi cu credinţa: dacă n-are fapte, e moartă. Tu crezi că există Dumnezeu? Dar şi diavolii cred şi se cutremură... Vedeţi dar că din fapte se îndreptează omul, nu numai din credinţă'' (Iacov 2, 14 şi urm.).

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Prin urmare, nu înregistrarea în condica de Botez, nu chipul din afară au valoare, ci faptele, adică viaţa în toate înfăţişările ei.

cccccccccccccccccccccccccccccccccccccc) Creştinul adevărat nu trage niciodată linie, zicând: *„Numai până aici merge cu religia, cu Hristos, mai departe nu* ". Ci creştinul adevărat socoteşte că evlavia sa este o parte din el însuşi. Slujirea ce o aduce lui Dumnezeu nu este redusă numai la clipele rugăciunii sau la ceasul Liturghiei de duminică, ci este o trăire de fiecare zi, o slujire permanentă, aşa cum respiraţia nu ne părăseşte niciodată.

dddddddddddddddddddddddddddddddddddddd) Am citit o carte în care personajul principal - un preot - se străduia să urmeze întocmai învăţătura lui Hristos. In fiecare împrejurare, înaintea oricărei acţiuni, el se întreba: „Ce-ar face Hristos în situaţia asta? Şi numai după ce îşi reamintea porunca Evangheliei, trecea la înfăptuire. Rezultatul a fost că preotul acela a realizat o transformare sufletească a oamenilor din oraşul său, devenind ca un far luminos, ca o mare binecuvântare pentru semenii săi.

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) O, cum s-ar

schimba faţa lumii într-un rai pământesc dacă oamenii L-ar urma pe Hristos! Dacă fiecare s-ar hotărî să fie, înainte de toate, creştin şi abia după aceea agricultor, funcţionar, negustor sau muncitor.

ffffffffffffffffffffffffffffffffffffff) închipuiţi-vă, că nimeni n-ar fura, n-ar lovi, n-ar jigni, n-ar înşela, nu s-ar lăcomi la averea aproapelui, şi că pretutindeni ar domni cinstea, omenia, dragostea, blândeţea şi milostivirea. Ce bine ar fi de trăit, ce rai s-ar înfăptui pe pământ!... Socotim că de aceea viaţa e atât de grea şi apăsătoare, fiindcă nu ne armonizăm viaţa cu credinţa. Pentru mulţi religia e ca un strai de paradă: un strai frumos,

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) curat, pe care-l îmbrăcăm de câteva ori pe an sau, cum se întâmplă cu foarte mulţi, la câteva momente solemne din viaţă: naştere, cununie, moarte, şi încolo îl ţinem deoparte, ascuns în fundul lăzii.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Dorinţa cea mai vie a Bisericii noastre este să ne vadă umblând îmbrăcaţi în haina desăvârşirii creştine în viaţa cea de toate zilele.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Iubiţii mei fraţi,

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Oare, cum se poate înfăptui această lucrare? Mai întâi, prin ruperea legăturii cu păcatul. Să nu mai săvârşim păcatul. Ştiţi că răul vine de la diavol şi, ori de câte ori îl săvârşim, facem voia diavolului. Ori, noi, prin Botez, ne-am făgăduit lui Hristos cu totul şi ne-am lepădat de cel necurat. Prin urmare, nu avem voie să călcăm în picioare acel legământ sfânt. Ci, ori de câte ori vine ispita şi ne ademeneşte, să răspundem cum a răspuns Iisus într-o împrejurare asemănătoare: „înapoi, satano!”. Mă ispiteşti să înjur, să clevetesc, să fiu necinstit, să poftesc femeia sau averea aproapelui? înapoi! Nu voi păcătui, sunt creştin, vreau să ascult de Hristos. Am un suflet. Mă tem de Dumnezeu, nu voi face răul”.

lllllllllllllllllllllllllllllllllllllll) Astfel de biruinţe sufleteşti sunt faptele pe care le aşteaptă Mântuitorul de la noi, adevărate roade mântuitoare.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Dar lucrul nostru trebuie să meargă un pas mai departe: să săvârşim binele.

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Sunt o mulţime de creştini care cred că, dacă nu se fac vinovaţi de călcarea poruncilor ce opresc răul, sunt desăvârşiţi, n-au ce să-şi reproşeze. Ei zic ca fariseul din Evanghelie: *„Mulfumescu-Ţi, Doamne, că nu sunt beţiv, desfrânat, că nu fur şi nu doresc răul nimănui”.*

ooooooooooooooooooooooooooooooooooooo) Oare, ajunge numai atâta? Nicidecum! Reţinerea de la rău este numai o jumătate de merit. Cealaltă jumătate trebuie să însemneze practicarea binelui, a virtuţii.

ppppppppppppppppppppppppppppppppppppp) Să ne închipuim că o gospodină are o servitoare cu multe calităţi: o fată care nu sparge farfurii, nu înşală pe stăpâni, nu fură, nu scoate vorbe din casă. Oare, stăpâna i-ar da piată numai pentru asta? I-ar plăti, oare, salariu dacă fata n-ar munci, dacă n-ar spăla, dacă n-ar face curăţenie? Fireşte că nu!

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Aşa este şi cu noi. E lăudabil că nu facem păcate, să zicem! Dar e prea puţin; trebuie să săvârşim binele. Şi aici e un câmp de

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) 328

sssssssssssssssssssssssssssssssssssssss) lucru atât de întins, încât numai cu viaţa însăşi poate fi măsurat. Să-l ierţi pe cel ce-ţi greşeşte, să-i binecuvântezi pe cei ce-ţi fac rău, să fii plin de dragoste faţă de toţi oamenii, să ajuţi pe săraci, să ai răbdare în suferinţă, să cercetezi pe bolnavii din spitale, să mângâi pe cei din închisoare, iată numai câteva din faptele cu care trebuie să se împodobească viaţa unui credincios.

ttttttttttttttttttttttttttttttttttttttt) Ferice de acei ce le pot îndeplini. Truda lor nu va fi zadarnică. Mântuitorul a făgăduit că un pahar de apă dat în numele Lui nu rămâne nerăsplătit.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) Iubiţi credincioşi,

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Puneţi la inimă cuvintele ce le-aţi auzit azi în biserică! Sunteţi un pom răsădit în lume de mâna lui Dumnezeu. Securea morţii stă la rădăcina lui şi nu ştiţi ceasul când pomul vieţii voastre se va tăia.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww

www) Un lucru vă îndemn, în numele Domnului: Faceţi roade de fapte bune, câtă vreme securea încă n-a lovit. Fiţi creştini cu numele şi cu fapta! Ascultaţi cuvântul lui Dumnezeu şi-l împliniţi, şi veţi dobândi fericirea pe care Hristos a făgăduit-o celor ce-L iubesc cu adevărat.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) AMIN!

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy)
zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz)
aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa)
bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb)
cccccccccccccccccccccccccccccccccccccccc)
dddddddddddddddddddddddddddddddddddddddd)
eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee)
ffffffffffffffffffffffffffffffffffffffff)
gggggggggggggggggggggggggggggggggggggggg)
hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh)
iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii)

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Pr

edici

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk

kkkkk) la

lllllllllllllllllllllllllllllllllllllllll) Pr

aznicele

împărăteşti

şi la

Sfinţii mari

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm
mmmmmmmmm)
nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn)
oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo)
pppppppppppppppppppppppppppppppppppppppp)
qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq)
rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr)
ssssssssssssssssssssssssssssssssssssssss)
tttttttttttttttttttttttttttttttttttttttt)
uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu)
vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv)
wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww
wwwwwww)
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx)
yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy)
zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz)
aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa)
bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb)
cccccccccccccccccccccccccccccccccccccccc)
dddddddddddddddddddddddddddddddddddddddd)

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee)

ffffffffffffffffffffffffffffffffffffffff) LA ÎNĂLŢAREA SFINTEI CRUCI

(înţelesurile Crucii)

Fraţi creştini gggggggggggggggggggggggggggggggggggggg) O minunată cântare răsună astăzi în bisericile ortodoxe, un imn străvechi de veacuri, dar care nu-şi pierde niciodată puterea. Iată cuvintele cântării: „Străluceşte, Cruce a Domnului, fulgerele luminate ale darului tău în inimile celor ce te cinstesc pe tine şi cu dragoste te primesc, ceea ce eşti de lume dorită. Căci prin tine mâhnirea lacrimilor s-a pierdut, din cursele morţii am scăpat şi la veselia cea nesfârşită ne-am mutat”.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) Imnul ne duce cu gândul în adânc de istorie biblică. Pentru păcatele lor, israelitenii au fost pedepsiţi de Dumnezeu cu plaga unor şerpi veninoşi, de ale căror muşcături mulţi mureau. Moise s-a rugat pentru poporul său. Domnul S-a îndurat până la urmă şi a poruncit marelui conducător al poporului biblic să facă un şarpe de aramă şi să-l înalţe pe un stâlp. Moise a făcut aşa. Iar minunea era că orice om muşcat de şerpi, de se uita la chipul de aramă, era scăpat de moarte şi trăia (Numerii 21,9).

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) într-un chip tainic, dar nu mai puţin adevărat, minunea se repetă sub ochii noştri. Locul vechiului Israel l-am luat noi creştinii. Locul şerpilor l-au luat muşcăturile cele înveninate ale diavolului. Biserica împlineşte slujba lui Moise, ridicând în mijlocul poporului dreptcredincios Crucea lui Hristos. Tot omul care priveşte cu credinţă la acest semn minunat, primeşte dar nemărginit.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Despre acest fapt însuşi Mântuitorul ne încredinţează când zice: „Precum Moise a înălţat şarpele în pustie, aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului, ca tot cel ce crede în El să nu moară, ci să aibă viaţă veşnică” (Ioan 3,14-l5).

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Astăzi ni se descoperă lămurit înţelesul acestor cuvinte. Astăzi prăznuim înălţarea Sfintei Cruci, cu bucurie şi cu dragoste privind la fericitul lemn, ca să scăpăm din cursele morţii şi să ne mutăm la veselia cea nestricată.

llllllllllllllllllllllllllllllllllllllll) O, nu este nicidecum uşor să pricepem taina Crucii lui Hristos.
Citeam undeva că John Milton, renumitul scriitor englez, a fost

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) cuprins de deznădejde când s-a apucat să descrie Răstignirea lui Iisus. El scrisese pagini frumoase despre Naştere, despre Botez, despre alte fapte din viaţa Domnului. Dar când încercă să închine

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) o odă morţii înfricoşate de pe Golgota, Milton aruncă pana cu disperare: simţea că subiectul era mai presus de talentul său. într-o situaţie asemănătoare ne simţim noi, propovăduitorii cuvântului lui Dumnezeu: când ne apucăm să vorbim despre Cruce, limbile parcă ni se încurcă. Dar datoria, totuşi, ne îndeamnă să vorbim.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooo) Ce este Crucea în cultul creştin?

pppppppppppppppppppppppppppppppppppppp) Fireşte, mai întâi, este lemnul binecuvântat pe care Dumnezeu-Omul Iisus Hristos a fost răstignit în Ierusalim, acum aproape două mii de ani. Tradiţia creştină spune că ucenicii lui Iisus, după moartea şi învierea Mântuitorului, cu pioasă grijă au îngropat lemnul acela, stropit cu dumnezeiescul sânge, la poalele Golgotei. împărăteasa Elena, mama lui Constantin cel Mare, după trei sute de ani, dorind să afle cinstitul lemn, a poruncit să se facă săpături în Sfânta Cetate, lucru care a dus la descoperirea preţiosului odor. Patriarhul Ierusalimului l-a înălţat în biserică pentru închinare, spre bucuria fără margini a credincioşilor.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) De atunci înainte, preacinstitul lemn a fost preţuit ca una din cele mai valoroase relicve ale creştinătăţii. Locurile sfinte au fost teatrul multor lupte între creştini şi necreştini, au fost pierdute şi redobândite în multe rânduri. Dar Sfânta Cruce a rămas mereu mult preţuită. Mici părţi din ea au străbătut mări şi ţări, au fost păstrate cu sfinţenie şi au fost socotite mai scumpe decât aurul şi argintul.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Crucea este apoi un

simbol, un steag, monumentul glorios al religiei noastre.

sssssssssssssssssssssssssssssssssssssssss) înainte de Hristos, ea a fost socotită şi folosită ca un instrument de pedeapsă crudă şi amarnic de ruşinoasă. Pe ea erau executaţi sclavii, trădătorii, criminalii. Cu toate acestea, Dumnezeu, în înţelepciunea Sa negrăită, „a ales lucrurile cele nebune ale lumii, ca să facă de ruşine pe cele înţelepte..., a ales lucrurile josnice şi dispreţuite, ca să nimicească pe cele ce sunt deşarte". Fiul lui Dumnezeu a murit pe Cruce, şi, din acea zi, unealta ruşinii s-a făcut obiect de mare onoare, instrumentul morţii s-a făcut armă de biruinţă şi izvor de viaţă.

tttttttttttttttttttttttttttttttttttttttt) Pe Crucea Golgotei, ca pe un altar de jertfa, Mielul lui Dumnezeu S-a oferit pentru păcatele lumii. Moartea Lui n-a fost o
334

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) înfrânger e, ci o biruinţă. Căci, după durerea Vinerii Mari a urmat luminoasa zi a învierii. Iisus a triumfat asupra morţii, a învins puterea diavolului, a eliberat pe Adam din cătuşele iadului şi S-a dovedit a fi ceea ce era: *Dumnezeu şi Domn.*

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Nu e, deci, nici o mirare că, după înviere, Crucea a fost privită cu atâta admiraţie. Nu e de mirare că Pavel Apostolul, care s-a ridicat cu duhul până la al treilea cer, scria Corintenilor că pentru cei ce sunt pe calea mântuirii „ *crucea este puterea lui Dumnezeu* ” (I Cor. 1,18). Iar celor din Galatia le declara: *„Mie nu-mi este a mă lăuda decât în crucea Domnului Iisus Hristos”* (Gal. 6,14).

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww) Ce schimbare uimitoare!... Cea mai mare crimă a omenirii,
Dumnezeu a transformat-o în cea mai strălucită victorie. Crucea pe care se sfârşeau în agonie criminalii, a devenit semnul de adorare al creştinilor. Crucea, astăzi, străluceşte pe turlele bisericilor, înfrumuseţează altarele şi casele credincioşilor.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) „însemnează-te cu semnul Crucii, zice Sfântul Efrem Şirul. Acoperă-te cu el ca şi cu un scut. Nu înceta, creştine, a purta această armă în tot locul, în toată vremea. Nimic să nu faci fără cruce. înarmează-ţi toate membrele tale cu acest semn şi de nimic nu te vei înfricoşa!”.

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Creştinii ortodocşi urmează acest îndemn cu sfinţenie şi, prin însemnarea cu chipul crucii, prin pomenirea ei în rugăciunile personale şi în cultul divin, ei se simt întăriţi cu puterea lui Dumnezeu, cum zice Scriptura. Prin semnul văzut se împart darurile cele nevăzute ale Duhului Sfânt.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Dar cel mai adânc înţeles al Crucii este cel duhovnicesc: ea

este semnul împăcării noastre cu Dumnezeu.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Citim în Noul Testament: „Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine, neţinându-le socoteală de păcatele lor şi ne-a încredinţat cuvântul împăcării” (II Cor. 5,19).

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) Ce cuvinte pline de mângâiere!... Nu mai suntem sub osândă. De greşim, de păcătuim, dacă ne căim, Tatăl ceresc ne primeşte, deoarece Fiul pe Cruce, prin sângele Său, a făcut pace între noi păcătoşii şi dreptul Judecător.

ccccccccccccccccccccccccccccccccccccccc) Privelişte a Mântuitorului răstignit a avut totdeauna un efect binefăcător asupra conştiinţelor şi inimilor omeneşti.

ddddddddddddddddddddddddddddddddddddddd) Am citit undeva următoarea istorisire:

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) în primele veacuri ale erei creştine, fiica unei familii de nobili din Roma refuză pe toţi tinerii care o cerură în căsătorie. Nici unul nu a fost în stare s-o cucerească: *„Numai acela va câştiga inima mea,* zise fata, *care va fi gata să moară pentru mine”.*

ffffffffffffffffffffffffffffffffffffffff) Ani trecură după ani. într-o zi, ea auzi un misionar vorbind despre Iisus Hristos. Cu mare atenţie ascultă fata istoria Patimilor şi a morţii Domnului. Duhul Sfânt lucra în inima ei minunea întoarcerii. Sufletul fecioarei fu luminat de razele harului divin şi la urmă ea declară spre uimirea părinţilor: *„Iată Unul care a murit pentru mine. A Lui mireasă vreau să fiu”.* Nobila fiică se hotărî din ceasul acela pentru viaţa în curăţie.

gggggggggggggggggggggggggggggggggggggggg) Să lăsăm ca inimile noastre să fie cucerite de aceleaşi simţiri de recunoştinţă. Pe cruce, Hristos a murit pentru noi. Să ne hotărâm să trăim pentru El. Să ne luăm de bună voie crucea noastră zilnică şi să păşim pe urmele paşilor lui Iisus. Asta-i toată predica zilei de astăzi.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) A intra în taina Crucii şi a culege roade de mântuire din priveliştea semnului sfânt, înseamnă a ne încrede în dragostea lui Dumnezeu şi a trăi pentru El.

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) AMIN!

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) LA CUVIOASA MAICĂ PARASCHEVA
(14 octombrie)

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) Fraţi creştini,

llllllllllllllllllllllllllllllllllllllll) Dacă privim cu atenţie în jurul nostru şi dacă ne gândim la curgerea nestăvilită a vremii, vedem că toate se învechesc, se prefac şi sunt date uitării. Aşezăminte puternice slăbesc cu timpul şi dispar, împărăţii imense se prăbuşesc şi altele le iau locul. Bărbaţii care au făcut să răsune veacurile de faima numelor lor, treptat-treptat se şterg din memoria oamenilor. Unde sunt faraonii străluciţi ai Egiptului? Unde-s bogăţiile Cartaginei, ale Tirului şi ale Sidonului? Ce s-a ales de puterea şi faima lui Napoleon I sau a lui Hitler? Toate au pierit ca umbrele norilor pe şesuri.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm) Sunt însă oameni şi fapte care nu se trec şi nu se uită niciodată. Sunt chipurile cele luminoase ale împărăţiei lui Hristos, sfinţii, ale căror nume, după ce s-au înscris în ceruri, s-au întipărit în amintirea veacurilor. Credinţa lor, dragostea lor de Dumnezeu şi de semeni, vitejia şi eroismul luptelor lor, aceste vrednicii nu numai că nu se pot uita, dar ele sunt nesecate izvoare de inspiraţie de curaj şi de purificare sufletească pentru toate generaţiile de credincioşi. Sfinţii Bisericii sunt ca acele cetăţi zidite pe munţi spre care se îndreaptă privirile muritorilor şi care călăuzesc în chip minunat sufletele însetate de adevăr, bunătate şi desăvârşire. Sau cum zice proorocul Isaia că aieşii Domnului sunt *„ca o cunună de mărire, ca o diademă regală în mâna Lui”* (Isaia 62,3).

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Spre o astfel de cunună şi diademă ne înalţă astăzi privirile Sfânta noastră Biserică dreptslăvitoare. Vorbim de Sfânta Cuvioasa maica noastră Parascheva, la a cărei sărbătoare ne-am adunat ca să ne bucurăm şi să ne luminăm cugetele şi inimile.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo) Fraţilor,

ppppppppppppppppppppppppppppppppppppppppp) Cuvioasa şi cinstita iubitoare de Hristos, Sfânta Parascheva a trăit în veacul al 11-lea după Hristos. Ea s-a născut din părinţi evlavioşi în localitatea Epivat, în Tracia, aproape de Constantinopol.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) Din casa părintească s-a făcut părtaşă de o aleasă educaţie în duhul credinţei şi al iubirii de cele sfinte. Din fragedă copilărie, această fiică a harului era plină de dragoste faţă de sfânta biserică şi iubea să asculte cuvântul lui Dumnezeu care lucrează în voinţele bune ale credincioşilor.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) Tradiţia ne spune că, într-o duminică, pe când asculta Sfânta Liturghie, fecioara auzi citindu-se din Sfânta Evanghelie chemarea Mântuitorului: *„De voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea sa şi să-Mi urmeze Mie”* (Marcu 8,34).

ssssssssssssssssssssssssssssssssssssssss) Aceste cuvinte o impresionară profund pe fetiţă, încât din acea zi ea se hotărî să-şi consacre viaţa cu totul lui Dumnezeu şi aproapelui. Pe când se îndrepta de la biserică spre casă, fecioara întâlni pe cale o copilă sărmană, îmbrăcată ca vai de lume. Sfintei

i se făcu milă, se dezbrăcă de hăinuţele ei de sărbătoare, le dărui sărmanei, iar dânsa se îmbrăcă în hainele cele ponosite. Murindu-i curând părinţii, evlavioasa orfană se hotărî să părăsească lumea cu vifornițele şi amăgelile ei şi să îmbrăţişeze starea îngerească a călugăriei.

tttttttttttttttttttttttttttttttttttttttt) Astfel, sfânta plecă din casa părintească şi se duse mai întâi la Constantinopol unde învăţă de la părinţii duhovniceşti chipurile vieţii celei îmbunătăţite. Apoi, îşi îndreptă paşii spre Calcedon şi Heracleea Pontului, unde petrecu mulţi ani în ostenelile cele pentru mântuirea sufletului. La urmă, dorind să cunoască locurile pe unde au călcat picioarele Domnului Iisus, fecioara ajunse în cetatea sfântă a Ierusalimului şi acolo îşi potoli setea după cele mai presus de lume într-o mănăstire de călugăriţe.

uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu) în liniştea sfântului aşezământ, Cuvioasa Parascheva, după cuvintele unei scrieri bisericeşti, „se îmbrăcă cu rugăciunea, se încinse cu postul şi se acoperi cu privegherea”. Trupul l-a făcut cu totul lăcaş al Sfântului Duh, sufletul şi l-a înălţat spre nădejdea bunătăţilor cereşti, supunându-se cu umilinţă şi bucurie nevoinţelor vieţii fără prihană.

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv) Iar când soarele vieţii cuvioasei se plecă spre asfinţit, ea avu o vedenie. Un înger în chip de tânăr i se înfăţişă şi-i vesti ca din partea lui Dumnezeu să părăsească Ţara Sfântă şi să se ducă în pământul Epivatului, căci acolo trebuia cinstita mireasă a lui Hristos să-şi încredinţeze trupul spre odihna ţărânei.

wwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwwww

wwwwww) Sfânta Parascheva dădu ascultare poruncii solului ceresc, se întoarse în patria sa şi acolo adormi somnul de veci, ca o slugă credincioasă a Domnului.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Multă vreme, locuitorii Epivatului nu ştiau că în cimitirul bisericii lor stătea ascunsă o comoară de mare preţ. Taina fu descoperită unor credincioşi care, în vis, aflară că trupul cuvioasei primi de sus harul nestricăciumi. La spusele lor, credincioşii acelui ţinut, cu preoţi, cu procesiuni, cu tămâie şi făclii aprinse, se duseră la mormântul sfintei, dezgropară moaştele fecioarei şi cu cântări de laudă le aşezară în biserica „Sfinţilor Apostoli" din Epivat.

yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy) Mai târziu, rămăşiţele trupeşti ale Sfintei Parascheva fură ridicate ca un nepreţuit odor de către împăratul româno-bulgar Ioniţă Asan şi aşezate în capitala ţării, într-o biserică din Târnovo. în cursul veacurilor, sfintele moaşte mai fură adăpostite în Belgrad şi în Constantinopol.

zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz) Când se urcă pe tronul Moldovei voievodul iubitor de Hristos, Vasile Vodă Lupu, acesta ceru cu stăruinţă Patriarhiei din Bizanţ să fie dăruite ţării sale moaştele cuvioasei. Rugămintea domnitorului fu împlinită şi astfel racla cu nestricăcioasele rămăşiţe, în anul 1641, fu strămutată la Iaşi, spre sfinţirea şi binecuvântarea neamului românesc. De peste 350 de ani, ca la o fântână duhovnicească a Bisericii Ortodoxe, se îndreaptă sufletele poporului nostru iubitor de Dumnezeu şi află la sicriul cu moaştele Sfintei Parascheva multă alinare şi mângâiere, multe vindecări minunate şi putere de biruinţă în necazuri şi nevoi.

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa) Fraţilor,

bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb) A ceasta este pe scurt viaţa Sfintei Paraschiva. Ceea ce impresionează în chip deosebit istoria ei este simplitatea, lipsa oricărei trăsături extraordinare. Demnităţi înalte n-a deţinut, nici

suferinţe pentru credinţă nu ştim să fi îndurat, nici moarte de martir, ca sfânta Ecaterina sau sfânta Filofteia. Adevărat, cea pe care o preamărim astăzi a fost călugăriţă. Dar ştim prea bine ce înseamnă a trăi în mănăstire. înseamnă a face smerită ascultare, adică după ceasurile de slujbă şi de rugă să munceşti la bucătărie sau la câmp, să speli vasele, să mături, să păzeşti vitele la păşunat...

cccccccccccccccccccccccccccccccccccccccccc) Astfel de ascultări trebuie să fi făcut monahia Parascheva. Totuşi, acea smerită călugăriţă a fost aleasă de Dumnezeu între

ddddddddddddddddddddddddddddddddddddddddd) 339

eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee) sfinţii Săi. Un sinod a canonizat-o, consacrând-o între aieşii împărăţiei lui Hristos şi iată că pomenirea ei se face cu laude nesfârşite din neam în neam, iar înaintea sicriului cu sfintele ei moaşte şi-au plecat genunchii şi se închină în rugăciuni fierbinţi voievozi, vlădici, preoţi şi mireni, oameni de toată vârsta, cu zecile şi sutele de mii. Cât va străluci soarele pe cer, pomenirea cuvioasei din cetatea Iaşi nu se va stinge.

fffffffffffffffffffffffffffffffffffffffff) Ce explicaţie să aibă o cinstire ca aceasta? Una singură: că în ochii lui Dumnezeu, în preţuirea faptelor omeneşti nu există lucruri mari şi lucruri lipsite de valoare. El îşi alege sfinţi şi prieteni din orice condiţie socială, oricât de neînsemnată ar fi după judecata lumii.

ggggggggggggggggggggggggggggggggggggggggg) î n viaţa creştinilor domină părerea că sfinţenia e legată de fapte extraordinare, de săvârşirea minunilor, de daruri supranaturale, de vedenii şi fapte de evlavie care ies din comun... Adevărul e altul, iar o întâmplare din viaţa Domnului Iisus ne-o dovedeşte foarte clar.

hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh) O dată, Mântuitorul a vindecat un îndrăcit. După eliberarea lui din lanţurile puterii celui rău, omul dorea să rămână cu Iisus, să fie pemanent în preajma Lui, să se bucure de părtăşia cu persoana Lui. însă Iisus nu l-a lăsat, ci i-a zis: *„Mergi în casa ta, te du la ai tăi şi spune-le câte (i-a făcut ţie Domnul şi cum te-a miluit”* (Marcu 5,19).

iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii) Este un adânc înţeles în istoria de care ne vorbeşte Sfântul Marcu. Ca să te mântuieşti, ca să fii ucenic al lui Hristos şi împreună

- lucrător cu Dânsul, nu e nevoie să stai în evlavioasă contemplaţie,

să ţii mereu privirile îndreptate la cer. Ci mergi la casnicii tăi, du-te la lucrul tău, la sapă, la mătură, la muls vacile, în atelier, în şcoală sau în fabrică şi acolo mărturiseşte-L pe Hristos, acolo fă dovadă că eşti al Lui şi te-ai încredinţat Lui. Precum crinul sau liliacul îşi răspândesc miresmele lor în orice vas ar fi aşezate, aşa un credincios, cu viaţa lui trăită în Dumnezeu, răspândeşte în orice loc *„mireasma cunoştinţei lui Hristos”* (II Cor. 2,14). El este ca o lumină pusă în sfeşnic.

jjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj) Aşadar, Iisus nu voieşte ucenici care să propovăduiască câteva ceasuri pe săptămână, să zicem duminica la Sfânta Liturghie, iar restul zilelor să lase credinţa ascunsă în suflete, încât creştinii să se conducă după legi contrare Evangheliei. Ci El aşteaptă „ca toată

kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk) 340

lllllllllllllllllllllllllllllllllllllllll) viaţa noastră s-o dăm lui Dumnezeu", cum îndeamnă slujitorii altarelor în slujbele lor. Credinţa trebuie scoasă afară ca un steag de luptă, ca o lumină de viaţă, şi pusă să lucreze, cum acţionează aluatul în covata cu făină.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm

mmmmmmmmmmm) Frumos scrie undeva un gânditor creştin: „în duhul religiei noastre nimic nu poate fi lumesc, profan. Toată lumea e a lui Dumnezeu toată vremea. Noi suntem ai Lui. Iar dacă e aşa, trebuie să transpunem religia în tot ce facem şi prin ea să contribuim la desăvârşirea lumii. A lucra la un strung poate fi tot aşa de religios ca şi o rugăciune. Sora de spital, care îngrijeşte cu dragoste un bolnav, face o slujbă tot aşa de plăcută cerului ca şi un preot care slujeşte la altar. Putem zice că asistenta medicală este un „preot în uniformă de spital".

nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn) Fr aţi creştini,

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo) N e-am adunat astăzi în casa lui Dumnezeu, ca să preamărim pe Sfânta Maica noastră Parascheva, aleasa mireasă a lui Hristos. Am lăudat-o în cântări, am chemat-o în ajutor, ne punem nădejdea în mijlocirea ei la tronul Părintelui ceresc, Care o ţine în mâna Lui ca o diademă împărătească.

pppppppppppppppppppppppppppppppppppppppp) în curând ne vom despărţi de la acest praznic duhovnicesc. Biserica ne va îndemna *„cu pace să ieşim ",* far noi vom răspunde: *„întru numele Domnului".* Am dori ca aceste cuvinte să ne fie o angajare plină de adevăr şi sinceritate.

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq) în numele lui Iisus Hristos, să mergem la casele noastre, la ocupaţiile noastre şi, în tot ceea ce facem, ori de mâncăm, ori de lucrăm, să radieze din faptele noastre credinţa, dragostea, bunătatea, îndelungă-răbdarea. Să ţinem în cugete şi în inimi pilda Cuvioasei care, de la faptele smerite şi simple ale ascultării, a ajuns la sfinţenie. Locul nostru de muncă pentru cele trupeşti şi trecătoare, să ne fie

locul de desăvârşire în slujba lui Dumnezeu şi a oamenilor, o treaptă de înălţare la cele veşnice.

rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr) AMIN!

LA SFÂNTUL MUCENIC DIMITRIE
(26 octombrie)
Despre mucenicii Bisericii creştine

„ Toţi cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Iisus, vor Ji prigoniţi’
(II Tim. 3,12).

Fraţi creştini,

în cartea a IV-a a Regilor citim o întâmplare minunată. Proorocul Elisei murise şi fusese înmormântat. Dar acel bărbat ales al lui Dumnezeu continua să-şi arate puterea sa şi după moarte. Astfel, într-o zi, a fost aruncat în mormântul proorocului trupul unui om mort. Atunci, un lucru mare s-a împlinit, la atingerea cu sfintele oseminte ale lui Elisei, mortul a căpătat viaţă şi a înviat. *Omul s-a atins de oasele lui Elisei, a înviat şi s-a sculat pe picioare* (IV Regi 13, 21).

întâmplarea aceasta biblică are un tâlc de mare preţ pentru viaţa noastră. După cum s-a sculat din moarte cel ce s-a atins de trupul omului lui Dumnezeu, aşa se trezesc din nepăsare, din amorţeală sufletească şi din gheaţa necredinţei inimile noastre când le punem în legătură cu sfinţii Bisericii. O privire a credinţei marilor noştri înaintaşi, priveliştea virtuţilor lor, rugăciunea adresată lor, iar mai cu seamă vederea sfârşitului lor, au darul să ne învie la o viaţă nouă, să ne dea un curaj neînfricat, să ne îndemne la împlinirea datoriilor noastre de creştini. Din morţi sufleteşte cum suntem, devenim vii în Hristos.

Iar între toţi sfinţii, cei ce au o imensă putere de întărire a dragostei noastre de Hristos şi de Biserica Lui sunt mucenicii. Mult ne mişcă şi ne emoţionează fapta lepădării de sine şi a jertfei acestor eroi ai religiei noastre! Sângele mucenicilor are pentru noi puterea unui glas de trâmbiţă, ca să ieşim la lupta cea mare şi grea pentru apărarea adevărului de mântuire.

Astăzi, Biserica ne-a chemat să ne înfăţişeze icoana admirabilă a unui astfel de erou, icoana Sfântului şi Marelui Mucenic Dimitrie,

Izvorâtorul de mir.

Prea slabe sunt graiurile noastre, ca să putem lăuda după vrednicie frumuseţea pildei vieţii şi a morţii sfântului pe care-l prăznuim astăzi.

Din adânc de vremi, chipul Sfanţului Dimitrie se ridică luminos ca al unui luceafăr, se impune admiraţiei generaţiilor de credincioşi cu cununa unui viteaz, iar lumina lui străluceşte în veac.

Tânăr era, frumos era, din neam mare şi cinstit. Peste toate acestea, era învrednicit cu încrederea şi puterea străluciţilor împăraţi din Roma. înaintea lui Dimitrie se deschidea un viitor plin de făgăduinţe, fiindcă ajunsese guvernator în Tesalonic... Dar Dumnezeu i-a rezervat ceva mai înalt şi mai statornic decât deşarta slavă lumească.

Guvernatorul Tesalonicului era creştin însufleţit de o mare credinţă în Hristos. El nu numai că trăia viaţa evlavioasă şi-L iubea pe Dumnezeul Cel viu din toată inima, dar îndemna şi pe cei din jurul său să trăiască viaţa cea nouă în Hristos.

Credinţa lui Dimitrie şi râvna lui pentru Biserica creştină au fost aduse la cunoştinţa împăratului Maximilian care stăpânea atunci Imperiul roman şi venise în Tesalonic.

- „Trebuie să te lepezi de învăţăturile mincinoase, Dimitrie, şi să te închini zeilor statului, ca să-ţi păstrezi harul meu”, zise împăratul.

- „Eu cred adevărului”, răspunse sfântul, „şi de Hristos nu mă lepăd nici chiar pentru toate măririle lumii”.

- „Pentru nesupunere vei fi pedepsit”, răspunse tiranul, care porunci ca îndată guvernatorul creştin să fie depus din demnitatea sa şi aruncat în temniţă.

Ar fi fost de ajuns un singur cuvânt, o declaraţie că nu-L mai cinsteşte pe Dumnezeul creştinilor şi că e gata să jertfească zeităţilor oficiale, şi tânărul dregător ar fi fost eliberat din închisoare, pus din nou în cinste şi încărcat de mari daruri împărăteşti.

Dar sfântul nu şi-a tăgăduit convingerile, n-a trădat cauza lui Hristos, ci a rămas neclintit şi tare în credinţă, ca o stâncă bătută de valurile înfuriate. Ba, chiar în închisoare, el mărturisi pe Hristos şi-i încurajă pe credincioşii care sufereau împreună cu el, îndeosebi pe unul Nestor.

Până când împăratul prigonitor, nemaiputând răbda îndrăzneala lui Dimitrie, porunci ostaşilor să-l omoare. Sfântul mare mucenic a fost străpuns cu suliţele şi a căzut răpus ca un erou, a fost turnat ca o jertfa sângeroasă peste slujba credinţei sale.

„Părutu-s-a în ochii celor nepricepuţi a muri şi s-a socotit pedepsire moartea lui şi mergerea de la noi sjărămare” (înţel. lui Solomon 3, 2-3). Dar sufletul marelui mucenic este în mâna lui Dumnezeu. Această floare neveştejită a fost culeasă de Hristos din văile muceniciei Bisericii Sale şi răsădită în grădina raiului, unde, de-a pururi va înflori şi va răspândi mireasmă plăcută Sfintei Treimi.

Sfântul Dimitrie împărăţeşte acum cu Hristos în slava cea neapusă, iar pe pământ numele pătimitorului se măreşte de la o margine a lumii la cealaltă.

Fraţi creştini,

V-am spus dintru început de minunea săvârşită de marele prooroc Elisei. Avem încredinţarea că o minune asemănătoare se lucrează pentru sufletele noastre când privim faptele şi moartea Sfântului Mare Mucenic Dimitrie. O mare putere de viaţă duhovnicească se transmite sufletelor credincioase din pilda neînfricatului atlet al lui Hristos.

Mai întâi, admiraţia. Orice faptă măreaţă şi eroică, orice faptă unită cu jertfa de sine ne mişcă, ne emoţionează şi ne înalţă. Oamenii care s-au lepădat de sine, acei care au luptat cu bărbăţie şi curaj pentru adevăr, pentru dreptate şi s-au jertfit din dragoste pentru semenii lor, ne insuflă un respect,profund. Niciodată nu vor pieri din amintirea unui neam eroii care şi-au dat vieţile lor tinere pentru apărarea vetrelor străbune şi pentru salvarea patriei.

Cu atât mai mare admiraţie ne trezesc în inimi mucenicii creştini. Mare este sfinţenia sângelui lor, care s-a vărsat pentru adevărul credinţei în Hristos... Ce tărie de suflet, ce credinţă, ce dragoste şi câtă răbdare a dovedit Sfântul Dimitrie!... Lui i s-a pus înainte alegerea: ori să se închine zeităţilor păgâne şi să-şi menţină dregătoria şi cinstea în faţa lumii, ori să sufere şi să moară pentru Hristos. El a ales cu bucurie calea din urmă.

Cum să nu ne mişte această pildă de erou, care a arătat întreaga frumuseţe a unui suflet cuprins de cea mai arzătoare dintre iubiri, cea faţă de Dumnezeu? Căci dacă este măreţ să mori pentru un

ideal omenesc, cu mult mai glorios este să mori pentru dragostea lui Dumnezeu, după cum zice Sfântul lacob: *„Ferice de cel ce rabdă ispita. Căci după ce a fost găsit bun, va primi cununa vieţii, pe care Dumnezeu a făgăduit-o celor ce-L iubesc”* (Iacov 1, 12).

Al doilea dar pe care ni-l oferă praznicul de astăzi este convingerea despre *adevărul credinţei noastre.*

Fost-a prigonit Sfântul Dimitrie. Fost-a arestat, închis în temniţă şi apoi ucis de ostaşii împăratului păgân. Iar alături de marele mucenic, în vremea prigoanelor sângeroase care au durat peste 300 de ani, mii şi mii de mucenici au căzut victime furiei vrăjmaşilor Bisericii creştine.

O astfel de prigoană ar fi trebuit să aibă drept urmare nimicirea credinţei în Hristos. Biserica creştină, pusă în focul prigoanelor, ar fi trebuit să fie desfiinţată.

în realitate, însă, ce s-a întâmplat? Credinţa în Fiul lui Dumnezeu, prin persecuţii s-a întărit, Biserica a biruit lumea! Groaznicele chinuri prin care păgânii au încercat să nimicească pe primii creştinii au fost cauze şi prilejuri ca noua religie să se răspândească peste tot pământul. Curajul eroic cu care au mărturisit mucenicii pe Hristos n-a rămas fără efect. Adesea s-a întâmplat ca înşişi călăii, care îi chinuiau şi-i ucideau pe creştini, să sfârşească prin a se converti la creştinism. De aceea, scrie un apărător al Bisericii creştine, Tertulian: „Sângele mucenicilor a fost sământă de noi creştini”.

Noi ne întrebăm: Oare, nu se vede aici mâna lui Dumnezeu? Nu se vădeşte puterea Duhului Sfânt? Fără îndoială că da!

Dacă prigoanele vrăjmaşilor lui Hristos şi-ar fi atins scopul, atunci Biserica creştină s-ar fi putut privi ca o instituţie omenească. Dar dacă furia prigonitorilor mai tare a înteţit flacăra credinţei, este dovada cea mai puternică a adevărului, dovada că Biserica noastră este aşezământ dumnezeiesc.

Biserica este Hristos care continuă a trăi printre noi. După cum Mântuitorul n-a fost învins decât aparent de duşmanii Săi, după cum Vinerea Patimilor a fost urmată de biruinţa învierii, aşa fapta mucenicilor a fost urmată de o biruinţă strălucită a adevărului creştin.

Noi suntem urmaşii eroilor de demult. Aparţinem Bisericii în sânul căreia mucenicii au luptat şi au biruit. Mărturisim aceeaşi credinţă, acelaşi Domn, acelaşi Botez.

Să fim mândri de trecutul nostru glorios! Şi, în acelaşi timp, să fim liniştiţi! Dumnezeu este cu noi, cu Biserica Sa. Dacă Biserica este Hristos Cel ce trăieşte în istorie, să fim încredinţaţi că duşmanii de azi ai adevărului creştin nu vor avea nici o putere asupra celor ce-L mărturisesc pe Hristos.

Căci „ştim că Hristos Cel înviat din morţi nu mai moare" (Rom. 6,9). Şi mai cunoaştem făgăduinţa pe care a facut-o Domnul când a zis că „Biserica Sa nu va putea fi zdrobită nici de porţile iadului" (Matei 16, 18).

în sfârşit, pilda de bărbăţie şi de curaj a sfântului pe care-l pomenim astăzi reînvie în noi curajul de a ne face pe deplin datoria noastră de creştini.

Sfântul Ciprian a scris într-o lucrare de a sa: „Pentru creştini nu există numai o singură cunună, care se dobândeşte în vremea prigoanelor; are şi vremea de pace cununile sale".

Iar mucenicia din vremea de pace este curajul eroic de a-L mărturisi pe Hristos în viaţa de toate zilele. *„Şi voi îmi veţi fi martori în Ieruslim, în toată Iudeea, în Samaria şi până la marginile pământului"* (Fapte 1, 8).

De această datorie nimeni nu este scutit. A trebuit ca Biserica să fie prigonită de tirani pentru a avea mucenici. Dar este şi o mucenicie a credinţei, pe lângă cea a sângelui.

Prigoanele au încetat, dar orice ucenic al Mântuitorului este dator să se afirme ca lucrător al credinţei în El, în orice împrejurare. „Martir, zice Fericitul Augustin, este un cuvânt grecesc şi înseamnă „martor". De aceea, ori de câte ori împlinim prin virtuţi poruncile lui Iisus Hristos, noi dăm mărturie pentru El. Noi numim cruce nu numai vremea suferinţei, ci şi aceea pe care o luăm în fiecare zi pe umerii noştri, prin împlinirea poruncilor sfinte. întreaga viaţă a unui creştin, când e trăită după Sfânta Evanghelie,este un martiriu şi o cruce". Astfel poţi fi un mucenic al răbdării, al smereniei, al ascultării, al curăţiei. Poţi fi un mucenic al lepădării de sine şi al

pocăinţei, mucenic al dragostei faţă de aproapele. Căci scrie în Pateric: *„De se va da omul de bună voie spre greutate, necaz, supărare şi răbdare pentru Dumnezeu, pe aşa unul Dumnezeu îl va împărtăşi cu Sfinţii mucenici, căci răbdarea în loc de sânge se primeşte*

Cununa muceniciei sângeroase a trecut, dar cea a muceniciei nesângeroase o putem câştiga în fiecare zi, numai să voim. A suferi ceva pentru credinţă şi viaţă îmbunătăţită, avem mereu prilejuri nenumărate. Căci cuvântul Sfântului Apostol Pavel scris ucenicului său Timotei rămâne valabil pentru fiecare din noi: *„Toţi cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Iisus vor ji prigoniţi"* (II Tim. 3, 12).

Astăzi, cel ce vrea să trăiască după cuvântul Sfintei Evanghelii, să rămână credincios poruncilor lui Dumnezeu, să nu-şi pângărească fiinţa sufletului în mocirla păcatului; cu drept cuvânt se poate spune despre el că-i trebuie credinţa, tăria de caracter şi curajul mucenicilor de demult.

Curaj împotriva cui? împotriva gurii batjocoritoare a lumii, împotriva strigătelor şi ademenirilor zgomotoase ale sufletului obraznic.

De aceea, Biserica are astăzi lipsă de sufletele tari, eroice şi neînfricate. Avem trebuinţă de oameni credincioşi, care, în orice împrejurare, să facă numai ceea ce este plăcut lui Dumnezeu şi folositor pentru mântuirea sufletului.

Fie ca pomenirea Sfântului Marelui Mucenic Dimitrie să trezească în inimile noastre o credinţă tare şi o dragoste desăvârşită, pentru a ne face toată datoria faţă de Domnul Hristos.

AMIN!

LA SFINŢII ARHANGHELI MIHAIL ŞI GAVRIIL
(8 noiembrie)
Despre Sfinţii îngeri

Iubiţi credincioşi,

Adunatu-v-aţi iarăşi ceată duhovnicească în lăcaşul sfânt pentru închinare. Clopotul bisericii v-a chemat la rugăciune şi aţi lepădat toată grija lumească şi aţi venit, în straie de sărbătoare, în casa lui Dumnezeu.

Dar ce praznic v-a făcut să vă bucuraţi astăzi şi să vă veseliţi în Duhul? Unul închinat Stăpânului şi Tatălui Ceresc? Sau o sărbătoare închinată Maicii Domnului? Sau să pomeniţi cu laude faptele vreunui Sfânt Apostol, sau mucenic sau părinte bisericesc?

Nici una din toate acestea! Un an întreg Sfânta noastră Biserică aduce laude Celui Unul în fiinţă şi întreit în persoane sau comemorează pe cei care au strălucit prin har în curgerea vremurilor, oamenii aieşi ai împărăţiei ce strălucesc mai luminos ca luceferii de pe cer şi alcătuiesc gloria cea în veci neapusă a omenirii.

Dar ziua de 8 noiembrie este închinată Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavriil, precum şi tuturor duhurilor fericite, adică îngerilor care se învrednicesc să vadă, de-a pururi, faţa Părintelui ceresc şi să-I aducă preamărire şi laude negrăite.

Sfinţilor îngeri vom închina şi noi nevrednicii cuvântul nostru de astăzi. Dar vom vorbi cu sfială şi cu teamă pentru slava lor cea mare şi pentru neputinţa firii noastre păcătoase.

în vremea de demult, când profetul Isaia trebuia să-şi înceapă lucrarea sa de vestitor al împărăţiei lui Dumnezeu şi când a văzut ceva din strălucirea cerului, a căzut în genunchi şi a exclamat: „ *Vai mie! Sunt pierdut căci sunt un om cu buze necurate!”* (Isaia 6,5). Iar omul dumnezeiesc al Legii vechi nu şi-a început predica decât după ce un serafim i-a curăţit buzele cu un cărbune aprins şi l-a întărit în lucrarea sa de prooroc.

O astfel de curăţire ni se cere şi nouă celor ce vorbim astăzi, şi vouă celor ce ne ascultaţi, ca să auzim şi noi cuvânt de mângâiere:

„Iată, Domnul va şterge toate păcatele tale” (Isaia 6,7).

Fraţilor,

Despre existenţa îngerilor şi despre lucrările lor minunate sunt pline paginile Scripturilor. Mai mult, Biblia, în prima ei propoziţiune, mărturiseşte lumea îngerească atunci când învaţă: *„La început Dumnezeu a făcut cerul şi pământul”* (Facerea 1,1).

Cunoscând din acelaşi capitol că tăria cerului a fost zidită în ziua a doua a creaţiei, iar luminătorii lui abia în ziua a patra, în versetul întâi cu care începe Sfânta Scriptură prin cuvântul „cer” trebuie să înţelegem lumea îngerilor. Aşa ne învaţă Sfinţii Părinţi şi aşa trebuie să credem. Astfel că înainte de a fi lumina şi aştrii şi pământul, înainte de crearea omului, Marele Ziditor s-a îngrijit să aibă în jurul Său fiinţe spirituale, sfinte şi bune, care să-I vadă mărirea şi să se împărtăşească de fericirea de a fi în preajma tronului slujitori credincioşi în conducerea universului şi a oamenilor.

Numărul spiritelor cereşti este imens, mai presus de orice calcul şi cunoştinţă. Sfântul Apostol loan, care s-a învrednicit a se înălţa cu duhul până la cer şi a vedea multe din minunile raiului, a văzut şi îngeri. I-a zărit în jurul scaunului de domnie al Mielului, adică al Mântuitorului Celui ce a pătimit şi a biruit. *„Am văzut şi am auzit glas de îngeri mulţi de jur - împrejurul tronului şi era numărul lor zeci de mii de zeci de mii şi mii de mii ”* (Apocalipsa 5,11), adică nesfârşit de mulţi, peste puterea de numărare a omului.

Cum arată fiinţele cereşti de care vorbim? Au îngerii ochi, mâini, picioare, aripi, au, oare, glas ca al nostru cu care vorbim? Nimic din toate aceste organe ale trupului omenesc. Ci puterile din preajma tronului împăratului slavei sunt netrupeşti, sunt duhuri curate, precum Dumnezeu este Duh nevăzut, nematerial, veşnic Acelaşi şi neschimbat.

Dacă îngerii au apărut oamenilor în trupuri, precum ne mărturisesc Scripturile şi vieţile sfinţilor, care au avut vedenii suprafireşti, trupurile cetelor de sus ce li se arătau au fost materie împrumutată în chip trecător, pentru a se descoperi oamenilor. Şi dacă pictorii Bisericii creştine îi înfăţişează pe îngeri sub chipurile

unor copii înaripaţi, este pentru motivul de a arăta nevinovăţia lor sau graba cu care trimişii aceştia îşi împlinesc datoriile lor faţă de Stăpânul lumii.

Fraţilor,

Să vedem, în continuare, care este lucrarea sfinţilor îngeri? Un răspuns pe cât de scurt pe atât de luminos îl aflăm în epistola către evrei a Sfântului Apostol Pavel. *„îngerii,* zice el, *sunt duhuri slujitoare, trimişi ca să slujească pentru cei ce vor fi moştenitorii mântuirii"* (Evrei 1,14).

Cel slujit este, în primul rând, împăratul slavei, a Cărui faţă contemplând-o îngerii, umplându-se de fericire, strigă cu frică şi cu cutremur: *„Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, plin este cerul şi pământul de mărirea Lui"* (Isaia 6, 3). Adorat de îngeri este Izbăvitorul, Care, şezând pe scaun de domnie de-a dreapta Tatălui, aude de la slugile fericite din rai imnul de adorare: „ *Vrednic este Mielul care a fost înjunghiat, să primească puterea, bogăţia, înţelepciunea, tăria, cinstea, slava şi lauda"* (Apocalipsa 5,12).

în afară de preamărire, slujirea îngerească se face prin împlinirea voii lui Dumnezeu cu privire la conducerea lumii, la soarta împărăţiilor, a popoarelor şi cetăţilor, mai cu seamă la mântuirea oamenilor. Astfel, citim în legea Vechiului Testament că, după căderea în păcat a strămoşilor neamului omenesc, heruvimii cu sabie de foc *„păzeau drumul spre pomul vieţii"* (Facerea 3,24). Un înger l-a povăţuit pe patriarhul Avraam, pe Lot când a scăpat din Sodoma, pe proorocul Ilie care era prigonit de regele Ahab. îngerii i-au păzit pe cei trei tineri din Babilon şi pe Daniil proorocul. Arhanghelul Rafail l-a însoţit şi l-a ajutat pe tânărul Tobie când a călătorit în Midia (Tobit, cap. 12).

în cărţile Noului Testament lucrările slugilor dumnezeieşti sunt pomenite în multe şi variate chipuri.

Arhanghelul Gavriil a vestit Preacuratei Fecioare Maria că-L va zămisli de la Duhul Sfânt şi-L va naşte pe Iisus Hristos. Iar când S-a născut Fiul lui Dumnezeu, Cel întrupat, în ieslea Betleemului, „mulţime de oaste cerească" s-a văzut zburând şi lăudând pe Dumnezeu (Luca 2,13).

îngerul l-a povăţuit pe dreptul Iosif să salveze viaţa Pruncului Divin de prigoana tiranului Irod. îngerii au slujit în pustie pe Fiul

Omului după ce l-a biruit pe diavolul. Ei au vestit femeilor mironosite învierea Mântuitorului, ei au îmbărbătat pe ucenicii Domnului după înălţarea Lui la cer.

Fraţilor,

Iar Iisus ne-a învăţat că atunci când va veni întru mărire pe norii cerului să judece lumea, ca o gardă de onoare a veşnicului împărat, vor apărea duhurile slujitoare care vor vesti sfârşitul lumii

350

şi înfricoşata judecată. „Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, toţi sfinţii îngeri vor fi cu El” (Matei 25,31).

Dar descoperirea cea mai mângâietoare pentru noi credincioşii este că fiecare dintre cei botezaţi am primit de la Părintele luminilor câte un înger păzitor care ne însoţeşte totdeauna şi pretutindeni.

Cu bună dreptate viaţa noastră pământească a fost asemănată cu o călătorie. într-adevăr este o călătorie, şi încă una anevoioasă, plină de greutăţi, de ispite, de primejdii la tot pasul.

Dumnezeu cunoaşte slăbiciunile şi neputinţele firii noastre. Tatăl ceresc ne iubeşte şi, de aceea, în înţelepciunea Sa plină de îndurare, ne-a pus sub ocrotirea puterilor îngereşti. Cu fiecare dintre noi se repetă istoria poporului ales, care, în drum spre Ţara făgăduinţei, a auzit porunca Celui Preaînalt, Care i-a zis: *„Iată, Eu trimit înaintea ta pe îngerul Meu, ca să te păzească în cale... Ia aminte: să-l asculţi şi să-i fii credincios... De vei asculta cu luare-aminte glasul său şi vei face toate câte îţi poruncesc, îmi vei fii popor ales, preoţie împărătească şi neam sfânt”* (Ieşirea 23,20 şi urm.).

Dacă astfel de făgăduinţe s-au făcut israelitenilor, cu atât mai mult suntem puşi sub ocrotirea îngerească noi cei răscumpăraţi cu sângele Mielului. îngerii păzitori sunt cu noi, în chip nevăzut, dar real, numai să avem credinţă să-i recunoaştem. Ei ne învaţă în adâncul conştiinţei să facem binele şi să urâm fărădelegea. îngerii ne ajută şi ne apără în ispite şi primejdii, ei ne îndeamnă să ne pocăim după ce am păcătuit şi să ne întoarcem la Dumnezeu. „ *Căci El va porunci îngerilor Săi să te păzească în toate căile tale”* (Psalm 90, 11).

Fraţi creştini,

Aceasta este pe scurt învăţătura Sfintei noastre Biserici despre îngeri. Din ea rezultă pentru noi credincioşii multe şi mari îndatoriri.

Prima este recunoştinţa. Să mulţumim necontenit Tatălui ceresc că ne-a dat în grija ocrotitoare a puterilor de sus. Vedeţi ce valoroşi

suntem? Vedeţi ce comori scumpe sunt sufletele noastre nemuritoare că pentru paza lor a binevoit a ne încredinţa fiinţelor tari şi înţelegătoare? De aceea, mereu să aducem laude Ziditorului că ne-a dat astfel de călăuze sfinte, şi să-L rugăm să nu ne lase părăsiţi pentru mulţimea răutăţilor şi păcatele noastre. Ci să zicem ca în

vremea Sfintei Liturghii: „înger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor şi trupurilor noastre la Domnul să cerem. Dă-ne, Doamne!”

Să ne rugăm apoi sfinţilor îngeri. Acasă, ca şi în biserică, la lucru, ca şi pe drum, când ne sculăm din somn şi când ne aşezăm la odihnă, pe lângă celelalte rugăciuni către Dumnezeu, către Măicuţa Domnului şi sfinţi, să avem grijă să rostim cuvinte de implorare şi către cei ce stau pururi înaintea tronului Dumnezeirii şi văd faţa Celui Preaînalt. Dacă nu cunoaştem alte rugăciuni, să nu şovăim a rosti măcar acele cuvinte dulci care le-am auzit de pe buzele maicilor noastre, în copilărie:

„înger, îngeraşul meu
Ce mi te-a dat Dumnezeu,
Totdeauna fii cu mine
Şi mă-nvaţă a face bine...
Şi-n tot locul mă-nsoţeşte
Şi de rele mă păzeşte!”

Cereri de felul acestora nu rămân neîmplinite. Căci din cartea descoperirilor minunate aflăm că atunci când duhurile cereşti dau slavă şi mulţumită Celui ce este viu în vecii vecilor, ei prezintă lui Dumnezeu rugăciunile credincioşilor, care se înalţă ca o tămâie binemirositoare, *„din cupe de aur”* (Apocalipsa 5,8).

O altă mare răspundere ne revine să ascultăm de sfaturile sfinţilor îngeri. în sufletele noastre se dă o necurmată luptă, se poartă acel „război nevăzut”, meşterit de draci împotriva creştinilor dreptmăritori, ca să-i tragă în mrejele lor. împotriva diavolilor se opun în tribunalul conştiinţei îngerii cei buni care ne povăţuiesc să nu ascultăm de duhul răutăţii, ci să facem voia lui Dumnezeu, ascultând de poruncile Sale. Să urmăm şoaptele păzitorilor noştri sfinţi şi bine ne va fi!

Ca să ne învrednicim de ajutorul îngerilor păzitori, la rugăciunile de care v-am vorbit, se cuvine să adăugăm faptele bune, mai ales fapte de îndurare faţă de cei lipsiţi şi fără ajutor.

V-am amintit mai înainte de ocrotirea de care s-a învrednicit Tobit. Cum de i-a trimis Dumnezeu un Arhanghel atât de puternic tânărului său fiu, care l-a ajutat pas cu pas? Pentru inima bună a acelui credincios care avea milă de săraci, de văduve şi de orfani.

Căci zicea bătrânul: „Celor flămânzi le dădeam pâinea mea, celor goi hainele mele şi de vedeam pe cineva din neamul meu mort şi aruncat peste ziduri, îl îngropam ” (Tobit 1,17). Răsplata? Răsplata a fost acea impresionantă asistenţă a îngerului Rafail care a mărturisit: „ Când te rugai, eu duceam rugăciunea înaintea Celui Sfânt şi, când îngropai pe cei morţi, eu eram cu tine" (Tobit, 12,12).

Să ţinem minte totdeauna întâmplarea aceasta biblică şi să urmăm exemplul lui Tobit. Istoria se va repeta cu fiecare dintre noi. Rugăciunea şi milostenia vor fi ca două aripi care ne vor ridica la Părintele luminilor de unde vine toată darea cea bună. Iar cu noi se vor împlini lucruri mari şi minunate.

„O, îngeri ai Domnului şi măriţii noştri păzitori!

Fiţi binecuvântaţi pentru toate slujirile voastre şi pentru neştiutele voastre binefaceri pe care ni le hărăziţi. în mâinile voastre ne încredinţăm viaţa şi cu ajutorul vostru nădăjduim să scăpăm de uneltirile celui rău. Călăuziţi-ne pe calea lui Hristos şi drepte faceţi cărările noastre! Ca ajutorul vostru avându-l, sfinţilor îngeri, arhangheli, heruvimi şi serafimi, să avem viaţă lină pe pământ, iar după moarte să putem a ne învrednici să vedem faţa Mielului, Căruia se cuvine laudă şi mărire în veci".

AMIN!

LA INTRAREA ÎN BISERICĂ A MAICII DOMNULUI
(21 noiembrie)

„Bucură-te, Rai însufleţit!”
aînrm rn^mi

Fraţi creştini,

Cartea sfântă ne istoriseşte despre o mare sărbătoare de bucurie în Israel. împăratul Solomon a ridicat în cetatea lui David un măreţ templu de închinare lui Dumnezeu. După ce a sfârşit lucrările, a adunat pe toţi bătrânii poporului, pe căpeteniile familiilor şi ale oştirii. A făcut serbare mare şi, cu alai strălucit, a mutat, din Sion în noul locaş, chivotul legământului Domnului, sicriul legii în care se păstrau tablele celor zece porunci, toiagul lui Aaron şi un vas cu mană.

Preoţii şi leviţii au adus chivotul în templu, l-au introdus în locul preasfânt, adică în Sfânta Sfintelor, au adus jertfa şi poporul s-a închinat cu adâncă evlavie. Atunci, un nor de lumină a umplut templul; slava lui Dumnezeu era atât de orbitoare, încât slujitorii sfinţiţi au trebuit să se depărteze. *„Preoţii n-au putut să rămână acolo să facă slujba din pricina norului, căci slava Domnului umpluse Casa Domnului”* (III Regi 8,11).

Patrusprezece zile a durat serbarea, iar când s-a sfârşit, oamenii ’s-au întors în corturile lor cu bucurie, pentru tot binele pe care-l făcuse Dumnezeu poporului Său.

Dacă întreaga Lege Veche cu aşezămintele sale era o *„ umbră a bunurilor viitoare”* (Evrei 10,1), apoi şi sărbătoarea pomenită n-a fost altceva decât o prevestire, *„o asemănare pentru vremurile de acum”,* arătarea cu veacuri înainte a unei întâmplări care avea să aducă adevărata cinstire lui Dumnezeu şi mântuirea poporului Său.

Aflaţi că întâmplarea minunată s-a săvârşit la intrarea în

Biserică a Maicii Domnului, pe care o pomenim astăzi.

Trăiau în mijlocul poporului biblic doi soţi cu frica lui Dumnezeu, Ioachim şi Ana. învechit în zile era bărbatul, sterp pântecele femeii, amândoi lipsiţi de harul şi bucuria de a avea

copii. Dar nădejdea drepţilor era vie, dorinţa arzătoare şi rugăciunile lor pară de foc, ca să se învrednicească a zămisli din trupurile lor viaţa. Iar făgăduinţa lor către ceruri a fost că dacă cererea le va fi împlinită, pruncul ce se va naşte îl vor închina Domnului.

Dumnezeu a ascultat rugăciunea bătrânilor Ioachim şi Ana, lucru de înţeles pentru mintea omcnească şi anevoie de primit pentru neputincioasele noatre gânduri, dar adevărat pentru cei ce cred în puterea lui Dumnezeu: Ana a născut peste rânduiala firii! A născut preaslăvit pe aceea care avea să se facă pricina mântuirii neamului omenesc şi scară de pe pământ la cer, pe Sfânta Fecioara Maria.

Iar când prunca a împlinit trei ani, părinţii şi-au ţinut cuvântul făgăduit şi au adus-o, ca astăzi, în biserica din Ierusalim, ca s-o închine Ziditorului tuturor.

Şi era arhiereu atunci Zaharia, tatăl Sfântului loan Botezătorul. Tradiţia Bisericii ne spune că în ziua înfăţişării Fecioarei Maria la templu, Zaharia a fost luminat de razele Duhului Sfânt. El a cunoscut şi a crezut că izbăvirea lui Israel s-a arătat, că prunca ce i-o încredinţase fericita Ana era Fecioara de care Isaia cu veacuri înainte a grăit că „ *va avea în pântece şi va naşte fiu şi va chema numele lui Emanuil"* (Isaia 7,14).

De aceea, marele preot, cuprins de o adâncă bucurie, a luat prunca în braţe, a binecuvântat pe Domnul şi a introdus-o în cele mai dinăuntru ale bisericii, în Sfânta Sfintelor, unde intra numai arhiereul singur, odată pe an.

Ce minune! Ce luminoasă sărbătoare, faţă de „umbra” întâmplării din vremea lui Solomon!

Acolo se înălţa un templu de piatră şi de lemn, iar înăuntru lui se muta sicriul Legii cu lucrurile moarte din el. Şi totuși slava

lui Dumnezeu s-a pogorât şi poporul s-a bucurat. Dincoace, se începe săvârşirea marelui templu al Legii celei noi în care să se facă răscumpărarea omenirii prin jertfa Fiului lui Dumnezeu. Pentru întruparea lui Dumnezeu, se pregăteşte de înţelepciunea cerească vasul ales în care să se pogoare Cel neîncăput. ¥

De aceea, vedem că se mută cortul cel însufleţit al Duhului spre a fi lăcaş viu Dumnezeului Celui viu, lui Iisus Hristos Mântuitorul.

Mare este praznicul de astăzi, strălucită slava care se arată, neţărmurită bucuria poporului celui credincios. De aceea, vom cânta şi noi împreună cu Biserica lui Hristos: *„Să se bucure astăzi cerurile şi norii veseliei să stropească pentru atotproslăvite măririle Domnului. Că, iată, Fecioara lui Dumnezeu, sfinţită fiind spre lăcaş, astăzi în Biserică, ca o jertfă fără prihană, se aduce”.* Astăzi, Sfânta Sfintelor se bucură, luând în sine pe hrănitoarea vieţii noastre.

Astăzi, lumina cea în trei străluciri a Treimii aprinde pe Născătoarea de Dumnezeu ca pe o făclie nestinsă în Casa slavei.

Astăzi, prevestirea buneivoinţe a lui Dumnezeu şi vestirea mântuirii oamenilor în Biserică Fecioara se arată.

Astăzi, credincioşii să se bucure în psalmi şi în cântări duhovniceşti, căci, iată, împărăteasa stă de-a dreapta lui Dumnezeu, în haină curată şi preaînfrumuseţată, căreia să-i strigăm cu laude: „Bucură-te, rai de taină! Bucură-te, biserică a sfinţeniei! Bucură-te, uşă prin care a intrat în lume lumina! Bucură-te, aşteptarea neamurilor! Bucură-te, lauda proorocilor! Bucură-te, Maică, pururea Fecioară!”

Fraţi creştini,

Predania Bisericii ne spune că Maica Domnului a rămas în biserica din Ierusalim până la plinirea vremii descoperirilor cereşti cele preaminunate, până când mai marele oştilor îngereşti a binevestit Fecioarei că prin adumbrirea Duhului Sfânt va naşte Prunc, Care să înnoiască a doua oară lumea cea stricată prin păcat.

Cum a trăit Fecioara în biserică? Cu ce s-a îndeletnicit? Minţile noastre cu greu pot pătrunde vălul de taină ce acoperă viaţa Preasfmtei Maria în cursul acelor ani. Dar este de ajuns să spunem că ea s-a pregătit pentru înalta chemare spre care o rânduiseră dragostea şi voia lui Dumnezeu.

Iisus Mântuitorul însuşi, înainte de a ieşi la propovăduire şi înainte de a merge spre patimile şi jertfirea Sa, s-a pregătit prin

viaţa retrasă şi umilă în casa din Nazaret, apoi prin postul cel de 40 de zile din pustie.

La rândul său, Născătoarea de Dumnezeu s-a pregătit vreme de aproape 12 ani în umbra bisericii din Ierusalim, ca să fie „scară cerească” pe care S-a coborât la noi Domnul milelor.

Erau în jurul templului mai multe lăcaşuri osebite, la fel cu chiliile din preajma mănăstirilor noastre, unde erau adunaţi şi povăţuiţi, de o parte, preoţii, leviţii şi tinerii, de altă parte, sfintele femei şi fecioarele închinate Domnului. Acolo se rugau, lucrau, citeau Sfintele Scripturi, acolo - prin juruinţele lor - se făceau plăcuţi celui Preaînalt.

în acel sălaş a petrecut fiica lui Ioachim şi a Anei vremea copilăriei sale. Iar viaţa ei în acei ani o putem cuprinde în aceste cuvinte: curăţie, smerenie şi rugăciune, Dar aceste bunătăţi au fost ridicate la aşa grad de desăvârşire în sufletul Fecioarei, încât flacăra rugăciunii, mireasma curăţiei şi adâncul smereniei au coborât cerul pe pământ. Se străduia să fie fericita Fecioară totdeauna cea dintâi la slujbele şi privegherile de zi şi de noapte, să fie cea mai bună cunoscătoare a Legii Domnului, să întreacă pe toate suratele ei în iubire, în blândeţe, în smerenie, să fie cea mai curată între curate. în fiecare zi, ea creştea în har şi frumuseţe sufletească, consacrându-se cu toată fiinţa ei slujirii şi iubirii lui Dumnezeu, încât putea mărturisi cu fiica din Cântarea Cântărilor: *„Sunt un trandafir din Saron, un crin din văi... sunt a Iubitului meu şi Iubitul meu este al meu; El îşi paşte turma între crini"* (Cânt. Cânt. 2,1; 6,3).

Spre acea mireasă şi floare neveştejită a căutat Dumnezeu şi a venit la dânsa şi a îndumnezeit-o prin pogorârea Sa în trupul ei fecioresc, ca s-o facă Născătoare a lui Dumnezeu şi Maică a luminii. Iar după arătarea îngerului Gavriil, ea a ieşit din biserică şi s-a încredinţat logodnicului său Iosif, care avea să-i fie păzitor şi martor al fecioriei.

Fraţi creştini,

Este zi de toamnă în natura de afară. Vara a trecut, zilele s-au scurtat, locul vremii senine şi călduroase l-au luat zilele cu cer posomorât şi cu vânturi reci.

Totuşi, duhovniceşte, ziua de 21 noiembrie este începutul unei primăveri de bucurie, luminând sufletele noastre. „Cerul şi pământul şi cetele îngerilor se veselesc, căci în Biserica Domnului se aduce bucuria. Scriptura a trecut, legea s-a învechit şi razele darului

7

strălucesc, intrând în Biserică Fecioara”.

Zori sfinte şi purtătoare de lumină se arată ca o călăuză plină de strălucire, ce merge înaintea Soarelui măririi. început plin de voioşie al zilei preafericite, când lumea a doua oară s-a născut.

Oare, putem noi credincioşii să nu săltăm de bucurie în această zi? Oare, nu avem dreptul, mai mult decât fiii lui Israel de odinioară, să ne întoarcem la casele noastre „cu inimile mulţumite pentru tot binele ce ni l-a făcut Domnul”? Avem, cu adevărat!

Dacă Preasfânta Fecioar; , Mireasa Duhului Sfânt intră în cămara de nuntă, spre a pregăti ospăţul împăcării noastre cu Dumnezeu, noi nuntaşii se cuvi;:e să fim cuprinşi de o mare bucurie

Nu mai suntem sub blestem! S-a biruit întunericul! Raiul s-a deschis şi împărăţia cerurilor ni s-a dăruit! Prin ce mijloc ni s-a dăruit? Prin Jertfa lui Dumnezeu, a Domnului nostru Iisus Hristos, Care *„cu însuşi sângele Său, după ce a primit o răscumpărare veşnică..., ne-a curăţit, ca să slujim Dumnezeului Celui viu”* (Evrei 9,12-l4).

Dar această răscumpărare ne-a venit prin mijlocirea Preacuratei Fecioare şi Maici.

Zadarnic au dorit drepţii Vechiului Testament să-L vadă pe Izbăvitorul Cel făgăduit, care să zdrobească şarpele cel cumplit. Zadarnic au curs râuri de sânge de ţapi şi de viţei în curţile templului lui Solomon! Pământul se putea tângui: *„L-am căutat, dar nu L-am aflat, L-am strigat, dar nu mi-a răspuns!”* (Cânt. Cânt. 5,6).

Abia Fecioara Maria a izbutit să aducă cea mai mare binefacere neamului omenesc. „Putem spune că dacă Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu a primit să se facă Om, ca să se mântuiască omul, dacă a pierit întunericul păcatelor şi dacă ni s-a dat harul să dobândim din nou fericirea veşnică, toate acestea nu sunt decât daruri ale Preacuratei Fecioare” (Ilie Miniat).

Cu ce vom răsplăti Maicii Domnului? Cu ce altceva decât cu

dragostea noastră cea fierbinte faţă de ea, cu credinţa noastră neşovăitoare în puterea ei.

Este de mare trebuinţă această întărire a devotamentului faţă de Născătoarea de Dumnezeu. Este de mare trebuinţă, fiindcă nimeni nu poate veni la Dumnezeu, dacă nu e luminat de această făclie de Dumnezeu aprinsă.

După cum numai prin Maica Domnului a venit la noi Fiul Tatălui ceresc şi S-a arătat pe pământ şi cu oamenii a vieţuit, aşa şi

în nesfârşitul veacurilor, coborârea luminii dumnezeieşti şi **toată** descoperirea darurilor nu le poate nimeni primi fară de ea.

Maica Domnului este vistieria şi împărţitoarea bogăţiei cereşti, a mântuirii. Cea care din curatele sale sângiuiri a dat carne şi sânge trupului lui Hristos, cea care a purtat în trupul ei, în toată plinătatea, pe Hristos, Izvorul harului, rămâne pentru toţi adevăraţii credincioşi râu de putere dumnezeiască. Faptul de a fi avut atingere cu Hristos nu aparţine numai trecutului, ci este de o permanentă actualitate.

Din această pricină, Biserica Ortodoxă cinsteşte în Maica Domnului pe pricinuitoarea bunătăţilor văzute şi nevăzute, amestecul înmiresmat al tuturor frumuseţilor dumnezeieşti, îngereşti şi omeneşti, idealul cel mai înalt, scopul pentru care a fost creată lumea.

Spre această vistierie a darurilor lui Hristos să alergăm noi păcătoşii şi necăjiţii. în ea să ne punem nădejdea, la acoperământul ei să aflăm ocrotire şi liman de odihnă!

Domnul Hristos este împăratul cerului şi al pământului. Maica lui Hristos este împărăteasa lumii, aşezată pe tronul cel de-a dreapta Sfintei Treimi, cum e arătată în icoanele sfinte ale Ortodoxiei. Acolo este locul ei de mărire şi de putere, de unde se roagă pentru noi şi ne dă viaţă şi lumină şi mângâiere.

Fiul nu refuză pe Maica Sa, care se roagă neîncetat ziua şi noaptea pentru toate bucuriile şi toate durerile din lume. Căci dacă are mare putere rugăciunea fierbinte a celui neprihănit (Iacob, 5,16), nesfârşit mai puternică este mijlocirea celei ce întrece în neprihănire cetele îngereşti, pe toţi Apostolii, sfinţii şi mucenicii, ruga celei ce a născut pe Fiul lui Dumnezeu.

Iubiţi pe Maica Domnului, fraţilor, iubiţi-o cu inimi fierbinţi şi pline de nădejdi!

Rămâneţi tari şi ţineţi învăţăturile pe care le-aţi primit în

biserică despre Maica Domnului! Cinstiţi pe Născătoarea de Dumnezeu! Respingeţi cu tărie hulele şi minciunile rătăciţilor, care defaimă pe Fecioara Maria. Să ştiţi că diavolul strigă prin gura hulitorilor, diavolul o urăşte, pentru că ea a născut pe Cel ce i-a surpat stăpânirea.

Rămâneţi tari în tradiţiile sfinte ale Bisericii dreptmăritoare şi cinstiţi pe ceea ce este plină de dar. Iar mai ales luaţi-o ca apărătoare

şi sprijinitoare. Căci mult pot rugăciunile Maicii pentru îmblânzirea Stăpânului şi nu este nimeni care să se încreadă în milele Născătoarei şi să nu fie ajutorat şi mângâiat.

O, Preasfântă Maică şi Fecioară! Cuvine-se cu adevărat să te fericim! Cu toţi îngerii, cu toate nemurile, strigăm Ţie: „Bucură-te, sălaşul cel preamărit al Celui ce este pe serafimi! Bucură-te, floare cu dulce miros! Bucură-te, liman lin al celor ce vor să se mântuiască! Domnul este cu tine, acum şi pururea şi în vecii vecilor

AMIN!

LA SFÂNTUL NICOLAE
(6 decembrie)

Preoţi şi popor am poposit azi în casa Domnului, ca să facem praznicul unuia din *Iubiţi creştini,* cei mai iubiţi sfinţi ai Bisericii creştine, Sfântul Nicolae.

După ce s-a adus jertfa cea curată pentru iertarea păcatelor noastre, se cuvine acum să rostim un cuvânt de zidire sufletească. Dar cu ce cununi de laudă vom încununa pe arhiereul din Mira Lichiei? Cu ce cântări vom preamări pe păstorul? Care strălucire din razele acestui luceafăr al Ortodoxiei vom pune să lumineze sufletele noastre? Vai, nu mă pricep şi mă minunez!...

Sfântul Nicolae a fost atât de puternic în credinţă, încât o cântare bisericească de laudă zice că „apostolii cu îngerii se minunează de credinţa lui”. A fost atât de înţelept păstor al turmei sale în vreme de mari tulburări, că este aşezat pe scaunul vredniciilor arhiereşti împreună cu duhovnicescul loan Gură de Aur şi cu marele Vasile din Cezareea Capadociei.

Sfântul Nicolae a apărat credinţa cu atâta îndrăzneală împotriva hulitorului de Dumnezeu, Arie, că lupta lui este asemănată cu cea a Sfântului loan Botezătorul, care l-a înfruntat pe Irod.

Totuşi, din atâtea dumnezeieşti daruri cu care Duhul Sfânt l-a împodobit pe slăvitul Nicolae, o virtute pare că străluceşte mai mult şi se impune admiraţiei veacurilor: *bunătatea.* Vom zice despre Sfântul Nicolae laudele psalmistului: *„El a izbăvit pe săracul care strigă şi pe sărmanul fără ajutor”* (Psalmul 71,12)

Sfântul Nicolae este numit şi preţuit în Biserica creştină ca modelul iubirii lucrătoare, chipul blândeţilor, cald folositor al celor necăjiţi, mângâierea celor ce plâng şi părintele săracilor.

în Biserica noastră şi în evlavia creştinilor de pretutindeni,

Sfântul Nicolae e cinstit ca unul care scapă pe toţi din necazuri şi nenorociri cu puterea şi sprijinul său, cu iubirea sa faţă de oameni. Tradiţia ne spune că marele părinte, din tinereţe, s-a lepădat de toată slava şi de toate avuţiile ce le moştenise de la părinţi şi le-a

împărţit săracilor. Ne mai spune că el a salvat din ghearele diavolului trei fete sărmane, cărora, în taină, le-a dăruit pungi cu galbeni. Istoria vieţii sfântului e plină de pomenirea minunilor pe care le-a săvârşit, ca să scape de robie pe unii, din năpastă pe alţii, pe toţi cei care s-au rugat lui, din toată obida trupească şi sufletească.

încât, în evlavia popoarelor creştine, acest om al lui Dumnezeu este privit ca o vistierie plină de daruri pentru toţi, ca un pom însufleţit al Raiului.

Socotim că nu poate fi cinstită mai drept şi mai folositor ziua de azi, decât a închina cuvântul nostru *bunătăţii,* acelei roade a Duhului Sfânt prin care a strălucit şi a mângâiat mulţimile marele arhipăstor din Mira Lichiei. Aceasta, deoarece a cinsti pe un om sfânt nu înseamnă numai a-i lăuda faptele, ci a ne îndemna unii pe alţii să urmăm vredniciile sale, ca şi noi să putem fi împreună - locuitori cu sfinţii.

Fraţilor,

Ne punem întrebarea: oare, ce lipseşte astăzi mai mult omenirii? Ce ne lipseşte nouă tuturor pe pământ ca să putem fi fericiţi?... S-ar părea că avem de toate. Avem legi, avem ştiinţa, avem fabrici. Ştim să producem recolte bogate, să zburăm cu navele cosmice, să folosim undele văzduhului şi bogăţiile pământului... Ce ne mai trebuie? E clar că lumii din zilele noastre îi lipseşte ceva. Fiindcă mulţumirea, pacea şi bucuria de a trăi nu se asigură, cum se vede, cu mulţimea bunurilor materiale sau cu realizările tehnicii.

Suntem încredinţaţi că e nevoie de mai multă *iubire.* Poate aţi auzit că la sfârşitul veacului trecut într-un stat al Americii, în California, s-au descoperit zăcăminte de aur. Mii şi mii de oameni au dat năvală într-acolo, ca să pună mâna pe preţiosul metal. Unii s-au pricopsit, poate pentru al lor necaz şi a lor pieire. Alţii au sărăcit. Dar sunt comori pe pământ, la îndemâna oricui, pentru a cărora descoperire nu e nevoie de alergat peste ţări şi mări, nu se cere cheltuială, şi care, odată dobândite, îi fericesc pe toţi: iubirea, bunătatea, mila şi blândeţea faţă de oameni.

Izvorul iubirii este Părintele Ceresc. Căci zice Scriptura: *„Dumnezeu este iubire"* (I Ioan 4,8). După cum soarele este lumină
362

şi căldură, aşa Dumnezeu este iubire, bunătate. Şi după cum soarele nu ţine pentru dânsul razele sale, ci le răspândeşte peste faţa întregii lumi, aşa Dumnezeu împărtăşeşte dragostea Sa la toată făptura cea zidită de Dânsul: *„Bun este Dumnezeu faţă de toţi şi îndurările Lui se întind peste toate lucrurile Lui"* (Ps. 144,9).

Din iubire, El a făcut lumea şi întru purtarea Sa de grijă o hrăneşte şi o încălzeşte. Cu iubire de oameni se pleacă El la toţi cei ce-L caută şi nădăjduiesc întru numele Lui.

Iar dacă vrem să descoperim măsura cea mai înaltă a bunătăţii lui Dumnezeu faţă de noi, să căutăm la Mântuitorul. Hristos nu este decât bunătatea întrupată a lui Dumnezeu pe pământ. „ *Când s-a arătat bunătatea lui Dumnezeu şi dragostea Lui de oameni, El ne-a mântuit nu pentru faptele făcute de noi întru dreptate, ci pentru îndurarea Lui"* (Tit 3, 4-5).

O, adâncul milostivirii lui Iisus!... Cine va putea să-l măsoare? *„El toate suferinţele noastre le-a purtat, toate durerile noastre asupra Lui le-a luat"* (Isaia 53,4). Iisus pe flămânzi i-a hrănit, pe bolnavi i-a tămăduit. Pe cei întristaţi la inimă i-a mângâiat, pe cei rătăciţi i-a căutat. Şi, aflându-i, pe umeri i-a purtat şi la apa odihnei i-a dus. Până şi pe răufăcătorii Săi cu blândeţe i-a tratat şi pentru vrăjmaşii Săi către ceruri iertare a strigat...

Sfântul Apostol Pavel scriind epistolă ucenicului său Tit, vorbind de bunătatea lui Dumnezeu, îi poruncea s-o vestească neîncetat cu putere. în ce scop? Ca să-i facă pe credincioşi să imite îndurarea divină. *„Adevărat este lucrul acesta şi vreau să spun apăsat aceste lucruri, pentru ca acei ce au crezut în Dumnezeu să caute să fie cei dintâi în fapte bune"* (Tit 3,8). Ca unii care suntem născuţi din Dumnezeu, noi creştinii trebuie să ne asemănăm Celui ce ne-a dat calitatea de copii ai Săi, adică să fim buni ca El.

Este în fiinţa noastră o bunătate firească, un strop din nemărginitul ocean al dragostei dumnezeieşti.

Putem da multe exemple pentru acest adevăr. Aşa, din vechime, ne aducem aminte de Iosif care i-a hrănit pe fraţii săi, care l-au urât şi l-au vândut. Cunoaştem blândeţea lui David care nu s-a răzbunat pe crudul prigonitor Saul, regele pizmăreţ, care-l urmărea ca o fiară şi voia să-l omoare. Cunoaştem mila ce-o avea Rut faţă de soacră-sa Noemina, pe care o ajuta la nevoie cu o bunătate care ne mişcă şi azi.

Sunt oameni din fire buni, oameni miloşi, blânzi, răbdători, paşnici, oameni care fac binele dintr-o aplecare a inimii, părinţi iubitori de copii, fraţi şi prieteni plini de amabilitate, ca nişte balsamuri care sting tot focul durerii şi vindecă rănile cele greu de purtat ale vieţuirii în societate.

Este bine că mai sunt şi din aceştia buni din fire, căci altfel viaţa ar deveni de nesuferit. Dar noi suntem un popor al lui Hristos, în Biserica lui Dumnezeu, şi, de aceea, avem datoria şi urmărim un dar mai înalt, o mai înaltă treaptă de desăvârşire. Căci dacă dreptatea noastră nu va depăşi pe cea a cărturarilor şi a fariseilor, nu vom intra în împărăţia lui Dumnezeu (Matei 5,20). Cu privire la bunătatea creştină datori suntem să spunem că ea trebuie împlinită *pentru Hristos*, *în numele lui Hristos.*

Când zicem asta, înţelegem că binele adevărat este acela care se face cu *jertfirea intereselor proprii,* pentru a face bucurie aproapelui, după cum şi Iisus S-a jertfit pe Sine, a renunţat la slava Sa, şi-a dat viaţa ca să-i răscumpere pe fraţii Săi.

în acest înţeles, „bun” a fost Pavel Apostolul, care aşa de mult ţinea la fraţii săi după trup, iudeii, încât voia personal să fie despărţit de Hristos, decât iudeii să nu intre în împărăţia Lui. în Hristos se face binele când nu se face deosebire între om şi om, ci pe toţi îi iubim la fel.

Zice Sfântul Maxim Mărturisitorul: „Nu are dragoste acel ce pe unul îl iubeşte şi pe altul îl urăşte. Sau pe acelaşi o dată iubindu-l, altădată urăndu-l. Dragostea adevărată nu sfâşie firea cea unică a oamenilor, luăndu-se după părerile lor sau după înclinările diferite ale voii lor. Ci privind pururea la Hristos, iubeşte pe toţi oamenii la fel. Căci Hristos, arătându-Şi dragostea pentru noi, a pătimit pentru toată omenirea ”.

Da, sunt oameni care nu merită să le facem bine. însă şi pe aceştia se cade să-i iubim, cum admirabil spune un gânditor creştin: *„Bunătatea este dragostea nemeritată”* (Lacordaire). Să ai milă faţă de cel răutăcios, faţă de cel nerecunoscător, faţă de cel străin,

faţă de cel dispreţuit, asta e lucru dumnezeiesc. „ *Căci dacă iubiţi numai pe cei ce vă iubesc, ce răspiată mai aşteptaţi? Oare, nu fac aşa şi vameşii? Şi dacă îmbrăţişaţi cu dragoste numai pe fraţii voştri, ce lucru neobişnuit faceţi? Oare, păgânii nu fac la fel?”* (Matei 5,46^47).

Noi trebuie să fim desăvârşiţi în bunătate, asemenea cu Dumnezeu care face să răsară soarele şi peste cei răi şi peste cei buni.

în dragostea creştină nu se socoate mărimea darului, ci *sufletul* pe care-l pui pentru bucuria celui în suferinţă. Iar, în privinţa aceasta, istoria Bisericii este plină de minunate pilduiri. Buna creştină Fabiola, care a ridicat în Roma cel dintâi spital, s-a mulţumit să-şi pună toată averea la dispoziţia celor săraci şi bolnavi, şi făcea cele mai grele slujiri: spăla şi lega răni infectate, purta în braţe neputincioşi pe care murdăria îi făcea dezgustători.

împărăteasa Flavila, soţia lui Teodosie cel Mare, vizita şi îngrijea bolnavii din Constantinopol ca o infirmieră de rând. Iar despre Sfântul Vasile cel Mare se spune că săruta rănile leproşilor, stătea la masă cu ei, având credinţa că îmbrăţişa nişte fraţi ai lui Hristos.

Iată adevărata bunătate. Omul bun ajută pe cel căzut în nevoie, este îndelung-răbdător şi blând, pentru că vede în fiecare nenorocit un chip al lui Dumnezeu, un membru viu al Bisericii Mântuitorului.

Iisus este printre noi şi astăzi. Ce e drept, nu e cu trupul cel luat din sânurile Preacuratei Fecioare. Noi nu avem mângâierea să-L hrănim cum îl ospătau Marta şi Maria. Nu-L vedem în casa noastră ca Zaheu. Dar noi îi avem, în locul Său, pe toţi semenii noştri: casnici şi străini, paşnici şi iuţi la mânie, prieteni şi vrăjmaşi. Dacă faţă de aceştia toţi, în orice împrejurare, cu inimă de mamă, arătăm îndurare şi blândeţe, am împlinit cea mai mare poruncă a legii, adică iubirea.

Fraţi creştini,

Se zice că Goethe, marele poet german, înainte de a muri, ar fi exclamat: „Mehr Licht”, mai multă lumină! Nu ştim ce va fi înţeles Goethe prin lumina aceea pe care o cerea pe patul de moarte: lumina soarelui, lumina culturii... Un lucru ştim şi cerem cu mare însetare: „Mai multă iubire, mai multă bunătate pe pământ”. Iată porunca ceasului de faţă. Nu este obligat nimeni să fie învăţat sau puternic, avut sau frumos. Dar tuturor ni s-a impus datoria să avem

inimi bune.

De aceea, în numele Domnului, vă repetăm porunca Sfântului Apostol Pavel: „ *Ca nişte aieşi ai lui Dumnezeu, îmbrăcaţi-vă cu*

o inimă plină de îndurare, cu bunătate, cu smerenie, cu blândeţe, cu îndelungă-răbdare. îngăduiţi-vă unii pe alţii!... Cum v-a iertat Hristos, aşa iertaţi-vă şi voi. Dar mai presus de toate, îmbrăcaţi-vă cu dragostea care este plinirea desăvârşirii” (Col. 3,12-l4).

Bunătatea este pentru omenire ceea ce este lumina şi căldura soarelui pentru universul nostru. Este o floare cu rădăcini în grădina raiului. Purtaţi-o ca pe cea mai aleasă podoabă a vieţii!

Un gram de iubire preţuieşte mai mult decât o mie de tone de minte. Fericitul Augustin ne îndeamnă: „La lucru, creştini, la lucru! întru aceasta va cunoaşte lumea din afară că suntem ucenicii lui Hristos, dacă vom face să sporească binele pe pământ”.

„ Ceva măreţ şi dumnezeiesc este bunătatea, zice un alt Părinte bisericesc. Este o mângâiere tare a credincioşilor, o ancoră a nădejdii, un leac împotriva păcatului. Este un lucru ce stă la îndemâna oricui. Măreaţă şi uşoară totodată, bunătatea este cea mai mare slujbă adusă lui Dumnezeu, o slujire cu al cărei ajutor creştinul primeşte har, îl câştigă pe Judecătorul, şi-L face pe Dumnezeu datornicul său” (Sfanţul Ciprian).

De peste veacuri ajunge până la noi lumina lină a iubirii de oameni a marelui patron al săracilor, slăvitul Părintele nostru Nicolae, făcătorul de bine, făcătorul de minuni. Chipul blândeţilor sale ne zâmbeşte de pe icoană şi parcă ne zice: *„Fiţi şi voi următorii mei precum şi eu am urmat lui Hristos!”*.

Fie ca această pildă nemuritoare să lucreze în inimile noastre şi să aducă rod îmbelşugat.

„Facerea de bine a unui om este la Dumnezeu ca o pecete şi bunătatea omului o păzeşte El ca lumina ochilor Săi” (Sirah 17,17).

AMIN!

LA NAŞTEREA DOMNULUI
(25 decembrie)

„ Vă aduc o veste bună care va fi o mare bucurie pentru tot poporul; astăzi, în cetatea lui David, vi S-a născut un Mântuitor ” **(Luca 2,10).**

Fraţi creştini,

Iată prin ce cuvinte îngerul lui Dumnezeu a vestit lumii cea mai mare zi din istoria omenirii. De mii de ani, urmaşii lui Adam o aşteptau. Cu veacuri înainte, proorocii au prezis-o, iar drepţii au suspinat după ea: izbăvirea din păcat, din robie, din rătăcire, împăcarea cu Dumnezeu. La plinirea vremii, Cel aşteptat a sosit, Cel dorit S-a arătat, Izbăvitorul S-a descoperit. în oraşul Betleem, o Fecioară curată naşte un Prunc, îl înveleşte în scutece curate, şi-L culcă în iesle, sub suflarea caldă a vitelor. Dar în tăcerea acelei nopţi tainice, deasupra staulului a strălucit o lumină mare. Un sol ceresc s-a coborât înaintea unor păstori înspăimântaţi şi le-a grăit: *„Nu vă temeţi. Vă aduc o veste bună care va fi o bucurie mare pentru tot poporul: astăzi, vi S-a născut un Mântuitor, Care este Hristos Domnul”.* După ce au mai auzit şi slavoslovii de cântări cereşti în văzduh, păstorii au alergat la staul, au aflat Pruncul culcat în iesle şi I s-au închinat ca unui Mântuitor.

Fraţilor, de la acel fapt petrecut în Betleemul Iudeii, pe vremea lui August, cezarul Romei, au trecut aproape două mii de ani. De atunci, multe generaţii s-au perindat pe faţa pământului. Multe lucruri s-au înnoit pe lume. Totuşi, Naşterea lui Iisus rămâne data cea mai importantă a istoriei mântuirii noastre.

în cartea lui Iosua stă scris: „N-a fost nici o zi asemenea aceleia, nici înainte, nici după dânsa”; scriitorul Legii Vechi menţiona o faptă de arme a israelitenilor, când ei au zdrobit în luptă cinci regi cananeeni. Mult mai mult suntem îndreptăţiţi noi, noul Israel, să folosim expresia Bibliei, comemorând ziua de astăzi şi să zicem: „N-a fost nici o zi asemenea aceleia”. Naşterea lui Hristos depăşeşte şi lasă în umbră tot ce s-a săvârşit important sub soare. Nici o

bătălie, nici o descoperire, nici un fenomen natural, nici o domnie sau faptă de cultură nu se pot asemăna cu minunea când Fecioara Maria L-a născut pe Pruncul ei şi L-a învăluit cu privirea ochilor ei blânzi. Pentru că acel Copil din staulul Betleemului nu era un copil de rând. El era Domn şi împărat peste toată zidirea, cu o stăpânire asupra lumii care nu va mai avea sfârşit. „ *Un Prunc ni S-a născut, un Fiu ni S-a dat",* exclama cu veacuri înainte proorocul Isaia*.„ Domnia va fi pe umerii Săi. Se va numi minunat, Dumnezeu puternic, Părintele veşniciilor şi Domn al păcii. El va face ca domnia Lui să dăinuiască în veci de veci".*

Vedeţi ce emoţionantă împletire de cuvinte. „Un prunc", adică o fiinţă slabă, neputincioasă, neimportantă. Totuşi, în persoana acelei fiinţe, profetul vedea un Dumnezeu, cu o putere fară egal.

Asta e minunea pe care o vedem şi noi astăzi cu ochii credinţei: în iesle S-a născut Dumnezeu-Omul Iisus Hristos, Care, în acea haină de umilinţă şi sărăcie, a arătat toată mărirea Tatălui veşniciilor. Aceasta este vestea cea mare pe care ne-o aduce praznicul luminos de astăzi. Din noaptea aceea sfântă a strălucit omenirii o lumină mare.

De atunci şi până astăzi, s-au născut nenumărate şiruri de oameni: conducători de naţiuni, filozofi, învăţaţi, oameni de rând. Cei mai mulţi dintre ei au fost uitaţi cu desăvârşire. Puţini, doar puţini de tot, îşi mai păstrează numele prin filele prăfuite ale cărţilor. Dar de nimeni nu se mai interesează lumea, nimeni după moarte nu este iubit, închinat. Numai Iisus îşi păstrează această glorie şi putere. El rămâne deasupra tuturor uitărilor şi prefacerilor, viu şi adorat, închinat şi preamărit de generaţii nesfârşite de oameni. Socotiţi dacă puteţi milioanele de cruci din lume. Toate mărturisesc de Fiul Fecioarei. Nici o viaţă n-a fost descrisă şi istorisită ca viaţa Lui. Nici o carte pe pământ nu este mai populară ca Evanghelia Lui. Nici o icoană nu s-a zugrăvit cu atâta pietate ca chipul lui Iisus.

Ba, mai mult: istoria însăşi se orientează şi se calculează

după ziua Naşterii Domnului.

Căci cunoaştem două mari epoci: una înainte de Hristos, alta după El. Mântuitorul împarte viaţa omenirii în două. Şi ori de câte ori punem data unei zile pe o scrisoare, pe o cerere, pe un ziar, facem mărturie despre Hristos. Chiar necreştinii - evrei, musulmani,

budişti - când numără zilele şi anii din istoria lor, fără să-şi dea seama şi fară să vrea, aduc un omagiu Celui născut în staul.

Toate acestea dovedesc că Iisus este Stăpânul divin al sufletelor şi al veacurilor.

Fraţilor,

O veche legendă spune că în ziua de Crăciun clopotele scufundate în adâncul mărilor încep a suna. Sună arama în adânc de ape, parc-ar dori ca măcar o dată pe an să-şi unească glasul cu dangătul clopotelor de pe pământ care vestesc Naşterea Domnului.

Este o pioasă legendă aceasta, însă în chip simbolic ea exprimă un mare adevăr. La sărbătoarea Naşterii lui Hristos toate sufletele credincioşilor din lume răsună voios. Oricât de slabă ar fi credinţa, oricât de firavă dragostea de cele sfinte, de sărbătoarea aceasta toţi tresaltă într-un elan de bucurie mare.

Care e izvorul acestei bucurii? Pomul de Crăciun cu luminile lui scânteietoare? Cadourile pe care le primim? Obiceiurile atât de pitoreşti legate de praznic? Mesele încărcate cu toate bunătăţile de mâncare? Acestea sunt, ce e drept, lucruri care ne veselesc şi ne fac plăcere.

Dar miezul serbării, înţelesul ei veşnic este că Cel născut în Betleem este Mântuitorul fiecăruia dintre noi. Izvorul bucuriei celei mari de Crăciun este că noi suntem izbăviţi prin dragostea Celui care Se întrupează din sânul Preacuratei Născătoare de Dumnezeu.

Se spune că odată un preot a fost lăudat de episcopul său pentru faptul că a scăpat de la moarte un om. Acela fusese accidentat de un automobil şi trăgea să moară într-un spital de urgenţă. Pentru a fi salvat, se impunea o urgentă transfuzie de sânge, iar spitalul nu avea sânge în stoc. Preotul era de faţă şi s-a oferit medicilor să-şi dea sângele său. Transfuzia s-a făcut, iar muribundul a fost salvat.

O faptă vrednică de toată lauda, nu-i aşa? însă în ieslea din

Betleem Se aduce o jertfă infinit mai mare şi mai preţioasă. Fiul lui Dumnezeu se aduce jertfă pe Sine Tatălui şi ne scapă de la moartea veşnică. Şi nu numai pe unul, ci pe toţi care credem în numele Lui, iar El şi-a dat nu numai sângele, ci întreaga Sa viaţă a pus-o pentru păcătoşi. Căci naşterea este doar începutul acelei jertfe de izbăvire.

„Crearea lumii, zice Fericitul Augustin, ***arată o mare putere. Dar mântuirea lumii descoperă o mai mare putere".*** într-adevăr, Dumnezeu, zidindu-l pe om, a făcut mult. însă, răscumpărându-l, a făcut şi mai mult. Prin creare i-a dat omului viaţă, dar prin trimiterea Fiului în lume El a descoperit cât de preţioşi suntem noi în ochii Lui, cât ne iubeşte.

Care rob ar cuteza să ceară ca stăpânul său să se jertfească pentru dânsul, să sufere ceva, să pătimească? Ceea ce n-a putut vreodată mintea să cugete, aceea a făcut Dumnezeu pentru oameni.

Dar Dumnezeu nu numai că ne-a scos - prin venirea Fiului Său în lume - din osânda de veci, ci ne-a ridicat la demnitatea de copii ai Săi preaiubiţi: ***„Dumnezeu a trimis pe Fiul Său născut din femeie... ca să primească înfierea. Aşa că nu mai eşti rob, ci fiu, eşti şi moştenitor"*** (Gal. 4,4-7).

Ce cunună de mărire pe capetele fiilor lui Adam... De când a venit la noi Mântuitorul, pe Dumnezeu îl numim „Tată", iar pe Iisus Hristos, prin Care veacurile s-au făcut, îl avem „frate". Având acelaşi Tată ceresc, noi nu mai suntem străini unii faţă de alţii, ci ne socotim fraţi şi egali.

O, binecuvântat staul al Naşterii lui Iisus!... Tu eşti începutul unei omeniri noi, o pârghie de înălţare a întregii societăţi omeneşti.

în vechime, oamenii ţineau seama numai de lucrurile cele din afară ale celor născuţi din femeie: avere, frumuseţe, origine nobilă. Păgânii zdrobeau pe cei slabi, dispreţuiau pe fepiei, exploatau fară milă pe cei săraci.

Dar S-a întrupat Fiul lui Dumnezeu şi acum tot omul este, sau cel puţin ar trebui să fie, preţuit, respectat, fiindcă este un copil al lui Dumnezeu, o fiinţă liberă, înzestrată cu suflet nemuritor. Astfel, sclaviei i s-a dat o lovitură de moarte, femeia a fost eliberată, valoarea fiecărui muritor pusă în lumină. Hristos S-a născut, şi, cu

Fraţilor,
venirea Lui, iubirea îi îmbrăţişează pe toţi: pe săraci, pe bolnavi, pe obidiţi, pe vrăjmaşi, pe păcătoşi.

De aproape două mii de ani de creştinism, toată omenirea s-a înnoit de căldura şi de lumina Evangheliei Domnului. Desigur, venirea lui Dumnezeu între oameni n-a dat toată rodirea de care era în stare. însă lumina e aici, soarele a răsărit, depinde de voinţa oaţnenilor să primească binecuvântarea sau s-o respingă.

m

Fraţilor,

„Hristos Se naşte, măriţi-L. Hristos, din ceruri, întâmpinaţi-L. Hristos pe pământ, înălţaţi-vă!”.

Să ne pătrundem inimile de înţelesul acestui imn al sărbătorii de astăzi şi să-l proclamăm prin viaţa noastră de fiecare zi. Să-L preamărim pe Mântuitorul şi să-I fim recunoscători pentru tot ce a făcut pentru noi: pentru umilirea Lui, pentru sărăcirea Lui, pentru lacrimile ce a vărsat pentru noi.

Să-L întâmpinăm pe Domnul păcii, singur în stare să aducă bucurie adevărată şi odihnă inimilor noastre.

Să ne înălţăm prin credinţă, prin nădejde, prin dragoste. Dumnezeu este cu noi, viu cum a fost când L-au adorat păstorii, cum L-au găsit magii. El poate să ne asculte în necazurile noastre, să ne sfinţească în bucuriile noastre.

Dar datoria noastră cea mai mare este să-I facem Domnului Iisus loc în inimile noastre, să Se nască acolo cu harul şi puterea Lui. Căci, oare, la ce ne-ar folosi de S-ar naşte El de o mie de ori în Betleem, şi n-ar avea unde să-Şi plece capul în inimile pe care le-a zidit pentru El?

Fie ca praznicul de azi să-l serbăm cu bucurie mare, care să fie la tot poporul. Iar roada ei să fie ceea ce au cântat' îngerii deasupra locului sfânt al Naşterii: o mai mare slăvire a lui Dumnezeu, iar pe pământ pace şi între oameni bună învoire.

AMIN!

LA SFÂNTUL MARE MUCENIC ŞTEFAN
(27 decembrie)

Iubiţi credincioşi,

Cu multe veacuri înainte de venirea pe pământ a Domnului Hristos, avut-a înţeleptul Solomon o viziune a împărăţiei cereşti. Ceea ce ne impresionează în chip deosebit este descrierea încununării celor ce au avut de suferit pentru adevăr precum şi răsplata lor.

„Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu, ne asigură marele scriitor. Chiar dacă, în faţa oamenilor, ei au îndurat prigoniri, nădejdea lor este plină de nemurire. Cu puţin fiind pedepsiţi, mare răspiată vor primi, căci Dumnezeu i-a pus la încercare şi i-a aflat vrednici de El... Ca pe o jertfă de ardere întreagă i-a primit. Străluci-vor în ziua răsplătirii, judeca-vor neamurile, stăpâni vor fi peste popoare şi Domnul va împărăţi întru ei în veci” (înţel. lui Solomon, cap. 3).

Cât de minunat s-au adeverit aceste proorocii în cursul vremurilor... Câţi mărturisitori ai credinţei n-au suferit, ba au şi murit pentru dragostea lor de Dumnezeu!... Chiar dacă multora sfârşitul drepţilor s-a părut o nenorocire, o pierdere, iată că ei strălucesc în istorie ca nişte Luceferi luminoşi, iar pilda lor umple lumea de putere, curaj şi bucurie.

între nemuritorii eroi ai creştinătăţii se numără cu slavă neveştejită mucenicul pe care îl prăznuim astăzi, Sfântul Ştefan. Viaţa Sfântului Mare Mucenic al Bisericii noastre n-a fost altceva decât mărturisirea credinţei pusă în lucrare. între Evanghelia scrisă şi martiriul Sfântului Arhidiacon Ştefan noi nu aflăm decât asemănarea între un cântec scris pe note şi aceeaşi melodie cântată de un mare artist.

Să revenim la faptele pe care ni le descrie Sfântul Evanghelist Luca. Era în zilele apostolice, îndată după întemeierea comunităţii creştine din Ierusalim. Mare răspundere revenea Apostolilor Domnului Hristos. Ei aveau poruncă să vestească învăţătura Celui

ce i-a împuternicit să predice, să boteze, să convertească pe evrei

şi toate neamurile pământului. Grăuntele de muştar, semănat de Fiul lui Dumnezeu, trebuia să se dezvolte şi să ajungă pom înalt, ale cărui ramuri să umbrească pe mulţi.

Misiunea era măreaţă, dar lucrătorii puţini. Cei doisprezece apostoli erau ocupaţi cu propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu şi puterile lor nu erau suficiente pentru toate îndatoririle slujirii primilor creştini ai obştii din Ierusalim, mai cu seamă pentru îngrijirea săracilor.

Atunci, Sfinţii Apostoli au cerut mulţimii credincioşilor din cetatea lui David să aleagă din mijlocul lor bărbaţi *„cu nume bun, plini de Duh Sfânt şi de înţelepciune* ”, care să fie rânduiţi pentru slujirea credincioşilor şi pentru ajutorarea celor lipsiţi.

Obştea a recomandat şapte bărbaţi, pe care i-a pus înaintea Apostolilor, iar aceia, prin rugăciune şi punerea mâinilor, i-au sfinţit la treapta de diaconi şi i-au rânduit să facă faţă necesităţilor tinerei comunităţi creştine.

Ca un luceafăr între stele, străluceşte în rândul primilor diaconi slăvitul mucenic pe care îl pomenim astăzi.

Sfântul Luca, întocmai ca un pictor genial, face portretul sufletesc al întâiului diacon din Ierusalim şi scrie: „Iar Ştefan, plin de har şi de putere, făcea minuni şi semne mari în popor şi nimeni nu putea să stea împotriva înţelepciunii şi Duhului cu care el vorbea" (Fapte 6, 8, 10).

Nu cunoaştem ce fel de minuni a lucrat Dumnezeu prin Arhidiaconul Ştefan, dar Sfânta Scriptură ne descrie în'amănunţime extraordinara putere prin care el a încercat să-i aducă la adevărul lui Hristos pe cei încremeniţi în gheaţa iudaismului.

O discuţie aprigă s-a încins între Sfântul Ştefan şi încăpăţânaţii adepţi ai legii mozaice, care, prin minciuni neruşinate, îl învinuiau că este hulitor de cele sfinte şi că vrea să schimbe datinile strămoşeşti.

Sfântul Ştefan, iscusit cunoscător al Scripturilor, a încercat să arate adversarilor lui Hristos greşeala lor de a răstălmăci planul de mântuire al lui Dumnezeu şi de a nu crede în Hristos. Zadarnic! Parcă ar fi vorbit unor urechi surde. Şi văzându-i neclintiţi în credinţa lor rătăcită, Ştefan i-a mustrat cu cuvinte usturătoare: *„O, voi cei tari în cerbice şi împietriţi la inimă... Voi pururea staţi împotriva Duhului Sfânt, ca şi părinţii voştri care au prigonit pe prooroci şi*

i-au ucis, precum au ucis şi pe Cel Drept . Voi care aţi primit Legea întru rânduieli de la îngeri şi n-aţi păzit-o"... (Fapte 7, 5l-53).

Această aspră învinuire a întărâtat şi mai mult pe ucigaşii de profeţi. Ei fremătau de furie şi scrâşneau din dinţi împotriva lui. *„Iar Ştefan, plin de Duh Sfânt, privind la cer, a văzut slava lui Dumnezeu şi pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu* ” (Fapte 7, 56).

Mai tare s-a aprins focul urii iudeilor. Cu strigăte şi urlete de fiară, ei au năvălit asupra ucenicului credincios, l-au scos afară din cetate şi l-au omorât cu pietre.

Sfântul Evanghelist ne istoriseşte acum o faptă de un eroism nemaipomenit. Arhidiaconul, doborât la pământ, cu ultimile puteri îşi îndoaie genunchii şi se roagă Celui pe care îl zărise întru slava Tatălui ceresc. Şi pentru ce se roagă? Ca Dumnezeu să-i pedepsească pe ucigaşii săi? Să pomenească sufletul său întru împărăţia de sus? O, nu! Ci întâiul mucenic al Mântuitorului mijloceşte pentru cei care îl omorau: *„Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!”* (Fapte 7, 60).

Cu anevoie poate ochiul omenesc să vadă o privelişte ca aceasta!... Să înfrunţi necredinţa, să mărturiseşti adevărul, să mori sub ploaia pietrelor, să ai capul zdrobit şi faţa şiroaie de sânge şi să ai puterea să te rogi pentru cei ce-ţi curmă zilele, este un fapt care mişcă şi pe îngeri, nu numai pe oameni.

Mare piată primit-a Sfântul Ștefan pentru credinţa lui, pentru iubirea faţă de Dumnezeu, pentru eroismul vitejesc cu care şi-a pecetluit urmarea lui Hristos. „Părutu-s-a celor fară de minte că ieşirea lui din lume a fost o mare nenorocire”.

Dar iată că istoria primului mucenic al Bisericii este o glorie a religiei noastre. Pe locul unde a fost omorât cu pietre se înalţă acum în Ierusalim o frumoasă biserică. Numele Sfântului Ștefan este pomenit cu mari laude, iar cu ochii credinţei vedem sufletul lui în slava împărăţiei Mielului. Apocalipsa ni-l descrie în cuvinte

din cele mai elogioase.

Pe mucenici îi vedem îmbrăcaţi în veşminte albe, strălucitoare, stând înaintea tronului Mielului divin, cu cununi de biruinţă pe frunţi şi cu ramuri de finic în mâini. Iar un ales al cerului ne grăieşte: *„Aceştia sunt cei ce vin din strâmtorarea cea mare şi şi-au spălat veşmintele lor şi le-au făcut albe în sângele Mielului. Pentru aceasta* ***sunt*** *tnaintea* ***ttvHUlui şi*** *slujesc în el lui Dumnezeu*

ziua şi noaptea... Nu vor mai flămânzi, nici nu vor mai înseta, nici arşiţa nu va cădea peste dânşii. Căci Mielul, Cel ce stă în mijlocul tronului, îi va paşte şi îi va duce la izvoarele apelor vieţii şi Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor". (Apocalipsa 7, 14, 17).

Fraţilor,

Când pomenim vieţile sfinţilor, avem datoria nu numai să cunoaştem cum au trăit şi ce sfârşit au avut, ci trebuie să le urmăm pilda. Aşa ne învaţă marele Apostol al neamurilor: *„Aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri, care v-au vestit cuvântul lui Dumnezeu; priviţi cu luare-aminte la sfârşitul felului lor de vieţuire şi urmaţi-le credinţa"* (Evrei 13, 7).

Este o poruncă ce ne priveşte pe toţi, fără de a cărei împlinire nu suntem desăvârşiţi ucenici ai celor ce au păşit înaintea noastră.

Care sunt obligaţiile ce ne revin în calitate de urmaşi ai sfântului, slăvitului şi întru tot lăudatului mucenic Ştefan? Multe sunt, dar vom aminti doar câteva.

Să învăţăm, mai întâi, de la dânsul credinţa şi ataşamentul faţă de Cel ce ne-a chemat de la întuneric la lumină, de la rătăcire la adevăr. Să credem în Domnul Hristos, să ne legăm puternic de El şi să-L mărturisim cu cuvântul şi cu faptele noastre în toate împrejurările vieţii.

„ Şi voi îmi veţi fi martori în Ierusalim, în ludeea şi până la marginile pământului" (Fapte 1, 8).

Vedeţi ce sfântă chemare? Noi cei de astăzi, noi care trăim în împrejurări şi stări cu totul deosebite de cele ale vremii când Fiul lui Dumnezeu, înainte de înălţarea Sa la cer, îi trimitea pe Apostoli la propovăduire, suntem obligaţi să avem o astfel de vieţuire personală, în familie şi în societate, încât oamenii, văzând ei faptele noastre, auzind ei cuvintele care le rostim, privind la chipul cum ne rugăm, cum trăim în frica de Dumnezeu, în curăţie şi milostivire, să se simtă atraşi spre Hristos cum atrage magnetul piliturile de

metal.

Altă virtute care se cere de la noi, Fiii credincioşi ai Bisericii Domnului, este curajul de a apăra patrimoniul nostru sfânt în faţa rătăcirilor, a neeredincioşildlr şi hulitorilor de t)umnezeu.

Pe vremea Sfântului Ştefan dreapta credinţă era contrazisă de fiii sinagogii iudaice, de aceia care se împotriveau adevărului şi-L învinuiau pe învăţătorul Dumnezeiesc ca fiind hulitor al celor sfinte. Dar Arhidiaconul nu s-a lăsat intimidat, n-a tăcut ca un laş, ci s-a ridicat cu putere să lupte pentru credinţa şi pentru convingerile lui.

Să urmăm o pildă ca aceasta. Când vedem pe atei batjocorind pe Dumnezeu şi cele sfinte, când limbile viclene ale sectarilor ponegresc tradiţiile sacre moştenite din străbuni, când auzim în societate glume pe seama Bisericii şi a slujitorilor ei, trebuie să intervenim, fraţilor, şi să apărăm tezaurul nostru de mântuire. Căci ne asigură Mântuitorul că cine îl va mărturisi pe El înaintea oamenilor, fi-va mărturisit în faţa Părintelui ceresc.

în sfârşit, exemplul luminos ni-l oferă primul între diaconi în lucrarea virtuţii iubirii de vrăjmaşi. Este foarte probabil că Sfântul Ştefan a fost de faţă pe Golgota când Iisus a murit pe cruce şi când, în chinurile cele mai amare, s-a rugat Părintelui ceresc pentru iertarea celor ce-L răstigneau. Asta l-a impresionat adânc şi Duhul Sfânt i-a dat putere să cheme şi el mila cerului asupra celor ce-l omorau.

Este o treaptă de desăvârşire la care obligă porunca Mântuitorului care ne învaţă să iubim pe vrăjmaşii noştri, să binecuvântăm pe cei ce ne blesteamă, să facem bine şi să ne rugăm pentru cei ce ne urăsc şi ne asupresc (Matei 5, 44).

Este greu de primit sufletelor noastre această învăţătură!... Să iubeşti pe ruda sau vecinul care te-a nedreptăţit, care te duşmăneşte, te ocăreşte şi te vorbeşte de rău peste tot, este ceva imposibil pentru firea noastră împătimită de egoism.

Totuşi, este cu putinţă de împlinit în numele lui Hristos, Care ne dă har şi putere, precum a întărit El pe -ucenicul Său, care, plin de sânge, a mijlocit pentru călăii care îl ucideau.

3 Fie în veci pomenirea Sfântului Ştefan, primul mucenic al Bisericii creştine, dreptmăritoare! Să ne ajute Dumnezeu să-i urmăm credinţa, curajul şi iubirea de semeni!

' . : ' •

AMIN!

DE ANUL NOU

Fraţi creştini,

Ne spune Biblia că Samuel, înţeleptul judecător al fiilor lui Israel, după renumita bătălie de la Miţpa, a făcut un lucru vrednic de toată lauda.

Marele conducător şi-a adus aminte de toate binefacerile de care s-au făcut părtaşi cei din neamul său. Şi-a adus aminte cum Dumnezeu i-a scos pe israeliteni din robia Egiptului, cum cu un braţ înalt i-a ajutat de au trecut prin Marea Roşie ca pe uscat. în minte avea Samuel minunile providenţei divine prin care poporul a fost ajutat să nu moară de foame şi de sete în pustie, apoi cum a fost ajutat să înfrângă pe toţi vrăjmaşii săi...

Dorind să consfinţească peste veacuri amintirea acelor binefaceri, a ridicat un pios monument. Samuel a luat o piatră, a înălţat-o pe locul celei din urmă biruinţe asupra filistenilor, i-a pus numele de „piatră de ajutor" şi a zis: *„Până aici ne-a ajutat Dumnezeu "* (I Regi 7, 12).

Este impresionantă această faptă biblică, mişcătoare pentru credinţa din care izvora şi foarte pilduitoare pentru ziua pe care o serbăm astăzi.

Ne aflăm la începutul unui An Nou, adunaţi în sfânta biserică, stăpâniţi de mari emoţii sufleteşti.

Ce vom face la acest popas însemnat? Vom urma pilda evlaviosului Samuel, ca să ne aducem aminte de toate cele petrecute în curgerea anului încheiat. Şi apoi, ca nişte copii ai nădejdii, ne vom arunca gândurile şi dorinţele spre viitor, şi dintr-o privelişte ca şi din cealaltă, vom avea bucuria să aducem prinos de mulţumire lui Dumnezeu, să ne înnoim credinţa şi nădejdea în Acela de la Care şi prin Care sunt toate.

Fraţi creştini,

Ca visul, ca năluca, aşa aleargă şi se pierd zilele noastre pe

pământ. împăratul Solomon a fost bine inspirat când le-a asemănat cu corabia ce răzbate marea învolburată, cu pasărea ce zboară în

Fraţi creştini,

văzduh şi cu săgeata ce se aruncă dintr-un arc (înt. Sol. 5, 10-l2).

Tot aşa trec zilele noastre a căror scurgere nu lasă nici un semn, nici o urmă în iuţeala lor ameţitoare.

Mulţi dintre fraţii noştri nu mai sunt între cei vii. în cursul anului trecut s-au dus pe calea cea fară întoarcere. Acum un an erau voioşi, serbau ziua cu urări de viaţă lungă, cu nădejdi mari... şi astăzi nu mai sunt. Şi cei mai mulţi dintre ei au murit nepocăiţi, neîmpăcaţi cu Dumnezeu. Iar noi suntem în viaţă. Avem bucuria să ne întâlnim cu părinţii şi fraţii noştri, să ne împărtăşim de lumina zilei, să ne mişcăm, să respirăm, să nădăjduim. Poate că glasul Domnului s-a ridicat şi împotriva noastră, ca şi împotriva smochinului neroditor, când un om a zis vierului: *„iată atâta vreme de când caut zadarnic rod în smochinul acesta şi nu găsesc. Taie-l! La ce să ocupe locul în zadar?”* (Luca 13, 7).

însă credem că Maica Domnului şi mijlocirea noastră cea milostivă s-a rugat Stăpânului ceresc să ne mai îngăduie o vreme, ca să lucrăm roduri vrednice de pocăinţă. Dumnezeu s-a îndurat; iată că trăim, nădejdea de mântuire nu e pierdută şi în bucuria de a **fi** scăpat de un sfârşit nepregătit, putem exclama ca Samuel: *„Până aici ne-a ajutat Dumnezeu”.*

în drumul lor spre Canaan, israelitenii au fost călăuziţi de eliberatorul Moise, au fost hrăniţi cu pâine ce se pogora din cer, adăpaţi cu apa din stânca Horebului.

în călătoria noastră spre patria cerească, noi, fiii Bisericii, am avut parte până acum de mult mai mari binefaceri decât aceia. Pe noi ne-a slobozit din robia diavolului Fiul lui Dumnezeu. în cursul anului trecut, minunat ne-a hrănit şi ne-a adăpat pe cei ce-am crezut întru El. Nu o pâine stricăcioasă datu-ne-a El să mâncăm, nu cu băutură din izvor ne-a adăpat. Ci mâncarea noastră, hrana pentru suflete ne-a fost cuvântul vieţii de veci, cuvântul Bisericii, care ne-a luminat, ne-a întărit şi ne-a mângâiat. Fost-a, pe de altă parte, acea merinde vie a trupului Fiului lui Dumnezeu, iar băutura a fost aceea izvorâtă din coasta lui Iisus, sângele Sfintei Cuminecături,

care spală păcatele lumii, deci şi pe ale noastre.

Pentru darurile bunătăţii dumnezeieşti prin care am fost ospătaţi la masa credinţei, prin care am fost iertaţi şi ne-am sfinţit, mărturisim cu recunoştinţă şi cu adevăr: *„Până aici ne-a ajutat Dumnezeu"*.

Aceleaşi simţiri de recunoştinţă suntem datori să le exprimăm Bunului Părinte ceresc când ne gândim la darurile cele pământeşti

cu care ne-a miluit. Darul cel mai scump pentru trup este sănătatea de care ne-am împărtăşit, în vreme ce mulţi semeni de-ai noştri zac în neputinţă, se chinuiesc în dureri, suferă prin spitale. Iar noi suntem sănătoşi.

Bun nepreţuit şi temelie a tuturor bucuriilor omeneşti este *pacea.* De o netulburată pace ne-am făcut părtaşi în anul trecut. Fulgerele şi uraganul războiului au ameninţat în multe rânduri viaţa omenirii. Arme înfricoşătoare s-au pregătit să distrugă căminele noastre, să spulbere rodul ostenelilor noastre, să răpună vieţile celor scumpi din preajma noastră, să ne sfarme pe toţi.

Dar *„până aici ne-a ajutat Dumnezeu ".* Am reuşit să scăpăm de urgia războiului. Domnul ne-a ajutat să ne rugăm în biserici, să muncim în pace, în lăcaşurile de cultură, în fabrici, pe ogoarele scumpei noastre patrii, să gustăm fericirea unei vieţi tihnite. *„Domnul a oprit furtuna, a adus liniştea şi valurile s-au potolit "* (Ps. 106, 29).

Cu ce vom răsplăti Dumnezeului nostru pentru toate binefacerile Lui? Cu nimic altceva decât cu acea mărturisire de dragoste şi credinţă ce-l însufleţea pe proorocul David când striga: *„Lăudaţi pe Domnul! Lăudaţi pe Dumnezeu în lăcaşul Său cel sfânt! Lăudafi-L în întinderea cerului unde arată puterea Lui!"* (Ps. 150, 1). *„Lăudaţi pe Domnul că este bun, că în veac ţine îndurarea Lui!"* (Ps. 135, 1).

Iar cu Sf. Apostol Pavel să zicem: „Mulţumiri fie aduse deci lui Dumnezeu, Celui ce ne face pururea biruitori în Hristos" (II Cor. 2, 14).

Fraţi creştini,

Acum ne aflăm la începutul unui nou an. Ca nişte călători ce-şi aruncă privirile din înălţimea unei culmi la drumul ce li s-a deschis în zări, aşa ne avântăm şi noi privirile, gândurile şi nădejdile la întâmplările ce le vom întâlni în zilele anului ce a sosit.

Cum vor fi aceste zile: luminoase sau întunecate? Ce întâmplări ne vor întâmpina: bune sau rele? Ce ne va aduce Anul Nou: viaţă sau moarte, sănătate sau boală, bunăstare sau suferinţă, pace sau război? Vai, nu ştim, nu suntem în stare să smulgem viitorului vălul de taină ce-l ascunde privirilor noastre.

Ca cerbul după izvorul de ape, aşa însetează inimile noastre după fericire.

De aceea, şi întâlnirile oamenilor în această zi sunt pline de cele mai bune urări: urări de fericire, de noroc, de ani îndelungaţi... Vremea proorocilor a trecut şi nimeni nu poate prezice ce va însemna anul nou pentru fiecare dintre noi şi pentru lumea întreagă.

Dar noi suntem credincioşi, ne aflăm în biserică. Iar la acest popas trebuie să găsim un reazem tare pentru toate nădejdile noastre, cheia unei fericiri adânci, depline şi netulburate. Vă arătăm **reazemul,** vă destăinuim taina fericirii. Aflăm în proorocia lui Ieremia o prea frumoasă mărturisire care sună astfel: ,,*Binecuvântat este omul care nădăjduieşte în Domnul, şi nădejdea căruia este Dumnezeu. El este ca un pom, sădit lângă ape, care îşi întinde rădăcinile pe lângă râu şi nu ştie când vine arşiţa: frunzele lui sunt verzi, la vreme de secetă nu se teme şi nu conteneşte a rodi* ” (Ieremia 17, 7-8).

Este în cuvintele acestea un adevăr plin de o înţelepciune **cerească,** o mare mângâiere pentru un suflet credincios. **De-L** ai pe **Dumnezeu** cu tine, nu eşti lipsit de nici un bine: tot ce începi duci **la** bun sfârşit, toate câte ţi se întâmplă, chiar cele mai rele lucruri, nu te pot clătina.

Dacă adevărul acesta are valoare pentru toţi oamenii, cu atât mai valabil este el pentru noi creştinii. Prin Domnul Hristos, noi ne-am făcut copiii iubiţi ai lui Dumnezeu: „ *Voi nu mai sunteţi nici străini, nici oaspeţi ai casei, ci sunteţi împreună-cetăţeni cu sfinţii şi casnici ai lui Dumnezeu* ” (Efes. 2, 19). Dumnezeu este cu noi, ni-i Tată.

Ne întrebăm: poate un părinte să uite pe cei ce i-a născut, să nu vrea binele celor din casa sa? Nu poate! Ci fericirea unui părinte este să-i vadă pe copii fericiţi. Iar cum fericirea unui copil nu se poate asigura decât prin ascultarea părinţilor, iată care este cheia binelui nostru, a binelui adevărat: să ascultăm pe Domnul şi Părintele nostru ceresc, să împlinim voia Lui.

Ascultaţi ce învaţă Mântuitorul în Predica de pe Munte: „Oricine aude aceste cuvinte ale Mele şi le face, îl voi asemăna cu bărbatul înţelept care şi-a zidit casa pe stâncă. A căzut ploaia, au venit râurile mari, au suflat vânturile şi au bătut în casa aceea, dar ea n-a căzut, fiindcă era întemeiată pe stâncă” (Matei 7, 25).

Iată ce doreşte Dumnezeu să fim: copii buni, care ascultă cuvintele Lui şi le împlinesc, care trăiesc din învăţătura Evangheliei. Iar Evanghelia ne învaţă să căutăm împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi celelalte se vor adăuga nouă, că grija noastră cea mai mare trebuie să fie cea pentru mântuirea sufletelor, că fericirea deplină nu e decât în viaţa veşnică.

Ce am folosi de am dobândi întreaga lume şi ne-am pierde sufletul? Ce câştigi din bogăţie, din gustarea plăcerilor acestei lumi. dacă ele nu vor aduce decât osânda la judecata lui Dumnezeu? La ce să trăieşti ani mulţi, dacă nu te întorci de la faptele tale cele rele?

De aceea, în această zi de An Nou, dorinţa noastră trebuie să fie aceasta: *„Să credem cu tărie în Domnul Hristos şi să trăim nedespărţiţi de El!”*

Ducând o viaţă în Dumnezeu, vom deveni oameni noi, ca acel arbore al lui Ieremia, care nu-şi pierde frunza nici pe vreme de arşiţă, nici pe vreme bună; vom fi ca acea casă din pilda Mântuitorului, care nu va cădea de vor veni toate furtunile asupra sa.

De vom fi sănătoşi, viaţa noastră va fi ca o mireasmă bine plăcută cerului şi oamenilor. Să fim paşnici, cinstiţi, blânzi, smeriţi, plini de dragoste şi bunătate. De vom suferi vreun necaz, vom mulţumi lui Hristos că ne-a făcut părtaşi de patimile Lui, ca să câştigăm şi cununa măririi Lui. în bogăţie de vom fi, vom face parte săracilor din agonisita noastră, ca să avem comoară în cer. Lipsuri de vor da peste noi, şi în asta vom fi neclătinaţi, căci cunoaştem că Domnul a făgăduit că *„întru răbdare vom dobândi mântuirea sufletelor noastre".*

Duhul lui Dumnezeu, această putere divină pe care nimeni nu o vede, dar care, sălăşluind în inima unui credincios, o curăţă, o înnoieşte mereu, va creea, din cei ce-L vor primi, oameni noi, adevăraţi stâlpi de susţinere a familiilor, a patriei, a întregii societăţi.

Fraţilor,

Păşim pe calea ce s-a deschis, cu încredere şi nădejdi bune. Credem în puterea lui Dumnezeu şi în iubirea Lui care rămâne în

veac. Credem în tăria Bisericii lui Hristos pe care nici porţile iadului nu o vor birui. Credem în triumful cauzei păcii şi ştim că uneltirile celor ce vor să arunce omenirea iar în foc şi sânge vor fi înfrânte.

Până aici ne-a ajutat Dumnezeu! Lui să-l închinăm şi anul ce începe acum. Iar El ne va ajuta şi ne va păzi cu al Său har şi cu a Sa iubire de oameni.

AMIN!

LA BOTEZUL DOMNULUI
(6 ianuarie)

Fraţi creştini,

în cartea Numerii ni se descrie o minune strălucitoare de putere dumnezeiască. Poporul biblic, după ieşirea din robia Egiptului, se afla în drum spre Canaan, ţara făgăduinţei. Locul era pustiu, cum este şi astăzi peninsula Sinai, israelitenii sufereau de arşiţă cumplită şi lipsă de apă. Oamenii şi vitele erau istoviţi de sete, mulţimea a început a cârti şi a se răzvrăti împotriva conducătorilor, Moise şi Aaron, că-i scoseseră din ţara lui Faraon.

Atunci, Dumnezeu, în îndurarea Sa nemărginită faţă de fiii lui Israel, a poruncit lui Moise să adune poporul în faţa unei stânci.

„Ia toiagul cheamă adunarea... Să le scoţi apă din stâncă şi să adapi oamenii şi vitele lor". Moise a făcut aşa; în faţa mulţimii a ridicat mâna şi a lovit stânca de două ori cu toiagul. Şi a ieşit apă din belşug, încât au băut poporul şi turmele ce le aveau şi s-au răcorit cu toţii (Numerii, cap. 20).

V-am istorisit această întâmplare străveche, fiindcă ea ilustrează înţelesul duhovnicesc al praznicului de astăzi. Minunea din pustia Sinai este preînchipuirea şi simbolul Bobotezei. N-o spunem numai noi aceasta, ci o tâlcuieşte şi Sfântul Apostol Pavel când scrie Corintenilor: ***„Părinţii voştri au băut dintr-o stâncă duhovnicească ce venea după ei şi stânca era Hristos*** " (I. Cor. 10, 4).

Aşadar, locul poporului biblic l-am luat noi credincioşii Bisericii creştine, stânca din pustie este Mântuitorul nostru, iar apa izvorâtă cu minune prin toiagul profetului este harul sfinţitor, dobândit prin mâinile slujitorilor lui Dumnezeu. Acum se împlineşte profeţia aceea, în sărbătoarea la care participăm astăzi: Boboteaza.

Este atâta bucurie şi bogăţie de slavă în acest praznic al Ortodoxiei, încât Sfântul Sofronie, patriarhul Ierusalimului, îl aseamănă cu o liturghie cosmică, la care participă cerul şi pământul,

cetele sfinţilor cu oamenii, soarele, luna şi stelele. „Astăzi, cele de sus cu cele de jos împreună prăznuiesc. Astăzi, obştea cea sfinţită şi mult vestită a ortodocşilor se bucură... Norii dau glas, mirându-se

de Cel ce a venit: Lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat”.

Iubiţi credincioşi,
Fraţi creştini,

Se cuvine să cunoaşteţi că dintru început sărbătoarea de astăzi nu s-a numit „Botezul Domnului” sau Boboteaza, ci „Arătarea Domnului”. De ce asta? Fiindcă acolo, la râul Iordanului, s-a descoperit lumii pentru prima dată şi în chip solemn taina fiinţei lui Dumnezeu.

Omenirea totdeauna L-a căutat pe Dumnezeu, cum caută cei din întuneric o rază de lumină, cum aşteaptă cei robiţi eliberarea.

Dar, înşelaţi de diavolul şi cuprinşi de patimi rele, oamenii n-au putut cunoaşte pe Cel nevăzut, ba au înnebunit şi au schimbat adevărul în minciună, au slujit şi s-au închinat făpturii în locul Făcătorului, dând slava lui Dumnezeu oamenilor, păsărilor, dobitoacelor, zeităţilor false. Chiar evreii n-au înţeles pe Cel ce i-a ales şi-i ocrotea în chip deosebit, imaginându-şi un Dumnezeu răzbunător, crud, exclusiv, părtinitor pentru naţiunea iudaică.

însă Părintele Ceresc, în marea Sa iubire de oameni, n-a răbdat să vadă pe copiii Săi rătăcind ca nişte oi pierdute de turmă. El a trimis în lume pe Unul-Născut Fiul Său. L-a trimis ca să Se întrupeze ca om, să Se nască dintr-o Fecioară neprihănită şi să Se facă întru totul asemenea nouă în afară de păcat, ca prin întrupare, pătimire şi moarte să răscumpere pe cei păcătoşi.

Acum două săptămâni, Prunc L-am văzut pe Mântuitorul şi împăratul îngerilor, „mititel şi înfăşăţeF\ cum îl descrie colinda poporului nostru. Astăzi, îl vedem bărbat desăvârşit, în vârstă de 30 de ani, începându-Şi lucrarea de izbăvire, amestecat între mulţimile care alergau la proorocul loan să-l asculte şi să se boteze în apele Iordanului.

Nimeni nu ştia cine este acel Iisus din Galileea. Sau dacă-L cunoşteau câţiva, nu vedeau în persoana Lui decât un simplu om, „feciorul lui Iosif”, care până la acea vârstă mânuise tesla şi ciocanul

într-un modest atelier de dulgherie din Nazaret. Cine să bănuiască şi să creadă că Acel muncitor galileean era Mesia pe care neamurile îl aşteptau şi pe Care profeţii îl vestiră de veacuri?

Iată însă că cineva descoperi taina cea neştiută. loan Botezătorul, luminat de Duhul Sfânt, cunoscu pe Izbăvitorul în

persoana meşteşugarului galileean şi-L arătă mulţimilor, zicând: „*Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii”*... (loan 1, 29).

Era mărturia profetului pustiei, a înaintemergătorului, marele loan. Era o declaraţie clară, categorică, a unui sfânt cu vorbire inspirată, respectat de tot poporul.

La proorocul de la Iordan a venit într-o zi şi Iisus, Fiul Măriei, ca să Se boteze. loan, dintru început, n-a vrut să-I împlinească dorinţa. Totuşi, până la urmă s-a înduplecat şi a turnat apă pe creştetul Tânărului galileean. Atunci o minune s-a săvârşit, un semn, o proclamaţie s-a dat în auzul întregului popor. Din slăvile cerului a răsunat glasul Părintelui din vecie, Care a zis: „ *Tu eşti Fiul Meu Cel iubit, întru Care am binevoit”.*

La minunea auzirii s-a dăugat cea a vederii: deasupra creştetului Domnului Hristos S-a văzut Duhul Sfânt plutind în chip de porumbel (Luca 3, 22).

Să tacă tot graiul omenesc când vorbeşte Părintele ceresc! Să nu mai caute nimeni taina dumnezeirii! Dumnezeu însuşi S-a arătat: Unul în trei feţe, Treime Sfântă şi nedespărţită, aşa cum S-a manifestat la apele Iordanului: Tatăl-sus în ceruri, Fiul-jos pe pământ, smerit ca robul care ia asupră-Şi păcatele lumii, Duhul Sfânt-plutind în văzduh, ca să vestească înţelegerii oamenilor şi să-i sfinţească.

Aceasta-i arătarea Domnului, aceasta-i Fiinţa înaintea căreia se pleacă oştirile îngereşti şi care trebuie adorat de toată făptură: un Dumnezeu în trei feţe.

Fireşte, niciodată mintea noastră mărginită nu va putea cuprinde această taină negrăită. în locul priceperii, trebuie să intervină smerita credinţă, în locul raţiunii, acea mărturie de adorare: „Mare eşti, Doamne, minunate sunt lucrurile Tale, şi nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale!”.

Fraţi creştini,

în evlavia Ortodoxiei, sărbătoarea de astăzi se prăznuieşte cu o bucurie şi un entuziasm egalate doar de bucuria Paştilor. Faptele petrecute la râul Iordan, botezul Domnului, arătarea Treimii, sfinţirea apelor, nu sunt doar amintiri ale unui trecut îndepărtat, ci minuni actuale, care se săvârşesc în Biserică dintotdeauna, deci şi în timpul prezent.

De aici, repetarea continuă din rugăciuni a cuvântului „astăzi”. Cu ochii credinţei noi vedem la Bobotează cerurile deschise, auzim glasul Domnului peste ape, vedem trupeşte pe Duhul Sfânt, îl adorăm pe Mielul lui Dumnezeu care spală în apă răutatea neascultării noastre şi ne deschide raiul.

Iar pentru a spulbera orice urmă de îndoială, iată că Sfânta Biserică ne pune în faţă minunea aghiazmei, a acestei ape binecuvântate de slujitorii sfinţiţi care niciodată nu se strică ci îşi păstrează, ani după ani, puterea tămăduitoare şi sfinţitoare.

Aghiasma este o dovadă a dreptei credinţe, un argument puternic împotriva acelora care tăgăduiesc Biserica Ortodoxă şi uneori se leapădă de aşezămintele sale străvechi. Cu noi este adevărul, prin preoţia noastră se săvârşesc tainele şi se împarte darul Duhului Sfânt, cu noi este Dumnezeu, să înţeleagă neamurile şi să se convertească, să audă ereticii şi să se întoarcă la Maica duhovnicească şi sfântă care i-a născut şi i-a crescut. Un geniu ca Eminescu a numit Biserica Ortodoxă „Mama poporului român”.

Fraţilor,

Se cuvine să culegem câteva roduri duhovniceşti din această mare prăznuire a arătării Domnului.

Mai întâi, să dăm glas bucuriei credinţei şi a iubirii faţă de Cel ce ne-a scos din întuneric la lumină, din robie la înfiere, din superstiţii şi rătăcire la adevăr. *„Mântuitorul este* - cum zice Apostolul neamurilor - *Acelaşi: ieri, astăzi şi totdeauna”,* cu nemărginita Lui iubire şi putere. Este în Biserica Lui slăvită pe care a zidit-o ca să nu poată fi biruită nici de porţile iadului, întăriţi-vă, deci, în credinţă, *„îmbrăcaţi-vă în toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteţi ţine piept împotriva uneltirilor diavolului ”* (Efeseni 6, 11).

3 în al doilea rând, praznicul Bobotezei se cuvine serbat într-un duh de pocăinţă şi de înnoire a vieţii, în duhul lui loan Botezătorul.

Când, prin proorocul Isaia, Dumnezeu fagăduia poporului Său mari răsplătiri şi bunătăţi, le lega de o condiţie esenţială: respectarea legilor sfinte: *„Ascultaţi-mă pe Mine şi veţi mânca cele bune şi întru bunătăţi se va desfăta sufletul vostru...; alergaţi pe cărările*

Mele... Cel ticălos să lase calea lui, şi nelegiuitul vicleniile lui şi să se întoarcă spre Domnul şi El îl va milui” (Isaia 55, 2-3, 7).

Deci, sâ-L căutăm pe Dumnezeu câtă vreme îl putem găsi! Căci Sfântul Marcu Ascetul zice că Dumnezeu e ascuns în poruncile Lui!

în sfârşit, să prăznuim Boboteaza în bogăţia şi legătura iubirii frăţeşti. *„Scoateţi apă cu veselie din izvoarele mântuirii”* (Isaia 12, 3).

îmi aduc aminte din anii copilăriei că pe preotul satului, care sfinţea casele, îl însoţeau cu lumânări aprinse credincioşii. Ei mergeau înainte strigând: „Kirie eleison” (Doamne, miluieşte!) şi intrau în casele vecinilor chiar la cei cu care se certaseră peste an. Intrau ca nişte soli ai păcii lui Hristos, îşi zâmbeau şi se împăcau. Iată cum se adevereşte cuvântul biblic că „sub binecuvântarea harului dumnezeiesc gângavii vorbesc limpede, pustia însetată de arşiţă înfloreşte tocmai ca o livadă de crini, iar în locul urzicii, creşte mirtul”.

Aşa să fie!

Boboteaza, cu harurile ei, cu obiceiurile străbune, cu procesiunile poporului credincios la râuri, cu sfinţirea apelor ţării, face parte din marea tradiţie vie a evlaviei româneşti. Este un inel de aur în puternica legătură de unitate şi credinţă ce a ţinut şi ţine la un loc neamul nostru şi îi asigură, între altele, trăinicia şi puterea, credinţa şi neatârnarea.

Datoria noastră a tuturor, preoţi şi mireni, este să rămânem credincioşi minunatelor noastre rădăcini şi să facem ca din aceste rădăcini să odrăslească o viaţă frumoasă, cu roade plăcute lui Dumnezeu şi oamenilor.

AMIN!

LA SFÂNTUL IOAN BOTEZĂTORUL

(7 ianuarie)

Martorul lui Hristos

„ Fost-a om trimis de Dumnezeu, numele lui era loan. Acesta a venit spre mărturie ca să mărturisească despre Lumină " (loan 1, 6-7).

Fraţi creştini,

Unul dintre cele mai strălucite chipuri de sfinţi ai împărăţiei lui Dumnezeu este acela al Sfântului loan Botezătorul.

Mare este el! Sublim şi minunat în toate privinţele! Aşa de mare, încât oamenii când au încercat să-i aducă laude, au rămas muţi de admiraţie. Aduceţi-vă aminte de întâmplările minunate în legătură cu naşterea lui. Un înger îl vesteşte, o femeie stearpă îl naşte, tatăl prooroceşte, pruncul se umple de Duhul Sfânt înainte de a veni pe lume. înfricoşaţi de atâta revărsare de puteri dumnezeieşti, oamenii se întreabă nedumeriţi: *„Ce va să fie, oare, pruncul acesta?”* (Luca 1, 66). Dacă din leagăn face atâtea minuni, ce va fi când va atinge desăvârşirea vârstei?

Şi ei rămân muţi în faţa unei taine ca aceasta. Un înger vine să-i lămurească. Este Arhanghelul Gavriil care se coboară ca să le arate ce trebuie să creadă despre fiul lui Zaharia şi al Elisabetei.

Voi vă întrebaţi ce va fi copilul? „ *Va fi mare înaintea Domnului”* (Luca 1, 15).

Mărturie preţioasă, laudă adevărată! Căci a fi mare înaintea oamenilor nu-i un merit. A fi mare înaintea prinţilor şi a regilor este puţin, deoarece şi aceşti „zei” ai pământului sunt foarte mici. Dar a fi mare înaintea lui Dumnezeu, a Celui ce este nu numai mărirea însăşi, dar şi izvorul tuturor măririlor - asta este o cinste din cele mai înalte.

Totuşi, să nu vă grăbiţi a crede că îngerul a arătat treapta cea

mai de sus a gloriei lui loan. Altul este martorul: Domnul Iisus Hristos. El ne-a descoperit părerea ce trebuie s-o avem despre sfântul pe care îl sărbătorim astăzi: *„Amin vă spun, că nici unul din cei*
388

născuţi din femeie, nu s-a ridicat mai mare ca loan Botezătorul" (Matei 11, 11).

Iată, fraţilor, culmea măririi. Căci a fi mare înaintea lui Dumnezeu este o laudă care s-ar potrivi şi lui Avraam, lui Moise, lui David, lui Solomon, proorocilor. Apostolilor, mucenicilor.

Dar a fi cel mai mare dintre fiii oamenilor este o cinste şi un drept care s-au recunoscut numai Sfântului loan Botezătorul de către Fiul lui Dumnezeu. Iar dacă vom cerceta izvorul acestei măriri, vom afla din Sfintele Scripturi că Sfântul loan Botezătorul a fost aşa de mult lăudat pentru că a fost *martorul lui Iisus Hristos* şi pentru că această chemare şi-a împlinit-o cu cea mai mare credincioşie, cu cel mai fierbinte zel, cu cea mai statornică tărie.

Iubiţii mei,

Ştiţi ce este un martor. Este o persoană care aduce dovezi luminoase şi sincere în favoarea altei persoane pentru stabilirea adevărului. Ei bine, Sfântul loan s-a născut, a trăit, a vorbit, a lucrat şi a murit numai pentru un singur scop: ca să dovedească lumii din vremea sa că Iisus este cu adevărat Mesia, Izbăvitorul.

Fiul lui Dumnezeu S-a coborât pe pământ. S-a umilit, S-a întrupat, a luat o înfăţişare omenească, şi, la plinirea vârstei, la sunarea ceasului Său, trebuia să apară între oameni ca să-Şi împlinească lucrarea pentru c^re Tatăl L-a trimis în lume.

Dar două piedici se opuneau ca Domnul să fie recunoscut ca Mântuitorul neamului omenesc. Iisus era un necunoscut, Dumnezeu acoperit sub haina unui dulgher. Trebuia ca cineva să-L descopere, înaintea propovăduirii Sale, înaintea minunilor cu care avea să se legitimeze ca Fiu al Celui Preaînalt, Mântuitorul avea trebuinţă de un sol care să-I anunţe venirea, de un profet care să pregătească sufletele, de un martor care să-L recomande mulţimilor.

Şi acesta a fost Sfântul loan. „Fost-a om trimis de Dumnezeu; numele lui loan. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre lumină, ca toţi să creadă prin el".

Aşa vorbeşte Sfântul Evanghelist despre înaintemergătorul

Domnului. Dumnezeu însuşi, prin gura proorocului Maleahi, îl recomandă pe Sfântul loan ca sol, ca martor, ca vestitor, când zice: *„Iată eu trimit pe îngerul Meu care va găti cale înaintea feţei Mele"* (Maleahi 3, 1).

Chemarea ca martor al Mântuitorului lumii a împlinit-o loan încă înainte de a se naşte. Acea săltare a pruncului în pântecele Elisabetei când a primit-o în casă pe Fecioara Maria, a fost primul salut, prima mărturie adusă Dumnezeului său.

„înfocat sol, strigă un părinte bisericesc, că înainte de a se naşte a început să-L predice pe Hristos”.

Cercetând apoi toate faptele marelui bărbat, toate cuvintele sale, ne convingem că toate le-a pus în slujba misiunii ce i-a fost încredinţată de sus.

întrebatu-v-aţi vreodată pentru ce fiul preotului Zaharia încă din copilărie s-a retras din lume, a crescut în singurătate şi a uimit pustiurile cu postul lui? Aflaţi că pentru a vesti dinainte că împărăţia mesianică avea să fie o biruinţă a sufletului asupra materiei, o lume în care poţi intra prin pocăinţă şi în care trăieşti prin totala lepădare de sine. *„Pocăiţi-vă că s-a apropiat împărăţia lui Dumnezeu!”* (Matei 3, 2).

întrebatu-v-aţi de ce loan cel plin de putere cerească nu a săvârşit nici o minune? Pentru ca lumea să nu-l ia drept Mesia al Cărui crainic era. Iudeii, atraşi de sfinţenia, de aspra înfrânare, de tăria predicii proorocului pustiului, alergau din toate părţile la loan. Alergau şi-l întrebau: *„Eşti tu Hristos?"*

Iar sfântul răspundea: Nu, nu sunt eu Hristos. *„Eu sunt doar glasul celui ce strigă în pustie ”* (loan 1, 23).

Ce credincioşie! Toată Iudeea năvălea la Botezătorul de la Iordan ca să-l proclame eliberatorul, regele poporului. Iar loan pentru a păstra această cinste pentru Stăpânul Căruia-I slujea, renunţă la orice ambiţie, nu săvârşeşte nici o minune. Mai mult, se smereşte în aşa măsură, îl descrie pe Mesia că va fi aşa de mare, încât declară că nu se simte vrednic să-I dezlege cureaua încălţămintelor.

în ziua când Iisus S-a arătat la ţărmurile Iordanului, Proorocul pustiului, luminat de Duhul Sfânt, îl recunoaşte şi-L arată mulţimilor, zicând: *„Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii”* (loan 1, 29).

Această mărturie era una din cele mai trebuitoare israelitenilor. Ei aşteptau un Mesia, dar doreau un eliberator pământesc, care, înarmat cu oşti, să-i scape de jugul roman. Sfântul loan le arată adevărul că Mesia este în persoana acelui fiu de teslar umil, este un

miel, o fiinţă blândă, un Dumnezeu făcut om, o victimă gata de jertfa care să moară pentru eliberarea oamenilor din robia celui rău.

Apoi, marele prooroc, după o împotrivire cerută de adânca-i smerenie, primeşte să-L boteze pe Iisus. Atunci, cerurile s-au deschis şi din văzduhuri a răsunat glasul Părintelui care a adus cea mai înaltă mărturie despre Izbăvitorul lumii, când L-a recomandat ca Fiu al Său iubit, întru Care s-a arătat plinătatea bunăvoinţei Lui.

Sfântul loan nu şi-a încheiat activitatea în slujba lui Dumnezeu acolo pe malurile Iordanului unde a avut privilegiul de a atinge creştetul lui Mesia, şi de a-L descoperi lumii pe Hristos. Ci el a mai făcut o mărturie, cea din urmă, dar şi cea mai eroică. A facut-o la curtea lui Irod, unde, cuprins de curajul şi înfocarea lui Ilie Tesviteanul, s-a înfăţişat înaintea regelui desfrânat, a mustrat păcatul, a apărat drepturile lui Dumnezeu.

A vorbi cu îndrăzneala cu care a vorbit Sfântul loan, a face să fie temut cuvântul Domnului la curtea unui rege, a muri pentru adevăr, este cea mai preţioasă mărturie pentru Hristos. Şi asta formează lauda nemuritoare a sfântului pe care-l prăznuim, gloria de a fi cinstit în toate veacurile, cinstea de a fi considerat de toţi creştinii ca cel mai mare dintre fiii oamenilor.

Fraţilor,

înainte de a Se înălţa la cer, Domnul Iisus a zis ucenicilor: „Şi voi îmi veţi fi Mie martori în Ierusalim şi în toată Iudeea, şi Samaria şi până la marginea pământului'' (Fapte 1, 8).

Prin aceste cuvinte se arată datoria cea mai mare pe care o are un creştin pe lume, deci datoria noastră a tuturor: să fim martori ai lui Hristos. Să avem încredinţarea că nu avem alt rost în viaţă decât de a aduce mărturie, de a convinge pe ceilalţi oameni că suntem ucenici ai Fiului lui Dumnezeu.

Este un lucru mare această descoperire, fiindcă de împlinirea acestei datorii atârnă mântuirea noastră.

într-adevăr, zice Fericitul Augustin, Dumnezeu a voit aşa ca nici un om să nu fie mântuit decât în măsura în care L-a mărturisit

pe Iisus Hristos.

Toţi sfinţii au ajuns în cer numai pe calea aceasta. Apostolii au urcat pe scaunele de mărire pentru că L-au mărturisit pe Domnul prin cuvântul lor. Mucenicii au primit cununa neveştejită pentru că

L-au mărturisit prin sângele cel vărsat pentru Hristos. Pustnicii, fecioarele, miluitorii au dobândit raiul pentru că au adus mărturie viaţa lor trăită după poruncile Mântuitorului.

Socotiţi, oare, că pentru voi există alt chip de mântuire?

Nu-i nimeni între creştinii de azi chemat a fi apostol. Nu mai trăim în vremea prigoanelor, când a suferi şi a muri pentru credinţă erau o regulă obştească. Astăzi, cultul e liber.

însă Dumnezeu ne-a ales ca să-L mărturisim pe Hristos prin viaţa noastră sfântă, prin faptele noastre bune.

Ori, întrebarea care se pune este următoarea: Este viaţa noastră o mărturie pe care văzând-o necredincioşii să se vadă cuceriţi pentru Hristos? Vai! Sunt încredinţat că văzând lumea faptele noastre cele rele este scandalizată de puterea creştinismului, iar nu cucerită.

Pentru un Dumnezeu care s-a îmbrăcat în sărăcie, cum poate fi mărturie lăcomia noastră, setea de avere, goana nebună după bani? Pentru Iisus care a murit pe cruce, poate fi mărturie dorinţa noastră de petreceri, iubirea lumii şi a plăcerilor ei? Pentru Cel încununat cu spini, fi-va mărturie ambiţia noastră de a ajunge tot mai sus, de a fi lăudaţi de toţi? Da, şi acestea sunt mărturii, însă mărturii false. Şi cugetaţi ce crimă este să mărturiseşti fals, împotriva lui Dumnezeu, când jurământul fals în faţa judecătorilor omeneşti se pedepseşte cu atâta asprime!

Nu, fraţilor! Trebuie să fim martori adevăraţi ai Mântuitorului nostru, martori credincioşi, plini de râvnă, plini de curaj, aşa cum a fost Sfântul loan Botezătorul.

Credincioşi, adică să-L iubim pe Domnul mai presus de orice lucru: mai presus de interesele noastre, mai presus de persoana noastră.

AMIN!

Plini de râvnă, adică să nu fim laşi, ci să-L apărăm pe Hristos,

când este hulit, când este batjocorit; să-L apărăm împotriva necredinţei, a păcatului.

în sfârşit, martori curajoşi, capabili de a răbda orice suferinţă pentru numele Lui.

Făcând aşa, Iisus Mântuitorul, la a doua venire, va face răsplătirea slugilor celor bune, alături de a celui mai strălucitor martor şi luptător, Sfântul loan Botezătorul.

LA SFINŢII TREI IERARHI
(30 ianuarie)

Una dintre cele mai frumoase istorii din Noul Testament este pomenirea eroilor credinţei din epistola către evrei. Sfântul Apostol Pavel, ca de pe o culme de munte, priveşte înapoi la vremurile străvechi, prin care a trecut poporul lui Israel, şi face pomenirea celor mai străluciţi drepţi care şi-au mărturisit credinţa şi curajul lor pentru slava lui Dumnezeu.

Sunt amintiţi cu admiraţie Avraam, Moise, David, proorocii, femeile curajoase care au fost tari şi neclintite în convingerile lor sfinte; unii dintre acei eroi au suferit prigoniri, ba chiar moarte de la păgânii care li se împotriveau.

Scopul acelei admirabile evocări a fost întărirea în credinţă a membrilor comunităţii creştine, încurajarea ucenicilor lui Hristos ca şi ei să urmeze calea înaintemergătorilor credinţei.

„Având în faţa noastră atâta nor de mărturii, să lepădăm orice povară şi păcatul ce grabnic ne împresoară şi să alergăm cu stăruinţă la lupta ce ne stă înainte, cu ochii aţintiţi asupra lui Iisus" (Evrei, 12, l-2).

Un scop asemănător urmăreşte Sfânta Biserică prin cinstirea sfinţilor, a marilor eroi ai creştinătăţii. Locul epistolei pauline îl deţine în evlavia ortodoxă calendarul bisericesc care păstrează memoria tuturor acelora care au luptat cu eroism pentru adevăr şi iubire de Dumnezeu şi de oameni.

Zi de zi, ca nişte luminători mari, aieşii împărăţiei lui Dumnezeu ne vorbesc şi ne călăuzesc spre Patria de sus, spre casa nezidită de mână omenească. Patriarhi, prooroci, apostoli, mucenici, cuvioşi monahi şi monahii, preoţi şi ierarhi, bărbaţi şi femei - toţi sunt lăudaţi şi parcă îi auzim îndemnându-ne: *„Fiţi următorii noştri şi imitaţi-ne pilda, precum şi noi am urmat lui Hristos!”.*

Astăzi, 30 ianuarie, Sfânta noastră Biserică cinsteşte cu deosebită bucurie pe cei trei mari dascăli şi ierarhi ai lumii: Vasile cel Mare,

Grigorie Cuvântătorul de Dumnezeu şi loan Gură de Aur.

Străluciţi au fost, cu adevărat „mari”... De la trecerea lor din lumea aceasta s-au scurs pe albia istoriei mai bine de cincisprezece

veacuri. însă, iată, luceferii Ortodoxiei nu-şi pierd lumina lor, ci ei ne sunt călăuze minunate, povăţuitori vrednici de toată preţuirea, încât troparul sărbătorii de azi îi numeşte pe toţi trei părinţii „întocmai la obicei cu Apostolii şi ai lumii învăţători”.

Timpul nu ne permite să vorbim cât s-ar cuveni despre viaţa fiecăruia dintre cei prăznuiţi astăzi. însă câteva cunoştinţe folositoare vi le vom împărtăşi spre zidirea voastră sufletească.

Aflaţi că locul unde s-au ostenit Sfinţii Trei Ierarhi a fost Asia Mică, în cetăţi ca: Cezareea Capadociei, Antiohia şi Nazians. în ceea ce priveşte vremea lucrării lor în via Domnului veţi cunoaşte că ei au trăit în veacul al IV-lea şi al V-lea după Hristos, după ce împăratul Constantin cel Mare a pus capăt prigoanelor împotriva credincioşilor creştini şi a proclamat pentru toţi libertatea religioasă. A fost epoca de aur a creştinismului.

Toţi trei s-au bucurat în copilărie de mame deosebite, care le-au sădit în inimi puterile marilor virtuţi ale iubirii de Dumnezeu şi de oameni, ale credinţei şi curăţiei, încât, datorită acelor binecuvântate influenţe, tinerii au reuşit să strălucească pe cerul Ortodoxiei ca nişte luceferi luminoşi.

Renumele de *„mari dascăli”* l-au meritat aceşti Sfinţi Părinţi, pentru că toţi trei s-au distins prin darul înţelepciunii, la care s-au adăugat râvna lor neobosită de a cunoaşte Sfintele Scripturi şi învăţătura de credinţă a Bisericii, cultura şi filozofia vremii. Ei şi-au făcut studiile la cele mai vestite şcoli, la cei mai renumiţi profesori, iar după perioada de ucenicie, angajându-se la slujirea preoţească, înălţându-se la treapta arhieriei. Sfinţii Trei Ierarhi au devenit la rândul lor făclii de lumină fară egal, pentru toate categoriile de credincioşi.

Lucrările lor, operele lor scrise sunt în Ortodoxie tezaure mai scumpe decât aurul şi argintul.

Sfântul Vasile cel Mare a fost arhiepiscop în Cezareea

Capadochiei. Născut în sânul unei distinse familii, având ca mamă pe evlavioasa Emilia, din tinereţe s-a dedicat vieţii monahale şi a scris cel dintâi cod cu reguli pentru călugări şi traiul din mănăstiri.

Lucrările scrise ale Sfântului Vasile sunt şi vor fi nesecate izvoare de inspiraţie pentru teologi şi preoţi, autorul lor fiind numit *„sfetnic luminat"*. Liturghia care îi poartă numele se slujeşte de

multe ori peste an, iar rugăciunile cuprinse în acest monument liturghie mişcă până la lacrimi pe cei ce le rostesc sau le ascultă.

A fost un mare păstor al turmei capadociene, apărând cu zel apostolic oile cele cuvântătoare de lupii răpitori.

însă virtutea cea mai vrednică de laudă a marelui Vasile a fost iubirea de oameni, grija lui faţă de cei săraci, bolnavi şi părăsiţi. Arhiepiscopul Cezareei a înfiinţat cel dintâi spital creştin din lume, unde nu numai că îi adăpostea pe cei umiliţi şi obidiţi, ci le slujea personal, cu dragostea şi în duhul Mântuitorului Hristos, Care a spălat picioarele ucenicilor Săi.

Astfel, Sfântul Vasile a reuşit să împletească în chip desăvârşit rugăciunea cu munca, predica cu realitatea, iubirea de Dumnezeu cu iubirea oamenilor.

Câteva cuvinte despre Sfântul Grigorie de Nazianz.

Acesta a strălucit prin profunzimea gândirii sale teologice.

Dacă cel amintit mai înainte se poate numi „mâna care alină durerile", Sfântul Grigorie merită numele de *„capul care cugetă"*. El s-a ostenit să pătrundă cu mintea taina Sfintei Treimi şi dogmele creştinătăţii şi să le apere cu putere în faţa ereticilor şi a filozofilor păgâni. Pentru acest fapt i se zice *„cuvântător de Dumnezeu"*.

Sfântul loan a păstorit Biserica Ortodoxă din Antiohia şi Constantinopol. Şi el se trăgea dintr-o familie evlavioasă, având ca mamă pe Sfânta Antuza, o femeie atât de desăvârşită în cuvânt şi fapte, încât un profesor păgân cunoscându-i virtuţile ei de soţie şi mamă-educatoare a exclamat: „O, ce femei au creştinii aceştia!..."

Nu putem sfârşi cuvântul rezervat predicii, dacă n-am aminti chiar în fugă minunata viaţă a celui ce a fost supranumit,, *Gură de Aur"*.

Ştiţi pricina pentru care este cunoscut sub acest nume?

Pentru faptul că arhipăstorul loan din capitala Imperiului bizantin a scris şi a rostit cele mai frumoase cuvântări din istoria Bisericii creştine. Nimeni nu l-a egalat, nici un orator nu a fost la înălţimea măiestriei sale. Ele sunt şi astăzi actuale şi de mare putere de convingere în toată Biserica creştină.

Şi Sfântul cu rostul de aur ne-a lăsat o capodoperă liturgică: Dumnezeiasca Liturghie care îi poartă numele şi de a cărei dulceaţă se vor împărtăşi credincioşii ortodocşi cât va străluci soarele pe cer.

în sfârşit, nu putem să încheiem viaţa marelui Părinte fară să amintim curajul său eroic de a combate patimile omeneşti, în special luxul şi trufia celor mari, imoralitatea de la curtea împărătească, fapt pentru care a fost depus din scaunul patriarhal şi izgonit în ţară străină, unde a şi adormit în Domnul în anul 407, exclamând pe patul de moarte: *„Slăvit fie Dumnezeu întru toate!”*

Iubiţi credincioşi,

Cuvântul nostru de încheiere îl împrumutăm din învăţătura Sfântului Apostol Pavel, care zice într-o epistolă de-a sa: „Aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri, care v-au grăit cuvântul lui Dumnezeu. Priviţi cu luare-aminte cum şi-au încheiat viaţa şi le urmaţi credinţa!” (Evrei 13, 7).

Admirabilă poruncă pentru folosul nostru sufletesc, pentru mântuire! Avem trebuinţă de modele, de pildele slăviţilor casnici ai împărăţiei de sus, ca să alergăm cu curaj la lupta ce ne stă înainte.

Sfinţii Trei Ierarhi fi-vor vii în veacul veacului şi pildele lor rămân cea mai admirabilă călăuză pentru următorii lui Hristos.

Cunoaştem faptul că fiii trăiesc din moştenirea părinţilor, la care adaugă apoi agoniseli din munca lor proprie. Asta e legea şi în latura religioasă. în cele duhovniceşti noi suntem beneficiarii unor comori dobândite de la înaintaşi: Biblia, Tradiţia, vieţile sfinţilor.

Datoria noastră, a celor de astăzi, este să trăim potrivit acestei moşteniri, să împlinim poruncile sfinte, ca şi noi să ajungem să primim, ca sfinţii, cununi neveştejite din mâna Părintelui Ceresc.

Această poruncă este cu atât mai obligatorie astăzi, cu cât, ca şi în zilele marilor dascăli ai Ortodoxiei, mulţi aşa-zişi „creştini” au părăsit credinţa, s-au abătut de la calea lui Hristos. Patimi urâte, ca nişte răni de moarte, pun în mare primejdie viaţa morală a naţiunii. Ura, dezbinarea, ambiţiile trufaşe după putere şi avere, necurăţia şi destrăbălarea tineretului, iată păcate care ucid sufletele membrilor Bisericii noastre.

Trebuie vindecat trupul societăţii româneşti. Iar leacul nu poate fi altul decât întoarcerea la Dumnezeu, ascultarea de Hristos. Creştinii trebuie reîncreştinaţi, adică formaţi după chipul şi asemănarea Celui ce a venit în lume ca să ne scape din robia celui rău.

396

T

în sânul Bisericii strămoşeşti, a Bisericii sfinţilor, se cuvine să trăim ca nişte mlădiţe vii şi aducătoare de rod.

Cei Trei Ierarhi ne cheamă să-i imităm, să le urmăm credinţa şi faptele.

Dumnezeul păcii, care este minunat între sfinţii Săi, să vă întărească în tot lucrul bun!

Căruia să-I fie slava şi închinăciunea în veci!

AMIN!

LA ÎNTÂMPINAREA DOMNULUI
(2 februarie)

Fraţi creştini,

Sărbătoarea de azi ne duce cu duhul în Ierusalim. Aici asistăm ca martori la o ceremonie solemnă, prin care se împlineau două porunci ale legii lui Moise: slujba curăţirii unei femei după naştere şi ceremonia închinării unui copil lui Dumnezeu.

Legea veche prevedea ca orice femeie, la 40 de zile după naştere, să se înfăţişeze în templu şi să aducă jertfa de ispăşire, ca să fie curată. Şi mai poruncea ca toţi primii născuţi de parte bărbătească ai israelitenilor să fie închinaţi Domnului, în semn de aducere-aminte de minunata slobozire din robia Egiptului şi ca un omagiu adus Marelui Stăpân ceresc.

Fecioara Maria din Nazaretul Galileei, prin adumbrirea Duhului Sfânt, a născut Fiu, pe Cuvântul Cel veşnic născut din Tatăl. La opt zile, Pruncul a fost tăiat împrejur după rânduiala legii şi I-au pus numele Iisus, după cum fusese vestit de înger.

Iar când s-au împlinit zilele pentru curăţirea Maicii Fecioare, Iosif şi Maria au prezentat Pruncul Dumnezeiesc la Ierusalim ca să-L înfăţişeze înaintea Domnului, aducând şi jertfa prescrisă de lege.

în aparenţă, ceremonia nu se deosebea cu nimic de obiceiul de veacuri al fiilor lui Israel. O femeie din popor îşi îndeplinea o datorie religioasă, ca miile de femei. Dar în realitate prezentarea lui Iisus la templu a depăşit hotarele legii lui Moise şi se numără între actele mari ale mântuirii tuturor neamurilor pământului.

Toate jertfele ce se aduceau la templu, după prevederile Legii Testamentului Vechi, aveau menirea să menţină trează în popor conştiinţa vinovăţiei faţă de Dumnezeu. Erau jertfe curate: primii născuţi ai oamenilor, ai turmelor, floarea pâinii... Dar ele erau nedepline, jertfe incapabile să şteargă vina păcatului, să stabilească pacea între Creator şi făptura Sa.

Era trebuinţă de o victimă fară nici o pată, faă nici o vină, o jertfă aşa de curată, încât să fie vrednică de sfinţenia lui Dumnezeu, aşa de preţioasă încât să umple toată prăpastia dintre cer şi pământ...

Fraţi creştini,

Acea jertfă s-a adus ca în ziua de azi, în persoana lui Dumnezeu-Omul Iisus Hristos. într-adevăr, ceea ce nu era în stare să săvârşească sângele taurilor, al mieilor şi al ţapilor sau fumul arderilor de tot, avea să desăvârşească jertfa lui Iisus Hristos: ştergerea păcatelor tuturor oamenilor.

Iisus nu era un oarecare fiu de israelitean, ci era, în acelaşi timp, Om adevărat şi Dumnezeu adevărat. Apostolul Pavel îl numeşte *„mai întâi-născut decât toată făptura ”* (Col. 1, 15), ceea ce înseamnă căpetenia tuturor oamenilor. Jertfirea trupului Său avea caracterul unei ispăşiri în numele întregii omeniri. Ea urma să aibă loc mai târziu, pe Golgota. Dar ea începea în templul din Ierusalim, când Pruncul se aducea de Maica Preacurata, ca să se predea Domnului: *„Iată-Mă! Vin ca să fac voia Ta, Dumnezeule!"* (Evrei 10, 7).

Pe vremea aceea, în Ierusalim, trăia un bătrân drept şi cu frica lui Dumnezeu. Vârsta aceluia depăşea cu mult măsura vârstei unui muritor. O veche tradiţie ne spune că ar fi avut 360 de ani. Cei de o seamă cu el muriseră de mult. De bătrânul Simeon moartea nu se apropia. Ce semn, ce minune era cu dânsul? Iată ce ne istorisesc cărţile Bisericii.

Se zice că Simeon era unul din cei 70 de bărbaţi învăţaţi care pe vremea lui Ptolomeu Filadelful a fost însărcinat să tălmăcească Scriptura Testamentului Vechi din limba evreiască în cea grecească.

Lui Simeon i-au dat să traducă proorocia lui Isaia. Când a ajuns la capitolul 7, a dat peste cuvintele care spun: *„Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte un fiu şi vor chema numele lui Emanuel"* (7, 14). Traducătorul a înţeles că este o proorocie despre venirea lui Mesia.

Dar a socotit că cuvântul „Fecioară” este greşit şi că trebuie înlocuit şi tradus cu „femeie tânără”. Căci nu înţelegea Simeon cum ar putea naşte fară prihană o fecioară. Şi a tradus cu „femeie tânără”. Atunci se zice că o minune s-a săvârşit: acele cuvinte ce le-a scris în tălmăcire, le-a aflat a doua zi şterse de o mână necunoscută, iar în locul lor a aflat cuvântul „fecioară”. Din nou a şters, din nou a apărut cuvântul proorociei. Fiind în mare nedumerire

şi spaimă, Simion a avut o vedenie cerească prin care i s-a descoperit că nu va muri până ce nu va vedea cu ochii pe Fecioara care va naşte pe Mesia.

Trecură ani după ani. Oamenii se năşteau, creşteau, îmbătrâneau, mureau... Simeon nu se trecea. Dumnezeu, a Cărui putere se săvârşeşte întru neputinţă. Dumnezeu, ca Stăpân al vieţii şi al morţii, a întărit viaţa dreptului peste rânduiala firii, prelungindu-i zilele prin har, până în vremea împăratului August... Până ce într-o zi, după o aşteptare de trei veacuri, Simeon a fost înştiinţat de sus să meargă în templu ca să vadă împlinirea proorociei. Lume multă era acolo. Preoţi jertfind, credincioşi închinându-se, femei cu copilaşi în braţe...

Atunci, a văzut bătrânul pe Hristos în braţele Prea Sfintei Fecioare, cu faţa strălucind ca a soarelui, iar pe Maica Domnului înconjurată de o lumină cerească. Lumină se făcu şi în sufletul dreptului. El cunoscu, dintr-o dată, toată taina mântuirii, văzu dinainte jertfa de răscumpărare a neamului omenesc, adusă prin Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Fecioarei, văzu chemarea neamurilor păgâne la mântuire, prevăzu suferinţele amare ale dumnezeieştii Maici... Şi, inspirat de Duhul Sfânt, cuprins de o mângâiere adâncă, dreptul Simeon luă Pruncul în braţe şi exclamă: *„Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace; căci ochii mei văzură mântuirea Ta, pe care ai pregăit-o să fie înaintea feţei tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor şi slavă poporului Tău Israel!"* (Luca 2, 29-32).

Pruncul Iisus n-a rămas în templu, ci El a fost răscumpărat, după obicei, printr-o jertfa; a fost primit iarăşi sub scutul părinţilor Săi după trup, care L-au dus în cetatea lor - Nazaret.

Fraţi creştini,

Ceea ce a făcut Iisus în templu a fost doar începutul lucrării Sale ce avea s-o facă pe Golgota. Căci nu peste multă vreme avea să vină ziua când Iisus trebuia să Se jertfească sângeros, să Se dea nu în braţele lui Simion, ci în braţele Crucii. Patimile şi moartea de pe Cruce n-au fost decât împlinirea a ceea ce a făgăduit Domnul când s-a predat lui Dumnezeu-Tatăl.

3 Sfinţii Părinţi şi predicatorii Bisericii creştine, vorbind despre praznicul de astăzi, scot o învăţătură practică din pilda dată de Iisus. Ei spun că, aşa precum Fiul lui Dumnezeu la prezentarea Sa

la templu, S-a predat cu totul voii Tatălui Său, aşa şi noi creştinii avem datoria să ne închinăm viaţa lui Dumnezeu.

Biserica Ortodoxă, pentru a da un chip văzut acestei îndatoriri, păstrează în cultul ei o cercmonie foarte impresionantă.

La 40 de zile după naştere, mama creştină îşi aduce copilul nou-născut la biserică. Preotul, îmbrăcat în odăjdii, iese în pridvorul lăcaşului sfânt şi o întâmpină cu binecuvântare, citindu-i rugăciunile de curăţire. Apoi, slujitorul Domnului ia pruncul în braţe, îl introduce în biserică şi-l închină prin faţa icoanelor. De este băiat, îl poartă chiar înăuntru Sfântului Altar, iar de este fată, numai până la uşile împărăteşti.

Ce însemnătate, ce valoare are această ceremonie? Are valoarea unei consfinţiri! Din clipa în care copilul este dus în biserică, el nu mai aparţine familiei sale, nu-şi aparţine sieşi, ci se predă lui Dumnezeu, se angajează să rămână în slujba lui Dumnezeu toată viaţa sa, să trăiască pentru El.

Ei bine, ceea ce în copilărie se face în chip simbolic, ca o făgăduinţă, trebuie împlinit în adevăr. Fiindcă Biserica ne îndeamnă, de multe ori, în rugăciunile sale din sfânta slujbă: *„şi toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!"*

Dar va zice cineva: cum să ne mai predăm lui Dumnezeu? Căci doar ai Lui suntem, El ne-a făcut, de El atârnăm în fiecare clipă.

Da, ca făpturi, suntem proprietatea lui Dumnezeu, după cum vasul aparţine olarului care l-a făcut. însă noi avem un domeniu care este numai în stăpânirea noastră, de care putem dispune cum vrem. Şi acesta este inima noastră. Dumnezeu vrea inima noastră, o doreşte întreagă, fără rezervă, fără întrerupere. El vrea ca în rândul făpturilor să nu existe nici un lucru, nici o fiinţă, nici o stare pe care să le preferăm Lui, Stăpânul tuturor. Ci, din voia liberă, din dragoste curată, pe Dumnezeu să-L iubim mai presus de orice pe lume.

„Ascultă Israele, Domnul Dumnezeul Tău este singurul Domn... Să-L iubeşti cu toată inima ta" (Deuteronom 6, 4-5). Asta vrea să zică: toate gândurile noastre, toate dorinţele noastre să fie îndreptate

spre El şi să nu avem vreun alt „Dumnezeu” de care să ne lipim şi să-i slujim. Dumnezeu ne vrea din plin, cu trupul şi cu sufletul.

De ne trimite binele sau răul, bucuria sau întristarea, mărirea sau ocara, în toate împrejurările suntem datori să ne supunem Lui fără cârtire, cu mulţumire şi recunoştinţă.

Punem întrebarea: oare, ne predăm noi cu totul lui Dumnezeu, aşa cum doreşte El? Vai! Cât de străini suntem noi de o aşa iubire!... Chiar dacă Dumnezeu nu e uitat cu totul, este pus mereu mai prejos decât lucrurile pieritoare, mai prejos de raţiunea noastră, de avere, de plăcerile noastre. Pretindem că suntem ai lui Dumnezeu, dar nu băgăm de loc în seamă poruncile Lui. Pretindem că suntem ai lui Dumnezeu, dar facem voia diavolului. Pretindem că-L iubim, dar când e vorba să ne lăsăm de răutăţile noastre, amânăm pocăinţa pentru vremea bătrâneţilor...

Să nu ne amăgim, fraţilor! Dumnezeu nu Se lasă batjocorit! O iubire amestecată, inimile împărţite între dragostea de lume şi de cele veşnice, evlavia de formă, El le respinge, nu le poate suferi, îi ajung o povară, le urăşte, după cum ura jertfele iudeilor care îi aduceau tămâie şi arderi de tot la cortul întâlnirii păgâneşti. „ *Când ridicaţi mâinile voastre către Mine, Eu îmi întorc ochii aiurea* ” (Isaia, 1, 15), zicea El.

Numai atunci evlavia noastră are valoare, când din ea iese o încredere în Dumnezeu, o supunere, o alipire de El, o legătură de iubire, care să însemneze cel mai important lucru din viaţa noastră.

„Nu ştiţi, zice Apostolul Pavel, că celui ce vă daţi spre ascultare robi, sunteţi robi aceluia căruia vă supuneţi?” (Rom. 6, 16).

Vedeţi, lumea ne cere, Dumnezeu ne cere. Cui ne vom da? Să ne facem robii lumii? Dar lumea trece. Să slujim şi lumii şi lui Dumnezeu? Dar asta nu-i posibil, căci *„nimeni nu poate sluji la doi domni”* (Matei 6, 24). Nu ne rămâne decât să ne supunem şi să ne predăm lui Dumnezeu. *„înfăţişaţi-vă pe voi lui Dumnezeu, ca vii, sculaţi din morţi, şi mădularele voastre ca arme ale dreptăţii pentru Dumnezeu”* (Rom. 6, 13).

Asta trebuie să facem! Spre această datorie ne îndeamnă praznicul de astăzi.

Iisus când a fost adus în templu, S-a dăruit cu totul voii Tatălui Său. Când a murit pe Cruce, n-a cruţat nici o picătură din sângele Său, ci întreg l-a dăruit pentru ştergerea păcatelor noastre.

Când prăznuim întâmpinarea Domnului, să ne umplem de

aceeaşi simţire de supunere şi iubire ca în toată viaţa noastră; „ *ori de trăim, ori de murim, ai Domnului să fim”* (Rom. 14, 8).

Să ne punem toată nădejdea în El şi să aruncăm toată grija noastră asupra Lui. Să ne ferim de orice păcat, de orice răutate, de 402

orice lăcomie! Să dispreţuim cele vremelnice, ca nu cumva, luptând pentru ele peste hotarul îngăduit, să călcăm porunca iubirii şi să cădem din dragostea lui Dumnezeu.

Să râvnim a păşi pe urmele sfinţilor, imitând drumul lor neodihnit, râvna lor aprinsă şi stăruinţa de a dobândi „cetatea stătătoare” care este în ceruri.

Iar dacă-L vom căuta pe Domnul, îl vom şi afla. Iar aflându-L, vom fi ai Lui şi în viaţa aceasta şi în cea viitoare, iar El ne va ocroti, ne va mângâia şi ne va ferici.

AMIN!

LA BUNAVESTIRE

(25 martie)

Cultul Maicii Domnului

Frați creștini

Turiştii care vizitează Ţara Sfântă spun că, între atâtea locuri foarte mult căutate de vizitatori, este şi locul numit „Fântâna Măriei”. Lângă liniştitul Nazaret din Galileea se păstrează încă fântâna din care scotea apă pentru casa ei Fecioara Maria, Maica Domnului Iisus Hristos. Locuitorii satului o privesc cu multă pietate, o păstrează cu deosebită grijă, ca pe un monument biblic de mare renume. Din apa acelui izvor locuitorii beau şi se răcoresc până astăzi.

Fântâna Măriei!... Nu numai locuitorii Nazaretului au o atare comoară, ci şi noi, fiii Bisericii Ortodoxe, ne bucurăm de un astfel de izvor viu şi îndestulat. Dar nu cu apă pentu trupuri, ci pentru suflete, nu o fântână de piatră, ci una spirituală. Ne gândim la cultul Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu.

Cunoaştem cu toţii că pe lângă adorarea lui Dumnezeu Cel Unul în fiinţă şi întreit în persoane - Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt - noi avem şi o cinstire specială adusă Fecioarei Maria. Numele ei este invocat în rugăciuni, în acatiste, în Sfânta Liturghie. în cinstea Maicii Domnului s-au stabilit încă din vremuri străvechi zile de sărbătoare. Icoanele Preacuratei împodobesc bisericile şi casele creştinilor. Tablourile renumite, opere ale unor pictori celebri, constituie frumuseţea şi bogăţia cea mai mare a galeriilor şi a muzeelor de artă. Imnuri şi poezii de mare inspiraţie s-au dedicat împărătesei îngerilor...

Ce i-a determinat pe înaintaşii noştri în credinţă să aşeze acest cult al Născătoarei de Dumnezeu? Are el un temei biblic? Iar dacă are, ce folos duhovnicesc prezintă pentru viaţa noastră religioasă acest cult?

Bunavestire, unul din cele mai luminate praznice ale Născătoarei, ne dă prilej bun să ne lămurim asupra acestor întrebări.

Fraţi creştini,

Fraţilor,

Iubitorul de oameni şi Milostivul Dumnezeu, văzând neamul omenesc chinuindu-se de diavolul, a binevoit să-l izbăvească din mâinile începătorului răutăţii. Pentru aceasta, în sfaturile înţelepciunii Sale, Tatăl ceresc a hotărât să-L trimită în lume pe Unul-Născut Fiul Său, ca Acesta să ia trup omenesc, să sufere şi să moară pentru fiii neascultării, pentru ca prin jertfa Cuvântului lui Dumnezeu oamenii să scape de blestemul şi moartea de demult şi să fie aduşi iarăşi la mărirea şi fericirea cea dintâi.

De mii de ani, omenirea aştepta un Mântuitor. Dumnezeu le-a promis, încă din rai, primilor oameni, profeţii L-au vestit, lumea suspina după El.

Când a sosit „plinirea vremii”, milostivul Părinte a încredinţat taina şi începutul mântuirii oamenilor unui înger; Arhanghelul Gavriil a fost trimis să anunţe „bunele vestiri”.

„ Trimis a fost Arhanghelul din cer la Fecioara cea neprihănită de nuntă, să-i vestească zămislirea în chip străin. Trimisă a fost sluga cea fără de trup în Nazaret să anunţe venirea Stăpânului. Trimis a fost ostaşul ceresc la palatul cel însufleţit, să gătească Ziditorului locaş nesfârşit” (Stihira Litiei).

„Bucură-te, cea plină de dar, Domnul este cu tine!", a fost salutul solului ceresc. La auzul acestor cuvinte, Fecioara a rămas plină de tulburare: Cine să fie străinul, ce înţeles să aibă cuvintele lui?

Atunci, cel coborât din locurile cereşti a dat răspuns şi a zis: „Nu te teme, Mărie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Iată că vei lua în pântece şi vei naşte Fiu şi vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema. Iar Domnul Dumnezeu Ii va da lui tronul lui David, părintele Său şi va împărăţi în veci peste casa lui Iacov şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit" (Luca 1, 30-33).

Maria era fecioară şi la vârstă foarte tânără. De aceea, în clipa când îngerul Gavriil îi vesti împlinirea unei naşteri, ea întrebă nedumerită: „ *Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat? ”* Nici necredinţă, nici curiozitate deşartă nu erau în întrebarea Măriei, ci doar uimire respectuoasă şi râvnă curată de a-şi ocroti fecioria. „Din pântece curat cum este cu putinţă să se nască fiu?”

Răspuns-a îngerul şi a zis: „Duhul Sfânt se va pogorîpeste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri. De aceea, şi Sfântul care se va naşte din tine se va chema Fiul lui Dumnezeu " (Luca 1, 35).

La auzul acestor cuvinte, Preacurata a crezut, s-a încredinţat voii lui Dumnezeu, a primit chemarea înaltă ce i se oferea şi a zis într-o adâncă smerenie: *„iată roaba Domnului, fie mie după cuvăntul Tău!”* (Luca 1, 38).

Atunci, minunea minunilor s-a împlinit; feciorescul trup L-a primit pe Cuvântul cel veşnic, Duhul a sfinţit pe Fecioara şi a curăţit-o ca pe o biserică vie, ca să devină „chivot ceresc”, purtător al împăratului veşniciilor.

Aici este de descoperit temeiul cel neclintit al cultului Preacuratei. Ea a fost aleasa mireasă a lui Dumnezeu, cuibul vulturului ceresc, cum o numeşte Biserica Ortodoxă, steaua care a descoperit lumii pe Soarele dreptăţii. Faptul de a-L fi născut pe Mântuitorul Iisus Hristos, de a-I fi împărtăşit carne şi sânge Celui ce a zidit universul, o înalţă pe această fiică a Evei mai presus de orice creatură, mai presus de orice demnitate.

Mare este vrednicia unei regine, mare cinste are mama unui geniu, a unui sfânt. Dar să fii Maică a lui Dumnezeu, să-L porţi în pântece, să-L naşti şi să-L porţi pe braţe pe Făcătorul a toate, asta depăşeşte orice onoare.

„Din Maria S-a născut Hristos” (Matei 1, 16). Aşa încheie Sfanţul Evanghelist cartea neamurilor lui Iisus. Iar pe adevărul acestor cuvinte, ca pe o stâncă de granit, se aşează tot ceea ce generaţiile de credincioşi au închinat celei pline de dar.

Am putea noi, oare, rămâne reci şi indiferenţi faţă de această Mireasă a Duhului Sfânt înaintea căreia un înger s-a plecat şi i s-a închinat? Niciodată! Noi cinstim ceea ce însuşi Dumnezeu a cinstit. Când îi invocăm numele în rugăciune, când apelăm la ajutorul ei, când dedicăm Maicii Domnului anumite zile de peste an, noi nu facem decât să împlinim o profeţie pe care preacurata a facut-o când o rudă de a ei, Elisabeta, a primit-o în casa sa: *„Iată, de acum*

mă vor ferici toate neamurile. Că mi-a făcut mie mărire Cel puternic şi Sfânt este numele Lui" (Luca 1, 48-49).

Profeţia s-a împlinit şi este vie şi în mijlocul nostru. încă din vremea Apostolilor, Maica lui Iisus s-a bucurat de o specială

dragoste şi un adânc respect. Cultul ei s-a dezvoltat în cursul secolelor ca un pom cu roade dulci din care s-au hrănit toţi dreptcredincioşii creştini. Sfinţii Părinţi şi marii dascăli ai lumii au lăudat-o în scricrile lor, au apărat-o împotriva ereticilor hulitori de cele sfinte. Preoţii au cântat-o, pictorii au zugrăvit cinstitul ei chip, femei şi biserici îi poartă numele...

„Iată de acum mă vor ferici toate nemurite!”.

Permiteţi-mi să citez doar câteva rânduri dintr-o carte a Ortodoxiei pentru preamărirea celei pline de dar: „Este atât de înaltă mărirea Fecioarei, încât dacă am aduna şi am aşterne la picioarele ei toată lumina cerului, toate florile câmpului, toate cântările raiului, toate ar fi depăşite de mărirea cu care a îmbrăcat-o Dumnezeu pe Maica Domnului. In faţa acestei măriri, luminile se întunecă, florile pălesc, iar armoniile raiului sunt slabe. Singur Duhul Sfânt care a vorbit prin înger a putut aduce laudă după vrednicie Maicii Sfinte când a zis: Bucură-te, cea plină de dar, Domnul este cu tine” (N. Mladin, „Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară”, p. 5-6).

Nesfârşite sunt, fraţilor, darurile şi binecuvântările care izvorăsc din acest cult al Maicii Domnului. în primul rând cinstirea Preasfintei Fecioare întăreşte dragostea noastră faţă de iubitul ei Fiu, Domnul Iisus. Este imposibil a o iubi pe Sfânta Fecioară Maria şi a nu iubi pe Acela pe care ea L-a adus lumii în trup, după cum este cu neputinţă ca cineva să-L caute pe Mântuitorul şi să nu se simtă atras de Preacinstita Sa Maică. Căci prin ea L-am primit pe Iisus. De aceea, cu bună dreptate, Sfânta noastră Biserică o aseamănă pe Născătoarea cu scara din vedenia lui Iacob, care unea cerul cu pământul: „Bucură-te, scară cerească pe care S-a coborât Dumnezeu!”.

în Fecioara Maria avem apoi modelul cel mai frumos de viaţă omenească, idealul de desăvârşire morală. Citeam zilele trecute că pe vârful Everest a fost aşezată o statuie uriaşă a Maicii Domnului cu Pruncul, ca să fie un stimulent pentru curajoşii care se avântă spre culmile munţilor. Pe „Everestul” spiritual al omenirii, Fecioara Maria e pururea fiinţa care ne inspiră şi ne călăuzeşte spre vârfurile însorite ale desăvârşirii.

4

Mama lui Iisus a făcut să curgă în toate timpurile în arterele omenirii imense energii morale, care au regenerat-o, au curăţit-o, au apărat-o de stricăciune. Ea este modelul neegalat al credinţei, al

iubirii de Dumnezeu, al slujirii aproapelui în dragoste, pilda curăţiei sufleteşti, a devotamentului matern şi a răbdării în suferinţă. Spre acest „rai însufleţit”, cum o numeşte o cântare ortodoxă, privesc toţi iubitorii de perfecţiune şi-şi modelează viaţa după tiparul ei.

Monahii care se devotează vieţii de mănăstire, tinerii care luptă pentru integritatea fecioriei lor, mamele care se jertfesc pentru naşterea şi creşterea în frica de Dumnezeu a copiilor, soţii credincioşi până la moarte, suferinzii care se luptă pe marea acestei vieţi, - toţi spre Maica Domnului privesc, de la care îşi iau curaj şi putere. Tot ce este mai bun şi mai frumos în cultura inimii şi în moravurile popoarelor, în Sfânta Fecioara Maria îşi are începutul şi desăvârşirea. Ca model în adevăr, Preacurata este „stâlp de foc care povăţuieşte pe cei din întuneric”.

în sfârşit, Maica Domnului Iisus este şi Maica noastră a credincioşilor. Pe cruce, când Mântuitorul aducea jertfa supremă pentru răscumpărarea omenirii, El a avut grija din urmă s-o încredinţeze pe cea care L-a întrupat ca om ucenicului său iubit, loan Evanghelistul: *„iată, mama ta!"* (loan 19, 27).

în acel ceas, pe Golgota, în persoana Apostolului loan era reprezentată toată Biserica lui Hristos, iar prin acel ucenic noi toţi am primit o apărătoare, o maică spirituală. Prin acel testament semnat cu sânge, am devenit fiii Măriei.

Pe cât este de adâncă marea, pe atât de mângâietoare este această credinţă că noi nu suntem orfani, că nu suntem părăsiţi, ci că acolo, lângă Altarul Prea Sfintei Treimi, avem o caldă apărătoare în nevoi, care pururea ne poartă în inima sa şi mijloceşte pentru noi.

La nunta din Cana Galileei, Iisus a săvârşit prima minune, ajutând pe cei în lipsă şi bucurându-i. Dar această minune a fost urmarea cererii Maicii Preasfinte. Precum acolo, aşa şi acum şi în veci de veci, mijlocirea Maicii e puternică, deschide vistieriile milostivirii lui Dumnezeu şi ne dă vinul bucuriei, al biruinţelor, al mângâierilor.

Scriptura ne asigură că *„mult poate rugăciunea stăruitoare*

a dreptului" (Iacob 5, 16). Credem şi mărturisim că cu mult mai mare trecere are la Stăpânul lumii aceea care, în sfinţenie şi merite personale, este deasupra tuturor drepţilor.

Pentru toate acestea, fraţilor, să rămânem credincioşi acestui cult pe care l-am moştenit din vechime adâncă!

408

S-o cinstim pe Născătoarea pentru că însuşi Dumnezeu a binecuvântat-o cu toate darurile. S-o avem pururi ca o călăuză şi cale de lumină pe aceea a cărei frumuseţe sufletească minunează pe îngeri. Să alergăm sub acoperământul ei prea puternic, fiindcă iubirea ei de mamă învăluie lumea într-un nor de milă. Puterea ei de Doamnă a cerului şi a pământului este fară egal.

în „fântâna Măriei", în cultul Maicii Domnului sunt ascunse mângâieri şi daruri nesfârşite.

Să continuăm a le aprecia şi folosi pentru o mai mare slavă a lui Dumnezeu şi pentru a noastră mântuire.

AMIN!

LA SFÂNTUL
MARE MUCENIC GHEORGHE
(23 aprilie)

Fraţilor,

Dintre toţi ucenicii Mântuitorului Hristos, cel mai mare dar l-a primit Sfântul loan Evanghelistul. Acest Apostol iubit al Domnului, în viaţă fiind, s-a învrednicit să privească lumina şi frumuseţea Raiului de sus. Descoperirea celor cereşti i s-a făcut de către însuşi Dumnezeu, ca să arate tuturor generaţiilor de credincioşi bunătăţile care îi aşteaptă în împărăţia veşnică şi astfel să-i încurajeze în luptele ce le stau înainte şi în mărturisirea credinţei.

Apostolul a scris vedeniile care le-a privit, şi ele ne-au rămas ca o moştenire sacră în cartea Apocalipsei. Iar una din cele mai slăvite descoperiri este aceea din capitolul 7 al cărţii în care ni se descrie preamărirea şi răsplata mucenicilor lui Hristos. Să ascultăm proorocia: „Iată, m-am uitat şi am văzut mulţime multă, din toate seminţiile şi limbile, stând înaintea tronului Mielului, îmbrăcată în veşminte albe şi având în mâini ramuri de finic... Iar unul dintre bătrâni şi-a deschis gura şi a zis: „Aceştia sunt cei ce vin din strâmtorarea cea mare şi şi-au spălat veşmintele lor şi le-au înălbit în sângele Mielului... Pentru aceea, ei sunt înaintea tronului şi slujesc în el lui Dumnezeu, ziua şi noaptea... Ei nu vor mai flămânzi, nici vor mai înseta... Căci Mielul îi va duce la izvoarele apelor vieţii şi Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor" (Apocalipsa 7, 9 şi urm.).

Ce minunată privelişte!... *„Strâmtorarea cea mare"* înseamnă suferinţele şi chinurile la care au fost supuşi oamenii pentru credinţa lor, pentru adevăr şi dragostea de Hristos, pentru mărturisirea Lui în lume. A fost împlinirea acelei proorocii a Domnului Iisus când a prezis că ucenicii Lui vor îndura prigoniri, defăimări, ură şi moarte (Matei 10, 22).

Iar veşmintele albe, ramurile de finic, slujirea în cortul ceresc şi mângâierea la izvoarele Raiului înseamnă încununarea, plata şi bucuria pe care Mântuitorul a pregătit-o aieşilor Săi.

Sufletele mucenicilor sunt în mâna lui Dumnezeu. „în ochii celor lipsiţi de minte, moartea lor s-a părut ca o nenorocire şi un prăpăd. Dar *„ei sunt în pace. Fiind pedepsiţi cu puţin, fiind încercaţi şi aflaţi vrednici de El, Dumnezeu le-a dăruit mari răsplătiri”* (înţelepciunea lui Solomon 3, l-5). Ei bine, în rândurile mulţimii dinaintea altarului Mielului îl vedem cu ochii credinţei pe slăvitul pe care Biserica noastră îl cinsteşte astăzi, pe marele Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă.

Fraţilor,

N-avem grai meşteşugit în stare să înfăţişeze după cuviinţă pe neînfricatul oştean al lui Hristos. Vorbirea noastră este prea slabă ca să descrie fapte supraomeneşti ce au pus în mirare şi pe îngeri. Totuşi, datoria de a învăţa ne îndeamnă să folosim acest praznic luminat, ca să vă zidiţi sufleteşte şi să păşiţi cu curaj la lupta care vă aşteaptă, pentru slăvirea lui Dumnezeu şi câştigarea împărăţiei cerurilor.

Fraţilor,

Sfântul şi minunatul Gheorghe, care acum se veseleşte lângă tronul Sfintei Treimi, a trăit în veacul IV după Hristos, în ţara Capadociei din Asia Mică, o provincie a Imperiului Roman. Pe tronul Cezarilor domnea atunci împăratul Diocleţian, unul din cei mai înverşunaţi prigonitori ai creştinilor. Istoria ne arată că acel împărat ura aşa de mult pe ucenicii lui Hristos, încât vroia să-i nimicească pentru totdeauna. Se zice că tiranul a bătut şi monedă cu inscripţia: „în semnul nimicirii numelui de creştin”.

Era vremea religiilor păgâneşti. a cinstirii zeilor. Ba, unii împăraţi însetaţi de glorie doreau să fie ei înşişi adoraţi ca nişte zei...

în vremea aceea, din Roma a ieşit porunca aspră ca nimeni în imperiu să nu se închine lui Iisus Hristos. împăratul a promis răsplătiri şi onoruri mari celor ce se vor lepăda de El şi ameninţă cu chinuri şi moarte pe cei ce nu se vor supune decretului său. Porunca ajunse, fireşte, şi în Capadocia, unde trăia tânărul creştin cu numele Gheorghe. Acela era de neam nobil, avea educaţie aleasă, ba deţinea şi postul de dregător în administraţia provinciei.

Dar tribunul Gheorghe cunoscuse adevărul Evangheliei din pruncie, se botezase şi se hotărî să n-aibă alt Dumnezeu decât pe

Cel de o fiinţă cu Tatăl ceresc şi făcut Om, pe Iisus

Porunca lui Diocleţian, adică îndemnul la lepădare, a fost ca o suflare de vânt care aprinde mai viu un foc. Credinciosul tribun era atât de conştient de adevărul Evangheliei Domnului, în inima lui ardea o atât de mare iubire pentru Cel ce S-a jertfit pe Cruce pentru iertarea păcatelor oamenilor, încât promisiunile şi ameninţările venite de la Roma îl aflară tare ca o stâncă de granit.

împăratul încercă mai întâi prin mijloace paşnice să-l facă pe dregător să se lepede de Hristos. Zadarnic! Urmară sancţiuni aspre: sfântul fu depus din demnitatea oficială pe care o deţinea şi supus la chinuri. Bătăi, răniri, schingiuiri, pe toate le-a răbdat viteazul oştean, le-a primit cu suflet eroic, cu blândeţe, cu smerenie, ba chiar cu bucurie că se învrednicea să sufere pentru Mântuitorul său. Cu cât mai mult era silit să-L tăgăduiască pe Hristos, cu atât mai vârtos îşi mărturisea credinţa.

Curajul mucenicului crescu până la îndrăzneala de a intra în capiştele păgânilor şi de a răsturna de la locurile lor chipurile idoleşti. Faptele sfântului stârniră cumplit mânia prigonitorilor, încât ei cerură împăratului să se aplice tânărului creştin pedeapsa supremă. Tiranul aprobă propunerea şi decretă pedeapsa cu moartea. Şi astfel Marele Mucenic pecetlui cu sângele său credinţa lui neînfricată şi el muri, întocmai ca Sfântul loan Botezătorul şi măritul Apostol Pavel, prin tăierea capului.

După judecata omenească, un astfel de sfârşit s-ar părea o nenorocire, o pierdere dezastruoasă. Dar judecăţile Domnului sunt diferite. Căci vedeţi, în vreme ce Diocleţian şi cei de o seamă cu dânsul zac în dispreţul omenirii, având ca mormânt iadul, iar ca amintire necinstea, pomenirea Marelui Mucenic din Capadocia se face cu mare laudă şi strălucire. El stă înaintea tronului şi slujeşte în el lui Dumnezeu ziua şi noaptea.

Iubiţi credincioşi,

Să culegem acum roadele duhovniceşti pe care ni le oferă sărbătoarea de astăzi şi viaţa Sfântului Mucenic.

Cel dintâi folos sufletesc pentru noi este întărirea credinţei. Priveliştea eroismului Sfântului Gheorghe. ca şi pilda tuturor mucenicilor, sunt o puternică dovadă a adevărului de credinţă pe care îl mărturisim noi creştinii dreptmăritori.

Pentru o amăgire, pentru năluciri şi basme, nimeni nu-şi jertfeşte viaţa. Pe când pentru adevăr, din iubire pentru o persoană scumpă, oamenii devotaţi primesc moartea cu bucurie.

Mucenicia primilor creştini este cea mai puternică dovadă a divinităţii Mântuitorului, cea mai strălucită podoabă a Bisericii. Când sute de mii de credincioşi au fost în stare să renunţe la avere, la situaţii înalte, la viaţă, şi să moară pentru Hristos. asta nu poate fi decât dovada adevărului. Mucenicii erau convinşi că Iisus Nazarineanul este Dumnezeu, credeau în viaţă veşnică, primeau puteri extraordinare de curaj de la Duhul Sfânt şi, de aceea, istoria prigoanelor şi rezultatele lor rămân cea mai glorioasă pagină a trecutului Ortodoxiei. Pentru adevăr merită să mori, pe când pentru o minciună cine poate să sufere ceva?

De aceea, cu bună dreptate, Sfântul Irineu scria: „Biserica creştină, în toate timpurile numără o mulţime de mucenici. Păgânii şi necredincioşii nu ne pot da o astfel de dovadă de putere”.

Iar astăzi când atâţia refuză să creadă în cuvintele Domnului Iisus, când mulţi se clatină şi se îndoiesc, sau sunt reci ca gheaţa, pomenirea pildelor muceniceşti este ca un medicament tare care vindecă şi dă putere de viaţă.

Dar roada cea mai scumpă câştigată din pilda marelui mărturisitor Gheorghe este întărirea noastră în răbdare şi hotărârea de a-L urma pe Hristos.

între alte proorocii ale Mântuitoului, care privesc viitorul ucenicilor Săi, este una care ne cuprinde pe toţi. Zis-a Cuvântul întrupat: *„Dacă M-au prigonit pe Mine şi pe voi vă vor prigoni”* (loan 15, 20). Iar ca un ecou credincios al glasului ceresc, Sfântul Apostol Pavel repetă: „ *Toţi care vor să trăiască în evlavia lui Hristos, vor suferi prigoniri”* (II Timotei, 3, 12).

Vedeţi în ce categorie de oameni ne numărăm? Pentru creştini, cum spune Sfântul Ciprian, nu este doar o singură cunună care se câştigă în vremea prigoanelor: are şi vremea de pace cununile sale. Cât de adevărat!...

A trebuit ca pe tronurile lumii să domnească tiranii pentru ca Raiul să se umple de mucenici. Dar este şi o mucenicie a credinţei pe lângă cea a sângelui. Astăzi, nimeni nu este dat hrană fiarelor din circ pentru faptul că se declară creştin, dar, de multe ori, e

pradă batjocoririi, ironiei, derâderii oamenilor care nu cred şi fac lucrurile întunericului, care batjocoresc cele sfinte şi defaimă bunii creştini şi pe slujitorii Bisericii.

„Martir”, zice Fericitul Augustin, înseamnă pe greceşte „martor”. De aceea, ori de câte ori împlinim poruncile lui Iisus Hristos noi dăm mărturie pentru El.

Deci, toţi trebuie să fim „martiri” în acest înţeles. Astfel, poţi fi un mucenic al răbdării, al smereniei, al înfrânării, al iubirii faţă de aproapele, al păcii.

Căci scrie la Pateric: „Dacă se va da omul de bunăvoie spre greutate, necaz şi supărare pentru Dumnezeu, pe aşa unul Domnul îl va împărtăşi cu Sfinţii Mucenici, căci răbdarea în loc de sânge se primeşte”.

Doresc să vă dau două pilde. Una e din vremea noastră. Odată unui om de lume îi fu prezentat într-o societate un călugăr cu viaţă duhovnicească îmbunătăţită, recunoscut pentru blândeţea şi înţelepciunea sa.

Mireanul, puţin ameţit de alcool, când făcu cunoştinţă cu omul de mănăstire, avu necuviinţa să declare celor de faţă: „Ah, cum urăsc eu pe călugării aceştia!... De mi-ar sta în putere, într-o zi i-aş spânzura pe toţi”...

Omul lui Dumnezeu îi răspunse liniştit: „Aveţi o dorinţă ca aceasta? V-aş propune să începeţi cu mine omorârea călugărilor. Mă numesc Teofil, locuiesc în mănăstirea cutare şi vă stau la dispoziţie oricând”. La auzul acestor cuvinte, ticălosul roşi ca focul şi dispăru în grabă dintre oameni.

Altă pildă din Pateric. Se zice că un tânăr, după mulţi ani trăiţi în desfrâu, veni la pocăinţă şi se hotărî ca să-şi dedice restul vieţii pentru ispăşirea nebuniilor sale. Pentru acest scop, o vreme petrecu în pustie, apoi, auzind că lângă cetatea Alexandriei trăia un boier foarte aspru şi iute la fire, s-a decis să meargă să-i slujească aceluia, cu orice preţ, numai să se mântuiască.

Slujea tânărul cu devotament, asculta fără cârtire ordinele, dar stăpânului nimic nu-i era pe plac din câte făcea ucenicul, ba îl ocăra şi-l bătea ca pe un câine. Tânărul nostru însă tăcea şi îndura toată asuprirea cu răbdare. După şase ani de nevoinţă, un înger i se arată în vis şi îi zise tânărului: „Dumnezeu ţi-a iertat jumătate din păcatele tale. Sileşte-te şi pentru celelalte”.

Şi a răbdat sluga mai departe. De se întâmpla să nu fie batjocorit într-o zi. se tânguia, zicând: „Vai mie, rea zi am avut: Astăzi n-am şters nimic din fărădelegile mele”.

După mulţi ani de suferinţă, omul a murit, iar un duhovnic l-a văzut pe îndelung-răbdătorul nevoitor între mucenici. Aşa, răbdarea lui a avut aceeaşi valoare ca şi sângele unui martir!

Fraţilor,

Vremea ne sileşte să încheiem. Puneţi în inimile voastre cuvintele ce le-aţi auzit, ţineţi vie în minte icoana Sfântului Mare Mucenic şi purtătorul de biruinţă Gheorghe şi păşiţi pe urmele lui.

în lume întâmpinăm necazuri, suferim nedreptăţi, întâlnim oameni răi care ne supără, ne păgubesc. După firea noastră pământească, suntem îndemnaţi să răspundem jignirilor cu mânie, cu ceartă, cu duşmănie... Nu aşa au făcut ucenicii lui Iisus şi iubitorii de mucenici.

Ci noi să primim cu bucurie „prigoanele” venite de la semenii noştri. Să biruim răul cu binele, ca unii care cunoaştem că ne aşteaptă în ceruri cununi care nu se veştejesc.

Căci scrie la Sfânta Carte: „Aceasta este plăcut lui Dumnezeu, să sufere cineva întristări pe nedrept cu gândul la El... Dacă pentru binele făcut veţi pătimi şi veţi răbda, aceasta este plăcut lui Dumnezeu. Spre aceasta aţi fost chemaţi căci şi Hristos a pătimit pentru voi, lăsându-vă pildă ca să păşiţi pe urmele Lui” (I Petru 2, 19 şi urm.).

Să privim, deci, cu credinţă la viteazul erou din Capadocia, să luăm curaj şi răbdare din pilda lui, precum şi el a urmat lui Hristos!

AMIN!

LA SFINŢII ÎMPĂRAŢI
CONSTANTIN ŞI ELENA
(21 mai)

Iubiţi credincioşi,

Sositu-nc-a iarăşi vreme de prăznuire. Ne-am adunat astăzi în locaşul lui Dumnezeu ca să facem pomenire cu laudă Sfinţilor împăraţi Constantin şi Elena.

Dar, oare, cine este în stare să rostească după cuviinţă cuvinte potrivite în cinstea lor? La un prilej ca acesta, chiar un renumit orator al Bisericii noastre, mitropolitul Antim Ivireanul se simţea nevrednic să predice şi zicea: *„Numai cineva cu multe avuţii poate oferi daruri după cuviinţă unui împărat. Numai cel ce se socoate pe sine înţelept e în stare să laude un învăţător. Dar eu, ştiindu-mă sărac şi lipsit de dar, cum voi vorbi? ”*

într-o stare de mai mare sărăcie duhovnicească ne simţim noi acum când trebuie să vorbim despre slăviţii împăraţi. Totuşi vom vorbi deoarece pentru această slujire ne-a rânduit Mântuitorul în tagma preoţiei. Şi apoi suntem încredinţaţi cu Sfântul Apostol Pavel că puterea de convingere a propovăduirii noastre nu stă în înţelepciunea omenească, ci vine de la Duhul Sfânt: *„Noi propovăduim înţelepciunea lui Dumnezeu ”* (I Corinteni 2, 7). Deci, nădejdea ne-o punem în Cel ce vindecă cele neputincioase şi întăreşte pe cele cu lipsă.

Fraţilor,

în cântările închinate sfinţilor de astăzi un imnograf luminat a scris cuvinte inspirate, care alcătuiesc un buchet de flori de bun miros duhovnicesc, un miez plin de dulceaţă şi adevăr. Iată-le: *„Luminat fiind cu razele Duhului Sfânt, toată Biserica a luminat, sobor a adunat, întărirea ereticilor a stins, iar cununa dreptmăritorilor creştini neveştejită s-a arătat”.*

Nu se putea un imn mai frumos ca acesta, mai precis şi mai clar.'

„Luminat de Duhul Sfânt”. Aşa îl cinsteşte Biserica pe primul împărat creştin. El a fost ales de Providenţa divină să fie un mare

ctitor şi eliberator al noului Israel, al Sfintei noastre Biserici creştine.
A fost un al doilea Moise.

Cunoaşteţi faptele marelui prooroc şi conducător evreu. Moise a fost chemat de Dumnezeu să scoată din robia egipteană poporul biblic şi să-l conducă în Ţara făgăduinţei.

După sute şi sute de ani, Atotţiitorul Părinte ceresc a ales un alt bărbat providenţial care să elibereze pe ucenicii lui Hristos din furia prigoanelor duşmanilor Crucii. A fost fiul împăratului roman Constantin Clor şi al soţiei sale Elena, Sfântul Constantin cel Mare.

După moartea părintelui său, Constantin a urmat să domnească peste părţile apusene ale împărăţiei romane, Galia şi Insulele Britanice. în Roma stăpânea un alt împărat, Maxenţiu, care făcea multe nelegiuiri şi prigonea cumplit pe creştini. între cei doi Cezari s-a pornit război. Atunci s-a arătat semnul minunat al chemării Sfântului Constantin.

Tradiţia Bisericii ne spune că în preajma unei bătălii din războiul acela, el a văzut pe cer chipul unei Cruci strălucitoare iar dedesubt cuvintele: *„în acest semn vei învinge/”.* împăratul a înţeles glasul chemării de sus, a poruncit să se graveze pe scuturi crucea creştinilor, a pornit la luptă şi a biruit.

Ajungând singur monarh în împărăţia romană, Sfântul Constantin şi-a ales o nouă capitală pe care a numit-o Constantinopol şi, în semn de recunoştinţă pentru ajutorul primit de la Dumnezeu, a dat o lege, un decret imperial, prin care se interzicea orice persecuţie a cetăţenilor pentru credinţa lor. Astfel, ca un alt Moise, Sfântul Constantin a slobozit creştinătatea de urgia prigoanelor şi a lăsat ca Evanghelia Domnului Hristos să se predice liber, să aducă roadele ei binecuvântate în suflete şi în viaţa societăţii.

Iată de ce Constantin împăratul este numit „cel Mare” şi „întocmai cu Apostolii”, fiindcă datorită lui cei ce erau în întuneric şi în umbra morţii, cei chinuiţi şi omorâţi pentru credinţă, puteau, din anul 313 înainte, să creadă liber, să se boteze, să aibă lăcaşuri de cult şi să-L preamărească pe Dumnezeu în duh şi adevăr. Mai

mult, însuşi împăratul s-a botezat, a zidit biserici în numele Domnului Hristos, a restituit creştinilor averile confiscate mai înainte de către prigonitori.

După ce a dăruit religiei creştine libertatea, Sfântul Constantin cel Mare are meritul de a fi asigurat Bisericii unitatea. „Sobor a adunat, întărirea ereticilor a stins”.

In vremea aceea, a fost răspândită în părţile de răsărit ale împărăţiei o mare erezie. Se numea „arianism”, după numele lui Arie din Alexandria Egiptului. Arie, mândru şi încăpăţânat, învăţa că Iisus Hristos n-a fost Dumnezeu adevărat, de o fiinţă cu Tatăl, ci doar o creatură superioară, un fel de supra-om în care s-a sălăşluit Dumnezeirea.

Eresul lui Arie a fost îmbrăţişat de mulţi creştini, dezbinarea între credincioşi era mare, certurile nesfârşite, aşa încât pacea Imperiului Roman era mult tulburată.

împăratul Constantin a hotărât să pună capăt acelei dezbinări primejdioase. în acest scop, a invitat la un sobor pe episcopii Bisericii din întreaga lume, împreună cu renumiţi teologi ai vremii, ca să precizeze adevărul despre persoana Mântuitorului Hristos.

La Niceea, în Asia Mică, la anul 325 s-au adunat 318 Sfinţi Părinţi, în rândul cărora s-a aflat şi episcopul din Tomis, Constanţa de astăzi.

Luni de zile se luptară Sfinţii Părinţi cu Arie, până ce învăţătura sa fu respinsă ca falsă, iar ereticul pus sub blestem. Atunci, sub inspiraţia Duhului Sfânt, se alcătuiră primele şapte articole din Simbolul credinţei, Crezul pe care îl mărturisim astăzi la Sfânta Liturghie. Iar când un părinte din sinod rosti pentru prima oară cuvintele: „Cred întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, născut iar nu făcut”, marele împărat se ridică în picioare emoţionat şi zise către Sfinţii Părinţi: „Da, acesta e adevărul! Nu sunt teolog, dar simt că nu voi l-aţi lucrat ci Duhul Sfânt care v-a luminat”.

A fost o zi mare în istoria Bisericii! Aşezământul mântuirii oamenilor se rânduia pe o temelie de granit, adevărul şi unitatea de credinţă se întăreau ca un zid puternic de care aveau să se izbească neputincioase valurile rătăcirilor.

„Iar cununa dreptmăritorilor neveştejită s-a arătat”.

Cu adevărat, neveştejită! Căci, iată, după mai mult de şaisprezece veacuri, numele marilor împăraţi sunt pomenite cu

binemeritate laude, în vreme ce nenumăraţi regi şi împăraţi, care se credeau nemuritori în memoria omenirii, sunt daţi uitării.

Alături de fiu este pomenită cu cinste şi mama sa Elena. Aceasta a fost şi ea un fel de „apostol”, deoarece are merite deosebite în întărirea şi răspândirea dreptei credinţe. Ca mamă,

Sfânta Elena a fost făclia de lumină care a călăuzit paşii spre Hristos ai augustului copil. Ea l-a educat în duhul credinţei, ea l-a inspirat în acţiunile sale, l-a ajutat cu o râvnă fară egal. Cinstita împărătească, arzând de focul unei dorinţe sfinte, s-a străduit să afle lemnul pe care s-a jertfit Domnul Hristos. A poruncit să se facă săpături sub dealul Golgotei, a aflat Sfânta Cruce şi a înălţat-o, cu ajutorul patriarhului Ierusalimului, spre pioasă închinare.

Fraţilor,

Să vedem acum, pe scurt, care ne sunt îndatoririle duhovniceşti în legătură cu sărbătoarea de astăzi. Prima îndatorire este, bineînţeles, aceea legată de cultul tuturor sfinţilor: lauda, închinarea, pomenirea lor în rugăciuni. Dreptmăritorii împăraţi au strălucit în viaţa lor pământească prin mari fapte şi virtuţi. Ei au îmbinat credinţa lui Avraam cu blândeţea lui David, cu înţelepciunea lui Solomon şi râvna lui Pavel. Ştim că acum sfinţii au fost încununaţi şi răsplătiţi de Părintele ceresc în patria de sus, unde au ajuns „casnicii şi prietenii lui Dumnezeu", mijlocind pentru fraţii lor de credinţă, care luptă în lume cu viforul ispitelor şi al necazurilor lor. Cum să nu-i slăvim, cum să nu le închinăm biserici, cum să nu ne botezăm copiii cu numele lor? O facem cu bucurie şi bune nădejdi.

Sfântul Apostol Pavel, în epistola sa către evrei, ne învaţă ca, după ce-i pomenim pe mai-marii noştri în credinţă, să le urmăm faptele, să-i imităm (Evrei 13, 7). Această poruncă ne obligă pe toţi, totdeauna, deci şi în cazul de faţă.

Aţi avea dreptul să ne întrebaţi: Cum să urmăm noi nişte muritori de rând, exemplul unor împăraţi care s-au bucurat de privilegiile, puterea şi drepturile unor capete încoronate?

Răspunsul nostru este că putem să-i imităm şi să păşim pe urmele lor în măsura în care şi noi, ca şi sărbătoriţii de astăzi, II iubim pe Dumnezeu, purtăm grijă de sufletele noastre nemuritoare şi ne îmbogăţim în fapte bune.

V-am arătat că Sfântul Constantin a slobozit creştinătatea din prigoane, a asigurat Bisericii creştine libertatea, iar prin asta a nimicit păgânismul, a stins închinarea la zeităţi mincinoase şi a dat

o lovitură de moarte sclavagismului.

Ceea ce împăratul iubitor de Dumnezeu a făcut pentru întreg Imperiu Roman, datori suntem noi să împlinim. în mic, în viaţa noastră personală în împărăţia inimilor.

Căci, vai! De multe ori. noi suntem „sclavi" şi închinători la idoli. Cu numele ne zicem creştini, dar cu faptele ne arătăm păgâni, uneori mai răi decât păgânii. Bine a zis un părinte bisericesc, Sfântul Ieronim: „Dacă cineva se robeşte dorinţelor sale, celor păcătoase, acelea devin dumnezeii lui. Un păcat în inimă este un idol pe altar".

Cât adevăr în cuvintele acestea!... Câţi dintre noi nu ne robim slavei deşarte, poftelor necurate, patimilor urâte!... Mulţi necredincioşi, văzând cum trăiesc aşa-zişii următori ai lui Hristos, se smintesc, hulesc mai vârtos numele lui Dumnezeu şi se simt încurajaţi în a lucra faptele întunericului.

Să nu fie aşa! „Să nu ne lăsăm robiţi de diavolul, ci să trăim in dreptatea şi sfinţenia adevărului" (Efeseni 4, 24), sau cum porunceşte Apostolul neamurilor: „Rămâneţi tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi şi nu vă prindeţi în jugul robiei" (Galateni 5, 1).

Cuvine-se apoi mamelor credincioase să ia pildă de la Sfânta Elena pentru creşterea odraslelor lor în dragostea de cele sfinte şi după poruncile morale. Dacă împăratul pe care-l pomenim astăzi străluceşte pe cerul Ortodoxiei ca un luceafăr luminos, asta se datorează maicii sale Elena, care i-a fost înger povăţuitor, făclie admirabilă şi inspiratoare a marilor sale acţiuni. „Marii oameni, a zis un cugetător al Bisericii creştine, se formează pe genunchii maicilor lor". Noi zicem că toţi oamenii se formează în cei şapte ani de acasă. In căminul familiei, părinţii ţin locul preoţilor. Precum slujitorii altarelor trebuie să înveţe legile lui Dumnezeu şi să sfinţească viaţa credincioşilor, aşa părinţii, îndeosebi mamele, trebuie să vegheze cu grijă şi răspundere asupra comportării şi educaţiei celor ce i-au adus pe lume.

în sfârşit, de la marii sărbătoriţi să învăţăm dragostea şi ataşamentul de aşezământul mântuirii noastre, Sfânta Biserică strămoşească. Aţi văzut câtă strădanie a depus Sfântul Constantin pentru

stârpirea ereziei ariene şi pentru unitatea de credinţă. Din nefericire, în vremea noastră, locul arienilor l-au luat ereticii noi, rătăciţii, adică sectanţii de astăzi care s-au rupt de la sânul Bisericii-mamă şi care, 420

în ogorul însămânţat de veacuri cu grâul dreptei credinţe, au semănat şi cultivă buruienile falselor învăţături, făcând dezbinare între fraţi. Să vă feriţi de ei ca de nişte prooroci mincinoşi şi să rămâneţi tari în ceea ce au crezut moşii şi strămoşii noştri.

Noi, românii, din vremea naşterii noastre ca naţiune, aşa ne-am trezit: popor de origine daco-romană şi creştini ortodocşi. Datori suntem să păstrăm comoara de credinţă ce ne-au lăsat-o ca moştenire înaintaşii noştri, domnitorii credincioşi, vlădicii şi preoţii, şi s-o transmitem curată, ca pe o comoară scumpă generaţiilor care ne urmează.

Ortodoxia şi Patria alcătuiesc „grădina Raiului" în care Dumnezeu ne-a aşezat să trăim, să muncim în pace şi să dobândim bucurii vremelnice şi fericirea veşnică. Să păstrăm această moştenire scumpă şi s-o îmbogăţim prin agonisita noastră de fapte bune, izvorâte din dragostea de Dumnezeu şi de aproapele.

AMIN!

LA ÎNĂLŢAREA DOMNULUI

Fraţi creştini,

Sfânta Scriptură, spre deosebire de cărţile omeneşti, ne istoriseşte întâmplările cele mai mari şi mai sublime, cu cuvintele cele mai simple. Omul de rând simte nevoia să descrie lucrurile în toate amănuntele posibile, cu vorbe menite să ne facă a le înţelege. Sfinţii autori, dimpotrivă, sub îndrumarea Duhului Sfânt, spun cu cea mai mare simplitate faptele cele mai măreţe şi mai importante. Aşa este cazul şi cu istorisirea înălţării Domnului la cer.

Să-l ascultăm pe Evanghelistul Marcu. Iată cum descrie el întâmplarea pe care o prăznuim astăzi:

„Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ucenicii Săi, S-a înălţat la cer şi a şezut de-a dreapta lui Dumnezeu" (Marcu 16, 19).

Asta-i tot ce ne arată el despre încheierea lucrării mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu, despre încheierea vieţii sale pământeşti.

Ce e drept, alt autor de Evanghelie, Sfântul Luca, ne dă amănunte despre locul şi despre vremea în care s-a petrecut marea faptă din istoria mântuirii noastre. Dar tot aşa, simplu, scurt, cum schiţează un pictor liniile unui mare tablou.

Locul înălţării Domnului a fost în Betania, o localitate în apropierea cetăţii Ierusalim, pe muntele Măslinilor. Iar faptul s-a petrecut la 40 de zile după învierea lui Iisus. *„El i-a dus afară până spre Betania. Şi-a ridicat mâinile şi i-a binecuvântat. Iar pe când îi binecuvânta, S-a despărţit de dânşii şi S-a înălţat la cer"* (Luca 24, 51).

Din altă parte mai aflăm că pe când ucenicii îl urmăreau cu privirea, un nor L-a ascuns de la ochii lor, doi îngeri îmbrăcaţi în alb li s-au înfăţişat şi le-au grăit: *„Bărbaţi galileeni! De ce staţi, uitându-vă la cer? Acest Iisus care S-a înălţat de la voi la cer, va veni în acelaşi fel cum L-aţi văzut mergând la cer”.* Atunci ucenicii de la muntele Măslinilor s-au întors în Ierusalim (Fapte 1, 11-12).

O, ce negrăită minune, ce bogăţie de daruri e cuprinsă în

aceste scurte versete biblice!... Mintea noastră nu e în stare a le pricepe, gura noastră nu poate a le rosti!

Cel ce la naşterea Sa S-a smerit pe sine ca un rob, Cel ce în viaţă a fost dispreţuit, Cel ce în vremea patimilor Sale S-a lăsat batjocorit şi înjunghiat, Se înalţă acum cn un vultur la ceruri, purtat de însăşi puterea Sa dumnezeiască.

Iisus Hristos Şi-a sfârşit lucrul Său pe pământ. Pe Tatăl L-a preamărit, omenirea a răscumpărat-o, lumea a sfinţit-o şi a mântuit-o.

Nici un cuceritor, nici un erou n-a împlinit vreo biruinţă ca El. Iisus a învins pe duşmanul cel mai puternic şi mai înfricoşat, pe diavol, l-a răpit prada, adică lumea întreagă, şi aşa a împăcat omenirea cu Dumnezeu.

Pentru un astfel de Biruitor, pământul nu mai putea fi lăcaş. Ci El trebuia să se urce pe un tron mai presus de nori. *„Şi S-a înălţat la cer!”* Sosise ceasul ca să fie proslăvit de Părintele ceresc cu slava pe care a avut-o înainte de zidirea lumii. Astăzi, s-a făcut această minune! Astăzi, iese din temniţă nevinovatul Iosif pentru ca să primească puterea asupra Egiptului. Astăzi, ia în primire adevăratul Iosif pământul făgăduinţei! Astăzi, viteazul David, după ce l-a doborât pe Goliat, îşi face intrarea sărbătorească în Ierusalim, slăvit de toţi.

Dar nu muritorii de rând îi cântă biruinţa, ci îngerii de lumină, duhuri în pară de foc. Prin mii şi mii de glasuri, ei sărbătoresc întoarcerea Stăpânului în ceruri şi strigă: „Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre şi va intra împăratul măririi!” Iar pentru că portarii raiului întreabă cine-i Acela împăratul măririi, slugile Duhului răspund: *„Domnul cel tare şi puternic, Domnul cel tare în războaie, Acela e împăratul măririi”* (Psalm 23, 9-l0).

La această veste, porţile cele zăvorâte pentru fiii lui Adam de la prima cădere în păcat se deschid. Iisus intră în slava Sa, Se îmbracă din nou în strălucirea pe care a avut-o din veac.

Dar El nu intră singur în Ierusalimul ceresc, ci intră însoţit de aceia pe care i-a dezrobit. Intră cu nenumăratele cete de strămoşi, patriarhi, prooroci şi drepţi-temători de Dumnezeu pe care i-a eliberat din iad şi i-a făcut prietenii, casnicii, sfinţii Săi.

Şi pe când glasul îngerilor intonează cântarea: „ *Vrednic este Mielul care a fost înjunghiat să primească puterea, bogăţia, înţelepciunea, tăria, cinstea, slava şi lauda”* (Apocalipsa 5, 12), însuşi Părintele ceresc îl primeşte pe iubitul Său Fiu, îl îmbrăţişează cu o iubire nemărginită şi-L aşează pe tron de-a dreapta Sa,

încredinţându-I toată puterea în cer şi pe pământ. Atunci s-au împlinit acele cuvinte ale Sfântului Apostol Pavel. care. după ce vorbeşte despre înjosirea Fiului Omului. încheie cu preamărirea Lui: „Dumnezeu L-a preaînălţat şi l-a dăruit Lui numele care este mai presus de orice nume: ca intru numele lui Iisus, tot genunchiul să se plece, al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor de dedesubt. Şi toată limba să mărturisească că Domn este Iisus Hristos, intru mărirea lui Dumnezeu-Tatăl" (Filipeni 2, 9-11).

Fraţi creştini,

Ne spune aceeaşi dumnezeiască Scriptură că după ce patriarhul Iacov s-a mutat din Canaan în Egipt, fiii săi au primit în stăpânire de la Faraon cea mai bogată regiune a ţării. Oare, cum de s-au învrednicit israelitenii de un aşa de mare favor? Cum de au găsit un astfel de adăpost la un rege străin, într-o ţară necunoscută? Pentru meritele unei persoane mari, pentru meritele lui Iosif.

La cârma Egiptului, în demnitate mare, având stăpânire asupra întregii ţări, se afla fiul lui Iacov, deci fratele celor mutaţi din Canaan. De aici, salvarea lor de la foamete, de aici, dăruirea cu un ţinut aşa de bogat. *„Şi a zis Faraon lui Iosif: Să aşezi pe tatăl tău şi pe fraţii tăi in cea mai bună parte a ţării”* (Facerea 47, 6).

Lucrurile cereşti cu anevoie se pot compara cu cele pământeşti, nici cele ale duhului cu cele materiale. Totuşi, istoria cu ajutorarea fraţilor lui Iosif ne face să înţelegem ce mare mângâiere, ce răsplătire ni se dă nouă prin mijlocirea, prin meritele lui Iisus Cel înălţat. El nu e străin de noi, ci e fratele nostru, după cum a zis Măriei Magdalena după înviere: *„Mergi la fraţii Mei şi le spune: Mă sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu şi Dumnezeul vostru”* (loan 20, 17).

Iar dacă „Fratele” nostru Iisus a ajuns la o aşa de mare cinste şi putere, dacă El este pus să şadă de-a dreapta lui Dumnezeu, în locurile cereşti *„mai presus de orice domnie, de orice stăpânire, de orice dregătorie şi de orice nume”* (Efeseni 1, 21), ce bine nu ne va da, din ce primejdii nu ne va scăpa? Un astfel de Fiu, ce nu va dobândi de la Tatăl Său şi Tatăl nostru, pentru noi?

a) Iisus Cel înălţat s-a suit la ceruri şi prin aceasta ne dă viaţă

veşnică, ne face împreună - moştenitori ai slavei Sale.

Când se întristară ucenicii de despărţirea de la Cina cea de Taină, Domnul le-a zis: *„Este de folos ea Eu să Mă duc de la voi"* (loan 16, 7). *„Mă duc să vă gătesc vouă loc... ca acolo unde sunt Eu, şi voi să fiţi"* (loan 14, 3).

Aceste cuvinte trebuie să umple inimile noastre de o atât de mare bucurie, încât să se reverse în strigăte şi săltări duhovniceşti, pentru că ele n-au fost rostite numai Apostolilor, ci nouă tuturor, Iisus se înalţă la cer nu numai pentru ca să se bucure de roadele suferinţelor şi ale biruinţei Sale, ci ca să ne introducă şi pe noi în raiul desfătării, să ne dea împărăţia, să ne pregătească lăcaşuri veşnice, ca pururea cu El să fim. Iisus se urcă la înălţime ca o căpetenie a Bisericii, ca să ne unească pe toţi membrii Trupului Său în raiul de unde am fost cândva alungaţi.

Acesta este deci izvorul bucuriei celei mai mari a praznicului de astăzi. De aceea, cântă Sfânta noastră Biserică: „Firea lui Adam care se pogorâse în cele mai de jos ale pământului, Dumnezeule, înnoindu-o în Tine însuţi, ai ridicat-o astăzi mai presus de toată stăpânirea şi puterea” (Penticostar).

b) Iisus Biruitorul s-a înălţat la cer pentru a fi Mijlocitorul şi Apărătorul nostru: *„Hristos a intrat în cer, ca să se înfăţişeze acum pentru noi, înaintea lui Dumnezeu”* (Evrei 9, 24).

O, dragoste nesecată a lui Iisus pentru neamul omenesc!...

Jertfa aceea cruntă de pe Golgota, răscumpărarea aceea adusă cu suspinuri negrăite, n-au fost încheiate pentru păcătoşi, ci se continuă în veac. *„Iisus trăieşte pururea,* zice Apostolul neamurilor, *ca să mijlocească pentru cei ce se apropie de Dumnezeu printr-însul”* (Evrei 7, 25).

Prin ce mijloceşte Fiul Cel preamărit la Tatăl? Prin jertfa sângelui Său cu care ne-a răscumpărat, prin arătarea necontenită a semnelor pătimirii Sale. Noi avem în persoana lui Iisus un Frate.

Oare, de ce a înălţat cu Sine în cer trupul în care a sălăşluit dumnezeirea Sa, ca într-un templu, vreme de 33 de ani? Mai ales, de ce a primit să-l înalţe cu rănile din coastă, din mâini, din picioare? Ne răspunde Sf. Ciprian: „Iisus S-a suit cu rănile în cer pentru că

El vrea să le arate Tatălui Său. Fiecare rană este o gură deschisă prin care Domnul şi Mântuitorul nostru mijloceşte spre folosul şi izbăvirea sufletelor nemuritoare”.

Mare mângâiere izvorăşte din această învăţătură, iubiţilor.

Ea ne întăreşte credinţa că nu suntem singuri în lume, nu suntem orfani, nu suntem părăsiţi. „Căci n-avem un Arhiereu care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre; ci ispitit intru toate după asemănarea noastră, afară de păcat " (Evrei 4, 15).

Şi dacă adevărul este aşa precum zice Scriptura, nu ne pierdem curajul şi nădejdea! El, Iisus, prin Mângâietorul şi Duhul adevărului, ne dă iertare de păcate dacă ne căim, precum a dat Măriei Magdalena, lui Zaheu şi lui Petru.

în mijlocul necazurilor lumii, Iisus are pentru noi o ureche care aude, o inimă care simte milă, un braţ care ajută. Fiindcă El însuşi a pătimit de foame, ştie să sature. Fiindcă însuşi a suferit prigoana, poate să izbăvească pe cei prigoniţi. Fiindcă Iisus a plâns la mormântul lui Lazăr, va fi El în stare să mângâie pe cei întristaţi.

Pentru toate acestea, iubiţilor, încheiem cu îndemnul Sfântului Pavel: „Să ne apropiem cu deplină încredere de scaunul harului, ca să privim îndurarea şi să găsim har, pentru a fi ajutaţi în vreme de nevoie” (Evrei 4, 16).

Să dăm slavă lui Dumnezeu, Care a ridicat mai presus de îngeri firea noastră cea căzută şi a pus-o pe scaunul dumnezeirii, în persoana lui Hristos.

Să lăsăm ţărânei cele din ţărână, să ne ridicăm ochii şi gândurile la lăcaşurile cereşti unde Iisus ne-a deschis uşa la viaţa veşnică.

Să privim spre Patria cea adevărată şi să conlucrăm cu harul lui Dumnezeu ca, prin credinţă şi fapte bune, să ne învrednicim de a fi cetăţenii ei, să fim cu împăratul îngerilor.

Hristos Se înalţă şi ne arată calea. Să începem a dezlipi inimile noastre de la pământ, unde nu avem cetate stătătoare. Să urmăm Domnului cât mai avem vreme! Să luptăm cu tărie pentru acele locuri de sus!... Să învingem toate piedicile care ne opresc; să suferim totul pentru împărăţia de sus căci, după cum zice Apostolul, *„suferinţele de acum nu sunt vrednice să fie puse alături de slava viitoare care va fi descoperită faţă de noi ”* (Romani 8, 18).

AMIN!

LA SFINŢII APOSTOLI PETRU ŞI PAVEL
(29 iunie)

Fraţi creştini,

Ne-am adunat astăzi în casa Dumnezeului Celui viu, ca să lăudăm şi să preamărim pe cei doi luceferi ai credinţei noastre, pe mai-marii cetei Apostolilor, pe stâlpii de temelie ai Sfintei noastre Biserici.

Dar ce cuvinte vom grăi? Cu ce cununi de laudă vom încununa pe Petru şi pe Pavel, oamenii cereşti, împreună-lucrători cu Dumnezeu, iar acum împreună-stătători cu îngerii? Unde se va găsi omul care să poată spune toate faptele lor, toate luptele, toate biruinţele?

Şi-apoi cum poate cuteza un păcătos să laude pe cei sfinţi, un neputincios să laude temeliile creştinătăţii?

Vai, eu mă uit la chipurile acestea strălucind de lumină şi putere, mă gândesc la nevrednicia mea, şi comparându-le pe amândouă, mă simt ruşinat peste măsură. Ar trebui să strig ca Moise când era trimis să scoată pe israeliteni din robia Egiptului: *„Doamne, mintea mea şi vorba mea este încurcată"* (Ieşire 4, 10).

Dar, iarăşi revin şi-mi zic: eu nu sunt chemat în Biserica Domnului să fac voia mea, ci voia Celui ce m-a trimis, iar Acela îmi porunceşte să învăţ, să zidesc sufletele, să împart lumină din lumina Lui şi să nu mă tem: *„Nu te teme, căci Eu sunt cu tine, ca să te mântui* "(Ieremia 1, 8), zice Domnul.

Aşadar, încrezându-mă în Duhul lui Dumnezeu, care pe cele neputincioase le vindecă şi pe cele cu lipsă le întăreşte, vă voi vorbi câteva cuvinte despre slăvitele căpetenii ale Apostolilor.

Fraţi creştini,

Chemarea la apostolat a lui Petru a avut loc pe ţărmul Mării Galileii. Feciorul lui Iona, împreună cu fratele său Andrei şi cu alţi tovarăşi de meserie, pescuia, câştigându-şi pâinea cu trudă multă. Acolo i-a aflat harul lui Dumnezeu care avea să-i facă din pescari

trâmbiţe vii ale împărăţiei lumii: „ Veniţi după Mine şi Eu vă voi face pescari de oameni!” (Matei 4. 19).

Auzind chemarea lui Iisus, Petru a părăsit toate: mreje, părinţi, femeie, casă. şi s-a dus după Cel care l-a ales. în vremea aceea, el nu ştia prea multe despre Mântuitorul. Nu-l auzise cuvintele, nu-l văzuse minunile, dar a crezut cu o încredere vie şi puternică, s-a lipit de El şi L-a urmat. Această ascultare şi supunere smerită au fost meritul cel dintâi al Apostolului pe care-l pomenim astăzi.

Vreme de peste trei ani de zile, Petru L-a însoţit pe Domnul pretutindeni. Prin cetăţi şi pe mare, printre holdele Galileii şi în arşiţa pustie, în Ierusalim şi pe Tabor, în zilele senine ca şi în cele de furtună şi suferinţă amară, fostul pescar a fost martorul tuturor cuvintelor şi faptelor învăţătorului Dumnezeiesc. Iisus îl cinstea cu prietenia Lui, ceilalţi Apostoli îl preţuiau ca pe cel mai în vârstă dintre dânşii.

Fiul lui Iona era o fire ageră, sinceră, plină de iubire şi de devotament.

Când Iisus a întrebat pe ucenicii Săi ce cred despre El, în numele tuturor, Petru a mărturisit Dumnezeirea Fiului Fecioarei din Nazaret: *„Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui viu"* (Matei 16, 16).

Când Mântuitorul Şi-a arătat în munte slava Sa, Petru ar fi dorit ca acele clipe de bucurie să nu se mai sfârşească în veac: *„Doamne, bine este nouă să fim aici!”* (Matei 17, 4).

Când Domnul a vestit Apostolilor patimile şi moartea Sa, când le-a spus că toţi îl vor părăsi, Petru a făgăduit că va rămâne alături de El chiar cu primejdia vieţii: *„Chiar dacă ar trebui să mor, eu tot nu mă voi lepăda de Tine"* (Matei 26, 35).

Ce e drept, când a venit ispita n-a rezistat: s-a lepădat şi el ca şi ceilalţi, a tăgăduit: *„Nu-L cunosc pe Omul acesta"...* Dar slăbiciunea aceea, lepădarea şi păcatul şi le-a spălat în lacrimile unei pocăinţe care i-a zdrobit inima: *„Petru a ieşit afară şi a plâns cu amar"* (Matei 26, 75).

După învierea Domnului, după ce de trei ori a mărturisit din nou iubirea faţă de Mântuitorul, Iisus l-a iertat şi l-a pus iarăşi în treapta înaltă a apostoliei: *„Simone al lui Iona..., paşte oile Mele!* (loan 21, 17). Iar când acest pescar galileean a fost botezat cu focul şi cu puterea Duhului Sfânt în ziua Cincizecimii, toată firea lui

omenească s-a schimbat, s-a înnoit, s-a înălţat. El devine un om nou, adevărat Apostol şi stâlp neclintit al Bisericii.

Meseriaşul cu mâinile bătătorite de purtarea mrejelor, pescarul neştiutor devine cunoscătorul tainelor celor mai presus de minte şi învăţătorul poporului iudeu.

Ucenicul care s-a temut de iscodirea unei servitoare, mărturiseşte
puterea lui Hristos înaintea întregului sinedriu. Fricosul care se ferea să nu sufere ceva pentru Nazarinean, după ce este întemniţat şi bătut de vrăjmaşii credinţei celei noi, se bucura că s-a învrednicit a suferi ceva pentru Domnul şi striga cu însufleţire: *„Omul acesta*, *adică Iisus, este piatra lepădată de voi, vrednică să fie pusă în capul unghiului. In nimeni altul nu este mântuire... Noi nu putem să nu vorbim despre ce-am văzut şi auzit!"* (Fapte 4, 11, 20).

De acum înainte, Simon al lui Iona devine cu adevărat „Petru” adică acea piatră vie pe care se zideşte Biserica Fiului lui Dumnezeu.

El predică Evanghelia între iudei. La cuvântul său, Ierusalimul se cutremură şi cei din neamul său se botează cu miile. Prin puterea sa, slăbănogii se vindecă şi morţii înviază. Chiar umbra sa este tămăduitoare de bolnavi şi spaimă duhurilor necurate (Fapte 5, 15).

După un timp, Apostolul iese din hotarele Ţării Sfinte şi se duce în lumea largă să predice. Pontul, Galatia, Capadocia, Bitinia, toate ţinuturile Asiei Mici răsună de tunetul glasului său. Peste tot întemeiază comunităţi creştine, învaţă, mângâie, întăreşte credinţa şi nădejdea primilor creştini. Când persoana sa nu poate răzbate pe alocuri, Apostolul Petru pune mâna pe pană şi scrie epistolele pline de înţelepciune şi putere, al căror răsunet ajunge până la noi:

„Prea iubiţilor, credeţi în Iisus Hristos şi vă bucuraţi cu o bucurie negrăită şi strălucită... Puneţi-vă toată nădejdea în harul de sus... Suferiţi cu răbdare necazurile, căci la aceasta aţi fost chemaţi... Smeriţi-vă sub mâna tare a lui Dumnezeu şi aruncaţi asupra Lui toate îngrijorările voastre, căci El însuşi se îngrijeşte de voi!" (Epist. I-a). Comori de învăţătură care depăşesc valoarea aurului şi a pietrelor scumpe!

Marele pescar şi-a încheiat activitatea şi viaţa în Roma, în cetatea cezarilor trufaşi. La anul 67, ca astăzi 29 iunie, Sfântul Petru a îndurat moarte de mucenic, în timpul unei prigoane dezlănţuite de crudul împărat Nero. Pe colina Vaticanului, unde astăzi se înalţă strălucita Biserică ce-i poartă numele, verhovnicul

Apostolilor a fost răstignit, pecetluind astfel cu sângele său credinţa şi dragostea faţă de Iisus Hristos.

Să privim acum, fraţilor, la chipul celuilalt atlet al credinţei creştine, *Sfântul Pavel.*

Acesta era originar din Tarsul Ciliciei. Din tinereţe, s-a dedicat studiului teologiei mozaice, pregătindu-se a deveni un „rabi", un învăţător al legii. învăţând la şcoala unui oarecare Gamaliil, Saul din Tars a ajuns unul din cei mai buni cunoscători şi apărători ai religiei strămoşeşti a evreilor. Iar când el a auzit de învăţătura nouă a lui Iisus Hristos, s-a făcut unul din cei mai înverşunaţi prigonitori ai Evangheliei.

Ca un leu turbat umbla Saul, sfâşiind şi vârând groaza în primii ucenici creştini, *„suflând ameninţarea şi uciderea împotriva ucenicilor Domnului"* (Fapte 9, 1). Era un prigonitor atât de zelos, că primise de la sinagogă însărcinarea să-i prindă pe creştinii din afara Ierusalimului şi să-i aducă legaţi spre a fi judecaţi şi osândiţi la moarte. Ei bine, pe un astfel de drum l-a căutat şi l-a ales harul lui Dumnezeu.

într-o zi, pe când Saul mergea spre Damasc, spre a face noi victime în sânul tinerei Biserici a lui Hristos, un glas din ceruri i-a zis: *„Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? "*

Iisus era Acela care îl mustra şi-l chema să-I fie împreună lucrător la întemeierea împărăţiei lui Dumnezeu pe pământ. Din prigonitorul acela groaznic, Mântuitorul a binevoit să facă *„un vas ales care să-l ducă numele înaintea neamurilor, a împăraţilor, a fiilor lui Israel"* (Fapte 9, 15).

Saul s-a cutremurat la vedenia minunată de pe drumul Damascului. A ascultat glasul lui Iisus, s-a dus în cetate, s-a botezat şi, numai după câteva zile de post şi rugăciune, renăscutul Pavel *a început să propovăduiască în sinagogi că Iisus este Fiul lui Dumnezeu.*

De atunci înainte, până la moarte, asta i-a fost misiunea, bucuria şi crucea: să predice credinţa cea nouă, să fie un rob al lui

Iisus Hristos. Niciodată vreun slujitor al amvonului creştin nu va putea istorisi şi nu va putea preamări după cuviinţă munca şi osteneala, jertfele şi patimile acestui crainic al Evangheliei, darurile şi puterile lui. *„Faptele marelui apostol depăşesc orice cuvânt”,* zicea chiar Sfântul Ioan Gură de Aur.

într-adevăr, din orice latură am privi chipul Sfântului Pavel, îl vom găsi plin de strălucire. Cu privire la *lucrarea* sa între neamuri, după cum însuşi mărturiseşte, el *„a ostenit mai mult decât toţi”* (I Cor. 15, 10).

Răspândirea creştinismului în Asia Mică şi în Europa de sud-est, lui i se datorează în cea mai mare parte.

Moise a vorbit cu Dumnezeu pe muntele Sinai, de la Care a primit cele 10 porunci ca să le vestească poporului ales. Dar Pavel nu din Sinai, ci din cer a primit de la Dumnezeu puterea de a descoperi lumii tainele cele ascunse ale Evangheliei lui Hristos.

Cu privire la *ştiinţa* marelui Pavel ne stau mărturie epistolele sale, care alcătuiesc un adevărat cod şi tezaur al vieţii lui Hristos. Nimeni din învăţaţii creştini n-a vorbit şi n-a scris mai clar şi mai adânc ca Apostolul Pavel despre mântuirea prin credinţă, despre Sfintele Taine, despre lucrarea în Biserică a preoţilor şi a episcopilor,
despre datoriile soţilor, ale copiilor, ale supuşilor, ale stăpânilor, despre îndurarea suferinţelor, despre viaţa cea de dincolo de moarte. *„E soarele nostru comun”,* zicea despre dânsul Sfântul Dionisie Areopagitul, iar Sfântul Ieronim mărturisea: *„De câte ori îl citesc, mi se pare că aud tunete, nu cuvinte”.*

„Precum întunericul este alungat de razele soarelui ce răsare, iar fiarele şi hoţii se ascund, aşa prin predica tunătoare a lui Pavel rătăcirile au fost alungate, adevărul descoperit, idolatriile, beţiile, adulterele şi alte lucruri dezgustătoare s-au desfăcut şi s-au nimicit” (Sfântul loan Gură de Aur).

Ca un zid de oţel, epistolele Sfântului Pavel întăresc Biserica din toate timpurile şi din toate părţile lumii. Ca un luptător prea viteaz stă şi azi Apostolul în mijlocul nostru *„robind orice gând spre ascultarea lui Hristos”* (II Cor. 10, 5).

De vom privi *viaţa* Apostolului neamurilor, vom vedea în ea oglinda strălucită a tuturor virtuţilor creştine, virtuţi înălţate la culmea desăvârşirii.

Era smerit încât se socotea cel dintâi dintre păcătoşi şi cel mai mic dintre Apostoli. Era aşa de răbdător în necazuri, încât socotea suferinţele ca un câştig, ca o mare bucurie.

Era aşa de mult stăpânit de duhul lepădării de sine, încât el nu voia să cunoască nici una din plăcerile deşarte ale acestei lumi. *„Mă port aspru cu trupul meu şi-l strunesc”* (I Cor. 9, 27).

Cu privire la *dragostea de oameni,* Pavel s-a făcut robul tuturor ca pe toţi să-i câştige pentru Hristos. Până şi pe vrăjmaşii săi iudei, care-l prigoneau, ii iubea în aşa măsură, încât dorea ca el să meargă în iad şi să fie dat muncii de veci, numai ca aceia să se mântuiască.

Ce vom zice de dragostea faţă de Dumnezeu? După cum fierul băgat în foc, foc se face, aşa s-a învăpăiat marele Pavel de iubirea lui Hristos. El zicea că viaţa nu-i aparţine, ci Hristos trăia întru el. „Cine ne va despărţi de dragostea lui Hristos? Necazul sau strâmtorarea, prigoana sau foametea, primejdia sau sabia?... Eu sunt încredinţat că nici viaţa, nici moartea, nici îngerii, nici puterile, nici o făptură nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu” (Rom. 8, 35, 38-39).

Strălucind prin astfel de virtuţi, nu e nici o mirare că Apostolul Pavel a săvârşit multe şi mari minuni. El a avut darul vorbirii în limbi, al proorociei, al vindecării de boli. El a înviat din morţi pe tânărul Eutih din Troia, a fost răpit cu duhul până în al treilea cer şi a văzut frumuseţea raiului înainte de moarte. Era atât de puternic în faptă şi în cuvânt încât, atunci când a sosit în Iconia, oamenii voiau să-i aducă jertfă ca unui zeu (Fapte 14, 1).

în sfârşit, nu putem trece cu vederea patimile şi mucenicia Sfântului Apostol. Şi în privinţa aceasta, el îi depăşeşte pe toţi cei ce au suferit pentru adevărul lui Dumnezeu.

Pavel a băut până la fund paharul tuturor necazurilor şi al amărăciunilor: „Fost-am în osteneli, în temniţe, bătut cu nuiele, împroşcat cu pietre... în primejdii pe râuri, în cetăţi, în primejdii între fraţi mincinoşi. In osteneli şi necazuri, în foame şi sete, în frig şi lipsă de îmbrăcăminte” (II Cor., cap. 11).

După cum însuşi a mărturisit, Pavel a purtat în trupul său „omorârea Domnului Iisus”, a suferit mucenicie pentru Hristos, iar sfârşitul său a fost moartea martirică în aceeaşi zi cu a Sfântului Petru, sub acelaşi împărat Nero, fiind decapitat la marginea Romei, pe drumul ce duce din cetate spre mare.

Fraţilor creştini,

Cât va lumina soarele cerul şi pământul, ba şi după ce astrul zilei se va întuneca, faptele şi măreţiile Sfinţilor Apostoli nu se vor şterge din istoria mântuirii. Ei rămân, de-a pururi, slăviţi şi admiraţi ca luceferi, întemeietori şi mari apărători ai lumii creştine.

După o viaţă pusă cu totul în slujba Evangheliei lui Hristos, ei acum sunt pe scaunele de mărire ale împărăţiei lui Dumnezeu, *„înaintea Mielului, îmbrăcaţi în haine albe, cu ramuri de finic în mâini",* cum îi vede proorocul Apocalipsei (Apoc. 7, 9).

Aici au avut lupta, acolo li s-a dăruit răsplata! Aici au părăsit toate pentru Hristos, dincolo li s-au dat însutit! în lume au avut necazuri, dincolo Dumnezeu a şters orice lacrimă din ochii lor şi îi paşte la izvoarele apelor cele vii!...

Să cinstim necontenit, cu laude negrăite, pe aceşti mari ctitori ai credinţei noastre! Să-i avem apărători de nădejde în ispite şi necazuri! Să-i chemăm în rugăciune! Să privim la ei *„ca la o lumină care străluceşte într-un loc întunecos până se va crăpa de ziuă şi va răsări Luceafărul de dimineaţă în inimile noastre”* (II Petru 1, 19).

AMIN!

LA SFÂNTUL PROOROC ILIE
(20 iulie)

Fraţilor,

Cu multă evlavie, facem astăzi pomenirea sfântului şi marelui prooroc Ilie Tesviteanul.

Cunoaşteţi ce este un prooroc. Este un ales al lui Dumnezeu chemat în slujba adevărului. Este o călăuză sfântă să cârmuiască poporul pe căile credinţei şi să-l ferească de rătăcire. Văzător al tainelor viitorului este profetul care le prezice, insuflat de Duhul Sfânt cu precizie uimitoare.

Un astfel de bărbat a fost Sfântul Ilie. Viaţa lui se înscrie în istorie cu aproape opt veacuri înaintea Mântuitorului, în regatul lui Israel.

în vremea aceea, stăpânea un rege netrebnic cu numele Ahab. Acela săvârşea atâtea fărădelegi înaintea Domnului, încât Biblia ne spune că depăşise în răutăţi pe toţi cei ce domniseră înaintea lui (III Regi 16, 30). Păcatul cel mai mare al lui Ahab a fost că şi-a luat de soţie o femeie păgână, fapt pentru care a început să slujească unei zeităţi mincinoase, cu numele Baal, căreia îi înălţa altare şi îi aducea jertfe.

Din nefericire, cunoaştem ce înrâurire dezastruoasă are exemplul rău al unei case domnitoare, ce dezastru moral aduce în popor. Aşa a fost şi corupţia lui Ahab: ea a atras pe evrei să meargă pe urmele suveranilor, să se lepede de credinţa în Dumnezeu Cel adevărat şi să se închine idolilor, săvârşind mulţime de păcate.

Atunci s-a aprins mânia Celui Prea înalt, iar braţul Său a lovit fară cruţare. în acea împrejurare, a fost chemat proorocul din Tesba Galaadului ca să fie unealta pedepsirii, biciul care să lovească pe cei răi şi îndărătnici.

Parcă îl vedem pe sfântul lui Dumnezeu înfăţişându-se înaintea lui Ahab şi mustrându-l cu cuvinte usturătoare, precum avea să certe mai târziu Sfântul loan Botezătorul pe Irod cel desfrânat: „Nu-ţi este permis!” *„Nu se cuvine să-L părăseşti pe Domnul părinţilor şi strămoşilor tăi şi să te închini la dumnezei falşi şi străini. Iată,*
434

pentru fărădelegile tale, Dumnezeu nu va mai da pe pământ nici rouă, nici ploaie" (III Regi 17, 1).

Se înţelege că o astfel de mustrare l-a durut amar pe rege. Orbit de patimi, el nu-şi recunoaşte păcatele proprii şi ale soţiei sale, ci căuta să-l zdrobească pe solul divin care-l înfrunta cu atâta îndrăzneală.

Dar mâna lui Dumnezeu era asupra proorocului şi-l ocrotea cu o grijă mai deosebită decât a unui părinte faţă de copil. Refugiat la pârâul Cherit, Sfântul Ilie a fost hrănit în chip minunat de păsările cerului. Corbii îi aduceau pâine şi carne în fiecare zi, iar setea şi-o potolea cu apa din pârâu.

Nemaifiind ploaie pe pământ, de la o vreme pârâul a secat. Atunci, Dumnezeu l-a trimis pe prooroc în Sarepta Sidonului, la o văduvă. Aceea era, ca mulţi alţii, în primejdie să moară de foame cu un copil pe care îl avea, din pricina secetei ce bântuia în ţară. Avea ultima rămăşiţă de hrană în casă: o mână de făină într-un vas şi puţin ulei într-un ulcior şi după terminarea lor aştepta să moară.

Atunci i-a zis Ilie: „Nu te teme! Fă din ce mai ai o turtă pentru mine, iar pentru tine şi fiul tău vei face mai pe urmă. Căci aşa grăieşte Domnul: făina din vas nu va scădea şi uleiul din ulcior nu se va împuţina câtă vreme vei împărţi hrana cu mine".

Cuvintele s-au împlinit aevea: ceea ce văduva împărţea cu milostivire cu străinul, sporea şi nu se mai termina, prin puterea lui Dumnezeu. Tot acolo, proorocul a săvârşit o minune negrăită. Copilul văduvei s-a îmbolnăvit grav şi a murit. Omul lui Dumnezeu s-a rugat pentru el fierbinte. *„Şi s-a întors sufletul copilului şi a înviat ".*

în sfârşit, după trei ani şi jumătate de secetă şi de foamete, proorocul Ilie a avut curajul să se înfăţişeze la nelegiuitul Ahab şi să-l ruşineze public pentru idolatria sa. Confruntarea a avut loc pe un munte înalt, Cârmei, aproape de mare. S-au adunat acolo suveranii cu curtenii lor şi mulţime mare de oameni din popor.

Ceasul era hotărâtor, aşteptarea înfrigurată. în mijlocul celor prezenţi s-a ridicat trimisul lui Dumnezeu şi, cu un glas de tunet, a vorbit poporului: „Până când veţi şchiopăta de amândouă picioarele? Dacă Domnul este Dumnezeu, urmaţi Lui! Iar dacă este Baal, urmaţi aceluia”.

Trebuia un semn, se cerea o dovadă de partea cui stătea adevărul. încrezător în puterea divină pe care o reprezenta, Sfântul

Ilie a propus o probă, un examen pentru ambele tabere: de o parte el, singur, reprezentantul Domnului, de alta regele, curtea şi miile de oameni ce se închinau la chipul cioplit. Să-şi arate cerul preferinţa. Fiecare parte trebuia să aducă jertfă de închinare Dumnezeului său şi să-L cheme să-Şi manifeste puterea. Cel ce va răspunde, va fi preamărit şi recunoscut ca Dumnezeu.

Propunerea a fost primită şi întrecerea a început. Mai întâi, au înălţat rugi lui Baal preoţii şi proorocii lui. O zi întreagă s-au rugat, s-au zbuciumat, s-au înţepat, după obiceiul lor, până la sânge. Zadarnic! N-a fost nici glas, nici răspuns, nici auzire.

- „Daţi-vă acum la o parte, a zis Sfântul Ilie către proorocii mincinoşi, ca să-mi săvârşesc şi eu jertfa mea”. De îndată, a înălţat un altar Domnului fiilor lui Israel, a pus pe el lemne, a aşezat deasupra un june, a turnat multă apă peste jertfelnic, apoi a căzut în genunchi şi s-a rugat zicând: *„Auzi-mă, Doamne, auzi-mă, ca să cunoască poporul acesta că Tu eşti Dumnezeu, şi întoarce-le inima la Tine! Şi s-a pogorât foc de la Domnul şi a mistuit jertfele, lemnele şi pietrele, până şi apa care era în şanţ”.*

Biruinţa a fost de partea adevărului! La semnul care s-a pogorât din ceruri, poporul a fost cuprins de un mare entuziasm religios, a căzut cu faţa la pământ şi, crezând drept, a slăvit pe Dumnezeu. Actul din urmă al acestei drame biblice a fost că după trei ani şi şase luni cerul şi-a redeschis jgheaburile şi norii au răcorit faţa pământului cu o ploaie mare.

Sfânta Carte ne descrie multe alte fapte minunate ale Sfântului Prooroc Ilie, pe care nu le putem aminti în timpul acestei slujbe. Aceeaşi râvnă l-a însufleţit toată viaţa, râvnă înfocată pentru dreapta credinţă şi mântuirea oamenilor.

însă ceea ce trebuie să istorisim neapărat este chipul trecerii lui Ilie la cele mai presus de lume şi veşnice. Aflaţi că acest înger pământesc şi om ceresc n-a băut paharul amar al morţii cum îl gustăm toţi fiii lui Adam. Ci el s-a învrednicit să treacă cu tot cu

trup în viaţa de dincolo. Cităm locul biblic:

„Pe când mergea Ilie cu proorocul Elisei pe drum şi grăiau, deodată s-a ivit un car şi cai de foc şi, despărţindu-i pe unul de altul, a ridicat pe Ilie în vifor la cer” (IV Regi 2, 11).

Sufletele noastre se cutremură la o descoperire ca aceasta şi n-ar socoti-o posibilă dacă n-ar fi mărturisită de Sfintele Scripturi. 436

Nu mai puţin uimiţi rămânem când citim în Evanghelie că la Schimbarea la Faţă a Mântuitorului nostru Iisus Hristos de pe muntele Taborului, când Domnul Şi-a arătat o parte din slava Sa dumnezeiască, când faţa Sa strălucea ca soarele şi îmbrăcămintea Sa era albă ca zăpada, acolo, în lumina cerească, doi aieşi ai Legii vechi au fost văzuţi în preajma Fiului lui Dumnezeu, doi prooroci vorbeau despre izbăvirea care avea să se lucreze în Ierusalim. Unul era Moise, prin care s-a dat legea, altul era Ilie proorocul care a apărat-o cu primejduirea vieţii lui.

Fraţilor,

Trecut-au aproape trei mii de ani de când în Israel şi Samaria a trăit profetul din Tesba. Veacurile n-au putut umbri cu nimic icoana marelui profet. Dimpotrivă, cu cât trece vremea, cu atât mai luminoasă apare ea, cu atât mai luminoasă e pilda vieţii lui.

Să vedem în ce măsură ne pot fi nouă acestea de folos duhovnicesc.

1. Mai întâi, suntem îndatoraţi să dăm slavă Bunului Dumnezeu că a chemat în slujba Sa şi a adevărului un astfel de apostol şi slujitor. Precum se îngrijeşte o mamă de copilul care l-a născut, aşa se îngrijeşte braţul ocrotitor al Părintelui ceresc asupra proorocului Ilie pe care l-a scos din prigoană, din foamete, şi din toate necazurile.

La fel apără Dumnezeu pe toţi bunii Lui slujitori, pe credincioşi, Biserica cea sfântă. Aşa că, împreună cu psalmistul să strigăm: *„Minunat este Dumnezeu între sfinţii Săi... Că El este Dumnezeul nostru, iar noi poporul păşunii Lui”* (Psalm 94, 7).

Doar un singur lucru ni se cere: să umblăm drept în căile Domnului, să nu şchiopătăm în credinţă şi în fapte bune, să nu ne învârtoşăm cu înşelăciunea păcatului, *„căci ne-am făcut părtaşi ai lui Hristos numai dacă vom păstra temeinic începutul stării noastre întru El”* (Evrei 3, 14).

2. Altă învăţătură ce ni se împărtăşeşte din istoria vieţii acestui sfânt este să păzim porunca milosteniei. Aţi auzit cum văduva din Sarepta a fost izbăvită de foamete pentru inima ei cea bună şi primitoare de străini. Câtă vreme a hrănit pe proorocul trimis de Dumnezeu, faina şi untdelemnul au sporit în casa ei şi n-a dus lipsă de nimic.

3. Să luăm aminte! Să înveţe din străvechea minune toţi zgârciţii lumii acesteia, oamenii care nu ajută pe cei flămânzi şi goi, de teamă să nu li se împuţineze bunurile pe care le au şi să sufere lipsuri. Tocmai contrariul este adevărat: cu cât dai semenilor săraci mai generos, cu atât Tatăl ceresc face să-ţi sporească toate. Precum şi psalmistul declară: „ *Tânăr am fost şi-am îmbătrânit, dar n-am văzut pe cel drept părăsit, nici seminţia lui cerând pâine"* (Psalm 36, 25).

4. în sfârşit, să-l chemăm pe sfântul prooroc în rugăciunile noastre, în vreme de necazuri. Mare putere i-a dăruit Domnul cât a vieţuit pe pământ. Ilie a înviat un mort, a poruncit norilor să nu-şi mai trimită ploile, şi apoi să plouă, iar norii l-au acultat. A rugat pe Dumnezeu să dea semn că există şi Stăpânul a trimis foc asupra jertfei dreptului...

5. Să ne oprim doar la aceste minunate lucrări şi vom câştiga nădejdi nemărginite în ajutorul Sfântului Ilie. Căci dacă îngerul pământesc a fost ascultat cât era în lume, cu cât mai mult se vor împlini cererile pe care i le adresează credincioşii acum când e „om ceresc", casnic al lui Dumnezeu şi prieten al lui Iisus Celui preamărit, cetăţean al raiului.
6. Să ne rugăm marelui prooroc căci ştim că *„mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului"* (Iacov 5, 16).

7. AMIN!

8. LA SCHIMBAREA LA FAŢĂ

(6 august)

9. „ Acesta este Fiul Meu Cel iubit, întru Care
am binevoit. Pe Acesta să-L ascultaţi!”

10. (Matei 17, 5).

11. Fraţi creştini,

12. Iată porunca dumnezeiască ce s-a dat lumii la Schimbarea la Faţă a Domnului Iisus.

13. Când s-a suit El pe muntele Taborului cu trei din ucenicii Săi, când le-a arătat lor o rază din slava Sa, „atât cât se putea”, când faţa Mântuitorului a strălucit ca soarele, când Moise şi Ilie stăteau cu Fiul Omului în dulce sfatuire, atunci a răsunat un glas din ceruri.

14. Dumnezeu - Tatăl Cel fără de ani, Făcătorul cerului şi al pământului, a mărturisit atunci că Fiul Fecioarei Maria din Nazaretul Galileei, învăţătorul care minuna mulţimile cu cuvintele şi cu faptele Lui, El prin a cărui faţă a strălucit pentru câteva clipe o rază din lumina cea neapropiată - este Fiul Său, Unul-Născut din veci, întru Care s-a arătat plinătatea iubirii şi slavei dumnezeieşti.

15. *„Acesta este Fiul Meu Cel iubit”,* răsuna în văzduhul lumii acum pentru a doua oară mărturia care a fost vestită pe ţărmurile Iordanului, când Iisus a fost botezat de Sfântul Prooroc loan. Dar pe Tabor s-a auzit o întărire a cuvântului de la Botez.

Recomandarea
către omenire că Iisus este Fiul lui Dumnezeu s-a desăvârşit în muntele cel sfânt cu porunca: *„Pe Acesta să-L ascultaţi!”*

16. Oare, cui s-a dat această poruncă? Oare, numai celor trei
Apostoli înspăimântaţi, care de frica minunii s-au cutremurat şi au căzut cu feţele la pământ? Oare, numai iudeilor s-a poruncit, numai oamenilor din vremea când Mântuitorul lumii îi căuta ca pe nişte

17. oi pierdute?

18. O, nu, iubiţii mei! Ci porunca *„Pe Acesta să-L ascultaţi!”*
este o datorie pentru toţi fiii Bisericii lui Hristos.

19. în acest praznic luminos al credinţei strămoşeşti am socotit că
este de folos să vă arătăm importanţa şi folosul pentru viaţa noastră a ascultării de Mântuitorul Hristos.

Fraţi creştini,

20. Iisus Hristos este Cel mai mare învăţător al omenirii. Cu
veacuri înainte de a Se naşte, proorocii L-au vestit ca lumină a neamurilor şi vestitor al adevărurilor de mântuire. *„Iată L-am pus martor pentru popoare, căpetenie şi învăţător al neamurilor"* (Isaia 55, 4).

21. Iar când S-a arătat în trup, Mântuitorul a zis despre Sine: „Eu
sunt Lumina lumii. Cine îmi urmează Mie nu umblă în întuneric, ci are lumina vieţii" (loan 8, 12). Sau: „Eu de aceea am venit în lume, ca să dau mărturie despre adevăr" (loan 18, 37).

22. Mai mult, Iisus Hristos este unicul, singurul învăţător, adică
singurul care merită acest nume pe deplin: *„Iar voi să nu vă numiţi învăţători, căci unul singur este învăţătorul vostru, Hristos"* (Matei 23, 8).

23. Cum ne-a învăţat Iisus? în două chipuri: cu cuvântul şi cu
faptele Sale.

24. Cu cuvântul, El a învăţat încă din pruncie. La vârsta de 12
ani, când L-au pierdut părinţii săi trupeşti în Ierusalim, L-au aflat în templu învăţând şi tâlcuind scripturile în faţa cărturarilor care *„rămâneau uimiţi de priceperea şi răspunsurile Lui"* (Luca 2, 47).

25. Când a ieşit între oameni, Domnul Hristos a fost neobosit
propovăduitor al adevărurilor sfinte. El străbătea zi de zi *„toate cetăţile şi satele învăţând poporul în sinagogi şi propovăduind Evanghelia împărăţiei"* (Matei 9, 35). în munte, pe mare, în templu,

în casele particulare, prin pieţele publice, în cercul restrâns al ucenicilor, ca şi la serbările mari ale iudeilor, în faţa păgânilor, ca şi între ai Săi, Iisus a vorbit cum n-a mai vorbit nimeni până atunci, nimeni după El. Şi toate acestea numai să arate calea pe care să meargă oamenii ca să aibă viaţă veşnică.

26. Dar, parcă mai mult decât cu vorba, Iisus învăţa cu viaţa Sa pilduitoare. El nu era ca acei mulţi dascăli ai lumii care învaţă bine, dar trăiesc rău, care dezmint cu fapta ceea ce propovăduiesc cu cuvântul. Ci Iisus, înainte de orice învăţătură, arăta exemplul vieţii Sale, ca din El, ca dintr-o carte deschisă, toţi să citească chipul vieţii plăcute lui Dumnezeu. *„Pildă v-am dat, ca şi voi să faceţi cum am făcut Eu”* (loan 13, 15).

27. „Dumnezeu pe pământ, Dumnezeu între oameni!, exclama Sfântul Vasile cel Mare. „Nu prin foc sau trâmbiţă, nu prin munţi fumegând sau prin ceaţă şi furtună, speriind sufletele celor ce-L auzeau când dădea legea, ci cu trup blând şi binevoitor, vorbind celor de acelaşi neam”...

28. Fraţilor,

29. Astăzi, Iisus nu mai vorbeşte oamenilor nemijlocit, ca atunci când străbătea drumurile Ţării Sfinte. Totuşi, El îşi continuă slujba Lui de învăţător prin Sfânta Lui Biserică, prin Evanghelia Lui. Ceea ce a învăţat Fiul lui Dumnezeu, ceea ce au auzit şi au văzut Sfinţii Apostoli vreme de trei ani şi jumătate, câtă vreme au fost ucenicii Lui, acestea s-au scris şi ni s-au transmis nouă ca moştenire şi poruncă.

30. Iată-L pe Iisus învăţător: este în fiecare Duminică şi sărbătoare în mijlocul nostru, vorbindu-ne prin glasul Sfintei Evanghelii, prin cuvântul de învăţătură al Bisericii.

31. învăţătura lui Iisus este foarte *bogată.* Planul lui Dumnezeu pentru mântuirea lumii, iubirea lui Dumnezeu faţă de cei păcătoşi, minunatele făgăduinţe ce ne sprijină în lupta vieţii, sfârşitul lumii, toate, toate curg din izvorul cel nesecat al Evangheliei Mântuitorului.

32. De două mii de ani, Evanghelia Domnului serveşte ca hrană lumii, ca pâine a adevărului. Toţi o înţeleg, toţi, de la copilul de şcoală până la profesorul universitar, de la ţăranul fară cultură până la intelectualul cel mai pretenţios.

33. învăţătura lui Iisus este foarte *folositoare.*

34. Cuvintele lui Iisus sunt lumină pentru toate vremurile, sare a pământului care conservă lumea de stricăciune, aluat care face să dospească toată frământătura societăţii omeneşti.

35. „ Cuvintele pe care vi le grăiesc sunt duh şi viaţă ”, zicea Iisus (loan 6, 63).

36. Pentru orice împrejurare a vieţii afli în Evanghelie călăuză. Ce e bine şi ce e rău; cum să te rogi şi cum să munceşti; ce e important şi ce e lipsit de valoare; totul se află în înţelepciunea cuvântului divin. încât, cu bună dreptate, Sfântul Vasile numea Evanghelia „atelierul sufletelor şi farmacia plantelor duhovniceşti”.

37. Socotind toate acestea, trebuie să ne considerăm cu totul cinstiţi că nouă păcătoşilor ni s-a dat o aşa de mare binefacere, că însuşi Fiul lui Dumnezeu S-a coborât la noi şi prin multe osteneli şi cu multă răbdare, prin sudori şi cu sânge, ne-a vorbit şi ne povăţuieşte. Şi să zicem şi noi cu proorocul cântăreţ al legii vechi: *„Mai mult preţuieşte pentru mine, Doamne, legea gurii Tale, decât mii de lucruri de aur şi de argint!”* (Psalm 118, 72)... *„Căci de n-ar fi fost legea Ta gândirea mea, aş fi pierit în ticăloşia mea"* (Idem, v. 92).

38. Dar datoria ce ne revine nu este numai recunoştinţa că ni s-a dat un astfel de învăţător, ci să păzim cuvintele Lui: *„Pe Acesta să-L ascultaţi!”*

39. Asta înseamnă că învăţătura Domnului Iisus trebuie să fie regula de aur a vieţii noastre, în înţelesul că, în toate împrejurările, în lucrul nostru, în legăturile noastre cu oamenii, în ceea ce gândim şi vorbim, să ne conducem după poruncile Domnului, să ne supunem lor, neabătându-ne nici la dreapta, nici la stânga. *„La aceasta aţi fost chemaţi, fiindcă şi Hristos a suferit pentru voi şi v-a lăsat o pildă, ca să păşiţi pe urmele Lui"* (I Petru 2, 21).

40. Acum e vremea să ne întrebăm: Ce zic inimile noastre? Ce spune viaţa noastră? Ascultăm noi de Domnul şi învăţătorul nostru? Ne lăsăm noi călăuziţi de lumina Lui, cum se lasă condusă o oaie de păstorul ei? Iubim noi cuvântul Lui? Ne hrănim noi cu plăcere din păşunea Lui? Când suntem la drum sau la masă, voioşi sau întristaţi, lipsiţi sau în îmbelşugare, cugetăm noi la ce a zis învăţătorul nostru şi ne conformăm cuvintelor Lui? Vai, suntem departe de aşa ceva!

41. Noi ascultăm mai mult de şoptirile celui mai înverşunat vrăjmaş al nostru decât voia Celui ce a murit pentru noi. Suntem mai cu grijă să respectăm părerea lumii decât cuvântul Evangheliei. Ne e frică mai mult de ce vor zice oamenii, decât de ce zice Hristos.

42. Da, o seamă de cuvinte ale Legii noastre creştineşti le primim,

suntem de acord cu ele. Că Dumnezeu e unul în fiinţă şi întreit în persoane, că fară Botez nu se poate nimeni mântui, că in Sfânta Cuminecătură ni se împărtăşesc trupul şi sângele Domnului; da, aceste adevăruri dogmatice sunt crezute. Dar când Evanghelia Domnului ne porunceşte să-L iubim pe Dumnezeu mai mult decât orice pe lume, să facem bine vrăjmaşilor noştri, să fim fericiţi când

43. oamenii ne prigonesc şi ne ocărăsc pentru dreptate şi adevăr, atunci toată fiinţa noastră se revoltă, se ridică împotriva adevărului sfânt şi zice cu Faraon cel necredincios: *„Cine este Domnul ca să ascult de glasul Lui?"* (Ieşire 5, 2).

44. Cu auzul ascultăm pe Iisus, dar cu viaţa şi cu faptele ne opunem şi luptăm împotriva Lui, trăind după rânduielile lumii şi legea trupului. Să nu fie aşa, fraţilor!

45. Zice Sfântul Ignatie Teoforul într-o epistolă a sa: „Cei ce susţin că sunt ai lui Hristos, nu se cunosc numai din ceea ce zic, ci din cele ce fac, după cum pomul după roadele lui se cunoaşte. E mai bine să taci şi să fi creştin, decât să spui şi să nu fii, căci nu în cuvânt, ci în putere stă împărăţia lui Dumnezeu". Iar dumnezeiescul loan Gură de Aur spune: „Să proslăvim pe Dumnezeu nu numai cu credinţa, ci şi cu viaţa, căci altfel nu e proslăvire, ci hulă, întrucât nu este aşa de mult hulit Dumnezeu de un păgân ticălos ca de un creştin stricat".

46. Să dăm ascultare, deci, glasului dulce şi blând al Păstorului şi învăţătorului nostru dumnezeiesc! Să ne conformăm viaţa cu viaţa Lui! Un ucenic trebuie să imite pe învăţătorul său. Şi dacă învăţătorul este sfanţ, e nevoie ca şi ucenicul să fie sfanţ. *„Sfinţiţi-vă şi veţi fi sfinţi, pentru că Eu sunt Sfânt, zice Domnul"* (Levitic 11, 44).

47. Căci dacă prin faptele noastre dezminţim credinţa noastră, vom da socoteală de această nechibzuinţă.

48. O parte din vechii noştri pictori de biserici în înfăţişarea judecăţii din urmă au zugrăvit pe tron înalt o carte în locul lui Iisus Hristos. Ce închipuiau ei cu asta? închipuiau un adevăr rostit de însuşi Mântuitorul: pe păcătoşii îi va judeca însăşi Scriptura pe care ei au auzit-o, dar n-au respectat-o: *„Dacă aude cineva cuvintele Mele şi nu le păzeşte, nu Eu îl judec, are cine-l osândi. Cuvântul pe care l-am vestit Eu, acela îl va osândi în ziua cea de apoi"* (loan 12, 48).

49. Atunci, vom vedea cât de urâtă şi monstruoasă era viaţa

păgânească pe care am trăit-o, în comparaţie cu legea cea sfântă şi curată a Evangheliei. Atunci, vom fi condamnaţi ca vrăjmaşi ai Crucii. Să nu aşteptăm acea zi a judecăţii, ci să ne silim, dragii mei, să ne conformăm viaţa după învăţăturile pe care ni le-a adresat blândul nostru Păstor.

50. Noi cei botezaţi, să fim discipoli ai lui Iisus Hristos Domnul. *„Pe Acesta să-L ascultaţi!”*

51. Să ne ruşinăm că până acum am nutrit în inimile noastre o aşa de mare îndărătnicie faţă de cele ce ne-a arătat cu învăţătura Sa şi cu pilda Mântuitorul.

52. Să-I făgăduim că în viitor nu vom alege altă călăuză decât Evanghelia şi, în urmă, să ne rugăm lui Hristos, Stăpânul şi Domnul inimilor, să lucreze în noi gânduri bune şi hotărâri sfinte, dându-ne o inimă credincioasă şi supusă, ca să împlinim cele ce ne învaţă Sfânta Biserică.

53. Pentru că, după spusa Apostolului: „Nu ascultătorii legii sunt drepţi înaintea lui Dumnezeu, ci Jăcătorii legii se vor îndrepta” (Rom. 2, 13).

54. AMIN!

LA ADORMIREA MAICII DOMNULUI
(15 august)

„Intru naştere, fecioria ai păzit, întru adormire, lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare”

(Troparul Adormirii).

Fraţi creştini,

Proorocul David, insuflat de Duhul Sfânt, aduce în psalmul 44 o cântare de preamărire lui Mesia, împăratul veacurilor. Cerul se deschide înaintea omului lui Dumnezeu şi proorocul îl vede pe Fiul Tatălui în lăcaşurile Sale de slavă, pe tron de domnie stând, plin de frumuseţe şi îmbrăcat întru putere. Dar alături de Mesia, înăuntrul curţilor casei Dumnezeului nostru, purtând veşminte lucitoare, ţesute cu aur, psalmistul zăreşte o femeie învăluită în mare frumuseţe. El nu-şi poate opri glasul de admiraţie, ci strigă cu entuziasm: *„împărăteasa, Mireasa Ta, Dumnezeule, stă la dreapta Ta, împodobită cu aur de Ofir”* (Ps. 44, 11).

Cine este, oare, acea femeie, acea împărăteasă, împodobită cu toată strălucirea, care sălăşluieşte în lumina cea neapropiată? Este Maica lui Hristos, a Mântuitorului nostru, Preasfânta Fecioara Maria, care, ca o Stăpână a tuturor făpturilor, şade lângă tronul Fiului său.

Ceea ce bărbaţii sfinţi au contemplat în viziuni răpitoare, vedem noi astăzi cu ochii credinţei noastre. Acea femeie a trăit pe pământ înainte cu 19 veacuri. Prin curăţia ei feciorelnică, ea s-a învrednicit să devină Mireasă a Preasfântului Duh. în trupul ei S-a zămislit Cel fară de început. Din coapsele sale S-a născut Făcătorul făpturii, Fiul lui Dumnezeu. La pieptul ei S-a hrănit Hrănitorul tuturor. Şi după ce şi-a împlinit pe pământ rostul ei de „chivot” purtător al Cuvântului lui Dumnezeu, astăzi o vedem trecând de la cele pământeşti la cele de sus. O vedem stând în locaşurile cereşti, lângă altarul Preasfintei Treimi, *„învăluită în soare, cu luna sub picioare, cu o cunună de douăsprezece stele pe cap”* (Apoc. 12, 1).

Cine ar putea descrie tainele acestui praznic de azi? O fiinţă pământească ridicată deasupra cetelor heruvimilor şi ale serafimilor,

o Fecioară triumfătoare, o împărătească pururi vie, Maica lui

Dumnezeu preacinstită de însuşi Dumnezeu; cine va fi în stare să istorisească? Aceste lucruri întrec orice minte şi orice cuvânt.

Totuşi, fiindcă o datorie sfântă ne obligă să vă învăţăm lucrurile lui Dumnezeu, vă vom arăta învăţătura Bisericii noastre despre adormirea Preacuratei Maici a Domnului, ca să aflaţi în această învăţătură un izvor viu de mângâiere şi nădejde întăritoare.

Fraţi creştini,

Pe cruce răstignit fiind, înainte de a-Şi încredinţa sufletul Părintelui Său, Domnul Iisus a încredinţat-o pe Maica Sa iubită ucenicului şi Apostolului loan. Acela a luat-o în grija sa, în casa sa, înconjurând-o de toată dragostea ce se cuvenea aceleia care L-a purtat la sânul ei şi pe braţele ei pe Fiul lui Dumnezeu.

Făclie purtătoare de lumină a fost Născătoarea în mijlocul Apostolilor şi a primilor creştini din Ierusalim. Scriptura ne arată că Maria, mama lui Iisus, se afla cu ucenicii la rugăciune şi la frângerea pâinii, se afla prezentă la minunea Pogorârii Duhului Sfânt.

După Cincizecime, Scriptura nu ne mai aminteşte nimic despre viaţa Preacuratei.

Dar, din tradiţie, ştim că Maica Domnului a fost lumina şi inima tinerei comunităţi creştine. Alături de ea se adunau toţi credincioşii, cărora le istorisea despre Fiul ei, despre copilăria Lui, despre locurile pe unde a petrecut Iisus. Dragostea cea mare pe care o purta Fiului ei, gândul la El şi dorul după El o ardeau ca un foc mistuitor.

Când s-au împlinit zilele ce le-a avut de trăit pe pământ, Fecioara Maria a murit. Ea a murit fiindcă tot ce-şi trage originea din pământ, în pământ trebuie să se întoarcă. Maria a murit la fel ca toţi oamenii, supunându-se legii generale a omenirii lui Adam. Dar moartea Miresei Duhului Sfânt n-a fost amară şi dureroasă ca a celorlalţi oameni, ci a fost o „adormire” uşoară, un somn dulce,

o trecere lină spre starea nestricăciunii. Fără dureri i-a fost naşterea, fară dureri şi adormirea.

Atunci, spre Sionul din Ierusalim, spre foişorul unde s-a culcat spre veşnică odihnă trupul fecioresc, cuibul vulturului ceresc, au fost aduşi ca de un nor de lumină Apostolii cei răspândiţi în toate

446

părţile lumii, spre a o jeli şi preamări. Odată cu oamenii, soborul îngerilor a poposit din slăvi, ca să cânte cinstita adormire. Unii au îmbrăţişat preacuratul trup şi l-au sărutat. Alţii s-au atins de sfintele ei mâini, primind prin aceasta binecuvântări şi vindecări. Văzduhul s-a sfinţit prin corurile arhanghelilor. Atunci, surzii au început să audă, şchiopii să meargă, orbii să vadă. Iar păcătoşii care s-au apropiat cu credinţă de sicriul Sfintei Fecioare Maria iertare de păcate au luat.

Apoi, trupul preasfinţit s-a înfăşurat în giulgiuri şi a fost dus pe umeri de ucenici prin mijlocul cetăţii până la Ghetsimani, în dulci cântări de înmormântare: „Ceea ce ai născut viaţa, spune, cum de moarte te-ai împărtăşit?... Te mărim pe Tine, Preacurată Maică şi prea sfântă-adormirea Ta o cinstim şi mutarea Ta de pe pământ la cer”...

Dar Apostolul Toma nu a fost prezent la înmormântarea Născătoarei. A ajuns în Ierusalim abia a treia zi, când Apostolii, cu lacrimi, încă mai jeluiau pierderea de neînlocuit. Dorind să mai vadă o dată faţa Preacuratei, Sfântul Apostol Toma s-a rugat de . ucenici să deschidă mormântul. Mormântul s-a deschis, dar trupul Preasfmtei n-a mai fost aflat în sânul pământului. Doar un parfum ceresc se ridica din locul unde fusese pus.

Ce se întâmplase? Dumnezeu a făcut o minune: înainte de obşteasca înviere a ridicat la cer trupul Fecioarei.

„Cel ce a primit să ia o parte din carnea Măriei ca să-Şi formeze un trup omenesc, n-a putut să lase acel lăcaş pradă putreziciunii - zice Fericitul Augustin. Dacă Dumnezeu a voit să păstreze nu numai trupurile, ci şi hainele celor trei tineri din cuptorul de foc, cum s-ar putea crede că a avut mai puţină grijă de trupul Maicii Sale? Ce? Daniil a fost cruţat de dinţii leilor, iar Maica lui Dumnezeu să fie lăsată dinţilor morţii?... Numai gândul acesta mă face să mă îngrozesc”.

Nu, n-a rămas pradă stricăciunii trupul Maicii Domnului. Acela ce a păzit fecioria ei la naştere, a păzit şi trupul ei la moarte; l-a păzit şi l-a ridicat la cer, ca să fie cinstit alături de El, în Sfânta

Sfintelor, înaintea tronului lui Dumnezeu. *„Împărăteasa, mireasa Ta, Dumnezeule, stă de-a dreapta Ta împodobită cu aur”.*

Preamărirea Măriei..., înălţarea ei cu trupul şi cu sufletul la cer... Cine v-a putea să şi-o închipuie? Numai prin asemănare cu alte întâmplări din istoria sfântă ne-o putem imagina.

Când Batşeba, mama împăratului Solomon, a intrat în palatul lui, Solomon s-a sculat s-o întâmpine, s-a închinat înaintea ei, a rugat-o să şadă de-a dreapta lui, apoi i-a zis: *„Cere, maică, cere orice vei ciori şi eu te voi asculta”.* Aşa o primire credem că i-a făcut Fecioarei şi Maicii Preasfinte şi Fiul Cel dumnezeiesc. *„Maica Mea binecuvântată, intră în slava Mea! Frumoasă eşti de tot şi nici o prihană nu este la tine”* (Cânt. Cânt. 4, 7).

Când viteaza ludit a scăpat poporul lui Israel din asediul oştirilor asiriene, a fost în cetate o sărbătoare de nedescris. înaintea eliberatoarei au ieşit arhiereul şi conducătorul poporului, ieşit-au tineri şi bătrâni, exclamând plini de bucurie. *„Binecuvântată eşti tu, fiica Dumnezului Celui Preaînalt... Binecuvântat este Domnul Dumnezeu care te-a povăţuit spre pierderea capului mai marelui vrăjmaşilor noştri... Tu eşti înălţarea Ierusalimului, tu mărire mare a neamului nostru”* (ludit 15, 11).

Iudit este figura proorocită a Măriei. Dar primirea acesteia în ceruri întrece orice strălucire. Nu mulţime de popor a sărbătorit-o, ci toţi aieşii şi drepţii raiului: îngerii, patriarhii, proorocii, mucenicii, fecioarele, pustnicii... Nu un arhiereu oarecare a întâmpinat-o, ci Marele Arhiereu, *„care S-a aşezat la dreapta scaunului de domnie a măririi în ceruri”* (Evr. 8, 1).

Pe cea mai binecuvântată între femei, Fiul a ridicat-o mai presus de oştile îngereşti şi decât toată făptură, ca să domnească împreună cu El în veci. Acolo sălăşluieşte Maica Domnului, în plină lumină a dumnezeieştii slave, cum a văzut-o psalmistul: împărăteasă îmbrăcată în aur de Ofir.

Fraţi creştini,

Să salte astăzi tot trupul şi toate sufletele binecredincioase să se veselească! Deoarece, dacă Preacurata Fecioară s-a preamărit în ceruri, asta înseamnă un mare câştig, o nemărginită nădejde pentru noi. Maica Domnului este şi Maica noastră, a fraţilor lui Iisus. Şi dacă ea a ajuns pe o treaptă de aşa mărire, acea stare de slavă şi putere o face un izvor de milă pentru cei ce cheamă cu credinţă numele său.

Precum Batşeba a intrat în curtea lui Solomon ca să-i ceară împlinirea anumitor dorinţe, aşa Maica creştinilor mijloceşte la 448

bunătatea Fiului său pentru fiii săi duhovniceşti. Ea este rugătoare neobosită pentru toţi. Ea nu ne-a lăsat orfani. întru naştere fecioria a păzit, întru adormire lumea n-a părăsit. Cunoscând inima ei bună şi simţitoare pentru suferinţele omeneşti, am putea zice că Născătoarea de Dumnezeu nu se bucură deplin de mărirea ce i s-a dat, câtă vreme ne ştie în necazuri şi ispite, câtă vreme noi luptăm pe pământ, şi ne străduim spre drumul care urcă spre cele de sus.

De aceea, cuprinzând într-un singur buchet simţirile ce le trezeşte în noi praznicul de astăzi, vom zice: să ne bucurăm şi să ne veselim de cinstea la care a ajuns Maica dumnezeiască, Maică scumpă şi dulce a dulcelui Iisus. Ecoul acestei bucurii să străbată adânc în inimile noastre, fiindcă este cântecul de biruinţă pentru cea mai curată dintre făpturi.

Să ne sfinţim în ziua ducerii de pe pământ a Maicii Cuvântului, curăţindu-ne minţile, inimile, trupurile şi sufletele. Numai cei curaţi pot aduce laudă celei preacurate. Numai cei smeriţi se pot învrednici de priveliştea raiului în care sălăşluieşte Fecioara.

Dacă ea este împărăteasă în cer, să fie şi Doamna inimilor noastre, cu credinţa ei neclintită, cu dragostea de Dumnezeu, cu răbdarea ei, cu desăvârşita ei supunere sub voia Celui Preaînalt.

în sfârşit, praznicul de azi să ne umple de nădejdi sfinte. Blânzii şi miloşii ochi ai Maicii Domnului privesc spre noi. Iar mâinile şi le ţine pururi ridicate în rugăciune pentru noi. Şi mult pot rugăciunile Maicii pentru îmblânzirea Stăpânului.

Dacă Dumnezeu zice prietenilor lui Iov: *„Mergeţi la sluga mea Iov şi el se va ruga pentru voi şi nu voi plăti după nebunia voastră”* (Iov 42, 8), cu cât mai mult se va îndura El la mijlocirea împărătesei cereşti!...

Dacă Moise prin rugăciunile lui a fost în stare să izbăvească de o mare pedeapsă pe israeliteni, cum nu ne va scăpa din primejdii şi nevoi cea care a născut pe Mântuitorul tuturor oamenilor?

Să ne întărim nădejdile! Să alergăm sub acoperământul Maicii Preciste noi păcătoşii şi smeriţii! S-o chemăm în vreme de necaz! O scurtă rugăciune spusă cu evlavie e primită de Născătoarea de Dumnezeu ca un prea scump dar. Cea mai mică faptă de evlavie făcută în cinstea ei, valorează mai mult decât cinstea acordată tuturor sfinţilor. Căci cu cât cerul întreg e mai mare decât o stea, cu atât întrece în putere Maica Domnului pe ceilalţi sfinţi.

O, Maică Prealăudată, care ai născut pe Dumnezeu-Cuvântul şi ai ajuns mai cinstită decât heruvimii şi mai preamărită decât serafimii, primeşte aceste laude de acum şi ne izbăveşte de tot răul, ca să strigăm ţie:

Bucură-te, locaşul lui Dumnezeu;

Bucură-te, stâlpul Bisericii cel neclintit;

Bucură-te, adâncul milelor;
Bucură-te, Maică, pururea Fecioară!

AMIN!

Predici diverse

'SR'ţrS'

■u

UN PĂCAT DE MOARTE: ÎNJURĂTURA

Cartea Apocalipsei, în capitolul 13, ne descrie un fapt îngrozitor. *Fraţilor* Spre sfârşitul lumii, satana, în chip de fiară turbată, va fi o vreme slobozită să iasă şi să aibă stăpânire peste toate seminţiile de sub soare. Autorul sfânt spune că fiara va avea gură cu care să rostească hule cumplite. *„Ea şi-a deschis gura spre hule asupra lui Dumnezeu, ca să batjocorească numele Lui”* (Apoc. 13, 6).

Iar ceea ce este mai înfiorător e faptul că mulţi locuitori ai pământului se vor lăsa amăgiţi de fiară, vor imita-o şi se vor închina ei.

Fireşte, nu putem cunoaşte chipurile nenumărate prin care diavolul îşi câştigă tovarăşi care să-i îndeplinească voia de răzvrătire împotriva lui Dumnezeu. însă o fărădelege o ştim, spre adânca noastră durere şi spre osânda celor ce o fac. Ne gândim la păcatul de moarte al sudalmelor, al înjurăturii de tot felul.

Păcatul acesta, care rostogoleşte în iad pe atâţia din fraţii noştri, trebuie înfierat şi arătat în toată urâţenia lui. Mai mult: el trebuie stârpit cu totul din ogorul dreptei credinţe, ca o buruiană otrăvită, aducătoare de moarte. Ferice de cei ce ne vor asculta şi ne vor urma!

Fraţi creştini,

Unul din cele mai preţioase daruri cu care Ziditorul a înzestrat pe om este cel al vorbirii. Expresie a inteligenţei şi a inimii, cuvântul ne ajută să ne rostim gândurile, simţirile, să ne arătăm dragostea faţă de prieteni, părinţi şi binefăcători. Limba este organul binecuvântat prin care lăudăm pe Dumnezeu şi-I arătăm recunoştinţa.

Cu toate că ea deţine un loc atât de important între mădularele noastre, Sfântul Apostol Iacov scrie că limba este un rău fară asemănare, *„plină de venin aducător de moarte”* (Iacov 2, 8).

împrejurarea în care vorbirea se face plină de venin şi revine o lume a fărădelegii este atunci când omul înjură.

Ştim cu toţii ce este înjurătura. Este un cuvânt de ocară împotriva lui Dumnezeu, a Mântuitorului Hristos, a Maicii Domnului, a Sfintei Cruci, a Sfinţilor şi a tuturor lucrurilor sfinte.

Sudalmele se aud în tot locul. Se aud în toiul mâniei, al certurilor dintre oameni, pe drum, prin pieţele târgurilor. „Creştinii” noştri înjură la cârciumă, ostaşii în cazărmi, muncitorii în fabrici şi ateliere. Ba, de multe ori, unii înjură fără nici o pricină, doar aşa în glumă, ca să pară mai grozavi. Până şi din gurile copiilor se aud batjocoriri ale persoanelor sau lucrurilor sfinte, fireşte, deprindere învăţată de la cei în vârstă.

Fapt trist este acela că înjurăturile sunt o trăsătură caracteristică a poporului român. Cei din vechiul regat au deprins drăcescul nărav de la ţigani, ardelenii l-au învăţat de la unguri. în apusul Europei sau în lumea civilizată nu întâlnim hulele de cele sfinte, decât în rare cazuri.

Un trecător din Olanda spune că în trenuri a văzut un afiş ca acesta: „Călătorule, de crezi că Dumnezeu există, nu lua în deşert numele Lui. Iar dacă nu crezi, să nu-L batjocoreşti cu vorbe urâte, ca să nu sminteşti pe semenii tăi!” Ce frumos şi necesar ar fi ca şi la noi în ţară să se întâlnească afişe ca cel de mai sus!...

Să privim şi să judecăm puţin deprinderea hulitoare în lumina minţii şi a credinţei.

Din punct de vedere raţional, înjurătura este o dovadă de mare decădere şi sălbăticie.

Ca să poţi spune că eşti un om bine educat şi civilizat, o poţi arăta prin aceea că cinsteşti şi respecţi ceea ce este vrednic de respect: părinţi, bătrâni, convingerile intime ale semenilor tăi. Dar tu, când cu limba ta scuipi ceea ce este mai sfânt pc lume, te

situezi sub nivelul triburilor sălbatice, care, oricât de primitive ar fi, nu-şi batjocoresc zeităţile.

în lumina minţii sănătoase, sudalma este o mare prostie.

Omul, ori de câte ori păcătuieşte, urmăreşte satisfacerea unei dorinţe şi uneori se procopseşte cu ceva. Când fură, la avutul său adaugă avutul altuia. Când desfrânează, urmăreşte satisfacerea unei pofte trupeşti. Prin minciună, vrea să-şi apere onoarea. Pe când atunci când înjură, hulitorul nu se alege cu nimic decât cu o mare osândă.

Se zice că unul ca acesta, cunoscut prin sudalme groaznice, pescuia cu undiţa pe malul unei ape. Un vecin se apropie de dânsul şi-l întreabă de ce pune viermişori în cârligul undiţei.

- „Peştele nu-i prost să apuce undiţa goală”, zise omul.

- „Dar tu eşti mai neghiob decât dânsul, fiindcă te laşi prins de undiţa diavolului fără să câştigi ceva. Necuratul te trage de partea lui fară nici o râmă, te face să huleşti cele sfinte, fară să devii prin asta nici mai avut, nici mai deştept...”

Pescarul a rămas impresionat de cuvintele vecinului şi din ziua aceea se lăsă de năravul blestemat.

însă gravitatea păcatului de care vorbim se arată desăvârşit în lumina învăţăturii de credinţă a Bisericii noastre.

Viaţa noastră, a creştinilor, trebuie să fie o neobosită manifestare a dragostei şi a recunoştinţei faţă de Dumnezeu. Din mila Lui trăim. Pâinea pe care o mâncăm, aerul pe care îl respirăm, raza de soare de la care ne încălzim sunt daruri ale Părintelui ceresc. Mântuitorul Iisus Hristos este Cel ce a murit pentru noi şi ne-a răscumpărat. Maica Domnului se roagă neîncetat pentru apărarea noastră. Crucea ne este pavăză, Biserica maică, sfinţii sunt mijlocitori pentru noi...

Din nenorocire, tocmai aceste slăvite nume sunt batjocorite prin sudalmele asociaţilor fiarei. E posibilă, oare, o mai mare fărădelege ca aceasta? Nu!

„Nici un păcat - zice Sfântul loan Gură de Aur - *nu cuprinde atâta răutate câtă are înjurătura”.* Este mai greu păcatul acesta decât necurăţia, decât furtul, mai greu chiar decât uciderea. De ce? Pentru că aceste fărădelegi lovesc persoanele sau interesele semenilor noştri, oamenii. Pe când sudalma este o ofensă directă adusă Stăpânului Ceresc şi a operei Sale mântuitoare. Pe drept

cuvânt, s-a zis că înjurătura este „limba iadului”.

Cât de mare mânie stârneşte ocara cu limba, ne poate spune o întâmplare din Biblie.

Odată un israelitean, într-o ceartă cu un oarecare, a hulit numele Domnului. Martorii prezenţi care l-au auzit l-au adus pe călcătorul poruncii sfinte la Moise, ca să-l judece. Conducătorul poporului nu ştia cum să-l pedepsească pe vinovat, se afla în nedumerire. Atunci Dumnezeu s-a arătat lui Moise şi i-a zis:

„Scoate pe hulitor în afară de tabără şi toată obştea să-l ucidă cu pietre. Hulitorul numelui Domnului să fie omorât neapărat” (Levitic 24, 14-16).

Vedeţi cu câtă asprime pedepseşte Dumnezeu pe nelegiuiţii care îi ofensează numele?

Scrierile din Noul Testament nu cuprind porunci directe care să stăvilească înjurăturile, pentru simplul fapt că pe vremea Mântuitorului şi a Sfinţilor Apostoli credincioşii slăveau şi binecuvântau numele Celui Preaînalt, nu-L huleau.

Totuşi, găsim şi în legea nouă locuri în care se arată răspunderea pe care o avem faţă de orice cuvânt care iese din gura noastră.

Lămurit este locul din Evanghelie prin care Mântuitorul arată ce pedeapsă se va aplica batjocoritorilor de cele sfinte.

„Adevărat grăiesc vouă că toate păcatele vor fi iertate fiilor oamenilor... Dar cine va huli împotriva Duhului Sfânt nu are iertare în veac, ci este vinovat de osânda veşnică ” (Marcu 3, 28-29).

Vedeţi ce grozav păcat este înjurătura! Cel ce comite această fărădelege n-are iertare în veci. în sute de locuri şi în sute de feluri ne spun Scripturile cât de milostiv şi iertător este Dumnezeu. Pline sunt paginile Bibliei de datornici iertaţi, de desfrânate absolvite de necurăţiile lor, de tâlhari mântuiţi. Până şi pentru călăii care îl răstigniră pe Cruce, Domnul Iisus s-a rugat Părintelui ceresc de îndurare... Numai pentru hulitori nu se arată nici o rază de nădejde. Ei rămân condamnaţi în iad pentru veşnicie. De ce, oare? Vă spuneam mai înainte: pentru că înjurătura este o suliţă care loveşte în însăşi inima lui Dumnezeu. Suduitorul este un dezertor din oastea lui Hristos, un trădător trecut în tabăra satanei.

„Şi fiara şi-a deschis gura ca să-L hulească pe Dumnezeu”.

Fraţi creştini,

Cunoscând aceste adevăruri, să ne orientăm viaţa potrivit învăţăturilor mântuitoare.

Datu-ni-s-a darul vorbirii. Să-l folosim pentru sfinţirea noastră.
Să-L lăudăm cu limba pe Dumnezeu, preamărindu-L şi mulţumindu-I fierbinte pentru tot ceea ce a făcut pentru noi.

„ Tinerii şi fecioarele şi bătrânii să laude numele Domnului căci numai numele Lui s-a înălţat” (Ps. 148, 12).

Cu mintea să ne gândim la slava în care sălăşluieşte Dumnezeu,
cu inima să-L iubim ca pe binele cel mai înalt, cu gura să-L preamărim pe Domnul în rugăciuni fierbinţi.

Dacă astăzi am aflat cât de mare este păcatul înjuraturii, să ne silim din toate puterile să nu-l săvârşim niciodată. Mai bine este să ne pierdem graiul decât să aruncăm spre ceruri veninul răutăţii.

„A înjura nu-ţi învăţa gura şi a ocărî pe Cel Sfânt nu te obişnui. Căci precum sluga rea multe bătăi primeşte, aşa şi cel ce înjură, de păcat nu se va curăţi” (înţelepciunea lui Iisus, fiul lui Sirah 23, 8).

Să nu uităm cuvântul Domnului Iisus: „ Vă spun că pentru orice cuvânt deşert pe care îl vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecăţii” (Matei 12, 36).

Poate că până astăzi nu v-aţi dat seama cum vă omorâţi sufletul
cu acest păcat. Hotărâţi-vă ca măcar de acum înainte să nu vă lăsaţi muşcaţi de şarpele veninos, de fiara iadului.

Altă mare datorie ce vă revine este aceea de a mustra şi a opri pe cei ce iau în deşert numele sfinte.

în legea veche citim că atunci când un iudeu auzea pe un alt cetăţean hulind numele lui Iehova, îşi astupa urechile, îşi rupea hainele în semn de durere şi indignare. Fireşte că odată cu aceste semne de protest îl mustra pe hulitor, sau, cum am arătat la început, îl ducea înaintea căpeteniilor religioase spre judecată.

Aşa se cuvine să reacţionăm şi noi creştinii. Ori de câte ori auzim pe un semen de-al nostru ocărând numele Domnului, să ne rupem nu hainele, ci inimile de durere, că prin sudalmă este necinstit

AMIN!

împăratul cerului, Mielul lui Dumnezeu, Care S-a lăsat jertfit pentru păcatele noastre, sau altă persoană sfântă.

Cu mustrarea, cu povaţa, cu sfatul, datori suntem să intervenim,
ca să se stârpească dintre noi această deprindere infernală.

Şi numai când vom smulge cu totul din grădina neamului nostru buruiana otrăvitoare a sudalmei, vom avea dreptul să ne numim oameni civilizaţi şi creştini buni.

O PATIMĂ UCIGĂTOARE:
FUMATUL

Multe sunt chipurile deşarte şi înşelătoare, nenumăraţi idolii înaintea cărora îşi pleacă genunchii oamenii din vremea noastră. Dar este unul cumplit de rău şi periculos. Este zeitatea cea mai nouă inventată de omenire. Este patima fumatului.

Am simţit că avem datoria să vă vorbim şi despre acest viciu. După cum în faţa voastră am combătut necurăţia, mândria, beţia, lăcomia de avuţii şi alte patimi şi păcate, trebuie să vă înfăţişăm şi patima fumatului, ca să vedeţi răutatea ei, vătămările pe care le aduce sufletului şi trupului omului.

Aceasta cu atât mai mult, cu cât viciul de care vă vorbim acum stăpâneşte o mulţime de credincioşi ai Bisericii. Fumează copiii de şcoală, tineretul, fumează bărbaţi în floarea vârstei şi moşnegi, fumează femei şi bătrâne în preajma morţii. Iar ceea ce este mai trist este faptul că şi o seamă din cei zişi „credincioşi”, dintre creştinii care cercetează sfânta biserică, care obişnuiesc a se împărtăşi cu Trupul şi Sângele Domnului, sunt fumători pasionaţi.

Nu putem trece sub tăcere această deprindere nenorocită; de aceea, vă vom învăţa ca să vă putem ridica la desăvârşirea spre care ne cheamă Domnul Hristos.

Fraţilor,

Când primii europeni au debarcat în America Centrală, au observat că locuitorii unei insule - numită Tabago, cultivau o plantă
cu foi late şi flori albe. Ei foloseau acea plantă pentru a extrage din ea o otravă în care îşi înmuiau vârful săgeţilor ca să fie mortale animalelor sau duşmanilor atinşi. O întrebuinţau apoi ca leac împotriva unor boli. Printre alte obiceiuri, europenii au observat că băştinaşii puneau în pipe frunzele uscate ale plantei şi fumau.

în 1496, seminţele plantei au fost aduse în Spania, unde a început a fi cultivată ca plantă decorativă. Din Spania, planta americană s-a răspândit în Portugalia. De aici, în 1560, Jean Nicot,

ambasadorul Franţei la Lisabona, a trimis reginei Franţei, care suferea de dureri de cap, foi de tutun, ca să le usuce, să le facă praf şi să-l miroasă pentru a scăpa de migrene.

Regina a primit cu bucurie darul şi a început să miroasă praful de „tabac” cu nădejdea că se va lecui. După regină, nobilii de la curte au început şi ei să miroasă praful şi îndată moda s-a răspândit în întreg Parisul. Curând, „frunzele americane” au început a fi nu numai mirosite, ci şi fumate, iar obiceiul de a fuma s-a răspândit în toată lumea.

în veacul al XVII-lea tutunul a început a fi prelucrat în industrie, apărând apoi şi fabrici de ţigări. Treptat, treptat, obiceiul de a fuma tutun s-a întins pretutindeni. La toate popoarele civilizate există o industrie a tutunului, monopoluri de stat, iar deprinderea fumatului a cuprins toate păturile societăţii.

Aceasta este, pe scurt, istoria tutunului. Reţineţi, deci, că obiceiul fumatului este o modă nouă; Europa nu l-a cunoscut până în veacul al XVI-lea după Hristos şi de atunci s-a răspândit îngrijorător, fapt care dă de gândit oamenilor cu răspundere. Socotind vătămările pe care le aduce fumatul, oamenii de ştiinţă au dat semnalul de alarmă că viciul acesta este un izvor de boli pentru cei cuprinşi de el, o plagă pentru societate.

Cum se naşte patima fumatului? Foarte ciudat!

Orice patimă din sufletul omenesc se naşte prin abuzul sau folosirea peste măsură a unui bun. Lăcomia este abuzul de mâncare, beţia abuzul de băutură, mândria este folosirea nedreaptă a instinctului iubirii de sine. Aşadar, un lucru bun ajunge patimă prin reaua lui preţuire şi folosire.

Nimic din aceasta la patima fumatului. Aici, începutul e rău, iar continuarea - dezastruoasă.

Din nefericire, în tinereţe poate am fumat şi noi. Şi ne-am adus aminte că primele ţigări ne-au produs o serie de senzaţii dureroase, un amar în gură, ameţeală, greaţă, durere de cap. Erau semnele lucrării pe care o produce tutunul în organismul omenesc: otrăvirea. Aceleaşi urmări dezastruoase le simt, fară îndoială, toţi

fumătorii începători. Cu toate acestea, cei mai mulţi continuă să cumpere ţigări, să le aprindă şi să dea fum pe gură, pe nări, după ce l-au tras în piept. Numai puţini aruncă cu dezgust prima ţigară şi urăsc fumatul cât trăiesc.

Atunci, care este explicaţia folosirii atât de pătimaşe a tutunului? Gândindu-ne mult la acest fapt, n-am găsit alt răspuns

decât că fumatul este un vlăstar al mândriei: cauza lui este o falsă superioritate sau distincţie.

Tânărul fumează ca să-şi dea aerul că e om matur. 1 se pare lui că dacă aprinde ţigara şi dă fum pe nas e grozav; i s-a şters caşul de la gură şi trebuie stimat ca un adult. Femeile învaţă obiceiul
din dorinţa de a părea libere, independente, emancipate, dându-şi aere de bărbat. Aceasta până intră otrava în sânge. După ce nicotină pătrunde în organism, duce la obişnuinţă, ca şi alte otrăvuri, ca morfina şi alcoolul. Sunt unii fumători care devin atât de pătimaşi în viciul lor, că sunt în stare să se lipsească de pâine, dar nu renunţă la plăcerea de a fuma. Zic „plăcerea", fiindcă, nu tăgăduim, este la mijloc o senzaţie de bine. Atingând centrii nervoşi, tutunul trezeşte o senzaţie de bunăstare, de uitare a necazului. Dar starea aceasta este trecătoare şi înşelătoare. După ce fumul şi-a încetinit lucrarea, se arată efectele cele rele.

Am ajuns, astfel, la urmările patimii fumatului. Acestea sunt atât de multe şi de grele, că ne-ar trebui multă vreme să le înfăţişăm în toată gravitatea lor. Totuşi, vom aminti pe cele mai importante.

Cea dintâi vătămare a tutunului este asupra trupului. Tutunul conţine mai multe otrăvuri care atacă sănătatea omului, între care nicotină este cea mai periculoasă. în stare pură, o picătură de nicotină poate aduce moartea în chip fulgerător; şapte picături injectate sub piele, pot omorî un cal. Prin gura unui fumător trec, în general, până la 8 miligrame de otravă de aceasta în timp ce se fumează o ţigară. în afară de nicotină, cu efect toxic în tutun se mai află: amoniac, acid azotic, oxid de carbon, alcool metilic şi altele de acest fel. Toate acestea, inhalate în plămâni, intră în sânge şi atacă organele interne. Nicotină dăunează apoi sistemului nervos, producând paralizia unor celule ale creierului, slăbirea vederii, a memoriei. Gazele din fumul tutunului atacă plămânul având ca urmare tuşea atât de cunoscută fumătorilor, răguşeala, bronşitele şi laringitele cronice, scleroza pulmonară, enfizemul pulmonar, cancerul.

Mărimea îngrozitoare a numărului de îmbolnăviri de cancer pulmonar a făcut în zilele noastre pe cercetători să pună această plagă a veacului XX în legătură cu fumatul. Experienţe îndelungate au arătat că din numărul total al celor răpuşi de cancer, de douăzeci de ori mai mare este numărul fumătorilor decât al celor nefumători.
460

Continuând această ordine de idei, vom mai spune că fumatul dăunează inimii, dând palpitaţii, anghina de piept şi scleroza arterelor. Ficatul şi stomacul la fel au de suferit de pe urma patimii de care vorbim. Destul că tutunul este un izvor de nenumărate nenorociri, este o armă de sinucidere înceată a omului. Spune la Sfânta Scriptură: *„Nimeni nu-şi urăşte vreodată trupul său, ci îl hrăneşte şi-l îngrijeşte”* (Efeseni 5, 29).

Iată însă dureroasa constatare: fumătorii îşi urăsc trupul lor. Dacă nu-l urăsc direct, şi-l distrug, ruinându-şi sănătatea. Ei sunt conştienţi de acest fapt, dar continuă să soarbă în pieptul lor otrava ucigaşă. Şi ce tristă privelişte este să vezi oameni în floarea vârstei, ofiliţi înainte de vreme, slabi, cu feţele palide, veştejite, de culoare pământie, cu frunţile brăzdate de creţuri, femei îmbătrânite la 30 de ani, tuşind, scuipând şi vorbind cu voci cavernoase. în loc să impună respect în jurul lor, prin delicateţe, prin fineţea şi gingăşia firii lor înzestrată de Dumnezeu cu atâtea daruri, ce trist este să le vezi cu ţigara în gură, pufăind nori de miasme otrăvitoare în preajma
lor... Aceste fiinţe se pedepsesc cu dreptate prin ceea ce greşesc! „Mai degrabă sau mai târziu, dar totdeauna, natura se răzbună de toată fapta omului care este împotriva sa”, a zis cunoscutul pedagog Pestalozzi.

Dar cu toată grozăvia lor, daunele trupeşti produse de fumat sunt aproape nimica toată faţă de pagubele sufleteşti. Mântuitorul a zis: *„Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, ci temeţi-vă mai ales de cel ce poate şi trupul şi sufletul să-l arunce în gheenă”* (Luca 12, 4-5).

Din nenorocire, aceasta o săvârşeşte patima de care ne ocupăm.
Fumătorul este - sufleteşte - un rob. Viciul pune o stăpânire atât de tiranică asupra lui, încât îl leagă puternic de funii şi lanţuri precum îi legau negustorii de sclavi pe bieţii oameni de culoare din Africa. Pofta fumatului nu-i slăbeşte nici o clipă. Oamenii de ştiinţă numesc aceasta „deprindere”, „act reflex”, obişnuinţă. Noi zicem că este o formă de subjugare a omului de către diavolul. Deşi sntem făpturi ale lui Dumnezeu zidite spre fapte bune, menite spre

sfinţenie şi viaţă veşnică, diavolul umblă ca un leu răcnind ca să încătuşeze pe oamenii liberi, să-i facă să aibă în minte, în inimă, în voinţă, în deprinderi o plăcere păcătoasă, josnică, ucigătoare.

Aici stă păcatul pentru creştini. Fumatul este o deprindere diavolească în viaţa sufletească a celor răscumpăraţi prin sângele

cel dumnezeiesc al lui Hristos. Este un teritoriu cedat duhului întunericului. în care nu mai poate lucra iubirea de Dumnezeu.

Şi ca să vă convingeţi de acest adevăr, vă vom spune că în viaţa noastră preoţească am întâlnit multe cazuri când creştinii, unii în pragul morţii, au ales să slujească patimii fumatului, decât să-L primească pe Hristos. Am avut cazuri când fiii Bisericii, sfătuiţi
să se abţină de la fumat măcar trei zile şi apoi să se împărtăşească cu Sfintele Taine, n-au putut împlini nici măcar acest scurt post: au preferat să nu se împărtăşească decât să se lepede de viciul căruia îi erau robiţi.

Răspundeţi-mi dacă se poate mântui un astfel de om! Spuneţi-mi dacă Domnul poate rămâne cu acel creştin care mereu pufăie şi scuipă!

Fumatul este, în sfârşit, un rău social, fiindcă risipeşte în van banul care ar putea fi folosit în slujba ajutorării aproapelui. Ştim că fumătorii cheltuiesc sume enorme de bani pentru plăcerea fumatului. Cunoaştem cazuri când, bărbaţi fără milă iau de la gura femeii şi a copiilor cele necesare şi dau banii pe fumul diavolului. Mulţime fară număr de bolnavi zac fară mijloace de însănătoşire, mulţime de săraci n-au ce mânca şi ce îmbrăca, iar fumătorii ard şi aruncă în aer averi colosale.

Este aceasta dreptate? Este omenie? Unde-i mila faţă de cel necăjit? Unde-i iubirea de aproapele? Risipa dată în vânt pe fum, credem că este un păcat care strigă răzbunare la ceruri. Şi dacă învăţătura creştină ne arată că la Judecata de apoi se va cere socoteală de toate darurile primite de la Ziditorul lumii, apoi fumătorii vor plăti păcatul lor cu moartea veşnică, ca şi ucigaşii, ca şi lacomii şi zgârciţii lumii. De ce? Fiindcă pe cei flămânzi nu i-au hrănit, pe cei goi nu i-au îmbrăcat, pe cei bolnavi nu i-au îngrijit. Ci munca lor, agoniseala lor au jertfit-o pe altarul unui viciu fără pereche.

Fraţi creştini,

Alături de oamenii de ştiinţă, suntem şi noi împotriva fumatului. A venit vremea să ducem o ofensivă puternică contra tutunului. Ducem lupta cu plăcere, conştienţi că prin aceasta ne împlinim o sfântă datorie de a lua în scut viaţa trupească şi sufletească a păstoriţilor noştri.

Cei ce aţi fost şi mai sunteţi cuprinşi de patimă, în numele Domnului, vă poruncim să nu mai fumaţi! Vom întreba cu proorocul Isaia: „De ce cântăriţi argint pentru un lucru care nu hrăneşte? De ce vă daţi câştigul muncii pentru ceva care nu satură? Ascultaţi-mă, dar, şi veţi mânca ce este bun şi sufletul vostru se va desjăta" (Isaia 55, 2).

Lepădaţi fumatul, fiindcă este groparul trupurilor voastre! Lepădaţi-l, fiindcă vă aruncă şi sufletul în focul iadului! Nu ştiţi, oare, că „trupurile voastre sunt membre ale lui Hristos, temple ale Duhului Sfânt?” (I Cor. 6, 15; 19). „Nu le folosiţi spre păcat ca unelte ale nedreptăţii, ci daţi-le lui Dumnezeu ca o jertjă, ca o slujbă duhovnicească

Voi, care aţi fost chemaţi la libertate, trăiţi ca oameni liberi, nu vă prindeţi în jugul robiei lui Satana! Voi, care munciţi cu sudoare ca să vă câştigaţi pâinea cea de toate zilele, nu vă risipiţi munca în vânt, ci hrăniţi-vă, bucuraţi-vă de viaţă, sănătoşi şi îndestulaţi! Iar de vă prisoseşte ceva peste trebuinţele voastre fireşti, faceţi parte şi celor din necazuri şi nevoi, ca să vă strângeţi comoară în ceruri!

Ştim că patima s-a învârtoşat la mulţi, că a devenit multora ca a doua fire. Dar mai ştim că omul toate le poate birui cu Hristos Cel care-l întăreşte! îngenuncheaţi la picioarele Crucii Mântuitorului, rugaţi-vă fierbinte să vă ajute. Cel mort şi înviat vă va pune la îndemână puterea Lui şi biruinţa Lui asupra întunericului.

Acestea sunt cuvintele noastre către fumători. Iar către cei nefumători ne adresăm, îndemnându-i să se roage şi ei Domnului *„pentru cei robiţi şi pentru mântuirea lor”.* Rugaţi-vă pentru fraţii voştri, pentru copiii voştri, pentru părinţii voştri care sunt prinşi în patima diavolească, deoarece mult poate rugăciunea credinţei.

Pe lângă aceasta, faceţi-vă apărători ai sănătăţii şi vieţii semenilor voştri. Oriunde întâlniţi vreun fumător, certaţi-l cu duhul blândeţii, dar energic şi cu stăruinţă, ca să se lase de patimă. Duceţi

muncă de lămurire pretutindeni, arătând relele de care aţi auzit astăzi.

Şi aşa, prin harul lui Dumnezeu, prin rugăciune şi prin osteneală comună, vom reuşi, dacă nu să stârpim cu totul diavolescul
nărav, cel puţin să-l slăbim, să-l împuţinăm, pentru binele oamenilor,
spre bucuria Bisericii şi slava lui Dumnezeu.

AMIN!

LA SFINŢIREA UNEI BISERICI

Iubiţi credincioşi,

Cartea Facerii ne istoriseşte că patriarhul lacov, supunându-se poruncii părintelui său Isaac, se ducea în pământ străin, ca să-şi ia soţie de acolo.

în fapt de seară, se opri în loc pustiu, ca să se odihnească. Capul şi-l rezemă pe o piatră şi adormi. în timpul somnului, lacov avu o vedenie minunată. O scară nesfârşită văzu, sprijinită pe pământ şi cu vârful până la cer. îngerii Domnului se suiau şi se coborau pe ea, iar în slavă i se arătă însuşi Dumnezeul părinţilor săi. Cel nevăzut Se făcu văzut ca să-l încredinţeze pe robul Său că este cu dânsul, ca să-i dea curaj, promiţându-i că-l va binecuvânta în toate căile şi lucrările ce le va face!

Vă puteţi închipui starea patriarhului când se trezi. Inima i se umplu de teamă şi bucurie, iar buzele lui rostiră aceste cuvinte: *„Cât de înfricoşător este locul acesta!... Aici e casa lui Dumnezeu şi poartă a cerului* ” (Facerea 28, 17).

Ciudată vorbire!... Patriarhul se afla singur, izolat într-o pustie, fară case prin împrejurimi, fară oameni; totuşi, el exclama că se simte ca într-un lăcaş sfânt, ca în rai. Ce-l facea pe omul acela să se umple de atâta fericire şi bucurie la vedenia aceea minunată? lacov se învrednici să-L vadă pe Stăpânul cerului şi al pământului, crezu în El şi făgădui să închine Lui toată viaţa, să-I aducă jertfe de recunoştinţă. *„Piatra aceasta va fi pentru mine casa lui Dumnezeu"* (Facerea 28, 22).

Iubiţilor, cunoaştem că toate câte s-au scris, pentru noi şi a noastră mântuire s-au scris. Iar unele întâmplări din Legea veche

trebuie să le vedem ca nişte proorociri, ca nişte prevestiri ale unor

fapte care aveau să se împlinească în viitor. Slăvit să fie Domnul; ele s-au împlinit, au fost şi sunt înfăptuite. Numai că trebuie să le înţelegem.

Multe nume s-au dat aşezământului mântuirii noastre. Dar nouă ni se pare că cel mai potrivit nume este acesta, exprimat de patriarhul lacov: Biserica este casa lui Dumnezeu şi poartă a cerului.

O seamă de Sfinţi Părinţi au tâleuit scara minunată ca o prevestire a acelei fiinţe plină de dar, care, în persoana ei, a unit cerul cu pământul: Maica Domnului. Iar alţii au spus că acele cuvinte se referă la Biserică.

Sfintele Scripturi ne descoperă adevărul că Ziditorul universului este „duh”, adică nu are o formă materială, nu e legat de un anumit loc, ci El este pretutindeni de faţă, Atotţiitor şi Milostiv, plin de grijă iubitoare faţă de fiii Săi.

Noi, oamenii, nu suntem duhuri ca sfinţii îngeri, ci fiinţe alcătuite din suflet şi trup. Iar când vorbim de Dumnezeu, simţim trebuinţa să ni-L apropiem, să-L avem cu noi într-un chip văzut. Ceea ce firea noastră a cerut, înţelepciunea divină a satisfăcut! De aici, porunca de a înălţa lăcaşuri speciale în numele lui Dumnezeu, de închinare şi de sfinţire, în care puterea şi iubirea Celui Preaînalt să se facă prezente pentru credincioşi.

„Să-mi faci un locaş sfânt, a zis Domnul către Moise, şi Eu voi locui în mijlocul poporului” (Ieşirea 25, 8). Iar proorocul şi căpetenia religioasă a evreilor a construit cortul mărturiei în care Dumnezeu se arăta adesea şi vorbea cu israelitenii şi-i întărea în drumul lor spre Canaan.

îndemnat de aceeaşi trebuinţă de întâlnire cu Milostivul Părinte,
mai târziu, Solomon a înălţat Domnului în Ierusalim un templu măreţ,
împodobit cu aur, fildeş, pietre scumpe şi mătăsuri, şi s-a rugat Tatălui ceresc să-l binecuvânteze şi să-l sfinţească. Istoria sfântă ne spune că, în ziua târnosirii, glas din ceruri s-a auzit şi Dumnezeu a grăit: *„Am auzit rugăciunea ta şi, iată, sfinţit-am templul pe care l-ai zidit. Numele Meu acolo va petrece în veci şi vor fi ochii şi inima Mea acolo în toate zilele”* (III Regi 9, 3).

Ajung aceste două mărturii din Legea veche pentru a ne convinge de importanţa şi folosul pe care le au lăcaşurile sfinte.

De când ni s-a arătat Domnul Dumnezeu în chip văzut în persoana Mântuitorului Hristos, bisericile creştine, înainte de toate, sunt case ale Părintelui ceresc, lăcaşuri în care locuieşte în mijlocul nostru Ziditorul a toate, temple sfinte de unde se revarsă sfinţenia şi binecuvântarea lui Dumnezeu.

Mântuitorul lumii este cu credincioşii, mai presus de toate, în biserică, deoarece aici, pe masa Sfântului Altar, ca un Miel al lui Dumnezeu, El se jertfeşte ori de câte ori se săvârşeşte Sfânta Liturghie,
când darurile, aduse în chipul pâinii şi al rodului viţei, se prefac în

însuşi trupul şi sângele lui Hristos, care se dă pentru iertarea păcatelor şi îndumnezeirea celor ce se împărtăşesc.

în al doilea rând, Fiul lui Dumnezeu este cu noi în chipul cuvântului de învăţătură pe care îl rostesc slujitorii sfinţiţi, arhierei şi preoţi, atunci când tâlcuiesc Sfânta Evanghelie. Vă este de folos să ştiţi că în vremea predicii, în faţa Sfântului Altar, nu vorbeşte un muritor de rând, ci un ales al cerului. Ce zic eu? Un alt Hristos, după cuvântul Domnului care S-a identificat cu totul cu ucenicii Săi, când a zis: *„Cine vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă”* (Luca 10, 16).

Păşind mai departe, vom zice că în biserică noi trăim marea bucurie de a ne simţi mlădiţe ale aceluiaşi trup duhovnicesc care este Hristos. *„Eu sunt Viţa,* a zis Mântuitorul, *voi mlădiţele. Cel ce rămâne întru Mine şi Eu în el, acela multă roadă aduce”* (loan 15, 5).

Ce minunat se împlinesc aceste cuvinte în timpul slujbelor dumnezeieşti!... O săptămână întreagă suntem ai fabricii, ai biroului, ai ogorului unde ne câştigăm, prin muncă, pâinea cea spre fiinţă, însă unde trăim izolaţi, împrăştiaţi, ca nişte firicele de nisip, risipite pe un ţărm de mare.

Dar, iată, clopotul bisericii ne-a chemat la închinare. Ne adunăm în casa lui Dumnezeu şi, din oameni separaţi, devenim fraţi, copii ai aceluiaşi Părinte ceresc, rugându-ne împreună, cântând împreună laudele sfinte, mărturisind acelaşi Crez, ascultând cuvintele vieţii de veci, împărtăşindu-ne din acelaşi potir... Aici ne dăm seama că suntem mădulare vii ale trupului lui Hristos, sau cum zice Apostolul Petru: *„pietre vii, casă duhovnicească, preoţie sfântă, care aduce jertfe duhovniceşti, plăcute lui Dumnezeu”* (I Petru 2, 5).

O, dacă duhul acesta al iubirii, al fraternităţii şi comuniunii

sfinte s-ar menţine şi dincolo de aceste ziduri, dacă „Liturghia" ar continua şi după Liturghie, atunci am fi ca şi primii creştini din Ierusalim, *„o inimă şi un suflet"* (Fapte 4, 32), am fi ca şi membrele trupului, uniţi desăvârşit întru toate, în necazuri ca şi în vreme de bucurie, trăind în pace, ajutându-ne unul pe altul, slujind unul altuia,
cum colaborează inima cu creierul, picioarele cu braţele.

Iubiţi credincioşi,

Se zice că Zaheu, vameşul din Ierihon de care istoriseşte Evanghelia sfântă, s-a suit într-un smochin ca să-L poată vedea pe

Iisus. Omul care L-a primit pe Domnul în casa sa, care s-a convertit şi s-a mântuit, nu a încetat, până la sfârşitul vieţii, să ude cu apă pomul din curtea casei sale. Smochinul îmbătrânise, avea multe ramuri uscate, dar Zaheu, neobosit, îl uda la rădăcini.

— „De ce te osteneşti atâta? De ce mai uzi un copac îmbătrânit?”, îl întrebau vecinii şi prietenii. Fostul slujitor al vămii răspundea: „Iubesc pomul acesta, deoarece în el L-am aflat pe Hristos”.

Dorim să urmaţi o pildă ca aceasta. Aici şi acum, locul smochinului îl deţine sfânta biserică. în ea L-am întâlnit pe Hristos.
în biserică ne-am unit cu Hristos prin Taina Sfântului Botez şi ne-am îmbrăcat cu darurile Duhului dumnezeiesc. în biserică ne împărtăşim cu trupui şi sângele Domnului. Aici ne sfinţim cu Sfintele Taine şi primim dezlegarea păcatelor. Ca de pe un munte al Fericirilor, aici îl ascultăm pe Iisus. Casă a lui Dumnezeu, lăcaşul sfânt este casa noastră de familie, care ne uneşte în iubire. Cu ce vom răsplăti Domnului pentru atâtea daruri şi binefaceri? Cu simţirea care-l stăpânea pe vameşul Zaheu, cu iubirea şi recunoştinţa inimilor noastre.

Prezenţa numeroasă a frăţiilor voastre la slujba de azi este o dovadă că iubiţi biserica. Duhul de jertfa cu care aţi ajutat la zidirea şi înfrumuseţarea lăcaşului divin, smerita ascultare pe care aţi arătat-o păstorului rânduit de Dumnezeu spre ocârmuirea sufletească, bucuria ce o citim pe feţele frăţiilor voastre cu acest rar prilej de a lua parte la o Liturghie arhierească - sunt semne de credinţă şi deosebită dragoste pentru casa lui Dumnezeu.

Datoria ce vă revine este să desăvârşiţi ceea ce aţi început.

Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos! Veniţi în casa lui Dumnezeu ca să vă închinaţi Lui, să simţiţi prezenţa Lui şi să primiţi binecuvântările ce vi le dă în dragostea Lui nesfârşită: milă şi iertare de păcate, ajutor în nevoi, bucurie şi pace. Căci Domnul Iisus a făgăduit: „*Dacă doi dintre voi se vor învoi cu privire la un lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este*

în ceruri" (Matei 18, 19).

Cercetaţi biserica pentru călăuzirea sfântă pe care v-o dau slujitorii lui Hristos, împuterniciţi să predice cuvântul lui Dumnezeu
ca să se desăvârşească lumea prin ascultarea de poruncile sfinte.

AMIN!

Poporul ales din Biblie, în drumul spre Ţara Sfântă, avea drept călăuză un stâlp de foc şi un nor de lumină. Noi. credincioşii, avem pe urmaşii Sfinţilor Apostoli, pe arhierei şi preoţi, care învaţă ce e bine, care este voia lui Dumnezeu. Ferice de cei ce ascultă cuvântul vieţii veşnice şi-l împlinesc! Ei vor fi ca nişte pomi răsădiţi

lângă ape, care îşi dau roade la vremea lor (Psalm 1, 3). De aceea, marele Pavel, Apostolul neamurilor, ne îndeamnă, zicând: *„Ascultaţi*

pe conducătorii noştri şi vă supuneţi lor, Jiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre" (Evrei 13, 17).

în sfârşit, aveţi datoria să rămâneţi strâns legaţi de trunchiul sfânt al sfintei biserici şi să nu lăsaţi ca prooroci mincinoşi şi lupi îmbrăcaţi în haine de oaie să vă risipească şi să vă sfâşie sufletele.

Se cuvine să cunoaşteţi că cel mai genial poet şi gânditor al neamului nostru, Mihai Eminescu, a numit Biserica Ortodoxă *„Maica spirituală a poporului român".* Cu adevărat că aşa a fost neamul nostru românesc şi aşa trebuie să rămână: un popor de fraţi în aceeaşi credinţă, închinându-se în acelaşi chip, vorbind aceeaşi limbă, uniţi în cugete şi simţiri, adevărat popor al lui Dumnezeu.

Cei ce învaţă altceva decât a propovăduit Biserica, ereticii care seamănă neghinele discordiei, ale urii şi ale neascultării, sectanţii zilelor noastre sunt de la diavol, sunt lepădaţi de Stăpânul Care i-a răscumpărat, şi, cum zice Sfântul Petru într-o epistolă, *„osânda lor, de mult pregătită, nu zăboveşte şi pierzarea lor nu dormitează"* (II Petru 2, 3).

Fraţilor,

Am trăit o zi mare, o sărbătoare a evlaviei strămoşeşti, pe care o vom ţine în inimi multă vreme. Bucuraţi-vă din plin, împărtăşiţi-vă din acest ospăţ duhovnicesc!

Fie ca înnoirea şi sfinţirea casei lui Dumnezeu să vă înnoiască duhul crcdinţei şi al faptelor bune. Fie ca, plini de dragoste faţă de sfântul aşezământ, să puteţi glăsui cu psalmistul David: *„Doreşte*

AMIN!

şi se sfârşeşte sufletul meu după curţile Domnului. Pasărea şi-a aflat casă şi turtureaua cuib. Pentru mine sunt altarele Tale, Doamne... Fericiţi cei ce locuiesc în casa Ta” (Psalm 83, 2).

AMIN!

CUPRINSUL

(Creştinii şi imitarea Domnului Hristos)